

५४वा वार्षिक अहवाल
२०२३ - २०२४

शहर व औद्योगिक विकास
महामंडळ महाराष्ट्र
मर्यादित

(सीआयएन - यु १९९९९ एमएच १९७० एसजीसी - ०१४५७४)

महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम

नोंदणीकृत कार्यालय:
'निर्मल'
दुसरा मजला,
नरीमन पॉईंट,
मुंबई - ४०० ०२१.
दूरध्वनी: ६६५० ०९००

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

अनुक्रमणिका

अनु. क्र.	पृष्ठ क्र.
१.	संचालकांचा अहवाल १
२.	स्वतंत्र लेखा परिक्षकांचा अहवाल ७२
३.	ताळेबंद १०१
४.	नफा-तोटा विवरण १०३
५.	रोख ओघ विवरणपत्र १०४
६.	लेखांकनाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या १०९
७.	लेखांकनावरील भारतीय नियंत्रक व महालेखापरीक्षकांची टिप्पणी २०४
८.	नवी मुंबई प्रकल्प लेखा (सविस्तर) २०८
९.	नवी मुंबई प्रकल्प खात्यामध्ये हस्तांतरित केलेल्या महसुली खर्चाचा तपशील २४०
१०.	नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २४३
११.	तारापूर प्रकल्प लेखा २४९
१२.	नैना प्रकल्प लेखा २५०
१३.	चिखलदरा प्रकल्प लेखा २५०

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

संचालक मंडळ ३१-०३-२०२४ अनुसार

संचालक मंडळ

श्री. विजय सिंघल
डॉ. के. एच. गोविंदराज
श्री. शंतनु गोएल
श्री. दिलीप ढोले

उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक
सह व्यवस्थापकीय संचालक
सह व्यवस्थापकीय संचालक
सह व्यवस्थापकीय संचालक

संचालक

श्री. असिम कुमार गुप्ता
श्री. उन्मेश वाघ
डॉ. महेंद्र कल्याणकर

कंपनी सचिव

श्रीमती अमिता एन. पौनिकर

नोंदणीकृत कार्यालय

निर्मल, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई - ४०० ०२१.

दुय्यम कार्यालये

सिडको भवन
सी.बी.डी. बेलापुर
नवी मुंबई - ४०० ६१४

रायगड भवन
सेक्टर-११, सीबीडी बेलापुर,
नवी मुंबई - ४०० ६१४

औरंगाबाद
उद्योग भवन, एम.आय.डी.सी. औद्योगिक वसाहत,
चिखलठाणा, औरंगाबाद ४३१ ००३.

नांदेड
टेक्सोम एरीया,
नांदेड.

ओरोस
ता. कुडाळ
जिल्हा - सिंधुदुर्ग

वाशी

जिल्हा - ठाणे
नवी मुंबई - ४०० ७०३

तारापूर

एम.आय.डी.सी. औद्योगिक वसाहत,
बोईसर, जि. ठाणे

नाशिक

अॅडमिनिस्ट्रेटिव्ह बिल्डिंग,
मुंबई-आग्रा रोड, नाशिक-४२२००९

नागपूर

भिवापूरकर चेंबर्स, ४ था मजला,
यशवंत स्टेडियमच्या समोर, धंतोली,
नागपूर - १२.

बँकर्स

इंडियन ओव्हरसीज बँक
पंजाब नॅशनल बँक
इंडसिंड बँक
टी.जे.एस.बी.
स्टेट बँक ऑफ इंडिया

सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया
बँक ऑफ इंडिया
पंजाब अँड सिंध
विजया बँक
अॅक्सीस बँक

लेखा परीक्षक

शाह गुप्ता अँड कंपनी
सनदी लेखापाल
३८, बॉम्बे म्युच्युअल इमारत, २ रा मजला,
डॉ. डी. एन. रोड, फोर्ट, मुंबई - ४००००१.

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

संचालकांचा अहवाल

भागधारकांसाठी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षापर्यंतचा संचालकांचा अहवाल

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षापर्यंतच्या लेखापरिक्षण केलेल्या लेखांकनासह महामंडळाची प्रवर्तने आणि उद्दीष्टे साध्य करण्यावरील ५४ वा वार्षिक अहवाल सादर करताना आपल्या संचालकांना अतिशय आनंद होत आहे.

आपल्या कंपनीने भारतातील प्रमुख शहर नियोजन आणि विकास प्राधिकरण म्हणून आपले स्थान कायम ठेवलेले आहे, हे ऐकून आपल्याला अतिशय आनंद होईल.

आम्हाला याचा उल्लेख करण्यास अभिमान वाटतो की, नॅशनल जॉग्रफिक या वाहीनेने नवी मुंबईची जागतिक ६ सर्वोत्तम शहरांमध्ये गणना केलेली आहे. आणि या वाहीनेनुसार नवी मुंबई हे भारतातील पायाभूत सुविधा, बांधकाम, विकास आणि परिवहन यांच्या दृष्टीने अतिशय सुनियोजित असे एकमेव शहर आहे.

महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम १९६६ (एमआरटीपी अधिनियम) चे कलम ११३ (३ ए) सहवाचता कलम ११३ (३ ए) आणि ४० (१) (बी) च्या तरतुदी आणि महाराष्ट्र शासनाने राज्य शासनाचा अधिकर्ता म्हणून जारी केलेले विविध शासन निर्णय (जी आर) आणि अधिसूचना या नुसार नवीन शहर विकास प्राधिकरण आणि विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून कामे पार पाडण्याच्या दृष्टीने आपल्या महामंडळाची नवी मुंबई क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी एमआरटीपी अधिनियम १९६६ (एमआरटीपी अधिनियम) चे कलम ११३ (३ ए) अन्वये नवीन शहर विकास प्राधिकरण म्हणून आणि अन्य अधिसूचित क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी कलम ४० (एक) (बी) अन्वये विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणुक करण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या वतीने शासनावरील प्रशासन विभागाच्या आणि नगर विकास विभागाच्या अनुक्रमे दिनांक २० मार्च १९७१ आणि दिनांक १६ ऑगस्ट १९७३ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार ठराव क्र. (शा. नि. क्र.) आयडीएल ५७७० / आय एनडीएल दिनांक १८ मार्च १९७०, शा.नि.क्र.सी.आयडी - २०७२ यु. दिनांक २४ जानेवारी १९७२, शा.नि.क्र.सी.आयडी - २०७०-यु -दिनांक ११ जानेवारी १९७४ आणि शा.नि.क्र.सी.आयडी - २०८४/१३२०/सी आर - १६४१/८४/युडी-४ दिनांक २ जानेवारी १९८५ अन्वये सिडकोमार्फत नवी मुंबई प्रकल्प विकसित करण्यात येत आहे. त्यानुसार महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचा एक अधिकर्ता म्हणून काम करीत आहे.

अ. वित्तिय संक्षेप किंवा ठळक वैशिष्ट्ये / कंपनीची कामगिरी

कंपनीच्या दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षापर्यंतच्या वित्तिय निष्कर्षाचा संक्षेप खालीलप्रमाणे देण्यात आलेला आहे:-

(रुपये लाखात)

	२०२३-२४	२०२२-२३
व्याज, घसारा आणि आयकर यापुर्वीची शिल्लक	५.००	५.००
वजा : व्याज	—	—
प्रवर्तित शिल्लक/(तुट)	—	—
वजा : घसारा	—	—
वजा : आयकर	१.३०	१.४१
व्याज, घसारा आणि आयकर यानंतरची शिल्लक / (तुट)	३.७०	३.५९
अधिक : मागील वर्षाची पुढे अग्रेषित केलेली शिल्लक	२४८.२२	२४४.६३
ताळेबंदामध्ये दिलेली शिल्लक	२५१.९२	२४८.२२

वर नमुद केल्याप्रमाणे वित्तिय कामगिरीवरून असे दिसून येते की, सर्व खर्चाची पुर्ती झाल्यानंतर महसूली खात्यामध्ये या वर्षी ५ लाख रुपये करपुर्व शिल्लक दिसून येते.

कामांचा आढावा

नवी मुंबई प्रकल्प:-

प्रस्तुत वर्षात आपल्या घरांसाठी असलेली वाढती मागणी भागविण्याकरीता आपण यशस्वीरित्या आपल्या कामाची गती वाढविली आणि नवीन प्रकल्पांच्या बाबतीत पुरेशा प्रमाणात पायाभूत सोयींमध्ये वाढ केली.

उत्पन्न:-

विक्रीचे प्रभावी तंत्र व त्याबरोबरच उंचावलेली उत्पादन प्रतिमा आणि महसुल संकलन प्रक्रीयांच्या पुनर्रचनेमध्ये केलेली आणखी प्रगती यामुळे मागील वित्तीय वर्ष हे महसूली कामगिरीच्या बाबतीत आणखी एक उद्वर्धनशिल वर्ष ठरले. मागील वर्षाच्या कामगिरीवरून दिसून येते त्यानुसार सिडकोने विविध पैलू असलेल्या प्रकल्पांची अंमलबजावणी तसेच महसुली उत्पन्नाची निर्मिती या बाबतीत वेगाने वाढ करण्याची आपली गती सातत्याने कायम ठेवली आहे. सिडकोने रु. १०,५४४.६३ कोटी इतक्या लक्षाच्या तुलनेत रु. ७,०७६.४४ कोटी इतके एकुण महसुली उत्पन्न निर्माण करून ६७.१०% कामगिरी प्रस्थापित केलेली आहे. आपल्या जुन्या घरांच्या साठ्यातील बव्हंश घरांची आपण विक्री केलेली आहे.

विक्रीतुन मिळालेले उत्पन्न:-

आर्थिक वर्षादरम्यान रु. ९,४१९.२९ कोटी इतक्या अर्थसंकल्पिय लक्षाच्या तुलनेने रु. ५,०३८.५६ कोटी इतका विक्रीतुन महसुल प्राप्त झाला होता व १०६.५०% कामगिरी प्रस्थापित झाली होती. भूखंड विक्री, सामाजिक सेवा भूखंड, गृहनिर्माण सदनिका विक्री आणि व्यवस्थापन पुनर्वसन या मधुन अनु.रु.४,३८७.२२ कोटी, रु. ४६.८० कोटी, रु. ६०४.५४ आणि रु. ० कोटी उत्पन्न मिळाले.

या विभागाने भूखंड भाडेपट्ट्याने देण्यासाठी ई-निविदा तथा ई-लिलाव प्रक्रीया सुरु केलेली असुन त्यामुळे पणन विभागाची भूखंड भाडेपट्ट्याने देण्यासंबंधीची परिस्थिती बदललेली आहे. त्याने उत्पन्नाच्या दृष्टीने, भूखंडाची निविदा काढण्याच्या ऑफलाईन प्रक्रीयेच्या तुलनेने जास्तीत जास्त फायदे मिळाले आणि कार्यक्षमता आली.

गृहनिर्माण योजनेसाठी या विभागाने लॉटरी पुर्व आणि लॉटरी पश्चात प्रक्रीया सुरु केलेली आहे. त्यामुळे छाननी, निकाल प्रकाशन, जागा वाटप, ऑनलाईन पेमेन्ट इत्यादीसाठी कागदपत्रे सादर करणे सुलभ झालेले आहे.

महामंडळाने या वर्षी विक्री न झालेल्या व्यावसायिक जागा, रेल्वे स्थानक संकुले आणि मागील गृहनिर्माण योजनेतील उर्वरित सदनिका यांची विक्री करण्याचा प्रयत्न केलेला आहे.

अन्य प्राप्ती :-

सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात, विपणन प्राप्ती व्यतिरिक्त, आम्ही एकुण रुपये ७,०७६.४४ कोटीच्या प्रत्यक्ष प्राप्तीनुसार रु. २,०३३.२१ कोटीची अन्य प्राप्ती व्युत्पन्न केलेली आहे. इतर प्राप्तीचे विभाजन खालीलप्रमाणे देण्यात आलेले आहे.

अनु. क्र.	तपशिल	रक्कम (रु.कोटी)
१.	जमिन आणि संपदा वसुलीतुन झालेली प्राप्ती	८५०.०७
२.	मुदत ठेवीवरील व्याज	४१८.४५
३.	टीपीओ(एन एम)	८२.४५
४.	नैना (नियोजन)	१९१.५९

अनु. क्र.	तपशिल	रक्कम (रु.कोटी)
५.	पाणी पुरवठा	३४९.८९
६.	रेल्वे	२.५१
७.	नवीन शहरे	७८.५७
८.	इतर किरकोळ प्राप्ती	५९.६८
	एकुण	२०३३.२१

कर्जे :-

मागील पाच वर्षांमध्ये आपण स्वयंविित व्यवस्था असलेल्या गृहनिर्माण योजनांचा अवलंब करून आपण आपल्या कर्जाचे प्रमाण अगदी किमान मर्यादेपर्यंत कमी केलेले आहे. पुनर्विलोकनाखालील वर्षांमध्ये महामंडळाने बँका किंवा वित्तीय संस्था यांच्याकडून कोणतेही मुदती कर्ज घेतलेले नव्हते.

अदत्त कर्जे :-

कर्जाची परतफेड व त्यावरील व्याजाचा बोजा या दाखल असणारे महामंडळाचे बांधिल दायित्व कमी करण्यात आपण बरेच यशस्वी झालो आहोत. तसेच या ठिकाणी असे नमुद करावयास हवे की दिनांक ३१ मार्च २००३ रोजी रु ७८६ कोटी इतके असणारे महामंडळाचे एकुण अदत्त कर्ज ३१/३/२०२४ पर्यंत रु.० कोटी झाले.

मार्च २००३ पासून वर्षवार अदत्त कर्जाऊ रक्कमांची शिल्लक खाली देण्यात आलेली आहे :-

मार्च, २००३	-	७८६ कोटी रूपये
मार्च, २००४	-	४७९ कोटी रूपये
मार्च, २००५	-	२५९ कोटी रूपये
मार्च, २००६	-	२४५ कोटी रूपये
मार्च, २००७	-	२३३ कोटी रूपये
मार्च, २००८	-	१६९ कोटी रूपये
मार्च, २००९	-	१३८ कोटी रूपये
मार्च, २०१०	-	७९ कोटी रूपये
मार्च, २०११	-	३१ कोटी रूपये
मार्च, २०१२	-	२६ कोटी रूपये
मार्च, २०१३	-	१९ कोटी रूपये
मार्च, २०१४	-	१६ कोटी रूपये
मार्च, २०१५	-	१४ कोटी रूपये
मार्च, २०१६	-	१० कोटी रूपये
मार्च, २०१७	-	८ कोटी रूपये
मार्च, २०१८	-	७ कोटी रूपये
मार्च, २०१९	-	६ कोटी रूपये
मार्च, २०२०	-	५ कोटी रूपये
मार्च, २०२१	-	निरंक
मार्च, २०२२	-	निरंक
मार्च, २०२३	-	निरंक
मार्च, २०२४	-	निरंक

खर्च:-

खर्चाच्या बाबतीत काटकसरीच्या अनेक उपाययोजना अवलंबण्यात आल्या. आपल्या दुरदर्शी व जबाबदार धोरणामुळे कार्यालय क्षेत्रात आमूलाग्र बदल झालेला आहे. आणि त्यामुळे महामंडळाच्या वित्तीय कामगिरीत लक्षणीय सुधारणा झालेली आहे. प्रस्तुत वर्षात झालेला एकूण भांडवली खर्च रु. ४२९८.०४ लाख इतका होता. आपण घणसोली, खारघर, कामोठे, उलवे, आणि नविन पनवेलमध्ये पायाभूत सोयींच्या स्वरूपातील मत्ता निर्माण केलेल्या आहेत व त्यामुळे पुढील पाच वर्षांमध्ये अधिक महसुली उत्पन्न मिळेल. अतिरिक्त कर्ज न घेता आपण आपली सर्व कामे चालू ठेवू शकलो आहोत. १२.५% भूखंडाच्या वाटपाचा अनुशेष भरून काढणे सुकर व्हावे यासाठी १२.५% योजने अंतर्गत पायाभूत सोयी विकसित करण्यावर विशेष भर देण्यात आलेला आहे.

भांडवली आणि महसुली या दोन्ही क्षेत्रातील खर्चावर विवेकपूर्वक नियंत्रण ठेवण्यासाठी शक्य असेल तेथे काटकसरीच्या उपाययोजनांचा अवलंब करण्यात आलेला आहे. त्याची निष्पत्ती म्हणजे गेल्या ६ वर्षात महामंडळाच्या वित्तीय कामगिरीत लक्षणीय सुधारणा झालेली आहे.

या वर्षादरम्यान रु. १०,४९८.०३ कोटी इतक्या अर्थसंकल्पिय लक्षाच्या तुलनेने एकूण खर्च रु. ७,०२५.०८ कोटी इतका झाला होता. सिडकोने मुद्रण, लेखनसमाग्री, वाहन भत्ता यासारख्या प्रशासनावरील खर्चावर आणि इतर प्रशासकीय खर्चावर सर्व बाजूंनी नियंत्रण ठेवलेले आहे. यामुळे मागील वर्षादरम्यान महामंडळाच्या एकंदर प्रशासकीय खर्चांमध्ये लक्षणीय घट झालेली आहे.

प्रत्यक्ष कामगिरीचा आढावा

१. गृहनिर्माण क्षेत्र

घरांची विक्री

परवडण्यायोग्य किंमतीची दर्जेदार घरे बांधणे हे महामंडळाचे एक महत्वाचे वैशिष्ट्य आहे. सिडकोने मार्च २०२४ पर्यंत नवी मुंबईत १,५१,६४४ घरे बांधली आहेत. यापैकी ४९.२६% घरे आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक/अल्प उत्पन्न गट यांच्यासाठी, ९.८८% घरे पंतप्रधान आवास योजनेतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक/अल्प उत्पन्न गट यांच्यासाठी, २१.९४% घरे मध्यम उत्पन्न गटासाठी आणि १८.९२% घरे उच्च उत्पन्न गटासाठी आहेत.

ठिकाण	इ.डब्ल्यु. एस./ एल.आय.जी.	पीएमए वाय योजनेतील इ.डब्ल्यु. एस/ एल. आय.जी.	एम.आय.जी	एच.आय.जी.	एकूण सदनिका	खर्च (रु. कोटी)
नवी मुंबई	७४६९२	१४९७४	३३२८५	२८६९३	१५१६४४	१५७३५.१०
औरंगाबाद	१९५०१	—	२,१२७	४३२	२२,०६०	—
नाशिक	२१,३४३	—	२,६१९	५८२	२४,५४४	—
नान्देड	७,७५८	—	१२६	—	७,८८४	—
एकूण	१२३२९४	१४९७४	३८१५७	२९७०७	२०६१३२	१५७३५.१०

२. नवी मुंबई अर्बन हाट :-

सिडको कलाग्राम (अर्बन हाट) सेक्टर ११, सीबीडी बेलापुर येथील सीबीडी बेलापुर रेल्वे स्थानकाच्या समोर असलेल्या टेकडीवर ४.७७ हेक्टर परिसरावर वसलेले आहे. या कलाग्राममध्ये वाहनतळ क्षेत्र आणि पदपथाचे क्षेत्र अनुक्रमे ५६७५ चौ. मीटर आणि ४२९५ चौ मीटर इतके आहे.

सिडको कलाग्राम मध्ये प्रत्येकी दहा (१०) दुकानांचा (प्रत्येक दुकानाचे क्षेत्रफळ $१० \times २० = २००$ चौ. फुट) एक समुह असे एकूण पाच (५) समुह असून या ठिकाणी सार्वजनिक वापरासाठी प्रत्येक समुहामध्ये फुड प्लाझा, ॲम्फी थिएटर आणि प्रदर्शन हॉल, पेय जल, कारंजी आणि प्रसाधन गृहे इत्यादींची तरतुद करण्यात आलेली आहे. भारताच्या वेगवेगळ्या भागातून आलेल्या कारिगरांच्या सोयीसाठी पाणी आणि विद्युत पुरवठा २४×७ असा राहणार आहे. या ठिकाणी वर्षभर विविध हस्तशिल्पे, हातमाग, खादी आणि राज्य प्रवर्तनात्मक उत्सव भरविण्यात येतात. भारताच्या कानाकोपऱ्यातून लोक या ठिकाणी येत असतात.

३. मेसर्स एनएमएसईझेड यांनी विकसित करावयाचे भूखंड:-

मेसर्स नवी मुंबई सेझ प्रा.लि. ही कंपनी नवी मुंबई सेझ प्रकल्प विकसित करीत असून सिडकोने या कंपनीला नवी मुंबई सेझ प्रकल्प विकसित करण्यासाठी द्रोणागिरी, कळंबोली आणि उलवे प्रभागामध्ये १८४२ हेक्टर जागा भाडेपट्ट्यावर दिलेली आहे.

महाराष्ट्र शासनाने देखिल सिडकोकडून निर्माण करण्यात आलेल्या एनएमएसईझेड प्रकल्प जमिनीसाठी कंपनीला विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषित केलेले आहे.

कंपनीने नवी मुंबई सेझ प्रकल्पासाठी बृहद् आराखडा तयार केलेला आहे आणि अंतिम संकल्पनात्मक बृहद् आराखड्याचा अहवाल प्राप्त झालेला आहे.

विविध प्रभागांमध्ये केवळ सिमा भिंती बांधण्याचे पायाभूत सुविधेचे काम पूर्ण झालेले असून बाह्य पाणी पुरवठा वाहिन्यांची तरतुद करण्यात आलेली आहे. तथापि, उलवे(पश्चिम) येथील दोन आय टी / आय टी ई एस इमारतींचे बांधकाम आणि त्यासंबंधातील पायाभूत सुविधेचे काम पूर्ण झालेले आहे.

कंपनीकडून देण्यात आलेल्या विविध कारणांमुळे करारनिविष्ट तारखेपर्यंत विकासात्मक उद्दीष्ट्ये साध्य झालेली नाहीत. त्यामुळे महाराष्ट्र शासनाने रितसर विचार विमर्श करून वर्ष २०१० मध्ये विकासात्मक उद्दीष्ट्ये गाठण्यासाठी दोन वर्षांची मुदतवाढ दिलेली आहे. तथापि कंपनीला विकासात्मक उद्दिष्ट्ये गाठता आली नाहीत आणि म्हणून कंपनीने पुन्हा विविध प्रकारच्या कारणांवर वर्ष २०१२ मध्ये आणखी मुदत वाढ मिळविण्यासाठी अर्ज केलेला आहे.

संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यामध्ये विकासकांना भेडसावत असणाऱ्या अडचणी विचारात घेता, वर्ष २०१३ मध्ये औद्योगिक धोरण घोषित करताना, महाराष्ट्र शासनाने सेझ विकासकांना बहीर्गमन मार्गाची तरतुद केली आणि सदर धोरणातील तरतुदीनुसार “एकात्मिक औद्योगिक” क्षेत्राचा (आय आय ए चा) विकास करण्याची संधी दिली. यावर सध्या चर्चा सुरु आहे आणि सर्व भागधारकांनी या बाबतीत पुढील निर्णय घ्यावयाचा आहे.

४. १२.५ % योजनेखाली जमिनीचे वाटप:-

१२.५ % योजनेखाली राखून ठेवण्यात आलेल्या जमिनीच्या बाबतीत भौतिक स्वरूपाच्या पायाभूत सोयी विकसित करण्यास आणि तिचे प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींना शीघ्र गतीने वाटप करण्यास सर्वाधिक प्राधान्य देण्यात आलेले आहे. आतापर्यंत सिडकोने प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींना मार्च, २०२४ पर्यंत ८२२.१६ हेक्टर जमिनीचे वाटप केलेले असून त्यातील बहुतेक जमिनीचे संगणक सोडतीद्वारे वाटप केलेले आहे. सुमारे ३७,७५९ लाभाधिकाऱ्यांना याचा लाभ मिळालेला आहे. आता सन २०१८ पासून एसएपी प्रणालीद्वारे प्रकल्पग्रस्तांना भूखंडाचे वाटप करण्यात आले.

५. सामाजिक सुविधा भूखंड :-

बहुतांश मान्यवर व विख्यात शैक्षणिक संस्थांना नवी मुंबईत भूखंड देण्यात आलेले आहेत. मार्च २०२२ पर्यंत सिडकोने शैक्षणिक संस्था तसेच धार्मिक, सामाजिक आणि समाज कल्याण अशा विविध संस्थांना ६८८ भूखंड दिलेले आहेत. सन २०२३-२०२४ या वर्षादरम्यान सिडकोने विविध प्रकारच्या शैक्षणिक, धार्मिक, अध्यात्मिक, समाज कल्याण आणि रुग्णालय (नागरी आरोग्य केंद्र) सोयीकरीता १० भूखंडांचे वाटप केलेले आहे आणि नवी मुंबईतील विविध प्रभागांमध्ये ३२,६३४.६७४ चौ. मीटर क्षेत्राचे वाटप केलेले आहे.

सन २०२३-२०२४ या वर्षादरम्यान वाटप केलेल्या भूखंडांचा तपशिल खाली देण्यात आलेला आहे. या वाटपातून एकूण ३८,०३,३२,१०४.६५/- रुपयांचा महसूल मिळाला.

सन २०२३-२४ या वर्षादरम्यान वाटप केलेले भूखंड

अनु.क्र.	भूखंडाचा वापर	एकूण भूखंड
१	धार्मिक	—
२	आध्यात्मिक	—
३	शैक्षणिक (शाळा)	५
४	व्यावसायिक महाविद्यालय	१
५	विद्यार्थी वसतिगृह	१
६	रुग्णालय नियमित + पशुवैद्यकीय	—
७	समाज कल्याण	३
	एकूण भूखंड	१०

एकूण क्षेत्रफळ :

३२,६३४.६७४ चौ.मीटर

प्राप्त झालेली रक्कम :

रु.३८,०३,३२,१०४.६५/-

६. विकल्या न गेलेल्या व्यापारी जागांची विक्री:-

रेल्वे स्थानकावरील दुकाने व कार्यालयीन जागा:-

रेल्वे स्थानकावर व्यापारी संकुले विकसित करण्याचा मुख्य उद्देश केवळ उत्पन्नाचा ज्यादा स्रोत निर्माण करणे हा नव्हता तर या व्यापारी संकुलामध्ये रोजगार, उत्पन्न निर्मिती या सारख्या आर्थिक कार्ये व्यवहारात आणि सहाय्यभूत कार्ये व्यवहारात वाढ करून नवी मुंबईचा आर्थिक पाया मजबूत करणे हा देखिल होता. विक्रीच्या सुधारीत धोरणामुळे चांगली फलनिष्पत्ती झालेली आहे. आणि विक्री न झालेल्या अनेक जागांची त्यामुळे विक्री झालेली आहे. प्रस्तुत वर्षी महामंडळाने विक्री न झालेल्या उर्वरित जागांची विक्री करण्याचे मार्ग शोधण्याचा देखिल प्रयत्न केलेला आहे. आणि सानपाडा स्थानक संकुलामध्ये उदवाहनांची तरतुद करण्याचा निर्णय घेतला असून त्यामुळे दुसऱ्या व तिसऱ्या मजल्यावरील विक्री न झालेल्या जागांची विक्री करण्यास मदत होईल. विक्री न झालेल्या जागांची विक्री करण्यासाठी सातत्याने प्रयत्न करण्यात येत आहेत.

प्रभागातील पायाभूत सोयी:-

प्रस्तुत वर्षी महामंडळाला प्रभागांमध्ये विविध पायाभूत सोयी पुरविण्यासाठी रु.४२३.४६ कोटी इतका खर्च झालेला आहे, ज्याचा संक्षेप खालीलप्रमाणे देण्यात आलेला आहे :-

अनु. क्र.	प्रभाग	एकुण खर्च (रु. कोटीमध्ये)
१.	वाशी	२१.६१
२.	उलवे / बेलापुर / नेरूळ	१५६.८
३.	खारघर १ व २	४९.२१
४.	कामोठे + एस.डब्ल्यू.एम.	३८.८७
५.	कळंबोली	११.८२
६.	पनवेल / करंजाडे / काळुंद्रे	१९.०६
७.	द्रोणागिरी	१०६.९५
८.	तळोजा	१९.१४
	एकुण	४२३.४६

१. हेटवणे पाणी पुरवठा योजना:

अ) घटक खर्चाच्या आधारे संचालक मंडळाने पाणी पुरवठा योजनेच्या विस्तारा अंतर्गत विविध कामांसाठी रुपये २१६३.०० कोटींची प्रशासकीय मान्यता दिली होती. त्यानंतर, करारातील विशेष अटीनुसार जीसीसी कडून आवश्यक अटी समाविष्ट करून एफआयडीआयसी कराराच्या अटींवर आधारित ई. बोली मागविण्यात आल्या.

- जिते, तालुका पेण, जिल्हा रायगड येथील शुध्द पाणी पम्पींग स्टेशन-रचना, बांधणी आणि प्रवर्तन (डीबीओ) करार आणि १५ वर्षांच्या व्यापक प्रवर्तन आणि देखबालीसह प्रतीदिन २७० दशलक्ष लिटर जलशुद्धीकरण प्रकल्पाची रचना, बांधणी, पुरवठा, उभारणी, चाचणी आणि कार्यान्वयन.
- जिते, तालुका पेण, जिल्हा रायगड येथील हेटवणे धरणापासून जलशुद्धीकरण केंद्रापर्यंतच्या १३.२५ किमी लांबीच्या अशुध्द पाण्याच्या बोगद्याची रचना आणि बांधकाम आणि संबंधित कामे (डीबी करार)
- जिते, येथील जल शुद्धीकरण केंद्रापासून साई गावापर्यंत (३.३५ किमी) आणि विंधणे गावापासून एमबीआर वहाळ, जिल्हा रायगड (५.३० किमी) पर्यंतच्या ८.६५ किमी लांबीच्या प्रक्रीया केलेल्या जल बोगद्याची रचना आणि बांधकाम आणि संबंधित कामे (पॅकेज-एक)
- साई गावापासून विंधणे गाव, जिल्हा रायगड पर्यंतच्या ६.७० किमी लांबीच्या प्रक्रीया केलेल्या जल बोगद्याची रचना आणि बांधकाम आणि संबंधित कामे (पॅकेज-दोन)

वरील नमुद केलेल्या कामांसाठी दिनांक ११/१०/२०२२ रोजी ई. बोली मागविण्यात आल्या होत्या आणि कच्च्या पाण्याचा जल बोगदा आणि प्रक्रीया केलेल्या पाण्याचा जल बोगदा (पॅकेज एक आणि दोन) यांच्या वित्तिय बोली दिनांक २१/०२/२०२३ रोजी उघडण्यात आल्या होत्या. तथापि २७० एमएलडी जलशुद्धीकरण प्रकल्पाच्या आर्थिक बोली दिनांक २७/०४/२०२३ रोजी उघडण्यात आल्या.

ब) डब्ल्युटीपी, जिते ते बीपीटी, दिघाटी पर्यंत १५२४ मीमी व्यासाच्या एमएस पाईपलाइनचे आवरण

संचालक मंडळाकडून प्रशासनिक मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर दिनांक १४/१२/२०२२ रोजी आवरण कामासाठी बाब दर टक्केवारी तत्वावर ई-बोली मागविण्यात आल्या आणि दिनांक ०२/०३/२०२३ रोजी वित्तीय बोली उघडण्यात आल्या .

त्यानुसार दिनांक २९/०४/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीत, संचालक मंडळाने एल-१ बोलीदारांना एजन्सी स्विकृती आणि कामाचे प्रदान करण्यास मान्यता दिली.

विस्तारीत कामांचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे :-

अनु. क्र.	कामाचे नाव	प्रदान केलेला खर्च	एजन्सीचे नाव	प्रारंभाची तारीख आणि पूर्णत्वाची तारीख
१.	२७० दशलक्ष जल प्रक्रीया केंद्राचे संकल्पचित्र तयार करणे, बांधकाम करणे, पुरवठा करणे, उभारणी करणे, चाचणी करणे आणि कार्यान्वित करणे, तसेच शुध्द जल पंपिंग केंद्र आणि जिते, ता. पेण जिल्हा रायगड - येथे १५ वर्षांचे सर्व समावेशक प्रवर्तन आणि परिरक्षा संकल्प चित्रित करणे, बांधणे आणि प्रवर्तित करणे (डीबीओ) करार	रु.४१९.५४ कोटी	मेसर्स व्ही. ए. टेक वाबाग	डीओएस - २०/०७/२०२३ डीओसी - १९/०१/२०२२
२.	जिते, ता. पेण, जिल्हा रायगड (डीबीओ करार) येथील १३.२५ किमी लांबीच्या कच्च्या पाण्याच्या बोगद्याची रचना आणि बांधकाम आणि हेटवणे धरण ते जल प्रक्रीया केंद्र येथील संबंधित कामे	रु.१०४२.२६ कोटी	मेसर्स एमईआयएल अँड केएमबी (जे. व्ही.)	डीओएस - १३/१२/२०२३ डीओसी - १२/०६/२०२९
३.	जिते येथील जल शुध्दीकरण केंद्रापासुन साई गाव (३.३५ किमी) आणि विधणे गावापासुन एमबीआर वहाळ (५.३० किमी), जिल्हा रायगड - (पॅकेज - एक) पर्यंत ८.६५ किमी लांबीच्या प्रक्रीया केलेल्या जल बोगद्याचे संकल्प चित्र आणि बांधकाम	रु. ७४०.९७ कोटी	मेसर्स अफकॉन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.	डीओएस - २०/०७/२०२३ डीओसी - १९/०७/२०२८
४.	साई गाव ते विंधणे गाव, जिल्हा रायगड पर्यंतच्या ६.७० किमी लांबीच्या प्रक्रीया केलेल्या जल बोगद्याचे संकल्पचित्र आणि बांधकाम आणि संबंधित कामे (पॅकेज-दोन)	रु.५१९.५० कोटी	मेसर्स अफकॉन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.	डीओएस - २०/०७/२०२३ डीओसी - १९/०७/२०२८
५.	हेटवणे पाणी पुरवठा योजने अंतर्गत जिते येथील डब्ल्युटीपी ते व्हीआरटी, दिघाटी पर्यंत शुध्द पाण्याच्या वाहत्या मुख्य प्रवाहातील १५२४ मीमी व्यासाच्या एमएस पाईप लाईनचे आवरण.	रु.२४.४९ कोटी	मेसर्स गिरीश एन्टरप्रायझेस प्रा.लि.	डीओएस - ११/०७/२०२३ डीओसी - ०८/०१/२०२५

क) गणपतीवाडी ते तरणखोप गावापर्यंत योगेश्वरी नदीला लागुन असलेल्या १५०० मिमी व्यासाच्या पीएससी लाईनच्या जागी १८०० मिमी व्यासाची एमएस पाईलाईन बदलणे.

पाणी पुरवठा यंत्रणेमध्ये वाढ करण्यासाठी हेतवणे धरणातील सिडकोच्या आऊटलेटवर दाब वाहीनीचे काम करण्यात आले आहे, जेणेकरून उपलब्ध जलमाथ्याचा अधिकतम वापर करता येईल आणि हे काम जून २०२२ मध्ये कार्यान्वित करण्यात आले. त्यानंतर धरणाला पाणी उपशामध्ये ३० एमएलडीने वाढ झाली. पीएससी पाईप लाईन २०-२५ वर्षे जुनी असल्यामुळे, वाढलेल्या दाबामुळे फीडर मेनच्या काही ठिकाणी गळती झाली होती. ज्याची दुरुस्ती आधीच करण्यात आली आहे. तथापि, वाढीव दाबामुळे पीएससी लाईनमधील सांधे कमकुवत होतात. त्यामुळे पाणी गळती आणि पाईप फुटण्याच्या घटना घडतात. शेवटची घटना सप्टेंबर, २०२२ मध्ये सापोली गावाजवळ घडली.

गणपतीवाडी आणि तरणखोप यांच्यामधील म्हणजेच ७.५० किमी ते १० किमी या कालव्यादरम्यानचा (सुमारे २५ मीटर ते ३५ मीटर) माथ्यावरील दाब जास्त आहे आणि कच्च्या पाण्याच्या वहन प्रणालीचा हा सर्वात जास्त जोखमीचा भाग आहे. या भागातील माथ्याकडील दाब जास्त असल्याने आणि अतिरिक्त प्रवाहामुळे वाढलेला वेग पीएससी वाहीनीचे सांधे कमकुवत करेल, ज्यामुळे सांध्यामधून पाणी गळती होईल आणि वाहीनी फुटण्याची शक्यता निर्माण होईल.

या समस्यांवर मात करण्यासाठी, गणपतीवाडी आणि तरणखोप दरम्यानच्या म्हणजेच ७.५० किमी ते १०.० किमी दरम्यानच्या १५०० मिमी व्यासाच्या पीएससी वाहीनीच्या जागी १८०० मिमी व्यासाच्या एमएस वाहीनीद्वारे विद्यमान कच्च्या पाण्याच्या वहन प्रणालीचा संवेदनशिल भाग बदलण्यासाठी १८०० मिमी व्यासाची एमएस पाईपलाईन टाकण्याचा प्रस्ताव आहे. यामुळे वहन प्रणालीची वहन क्षमता सुमारे २० मिलीलीटरने वाढेल आणि प्रणालीमधील कमकुवत दुवा दूर होईल.

ही परिस्थिती लक्षात घेता विद्यमान १५०० मिमी व्यासाच्या पीएससी वाहीनी ऐवजी सुमारे २५० किमी लांबीची १८०० मिमी व्यासाची एमएस वाहीनी वापरण्याचा प्रस्ताव होता. सक्षम अधिकाऱ्यांकडून मंजूरी घेतल्यानंतर, दिनांक १४/१२/२०२३ रोजी ई-बोली मागविण्यात आल्या आणि पात्र बोली दारांच्या आर्थिक बोली दिनांक २७/०२/२०२४ रोजी उघडण्यात आल्या.

त्यानंतर संचालक मंडळाने दिनांक ०५/०३/२०२४ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या ठराव क्रमांक १२८८१ मध्ये एल १ बोलीदार म्हणजेच मेसर्स स्काय वे इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि. यांना २५.९५ कोटी रुपयांची एजन्सी स्विकृती दिली आणि त्यांना काम प्रदान करण्यास मान्यता दिली आणि त्यानंतर दिनांक २८/०३/२०२४ रोजी मेसर्स स्कायवे इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रायव्हेट लिमिटेड यांना एलओए जारी करण्यात आला आहे.

ड) चार (४) वर्षांच्या कालावधीसाठी जिते येथील १५० एमएलडी क्षमतेच्या जल शुद्धीकरण प्रकल्पाचे आणि अशुद्ध पाण्याच्या पंपिंग प्रकल्पाचे व्यापक प्रवर्तन आणि देखभाल.

जिते, तालुका-पेण, जिल्हा रायगड येथील १५० एमएलडी क्षमतेच्या जल प्रक्रीया प्लान्ट आणि अशुद्ध पाण्याचे पम्पींग प्लान्ट यांचे निविदा आय डी २०२३ सिडको ८७४८८१-१ अंतर्गत पाच (५) वर्षांच्या कालावधीसाठी व्यापक प्रवर्तन आणि परिरक्षण करण्याच्या ई-बोली प्रक्रीयेदरम्यान मेसर्स व्ही ए टेक वाबाग लिमिटेड या एजन्सीला विद्यमान १५० एमएलडी, जल शुद्धीकरण प्रकल्प, जिते ला लागुन असलेल्या २७० एमएलडी क्षमतेचे बांधकाम करण्यासाठी अंतिम मंजूरी देण्यात आली आणि दिनांक २०/०७/२०२३ रोजी मेसर्स व्ही ए टेक वाबाग लिमिटेड या एजन्सीला एलओए जारी करण्यात आले आणि दिनांक २०/०७/२०२३ रोजी कार्यदिश जारी करण्यात आला. नवीन २७० एमएलडी जल शुद्धीकरण केंद्राच्या बांधकाम कालावधीची करारनिविष्ट तारीख १९/०१/२०२७ आहे. जानेवारी, २०२७ मध्ये नवीन २७० एमएलडी जल शुद्धीकरण केंद्र कार्यान्वित करण्याची शक्यता विचारात घेता. विद्यमान १५० एमएलडी जल शुद्धीकरण प्रकल्पाचा व्यापक प्रवर्तन आणि देखभालीच्या कामाचा कालावधी ५ वर्षांवरून ४ वर्षांपर्यंत कमी करून कामाची व्याप्ती बदलण्याचा आणि ई-बोली रद्द करण्याचा आणि पुन्हा ४ वर्षांसाठी ई बोली आमंत्रित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले होते.

दिनांक २५/०८/२०२३ रोजी एकरकमी आधारावर ४ वर्षांच्या कालावधीसाठी पुन्हा ई बोली मागविण्यात आल्या आणि दिनांक १६/१०/२०२३ रोजी यशस्वी बोलीदारांच्या वित्तीय बोली उघडण्यात आल्या. त्यानंतर, संचालक मंडळाने दि.०४/०१/२०२४ रोजीच्या ठराव क्र. १२८११ मध्ये एल १ बोलीदारांना म्हणजेच मेसर्स मनोज कंस्ट्रक्शन कंपनी यांना एजन्सी स्विकृती दिली आणि कामाचे प्रदान करण्यास मान्यता दिली आणि त्यानंतर दिनांक ०१/०२/२०२४ रोजी मेसर्स मनोज कंस्ट्रक्शन कंपनी यांना एल ओए जारी करण्यात आला आणि दिनांक २८/०२/२०२४ रोजी कार्यदिश देण्यात आला.

अनु. क्र.	कामाचे नाव	पुरस्कृत खर्च	एजन्सीचे नाव	प्रारंभाची तारीख पूर्णत्वाची तारीख
१.	जिते येथील १५० एमएलडी क्षमतेच्या जल शुद्धीकरण प्रकल्पाचे आणि अशुद्ध पाण्याच्या पंपिंग प्रकल्पाचे चार (०४) वर्षांच्या कालावधीसाठी व्यापक प्रवर्तन आणि देखभाल	रु. २२.८९ कोटी	मेसर्स मनोज कंस्ट्रक्शन कंपनी	डीओएस- २८/०२/२०२४ डीओसी - २७/०२/२०२८

२. बाळगंगा धरण प्रकल्प:

महाराष्ट्र शासनाने बाळगंगा धरणाचे बांधकाम सन १९९० मध्ये सिडकोकडे हस्तांतरीत केलेले होते. महाराष्ट्र शासनाच्या पाटबंधारे विभागाने प्रकल्पाच्या मूलभूत स्थितीनुसार ३५० दशलक्ष लिटर पाण्याचा पुरवठा करण्यासाठी ऑक्टोबर, १९९० मध्ये बाळगंगा धरणावर प्रकल्प अहवाल तयार केला. या प्रकल्पाचा खर्च वर्ष १९९० मध्ये रु. ६७.६२ कोटी इतका होता आणि सिडको महामंडळाने ठराव क्र. ५८२७ दिनांक ११/१२/९२ द्वारे संभाव्य खर्चाशिवाय रु. ५१.५७ कोटी आणि संभाव्य खर्चासह रु. ६७.६२ कोटी इतक्या प्रकल्प खर्चास मान्यता दिली होती.

मध्यंतरी विशेष आर्थिक क्षेत्राची निर्मिती झाल्यामुळे राज्य शासनाकडून बाळगंगा धरण प्रकल्प जानेवारी २००६ मध्ये नवी मुंबई सेझ या कंपनीकडे हस्तांतरीत करण्यात आला होता. तथापि विशेष आर्थिक क्षेत्राच्या भूसंपादनासाठी स्थानिक लोकांचा विरोध असल्यामुळे नवी मुंबई सेझ हा प्रकल्प घेण्यास तयार नव्हती आणि त्यानंतर शासनाने रायगड जिल्ह्यातील सेझ प्रकल्प वर्ष २००९ मध्ये रद्द केला होता. नवी मुंबई क्षेत्राच्या आगामी गरजांसाठी महाराष्ट्र शासनाने पुन्हा एकदा बाळगंगा धरण प्रकल्प सिडकोकडे हस्तांतरीत केलेला होता. मा. मंत्री जल संसाधन विभाग, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग (डब्ल्यू.आर.डी आणि डब्ल्यू.एस.) यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात आलेल्या जानेवारी, २००९ मधील बैठकीमध्ये असे ठरविण्यात आले की, केआयडीसी सिडकोसाठी बाळगंगा धरणाचे बांधकाम संपूर्ण अनामत तत्वावर करील. केआयडीसीच्या प्रस्तावानुसार, सिडकोच्या संचालक मंडळाने ठराव क्र. १००७० दिनांक २०/०२/२००९ अन्वये रु. ४८८.३४ कोटी इतक्या प्रकल्प खर्चाच्या धरणाच्या बांधकामास मंजुरी दिली होती. केआयडीसी बाळगंगा धरणाचे बांधकाम संपूर्ण अनामत तत्वावर करीत आहे. आणि संपूर्ण पुनर्वसन व पुनर्स्थापना तसेच भूसंपादनासंबंधीची कामे देखील करीत आहे.

प्रकल्पासाठी तालुका पेण, जिल्हा रायगड, येथील १५७९.७८ हेक्टर जमिनीची आवश्यकता आहे. त्यापैकी सुमारे १०५८.७९ हेक्टर जमिन जलमग्न असून १५९.७८ हेक्टर जमिन (आर अँड आर) पुनर्वसनासाठी आवश्यक आहे आणि ३६१ हेक्टर जमिन जंगलाखाली आहे. जिल्हाधिकारी रायगड यांनी जलमग्न क्षेत्राच्या भूसंपादनासाठी निवाडा पत्रे जाहीर केलेली आहेत.

त्यानुसार केआयडीसीने दिनांक १२/०५/२००९ रोजी रु. ४९५.४५ कोटीचे धरणाच्या बांधकामाचे कंत्राटी काम एका बांधकाम एजन्सीला प्रदान केले होते. त्यानुसार सिडकोने त्यास ठराव क्र. १०१९७ दिनांक २५/०८/२००९ अन्वये रु. ४९५.४५ कोटी इतक्या कंत्राटी खर्चास मान्यता दिली होती आणि प्रत्यक्षात केआयडीसीने धरणाच्या बांधकामास दिनांक ०२/४/२०१० रोजी सुरुवात केली.

केआयडीसी कडून प्रक्षेपित केलेला धरणाच्या बांधकामाचा खर्च, पुनर्वसन व पुनःस्थापना आणि भूसंपादन खर्च यामध्ये वेळोवेळी आणखी वाढ करण्यात आली. संचालक मंडळाने रुपये २१.०० लाख/हेक्टर इतक्या भूसंपादन दरास मंजूरी दिली आणि हा प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाच्या मंजूरीस्तव पाठविला. त्याचप्रमाणे सिडकोच्या संचालक मंडळाने रु. २१७.५७ कोटीच्या पुनर्वसन व पुनःस्थापना योजनेस मंजूरी दिली आणि हा प्रस्ताव शासनाच्या मंजूरीस्तव पाठविला. सदर दोन्ही प्रस्तावांची मंजूरी प्रतीक्षाधिन आहे.

प्रत्यक्षात काम सुरु झाल्यानंतर एका वर्षाच्या अवधीमध्ये केआयडीसीकडून धरणाच्या खर्चामध्ये वेळोवेळी वाढ करण्यात आली. त्यामुळे फेब्रुवारी २०११ मध्ये या खर्चामध्ये रु.४९५.४५ कोटी पासून रु. ५९३.७३ कोटी पर्यंत आणि जुन २०११ मध्ये रु.१२२०.१९ कोटीपर्यंत वाढ झाली आणि केआयडीसीच्या अपेक्षेनुसार, एप्रिल २०१० मध्ये या प्रकल्पाच्या एकूण खर्चामध्ये रु. ९२४.०६ कोटी इतकी सुधारणा करण्यात आली आणि त्यानंतर फेब्रुवारी, २०११ मध्ये रु. ११८३.३५ कोटी व जुन, २०११ मध्ये १९७०.५६ कोटी इतकी सुधारणा करण्यात आली. माती, दगड उत्खनन, तटबंदी आणि कॉक्रीट बाबी यांच्या दर आणि परिमाणामध्ये अतिरिक्त वाढ झाल्याचे दिसून येते. या बाबी केआयडीसीकडून अतिरिक्त बाबी म्हणुन प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत.

दगड उत्खननातील वाढ, कॉक्रीट मधील वाढ व त्यामधील भाववाढ निर्धारित करण्यासाठी आणि धरणाच्या बांधकामाचा संभाव्य पूर्णत्व खर्च निश्चित करण्यासाठी, सिडकोने यापुर्वी ३ समित्या नेमलेल्या आहेत. या तिन्ही समित्यांनी मे २०११ पासून डिसेंबर, २०१३ पर्यंत या गोष्टींचा अभ्यास केला आणि या समित्यांनी दिलेल्या अहवालावर संचालक मंडळाच्या वेगवेगळ्या बैठकांमध्ये चर्चा केली. या पुर्वीच्या तीन समित्यांनी काढलेल्या संभाव्य पूर्णत्व खर्चामध्ये मोठ्या प्रमाणात तफावत दिसून आली. प्रकल्पाच्या संभाव्य बांधकाम खर्चाच्या आणि प्रदानाच्या शिफारशीनुसार यापैकी कोणताही अहवाल निर्णायक आढळून आला नाही. प्रस्थापित केलेल्या तीन सदस्यांनी दिलेल्या अहवालातुन निश्चित असे एकमत होऊ शकले नाही. त्यामुळे निश्चित असा निर्णय घेता आला नाही. म्हणुन संचालक मंडळाने डिसेंबर, २०१३ मध्ये डब्ल्यू आर.डी. विभागातील दोन तांत्रिक सदस्यांसह जस्टीस श्री. बी.जी. गायकवाड यांच्या नेतृत्वाखाली चौथी समिती नेमली.

केआयडीसीने धरणाच्या बांधकामाचा खर्च मंजुर खर्चापेक्षा अधिक वाढवला आणि सिडकोची मंजूरी न घेता काम पूर्ण केलेले आहे. म्हणुन सिडकोने केआयडीसीला मान्यताप्राप्त बांधकाम खर्चापेक्षा जास्त निधी दिला नाही. त्यामुळे हे काम मे २०१२ पर्यंत तसेच राहिले. ह्या दरम्यान बांधकाम एजन्सीने झालेल्या कामाचे पैसे न मिळाल्यामुळे डिसेंबर, २०१३ मध्ये नामदार उच्च न्यायालयामध्ये रिट याचिका दाखल केली.

चौथ्या समितीच्या प्रस्थापनेची बाब नामदार उच्च न्यायालयाला कळविण्यात आली. नामदार न्यायालयाने चौथ्या समितीला सर्व पक्षकारांची म्हणजेच विनंती अर्जदार बांधकाम एजन्सी, सिडको आणि केआयडीसी यांची सुनावणी घेण्याचे निर्देश दिले. तसेच राज्य शासनास सिडको व केआयडीसी यांच्यामधील करारानुसार या बाबतीत हस्तक्षेप करण्याचे निर्देश दिले. चौथ्या समितीला सिडको व केआयडीसीमध्ये झालेल्या कराराचा भंग झाल्याचे आढळून आले.

त्यानंतर डिसेंबर, २०१३ ते जुलै, २०१५ च्या दरम्यान या प्रकरणी मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये सुनावणी झाली. दिनांक १७/०७/२००५ रोजी झालेल्या सुनावणीदरम्यान आणि सर्व पक्षकारांनी दिलेल्या मंजूरीनुसार, नामदार उच्च न्यायालयाने पिठासिन लवादाच्या जागी सेवानिवृत्त जस्टीस, उच्च न्यायालय आणि अनुक्रमे राज्य शासन, विनंती अर्जदार-बांधकाम एजन्सी, सिडको व केआयडीसी यांच्याकडील अन्य चार लवाद सदस्य अशा पाच जणांची नेमणुक करुन लवाद न्यायाधिकरण प्रस्थापित केले. लवाद प्राधिकरणाने ०४/०८/२०१५ ते ०५/०३/२०१९ या कालावधीत ३९ बैठका घेतल्या आणि १ स्थळभेट दिली आणि दिनांक ३/०४/२०१९ रोजी अॅवार्ड घोषित केला.

न्यायाधिकरणाच्या तीन सदस्यांनी (म्हणजेच श्री. व्ही. जी. पळशीकर, श्री. ए.व्ही सावंत आणि श्री. सी.एस. मोडक यांनी) याचिकाकर्त्या बांधकाम एजन्सीच्या नावाने बहुसंख्य अवॉर्ड संमत केले आणि न्यायाधिकरणाच्या उर्वरित दोन सदस्यांनी (म्हणजेच श्री.एस.एल.भिंगरे आणि श्री. डी.एम.मोरे यांनी) सिडकोच्या बाजुने अल्पसंख्य अवॉर्ड संमत केले.

बहुसंख्य अवॉर्ड द्वारे केलेल्या कामासाठी ११ व्या आर.ए. देयकानुसार केआयडीसीला रु.१७७.६५ कोटी भरण्याचे निर्देश दिले. आर.ए. देयक प्रदानावरील व्याज रु.४४.४३ कोटी, एम-१५ कॉन्क्रीटचा अतिरिक्त दर रु. ४५.३ कोटी आणि दिनांक ३१/०३/२०१२ पासून ३१/०८/२०१६ पर्यंतचे ६% प्रमाणे व्याज. दिनांक १/०५/२००२ पासून ३१/०८/२०१६ पर्यंतचे ९% व्याजासह रुपये ५० लाखाचे पोलिस संरक्षण निष्क्रिय यंत्र सामग्री शुल्क रु.१८.३५ कोटी आणि दिनांक ०१/०८/२०१३ पासून ३१/०८/२०१६ पर्यंतचे ९% प्रमाणे व्याज, वरील रकमेवरील दिनांक ३१/०८/२०१६ पासून अवॉर्ड घोषित करण्याच्या तारखेपर्यंत ९% प्रमाणे व्याज. जर वरील रक्कम निवाड्याच्या तारखेपासून ६० दिवसांच्या आत भरली नाही तर रकमेचा भरणा करण्याच्या तारखेपर्यंत १२% व्याज दिले जाईल. कंत्राटदाराला खटल्याचा खर्च म्हणून केआयडीसी कडून रु. १५ लाख दिले जातील आणि कंत्राट रद्द करण्याचा दिनांक २३/०९/२०१६ रोजीचा जी.आर. न्यायाधिकरणाने रद्द केलेला आहे आणि बाजुला ठेवलेला आहे.

सिडकोने कंत्राटदाराला विवादाची रक्कम म्हणून रुपये १५ लाख प्रदान करण्याचे निर्देश सिडको संबंधित निवाड्यामध्ये देण्यात आले आणि कंत्राटदाराला रक्कम प्रदान करताना सिडकोकडून उच्च न्यायालयामध्ये जमा करण्यात आलेली रक्कम रुपये २८.२ कोटीचे समायोजन करण्यात येईल.

अल्पसंख्यांक निवाड्याने विविध करार आणि कराराच्या तरतुदी निदर्शनास आणून दिलेल्या आहेत आणि न्यायमूर्ती गायकवाड समितीच्या निरीक्षणांचा विचार केला गेला नाही आणि बहुसंख्य निवाड्यामुळे अन्य प्रमुख मुद्द्यांकडे दुर्लक्ष केले गेले.

पीएसडब्ल्युआरडी सोबत दिनांक २४/०४/२०१९ रोजी एक उच्चस्तरीय बैठक झाली आणि त्यात संकल्पचित्र आणि रेखांकन लवकरात लवकर करणे, शिल्लक कामासाठी सुधारीत अंदाज, लवादाच्या निवाड्याला आव्हान, घरे आणि संरचनांच्या पुनर्मुल्यांकनासाठी पुनर्सर्वेक्षण इत्यादी विषयांवर चर्चा करण्यात आली.

दिनांक ०५/१२/२०१९ रोजी पीएसडब्ल्युआरडीने प्रकल्पग्रस्तांसाठी पुनर्वसन योजनेच्या सुधारित प्रशासकीय मंजूरीला अंतिम स्वरूप देणे आणि पुनर्वसनासाठी निधि, भूसंपादनासाठी अतिरिक्त निधि आणि रॉयल्टी शुल्कातील वाढ करणे इत्यादी मुद्द्यांवर चर्चा केली. केआयडीसी विभागियरित्या वनविषयक मंजूरी प्रस्ताव स्वतःहून घेईल.

दिनांक १९/०७/२०१९ रोजी झालेल्या संचालक मंडळाच्या ६२० व्या बैठकीमध्ये कंपनी सचिव स्तरावर लवादाच्या निवाड्याविरुद्धच्या पुनरावलोकनावर चर्चा करण्यात आली आणि संचालक मंडळाने निवाड्यास आव्हान देण्यास आणि कायदेशीर शुल्कास मान्यता दिलेली आहे. सिडको आणि केआयडीसी यांनी लवादाच्या निवाड्यास आव्हान देण्याच्या संबंधात न्यायालयामध्ये जमा करावयाच्या रकमेस मान्यता दिलेली आहे.

सिडको आणि केआयडीसीने लवादाच्या निवाड्याविरुद्ध केलेल्या अपिलानुसार २ आठवड्यांच्या आत ५० कोटी रुपये आणि नंतर लवादाच्या निर्णयाला आव्हान देण्यासाठी ३ लाख रुपये कायदेशीर देयक जमा करण्याचे निर्देश देण्यात आले. सिडकोने ही रक्कम उच्च न्यायालयात जमा केलेली आहे.

त्यानुसार, मुंबई उच्च न्यायालयात लवादाच्या निवाड्याविरुद्ध अपिलाच्या खटल्याची कार्यवाही सुरु आहे आणि सिडकोने त्यांच्या वतीने केआयडीसीद्वारे अपिल दाखल करण्याकरीता उच्च न्यायालयात जमा करण्यासाठी केआयडीसीला ५० कोटी रुपये दिले आहेत. दिलेल्या निर्देशानुसार, सिडकोने लवादाच्या निवाड्याविरुद्ध अपिल करण्यासाठी ३ लाख रुपये दिले. त्यानुसार उच्च न्यायालयात लवादाच्या निवाड्याविरुद्ध केलेल्या अपिलाच्या खटल्याची सुनावणी सुरु आहे. दरम्यान दावेदार आणि केआयडीसी यांनी सौहार्दपूर्ण तोडगा काढला आहे आणि त्या संबंधी मा. उच्च न्यायालयाला कळविले आहे.

सिडको आणि केआयडीसी यांच्यातील सामंजस्य करारानुसार, मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडे तोडगा काढण्याचा सदर विषय पाठविण्यात आला. मुख्य सचिव महाराष्ट्र शासन यांनी कालबद्ध अनुसूचीमध्ये महाराष्ट्रातील धरणांच्या प्रकल्पाच्या नवीन आणि सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावाची छाननी करण्यासाठी जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी स्थापन केलेल्या राज्य स्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीकडून पूर्व छाननी करून घेऊन प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता मिळविण्यास सांगितले. त्यानुसार केआयडीसी ने एसएलटीएसी-२ पुणे यांना आरएए प्रस्ताव सादर केला. एसएलटीएसी-२ यांनी सदर प्रस्तावाची छाननी केली आणि विवादग्रस्त बाबींचे दर आणि परिमाण यांच्या संबंधातील त्यांच्या अंतरीम अहवालासह सदर छाननी केलेला प्रस्ताव डब्ल्युआरडी, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडे सादर केला.

त्यानुसार केआयडीसीने सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेसाठी खर्चाचे दोन पर्याय तयार केले आहेत आणि एसएलटीएसी-दोन यांनी या प्रस्तावाची छाननी केलेली आहे आणि शिफारस केलेली आहे.

१. या प्रकल्पाचा एकूण खर्च रुपये २४०३.२७ कोटी आहे. एसएलटीएसी-२ यांनी शिफारस केल्याप्रमाणे वादग्रस्त बाबींच्या दरासह सीडीओच्या संकल्पचित्र आणि रेखाचित्रानुसार प्रमाणावर आधारित किंमत.
२. प्रकल्पाचा खर्च २७७५.७३ कोटी रुपये आहे. एसएलटीएसी-२ यांनी शिफारस केल्याप्रमाणे अतिरिक्त विभेदक दर कार्यान्वित केलेल्या विवादग्रस्त बाबींच्या दराच्या समावेशासह १२५% पर्यंत आणि १२५% परिमाणा पलिकडील निविदा दर विचारात घेण्यात आलेले आहेत जे आधीच २०१.५० कोटी रुपयांच्या विवादात होते.

दरम्यान उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालकांनी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना असे कळविले की, प्रकल्प पूर्ण होण्यास झालेल्या विलंबामुळे खर्चात प्रचंड वाढ झाली आहे आणि सर्व उपलब्ध संसाधनांचा वापर करूनही सिडकोला या अतिरिक्त खर्चासाठी निधी उपलब्ध करून देणे कठीण आहे. म्हणूनच, सरकारला “जल शक्ती विकास” आणि “जल जीवन मिशन” सारख्या योजनांद्वारे निधी उपलब्ध करून देण्याची शक्यता पडताळण्याची विनंती करण्यात येत आहे. जेणेकरून हा प्रकल्प पूर्ण करता येईल.

अशा प्रकारे दिनांक ०८०३/२०२३ रोजी सचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्या आढावा बैठकीत सिडकोने असे नमुद केले की, प्रकल्पाचा उर्वरीत खर्च खूप जास्त आहे आणि सध्याची परिस्थिती लक्षात घेता, निधी उपलब्ध करून देणे कठीण होईल, म्हणून महाराष्ट्र शासनाकडून योग्य मार्गाने उर्वरित निधी उपलब्ध करून देण्याची विनंती करण्यात येत आहे.

याला उत्तर म्हणून मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांनी केआयडीसीला दिनांक ३१/०३/२०२३ पर्यंत सुधारीत प्रशासकीय मंजूरीसाठी प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाकडे सादर करण्याचे निर्देश दिले आणि हा प्रस्ताव सिडकोला अग्रेषित करावयाचा आहे. तसेच सिडकोला खालील दोन पर्यायांपैकी एकाचा अवलंब करण्याबाबत संचालक मंडळाकडून मान्यता घेण्याचे निर्देश देण्यात आले.

पर्याय १ :- डब्ल्युआरडीने सादर केलेल्या बाळगंगा प्रकल्पाच्या सुधारीत प्रशासकीय मंजूरी प्रस्तावाला मंजूरी देण्याबाबत सिडकोने आपल्या संचालक मंडळाकडून अंतिम निर्णय घेतला पाहीजे आणि त्यानुसार निधी देण्याची व्यवस्था केली पाहीजे.

पर्याय २ :- जर सिडकोने सरकारला बाळगंगा धरण प्रकल्प पूर्ण करण्याची विनंती करण्याचा निर्णय घेतला तर डब्ल्यु आरडी सुधारीत प्रशासकीय मंजूरीसाठी प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाकडे सादर करील आणि महाराष्ट्र शासन प्रकल्पाच्या उर्वरीत कामासाठी निधी प्रदान करील. सिडकोने आधीच खर्च केलेल्या रकमेबाबत, त्यावेळच्या सरकारी निकषांनुसार पाणी पुरवठा दरपत्रकांच्या अंतिम निर्णयाच्या वेळी विचार केला जाईल.

उर्वरीत कामासाठी निधी देऊन महाराष्ट्र शासनाकडून पुर्ण करावयाच्या प्रकल्पाचा प्रस्ताव दिनांक १३/०७/२०२३ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत ठेवण्यात आला होता आणि संचालक मंडळाने खालील प्रमाणे मान्यता दिली आहे. :-

१. सन २०५० पर्यंत पाणी पुरवठ्याचे नियोजन करण्यासाठी प्रकल्प पुर्ण झाल्यानंतर सिडकोला पुरवठ्यासाठी ३५० एमएलडी पाणी राखीव ठेवण्याची महाराष्ट्र शासनाला विनंती करणे.
२. पाणी पुरवठ्याच्या ३५० एमएलडी कोट्याच्या वाटपाकरीता भांडवली योगदानाच्या व्युत्पत्तीच्या वेळी सिडकोने आज पर्यंत खर्च केलेल्या रकमेचा विचार करण्यासाठी म्हणजेच १४८८.८३ कोटी रुपये विचारात घेण्यासाठी राज्य शासनाला विनंती करणे.

त्यानुसार सिडकोने डब्ल्युआरडी, महाराष्ट्र शासन यांना डब्ल्युआरडी कडे निर्णय प्रलंबित असे पर्यंत बाळगंगा प्रकल्पाचे पुढील काम करण्याची विनंती केलेली आहे.

केआयडीसीने डीसीएफ कडे वनभूमि वळविण्याचा प्रस्ताव ऑगस्ट, २०११ मध्ये सादर केला होता आणि त्यानंतर फेब्रुवारी, २०१२ मध्ये पीसीसीएफ, नागपुर यांच्याकडे सदर प्रस्ताव सादर करण्यात आला. वनविभागाच्या नवीन धोरणानुसार, पीसीसीएफ ने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांचे अनुपालन आणि वन विभागाच्या नवीन धोरणानुसार, ऑनलाईन प्रस्ताव सादर करणे. त्यानुसार केआयडीसीने वन विभागाकडे जुन, २०२२ मध्ये ऑनलाईन प्रस्ताव सादर केला.

केआयडीसीने टीआयएलआर विभागासोबत सर्व्हेक्षण, पुनर्वसन क्षेत्राचे सिमांकन, झालर क्षेत्र प्रवेश मार्ग, टीबीएल रेखांकनाचे काम आणि घरांचे / संरचनांचे पुनर्सर्व्हेक्षण केलेले आहे. त्यासाठी ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये केआयडीसीला १.१७ कोटी रुपये अदा करण्यात आलेले आहेत.

केंद्र सरकारच्या योजने अंतर्गत राज्यांना सन २०२२-२३ मध्ये बाळगंगा प्रकल्पासाठी २५९.०० कोटी रुपयांचे अर्थ सहाय्य करण्यात आले होते, आणि ही रक्कम प्रकल्पाच्या भूसंपादन आणि पुनर्वसनासाठी महसुल विभागाला देण्यात आली आहे.

सिडकोने केआयडीसीला विविध शिर्षकाखाली आजमितीपर्यंत केलेली एकुण प्रदाने खालील प्रमाणे नमुद करण्यात आलेली आहेत.:-

अ) के आय डी सी ला प्रदान केलेली रक्कम (विविध शिर्षाखालील)

अनु. क्र.	वर्णन	सिडकोने केआयडीसीला प्रदान केलेली रक्कम (रु. कोटीमध्ये)
१.	धरणाचे बांधकाम	४९४.१५
२.	अ) भू संपादन (धरणासाठी व पुनर्वसनासाठी) ब) भाडे भरपायी	८५८.९४ ०.६२५
३.	मोबिलायझेशन अग्रिम, मातीची तपासणी, सीडीओ, नाशिकचे शुल्क इ.	२६.४७
४.	मोबिलायझेशन अग्रिम वसुली	(-) १४.६१
५.	पुनर्वसन क्षेत्राकरीता भूमापन रेखांकन शुल्काचे प्रदान	१.१७
	एकूण	१३६६.७४

ब) माननीय उच्च न्यायालयामध्ये जमा केलेली रक्कम, लवादाचा खर्च आणि कायदेशिर शुल्क

अनु. क्र.	वर्णन	मा. उच्च न्यायालयामध्ये जमा केलेली रक्कम (रु. कोटीमध्ये)
१.	रिट याचिका क्र. ११०१९/२०१३ मधील दिनांक १० एप्रिल, २०१४ रोजीच्या न्यायालयीन आदेशानुसार, निबंधक (न्यायिक-एक), अपेलेट साईड, उच्च न्यायालय मुंबई यांच्याकडे दिनांक २२/०४/२०१४ रोजी रुपये २८.२० कोटी जमा केले गेले.	२८.२०
२.	उच्च न्यायालय अवमान याचिका क्र. २४८/२०१६ साठी व्याजासह भाड्याच्या भरपायीकरीता केआयडीसीला दिलेली रक्कम आणि केआयडीसीने ही रक्कम निबंधक, माननीय मुंबई उच्च न्यायालय यांच्याकडे जमा केली.	१.४५९
३.	लवाद न्यायाधिकरणासाठी प्रदान अ) फक्त केआयडीसीचा भाग ब) फक्त सिडकोचा भाग	०.१९ १.४४
४.	उच्च न्यायालयातील दिनांक १० एप्रिल, २०१४ रोजीच्या लवाद याचिकेनुसार रक्कम रु. ५० कोटीसाठी केआयडीसीला प्रदान केलेला दिनांक १८/०७/२०१९ रोजीचा धनादेश क्र. ११०१९७ त्यानंतर केआयडीसीने प्रोटोनोटरी आणि सिनिअर मास्टर मुंबई उच्च न्यायालय यांच्याकडे दिनांक २३/०७/२०१९ रोजी सदर रक्कम जमा केली.	५०.००
५.	उच्च न्यायालयाच्या दिनांक २१/०८/२०१९ रोजीच्या आदेशानुसार, उच्च न्यायालयामध्ये प्रोटोनोटरी आणि सिनिअर मास्टर यांच्याकडे दिनांक २९/०८/२०१९ रोजी फी आणि खर्चासाठी रुपये ३.०० लाख जमा केले.	०.०३
एकुण (ब)		८१.३२
एकुण बेरीज (अ + ब)		१४४८.०६

३. कोंढाणे धरण प्रकल्प :-

महाराष्ट्र शासनाने २२६ गावांचा समावेश असणाऱ्या ४७५ चौ.किमी नैना क्षेत्रातील पाणी पुरवठ्याची गरज भागविण्यासाठी प्याऊ पाण्याचा प्रकल्प असलेला ता. कर्जत, जिल्हा रायगड येथील कोंढाणे धरण सिडकोला दिलेला आहे. महाराष्ट्र शासनाने शा.नि.क्र.१८/०८/२०१७ रोजीच्या ठरावाद्वारे हा कोंढाणे धरण प्रकल्प प्रदान केलेला आहे. कोंढाणे धरणाची एकूण साठवण क्षमता ९७.८९ एमसीएम असून या धरणाला २५० दशलक्ष घनलिटर पाणी उपलब्ध होईल. आता सिडको कोंढाणे धरणाचे नियोजन आणि बांधकाम हाती घेईल आणि नैना अधिसूचित क्षेत्रातील पाणी पुरवठ्यासाठी आणि पारेषणासाठी कोंढाणे पाणी पुरवठा योजनेशी संबंधित कामे करील.

शासन निर्णयानुसार केआयडीसीने महाराष्ट्र सरकारकडे जमा केलेल्या कोंढाणे धरणाच्या कामासाठीचा खर्च फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये रु.९९.१५ कोटी इतका आहे.

कोंढाणे, तालुका कर्जत, जिल्हा रायगड येथील कोंढाणे धरण प्रकल्पासाठी तपशिलवार प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम सुपुर्द केल्यानंतर हे काम मेसर्स अँक्वाग्रीन इंजिनिअरिंग मॅनेजमेन्ट प्रा. लि. (एईएमपीएल) यांना देण्यात आले.

२९१ हेक्टर वनजमिनीच्या मंजूरीचा प्रस्ताव वन विभागाकडे सादर करण्यात आला आहे. वन विभागाकडून प्रस्तावाची छाननी सुरु आहे आणि त्यांनी उपस्थित केलेले प्रश्न मेसर्स फाइन एनव्हायरोटेक इंजिनिअर्स संकलित करीत असून, त्यांना कोंढाणे धरण प्रकल्पासाठी पर्यावरणीय अभ्यास डेटा संकलन, संकलन समन्वय आणि संपर्क यासह वन मंजूरीसाठी नियुक्त केले आहे.

९७.०६ हेक्टर खाजगी जमिनीच्या भूसंपादनाचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी रायगड (अलिबाग) यांना सादर करण्यात आला होता. पुढे जिल्हाधिकारी, रायगड (अलिबाग) यांनी कर्जत येथील उपविभागीय अधिकारी (एसडीओ) यांना खाजगी भूसंपादन प्रक्रीया पार पाडण्यासाठी अधिकृत केले. त्यानंतर कोंढाणे धरण प्रकल्पासाठी भूसंपादन प्रक्रीया सुरु करण्याकरीता त्यांना ५०.०० कोटी रुपये देण्यात आले.

या प्रकल्पामुळे कोंढाणे आणि चोची गावातील सुमारे १२५ कुटुंबे बाधीत होत आहेत. त्यानुसार पुनर्वसन आणि पुनर्स्थापनेचा प्रस्ताव रायगड जिल्हाधिकारी यांना सादर करण्यात आला आहे.

केंद्र सरकारच्या योजने अंतर्गत राज्यांना २५०.०० कोटी रुपये मदत देण्यात आली आहे. त्यामध्ये सन २०२२-२३ मध्ये कोंढाणे प्रकल्पाला मंजुरी देण्यात आली आहे आणि ही रक्कम प्रकल्पाच्या भूसंपादन आणि पुनर्वसनासाठी महसुल विभागाला देण्यात आलेली आहे. तसेच सिडकोने प्रकल्पाच्या वन वितरणासाठी सीए जमिन आवश्यक असल्याप्रमाणे सरकारी जमिनीसाठी जिल्हाधिकारी हिंगोली यांना २७.७८ कोटी रुपये प्रदान केलेले आहेत. अशाप्रकारे वर्ष २०२३-२४ पर्यंत सिडकोने रु.४३१.०० कोटी खर्च केले आहेत.

सुरुवातीला कोंढाणे धरण प्रकल्पाचा डीपीआर कॉंक्रीट फेस्ड रॉक फिल डॅम (सीएफआरडी) तसेच सेन्ट्रल कॉंक्रीट स्पिलवेचा विचार करून तयार करण्यात आला होता. सीडीओ, नाशिक यांच्याशी सल्लामसलत करून सीएफआरडीच्या तांत्रिक तसेच आर्थिक व्यवहार्यतेचा आढावा घेतल्यानंतर सिडकोने कॉंक्रीट धरण बांधण्याचा निर्णय घेतला आहे. कॉंक्रीट धरणाचे प्राथमिक संकल्पचित्र आणि रेखाचित्रे तयार करून तपासणीसाठी सीडीओ नाशिक यांच्याकडे पाठविण्यात आली आहेत.

सिडको सीएफआर धरणाऐवजी आरसीसी प्रकारच्या धरणाचा अवलंब करीत असल्याने अधीक्षक अभियंता (गेटस सर्कल) सीडीओ नाशिक यांनी कॉंक्रीट धरणाच्या तपासणी दरम्यान हा प्रकल्प पिण्याच्या पाण्याचा प्रकल्प असल्यामुळे भविष्यात १४० मीटर एफआरएलचे बांधकाम करून १४५ मीटर एफआरएल पर्यंत धरणाची रचना करून ७५% विश्वासार्ह उत्पन्न विचारात घेऊन धरणाची क्षमता ३५० एमएलडी पर्यंत वाढविण्याचे पर्याय शोधण्याविषयी सूचविले. त्यानुसार संचालक मंडळाने ३३% अधिक साठवणुक करण्यासाठी धरणाची उंची वाढविण्याचा निर्णय घेतला आहे. आरसीसी प्रकारच्या कोंढाणे धरणाची रचना करण्यासाठी आणि त्याचा डीपीआर तयार करण्यासाठी सिडकोने सीडीओ, नाशिक यांना विनंती केलेली आहे.

कोंढाणे धरणाचे बांधकाम जानेवारी, २०२४-२५ पर्यंत सुरु होईल आणि त्यानंतर ते वैधानिक आणि अवैधानिक निपट्याच्या विषयक मान्यता प्राप्त केल्यानंतर सन, २०२८-२९ पर्यंत पूर्ण होईल.

कोंढाणे पाणी पुरवठा योजनेचा बृहद आराखडा तयार करण्यासाठी सल्लामसलत करण्याचे काम मेसर्स आर्वी असोशिएट्स आर्कीटेक्ट्स इंजिनिअर्स अँड कन्सल्टंट्स प्रा.लि. यांना प्रदान करण्यात आलेले आहे आणि योजनेचे अंतिम स्वरूपातील काम प्रगतीपथावर आहे.

कोंढाणे पाणी पुरवठा योजनेचे बांधकाम धरणाच्या बांधकामाबरोबरच हाती घेण्यात येईल.

रेल्वे प्रकल्प :-

मध्य रेल्वे सोबत रेल्वे प्रकल्प, ज्यामध्ये खर्चाची विभागणी करण्यात येईल.

नवी मुंबईसाठी सिडकोने तयार केलेल्या व्यापक रेल्वे नेटवर्कमध्ये सहा रेल्वे मार्गांचा समावेश आहे. उपनगरीय सार्वजनिक वाहतुक प्रवासी रेल्वे प्रणाली एकात्मिक रेल्वे स्थानक तथा व्यावसायिक संकुलासह संकल्पचित्रित केलेली आहे. हे भारतातील अद्वितीय रेल्वे प्रकल्प आहेत. ज्यामध्ये ६७% खर्च सिडको आणि ३३% खर्च रेल्वे करणार आहे. मानखुर्द-बेलापुर रेल्वे कॉरिडॉर, बेलापुर-पनवेल रेल्वे कॉरिडॉर आणि ठाणे-तुर्भे-नेरुळ-वाशी रेल्वे कॉरिडॉरचा विकास केल्यानंतर सिडको सध्या नेरुळ/बेलापुर-सिवूड्स-उरण रेल्वे मार्ग विकसित करीत आहे.

नेरुळ-बेलापुर-उरण प्रवासी रेल्वे मार्ग

नेरुळ/बेलापुर-सीवूड्स-उरण रेल्वे मार्ग हा नवी मुंबईच्या दक्षिण भागात येणाऱ्या प्रमुख प्रकल्पांपैकी एक आहे. या प्रकल्पातील रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी २७ किमी असून त्यामध्ये टप्पा-१ (१२ किमी) आणि टप्पा-२ (१५ किमी)चा समावेश आहे. त्यापैकी खारकोपर पर्यंतच्या रेल्वे मार्ग टप्पा-१ चे उद्घाटन करण्यात आले आहे.

खारकोपर ते उरण रेल्वेमार्ग टप्पा-२ चे उद्घाटन दिनांक १२ जानेवारी, २०२४ रोजी सन्माननीय पंतप्रधानांच्या हस्ते पार पडले.

सिडको रेल्वे स्थानकांची देखभाल आणि दुरुस्तीचे काम पहाते. रेल्वे प्रकल्पांसाठी सन २०२३-२४ मध्ये १३६.९३ कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पित तरतुद करण्यात आली होती आणि सन २०२४-२५ साठी १११.९३ कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पित तरतुद करण्यात आली आहे.

नेरुळ-उरण रेल्वे मार्गावरील पूल :-

सिडकोने नेरुळ-उरण रेल्वे मार्गावर ४ पुल बांधले आहेत. एमएसईबी, जीटीपीएस, उरण जवळील चॅ १९८१७.५ वरील पुलाच्या बांधकामामुळे १२.५%चे भूखंड मालक जोडले गेले आहेत. या प्रभागिय योजनेचे काम ऑक्टोबर, २०२२ मध्ये पूर्ण झालेले असून या प्रकल्पावर ६३.७५ कोटी इतका खर्च झालेला आहे.

- ❖ खर्च वाटप तत्वावरील मध्य रेल्वे सोबतचे इतर प्रकल्प
- ❖ पनवेल कोचिंग कॉम्प्लेक्स
- ❖ कळंबोली, टप्पा-१ येथील देखभाल सुविधांसह पनवेल येथे प्रवासी टर्मिनस/नवीन कोचिंग कॉम्प्लेक्सचा विकास

मध्य रेल्वेने प्रवासी टर्मिनसचा विकास करण्याचे नियोजन केलेले आहे. नवी मुंबईतून जाणाऱ्या कोकण रेल्वे मार्गाचा थांबा पनवेल स्थानकावर आहे. मुंबईतून देशाच्या विविध भागात जाणाऱ्या बहुतेक लांब पल्ल्याच्या गाड्या मुंबई-सीएसएमटी, कुर्ला, वांद्रे येथून निघतात. नवी मुंबईतील लोकांना लांब पल्ल्याच्या गाड्यांसाठी या टर्मिनसवर जावे लागते. अशा परिस्थितीत नवी मुंबईत लांब पल्ल्यांच्या गाड्यांसाठी कोचिंग टर्मिनस विकसित करण्याची आवश्यकता भासली.

पनवेल हे एक प्रमुख वाहतुक केंद्र म्हणून उदयास येत आहे. नवी मुंबई हे एकमेव मुख्य मार्गावरील स्थानक आहे. जेथून सीएसएमटी, दिवा-कर्जत, रोहा आणि जेएनपीटी पनवेल या पाच वेगवेगळ्या दिशेने प्रवास होतो आणि हे ठिकाण उपनगरीय गाड्यांनी आणि रस्त्यांनी जोडले गेलेले आहे. पनवेल हे सर्वात योग्य ठिकाण म्हणून ओळखले जाते ते एक मोठ्याचे ठिकाण असल्यामुळे दिवा-वसई मार्गे उत्तर आणि पश्चिम भारताकडे, कोकण रेल्वे मार्गे सागरी कर्नाटक आणि केरळकडे व कल्याण-नाशिक मार्गे पुर्वेकडे आणि कर्जत-पुणे मार्गे हैदराबाद, बंगलुरु आणि चैन्नईकडे जाणारे दळणवळणाचे थेट मार्ग असण्याची आवश्यकता आहे.

कळंबोली येथील देखभाल सुविधांसह पनवेल येथे प्रवासी केंद्र/नवीन कोचिंग संकुल विकसित करण्याचे काम देखिल सिडको आणि रेल्वे यांच्यामध्ये अनुक्रमे ६७% : ३३% प्रमाणातील निधिच्या सहाय्याने हाती घेण्यात आले आहे. वर्ष २०२४-२५ साठी २३.०० कोटी रुपयांची तरतुद करण्यात आली आहे.

एमआरव्हीसी सोबत सामायिक खर्चाच्या सहाय्याने प्रकल्प

- दोन प्रमुख प्रकल्पांची अंमलबजावणी सुरु आहे :-

(अ) एमयुटीपी अंतर्गत हर्बर रेल्वे मार्गावर १२ डब्यांच्या इएमयु रेल्वे गाड्या

(ब) पनवेल कर्जत उपनगरीय रेल्वे मार्ग. या प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र सरकारने मंजूर केलेल्या ठरावानुसार सिडको प्रकल्पाच्या खर्चामध्ये योगदान देत आहे.

(अ) एमयुटीपी अंतर्गत हार्बर रेल्वे मार्गावर १२ डब्यांच्या इएमयु रेल्वे गाड्या.

हार्बर रेल्वे मार्गाची क्षमता वाढवण्याच्या उद्देशाने, मुंबई उपनगरीय रेल्वेच्या हार्बर रेल्वे मार्गावर १२ डब्यांचे इएमयु चालविण्याचे काम रेल्वेच्या अर्थसंकल्पात मंजूर करण्यात आले होते.

- विषयांकीत कामाची अंमलबजावणी करण्यासाठी दिनांक १२ जून, २०१५ रोजी महाराष्ट्र सरकार, एमआरव्हीसी आणि सिडको यांच्यामध्ये वित्तीय पुरवठा करार झाला.
- सिडकोने “हार्बर मार्गावर १२ डब्यांच्या इएमयु रॅक चालविण्यासाठी खर्च वाटप आधारावर (५०:५०) प्रकल्पाकरीता वित्तपुरवठा” करण्याच्या कामाला सुधारीत प्रशासकीय मान्यता दिली ज्याचा संपूर्ण खर्च ७८९.५५ कोटी रुपये अपेक्षित असून त्यामध्ये सिडकोचा वाटा ३३१.६१ कोटी रुपये आहे आणि ज्याचा पुर्वीचा मंजूर खर्च २९८.१० कोटी रुपये होता.
- आतापर्यंत सिडकोने या प्रकल्पासाठी एमआरव्हीसीला ३०८.१ कोटी रुपये दिले आहेत. सन २०२४-२५ या वर्षासाठी ६.५० कोटी रुपयांची तरतुद करण्यात आली आहे.

पनवेल कर्जत उपनगरीय रेल्वे मार्ग :-

पनवेल कर्जत मध्ये रेल्वे (दुहेरी मार्ग) प्रकल्प एमयुटीपी तीन अंतर्गत मंजूर करण्यात आला आहे आणि पनवेल आणि कर्जत ते मुंबई दरम्यान वेगवान कनेक्टीव्हिटी प्रदान करण्यासाठी एमआरव्हीसी (मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन) द्वारे हाती घेण्यात आला आहे. ज्यामुळे प्रवासाचे अंतर २३ किमी ने कमी होईल. महाराष्ट्र शासन, एमआरव्हीसी, एमएमआरडीए आणि सिडको हे सर्व मिळून प्रकल्पाचा खर्च करतील. प्रकल्पाचा अंदाजे २७८३ कोटी रुपये इतका खर्च असून (५०:५०) प्रमाणामध्ये सिडकोकडून ६९५.७५ कोटी इतका निधि प्रदान करण्यात येणार आहे. आतापर्यंत सिडकोने या प्रकल्पासाठी एमआरव्हीसीला ८३.२७ कोटी रुपये दिलेले आहेत. सन २०२३-२४ या वर्षासाठी १००.०० कोटी रुपयांची आणि सन २०२४-२५ या वर्षासाठी ४८.०० कोटी रुपयांची तरतुद करण्यात आली आहे.

नवी मुंबईतील खारघर आणि तळोजा प्रभागादरम्यान दळणवळणाचे मार्ग प्रस्थापित करण्यासाठी दिवा पनवेल रेल्वे मार्ग आणि तळोजा पुल नदीवर आरओबीचे बांधकाम.

- खारघर आणि पेंधर दरम्यान प्रभागिय दळणवळण मार्ग प्रस्थापित करण्यासाठी, राष्ट्रीय महामार्ग - ०४ वर तळोजा नदीचा पुल आणि दिवा-पनवेल रेल्वे मार्गावर आरओबी बांधण्याची योजना आहे.
- नवी मुंबईतील पेंधर येथे दिवा-पनवेल रेल्वे मार्ग, डीएफसीसीआय एल आणि एनएच-०४ वर आरओबीचे बांधकाम करण्यात येत आहे.
- या जोडमार्गामुळे खारघर प्रभागाच्या सेक्टर २६ पासून संपर्क रस्ते प्रस्थापित होतील आणि तळोजा येथील पांचनंद पेंधर यांना पुलाद्वारे मुंबई-पुणे महामार्ग (एनएच-४) आणि दिवा पनवेल रेल्वे मार्ग जोडला जाईल.
- सिडकोने मेसर्स टी अँड टी इंफ्रा प्रा. लिमिटेड या एजन्सीला “दिवा पनवेल रेल्वे मार्ग आणि एनटीटी-४ वर पांचनंद आणि खारघर प्रभागाच्या १२.५% योजनेमध्ये दळणवळणाचे मार्ग प्रस्थापित करण्यासाठी उर्वरित पुल (आरओबी) बांधण्याचे ७८.४० कोटी रुपयांचे काम दिलेले आहे आणि हे काम जून, २०२४ च्या अखेरीस पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे.

- खारघरला पेंधर येथील पुलाशी जोडणाऱ्या तळोजा येथील पुलाचे बांधकाम हाती घेण्याचे प्रस्तावित आहे. या प्रकल्पामुळे तळोजा औद्योगिक क्षेत्रापासून आयसीपी (इन्टरनॅशनल कॉर्पोरेट पार्क) आणि तसेच आगामी खारघर बेलापुर सागरी मार्गाद्वारे एनएमआयएला अखंड कनेक्टिव्हिटी मिळेल, ज्यामुळे संपूर्ण क्षेत्राच्या आर्थिक वृद्धीला हातभार लागेल. या प्रकल्पाचा अंदाजित खर्च ८५ कोटी रुपये आहे. अलिकडे, मेसर्स जे एमएमआयपीएल यांना ९८ कोटी खर्चाचे काम देण्यात आले.

सन २०२३-२४ चा अर्थसंकल्प अंदाज		सन २०२३-२४ चा सुधारीत अंदाज		सन २०२४-२५ चा अर्थसंकल्प अंदाज	
प्राप्ती /उत्पन्न	खर्च	प्राप्ती /उत्पन्न	खर्च	प्राप्ती /उत्पन्न	खर्च
६५२.३५	१७१९३.००	२५०.५७	१३६९३.००	२८४२८.३५	१११९३.००

नवी मुंबई मेट्रो रेल्वे प्रकल्प :

महाराष्ट्र शासन नवी मुंबईमध्ये शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादीत (सिडको), कंपनी अधिनियम १९५६ अन्वये प्रस्थापित असलेला महाराष्ट्र शासनाचा एक उपक्रम, यांच्या सहाय्याने नवी मुंबई मेट्रो रेल प्रकल्प कार्यान्वित करीत आहे. दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (डीएमआरसी) यांनी तयार केलेल्या नवी मुंबई मेट्रो रेल प्रकल्पाच्या तपशिलवार प्रकल्प (डीपीआर) अहवालाच्या आधारे, कॉरिडॉर-१ (बेलापुर-खारघर - पेंधर - तळोजा - एमआयडीसी - कळंबोली - खांदेश्वर) टप्प्याटप्प्याने नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय (एनएमआय) विमानतळापर्यंत विस्तारित करण्याचा विचार करण्यात आलेला आहे. चार टप्प्यांमध्ये (रेल्वे मार्ग १ ते रेल्वे मार्ग ४) विकसित करण्यात येणाऱ्या या प्रकल्पाची एकूण लांबी २६.२६ किमी. आहे. तसेच सिडकोच्या संचालक मंडळाने ठराव क्र. १२५९६ दिनांक २४/०९/२०२२ रोजीच्या ठरावाद्वारे पुर्वी मंजूर केलेल्या स्टँडर्ड गेज मेट्रोच्या जागी रेल्वेमार्ग २, ३ आणि ४ साठी वाहतुकीची सुधारित पध्दत म्हणून मेट्रो निओला मान्यता दिलेली आहे.

त्यातील पहिल्या टप्प्यामध्ये सिडकोने नवी मुंबई मेट्रो रेल कॉरिडॉर-१ रेल्वे मार्ग- १(बेलापुर ते पेंधर)च्या विकासाचे काम हाती घेतलेले असून या रेल्वे मार्गाची लांबी ११.१० किलोमीटर आहे. या रेल्वे मार्गामध्ये ११ स्थानके आणि १ आगार आहे. मेट्रो रेल्वे कॉरिडॉर-१ रेल्वे मार्ग -१ (बेलापुर ते पेंधर) प्रकल्पाचा एकूण खर्च रु. ३०६३.६३ कोटी असून सिडको कोणतेही आर्थिक सहाय्य न घेता १००% अतिरिक्त अंतर्गत संचयाचा वापर करून या प्रकल्पाला निधी पुरवित आहे.

नवी मुंबई मेट्रो रेल्वे प्रकल्प, कॉरिडॉर-१ प्रकल्प भांडवली खर्चाचा तपशिल :

वर्णन	लांबी (किमी)	एकूण स्थानके	एकूण खर्च (रु. कोटीमध्ये)	एकक खर्च (कोटी प्रती किमी)
रेल्वे मार्ग १ : बेलापुर ते पेंधर	११.१०	११	३०६३.६३	२७८
रेल्वे मार्ग २ : एमआयडीसी तळोजा ते खांदेश्वर	७.४५	११	१८६३.८९	११०
रेल्वे मार्ग ३ : पेंधर ते एमआयडीसी तळोजा	५.२५	७		
रेल्वे मार्ग ४ : खांदेश्वर ते एनएमआयए	४.२०	१		
एकूण (रेल्वे मार्ग १, २, ३ आणि ४)	२८	३०	४९२७.५२	--

टीपा :-

- १) रेल्वे मार्ग - १ (बेलापुर ते पेंधर) - संचालक मंडळाने दिनांक ११/०८/२०१७ रोजीच्या ठराव क्र. ११९०७ या ठरावाद्वारे दिलेल्या सुधारीत प्रशासकीय मंजूरीवर (सुधारणा-दोन) खर्च आधारित आहे.

- २) रेल्वे मार्ग २, ३ आणि ४ चा खर्च दिनांक २४/०९/२०२२ रोजीच्या बीआर १२५९६ द्वारे संचालक मंडळाने दिलेल्या प्रशासकीय मंजूरीवर आधारित आहे.

महाराष्ट्र सरकारने दिनांक ०६/१०/२०१० रोजीच्या अधिसूचना क्र. सीआयडी ३३०८/१४७२/सी आर-१८५/०८ युडी-१० द्वारे टप्प्याटप्प्याने विकसित करावयाच्या बेलापुर-खारघर-तळोजा-पेंधर-एमआयडीसी-कळंबोली-खांदेश्वर एमआरटीएस कॉरिडॉर मेट्रो रेल्वे मार्गाच्या स्वरूपात रेल्वे मार्गाचे बांधकाम, देखभाल आणि प्रचालन करण्यासाठी ट्रॅमवे अधिनियम १८८६ अनुसार एमआरटीपी यंत्रणा प्रशासन अंमलबजावणी एजन्सी म्हणुन सिडकोला अधिकार दिलेले आहेत.

नगर विकास मंत्रालय, भारत सरकारने दिनांक ०९ जानेवारी २०१५ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे केंद्रिय मेट्रो अधिनियमानुसार प्रकल्प कार्यान्वित करण्यासाठी मेट्रो रेल्वे (बांधकामे) अधिनियम १९७८ चे कलम ३२ अन्वये बेलापुर पासून पेंधर पर्यंतच्या नवी मुंबई मेट्रो रेल्वे प्रकल्प कॉरिडॉर-१ रेल्वे मार्ग १ चे संरेखन करण्यासाठी अधिसूचित केलेले आहे.

प्रकल्पाची विविध कामे प्रगतीपथावर आहेत. विकसनशिल प्रभागांना लवकरात लवकर शक्य असलेल्या तारखेपर्यंत दळणवळणाचे उत्तम मार्ग प्रदान करण्याच्या स्पष्ट उद्देशाने सिडकोने सर्व कामे हाती घेतली. तथापि स्थानकाच्या कामाच्या बाबतीत कंत्राटदारांची खराब कामगिरी, रेल्वे, महामार्ग प्राधिकरणे, एमएसईटीसीएल, वाहतुक पोलिस यांच्याकडून मान्यता मिळण्यास झालेला विलंब, पुर्वीच्या बडतर्फ केलेल्या स्थानक ठेकेदाराने दाखल केलेला खटला, न्यायालयीन प्रकरणे आणि लवाद अशा विविध कारणांमुळे स्थापत्य कामे पुर्ण होण्यास विलंब झाला. त्यामुळे या कामाचे नियोजन विस्कळीत झाले.

नवी मुंबई मेट्रो रेल्वे मार्ग-१ (बेलापुर ते पेंधर) प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीची सद्यस्थिती :-

- १) **तपशिलवार प्रकल्प अहवाल :** दिल्ली मेट्रो रेल्वे कॉपोरेशन (डीएमआरसी) ने तयार केला आहे.
- २) **सामान्य सल्लागार :** लुईस बर्गर ग्रुप इंकची बेलापुर पासून पेंधर पर्यंतच्या नवी मुंबई मेट्रो रेल्वे मार्ग -१ ची अंमलबजावणी करण्यासाठी सामान्य सल्लागार (जीसी-एलबीजी) म्हणुन नेमणूक करण्यात आलेली आहे. महामेट्रोची दिनांक २४/०२/२०२१ पासून मेसर्स एलबीजी च्या जागी सामान्य सल्लागार म्हणून नेमणूक करण्यात आलेली आहे.
- ३) **मेट्रो पुलाचे काम :** हे काम दोन भागांमध्ये प्रदान करण्यात आले असून कंत्राटाचा एकूण खर्च रु. ३०५ कोटी इतका आहे. हे काम मे. एनसीसी लि. आणि मेसर्स जे. कुमार इन्फ्राप्रोजेक्ट्स लि. यांना देण्यात आले होते. ही कामे पुर्ण झालेली आहेत.
- ४) **स्थानक कामे :** एकूण कंत्राटी मुल्य रु. ३२१ कोटीची २ भागातील स्थानक कामे संजोस - महाविर - सुप्रिम या व्यापारी संघाच्या एजन्सीला देण्यात आली होती. सद्यस्थिती : ६२% काम पुर्ण झालेले आहे. दोन्ही भागांचे काम फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये संपलेले होते. मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या निदेशांच्या आधारे स्थानक क्र. ७ ते ११ (एकूण ५) चे काम नोव्हेंबर २०१७ पर्यंत संमती शर्तीवर सुरु होते. हे काम देखील दिनांक २०/१२/२०१७ रोजी संपुष्टात आले आहे. आता एनएमएमएल-१ च्या रु.८५० कोटी खर्चाच्या उर्वरित कामासाठी महामेट्रोची सामान्य सल्लागार म्हणुन नेमणूक करण्यात आलेली आहे. आता ५ मेट्रो स्थानकांच्या शिल्लक कामाच्या निविदा खालील एजन्सींना ३ पॅकेजमध्ये विभागून देण्यात आलेल्या आहेत.

१) मेसर्स बिल्डराईट (स्थानक ७ आणि ८), कंत्राटी मुल्य रु.३०.२० कोटी

२) युनिवास्तु इंडीया (स्थानक ९ आणि ११), कंत्राटी मुल्य रु.४४.२३ कोटी आणि

३) जे. कुमार इन्फ्रा प्रोजेक्ट्स (स्थानक १०), कंत्राटी मुल्य रु.५४.८२ कोटी

सद्यस्थिती : सर्व कामे पुर्ण झालेली आहेत.

उर्वरित सहा स्थानकांचे (स्थानक क्र. १ ते ६) उर्वरित कामाचे पॅकेज मेसर्स प्रकाश कॉन्स्ट्रोवेल लि. यांना कंत्राटी मूल्य रु. १२७ कोटीला प्रदान करण्यात आले. तथापि हे काम बंद करावे लागले.

महामेट्रोतर्फे देण्यात आलेले काम :-

- १) रेल्वे स्थानक क्र. १ ते रेल्वे स्थानक क्र. ६ चे कंत्राटी रक्कम रुपये १६८.२२ कोटीचे उर्वरित काम जे. कुमार इंफ्राप्रोजेक्ट्स यांना देण्यात आले.
  - २) नॉईज बॅरिअरचे रुपये २६.०६ कोटीचे कंत्राटी काम मेसर्स जे.के.आय.एल. यांना देण्यात आले.
  - ३) इंपॉक्सी पेंटिंगचे रुपये २४.९९ कोटीचे कंत्राटी काम मेसर्स एनसीसी लिमिटेड यांना देण्यात आले.
  - ४) स्टील रॅम्प आणि पदपथाचे रुपये १७.४७ कोटीचे कंत्राटी काम मेसर्स युनिवास्तु इंडिया लिमिटेड यांना देण्यात आले. सर्व कामे पूर्ण झालेली आहेत.
- ५) डेपोचे काम : मेट्रो डेपोचे रु. १३२ कोटी कंत्राटी मुल्यांचे काम जे. कुमार-सीआरटीजी (जेव्ही) या व्यापारी संघाला देण्यात आलेले आहे.
- सद्यस्थिती : हे काम पूर्ण झालेले आहे.
- ६) मुख्य रेल्वे मार्गापासून डेपो पर्यंत जाणारा रेल्वे पुल : या रेल्वे पुलाचे रु. ६७.९९५ कोटी इतक्या कंत्राटी मुल्याचे काम मेसर्स जे.कुमार इंफ्राप्रोजेक्ट्स लि. यांना प्रदान करण्यात आलेले आहे.
- सद्यस्थिती : हे काम पूर्ण झालेले आहे.
- ७) यंत्रणे विषयक काम : टर्न की आधारित संपूर्ण रेल्वे प्रणालीचे काम, ज्यामध्ये युएसडी, युरो आणि आयएनआर या तीन चलनांचा समावेश असून ज्यामध्ये रोलिंग स्टॉक, संकेत आणि ट्रेन नियंत्रण, विज पुरवठा, कर्षण, स्काडा, मेट्रो रुळाची कामे, एएफसी आगार साहीत्य, विविध रेल्वे प्रणालींचे एकत्रीकरण तसेच ३ वर्षांसाठी रेल्वे यंत्रणांची देखभाल इत्यादी समाविष्ट आहेत. हे काम अन्साल्डो एसटीएस एसपीए यांच्या अॅन्टॅक कन्सोर्शियम (अन्साल्डो एसटीएस एसपीए, टाटा प्रोजेक्ट्स लिमिटेड आणि सीआरआरसी यांचा व्यापारी संघ) या व्यापारी संघाला प्रदान करण्यात आले. या कामाचे कंत्राटी मूल्य रु. १३२७.७५ कोटी आहे.
- सद्यस्थिती : हे काम प्रगतीपथावर आहे.
- ८) आरडीएसओ आणि सी.एम.आर.एस यांच्याकडून मंजुरी :
- दोलन चाचण्या, आपात कालीन ब्रेकींग डिस्टन्स चाचण्या इत्यादी आरडीएसओ (संशोधन, रचना आणि मानकसंस्था, रेल्वे मंत्रालय) द्वारे रोलिंग स्टॉपवर यशस्वीरित्या पार पाडण्यात आल्या आणि आरडीएसओद्वारे दिनांक २०/१०/२०२१ रोजी अंतरिम गति प्रमाणपत्र जारी केले गेले. मेट्रो रेल्वे सुरक्षा आयुक्तांनी (सीआरएमएस) जानेवारी, मार्च मध्ये एकूण चार ठिकाणी तपासणी आणि चाचण्या केलेल्या आहेत आणि दि. १९/०६/२०२३ रोजी प्रवाशांच्या संपूर्ण मार्गाच्या सार्वजनिक प्रवासासाठी अधिकृतता प्राप्त झालेली आहे. नवी मुंबई मेट्रो मार्ग-१ दिनांक १७/११/२०२३ रोजी कार्यन्वित झाला.
- भारताचे मा.पंतप्रधान श्री. नरेंद्र मोदीजी यांच्या शुभहस्ते दिनांक ०२/०१/२०२४ रोजी नवी मुंबई मेट्रो मार्ग-१ (बेलापुर ते पेधर) राष्ट्राला समर्पित करण्यात आला.

प्रचालन आणि देखभाल :- संचालक मंडळाने दि. ०७/०६/२०२१ रोजीच्या ठराव क्रमांक बी आर-०१/२०२१ अन्वये दि. ०१/०९/२०२१ रोजीच्या आरंभ तारखेसह सीओडी पूर्वी एक वर्षाच्या कालावधीसाठी आणि सीओडी नंतर दहा वर्षांच्या कालावधीसाठी आठशे पंचाऐंशी कोटी रुपये रकमेच्या नवी मुंबई मेट्रो मार्ग-०१ (बेलापुर ते पेंधर) प्रकल्पासाठी प्रचालन आणि देखभाल (ओ अँड एम) कंत्राटदार म्हणून महामेट्रोची नेमणूक करण्यास मंजुरी दिली. सदर काम प्रगतीपथावर आहे वर्ष २०२३-२४ साठी प्रवर्तन आणि परिरक्षा कामाचा खर्च रु. ३९.६० कोटी आहे.

नवी मुंबई मेट्रोमार्ग-०१ (बेलापुर ते पेंधर) साठी झालेला आजमिती पर्यंतचा एकूण खर्च

दायित्वासह मार्च २०२४ पर्यंत सुमारे ३,०५८.२५ कोटी (अंदाजे) इतका एकूण खर्च झालेला आहे.

मानवी संसाधन विकासाशी संबंधित योजना

अ) आयएसओ कार्यान्वयन :-

महामंडळाच्या सामुहिक गृहनिर्माण योजना जून २००२ पासून आयएसओ प्रमाणपत्राच्या कक्षेत आहेत. मेसर्स डेट नॉर्सेक व्हेरिटास (डीएनव्ही) यांनी जून, २००२ मध्ये सिडकोला जून, २००५ पर्यंतच्या विधिग्राह्यतेसह आयएसओ ९००१-२००० प्रमाणिकरण दिलेले आहे. या प्रमाणिकरणाच्या विधिग्राह्यतेची मुदत पुढील ३ वर्षांपर्यंत म्हणजे जून २००८ पर्यंत वाढविण्यात आलेली आहे.

तसेच पुढे देखिल आयएसओ ९००१ : २००८ चे नुतनीकरण करण्यात आले होते आणि सिडकोला १७ जून २०१७ पर्यंत विधिग्राह्य असलेल्या मेसर्स डीएनव्हीजीएल कडून पार पाडण्यात आलेल्या पुनर्रप्रमाणिकरण लेखा परिक्षणाद्वारे आयएसओ ९००१-२००८ अंतर्गत प्रमाणपत्र देण्यात आले.

मेसर्स डीएनव्ही-जीएल यांनी पार पाडलेल्या पुनर्रप्रमाणिकरण लेखा परिक्षणाद्वारे पुन्हा आयएसओ ९००१:२००८ पासून आयएसओ ९००१:२०१५ पर्यंत प्रमाणिकरणाचे नवीनीकरण करण्यात आले आणि सिडकोला दिनांक १७/०६/२०२० पर्यंत आयएसओ ९००१:२०१५ अंतर्गत प्रमाणपत्र देण्यात आले.

प्रमाणिकरणाची वैधता पुन्हा पुढील ३ वर्षांनी म्हणजेच दिनांक १७/०६/२०२३ पर्यंत वाढविण्यात आली.

आता प्रमाणिकरणाचे सातत्य राखून जुन २०२६ पर्यंत विधिग्राह्य असलेले आयएसओ ९००१:२००८ अंतर्गत अभियांत्रिकी विभाग - सामुहिक गृहनिर्माण प्रकल्प यांना प्रमाणपत्र देण्यात आले.

ब) अभियंते व सर्वसामान्य कर्मचारी वर्ग यांचे प्रशिक्षण :-

आयएसओ प्रणाली नियमित प्रशिक्षण, जागरूकता आणि त्यांच्या कर्मचाऱ्यांचे कौशल्य सुधारित करते. आम्ही सातत्याने सुधारणा कार्यक्रमाचा भाग म्हणून १५ सहभागींना प्रमाणपत्र देण्याच्या समावेशासह अंतर्गृही प्रकल्पामध्ये काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी मेसर्स डायव्हर्सिफाइड मॅनेजमेंट सोल्युशन्स (डीएमएस) द्वारे आयएसओ ९००१:२०१५ साठी दोन दिवसांचा अंतर्गत लेखापरिक्षक प्रशिक्षण अभ्यासक्रम आयोजित केलेला होता आणि यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आला होता.

तंत्रशास्त्रीय नवोपक्रम :-

महामंडळ आपल्या कार्ययंत्रणेत सुधारणा करण्यासाठी नवोपक्रम आणि प्रगत तंत्रज्ञान कार्यान्वित करण्याचा, अभियांत्रिकी यंत्रणेचे ज्ञान व कौशल्य यांच्या दर्जात सुधारणा करण्याचा आणि संकल्पचित्र व अंमलबजावणी या दोन्ही टप्प्यांवर खर्चात काटकसर साध्य करण्याचा सातत्याने प्रयत्न करीत असते. सन २०२२-२३ च्या चालू वित्तिय वर्षात प्रस्तावित करण्यात आलेल्या उपाययोजना पुढीलप्रमाणे आहेत:-

अ) संरचनात्मक रचना ईई (रचना)

आम्ही विद्यमान स्टॅंड प्रो आणि स्टॅंड फाउन्डेशन सॉफ्टवेअर्स व्यतिरिक्त स्टॅंड आरसीडीसी आणि स्टॅंड प्लानविन हे २ सॉफ्टवेअर्स खरेदी केले आहेत. आम्ही विविध प्रकारच्या संरचनात्मक रचना आणि विश्लेषणासाठी हे सॉफ्टवेअर्स वापरतो.

डिझाईन सर्कलने प्रो.व्ही.एल. शाह यांच्याद्वारे बेसिक अॅनालायसिस अँड डिझाईन्स स्ट्रक्चर या विषयावरील ५ दिवसांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला आहे. आम्ही रचना अभियंत्यांसाठी स्टॅंड (एसटीएएडी) प्रो सॉफ्टवेअरमध्ये ४ दिवसांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला आहे. मेसर्स निम्नना स्ट्रक्चरल सोल्युशन्स यांनी ५ रचना अभियंत्यांसाठी संरचनात्मक रचना सॉफ्टवेअर या विषयावरील ४४ दिवसांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला होता.

शिवाय आम्ही बेलापुर येथील दि इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनिअर्स (इंडीया) मध्ये १० सिडको रचना अभियंत्यांना ई-टॅब सॉफ्टवेअर प्रशिक्षण देखिल दिले आहे. ई-टॅब ही एक बुद्धीमान ३डी मॉडल आधारीत प्रक्रीया आहे जी, अभियांत्रिकी आणि बांधकाम व्यावसायिकांना इमारतींची रचना, बांधकाम आणि व्यवस्थापन आणि पायाभुत सुविधा अधिकाधिक कार्यक्षमतेने करण्यासाठी अंतर्दृष्टी आणि साधने देते.

ब) वादळी पाण्याचा निचरा आणि चॅनेल ईई(पीपी-१)ची रचना

सिडकोच्या अधिकार क्षेत्रातील विविध प्रभागांमधील वादळी पाण्याच्या निचरा प्रणालीची रचना, म्हणजेच चॅनेल आणि ड्रेनेज, नियोजन विभागाने जारी केलेल्या आराखड्यासाठी नातु समितीच्या रचना प्रमाणकानुसार अंतर्गोही पध्दतीने केली जाते. धरण तलावांची रचना आणि स्थान आयआयटी द्वारे तपासले जाते. सिडकोच्या अधिकार क्षेत्रातुन जाणाऱ्या नद्यांसाठी स्विकारलेले पूर नियंत्रण उपाय सी डब्ल्युपीआरएसच्या शिफारशींवर आधारित आहेत. पंतप्रधान आवास योजना, टीपीएस योजना इत्यादीसाठी सल्लागाराने सादर केलेल्या अंतर्गोही वादळी पाण्याच्या रचनेची प्रुफ चेकींग देखिल या विभागाद्वारे केली जाते. विविध प्रभागांमधील पर्जन्यमान डेटा संकलित केला जातो आणि ईई(पीपीआय) विभागातील आपत्ती व्यवस्थापन कक्षाकडे पाठवला जातो.

रचना कार्यासाठी मायक्रोसॉफ्ट एक्सेल, ऑटोकॅड आणि गुगल अर्थ इत्यादी सॉफ्टवेअरचा वापर करण्यात आलेला आहे.

आयएसओ - ९००२ प्रमाणपत्र :-

सिडकोच्या रेल्वे प्रकल्प विभागास आयएसओ-९००२ प्रमाणपत्र मिळवणे शक्य झाले आहे. आपणास सामुहीक गृहनिर्माण प्रकल्पांसाठी आयएसओ - ९००१-२००० प्रमाणपत्र मिळविणे शक्य झाले आहे. कंत्राटदारांना देखिल आयएसओ प्रमाणपत्र मिळविण्यास प्रोत्साहन दिले जात आहे आणि आमच्या दोन कंत्राटदारांनी आयएसओ प्रमाणपत्र मिळविलेले आहे.

सांस्कृतिक कार्यक्रम :-

महामंडळ नवी मुंबई शहराची सांस्कृतिक प्रतिमा उंचावण्याकरिता आणि सांस्कृतिक संरक्षक म्हणून सिडकोच्या नावास प्रतिष्ठा प्राप्त करून देण्यासाठी गेल्या चार वर्षांपासून सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित करीत आहे.

वार्षिक सामाजिक सम्मेलन:-

महामंडळाचे कर्मचारी, अधिकारी व त्यांचे कुटुंबिय यांच्या विविध प्रकारच्या क्रिडा व सांस्कृतिक क्षेत्रातील कलागुणांना वाव मिळावा यासाठी त्यांना एक व्यासपिठ उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने या वर्षी सामाजिक संमेलन आयोजित करण्यात आले. यामुळे कर्मचारी आणि अधिकारी यांना एकत्र येऊन परस्परांमध्ये आपआपल्या कल्पनांची व विचारांची देवाणघेवाण करण्याची संधी प्राप्त झाली.

ऐरणीवरील नवीन प्रतिभावान प्रकल्प

१. इन्टरनॅशनल कॉर्पोरेट पार्क, खारघर

पार्श्वभूमि:

गेल्या दशकातील नवी मुंबईच्या वाढत्या लोकसंख्येमुळे, व्यावसायिक कामकाजामध्ये आणि स्थावर संपदा विकासामध्ये लक्षणीय वाढ झालेली आहे. या प्रदेशामध्ये अनेक आगामी विकास उपक्रमांच्या आगमनामुळे लोकसंख्येच्या वाढत्या प्रवाहाला आणखी चालना मिळेल. सिडकोने नागरी विकासात आणखी एक झेप घेण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय कॉर्पोरेट पार्कची कल्पना केलेली आहे. ज्याचा उद्देश केवळ विद्यमान आणि भविष्यातील मागण्या पूर्ण करणे आणि तसेच नागरी वस्त्र निर्मितीमध्ये महत्वपूर्ण टप्पा गाठणे असा आहे.

प्रस्तावित आंतरराष्ट्रीय कॉर्पोरेट पार्क (आयसीपी) ची जागा अंदाजे १५५ हेक्टरमध्ये पसरलेली आहे आणि ही जागा नवी मुंबईच्या खारघर नोडमध्ये मुंबई पुणे एक्सप्रेस वे (एमपीइडब्ल्यू) च्या शेजारी आणि प्रस्तावित नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) च्या अगदी जवळ आहे. त्याचप्रमाणे अनेक भविष्यकालीन आगामी घडामोडी आणि पायाभूत सुविधा प्रस्ताव जसे मुंबई ट्रान्स हार्बर लिंक, विरार अलिबाग मल्टीमोडल कॉरिडॉर, नैना, मुंबई पुणे एक्सप्रेस वे विकास क्षेत्र आणि नुकतेच तयार केलेले पनवेल महानगरपालिका नियोजन क्षेत्र इ. चा या क्षेत्रामध्ये विकास होणार आहे.

आयसीपीसाठी बृहद आराखडा सल्लागारी सेवा कार्यरत आहे. प्रकल्पाच्या कामाच्या व्याप्तीमध्ये प्रकल्प विकसित करण्यामध्ये गुंतलेल्या सर्व कृतिशिलतांचा समावेश आहे आणि त्याची ऑनसाईट अंमलबजावणी यामध्ये मास्टर प्लानिंग आणि नागरी रचना, कॉर्पोरेट पार्कसाठी तपशिलवार वाहतुक आणि वाहतुक नियोजन तसेच प्रदेशातील दळणवळणाचे जोडमार्ग वाढविणे, बाजाराचा तपशिलवार अभ्यास आणि मागणी अंदाज, पायाभूत सुविधा आणि उपयुक्तता नियोजन, प्रकल्प विपणन आणि किंमत धोरण, विकास नियंत्रण नियम, प्रकल्पातील समर्थन आणि अंमलबजावणी प्रक्रीया यांचा समावेश आहे.

आंतरराष्ट्रीय कॉर्पोरेट पार्क संकल्पनात्मक रचना

चालु सद्यस्थिती

सल्लागाराने अंतिम संकल्पनेचा मास्टर प्लान अहवाल सादर केलेला आहे.

२. सेन्टर ऑफ एक्सलन्सचा विकास

आयसीपी, खारघर येथील फिफा कम्प्लायन्ट फुटबॉल स्टेडिअम आणि क्रिडा संकुल (फेज एक, दोन आणि तीन) (४ खेळपट्ट्या, क्लब हाऊस आणि ४० के क्षमतेचे क्रिडांगण)

चालु सद्यस्थिती

पहिल्या टप्प्यातील १६०/- कोटी रुपये खर्चाच्या ४ खेळपट्ट्यांच्या विकासाचे काम प्रगतीपथावर आहे आणि लवकरच ते पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे. पहिला टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर दुसऱ्या टप्प्याचे आणि तिसऱ्या टप्प्याचे काम पूर्ण होईल. टप्पा एक, टप्पा दोन आणि टप्पा तीन च्या कामाची अंमलबजावणी अभियांत्रिकी विभागाकडून करण्यात येत आहे.

३. नवी मुंबई एरोसिटी :

प्रादेशिक विकासाचे प्रवेशद्वार म्हणून विमानतळाचे नावलौकीक होत आहे. जगभरातील शहरे आसपासच्या मालमत्तेतील विकासाच्या सुप्त क्षमतेस चालना देत आहेत. तसेच स्थानिक मालमत्ता आणि प्रादेशिक आर्थिक ताकदीचा फायदा उठवत आहेत आणि आपआपल्या विमानतळांना प्रवासी हब, कार्गो हब किंवा मुल्यवर्धन हब म्हणून अनोखे स्थान देत आहेत. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचा आर्थिक इंजिन म्हणून संभाव्य क्षमतेचा उपयोग करण्यासाठी, सिडकोने नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या बाजूला २७० हेक्टर क्षेत्रावर आधुनिक एरोसिटी विकसित करण्याची कल्पना केलेली आहे.

वित्तीय सेवा, निगम कार्यालये, निर्यात अभिमुख सेवा हॉटेल्स, रुग्णालये, शाळा निवासी आणि मनोरंजन सुविधांनी युक्त अशा हवाई केंद्रीत गोदामांना सामावून घेण्यासाठी एरोसिटीची रचना आणि विकास करण्यात येत आहे. एकुण बांधीव क्षेत्र सुमारे ४० दशलक्ष चौ. फुट असणे अपेक्षित आहे. या एरोसिटीमध्ये स्मार्ट शहरांसाठीच्या अत्याधुनिक सुविधांप्रमाणेच नियोजित आणि विकसित केलेल्या पायाभूत सुविधा आणि त्यामध्ये उत्तम प्रकारे रचना केलेले रस्ते, मेट्रो मार्ग, पुरेसा पाणी पुरवठा आणि वीजपुरवठा, आयटी कणा आणि विमानतळ व मुंबईच्या व नवी मुंबईच्या इतर भागांशी अविरत असलेली कनेक्टिव्हिटी यांचा समावेश असेल.

एरोसिटीची क्षमता ही विमानतळाच्या विकासावर अवलंबून असल्याने, विमानतळाच्या वेळेनुसार या जागेचा विकास केला जाईल.

४. लॉजिस्टिक पार्क, पुष्पक नोड, द्रोणागिरी :

ई-कॉमर्समधील वाढीचा फायदा उठविण्यासाठी आणि आशियातील सर्वात मोठ्या बंदरांपैकी एक असलेल्या जेएनपीटीच्या सान्निध्यातील सुविधांचा लाभ घेण्यासाठी मोठ्या आणि मध्यम गोदाम आणि लॉजिस्टिक सुविधांची गरज लक्षात घेऊन सिडकोने द्रोणागिरीजवळील पुष्पक नोड मधील चिल्ले-बेलोंडखार येथे सुमारे ६९६ हेक्टर क्षेत्रफळावर अत्याधुनिक अशा एकत्रिकृत लॉजिस्टिक्स पार्क (आयएलपी)चे नियोजन आणि विकास कार्य हाती घेतले आहे. आयएलपीची कल्पना एक आधुनिक लॉजिस्टिक्स हब म्हणून करण्यात आलेली आहे. जी विविध श्रेणीतील कार्गो हाताळण्यासाठी सर्वोत्तम दर्जाची आधुनिक पायाभूत सुविधा प्रदान करण्याबरोबरच आयपीएल मधील रहिवासी आणि वापरकर्ते यांच्यासाठी सर्व सहाय्यक सुविधांसह विकसित केली जाईल. अशा प्रकारे आयएलपी आपल्या सुविधेमध्ये असंघटीत गोदामांपासून संपूर्ण गोदाम सेवांकडे वळण्यास मदत करील. मुंबई महानगर प्रदेश हे एक उच्च उपभोक्ता केंद्र आहे. ज्यामध्ये मागणी आणि पुरवठा भागाची एक प्रमुख परिसंस्था आहे. शिवाय, नवी मुंबईची मागणी केंद्राशी असलेली जवळीक आणि मजबूत दळणवळण हे या प्रस्तावित स्थानाचे अतिरिक्त फायदे आहेत. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए), एमटीएचएल लिंक, डीएफसीसी कॉरिडॉर, विरार-अलिबाग मल्टी-मॉडल कॉरिडॉर यासारख्या शहरी प्रकल्पांचा या प्रदेशातील लॉजिस्टिक पायाभूत सुविधांवर मोठा परिणाम होईल.

सद्यस्थिती :- भूसंपादनाची प्रक्रीया प्रगतीपथावर आहे. एकात्मिक लॉजिस्टिक पार्कच्या विकासासाठी सल्लागार सेवांकरीता सल्लागार सेवा आधीच कार्यरत आहे.

आता एकात्मिक लॉजिस्टिक पार्कच्या विकासासाठी तांत्रिक आर्थिक व्यवहार्यता अभ्यास आणि बृहद् आराखडा तयार करण्यासाठी सल्लागारांची स्थापना करण्यात आली आहे. या कामात बाजार मूल्यांकन, व्यावसायिक व्यवहार्यता, विकास धोरण, बृहद् आराखडा तयार करणे आणि संकल्पनात्मक पायाभूत सुविधांची मांडणी यांचा समावेश आहे.

एक) ठाणे ते नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) पर्यंतच्या अखंड दळणवळणासाठी प्रस्तावित केलेल्या रस्त्यांच्या जाळ्यासाठी तपशिलवार प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) तयार करणे.

प्रस्तावित नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रकल्पाची योजना सध्याच्या सीएस एमआयए मधील गर्दी कमी करण्याच्या उद्देशाने करण्यात आली होती आणि त्यातून सुमारे ९० दशलक्ष प्रवाशांची वाहतुक होईल अशी अपेक्षा आहे, जी सीएसएमआयएने देऊ केलेल्या क्षमतेपेक्षा जवळ जवळ दुप्पट आहे. हे विमानतळ विकासाचे एक केंद्र बनेल आणि अनेक प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगार निर्मिती करील अशी अपेक्षा आहे, ज्यामुळे विविध प्रदेशांपासून एनएमआयएला अखंड जोडमार्गाची आवश्यकता आहे. नवी मुंबईच्या उत्तरेकडे ठाणे परिसर आहे. जे दस्तुरखुद्द एक मोठे शहर आहे. एमएमआरडीएच्या सीटीएस अपडेट अभ्यसामध्ये ठाणे ते सानपाडा (२०.२ किमी) आणि मानखुर्द ते एनएमआयए (१८.५ किमी) असा सागरी मार्ग प्रस्तावित आहे आणि त्याच्या अंमल बजावणीसाठी नमुद केलेला कालावधी अनुक्रमे सन २०३१ (एच २४) आणि २०२६ (एच १४) आहे.

प्रस्तावित “ठाणे -एनएमआयए कॉरिडोर” मुळे वाहने ठाणे ते एनएमआयए आणि नवी मुंबई, इतर भागात अखंडपणे जाऊ शकतील आणि प्रवासाचा वेळ अंदाजे ५०-६० मिनिटांनी कमी होईल, ज्यामुळे वाहतुक कोंडी कमी होऊन जलद कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध होईल.

प्रकल्पाचा डीपीआर अंतिम सादरीकरणाच्या मार्गावर आहे.

दोन) पाम बीच मार्गाच्या विस्तारासाठी उर्वरित रस्ते आणि पुलांचे बांधकाम करण्याकरीता एनएमएमसी सोबत खर्च वाटपासाठी सिडकोचे योगदान.

सिडकोच्या संचालक मंडळाने दिनांक ०८/११/२०२३ रोजीच्या ठराव क्रमांक १२७९३ द्वारे, घणसोली ते ऐरोली पर्यंतच्या पाम बीच मार्गाच्या विस्तारासाठी उर्वरित रस्त्यांचे आणि पुलांचे बांधकाम करण्याकरीता एनएमएमसी सोबत खर्चाचे वाटप करण्यास तत्वतः मान्यता दिलेली आहे, जी ५४०.२५ कोटी रुपयांच्या प्रकल्प खर्चाचा विचार करता २७०.१२५ कोटी रुपये इतकी आहे. संचालक मंडळाचा निर्णय एनएमएमसीला दिनांक १५ जानेवारी, २०२४ रोजीच्या पत्राद्वारे कळविण्यात आला.

एनएमएमसीने आपल्या दिनांक २२/०४/२०२४ रोजीच्या पत्र क्र. एनएमएमसी/सी ई/१८४०/२०२४ द्वारे सिडकोला कळविले आहे की, घणसोली ते ऐरोलीपर्यंत पाम बीच मार्गाच्या विस्तारासाठी उर्वरित रस्ता आणि पूल बांधण्याचे कंत्राट मेसर्स जे. कुमार इन्फ्राप्रोजेक्ट्स आणि मेसर्स एसएमसी इन्फ्राप्रोजेक्ट्स प्रायव्हेट लिमिटेड (संयुक्त साहस) यांना ३० महिन्यांच्या कालावधीसाठी देण्यात आले आहे आणि एनएमएमसीने द्वैमासिक प्रगती अहवाल सादर केल्याप्रमाणे देयक अदा करण्याची विनंती केली आहे. काम पूर्ण झाल्यानंतर सिडकोने हप्त्यांवर निधि देण्याचा निर्णय घेतला आहे. आतापर्यंत सिडकोकडे एनएमएमसीकडून निधीसाठी कोणतीही मागणी केली गेली नाही.

तीन) बेलापुर ते नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळापर्यंत मेट्रो मार्ग-८ आणि मेट्रो मार्ग-१ द्वारे सीएसएमआयए-एनएमआयए या दोन विमानतळामधील मेट्रो कनेक्टीव्हिटी :-

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (एमएमआरडीए)च्या व्यापक वाहतुक अभ्यासात (सीटीएस) सीएसएमआयए आणि प्रस्तावित एनएमआयए (मेट्रो मार्ग ८) या दोन विमानतळांना जोडणारा मेट्रो रेल लिंक निश्चित करण्यात आला आहे. ज्याची एकूण लांबी ३०.८ किमी आहे. या मेट्रोमुळे दोन्ही विमानतळ प्रवाशांना फायदेशीर पद्धतीने एकत्र राहण्यास सक्षम होतील तसेच एमएमआर प्रदेशातील इतर प्रवाशांसाठी उत्कृष्ट कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध होईल. एमएमआरडीए ने डीएमआरसीमार्फत सीएसएमआयए-मानखुर्द भागासाठी डीपीआर आधीच तयार केला आहे.

सिडकोने पुढाकार घेऊन मेट्रो मार्ग ८ च्या उर्वरित भागासाठी म्हणजेच मानखुर्द ते एनएमआयए पर्यंतचा डीपीआर तयार करण्यासाठी सल्लागाराची नियुक्ती केली आहे आणि सल्लागार डीपीआरच्या अभ्यासामध्ये प्रगती करीत आहेत. शिवाय सिडको बेलापुर ते नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळापर्यंत नवी मुंबई मेट्रो लाईन १ चा विस्तार करीत आहे. या दोन मेट्रो लाईन एकत्रितपणे प्रस्तावित एनएमआयएच्या पश्चिमेकडून अखंड कनेक्टीव्हिटी स्थापित करतील. विमानतळाच्या आत दोन मेट्रो स्टेशन असतील, ज्यामुळे टर्मिनल्सपर्यंत सहज प्रवेश मिळेल.

सद्यस्थिती : मेट्रो मार्ग ८ (मानखुर्द - एनएमआयए) आणि मेट्रो मार्ग-१ ए (बेलापुर-एनएमआयए) चा डीपीआर पूर्ण झाला आहे.

डीपीआर तयार करण्यासाठी गेल्या वर्षीच्या अर्थसंकल्पामध्ये १.१३ कोटी खर्च करण्यात आला आणि पर्यावरणीय अभ्यास आणि इतर सल्लागार कामांसाठी ५.० कोटी रुपयांची तरतुद करण्यात आली आहे.

नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र (नैना) :-

मुंबईतील हवाई प्रवासाची वाढती मागणी लक्षात घेऊन महाराष्ट्र सरकारने महाराष्ट्रातील नवी मुंबईमध्ये आणखी एक नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट (एनएमआयए) हे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रस्तावित करण्यासाठी पुढाकार घेतलेला आहे. या प्रस्तावित नवीन आंतरराष्ट्रीय विमानतळाभोवती अनियोजित आणि अव्यवस्थित विकास टाळण्यासाठी, विमानतळाच्या २० किमी मधील क्षेत्र “नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र (नैना)” म्हणून निश्चित करण्यात आलेले आहे आणि त्यासाठी सिडकोची दिनांक १० मार्च २०१३ रोजी विशेष नियोजन प्राधिकरण (एसपीए) म्हणून नियुक्ति करण्यात आली आहे.

सुरुवातीला ५५८ चौ.किमी(अंदाजे) क्षेत्रफळ असलेल्या नैना क्षेत्रामध्ये रायगड जिल्ह्यातील उरण, पनवेल, कर्जत, खालापूर आणि पेण तालुक्यातील आणि महाराष्ट्रातील ठाणे जिल्ह्यामधील ठाणे तालुक्यातील एकुण २७० महसुली गावांचा समावेश होता. प्रकल्पाच्या प्रचंड व्याप्तीचा विचार करता आणि प्रकल्प क्षेत्राच्या विकास क्षमतेतील परिणामी तफावत लक्षात घेता, तात्काळ विकासाचा जोर असलेल्या क्षेत्रांसाठी म्हणजेच ३७ चौरस किमी क्षेत्रफळ असलेल्या २३ गावांसाठी अंतरीम विकास योजना (आयडीपी) तयार करण्यात आली. शासनाने दिनांक २७/०४/२०१७ रोजी अंतरीम विकास योजनेला मंजूरी दिली आणि उर्वरित १५१ गावांच्या विकास आराखड्याला शासनाने दिनांक १८/०९/२०१९ रोजी मंजूरी दिली. त्यानंतर विविध अधिसूचनांमुळे काही गावे एमएसआरडीसी आणि एमआयडीसीसाठी वगळण्यात आलेली आहेत. तसेच अलिकडील अधिसूचनेसह खालापूर तालुक्याच्या आणि ठाणे तालुक्याच्या लगतची गावे देखिल वगळण्यात आलेली आहेत. त्यामुळे आता १७४ गावे समाविष्ट आहेत. नैनामध्ये आता महाराष्ट्रातील रायगड जिल्ह्यामधील पनवेल (९२ गावे), पेण (७७ गावे) आणि उरण (५ गावे) तालुक्यातील एकुण १७४ महसुली गावांचा समावेश आहे आणि त्यांचे एकुण क्षेत्रफळ ३७१ चौ. किमी इतके आहे. त्यानंतर दिनांक ४ मार्च, २०२४ रोजीच्या सरकारी अधिसूचनेनुसार पेण तालुक्यातील ७७ गावे आणि उरण तालुक्यातील ३ गावे नैना प्रकल्पातून वगळण्यात आली. सध्या नैना प्रकल्पामध्ये ९४ गावे समाविष्ट आहेत. ज्याचे क्षेत्रफळ २२५.५९ चौ. किमी आहे.

नैना-नगर रचना योजना :-

सिडको नगररचना योजनांच्या यंत्रणेद्वारे मंजूर विकास आराखड्याची अंमलबजावणी करीत आहे. ही योजना स्थानिक आणि राष्ट्रीय अशा दोन्ही पातळीवर महत्वपूर्ण राहील. तसेच पुर्णपणे जमीन संपादन करण्याऐवजी जमिनीची मालकी मूळ मालकांकडे राहील. तथापि, या राष्ट्रीय स्तरावरील महत्वाच्या प्रकल्पातील त्यांचे योगदान ओळखून, त्यांना आवश्यक त्या पायाभूत सुविधांनी सुसज्ज असे विकसित भूखंड देऊन भरपाई दिली जाईल. प्रकल्पाच्या अंमलबजावणी दरम्यान वैयक्तिक हितापेक्षा सामुहिक हितांना, प्राधान्य दिले जाईल. हा प्रकल्प भारतातील सर्वात महत्वाकांशी शहरी विकास उपक्रमांपैकी एक आहे. ज्यामध्ये जागतिक दर्जाच्या सुविधा आणि आंतरराष्ट्रीय मानकांनुसार विकसित केलेल्या पायाभूत सुविधांचा समावेश आहे. सिडकोचा जमिन एकत्रीकरण, नियोजित विकास आणि पायाभूत सुविधा वाढीसाठी सुविधादाता म्हणून काम करण्याचा मानस आहे. महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम, १९९६ च्या तरतुदीनुसार, प्राधिकरणाला नगररचना योजना ४० महीन्यांच्या आत पुर्ण करणे बंधनकारक आहे.

सद्यस्थिती :-

नैना अधिसूचित क्षेत्रासाठी मंजूर विकास आराखड्याची महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम, १९९६ नगररचना योजनेद्वारे सार्वजनिक सहभागामार्फत अंमलबजावणी केली जात आहे. सध्या १२ नगर रचना योजना आहेत.

नगर रचना योजना क्रमांक १ : महाराष्ट्र सरकारने अंतिम योजनेस मंजूरी दिलेली आहे. सिडकोने रस्त्यांची कामे पूर्ण केली आहेत आणि अंतिम भूखंड धारकांसाठी मालमत्ता कार्ड तयार केले आहेत. टीपीएस अंतिम भूखंडासाठी इमारती परवाना देण्यात येत आहे.

नगर रचना योजना क्रमांक २ : महाराष्ट्र सरकारने अंतिम योजनेस मंजूरी दिलेली आहे. अंतिम भूखंड वाटपाची आणि मालमत्ता कार्ड तयार करण्याची प्रक्रीया सुरु आहे.

नगर रचना योजना क्रमांक ३ : महाराष्ट्र सरकारने प्राथमिक योजनेस मंजूरी दिलेली आहे. योजनेतील मध्यस्थानी अंतिम योजना मंजूरीसाठी शासनाकडे सादर केली आहे.

नगर रचना योजना क्रमांक ४, ५, ६ आणि ७ : महाराष्ट्र सरकारने प्राथमिक योजनेला मंजूरी दिलेली आहे. लवादाने अंतिम योजनेवरील काम सुरु केले आहे.

नगर रचना योजना क्र. ९ ते १० : महाराष्ट्र सरकारने मसुदा योजनेला मंजूरी दिलेली आहे. सरकार लवकरच दोन्ही योजनांसाठी लवादाची नियुक्ती करील.

नगर रचना योजना क्रमांक ८, ११ आणि १२ : प्रारूप योजनेला मंजूरी लवकरच मिळण्याची अपेक्षा आहे.

नगर रचना योजना क्र. २, ३, ४, ५, ६ आणि ७ मधील रस्ते पदपथ आणि पुरग्रस्त पाण्याचे गटार या सारख्या विकास कामांसाठी सिडकोने नैना प्रकल्पाच्या अंमल बजावणीकरीता निविदा मागवल्या आहेत. त्यामुळे ही विकास कामे लवकरच सुरु होणार आहेत.

भूखंड मालकांकडून सुधारणा शुल्क / योगदान वसूल करण्याची रणनीती तयार करण्यात आली आहे. आणि शासनाकडे मंजूरीसाठी पाठवण्यात आली आहे. सदनिकेच्या विक्रीदरम्यान काहीसाठी नोंदणी खर्चाच्या ०.५ ते ०.७५% दराने सुधारणा शुल्क / योगदान वसूल करण्याचा प्रस्ताव आहे आणि त्यामुळे पूर्वीच्या मालकांवरील सुधारणा शुल्क/योगदानाचा आवश्यक भार टाळता येईल.

नैना प्रकल्पाच्या तात्काळ विकासासाठी एक खिडकी योजना राबविण्यात आली आहे. यासाठी सिडको प्रशासना अंतर्गत महसुल, सर्वेक्षण इत्यादी विविध विभागांमधील सक्षम अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. नैना प्रकल्प जलद गतीने पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक त्या व्यवस्था केल्या जात आहेत.

विशेष आर्थिक क्षेत्र:

अ) पार्श्वभूमि:

भारत सरकारने आयात-निर्यात धोरण १९९७-२००२ मध्ये पुनरिक्षण करून वर्ष २००० मध्ये विशेष आर्थिक (सेझ) क्षेत्राची संकल्पना मांडली. त्यानुसार सिडकोने नवी मुंबईतील द्रोणागिरी, उलवे, कळंबोली आणि आरपीझेड या तीन प्रभागांमधील ४३७७ हेक्टर जागेवर विशेष आर्थिक क्षेत्र (सेझ) उभारण्याच्या प्रस्तावावर चर्चा केली. वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालय, भारत सरकारने नवी मुंबई येथे विशेष आर्थिक क्षेत्र उभारण्यास तत्वतः मंजूरी (०५/०५/२०००) दिली. तसेच दिनांक १५ फेब्रुवारी, २००२ रोजी नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्र प्रकल्पास औपचारिक मंजूरी दिली. महाराष्ट्र सरकारने नवी मुंबईमध्ये विशेष आर्थिक क्षेत्र विकसित करण्यासाठी सिडकोची विभागीय एजन्सी (१५/०९/२००२) म्हणून नेमणूक केली आणि सार्वजनिक खाजगी सहभागाद्वारे खाजगी भागिदाराबरोबर बहुसंख्य भागधारकांची तरतुद करून नवी मुंबई सेझ प्रकल्प हाती घेण्याचे (११/०९/२००२) सिडकोला निर्देश दिले.

ब) योग्य गुंतवणुकदाराची निवड :-

त्यानुसार योग्य गुंतवणुकदारांची निवड करण्यासाठी, सिडकोने जागतिक निविदा मागविल्या आणि त्यातून मेसर्स स्किल लेड कन्सोर्शियम यांची या प्रकल्पासाठी निवड केली. मेसर्स स्किल लेड कन्सोर्शियमने मेसर्स द्रोणागिरी इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा. लि. (मेसर्स डीआयपीएल) या कंपनीची स्थापना केली. नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्र प्रकल्प कार्यान्वित करण्यासाठी डीआयपीसी आणि सिडको यांनी अनुक्रमे ७४ % आणि २६% प्रमाणात भागीदारी करून मेसर्स नवी मुंबई सेझ प्रा. लि. (मेसर्स एनएम सेझ प्रा. लि.) या विशेष उद्देश कंपनीची स्थापना केली.

सिडकोने मेसर्स डीआयपीएलशी आणि कंपनीशी भागधारक (२१/०८/२००४) करार केलेला आहे आणि मेसर्स नवी मुंबई सेझ प्रा. लि. शी (२९/०८/२००४) विकास करार केलेला आहे.

क) प्रकल्प भूमि :

नवी मुंबई सेझ प्रकल्प २१४० हेक्टर परिसरामध्ये विकसित करण्यात येत आहे. आर.एफ.पी. मध्ये आणि करारामध्ये केलेल्या तरतुदीनुसार प्रकल्प भूमि नवी मुंबईच्या तीन प्रभागांमध्ये पसरलेली आहे.

ड) भू वाटप :

कंपनीने “मागील अटींची” यशस्वीरित्या पूर्तता केल्यानंतर सिडकोने द्रोणागिरी, कळंबोली आणि उलवे येथील १८४२ जागा कंपनीकडे सुपुर्द केली. महाराष्ट्र शासनाने नवी मुंबई सेझ प्रकल्प जागेसाठी सिडकोमार्फत स्थापन करण्यात आलेल्या कंपनीची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून घोषणा केली.

इ) विकासात्मक आणि पणनात्मक महत्त्वपूर्ण टप्पे आणि विस्तार :

विकासात्मक करारामध्ये विविध टप्प्यांवर जागा सुपुर्द करण्याचे ठरविण्यात आले. तथापि, सेझ अधिनियमामध्ये/नियमावलीमध्ये दिलेल्या अटींमुळे कंपनीला द्रोणागिरी येथे बहुउत्पादन सेझची निर्मिती करण्यासाठी ज्यादा जमिन देण्यात आली.

करारनाम्यानुसार आणि दिनांक ०४/१२/२००६ रोजीच्या ठरावानुसार कंपनीला दिनांक २६/०९/२०१० रोजी किंवा त्यापुर्वी ४५० हेक्टर जागा विकसित करण्याचे पहिले विकासात्मक उद्दीष्ट साध्य करावयाचे होते.

तथापि -

कंपनीने पुढील दिलेल्या कारणांमुळे महाराष्ट्र राज्य सेझ अधिनियम नव्याने अधिनियमित करण्याच्या तारखेस जोडून उद्दीष्टामध्ये सुधारणा करण्याचा प्रयास केला.

१. राज्य सेझ अधिनियम नव्याने अधिनियमित न होणे.

२. जागतिक मंदी (मंदी)

३. आर्थिक लाभ नसल्यामुळे गुंतवणुकदार/युनिट धारक यांना आकर्षित करण्यात आलेली अडचण.

एचपीसीने/मंत्रिमंडळाने केलेल्या शिफारशी काळजीपूर्वक विचारात घेऊन शासनाने काही अटींवर विकासात्मक व पणनात्मक उद्दीष्टे गाठण्यासाठी २ वर्षांची मुदत वाढ दिलेली आहे.

तथापि, महत्त्वपूर्ण तारखा वाढवून देखिल कंपनीने नवी मुंबई सेझ प्रकल्पाच्या विकासाचे काम पूर्ण केले नाही. आणि म्हणून कंपनीने दिनांक ११ ऑगस्ट, २०१२ रोजीच्या पत्राद्वारे पुन्हा मुदतवाढ देण्याची विनंती केली.

फ) द्वितीय मुदतवाढीसाठी कंपनीची विनंती :-

कंपनीने आपल्या पत्रामध्ये दिलेल्या मुदतवाढीत उद्दीष्टांचे साध्य न झाल्याची कारणे दिलेली आहेत, ती पुढीलप्रमाणे:-

- ★ महाराष्ट्र सेझ अधिनियम नव्याने अधिनियमित न होणे.
- ★ विशेष आर्थिक क्षेत्र - नियामक आणि आर्थिक प्रवाहामध्ये रुतलेले असणे.
- ★ कंपनीला भाडेपट्ट्याने दिलेल्या जागेचे भू-अभिलेख अद्ययावत नसणे.
- ★ सेझ करानामा आमदानीतील बदल.
- ★ या प्रदेशातील मुख्य पायाभूत प्रकल्पांचा विकास होण्यास झालेला विलंब.
- ★ द्रोणागिरी, कळंबोली आणि उलवे प्रभागातील नवी मुंबई सेझ प्रभागवार अडथळे.

तसेच कंपनीने एचपीसी / शासन यांच्या विचारार्थ आणखी दोन पर्याय प्रस्तावित केले.

१. “अंमलात येण्याची तारीख” जोडून उद्दीष्ट साध्य करणे.

अ) महाराष्ट्र सेझ अधिनियम नव्याने अधिनियमित करणे.

ब) भू अभिलेख अद्ययावत करणे.

क) सिडको/राज्य शासन यांनी भू पातळी समस्यांबाबत निर्णय घेणे.

२. घरगुती बाजारासाठी जागा खुली करणे.

ग) निर्गमन मार्ग

महाराष्ट्र औद्योगिक धोरण फेब्रुवारी, २०१३ मध्ये जाहीर झाल्यानंतर, कंपनीने सिडकोशी संपर्क साधला आणि या नवीन धोरणाचा लाभ उठविण्याची इच्छा व्यक्त केली. या नवीन धोरणामध्ये (कंपनीच्या दिनांक २६.०९.२०१७ रोजीच्या पत्रानुसार) महाराष्ट्रातील बंद पडणाऱ्या सेझसाठी निर्गमन मार्गाची आणि विशेष आर्थिक क्षेत्र जाहीर न करण्याची आणि धोरणात्मक तरतुदीनुसार “एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र” (दोन ए) मध्ये परिवर्तित करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. या बाबतीत योग्य ते निर्देश देण्याची महाराष्ट्र शासनास विनंती करण्यात आली.

सिडकोने डिसेंबर, २०१७ मध्ये एनएमएसई झेडचे आयआयए कडे स्थलांतर आणि इतर समस्यांबाबत एजीचे मत मागविले. सिडकोने महाराष्ट्र औद्योगिक धोरण, २०१३ च्या धर्तीवर आयआयएच्या विकासासाठी महाराष्ट्र शासनाकडे एनएमएसईझेड चे आयआयए कडे स्थलांतरण, एजीच्या मतानुसार एनएमएसईझेडचे डिनोटीफिकेशन आणि राज्य एसईझेड कायदा लागू न करणे आणि एसईझेड च्या लाभामध्ये कपात करणे यासाठी मंजूरी मिळविण्याकरीता प्रस्ताव पाठविलेला आहे.

राज्य मंत्रीमंडळाने दिनांक ३०/०१/२०१८ रोजी एनएमएसईझेडचे आयआयए मध्ये स्थलांतर करण्यास मान्यता दिली. त्यानंतर दिनांक १६/०३/२०१८ च्या शासन निर्णयानुसार नवी मुंबई एसईझेड चे आयआयएमध्ये स्थलांतर करण्यास परवानगी देण्यात आली आणि कार्यपद्धती व कायदेशीर बाबींवर निर्णय घेण्यासाठी उच्चाधिकार समिती (एचपीसी) स्थापन करण्यात आली. त्यानंतर फेब्रुवारी ते एप्रिल, २०१८ च्या दरम्यान विविध एचपीसी बैठका घेण्यात आल्या आणि सिडकोच्या एएलपी धोरणाच्या धर्तीवर एनएमएसईझेड कंपनीकडून स्थलांतर शुल्क घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला. ज्याची गणना २०८१ कोटी रुपये इतकी आहे.

तसेच सिडको, डीआयपीएल आणि नवी मुंबई एसईझेड कंपनी यांच्यामध्ये यापुर्वी झालेल्या विविध करारांमध्ये सुधारणा करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार उच्चाधिकार समितीने कंपनीच्या अधिकाऱ्यांसोबत करारांचा सुधारित संच कायम केला आणि दिनांक २६/०२/२०१९ रोजी कायदेशीर मत घेण्यासाठी आणि तपासणी करण्यासाठी तो एजीकडे पाठविला.

त्यानुसार एनएमसेझ कंपनीने दिनांक ०७/०३/२०१९ रोजी २१८० कोटी रुपयांचे स्थलांतर आणि इतर शुल्क भरले आहे. महाराष्ट्र सरकारने दिनांक ०८/०३/२०१९ रोजी आयआयएसाठी एकच अधिसूचना जारी केली आहे. विद्वान महा अधिवक्ता यांनी पडताळणी केल्याप्रमाणे त्यांच्या दिनांक १३/०५/२०१९, १४/०५/२०१९ आणि १९/०७/२०१९ रोजीच्या अभिप्रायानुसार करारनाम्याच्या सुधारीत संचास उच्चाधिकार(एचपीसी) समितीने दिनांक ०५/०८/२०१९ रोजीच्या बैठकीत मान्यता दिली होती. त्याचप्रमाणे सिडकोने सुधारित करारांचा संच कंपनीला देखिल पाठवला आहे. आणि मार्च, २०१९ मध्ये भरलेल्या स्थलांतर शुल्कामुळे उद्धवणाच्या जीएसटी दायित्वाबाबत तुट स्थलांतर शुल्क भरण्यास आणि नुकसान भरपाई बंधपत्र सादर करण्यास कळविलेले आहे.

त्यानंतर एनएमसेझ कंपनीने दिनांक ०९/०९/२०१९ रोजीच्या ३ पत्रांद्वारे सुधारीत विकास कराराच्या संबंधातील विविध मुद्दे सादर केले. सिडकोने ही पत्रे विचारार्थ घेण्यासाठी आणि योग्य तो निर्णय घेण्यासाठी उच्चाधिकारी समितीकडे रवाना केली. उच्चाधिकार समितीने दिनांक २७/१०/२०२० रोजीच्या बैठकीमध्ये एनएमसेझ कंपनीकडून प्राप्त झालेल्या या ३ पत्रांवर चर्चा केली, परंतु कंपनीने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर निर्णय घेण्यासाठी सदस्यांनी अधिक वेळ मागितल्यामुळे कोणताही निर्णय घेण्यात आला नाही.

एनएमसेझ कंपनीने सादर केलेल्या ३ पत्रांवर उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक १९/१०/२०२२ रोजी झालेल्या बैठकीत चर्चा करण्यात आली आणि त्यानुसार कंपनीला निर्णय कळवण्यात आले. तसेच उच्चाधिकार समितीने २३२ हेक्टर जमिनीच्या कमतरतेच्या बदल्यात एफएसआय देण्याचा प्रस्ताव कंपनीला अग्रेषित करण्यास मान्यता दिली. त्यानुसार महाराष्ट्र सरकारने दिनांक २५/०४/२०२३ रोजी जमिनीच्या कमतरतेसाठी जागतिक एफएसआय मंजूर केला आहे.

महाधिवक्ता आणि एचपीसी यांच्या निर्देशानुसार, संपूर्ण प्रकल्प जमिनीचे ड्रोन सर्व्हेक्षण करून भू सामंजस्य प्रक्रीया पार पाडली जाते.

कंपनीसोबत सुधारीत करार (म्हणजेच विकास करार, भागधारक करार आणि ५ पोट-भाडेपट्टा विलेख) दिनांक २८/०७/२०२३ रोजी अंमलात आलेले आहेत.

कंपनीचे नाव “नवी मुंबई सेझ प्रायव्हेट लिमिटेड” वरून “नवी मुंबई आयआयए प्रायव्हेट लिमिटेड” असे बदलल्यानंतर एनएमसेझ कंपनीने दिनांक २१/११/२०२३ रोजी कंपनी निबंधक कंपनी कामकाज मंत्रालय भारत सरकार यांच्या कार्यालयाकडून प्राप्त झालेले प्रस्थापना प्रमाणपत्र सादर केले आहे.

महाराष्ट्र सरकारने दिनांक १९/०२/२०१८ रोजी मॅग्नेटीक महाराष्ट्र कन्व्हर्जन्स २०१८ दरम्यान रिलायन्स इन्डस्ट्रीज लिमिटेड (आरआयएल) सोबत ६०,०००/- कोटी रुपयांच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे आणि एक लाखाहून अधिक लोकांना रोजगार मिळण्याची अपेक्षा आहे. या करारामध्ये विविध उद्योगाची स्थापना करण्यासाठी वाव मिळणार आहे. महाराष्ट्रामध्ये गुंतवणुक सुलभ करण्यासाठी आणि महाराष्ट्राच्या आर्थिक विकासात योगदान देण्यासाठी मेसर्स रिलायन्स इन्डस्ट्रीज लिमिटेड, मुंबई यांनी स्वतः आणि/किंवा त्यांच्या कोणत्याही गट कंपन्या/संस्था, सहयोगी, भागिदार, भागधारक (आरआयएल गट) यांच्याद्वारे सामंजस्य करार करण्यात आलेला आहे आणि हा करार मेसर्स रिलायन्स इन्डस्ट्रीज लिमिटेड, कंपनी अधिनियम १९५६ (किंवा सन २०१३) अन्वये विधि संस्थापित असलेली एक कंपनी, जिचे निगम कार्यालय : मेकर चेंबर्स-चार, तिसरा मजला, नरीमन पॉइन्ट, मुंबई- ४०००२१ येथे आहे, यांच्यामध्ये आणि महाराष्ट्र सरकार यांच्यामध्ये झालेला आहे.

महाराष्ट्र सरकार आणि आरआयएल यांच्यात झालेल्या वर उल्लेखित सामंजस्य करारानुसार, सिडको आणि एनएमआयए कंपनी यांच्यात दिनांक ०४/०४/२०२४ रोजी ४५ पोट-भाडेपट्टा करार करण्यात आले आहेत.

(१) सिडकोला एनएमसेझ कंपनीकडून मिळालेला महसुली हिस्सा खालीलप्रमाणे आहे :

आर्थिक वर्ष	रक्कम रुपये (कोटी मध्ये)
२०२२-२३	२.८८
२०२३-२४	२.६१

चार) बंदर आणि विमानतळ मार्ग जोडपकल्प :

नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला कनेक्टिव्हिटी : राज्य महामार्ग एसएच५४, राष्ट्रीय महामार्ग एनएच ४बी, आम्र मार्ग यांचे रुंदीकरण आणि आंतर जोडमार्गाचे बांधकाम :-

बंदरजोड प्रकल्प कार्यक्रमा अंतर्गत, एनएचएआय ने जेएनपीटी बंदराला जोडणाऱ्या रस्त्यांचे म्हणजेच आम्र मार्ग, एस एच-५४ (भाग), एनएच-४बी यांचे रुंदीकरण करण्यासाठी मुंबई जेएनपीटी पोर्ट रोड कंपनी लि. (एम.जे.पी.आर.सी.एल) या विशेष उद्देश वाहन कंपनीची स्थापना केलेली आहे. या एसपीव्हीचे सिडको, जेएनपीटी आणि एनएचएआय हे भागिदार आहेत.

एनएच-४बी आणि एनएच-४, एसएच-५४ हे मार्ग दोन ते चार पदरी करणे आणि ६ पदरी पनवेल खाडी पुलासह आम्र मार्गाचे बांधकाम यांचा समावेश असलेल्या प्रकल्पाचा पहिला टप्पा वर्ष २००८ मध्ये पूर्ण झाला. पुढे वाहनांच्या विना व्यत्यय वाहतुकीसाठी आंतरजोड मार्गाचा विकास करण्याच्या समावेशासह दुसऱ्या टप्प्यामध्ये या रस्त्यांच्या क्षमतेमध्ये वाढ करून त्याच रस्त्यांचे ६-८ पदरी रस्ते करण्याचे प्रस्तावित आहे. दुसरा टप्पा चार भागांमध्ये विकसित करण्यात येत आहे. एमजेपीआरसीएलने जे-कुमार जे एम म्हणजे जे व्ही यांना १, २ आणि ३ पॅकेजमध्ये आणि अशोका बिल्टकॉन यांना ४ पॅकेजमध्ये कामे प्रदान केलेली आहेत. हे चार पॅकेज वर्ष २०२३ मध्ये पूर्ण झाले आणि कार्यान्वित झाले. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) विकासाच्या अवधीनुसार पॅकेज ५ मध्ये विमानतळाशी संबंधित कनेक्टिव्हिटी/आंतरजोड प्रस्तावित आहेत. एनएचएआय/एमजेपीआरसीएल यांनी एमएसआरडीसी यांची पॅकेज ५ (पुर्व आणि पश्चिम इन्टरचेंज) च्या अंमलबजावणीसाठी प्राधान्याने नियुक्ती केली आहे. पॅकेज ५ ची अंमलबजावणी सुरु करण्यात आली आहे.

पाच) नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) प्रकल्प

१. प्रकल्पाची पार्श्वभूमी :

मुंबई विमानतळ (सीएसएमआयए) दरवर्षी सुमारे ५० दशलक्ष प्रवाशांना (एमपीपीए) सेवा देत आहे. तथापि सीएसएमआयए समोर हवाई आणि जमिनीच्या दोन्ही बाजूंनी विस्तार करण्यास काही अडचणी आहेत. सन २०३० पर्यंत १०० एमपीपीए प्रवाशांच्या अपेक्षित मुंबई महानगर प्रदेश हवाई प्रवासाची मागणी पूर्ण करण्यासाठी, नागरी विमान वाहतुक मंत्रालयाने (एमओसीआर) जुलै, २००७ मध्ये नवी मुंबई येथील ग्रीनफिल्ड आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या विकासाला मान्यता दिली.

नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ हे आपल्या देशामध्ये विकसित होणारे सर्वात मोठ्या ग्रीनफिल्ड विमानतळपैकी एक आहे. या विमानतळामुळे प्रती वर्षी किमान ९० दशलक्ष प्रवासी आणि १.५ दशलक्ष टन माल वाहतुक करता येईल अशा प्रकारची योजना आखण्यात आलेली आहे. सीएसएमआयए च्या सोबत, नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ भारतातील पहिले नागरी बहुविमानतळ प्रणालीचा भाग बनेल. सिडकोचे अर्थ सहाय्य घेऊन एक विशेष उद्देश वाहन कंपनीची स्थापना करून सार्वजनिक खाजगी भागिदारीतुन (पीपीपी) डीबीएफओटी तत्वावर नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ विकसित करण्यात येत आहे. ११६० हेक्टरवरील हे विमानतळ एकाच वेळी स्वतंत्र प्रचालनासाठी दोन बाजुला पूर्ण लांबीच्या समांतर टॅक्सीवेसह प्रस्तावित आहे. या प्रकल्पाला पर्यावरण व वन मंत्रालयाकडून पर्यावरण आणि सीआरझेड निपटान्याविषयक मंजूरी आणि वन व वन्यजीव विषयक मंजूरी आणि संरक्षण मंत्रालयाकडून संरक्षण विषयक मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

२. सवलत करार :

सवलत धारकाच्या निवडीसाठी दोन टप्प्यातील आंतरराष्ट्रीय स्पर्धात्मक बोली प्रक्रीया आयोजित करण्यात आली आणि सीएसएमआयए चा विकासक/चालक मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रायव्हेट लिमिटेड (एनएमआयएएल) हे प्राधान्य असलेले बोलीदार म्हणून उदयास आले. राज्य मंत्रीमंडळाने ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये एनएमआयएची सवलत एमआयएएल यांना प्रदान करण्यास मान्यता दिली. त्यानंतर एमआयएएल यांनी नवी मुंबई इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा. लि.(एनएमआयएएल) या विशेष उद्देश वाहन (एसपीव्ही) कंपनीची प्रस्थापना केली. सवलतधारक आणि सिडकोला २६% इक्विटी शेअर्स हस्तांतरीत केले. माननीय मुख्यमंत्र्यांच्या उपस्थितीमध्ये दिनांक ८ जानेवारी, २०१८ रोजी (एनएमआयएएल) एनएमआयएएल सोबत सवलत करार (सीए), राज्य सरकार पाठींबा करार (एसजीएसएल) आणि भागधारकांचा करारनामा(एसएचए) या दस्तऐवजावर स्वाक्षरी करण्यात आली. एनएमआयए येथे राखीव सेवा आणि इतर प्रकल्पांच्या पाठींब्यासाठी एनएमआयएएलने दिनांक ११ एप्रिल, २०१८ रोजी एमओसीए, भारत सरकार सोबत सामंजस्य करार केला. एनएमआयए येथे विमान लॅन्डिंग टेक ऑफ आणि इतर हवाई नेव्हीगेशनल सुविधांच्या तरतुदीसाठी एनएमआयएएलने सीएनएस/एटीएस करार दि.५ सप्टेंबर, २०१८ रोजी एएआय सोबत केला.

३. भूसंपादन आणि पुनर्स्थापना व पुनर्वसन

सवलत धारकांना परवाना देण्यासाठी मुख्य विमानतळ क्षेत्राच्या संपूर्ण ११६० हेक्टर भूसंपादनाचे काम पूर्ण झाले आहे. आणि ते सिडकोच्या ताब्यात आहे.

४. पुर्व विकसित कामे - एमएसईटीसीएल आणि टाटा पॉवर द्वारे भू विकास आणि ईएचव्हीटी पुनर्संरचना काम पूर्ण झाले आहे. उलवे नदीचा मार्ग वळविण्याचे काम पूर्ण झाले आहे आणि सिडको द्वारे कार्यान्वित केले आहे.

५. सवलत धारकाकडून विमानतळाचा विकास

सवलत करारानुसार, सवलतधारकाने बृहद् आराखड्याला अंतिम स्वरूप दिले आहे. ज्याला डीजीसीएने मंजुरी दिली आहे आणि त्याच्या अंमलबजावणीसाठी पुढील कार्यवाही करीत आहे. प्रकल्पाची नियुक्ती तारीख दिनांक ७ जुलै, २०१८ रोजी पूर्ण झाली आहे. त्यानंतर सवलत धारकाने एकूण ११६० हेक्टर, जागेचा ताबा घेतला आहे. ११५७.२३ हेक्टर (९९.७६%) जमिन दिनांक १० जून, २०२२ रोजी सवलत धारकाला सुपुर्द करण्यात आली आहे. उर्वरित २.७७ हेक्टर लवकरच सवलत धारकाला सुपुर्द होण्याची अपेक्षा आहे.

सवलतधारकाने अलिकडेच कळविले आहे की, एनएमआयएसाठी त्यांच्या नवीनतम वाहतुक अंदाजानुसार ते २० एमपीपीए प्रवासी क्षमता आणि वार्षिक ०.८ दशलक्ष टन मालवाहतुक क्षमता असलेल्या एनएमआयएच्या पहील्या टप्प्याचा विकास करतील. सवलत करारानुसार विमानतळ विकासाच्या पहील्या टप्प्यासाठी मेसर्स ईईकॉम यांची स्वतंत्र अभियंता म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

सहा) नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एन.एम.आय.ए) परिसरातील आणि विमानतळाच्या बांधकाम आणि प्रचालन टप्प्यादरम्यान दीर्घकालीन पक्षी निरीक्षण कार्यक्रमासाठी अतिरिक्त अभ्यास.

१. पार्श्वभूमी :

सिडकोने बाँम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (बीएनएचएस) ची २७ जुलै, २०११ रोजी पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाद्वारे पर्यावरण निपटारा आवश्यकतांची पूर्ति करण्यासाठी प्रस्तावित नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या संबंधात ५ वर्षांपर्यंत “पक्षी प्राणी अभ्यास” पार पाडण्याकरीता एजन्सी म्हणून नेमणुक केली होती. त्यानुसार, बीएनएचएस ने प्रस्तावित विमानतळाच्या जागेतील आणि आसपासच्या पक्षी पर्यावरणाचा ५ वर्षांचा पुर्व-बांधणी अभ्यास (२०१२-२०१७) केला. बीएनएचएसने नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचा पक्षी प्राणी पर्यावरणावरील दीर्घकालीन आणि उलटपक्षी परिणाम समजून घेण्यासाठी पुढे आणखी अभ्यास करण्याची आवश्यकता व्यक्त केली. बीएनएचएसने प्राथमिक सर्व्हेक्षण पार पाडलेले आहे आणि संदर्भ शर्तीसोबत प्रस्ताव सादर केलेला आहे.

२. अतिरिक्त अभ्यास :

सिडको महामंडळाने दिनांक १२ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या बैठक क्र. ६१२ च्या ठराव क्र.१२०४४ द्वारे १० वर्षे “नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) परिसरातील आणि सभोवतालच्या क्षेत्रातील दिर्घकालीन पक्षी निरीक्षण कार्यक्रमाचा अतिरिक्त अभ्यास” करण्याकरीता प्रयोज्य जीएसटी वगळून प्रत्येक वर्षाच्या प्रारंभी वर्षाला एका हप्त्यामध्ये देय असलेल्या एवुण शुल्क रुपये १०,६०,९५,८००/- (रुपये दहा कोटी साठ लाख पंचाणव हजार आठशे फक्त) बॉम्बे नॅचरल सोसायटी (बीएनएचसी)ची नेमणुक करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता दिली. त्यासंबंधात सिडको आणि बीएनएचएस यांच्यामध्ये दि. १२ सप्टेंबर, २०१८ रोजी सामंजस्य जापनाचा करार झाला.

सात. ठाणे खाडी पुल- तीन प्रकल्पातील सिडकोचे समन्याय अंशदान

सिडकोने डीबीएफओटी तत्वावर नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचा (‘प्रकल्प’) विकास करण्यासाठी स्वतंत्र अभियंता (आय.ई.) म्हणून मेसर्स एईकॉम इन्डिया प्रा.लि. यांच्या सहकार्याने मेसर्स एईकॉम एशिया कंपनी लिमिटेडची नियुक्ती केलेली आहे.

आठ. एनएमआयएच्या विकासासाठी स्वतंत्र अभियंता मेसर्स एईकॉम (पी.आय.डी. ०००२८)

सिडकोने डीबीएफओटी तत्वावर नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचा (प्रकल्प) विकास करण्यासाठी स्वतंत्र अभियंता (आय ई) म्हणून मेसर्स एईकॉम इन्डिया प्रा. लि. यांच्या सहकार्याने मेसर्स ए.ई.कॉम. एशिया कंपनी लिमिटेडची नियुक्ती केलेली आहे.

ठाणे नागरी नुतनीकरण योजना :-

ठाणे शहरातील मोठ्या संख्येने जुन्या, मोडकळीस आलेल्या आणि अनधिकृत इमारतींच्या विकासासाठी सरकारने मोठ्या प्रमाणातील सार्वजनिक हितासाठी ठाण्यामध्ये नागरी नुतनीकरण योजना (युआरएस) अधिसूचित केल्या आहेत आणि सार्वजनिक उद्देश्याने युआरएसची अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे. सिडकोने सर्वसाधारणपणे या योजनेत सहभागी होण्यासाठी आणि ठाण्यातील किसन नगरमध्ये युआरसी १ आणि युआरसी २ ची संयुक्तपणे योजना आणि अंमलबजावणी करण्यासाठी टीएमसी सोबत सामंजस्य करार केलेला आहे.

हा एक महत्वाकांक्षी सार्वजनिक उद्देश असलेला प्रकल्प आहे, ज्यामध्ये सध्या बेकायदेशिर, धोकादायक इमारतींमध्ये राहणाऱ्या नागरिकांना सुरक्षित घरे, तसेच रुंद रस्ते, उद्याने, मैदाने, नागरी सेवा, मुलभूत सुविधा, रोजगार केंद्र इत्यादींसह निरोगी राहणीमान असलेले वातावरण प्रदान करण्यात येईल.

संक्षिप्त सद्यस्थिती पार्श्वभूमि

१. सामंजस्य करार :- टीएमसी आणि सिडको यांच्यामध्ये दिनांक २७/०१/२०२२ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आला आहे.
२. आर्थिक सल्लागाराची नियुक्ती:-
मेसर्स क्रिसिल लि. यांना दिनांक ०६/०१/२०२२ रोजी काम सोपविण्यात आले असून आवश्यक असलेल्या माहितीचे विश्लेषण करण्यासाठी ही माहिती मेसर्स क्रिसिल लि. यांना सुपुर्द करण्यात आलेली आहे. टप्पा-१ चे आर्थिक विश्लेषण सल्लागाराने सप्टेंबर, २०२२ मध्ये सादर केलेले होते आणि सिडकोच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने मान्यता दिली होती.
३. एएमटीएसी सल्लागाराची नियुक्ती :- हे काम मेसर्स आर्किटेक्ट हफिन कॉन्ट्रॅक्टर यांना दिनांक २८/०४/२०२२ रोजी पुरस्कृत करण्यात आले आणि हे काम प्रगतीपथावर आहे.

४. पुनर्वसन इमारतींचे बांधकाम

मंडळाच्या मंजूरीनंतर, सिडकोच्या व्हीएमएवाय कामाच्या विस्तारित व्याप्ती अंतर्गत १,६२० पुनर्वसन सदनिका बांधण्याचे काम हाती घेण्यात आले आहे.

दिनांक १२/०२/२०२४ रोजीच्या बी.आर.क्र. १२८५४ नुसार, संचालक मंडळाने सामाजिक जबाबदारीचे भान ठेवून आणि स्टेज-२ अंतर्गत मेसर्स क्रिसिल लि. ने सादर केलेल्या यु.आर.एस. प्रकल्पासाठी आर्थिक व्यवहार्यता निश्चित करण्यासाठी स्ट्रॅटॅजिक प्लान फायनलायझेशन आणि प्रोजेक्ट स्ट्रक्चरींग वरील एकत्रित अहवालानुसार, युआरएस प्रकल्पाच्या पहिल्या टप्प्याच्या अंमलबजावणीला मान्यता दिली आहे.

किसन नगर, ठाणे येथे युआरसी-०२ मधील प्रस्तावित गृहनिर्माण आणि पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत व्यावसायिक क्षेत्राच्या विकासासह आणि साईटवरील पायाभूत सुविधांच्या कामांसह अंदाजे ३,८३३ सदनिका बांधण्याच्या कामासाठी संचालक मंडळाने दिनांक १२/०२/२०२४ रोजी बी.आर. क्रमांक १२८५३ द्वारे प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. तसेच संचालक मंडळाने किसन नगर, ठाणे येथील युआरसी-०२ मधील प्रस्तावित गृहनिर्माण आणि पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत व्यावसायिक क्षेत्राच्या विकासासह आणि साईटवरील पायाभूत सुविधांच्या कामांसह अंदाजे ३,८३३ सदनिका बांधण्यासाठी प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागाराची नेमणूक करण्याकरीता विनंती प्रस्ताव (आरएफपी) मागविण्याकरीता देखील मान्यता दिलेली आहे.

पुनर्वसन सदनिका	टप्पा-१	टप्पा-२	टप्पा-३	टप्पा-४	एकूण
निवासी (संख्या)	९,१३२	११,६०६	६,४७६	-	२७,२१४
व्यावसायिक (संख्या)	६६२	८४१	४६९	-	१,९७२
एकुण (संख्या)	९,७९४	१२,४४७	६,९४५	-	२९,१८६
एकुण खर्च (जीएसटी वगळून)	२,७७७.६	४,५८१.००	३,१२४.४०	११७.६०	१०,६००.६०
एवूण खर्च (जीएसटी च्या समावेशासह)	३,३३०	५,४७३.७०	३,७२२.९०	१३८.७०	१२,६६५.३०

टप्पा - एक अंतर्गत एकुण ३७.२० हेक्टर पैकी, रिकाम्या जागेतील ७.२० हेक्टर जागेवर अंदाजे ९७९४ पुनर्वसन सदनिका आणि इतर आवश्यक सुविधांचे बांधकाम प्रस्तावित आहे. या विकासासाठी अंदाजे ३,३३० कोटी रुपये खर्च येईल.

नवीन शहर प्रकल्प :

सिडकोने नवीन औरंगाबाद नवीन नाशिक, नवीन नांदेड, वाळूज, नागपूर, वसई-विरार उपप्रदेश आणि ओरस येथील सिंधुदुर्ग मुख्यालय वसाहत इ. आपल्या अन्य नवीन शहर प्रकल्पांमध्ये विविध प्रकारची विकास कामे केलेली आहेत आणि करीत आहेत. सिडकोने आता पर्यंत नवीन नांदेड मध्ये २१,११६ सदनिकांचे बांधकाम केलेले आहे. बांधलेल्या एकुण घरांपैकी, सुमारे ९०% घरे आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी (इ डब्ल्यु एस) आणि अल्प उत्पन्न गटासाठी (एलआयजी) असून त्यासाठी हुडको कडून आर्थिक सहाय्य करण्यात आले. नवीन औरंगाबाद प्रकल्प पुर्णत्वाच्या मार्गावर आहे. शासनाने यापुर्वीच दिनांक १६/०३/२००१ रोजीच्या जी.आर. क्र. एसीओ/१०९५/७५९/सीआर १६५/ वाय डी १० अन्वये सिडकोच्या सेवा औरंगाबाद महानगर पालिकेकडे वर्ग करण्यास मान्यता दिलेली आहे. या अनुषंगाने औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीने अधिसूचित क्षेत्रातील सिडकोच्या देखभाल सेवा ताब्यात घेण्यास मान्यता दिली. संचालक मंडळाने दिनांक १०/०२/२००६ रोजीच्या ठराव क्र. ९३८० अनुसार दिनांक १ एप्रिल, २००६ पासून औरंगाबाद महापालिकेकडे सेवा हस्तांतरीत करण्यास मान्यता दिली. त्यानुसार नवीन औरंगाबाद प्रकल्पातील नागरी सेवा औरंगाबाद महानगरपालिकेकडे हस्तांतरीत केलेल्या आहेत. त्याबाबतचा करार दिनांक १ एप्रिल, २००६ पासून सिडको आणि औरंगाबाद महानगर पालिका यांच्यामध्ये करण्यात आला.

हज हाऊस :

दिनांक १५/०५/२०१४ रोजीच्या शासननिर्णयानुसार, सिडकोला हज हाऊसच्या बांधकामाचे काम पी एम सी म्हणुन ठेव तत्वावर सोपविण्यात आले होते. या कामाचा सुधारित प्रशासकीय मान्यताप्राप्त खर्च ४४.०० कोटी आहे. महाराष्ट्र सरकारच्या अल्प संख्यांक विकास विभागाच्या वतीने मार्च, २०१५ मध्ये हे काम सुरु करण्यात आले आहे. या प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेला निधि हज समितीमार्फत देण्यात येत आहे. आज पर्यंत, ४३.९१ कोटी रुपये निधि प्राप्त झालेला आहे. वर्ष २०२३-२४ साठी ३.०७ कोटी रुपयांची अर्थ संकल्पित तरतुद करण्यात आली आहे आणि सदर प्रकल्पास अद्यावत खर्च ३९.८८ कोटी रुपये झालेला आहे आणि हा प्रकल्प दि.०२/०२/२०२४ रोजी एमडीडी, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडे हस्तांतरीत करण्यात आलेला आहे.

वंदे मातरम सभागृह :

दिनांक २६/०५/२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार, वंदे मातरम सभागृहाच्या बांधकामाचे काम ठेव तत्वावर पीएमसी म्हणुन सिडकोला सोपविण्यात आले. सदर कामास उच्च आणि तांत्रिक शिक्षण विभागाच्या वतीने ऑक्टोबर, २०१६ रोजी प्रारंभ करण्यात आलेला आहे. शासनाने या प्रकल्पासाठी ४३.०८ कोटी रुपयांची सुधारीत प्रशासकीय मंजुरी दिलेली आहे. प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेला निधी सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत देण्यात येत आहे. आजपर्यंत एकूण ४३.०८ कोटी रुपये निधि प्राप्त झालेला आहे. सन २०२३-२४ या वर्षासाठी २.७६ कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पीय तरतुद करण्यात आली आहे आणि अद्यावत खर्च ४०.२९ कोटी रुपये आहे. आता हे काम पूर्ण झालेले आहे आणि दिनांक २५/११/२०२२ रोजी एच अँड टीईडी, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडे हस्तांतरीत करण्यात आलेला आहे.

मुंडे स्मारक :

दिनांक ०२/०६/२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार, मुंडे स्मारकाचे बांधकाम करण्याचे काम पी एम सी म्हणुन सिडकोकडे सोपविण्यात आले होते. या कामाचा प्रशासकीय मान्यताप्राप्त खर्च ५०.६१ कोटी रुपये आहे. नगर विकास विभागाच्या वतीने नोव्हेंबर, २०१९ मध्ये हे काम सुरु करण्यात आले आहे. दिनांक १७/०९/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार या प्रकल्पाचा खर्च सिडकोने करावयाचा आहे आणि आवश्यक ती परतफेड महाराष्ट्र शासनाकडून करण्यात येईल. औरंगाबाद महानगरपालिकेकडून वृक्षतोडीची कायदेशीर परवानगी घेण्याचे काम सुरु आहे. परंतु कालांतराने प्रकल्पाचा खर्च ७६.१० कोटी रुपये करण्यात आला आहे आणि तो विविध डी ओ लेटर द्वारे महाराष्ट्र शासनाला कळविण्यात आला आहे. आजपर्यंत या प्रकल्पास १०५.८७ लाख रुपये खर्च झालेला आहे.

वाळुज महानगर

दिनांक ०७/१०/१९९१ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे, सिडकोची सुमारे ८५०० हेक्टर क्षेत्राच्या वाळुज प्रकल्पाचा विकास करण्यासाठी विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणुन नेमणुक करण्यात आलेली आहे. हे काम चार टप्प्यांमध्ये विभागण्यात आलेले आहे. या प्रत्येक टप्प्याचा विकास पुन्हा प्रत्येकी सुमारे ४०० हेक्टरच्या ४ नगरांमध्ये विभागण्यात आलेला आहे. हा प्रकल्प सार्वजनिक खाजगी (पीपीपी) भागिदारीतुन साकारण्यात येणार असुन त्यामध्ये सिडकोचे २५% भूसंपादन राहिल आणि उर्वरित ७५ % जमिन विकासासाठी जमिन मालकांकडे राहिल. तसेच यामध्ये सिडकोची भूमिका मर्यादीत असुन सिडको प्रगती केंद्रातील संपुर्ण पायाभूत सुविधांचा आणि ७५ % क्षेत्रातील परिधि पायाभूत सुविधांचा विकास करील. नगर-एक, नगर-दोन आणि नगर-चार उपलब्ध जागेमध्ये मोठ्या प्रमाणात विकसित केले गेले आहेत.

या प्रकल्पाला पाणी पुरवठा करण्याच्या संबंधात सिडको वाळुज महानगराला मोठ्या प्रमाणात पाणी पुरवठा करण्यासाठी एमआयडीसीवर अवलंबुन आहे. सिडकोने यापुर्वीच एमआयडीसी कडुन प्रतिदिन ०५ दशलक्ष लिटर पाणी उपलब्ध करुन देण्यासाठी भांडवली अंशदानाकरीता रु. ७.६३ कोटी जमा केलेले आहेत.

सध्या नगर-चार मधील पायाभूत सुविधांचा एकात्मिक विकास करण्याची महत्वाची कामे जानेवारी, २०१७ मध्ये देण्यात आलेली आहेत. सदर काम प्रगतीपथावर आहे. त्याचप्रमाणे अन्य कामे जसे नगर-दोन आणि नगर-चार यांना जोडणारा पुल, नगर-चार मधील इएसआर, नगर-दोन मधील एकात्मिक विकासाचे काम इत्यादी पुरस्कृत केलेली असून सदर कामे पूर्ण झालेली आहेत.

वर्षभरात नगर-१, नगर-२ आणि नगर-४ मध्ये ८९.०० कोटी रुपयांच्या आवश्यक असलेल्या पायाभूत सुविधांच्या कामांसाठी ई-बोली मागविण्याकरीता मंजुरी देण्यात आली आहे. हे काम प्रदान करण्यात आले असून सदर काम प्रगतीपथावर आहे.

दिनांक २४/०३/२०२३ रोजी माननीय मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली सिडको वाळुज प्रकल्पाचा आढावा घेण्यासाठी एक बैठक घेण्यात आली आणि वाळुज प्रकल्पातील अधिग्रहीत जमिनीवरील आणि आगाऊ ताब्यात असलेल्या जमिनीवरील उर्वरित सर्व पायाभूत सुविधांची कामे पूर्ण करण्याचे निर्देश देण्यात आले. निर्देशानुसार उर्वरित एकात्मिक पायाभूत सुविधा विकास कामांसाठी प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे आणि त्यानंतर ई-निविदा प्रक्रीया प्रगतीपथावर आहे.

पालघर नवीन शहर प्रकल्प

पार्श्वभूमि :

महाराष्ट्र सरकारने दिनांक २९/०६/२०१६ रोजीच्या शासन निर्णय क्रमांक फे.ब-२०१५/प्र. क्र. ७७(अ)/म-१० अनुसार सिडको लिमिटेड मार्फत नव्याने निर्माण झालेल्या पालघर जिल्हा मुख्यालय आणि नवीन शहराचा विकास करण्यास मान्यता दिली आहे. तसेच महाराष्ट्र सरकारने दिनांक ०१/१०/२०१६ रोजीच्या आदेश क्रमांक टीपीएस-१२१६/युआरक्र.५२/सी.आर.२५७/१६/युडी-१२ अन्वये महाराष्ट्र सरकारने एमआरटीपी अधिनियम, १९६६ च्या कलम ११३ (३अ) नुसार ४४०-५७-९० हेक्टर क्षेत्रासाठी सिडको लिमिटेडला पालघर नवीन शहर विकास प्राधिकरण म्हणून नियुक्त केले आहे.

राज्य सरकारने सिडकोला दिनांक ०१/१०/२०१६ रोजीच्या आदेश क्रमांक टीपीएस-१२१६/युआर क्रमांक ५२/सी आर २५७/१६/युडी-१२ अनुसार सुरुवातीला १०३-५७-९० हेक्टर जमिन विकसित करण्याचे आणि रस्ते, पदपथ, पार्कींग क्षेत्र, पाणी पुरवठा, सांडपाणी व्यवस्था, बाह्य अग्नीशमन कार्य, वीज इत्यादी भौतिक पायाभूत सुविधांसह जिल्हास्तरीय कार्यालयांसाठी विविध इमारती बांधण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यानंतर राज्य सरकारने संपूर्ण जमिनीची मालकी सिडको लिमिटेडच्या नावे हस्तांतरीत केली आहे. सदर जमिनीचा ताबा सिडकोने घेतला आहे. उर्वरित ३३७.०० हेक्टर क्षेत्र पालघर नवीन शहर म्हणून विकसित करावयाचे आहे आणि प्रस्तावित जिल्हा मुख्यालय आणि पालघर नवीन शहर प्रकल्पाचा खर्च वसूल करण्यासाठी सिडकोने आखलेल्या जमिन विल्हेवारी धोरणानुसार विकसित भूखंडांची विल्हेवारी लावण्यात येईल.

संचालक मंडळाने दिनांक २७/०४/२०१७ रोजीच्या ठराव क्र. ११८४८ अनुसार, पालघर जिल्हा मुख्यालय आणि नवीन शहर विकास प्रकल्पाच्या विकासाच्या मूल्यांकनाची नोंद घेतली आहे, ज्याचा खर्च आकस्मिकते शिवाय ३२४७.१८ कोटी रुपये आणि आकस्मिकतेसह ३४०९.५४ कोटी रुपये आहे. संचालक मंडळाने जिल्हा मुख्यालयाच्या विकासाचे काम आकस्मिकतेशिवाय ८३७.८७ कोटी रुपये आणि आकस्मिकतेसह ८७९.७६ कोटी रुपये या एकत्रित खर्चाने हाती घेण्यास मान्यता दिली आहे.

पालघर जिल्हा मुख्यालयाच्या विकासाची माहिती ;

(१) पूर्ण झालेला प्रकल्प :

सिडकोने जिल्हाधिकारी कार्यालय इमारत, पोलिस अधिक्षक कार्यालय इमारत, जिल्हा परिषद कार्यालय इमारत, नवीन प्रशासकीय इमारत ब्लॉक-अ या सह स्थानिक पायाभूत सुविधांच्या समावेशासह जिल्हा मुख्यालयाची कामे हाती घेतली आहेत. जी पूर्ण झाली आहेत आणि जिल्हा अधिकाऱ्यांना सुपुर्द करण्यात आली आहेत. दिनांक १९/०८/२०२१ रोजी महाराष्ट्र सरकारच्या माननीय मुख्यमंत्री यांच्या हस्ते उदघाटन सोहळा पार पडला. ही सर्व कार्यालये दिनांक १ सप्टेंबर, २०२१ पासून कार्यरत आहेत.

नवीन प्रशासकीय इमारत ब्लॉक-बी, ४व्ही.आय.पी. बंगल्यांचे काम देखिल पूर्ण झाले आहे.

(२) प्रगती पथावरील काम :

सरकारी अतिथीगृह, कर्मचारी निवासस्थान आणि जिल्हा व सत्र न्यायालयाच्या इमारतीचे बांधकाम, कर्मचारी निवासस्थान भूखंडातील प्रत्यक्ष पायाभूत सुविधांची कामे, सेक्टर-१३ आणि १४ मधील पायाभूत सुविधांची कामे, सेक्टर-१७ मधील पायाभूत सुविधांची कामे आणि न्यायालयाच्या इमारतीतील प्रत्यक्ष पायाभूत सुविधांची कामे.

(३) भविष्यातील प्रस्तावित कामे - पालघरसाठी पाणीपुरवठा प्रकल्प, जलवाहीनी वळवणे आणि न्यायालयाच्या इमारतीचे अंतर्गत काम.

(४) आजपर्यंतचा खर्च :

संचालक मंडळाने दिनांक २७/०४/२०१७ रोजीच्या ठराव क्र. ११८४८ अनुसार पालघर जिल्हा मुख्यालयाच्या विकासाचे आकस्मिकतेशिवाय ८३७.८७ कोटी रुपये आणि आकस्मिकतेसह ८७९.७६ कोटी रुपयांचे काम हाती घेण्यास मान्यता दिली.

आजपर्यंत पूर्ण झालेल्या आणि चालू असलेल्या कामांसाठी ४८१.०९ कोटी रुपये खर्च झालेला आहे. ज्यामध्ये वाढीव खर्चाचा आणि जीएसटीचा समावेश आहे आणि आकस्मिकतेशिवाय ८३७.८७ कोटी रुपये खर्चास मंजुरी देण्यात आली आहे आणि उर्वरित रक्कम आकस्मिकतेशिवाय ३५६.७८ कोटी रुपये आहे.

पुरस्कार व मान्यता:-

सिडकोने ठाणे आणि पनवेल खाडीच्या बाजूने असलेल्या सागरी जमिनीच्या क्षेत्रात नवी मुंबई हे सुनियोजित शहर विकसित केले आहे. वास्तुशास्त्र आणि नियोजन क्षेत्राशी संबंधित असलेल्या इंडियन आर्किटेक्ट अँड बिल्डर्स या मासिकाने सिडकोच्या या प्रशंसनिय कामगिरीची दखल घेऊन सिडकोला पर्यावरण उभारणीतील लक्षणीय योगदानाबद्दल पुरस्कार दिला आहे. याशिवाय सिडकोला कृषि उत्पन्न बाजार प्रकल्पासाठी कार्यान्वित केलेल्या प्रवर्गातील नागरी नियोजन व संकल्पन यामधील उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल पंतप्रधान राष्ट्रीय पुरस्कार (द्वितीय) देण्यात आला आहे.

मानवी संसाधन:-

संघटनात्मक श्रेष्ठत्व साध्य करण्याच्या बाबतीत मानवी संसाधनाचे असणारे मोठे योगदान आपल्या कंपनीने नेहमीच मान्य केलेले आहे. कर्मचाऱ्यांनी सातत्याने उच्च दर्जाची सेवा द्यावी व त्यांनी तंत्रशास्त्रीयदृष्ट्या स्पर्धात्मक राहावे यासाठी सर्व स्तरांवरील कर्मचाऱ्यांना समर्थ करण्याकरिता प्रशिक्षित करण्यावर व त्यांच्या कौशल्याचा स्तर उंचावण्यावर भर देण्यात आला.

हे उद्दिष्ट समोर ठेवून कंपनीचे प्रशिक्षणाचे वार्षिक प्रशिक्षण वेळापत्रक निश्चित करण्यात आले आणि सर्व स्तरावरील कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

आपल्या कंपनीने नेहमीप्रमाणे कर्मचारी कल्याणाकडे लक्ष पुरविलेले आहे. या संपूर्ण वर्षात कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांना लाभ मिळू शकेल अशा अनेक कल्याणकारी योजना व धोरणे यांची अंमलबजावणी करण्यात आली. या योजनेअंतर्गत दिल्या जाणाऱ्या लाभांचा नियत कालांतराने आढावा घेण्यात आला आणि गरजांची पूर्तता करण्यासाठी त्यात वाढ करण्यात आली.

१) दिनांक ३१-३-२०२० रोजी असलेल्या स्थितीनुसार आपल्या कंपनीचे मनुष्यबळ (नियमित आणि बाह्य सेवेद्वारे घेण्यात आलेले) १५७१ होते.

२) सॅपच्या एचसीएम (एचआर) मॉड्युलचे जानेवारी २०१७ मध्ये कार्यान्वयन

- ३) सॅपच्या एचसीएम(पेरोल) मॉड्युलचे एप्रिल, २०१७ मध्ये कार्यान्वयन
- ४) सॅपच्या एचसीएम (फिको) मॉड्युलचे एप्रिल, २०१७ मध्ये कार्यान्वयन
- ५) सॅपच्या एचसीएम (आरई) मॉड्युलचे जुलै, २०१७ मध्ये कार्यान्वयन
- ६) सॅपच्या एचसीएम (एमएम) मॉड्युलचे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये कार्यान्वयन
- ७) सॅपच्या एचसीएम (पीएस) मॉड्युलचे डिसेंबर, २०१७ मध्ये कार्यान्वयन
- ८) सॅपच्या एचसीएम (आरएम) मॉड्युलचे जानेवारी, २०१८ मध्ये कार्यान्वयन

दिनांक ३१/०३/२०२४ अनुसार मनुष्यबळ (नियमित आणि आऊटसोर्स) खालील प्रमाणे आहे.

कायम कर्मचारी	१२८४
कंत्राटी पद्धतीचे कर्मचारी	६२
एजन्सीतील कंत्राटी कर्मचारी	३०३
एवढा	१६४९

कंपनीच्या सर्व ठिकाणांवरील कर्मचाऱ्यांचे एकमेकांशी संबंध वर्षभर सुसंवादी आणि सौहार्दपूर्ण राहिले.

सी) विनियामके किंवा न्यायालये किंवा न्यायाधिकरणे यांनी दिलेल्या विशेष आणि महत्वपूर्ण आदेशांचे तपशिल:-

आयकर अधिनियम १९६१ चे कलम १० (२०ए) च्या तरतुदींच्या अनुषंगाने महामंडळाच्या उत्पन्नाला आयकरातून सूट देण्यात आलेली आहे. हे कलम वित्तिय अधिनियम २००२ अन्वये काढून टाकण्यात आल्यामुळे आयकर अधिनियमांच्या तरतुदीन्वये महामंडळाचे उत्पन्न आयकरासाठी पात्र धरण्यात येत आहे. आयटीएटी मुंबई न्यायपिठ 'क' यांनी करनिर्धार वर्ष २००६-०७ साठी दिनांक ०८/०८/२०१२ रोजीच्या आयटीए क्र. २९८५/एम/२०१२ मधील आदेशान्वये आणि करनिर्धारण वर्ष २००३-०४, २००४-०५ आली २००५-०६ साठी आयटीएटी, मुंबई यांनी दिनांक १८/१२/२०१४ रोजीच्या आयटीए क्र. ४३७८, ४३७९ आणि ४३८३ /मुंबई / २०१३ मधील आदेशान्वये असा निर्णय दिलेला आहे की, सिडको महामंडळ महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ११३ (३ ए) सह वाचता कलम ११३ (३ ए) आणि कलम ४० (१) (ब) च्या तरतुदींनुसार महाराष्ट्र शासनाचे अधिकरण असल्यामुळे महामंडळाला केवळ अशा प्रकारचे उत्पन्न प्राप्त करण्याच्या उद्देशाने झालेला खर्च वगळून महाराष्ट्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या एजन्सी पारिश्रमिकाच्या संबंधातील आयकर भरावा लागेल.

आयटीएटी यांनी आणखी असे म्हटले आहे की;

१. हा महामंडळाच्या स्वतःच्या व्यावसायिक कामकाजाचा भाग नाही.

२. महामंडळास झालेले खर्च मग ते भांडवली असो किंवा महसुली असो महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने झालेले आहेत.

मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने पर्सिव्हल जोसेफ परेरा विरुद्ध विशेष भूसंपादन अधिकारी आणि इतर यांच्या खटल्यातील रिट याचिका क्र. १२११ सन २००९ मध्ये असा निकाल दिलेला आहे की, महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचा अधिकर्ता आहे.

या दृष्टीने, चालू वर्षासाठी महामंडळाच्या ताळेबंदाच्या विवरणपत्रामध्ये एजन्सी पारिश्रमिकाच्या संबंधातील आयकराची तरतुद करण्यात आलेली आहे. महामंडळ केवळ महाराष्ट्र शासनाचे अभिकर्ता म्हणून काम करीत असल्यामुळे नवीन शहरे आणि नवी मुंबई प्रकल्प लेखांकनामध्ये आय करासाठी कोणतीही अतिरिक्त तरतुद करण्यात आलेली नाही. संपूर्ण प्राप्ती प्रकल्पाच्या खात्यामध्ये खर्चाची वसुली म्हणून जमा केली गेली आहे आणि ही रक्कम महामंडळाच्या लेखा पुस्तकामध्ये महसुल म्हणून मानली गेली नाही.

खारफुटी (मॅन्ग्रोव्हज) वनस्पतीचे संरक्षण व पुनरुज्जीवन या संबंधातील माननीय उच्च न्यायालयाचे आदेश :-

मुंबई पर्यावरण कृती गट आणि इतर यांच्या खारफुटी वनस्पतीचे संरक्षण करण्यासाठी दाखल केलेल्या २००४ च्या रिट याचिका क्र. ३२४६ मध्ये माननीय उच्च न्यायालयाने दिनांक ६ ऑक्टोबर, २००५ रोजी देण्यात आलेल्या आदेशामध्ये इतर गोष्टींबरोबर असा निर्देश दिलेला आहे की, खारफुटी (मॅन्ग्रोव्हज) वनस्पतींचा नाश व तोड करण्यावर पूर्णपणे बंदी असेल आणि जमिनीची मालकी कोणाचीही असो, सर्व खारफुटी वनस्पतींच्या चहुबाजुंनी ५० मीटर पर्यंत होत असलेली सर्व बांधकामे तात्काळ थांबविण्यात यावी. त्यानुसार मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांनी सिडकोसह सर्व पालिका यंत्रणांना माननीय उच्च न्यायालयाच्या आदेशांची साक्षेपीपणे अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश दिले. या आदेशांची अंमलबजावणी केल्यामुळे २००८-२००९ या वर्षी चालू असलेल्या बव्हंश विकास कामांवर विपरीत परिणाम झालेला आहे. त्यामुळे ती कामे कार्यान्वित करण्यात आणखी प्रगती करता आली नाही.

महाराष्ट्र शासनाने सिडकोची नवीन नगर विकास प्राधिकरण म्हणून नियुक्ती केलेली आहे. पुढील विकासाची आणि पायाभूत सुविधांची कामे मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशामुळे सुरु करता आली नाहीत.

सिडकोने ही कामे पार पाडण्यासाठी आणि तांत्रिकदृष्ट्या ज्या ठिकाणी आवश्यक आहे, त्या ठिकाणची (मॅन्ग्रोव्हज) खारफुटीची झाडे हटविण्यासाठी परवानगी मिळावी अशी मा. न्यायालयाला विनंती केलेली आहे. त्यापैकी मा. उच्च न्यायालयाने काही अटी घालून ७२ कामांना परवानगी दिलेली आहे. परंतु अन्य कामांसाठी सक्षम प्राधिकरणांकडून अंतिम मान्यता मिळणे बाकी आहे.

डी) उपकंपनीची माहिती :-

महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लि.

वर्ष २००९-१० च्या दरम्यान सिडकोने महाराष्ट्र कॉर्पोरेशन लिमिटेड मधील रु. २,५५,०००/- इतक्या रकमेचे पूर्णपणे प्रदान केलेल्या प्रत्येकी १००/- रुपयांचे २५५० समभाग प्राप्त केलेले आहेत.

कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १२९(३) च्या तरतुदीनुसार विवरणपत्र शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित यांनी आपल्या मेसर्स महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड या उपकंपनीमध्ये दिनांक ३१ मार्च २०१८ अनुसार धारण केलेले समभाग.

तपशिल	दिनांक ३१/३/२०२४ अनुसार रु.	दिनांक ३१/३/२०२३ अनुसार रु.
पूर्णपणे प्रदान केलेले प्रत्येकी रु. १००/- चे २५५० समभाग	२,५५,०००	२,५५,०००

मेसर्स महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड चे नाव दिनांक ३०/०१/२०२२ ला संपले आहे. वरिल निर्लेखनाच्या आवश्यक नोंदी सक्षम प्राधिकरणाच्या मान्यतेनंतर करण्यात येतील.

इ) संविधिमान्य लेखापरिक्षक :-

भारतीय नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी अहवाल वर्षासाठी महामंडळाचे सांविधिक लेखापरिक्षक म्हणून मेसर्स शाह गुप्ता अँड. कं., सनदी लेखापाल (नवी मुंबई आणि नागपूरसाठी), मेसर्स प्रकाश जी. पाठक अँड कं., सनदी लेखापाल (नवीन नाशिकसाठी), मेसर्स आर. बी. शर्मा अँड कं., सनदी लेखापाल (नवीन औरंगाबादसाठी) आणि मेसर्स विजय आर. कलानी अँड कं., सनदी लेखापाल (नवीन नांदेडसाठी) यांची नियुक्ती केली आहे. महामंडळाची वर्ष २०२३-२४ या वर्षाची लेखांकने अंतिमरित्या निश्चित करण्याच्या कामी या सांविधिक लेखापरिक्षकांनी आम्हाला केलेल्या सहकार्याबद्दल व मार्गदर्शनाबद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोत.

एफ) भाग भांडवल :-

मागील वार्षिक सर्वसाधारण सभेनंतर महामंडळाच्या भांडवली संस्थेमध्ये कोणताही बदल झालेला नसून ते रुपये ३,९५,००,०००/- इतके राहिलेले आहे व त्याची प्रत्येकी रु.१००/- इतक्या रकमेच्या ३,९५,०००/- सर्वसाधारण भागांमध्ये विभागणी झालेली आहे.

जी) उर्जा संवर्धन, तंत्रज्ञान समावेशन आणि परकिय विनिमय प्राप्ती आणि निर्गम :-

उर्जा संवर्धन आणि तंत्रज्ञान समावेशन हा महामंडळाच्या कामकाजाचा भाग नसल्यामुळे त्याबद्दलची माहिती देण्यात आलेली नाही.

परकिय प्राप्ती आणि निर्गम या संबंधातील माहिती लेखांकनाचा भाग असणाऱ्या टिपण्यांमध्ये देण्यात आलेली आहे.

एच) निगम विषयक सामाजिक जबाबदारी (सी.एस.आर.) :-

संचालक मंडळाने कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १३५ आणि ठराव क्र. १०८९० अनुसार त्याअंतर्गत केलेली नियमावली या अन्वये “निगम सामाजिक बांधिलकी जपण्यासाठी समिती” ची स्थापना केलेली आहे. या समितीमध्ये खालील सदस्यांचा समावेश आहे.

अनु. क्र.	पदनाम	समितीमधील पद
१.	अध्यक्ष - सिडको	अध्यक्ष
२.	उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक - सिडको	सदस्य
३.	सह व्यवस्थापकीय संचालक - सिडको	सदस्य
४.	अध्यक्ष जे.एन.पी.टी. स्वतंत्र संचालक	सदस्य
५.	न.मु.म.पा. आयुक्त	सदस्य
६.	आयुक्त - कोकण प्रदेश	सदस्य
७.	पदसिद्ध संचालक	सदस्य
८.	पदसिद्ध संचालक	सदस्य
९.	कंपनी सचिव	निमंत्रक

आय) संचालक मंडळाच्या बैठका :-

२०२३-२४ या वर्षी संचालक मंडळाच्या ९ (नऊ) बैठका झाल्या.

जे) संचालक :-

महामंडळाच्या संस्थापन नियमावलीमध्ये समाविष्ट असलेल्या तरतुदीनुसार महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी नियुक्त केलेल्या पुढील व्यक्ती २०२३-२०२४ या वर्षी महामंडळाच्या मंडळावर संचालक होत्या. संचालकांपैकी कोणालाही आळीपाळीने निवृत्त व्हावे लागले नाही.

२०२३-२०२४ या वर्षी संचालक मंडळाच्या ९ (नऊ) बैठका झाल्या. सन २०२३-२०२४ या वर्षात झालेल्या संचालक मंडळाच्या बैठकांना पुढीलप्रमाणे संचालक उपस्थित होते.

अनु. क्र.	संचालकांचे नाव	नियुक्तीचा कालावधी		उपस्थित असलेल्या बैठका	झालेल्या बैठका
		पासून	पर्यंत		
१.	डॉ. संजय मुखर्जी, आय.ए.एस., व्ही.सी. अँड एम.डी.	१९/०८/२०२०	०५/०६/२०२३	१	१
२.	श्री. अनिल डींगीकर, आय.ए.एस., व्ही.सी. अँड एम.डी.	०५/०६/२०२३	२३/०२/२०२४	६	६
३.	श्री. विजय सिंघल, आय.ए.एस., व्ही.सी. अँड एम.डी.	२३/०२/२०२४	पासून पुढे	२	२
४.	डॉ. कैलाश शिंदे, आय.ए.एस. जेएमडी	११/०९/२०२०	२०/०३/२०२४	९	९
५.	श्री. भुषण गगराणी, आय.ए.एस. पीएस(युडी-एक)	१०/०८/२०२०	०७/०६/२०२३	२	२
६.	श्री. असिम कुमार गुप्ता, आय.ए.एस. पीएस(युडी-एक)	७/०६/२०२३	पासून पुढे	७	८
७.	श्री. डॉ.के.एच गोविंद राज, आय.ए.एस. पीएस(युडी-दोन)	०२/०६/२०२३	पासून पुढे	२	८
८.	श्री.शांतनु गोएल आय.ए.एस., जेएमडी	०५/०६/२०२३	पासून पुढे	७	८
९.	श्री. राजेश पाटील, आय.ए.एस. जेएमडी	०२/०१/२०२३	२२/११/२०२३	४	४
१०.	श्री.दिलीप ढोले, आय.ए.एस. जेएमडी	१५/०१/२०२४	पासून पुढे	३	३
११.	डॉ. संजय मुखर्जी, आय.ए.एस., एम.एम.आर.डी.ए. आयुक्त	०५/०६/२०२३	पासून पुढे	१	८
१२.	श्री. संजय सेठी, आय.ए.एस., अध्यक्ष, जेएनपीए	०३/०१/२०१९	०२/०१/२०२४	०	५
१३.	डॉ. उन्मेश वाघ, आय.ए.एस., आय आर एस, प्रभारी अध्यक्ष, जेएनपीए	०३/०१/२०२४	पासून पुढे	०	४
१४.	डॉ. सोनिया सेठी, आय.ए.एस., पीएस (युडी दोन)	०१/०५/२०२२	०२/०६/२०२३	०	१

अनु. क्र.	संचालकांचे नाव	नियुक्तीचा कालावधी		उपस्थित असलेल्या बैठका	झालेल्या बैठका
		पासून	पर्यंत		
१५.	श्री. महेंद्र कल्याणकर, विभागिय आयुक्त कोकण	०३/०६/२०२२	३०/०४/२०२४	३	९
१६.	श्री. राजेश जे नार्वेकर, एनएमएमसी आयुक्त	२९/०९/२०२२	१९/०३/२०२४	५	९

संचालक मंडळाला महामंडळाच्या व्यवस्थापनामध्ये उपरोक्त संचालकांकडून मिळालेल्या बहुमोल मार्गदर्शनाची नोंद घेण्याचा आनंद होत आहे.

के) कर्ज, हमी किंवा गुंतवणुका यांचा तपशिल :-

कर्ज, हमी किंवा गुंतवणुका यासंबंधिचा तपशिल वित्तीय विवरणामध्ये प्रकट करण्यात आलेला आहे.

मे. मुंबई जेएनपीटी पोर्ट रोड कंपनी लिमिटेड आणि मे. महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेवलपमेंट कंपनी लिमिटेड यांच्यामध्ये सन २००३-२००४ च्या दरम्यान अनुक्रमे रु. ९०० लाख आणि रु. ५०० लाख इतक्या रकमेच्या साधारण भागांच्या स्वरूपात दीर्घ मुदती गुंतवणूक करण्यात आली. सन २०१३-१४ पर्यंत मेसर्स नवी मुंबई स्पेशल इकॉनॉमिक झोन प्रा. लिमिटेडच्या साधारण भागांमध्ये रु. २०,०७०.५८ लाखांची गुंतवणूक करण्यात आली. सन २००९-१० च्या दरम्यान, महामंडळाने व्हीआरएससीसीएल, बीआरएससीसीएल आणि महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लि. मध्ये अनुक्रमे रु. २.०० लाख, रु. ४.०० लाख आणि रु. २.५५ लाख इतक्या रकमेची गुंतवणूक केली. वर्ष २०१७-१८ च्या दरम्यान, महामंडळाने मेसर्स नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा. लि. मध्ये रु. ३१,७९८.०० लाखांची गुंतवणूक केलेली आहे. तसेच महामंडळाने हिंदु हृद्य सम्राट बाळासाहेब ठाकरे समुद्धी महामार्गासाठी मेसर्स पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा. लि. मध्ये २,५५०.०० लाख रुपये आणि मेसर्स एमएसआरडीसीमध्ये १०,०००.०० लाख रुपये देखिल गुंतविलेले आहेत.

एल) संबंधित पक्षकारांशी झालेल्या करारांचा किंवा व्यवस्थांचा तपशिल.

कंपनीने संबंधित पक्षकारांशी कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १८८ उपकलम (१) अनुसार केलेले प्रत्येक करार किंवा व्यवस्था तसेच त्यातील तिसऱ्या परंतुकाअंतर्गत केलेले काही व्यवहार यांचा तपशिल (दिनांक ५/६/२०१५ रोजीच्या सुचनेचा क्र. जीएसआर ४६ (ई) च्या दृष्टीने महामंडळाला लागू नाही.) प्रपत्र क्र. एओसी-२ मध्ये दर्शविण्यात आलेला आहे.

एम) सचिवीय लेखापरिक्षा अहवाल :-

मेसर्स रागिणी चोकशी अँड कंपनी, कंपनी सचिव यांनी दिलेला सचिवीय लेखापरिक्षा अहवाल **परिशिष्ट एक** अनुसार जोडण्यात आलेला आहे.

कंपनी सचिवाने सरावानुसार सचिवीय लेखापरिक्षा अहवालामध्ये दिलेली प्रत्येक अर्हतेवरील आरक्षणावरील किंवा प्रतिकूल शेत्यावरील स्पष्टीकरणे किंवा अभिप्राय **परिशिष्ट दोन** अनुसार जोडण्यात आलेला आहे.

एन) नामनिर्देशन व पारिश्रमिक समिती (एनआरसी) :-

संचालक मंडळाने कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १७८ अन्वये आणि दिनांक ०१/१२/२०१८ रोजीच्या ठराव क्र. ११४८६ अंतर्गत दिलेल्या नियमावलीनुसार नामनिर्देशन आणि पारिश्रमिक समितीची प्रस्थापना केली.

या समितीमध्ये खालील सदस्यांचा समावेश आहे :-

अ.क्र.	पदनाम	समितीतील पद
१.	प्रधान सचिव (नवि-एक) नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन	अध्यक्ष (पदसिध्द)
२.	अध्यक्ष, जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ट्रस्ट	सदस्य (पदसिध्द)
३.	सह व्यवस्थापकीय संचालिका (श्रीमती व्ही. राधा)	सदस्य (पदसिध्द)
४.	व्यवस्थापक (कार्मिक)	संयोजक (पदसिध्द)

ओ) गुंतवणुक समिती - बँकांमधील मुदत ठेवीसाठी

बँकेतील मुदत ठेवीसाठी संचालक मंडळाने दिनांक १६/०४/२०१३ रोजीच्या ठराव क्र. १०७९८ द्वारे “गुंतवणुक समिती स्थापन केलेली आहे. आणि (दिनांक ३१/०७/२०१८ रोजीच्या ठराव क्र. १२०५० द्वारे) पदसिध्द तत्वावर प्रस्थापना केलेली आहे. गुंतवणुक समितीमध्ये खालील सदस्यांचा समावेश राहिल :-

अनु. क्र.	मान्यताप्राप्त मांडणी (पदसिध्द)
१.	मुख्य अभियंता (न.मु.)
२.	कंपनी सचिव
३.	मुख्य लेखा अधिकारी
४.	वित्तिय सल्लागार

पी) लैंगिक छळवणुक अधिनियमाचे कलम २२ अन्वये समिती :-

या अधिनियमाचा मुख्य फायदा हा आहे की, महामंडळाने आपल्या कर्मचाऱ्यांसाठी सुरक्षितरित्या काम करण्याचे वातावरण तयार केलेले असून लैंगिक छळवणुकीपासून त्यांना सुरक्षित ठेवलेले आहे. या उद्देशासाठी महामंडळाने कामाच्या ठिकाणी महीलांचे लैंगिक छळवणुक(प्रतिबंध, मज्जाव आणि निवारण) अधिनियम, २०१३ अन्वये “विशाखा समिती” या अंतर्गत तक्रार समितीची प्रस्थापना केलेली आहे.

या अधिनियमान्वये अध्यक्ष, विशाखा समिती, सिडको यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या वार्षिक अहवालानुसार, कामाच्या ठिकाणी महीलांचे लैंगिक छळवणुक(प्रतिबंध, मज्जाव आणि निवारण) अधिनियम २०१३ चे कलम २२ अन्वये दाखल करण्यात आलेली प्रकरणे आणि त्यांची विल्लेवारी खालील सारणीमध्ये देण्यात आलेली आहे. :-

अ.क्र.	दाखल केलेली प्रकरणे	तक्रारीची तारीख	निकाली काढण्यात आलेली प्रकरणे	शेरा
१.	०१	०	०१	०

क्यु) संकेतस्थळावरील दक्षता यंत्रणा - कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १७७ :-

ऑन-लाईन तक्रार निवारण यंत्रणा पुढील संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. :-

१) <https://cidco.maharashtra.gov.in/UserLogin.aspx>

२) https://cidco.maharashtra.gov.in/CIDCO_VIGILANCE_MODULE_NEW/UserLogin.aspx

आर) संचालकांच्या जबाबदारी विषयीचे निवेदन :-

कंपन्या अधिनियम २०१३ चे कलम १३४, उपकलम (३) चा खंड (क) मध्ये संदर्भित केलेल्या संचालकांच्या जबाबदारी विषयीच्या निवेदनामध्ये असे नमूद करण्यात येत आहे की:-

- ★ वार्षिक लेखांकने तयार करताना, आपल्या कंपनीने महत्त्वपूर्ण उल्लंघनांच्या संबंधातील योग्य स्पष्टीकरणे देताना प्रयोज्य लेखांकन मानकांचा अवलंब केला होता.
- ★ वित्तीय वर्षाच्या अखेरीस असलेल्या स्थितीप्रमाणे आपल्या कंपनीच्या कामकाजाची आणि त्या कालावधीच्या नफ्याची आणि तोट्याची खरी व योग्य स्थिती दर्शविण्यासाठी रास्त व योग्य असतील अशा लेखांकन धोरणांचा संचालकांनी अवलंब केला होता आणि सातत्याने त्याचा वापर केला आहे आणि निर्णय व अंदाज वर्तविले आहेत.
- ★ आपल्या कंपनीच्या मत्ता सुरक्षित राखण्यासाठी आणि लबाडी व अन्य नियमबाह्य गोष्टी यांचा प्रतिबंध करण्यासाठी व शोध घेण्यासाठी संचालकांनी कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या तरतुदीनुसार पुरेशा प्रमाणात लेखांकन अभिलेख ठेवण्याची योग्य व पुरेशी काळजी घेतलेली होती.
- ★ संचालकांनी वार्षिक लेखांकने चालू व्यवसाय संस्था तत्वावर तयार केलेली होती.
- ★ संचालकांनी सर्व प्रयोज्य कायदांच्या परंतुकांचे पालन होत आहे किंवा नाही आणि अशी यंत्रणा पुरेशी व प्रभावी आहे किंवा नाही याची खात्री बाळगण्यासाठी उचित यंत्रणेची योजना केलेली होती.

एस) ऋणनिर्देश:-

आपले संचालक महाराष्ट्र शासनाच्या वेगवेगळ्या विभागांकडून व विशेषतः नगरविकास विभागाकडून सातत्याने जे सहाय्य व मार्गदर्शन लाभले त्याबद्दल त्यांचे ऋणी आहेत आणि महाराष्ट्र शासनाच्या नगरविकास विभाग, वित्त उद्योग व इतर विभाग यांचे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नागरी विमानचालन मंत्री, रेल्वेमंत्री, आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्राधिकरण यांचे तसेच नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्र, हुडको व अन्य संस्था यांचे अधिकारी व कर्मचारी यांनी जे सहाय्य केले त्याबद्दल संचालक त्यांचे आभारी आहेत.

महामंडळाच्या सर्व बँकर्सनी जे अर्थबळ सेवा आणि सहाय्य दिले त्याबद्दल संचालक त्यांचेही आभारी आहेत. भारतीय नियंत्रक व महालेखापरिक्षक, महालेखापाल (महाराष्ट्र) व त्यांचा कर्मचारी वर्ग आणि अंतर्गत लेखापरिक्षण संस्था यांनी ज्या सेवा, सहाय्य, मदत व सहकार्य दिले त्याबद्दल संचालक त्यांचे देखिल आभारी आहेत.

ज्यांची समर्पित वृत्ती, सहकार्य, सहाय्य व कौशल्य यामुळे कंपनीलाही वेगाने विकास करण्याचे उद्दिष्ट साध्य करणे शक्य झाले त्या सर्व स्तरांवरील कर्मचाऱ्यांचेही संचालक मंडळ आभारी आहे.

संचालक मंडळाच्या प्रत्येक सदस्याचे त्याने दिलेल्या बहुमोल योगदानाबद्दल मी आभार मानू इच्छितो.

महामंडळाने नवी मुंबईमध्ये शक्य असेल तितक्या उत्तम दर्जाची शहर विकासाची कामे निर्माण करण्यासाठी ही प्रगती पथावरील वाटचाल पुढे चालू ठेवणे आणि रोजगार निर्मिती करण्याचे, गुंतवणूक वाढविण्याचे व नवी मुंबई शहराकडे लोकांना आकर्षित करण्याचे काम करीत राहण्याचे उद्दीष्ट समोर ठेवले आहे. आपल्या सहाय्यामुळे आम्हाला उज्वल भविष्याची उभारणी करणे शक्य झाले आहे. नवी मुंबई आणि नवीन शहरांची निर्मिती व जतन करण्यासाठी ज्यांनी आपल्या प्रयत्नांना साथ दिली त्या प्रत्येकाचे आम्ही आभारी आहोत.

संचालक मंडळ यांच्याकरीता व त्यांच्यावतीने

सही/-

उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक

ठराव क्र. १३०१६ दिनांक : ३०/१२/२०२४

परिशिष्ट - एक

कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १३४(३) (एफ) च्या आवश्यकतेनुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी महामंडळाच्या लेखांकनाच्या संबंधातील संविधिमान्य लेखापरिक्षा अहवालाच्या अभिप्रायावरील स्पष्टीकरण

- १ महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने धारण केलेल्या, स्थिर मत्ता आणि वस्तुसूची / मत्ता यांचा परिमाणात्मक तपशिल.
  - अ) प्रकल्प लेखांकना अंतर्गत खर्चामध्ये वित्तीय विवरण पत्रांच्या टीप ८ मध्ये उघड केल्याप्रमाणे मालमत्ता, प्लान्ट आणि उपकरणे या अंतर्गत वर्गिकृत केलेल्या व्यतिरिक्त विक्रीयोग्य सदनिका, दुकाने, भूखंड आणि नागरी पायाभुत सुविधा यासारख्या मालमत्ता आणि वस्तुसूचीचा खर्च समाविष्ट आहे.
  - ब) परिमाणात्मक तपशिल, अनधिकृत बांधकामे आणि अतिक्रमणे उघड न करण्याबाबत टीप क्र. १८.२ आणि १८.३ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. हे तपशिल पडताळणीसाठी उपलब्ध नव्हते. कळविल्याप्रमाणे, अशा नोंदींचे संकलन चालु आहे आणि अंतिम झाल्यावर आर्थिक विवरण पत्रांमध्ये समाविष्ट केले जाईल.
  - क) टीप क्र. १८.४ चा संदर्भ देण्यात आला आहे की, अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने असलेल्या विक्रीयोग्य सदनिका, दुकाने, भूखंड आणि नागरी पायाभुत सुविधांसह मालमत्ता आणि वस्तुसूचीचे कोणतेही मूल्यांकन केले गेले नाही. अशा मालमत्ता आणि अभिलेखांच्या बाबतीत, मालकी हक्क कागदपत्रे सहज उपलब्ध नाहीत.
  - ड) महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने धारण केलेल्या जमिनी आणि मालमत्तेचे अभिलेख आणि मालकी हक्कपत्रे तसेच संबंधित शुल्क किंवा जबाबदाऱ्या, जसे की बिगर-कृषी कर दायित्वे आम्हाला पडताळणीसाठी उपलब्ध करून देण्यात आले नाहीत.
  - इ) आवश्यक अभिलेख नसल्यामुळे, महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या मत्तांचे वहन मुल्य आणि रकमेच्या समावेशासह महामंडळाच्या वित्तीय स्थितीवरील उपरोक्त बाबींचा (अ, ब, क आणि ड) परिणाम निश्चित करण्यास आम्ही अक्षम आहोत.
  - फ) महामंडळाने नवीन नाशिक युनिटसाठी असेल त्या व्यतिरिक्त स्थिरमालमत्ता नोंदवही ठेवलेली नाही. स्थिर मालमत्ता नोंदवही ठेवलेली आहे. परंतु ती अद्ययावत केलेली नाही. अद्ययावत स्थिर मालमत्ता नोंदवहीच्या अभावी आर्थिक विवरणांमध्ये स्थिर मालमत्ता प्रकटीकरणांची अचुकता आणि पुर्णता यावर प्रभाव पडू शकतो.

स्पष्टीकरण :- स्थिर मालमत्ता नोंदवही लेखाविभागात ठेवली जात नाही. परंतु तपशिल संबंधित विभागांकडे उपलब्ध आहेत. जसे की, आवास परिरक्षा, डेटा सेन्टर, अभियांत्रिकी इत्यादी. मालमत्ता डेटा एसएपी प्रणालीमध्ये स्थलांतरीत करताना या संदर्भात प्रयत्न केले जात आहेत. एसएपी प्रणाली लेखांकन क्रियाकलापांसाठी लागू केली असली तरी काही समस्या अद्याप सुटलेल्या नाहीत. एसएपीद्वारे मालमत्ता लेखांकन सुरु करण्याचे प्रयत्न केले जात आहेत. जेणेकरून एसएपी मध्ये इच्छित माहिती तयार करता येईल.

२. दीर्घ थकबाकी असलेल्या प्राप्तीयोग्य रकमांचे/दायित्वांचे अ-समायोजन/ समायोजन.

टीप १७ च्या मुद्दा क्र. ५ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे (त्यातील परिशिष्टांसह) :

अ : प्राप्तीयोग्य रकमा / मालमत्ता :

- अ) काही मालमत्ता शिल्लकीमध्ये पक्षनिहाय विभाजने नाहीत आणि खातेवही शिल्लक उपकंपनी पुस्तकांशी जुळत नाहीत, जो परिशिष्ट अ(१) मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे एकूण रु. १२,१७१.०१ लाख आहे.
- ब) परिशिष्ट ब(१) मध्ये दिलेल्या तपशिलानुसार शिल्लक रक्कम रुपये १,२८,५३७.५५ लाख या रकमेच्या निर्लेखना बाबत निर्णय प्रलंबित आहेत. या संदर्भात कोणताही निर्णय घेण्यात आलेला नाही.

क) मागील वर्षामध्ये दिलेली अग्रिम, ज्यांची कोणतीही वसुली झाली नाही किंवा ज्यामध्ये प्रकरणे न्यायप्रविष्ट आहेत. त्यांची वसुली शंकास्पद म्हणून वर्गीकृत केली गेली आहे. तथापि, परिशिष्ट क मध्ये सुचीबद्ध केल्याप्रमाणे एकुण रक्कम रु. १,८३,४९८.७२ लाखासाठी कोणतीही तरतुद केलेली नाही.

या रकमा अनेक वर्षांपासून थकीत आहेत. काही प्रकरणांमध्ये ३० वर्षांहून अधिक काळ थकीत आहेत. या रकमांच्या वसुलीसाठी केलेल्या प्रयत्नांना पुष्टी देण्यासाठी कोणतेही पुष्टीकरण, सामंजस्य किंवा सहाय्यक कागदोपत्री पुरावे उपलब्ध नाहीत.

वरील बाबी लक्षात घेता !

परिच्छेद (अ) मध्ये नमूद केलेल्या शिल्लक रकमेची अचूकता आणि निष्पक्षता तसेच महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेसह महामंडळाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांवर त्यांचा संभाव्य परिणाम यावर आम्ही भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत.

वरील परिच्छेद (ब) आणि (क) मध्ये नमूद केलेल्या शिल्लक रकमेच्या संदर्भात महामंडळाची मालमत्ता आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेली रक्कम रु. ३,१२,०३६.२८ लाख रुपयांनी जास्त दर्शविली आहे.

या बाबींचे महत्व लक्षात घेता आमचे लेखापरिक्षण अर्हताकारी आहे.

ब) दायित्वे :

ड) काही दायित्व शिल्लकांमध्ये पक्षनिहाय विभाजने नसतात आणि टीप १७च्या परिशिष्ट अ(२) मध्ये तपशिलवारपणे दिलेल्या अनुसार एकुण रु. ११,२१९.४२ लाखा इतकी खाते वही शिल्लक उपकंपनी पुस्तकांशी जुळत नाही.

इ) दायित्वे आणि घेतलेल्या ठेवी अंतर्गत दीर्घकाळ थकबाकी शिल्लक आहे, ज्यापैकी काही ३० वर्षांहून अधिक काळ थकीत आहेत. त्यांच्या पुनर्लेखनाबाबतचा निर्णय अद्याप प्रलंबित आहे.

खालील परिच्छेद (फ) मध्ये उल्लेख केलेल्या रकमा वगळून टीप १७ च्या परिशिष्ट ब(२) मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे ही शिल्लक एकुण रु. ८९,४३२.८७ लाख इतकी आहे.

या दायित्वांच्या अस्तित्वाबाबत महामंडळाने कोणतेही मूल्यांकन केलेले नसल्याने : परिच्छेद(ड) मध्ये नमूद केलेल्या शिल्लक रकमेची अचूकता आणि निष्पक्षता तसेच महामंडळाच्या देणग्यांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवरील त्यांचा संभाव्य परिणाम यावर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.

महामंडळाच्या दायित्वांमध्ये ८९,४३२.८७ लाख रुपयांची वाढ करण्यात आली आहे आणि महाराष्ट्र सरकारला सिडकोकडून मिळण्यायोग्य रकमेमध्ये परिच्छेद (ई) मध्ये नमूद केलेल्या शिल्लक रकमेच्या तुलनेत तेवढ्याच रकमेची घट करण्यात आली आहे.

फ) खरेदीदारांकडून ठेवी :

एक) नोंदणी शुल्क, इसारा अनामत रक्कम (इरअ) आणि भूखंड, दुकाने आणि सदनिका बुक करण्यासाठी खरेदीदारांच्या योगदानाकरीता मिळालेल्या रकमेची पक्षनिहाय आणि वयनिहाय माहिती आमच्या पडताळणीसाठी प्रदान करण्यात आली नाही.

दोन) महामंडळाच्या पणन विभागाने दिलेल्या माहितीच्या आधारे, सदनिका, प्लॉट / खुल्या जागा आणि दुकानांच्या विक्रीतून मिळालेल्या प्राप्तीचे लेखांकन करण्यात आलेले आहे. तथापि, पणन विभागाने राखलेल्या उपकंपनी पुस्तके आणि इतर नोंदी नियंत्रण लेखांकनाशी जुळवण्यात आलेल्या नाहीत.

तीन) महामंडळाच्या लेखांकन पुस्तकांनुसार, भूखंड, मोकळ्या जागा, सदनिका, दुकाने आणि इतर श्रेणींच्या विक्रीसाठी खरेदीदारांकडून प्राप्त झालेल्या ठेवींचे सारांश तपशिल (टीप क्र. ६ पहा) खालीलप्रमाणे आहे :-

परिणामी, महामंडळाची दायित्वे त्या प्रमाणात अधिक दर्शविली जातात.

खरेदीदार आणि सदनिका धारकांकडून ठेवी	दिनांक ३१/०३/२०२४ अनुसार शिल्लक (रु. लाखामध्ये)
अ) भुखंड / मोकळ्या जागा	२,८९,०१३.९४
ब) सदनिका	३,८९,३७८.५५
क) दुकाने	९,६८६.८३
ड) इतर	४१६.७२
इ) परिच्छेद ११(अ) मध्ये उल्लेख केलेल्या बाबी	१,०५,९२०.००
एकूण	७,९४,४१६.०४

यापैकी अनेक ठेवी दीर्घकाळापासून थकलेल्या आहेत आणि त्यामुळे पक्ष निहाय आणि वय निहाय तपशिल दर्शविणाऱ्या योग्य नोंदींचा अभाव असल्याने अशी शक्यता आहे की, पूर्ण मोबदला आधीच प्राप्त झालेला आहे आणि ताबा सुपुर्द केला गेला आहे मात्र संबंधित विक्रीचा हिशोब अद्याप लेखा पुस्तकात नोंदवला गेला नाही.

- अ. टीप क्रमांक १७ च्या कलम क्रमांक ५.४ कडे लक्ष वेधण्यात येते, ज्यामध्ये असे म्हटले आहे की, संचालक मंडळाने दिनांक ११ जुन, २०२२ रोजीच्या ठराव क्रमांक १२५५९ द्वारे, लेखापरिक्षण समितीने शिफारस केल्यानुसार अंतर्गत समिती नियुक्त केली. मुख्य लेखाधिकारी, आर्थिक सल्लागार, कंपनी सचिव अंतर्गत लेखापरिक्षक आणि पाच उप-समित्या यांचा समावेश असलेल्या या समितीला थकबाकी अद्ययावत करण्याचे आणि संचालक मंडळाच्या मान्यतेने आवश्यक निर्लेखन / पुनर्लेखनासाठी नॉन-ट्रेसेबल शिल्लक ओळखण्याचे काम देण्यात आले होते. तथापि, या संदर्भात कोणतीही उल्लेखनिय प्रगती झालेली नाही आणि शिल्लक अद्ययावत करण्याचे आणि नॉन-ट्रेसेबल रकमा संबोधित करण्याचे उद्दीष्ट अद्याप पूर्ण झालेले नाही.

स्पष्टीकरण : लेखापरिक्षण समितीने शिफारस केल्यानुसार आणि सिडको लिमिटेडच्या माननीय संचालक मंडळाने मंजूर केल्यानुसार, आम्ही टीप १७ च्या परिशिष्ट अ, ब आणि क मध्ये नमुद केल्यानुसार शिल्लक जुळवून घेण्यासाठी अंतर्गत समिती अंतर्गत पाच अंतर्गत उपसमित्या स्थापन केल्या आहेत.

लेखापुस्तकांमध्ये दिसणारी थकबाकी वरीच जुनी असल्याने, प्रस्तावावर पुढील कार्यवाहीसाठी प्रक्रीया करता यावी याकरीता सहाय्यक कागदपत्रे शोधण्यात अडचणी येत आहेत. तथापि, काम शक्य तितक्या लवकर पूर्ण करण्यासाठी प्रयत्न केले जात आहेत.

- ब. मागील वर्षाच्या आयकर परताव्यांच्या संदर्भात टीप १७च्या कलम क्रमांक २१(ब) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे, तो एकुण १७७७२.६७ लाख रुपये असून तो वसूल होण्याबाबत शंकास्पद मानला जातो. याचा परिणाम महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होतो.

स्पष्टीकरण : प्रत्येक परतावा प्रकरणाचे विश्लेषण केले जाईल आणि त्यानंतर लेखांकन करण्यात येईल.

महामंडळ महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या किंवा महाराष्ट्र सरकारकडून प्राप्त होणाऱ्या रकमेसाठी महाराष्ट्र सरकारकडून पुष्टी मिळविण्याची पध्दत पाळत नाही.

स्पष्टीकरण : निरीक्षणाची नोंद घेतली.

३. काही प्रकल्प प्राप्तीसाठी कागदपत्रांचा अभाव

आम्ही खालील बाबी संदर्भित करतो.

- अ) टीप १७च्या कलम क्रमांक ३ (अ) नुसार नवीन औरंगाबाद स्थानावरील मालमत्ता रजिस्टरसह सदनिका आणि भूखंडांच्या विक्रीसाठी नोंदीमध्ये कोणताही समेट झालेला नाही.
- ब) टीप १७च्या कलम क्रमांक ३(क) मध्ये अधोरेखित केल्याप्रमाणे भाड्याने दिलेल्या मालमत्तांचे योग्य अभिलेख आणि संबंधित भाडे करार उपलब्ध नाहीत.
- क) टीप १७च्या कलम क्रमांक ४ (एक) नुसार, नवी मुंबई येथील विविध उत्पन्न श्रेणींसाठी थकबाकी असलेल्या रकमा दर्शविणारी वर्षवार नियंत्रण पत्रके आणि इतर प्रकल्प लेखांकने ठेवली जात नाहीत.
- ड) टीप १७च्या कलम क्रमांक ४ (२) नुसार, संपूर्ण विक्री मोबदला प्राप्त झाला आहे. परंतु महसुल अद्याप ज्ञात नाही. अशा प्रकरणांचे तपशीलवार वर्षवार नियंत्रण पत्रक उपलब्ध नाही.
- इ) टीप १७च्या कलम क्र. ११(१) अनुसार, भूखंड, दुकाने आणि सदनिका यांच्या वाटप प्रक्रीयेशी संबंधित माहिती आणि कागदपत्रे पडताळणीसाठी उपलब्ध नाहीत.

वरील अभिलेख आणि सामंजस्य नसल्यामुळे या बाबींचा महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होणारा संभाव्य परिणाम आम्ही निश्चित करू शकत नाही. त्यानुसार वित्तिय माहितीच्या पूर्णतेवर आणि अचुकतेवर आम्ही मत व्यक्त करू शकत नाही.

फ) रेल्वे अधिकार :

टीप १७च्या कलम क्रमांक ६ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

१. रेल्वेने अधिभार संकलनासाठी आधार म्हणून प्रत्यक्ष तिकीट संकलनाचे तपशिल दिलेले नाहीत. परिणामी प्रत्यक्ष तिकीट संकलन आणि महामंडळाला पाठवलेल्या रकमेमध्ये कोणताही ताळमेळ नाही.
२. सहाय्यक कागदपत्रांच्या अभावी, लेखा पुस्तकांमध्ये अधिभार संकलनातुन प्राप्त होणाऱ्या महसुलाची पडताळणी होत नाही.
३. अधिभार संकलनाची रक्कम रेल्वे नियमितपणे पाठवत नाही. त्याऐवजी कागदपत्रांशिवाय तात्पुरत्या आधारावर रक्कम अदा केली जाते.
४. रेल्वे कडुन अधिभार प्राप्तीसाठी शिल्लक पुष्टीकरण मिळालेले नाही.
५. रेल्वे कडुन १,८५,१७५.३० लाख रुपयांच्या प्राप्त होण्याजोग्या रकमेचा हिशेब न देण्याबाबत टीप १७च्या कलम क्रमांक ६ अ (दोन) आणि (तीन) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. हे नवीनतम उपलब्ध विवरण पत्रानुसार असलेली रक्कम आणि पुस्तकांमध्ये नोंदवलेली रक्कम यामध्ये फरक दर्शवते. हा फरक समायोजना पुर्वीचा आहे.

६. विविध चालू रेल्वे प्रकल्पांसाठी महामंडळाचा वाटा म्हणुन रु. ६५,२६६ लाख रुपये देण्याबाबत रेल्वेने केलेल्या विनंतीच्या संबंधात टीप १७ च्या कलम ६ अ(५) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.
  ७. औपचारीक करार नसल्यामुळे जुलै, २००८ नंतच्या कालावधीसाठी रेल्वेकडून वसुल करण्यायोग्य देखभाल शुल्काचा हिशेब न देण्याबाबत टीप १७च्या कलम क्रमांक ६ अ(सहा) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.
- वरील बाबी (बिंदू १ ते ७) विचारात घेता महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारप्रती असलेल्या त्यांच्या दायित्वांवर होणारा संभाव्य आर्थिक परिणाम आम्ही निश्चित करू शकत नाही.

स्पष्टीकरण : भाडेकरार हे सुरुवातीच्या विभागांच्या अभिरक्षे अंतर्गत आहेत आणि भाड्याचा हिशेब इनहाऊस सॉफ्टवेअर द्वारे योग्यरित्या केला जातो. आवश्यकतेनुसार हे करार लेखापरिक्षणाला सादर केले जाऊ शकतात.

रेल्वे अधिभार :

क्रमांक १ ते ५ पर्यंत लेखा परिक्षकांनी उपस्थित केलेला मुद्दा रेल्वेला कळवण्यात आला आहे आणि त्यांच्या प्रतिसादाची वाट पहात आहे. म्हणुन कृपया, अनुपालन स्विकारले जावे.

४. वाळुज प्रकल्प - परस्पर वाटाघाटीद्वारे दर अंतिम करून कराराची अंमलबजावणी करणे बाबत :

टीप १७ च्या कलम ३७.१ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

१. भूसंपादन, पुनर्वसन आणि पुनःस्थापन अधिनियम, २०१३ ची कलमे २६ ते ३० अनुसार परस्पर वाटाघाटीद्वारे भूसंपादन दर अंतिम करण्यासाठी मुख्य प्रशासक नवीन शहरे(सीए-एनटी) यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन करण्यात आली होती आणि तिला परस्पर वाटाघाटीद्वारे भूसंपादनाचे दर अंतिम करण्यासाठी अधिकृत करण्यात आले होते.
२. समितीने दिनांक १३.१२.२०१८ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या ठराव क्रमांक १२०२ अनुसार दिलेल्या आर्थिक अधिकारापेक्षा जास्त काम केले. उच्च न्यायालयामध्ये दाखल केलेल्या पुनरावलोकन याचिकेत जमीन मालक आणि मुख्य प्रशासक-नवीन शहरे यांच्यात संभाव्य संगनमत असल्याचा आरोप करण्यात आला होता, ज्याची पुढील तपासणी आवश्यक आहे.
३. न्यायालयाच्या प्रतिकूल निर्णयामुळे महामंडळाला मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान होऊ शकते. प्राथमिक नुकसान अंदाजे १३,५७३ रुपये प्रति चौरस मीटर इतके असुन ते एकूण १,००,००० लाख रुपयांपेक्षा जास्त आहे. या व्यतिरिक्त, आर्थिक सल्लागाराने आधीच प्रकल्पाच्या आर्थिक व्यवहार्यतेबाबतच्या चिंता अधोरेखित केलेल्या आहेत.
४. या बाबी लक्षात घेता आणि संचालक मंडळाच्या मान्यतेनुसार भूसंपादन प्रक्रीया थांबवण्यात आली आणि महाराष्ट्र सरकारला अधिसूचना रद्द करण्याचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला.
५. जमीन मालकांच्या एका गटाच्या रिट याचिकेविरुद्ध महामंडळाच्या युनिटने दाखल केलेली पुनर्विलोकन याचिका उच्च न्यायालयाने फेटाळून लावली आहे.
६. शिवाय महामंडळाच्या युनिटने उच्च न्यायालयाच्या आदेशाविरुद्ध अंतरिम दिलासा मिळावा यासाठी सर्वोच्च न्यायालयात विशेष परवानगी याचिका दाखल केली होती आणि हे प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

स्पष्टीकरण : आजपर्यंत हे प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे आणि या जमीन व्यवहारात सिडकोने कोणताही आर्थिक भार टाकलेला नाही म्हणून वरील (३) मधील निरीक्षण या टप्प्यावर अकाली आहे.

५. **नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए)**

सोबत सामंजस्याखाली असलेल्या महामंडळाने दिलेल्या मासिक विवरणपत्रावर आधारित सॉफ्ट लोनच्या लेखांकना बाबत टीप क्र.१७च्या कलम ७(अ) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

या विवरणपत्रात सादर केलेल्या आकडेवारीची अचुकता कोणत्याही बाह्य एजन्सीने स्वतंत्रपणे पडताळली किंवा प्रमाणित केलेली नाही. अशा पडताळणीच्या अभावी, महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेसह महामंडळाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांवरील संभाव्य आर्थिक परिणाम निश्चित करण्यास आम्ही अक्षम आहोत.

स्पष्टीकरण : अभियांत्रिकी विभागाने संपूर्ण खर्च केल्यानंतर सॉफ्ट लोनचे सामंजस्य अंतिम केले जाईल, तसेच या सर्व खर्चाचा आढावा आणि पडताळणी करण्यासाठी एनएमआयएच्या आर्थिक सल्लागाराची नियुक्ती करण्यासाठी निविदा देखील जारी केली आहे.

६. **काही लेखा मानकांचे पालन न करणे.**

इतर कायदेशिर आणि नियामक आवश्यकतांवरील आमच्या अहवालाच्या परिच्छेद (ई) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महामंडळाने काही लेखा मानकांचे पालन केलेले नाही. यामुळे महामंडळाच्या आर्थिक विवरणांवर लक्षणीय परिणाम झाला आहे, ज्यामुळे त्यांच्या मालमत्तेवर आणि दायित्वांवर तसेच महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमांवर परिणाम झाला आहे.

स्पष्टीकरण : नोंद घेण्यात आली आहे आणि आवश्यक ती कारवाई केली जात आहे.

७. **प्रलंबित देयक शुल्काची मान्यता.**

वर्षासाठी ४,९२७.५९ लाख रुपयांच्या प्रलंबित देयक शुल्काच्या मान्यतेसंदर्भात टीप क्रमांक १७ मधील कलम क्र. १६ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. दीर्घकाळ थकबाकी असलेल्या वसुल करण्यायोग्य रकमेच्या संबंधातील सेवा शुल्क, पाणी शुल्क, प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्क इत्यादी मधील हे शुल्क वसुल करण्याची अनिश्चितता असूनही उत्पन्न म्हणून ग्राह्य धरलेली आहे. हे वर्तन लेखा मानक ९ (एएस९)चे पालन न करणारी आहे. परिणामी महामंडळाच्या मालमत्तेवर होणारा परिणाम आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेचे मुल्यांकन करण्यास आम्ही असमर्थ आहोत.

स्पष्टीकरण : असे सादर करण्यात येते की, हे शुल्क थकबाकीदार सेवा शुल्क, पाणी शुल्क, प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्क आणि विविध भागधारकांकडून वसुल करण्यायोग्य इतर देयकांशी संबंधित आहे.

संबंधित पक्षकारां सोबतच्या करारांनुसार आणि मागील पध्दतीनुसार असे शुल्क आकारण्याचा करारात्मक अधिकार लक्षात घेऊन महामंडळाने उपार्जित आधारावर विलंबित देयक शुल्क ओळखले आहे. ऐतिहासिक दृष्ट्या, विलंबित देयक शुल्कासह मुख्य देयकांची मोठ्या प्रमाणात वसुली करण्यात आली आहे. जरी विलंब झालेला आहे तरी व्यवस्थापनाचे मत आहे की, अशा उत्पन्नाची ओळख महामंडळाच्या करारात्मक हक्काचे प्रतिनिधित्व करते.

तथापि, एएस-९ च्या अनुपालना बाबत लेखापरिक्षण निरीक्षण नोंदवण्यात आले आहे. महामंडळ थकबाकीच्या वसुलीचा आढावा घेईल आणि जिथे वसुली अनिश्चित असेल तिथे पयोज्य लेखा मानकांनुसार योग्य तरतुदी / समायोजन केले जाईल. महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होणारा परिणाम, जर असेल तर, त्यानंतर मूल्यांकन केले जाईल.

८. भूखंड विक्रीला मान्यता न देणे

अ) दिनांक ३१.०३.२०१७ पुर्वी डेडीकेटेड फ्राईट कॉर्पोरेशन कडुन जमिनीच्या विक्रीनुसार १,०५,९२०.०० लाख रुपये प्राप्त झाल्याच्या बाबतीत टीप क्र. ६ मधील तळटीप १ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. जमिनीचा ताबा सुपुर्द केलेला असल्याने जमिनीच्या हस्तांतरणाचा करार अद्याप अंमलात आणला गेला नसला तरी, आमच्या मते, लेखा धोरणानुसार जमिनीची विक्री लेखांकीत करावयास हवी होती ज्यामुळे महामंडळाच्या दायित्वावर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर त्या मार्यदेपर्यंत परिणाम झाला होता.

स्पष्टीकरण : करार अद्याप अंमलात आला नसल्याने लेखापरिक्षणाद्वारे सुचविलेली करावाई पुढील वर्षी केली जाईल.

ब) मार्च, २०२० मध्ये डेडीकेटेड फ्राईट कॉर्पोरेशन कडुन त्यांना वाटप केलेल्या एनएमएसईड जमिनीच्या काही तुकड्यांचे ९२५.१७ लाख रुपये मिळाल्याबद्दल टीप क्र. १७ च्या कलम क्र. १७ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये जमिनीचा ताबा देण्यात आलेला आहे. आमच्या मते जमिनीची विक्रीचे लेखांकन झाले पाहीजे, ज्यामुळे महामंडळाच्या दायित्वावर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम होईल.

स्पष्टीकरण : पुढील वर्षी आवश्यक सुधारणा केल्या जातील.

९. इतर :

एक) खालील बाबींबद्दल टीप क्र. ९ च्या तळटीप क्र. १ आणि ५ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

अ) **गुंतवणुक आणि कर्ज माफीवरील लेखापरीक्षण पात्रता.**

टीप १७ च्या मुद्दा क्रमांक ४०(ब) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे, जो महामंडळाची उपकंपनी महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेडला देण्यात आलेल्या २.५५ लाख रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या आणि २.३८ लाख रुपयांच्या कर्जाच्या व्यवहाराबद्दल आहे. या रकमा निर्लेखित करण्याचे कारण अपुरे दिसते, ज्यामुळे महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमांवर मोठा परिणाम होतो. परिणामी आम्ही संपूर्ण आर्थिक परिणाम निश्चित करू शकत नाही.

सारांश बाब	रक्कम(रु.)	निरीक्षण
गुंतवणुक	२.५५ लाख	निर्लेखित केलेले नाही. तर्क पुर्णपणे समर्थनिय नाही.
कर्ज	२.३८ लाख	निर्लेखित केलेले नाही. तर्क पुर्णपणे समर्थनिय नाही.

स्पष्टीकरण : वर दर्शविलेली रक्कम निर्लेखित करण्याचा प्रस्ताव सक्षम अधिकाऱ्यांकडे मंजुरीसाठी सादर केला जात आहे आणि त्यानुसार आर्थिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये लेखांकन केले जाईल.

ब) मेसर्स बेलापुर रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लिमिटेडचे ४०,००० इक्विटी शेअर्स आणि मेसर्स महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेडचे ३ शेअर्स हे महामंडळाच्या नामनिर्देशित कर्मचाऱ्यांच्या नावे (माजी कर्मचाऱ्यांच्या) आहेत.

स्पष्टीकरण : मेसर्स बीआरएससीसीएलचे शेअर्स जुलै-२०२५ महीन्यात सिडको लिमिटेडच्या नावे हस्तांतरीत करण्यात आले आहेत.

दोन) सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (एमएसएमई) :

टीप १७च्या कलम क्र. २ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. कंपनी अधिनियम, २०१३ ची अनुसूची तीन अंतर्गत आणि एमएसएमई विकास कायदा, २००६ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये एमएसएमईला देय आणि थकीत असलेली एकूण रक्कम उघड केलेली नाही. परिणामी या धनकोंना प्रलंबित देयकांसाठी देय असलेले कोणतेही व्याज अनिश्चित आणि अघोषित राहते. हे वगळणे आम्हाला महामंडळाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांवर होणाऱ्या परिणामाचे पूर्णपणे मूल्यांकन करण्यापासून प्रतिबंधित करते.

स्पष्टीकरण : अनुपालनासाठी नोंद घेतली.

तीन) टीप १७ च्या कलम क्र. ८ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. प्राप्ती, बँकामध्ये ठेवलेल्या मुदत ठेवी, कर्ज आणि आगाऊ रक्कम आणि कर्जदार हे पुष्टीकरण सामंजस्य आणि परिणामी समायोजनांच्या अधीन आहेत. परिणामी ३१ मार्च, २०२४ रोजीच्या आर्थिक विवरण पत्रांवरील या समायोजनांचा अचूक परिणाम मोजता येत नाही.

वित्तीय बाब	प्रक्रीयेच्या अधिन	प्रभाव मूल्यांकन
प्राप्ती योग्य	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजने
बँकांकडील मुदत ठेवी	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजने
कर्ज आणि अग्रिम	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजने

ही मर्यादा दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासंबंधीच्या आर्थिक स्थितीचे पूर्णपणे मूल्यांकन करण्याची आमची क्षमता मर्यादीत करते.

टीप क्र. १७ च्या कलम क्रमांक ९(अ) तीन कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. कर्मचाऱ्यांनी दाखल केलेले भूसंपादन वाद, मध्यस्थी निवाडे आणि भविष्य निर्वाह निधि, कर्मचारी राज्य विमा प्राधिकरणे, मालमत्तेची विक्री, बिगर-कृषी कर आणि कंत्राटदारांचे दावे यासह प्रलंबित कायदेशीर प्रकरणांचा परिणाम - हे मुद्दे संकलनाधीन असल्याने उघड केलेले नाही.

हे वगळणे महामंडळाच्या आर्थिक स्थितीवरील परिणाम कारक परिणाम मूल्यांकन करण्याची आमची क्षमता मर्यादित करते.

स्पष्टीकरण : बँकांना पुष्टीकरण विनंती पाठविण्यात आली होती. काही पुष्टीकरण प्राप्त झाल्या आहेत आणि शिल्लक रकमेची जुळवाजुळव प्रगतीपथावर आहे. समायोजने जर काही असतील, तर ती पुर्ण झाल्यावर करण्यात येतील. अग्रिम जसे मोबिलायझेशन आणि यंत्र सामग्रीतील अग्रिम वसुली योग्य आहे आणि त्यांच्यामध्ये मेळ घातला जात आहे.

टीप १७च्या कलम क्र. ९(अ)(तीन) मध्ये उल्लेख केलेल्या बाबींबाबत प्रलंबित कायदेशीर प्रकरणे आणि संबंधित दाव्यांचे तपशिल सध्या विविध विभाग आणि अधिकाऱ्यांकडून संकलीत केले जात आहेत. आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये आर्थिक परिणाम, जर असतील तर, योग्यरित्या प्रकट करण्यासाठी महामंडळ आवश्यक माहिती एकत्रित करण्याच्या प्रक्रीयेत आहे.

चार) टीप क्र. १७ च्या कलम क्रमांक ९ (ई) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये त्यात सूचीबद्ध केलेल्या वित्तीय कायदांचे पालन न करण्याच्या विविध गैर-अनुपालनाबाबत नमुद करण्यात आलेले आहे, ज्यामुळे महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम होतो.

स्पष्टीकरण : असे सादर करण्यात येते की, त्यामध्ये नमुद केलेल्या बहुतेक बाबी प्रक्रीयात्मक स्वरूपाच्या आहेत किंवा सामंजस्य / पडताळणीच्या अधिन आहेत. महामंडळाने आवश्यक सुधारणा पावले आधीच उचलली आहेत आणि कोणतेही दायित्व, जिथे निश्चित करता येईल तिथे योग्य वेळी मोजले जाईल.

कामगार उपकराच्या बाबतीत, महामंडळाने आता कंत्राटदारांच्या बिलांच्या एकुण रकमेवर (जीएसटीसह) १% कामगार उपकर वजा करण्यास सुरुवात केली आहे. ज्यामध्ये लागू असेल तिथे एस्केलेशन बिलांचा समावेश आहे.

टीडीएसच्या बाबतीत असे सादर करण्यात आले आहे की, टिडीएस रिटर्न विहीत वेळेच्या आत दाखल केले जात आहेत महामंडळ इतर संबंधित बाबींचा आढावा घेत आहे आणि आवश्यक तिथे वैधानिक तरतुदींचे पालन करील.

जीएसटी, पर्यवेक्षण शुल्क आणि इतर वैधानिक देयके यांच्याशी संबंधित उर्वरीत बाबी पुनरावलोकन / समेटाधीन आहेत आणि अनुपालन सुनिश्चित करण्यासाठी योग्य कारवाई केली जाईल.

पाच) टीप क्रमांक १७च्या कलम क्र. १० कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये भांडवली खात्यावर (त्यातील आगाऊ रकमेच्या निव्वळ) करावयाच्या उर्वरित करारांच्या अंदाजे रकमेची माहिती निश्चित आणि उघड केलेली नाही.

स्पष्टीकरण : अनुपालनासाठी निरीक्षणाची नोंद घेतली आहे.

सहा) आमच्या पडताळणीसाठी लेखांकनाद्वारे तसेच प्रचालन विभागाद्वारे उपलब्ध न करून दिलेल्या कागदपत्रे / माहिती / स्पष्टीकरणा बद्दल कलम क्र. ११ (दोन) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. त्यानुसार वरील परिणामांचा महामंडळाच्या मालमत्तेवर / दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर किती परिणाम झाला याचे मोजमाप करण्यास आम्ही अक्षम आहोत.

स्पष्टीकरण : इच्छित कागदपत्रे आणि माहिती संबंधित विभागाकडे उपलब्ध आहे. आवश्यक माहिती प्रदान करण्यासाठी संबंधित संस्थेला सूचना देण्यात येत आहेत. सर्व लेखा व्यवहार कोबॉल, डॉस आधारित प्रणाली मध्ये नोंदवले गेले. सिडको लिमिटेडने सन २०१७ मध्ये टप्प्याटप्प्याने एसएपी लागू केले आहे. उपलब्धतेनुसार लेखापरिक्षणाद्वारे आवश्यक असलेली सहाय्यक कागदपत्रे लेखापरिक्षा कालावधीमध्ये लेखापरिक्षकांना सादर करण्यात आली आहेत.

सात) टीप क्र. १७ च्या कलम क्र. २० कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये फॉर्म २६ एएस मध्ये प्रतिबिंबित केलेला ३६.५१ लाख रुपयांचा टीडीएस चालु दायित्वाखाली दर्शविला जात होता याशिवाय, ज्या संबंधित प्राप्तीवर टीडीएस कापला गेला आहे. त्यांचा हिशेब ठेवण्यात आलेला नाही, ज्यामुळे महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम होत आहे.

स्पष्टीकरण : २६ एएस मध्ये दर्शविलेल्या रकमेशी लेखा पुस्तकांमधील नोंदींचा योग्य मेळ साधल्यानंतर, त्यानुसार कारवाई केली जाईल.

आठ) टीप क्र. १७च्या कलम क्र. ३१ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महामंडळाने दिनांक २७/१०/२०१५ रोजी महाराष्ट्र सरकारकडून जारी करण्यात आलेल्या राज्य सार्वजनिक उपक्रमांसाठी अतिरिक्त निधीच्या गुंतवणुकीकरीता सुधारित मार्गदर्शक तत्वे/निर्देशांचे पालन अद्याप केलेले नाही.

स्पष्टीकरण : महामंडळाने अतिरिक्त निधीच्या गुंतवणुकीबाबत नमुद केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांची अंमलबजावणी केलेली आहे. अनुपालनाच्या समर्थनार्थ आवश्यक कागदपत्रे लेखापरिक्षकांना दाखवण्यात आली आहेत.

नऊ) टीप १७च्या कलम क्र. ३२ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सरकारने दिनांक १ जानेवारी २००५ रोजीच्या आदेशाद्वारे डॉ.डी.के.शंकरन अतिरिक्त मुख्य सचिव, नियोजन विभाग यांची दिनांक २६ मे, २००३ पासून २८ डिसेंबर, २००४ पर्यंतच्या महामंडळाच्या कारभाराची विशेषतः आस्थापना नियमावली, विनियमावली आणि करार यांच्या विरोधात केलेल्या जमिनीच्या वाटपाची चौकशी करण्यासाठी नियुक्ती केली. डॉ.डी.के.शंकरन यांनी आपला अहवाल सादर केला असून जमिनीच्या / भूखंडांच्या अनियमित वाटपांमुळे रु.३४,७०० लाखाच्या आर्थिक नुकसानीचा अंदाज व्यक्त केलेला आहे. संपूर्ण तपशिलाच्या अभावी अंदाजित तोटा, जर काही असेल, तर त्याच्या मान्यतेच्या सद्यस्थितीवर अभिप्राय देण्यास आम्ही अक्षम आहोत.

स्पष्टीकरण :- व्यवस्थापक (कार्मिक) यांनी केलेल्या अनुपालनानुसार, दोषी कर्मचाऱ्यांवर कारवायी करण्यात आली होती. दोषी कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून रक्कम वसूल करण्यात आलेली आहे आणि काही कर्मचाऱ्यांच्या उपदान निधितुन वसूल करण्यात आलेली आहे. काही बाबतीत सदर कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून दोन वार्षिक वेतन वाढीच्या मर्यादेपर्यंत पगार कमी करण्यात आले आहेत. दिनांक २१/०५/२०२१ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या टिप्पणीनुसार ८३ प्रकरणांची सद्यस्थिती खालीलप्रमाणे आहे :

अनु. क्र.	तपशिल	प्रकरणांची संख्या
अ	वाजवी असल्याचे दिसून येणारी वाटपाची प्रकरणे	२२
ब	गंभीर अनियमितता असलेली प्रकरणे	
	एक) भूखंड रद्द करणे	३
	दोन) नियमित केलेली प्रकरणे	४०
	तीन) न्यायालयासमोर न्यायप्रविष्ट असलेली	२
	चार) चौकशी अंतर्गत (प्रस्तावित भूखंड)	४
	पाच) प्रक्रीयेतील	१
		५०
क	शंकास्पद / प्रलंबित असलेली वाटपाची प्रकरणे :	
	एक) नियमित केलेली प्रकरणे	९
	दोन) न्यायालयासमोर न्यायप्रविष्ट असलेली	१
	तीन) प्रक्रीयेतील	१
		११
	एकुण	८३

सदर सद्यस्थिती लेखांकनाच्या टिप्पणीमध्ये उघड केलेली आहे.

दहा) टीप १७ मधील मुद्दा क्रमांक ३३कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सरकारने प्रथमेश को-ऑपरेटिव्ह हाऊसिंग सोसायटी (प्रस्तावित) ला केलेल्या जमिनीच्या भूखंडाच्या वाटपाची चौकशी करण्याकरीता नंदलाल समितीची नेमणूक केलेली आहे आणि या समितीने आपला अहवाल सादर केलेला आहे. सदर सोसायटीला चुकीच्या उद्देशाने जमिनीचे वाटप केल्यामुळे रु. २३८ लाखाचा आर्थिक तोटा झाल्याचा अंदाज व्यक्त केलेला आहे. हा भूखंड महामंडळाच्या ताब्यात आहे आणि हे प्रकरण न्याय प्रविष्ट आहे.

स्पष्टीकरण : प्रथमेश को.ऑपरेटीव्ह हौसिंग सोसायटीला. २.३८ कोटी रुपयांचा धनादेश देण्यात आला होता. परंतु त्यांनी तो नाकारला व ते न्यायालयात गेले. सदर बाब न्यायप्रविष्ट आहे. त्यानुसार अनुपालन करावे. सदर भूखंड महामंडळाच्या ताब्यामध्ये असून सदर बाब न्यायप्रविष्ट आहे.

अकरा) अंतर्गत लेखापरिक्षणाचा प्रत्यक्ष आवाका मजबुत करणे आवश्यक आहे. इतर बाबींबरोबरच विविध क्षेत्रांची सखोल तपासणी करणे, विशेषतः करारांच्या अटीनुसार दंड आकारणे आणि नुकसान भरपायी आणि भूखंड, सदनिका, दुकाने आणि अन्य विक्री करणे. याशिवाय महामंडळाने घेतलेला कारवाई अहवाल आमच्या पडताळणीसाठी सहज उपलब्ध नव्हता आणि आम्हाला प्रदान करण्यात आला नव्हता.

स्पष्टीकरण : सक्षम प्राधिकरणाच्या मंजूरीनंतर सुधारात्मक कारवाई केली जाईल.

बारा) प्रधान महालेखापाल यांनी भाग दोन ब च्या परिच्छेद १० मध्ये सन २०११-१४ च्या निरिक्षण अहवालात १२.५% योजने अंतर्गत भूखंडाच्या दुहेरी वाटपाबद्दल अहवाल दिला होता. आमच्या पडताळणीसाठी आम्हाला त्यावरील महामंडळाच्या टिप्पण्या प्रदान करण्यात आलेल्या नाहीत.

स्पष्टीकरण : संबंधित विभागाकडून आवश्यक तपशिल मागवले आहेत जे लेखापरिक्षकांकडून पडताळणीसाठी सादर केले जातील.

तेरा) वर्षभरात, महामंडळाने ठाणे क्रिक ब्रिज इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड (टीसीबीआयएल) यांना ४,५०० लाख रुपये दिले आहेत जे प्रकल्प खात्या अंतर्गत खर्च म्हणून लेखांकीत करण्यात आलेले आहेत. तथापि देयकाचे स्वरूप आणि उद्देश याबद्दल टीसीबीआयएल कडून पुष्टीकरण किंवा तपशिल नसल्यामुळे आणि सदर रकमेची स्थिती आणि वर्गिकरण पडताळणीसाठी पुरेसे योग्य लेखापरिक्षण पुरावे नसल्याने, आम्ही आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये किंवा त्यांच्या पर्यायी वर्गिकरणात किंवा आर्थिक विवरण पत्रांमध्ये प्रकटीकरण करण्याच्या योग्यतेवर भाष्य करण्यास अक्षम आहोत.

स्पष्टीकरण : जीआरक्र. खाक्षेस-२०२४/प्र.क्र.४११/रस्ते ८ दिनांक २५/०६/२०२५ अनुसार, शासनाने एमएसआरडीसी ला परतफेड करण्यासाठी ठाणे खाडी पुल क्र.३ चे बांधकाम करण्यासाठी रक्कम मंजूर केलेली आहे. म्हणून सिडको लिमिटेडने एमएसआरडीसीला प्रदान केलेली रक्कम परतफेड करण्यासाठी प्रस्तावित आहे. या संदर्भात आवश्यक पत्रव्यवहार प्रक्रीया सुरु आहे.

चौदा) आर्थिक विवरणपत्र क्र.१२ आणि १७ वरील टीपांमध्ये विविध बाबींवर काही खुलासे आहेत. आम्हाला त्यात केलेल्या खुलाशांच्या आधाराची पडताळणी करण्यासाठी पुरेसे लेखापरिक्षण पुरावे किंवा सहाय्यक कागदपत्रे आणि स्पष्टीकरणे प्रदान करण्यात आली नाहीत. परिणामी, या संदर्भात उघड केलेल्या स्पष्टीकरणाच्या योग्यतेवर आणि पुर्णतेवर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.

स्पष्टीकरण :- अनुपालनासाठी नोंद घेण्यात आली.

१०. शाखा लेखापरिक्षकांचा अहवाल :

औरंगाबाद, वाळुंज आणि जालना युनिटच्या लेखापरिक्षकांनी दिलेल्या माहितीनुसार :

वरील युनिटने गेल्या अनेक वर्षांपासून नफातोटा खात्यातून प्रकल्प खात्यामध्ये लेखांकनाची पध्दत बदलली होती. दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक विवरण पत्रांवर त्याचा किती परिणाम झाला हे आम्ही मोजू शकत नाही.

लेखांकन पध्दती आणि आर्थिक विवरणपत्र तयार करण्याच्या पध्दतीतील बदलांबाबत सी अँड एजी लेखापरिक्षकांचे वेगळे मत प्राप्त झाले नाही.

सर्व स्थावर स्थिर मालमत्ता प्रकल्प खात्यात घसारा निधीसह हस्तांतरीत करण्यात आल्या. तथापि भविष्यातील कालावधीसाठी खर्चापेक्षा जास्त प्राप्तींवर त्याचा काय परिणाम होईल याबद्दल खुलासा करण्यात आला नाही. दिनांक १०/१०/१९७२ च्या सरकारी निर्णयानुसार महामंडळाला औरंगाबाद प्रकल्पासाठी एजंट म्हणून नियुक्त करण्यात आले होते, तथापि कोणत्याही एजन्सीचा मोबदला विहीत करण्यात आला नव्हता किंवा या संदर्भात कोणतेही स्पष्टीकरण मागविण्यात आले नव्हते.

स्पष्टीकरण:- दिनांक ०१/०४/२०१२ रोजी औरंगाबाद प्रकल्प खात्याची सुरुवातीची शिल्लक ही दिनांक ३१/०३/२०१२ रोजी संचित अधिशेष/तुट यांची संचित शिल्लक आहे. जी आर्थिक वर्ष २०१२-१३ साठी प्रकल्प खाते तयार करताना विचारात घेतली गेली.

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्याकरिता

सही/-

उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक

ठिकाण : मुंबई

दिनांक : २३/०२/२०२६

परिशिष्ट - दोन

कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १४३(६)(ब) अनुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादीत यांच्या आर्थिक विवरणावरील भारतीय नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांचा अभिप्राय

आर्थिक स्थितीवरील अभिप्राय

इक्विटी आणि दायित्वे

बिगर चालु दायित्वे

ब) इतर दीर्घ मुदती दायित्वे (टीप-५) - २४,०७,३८२.६९ लाख

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा (टीप-५(१)) - २२,५७,७२७.३४ लाख

वर्षभरातील प्राप्ती विक्री उत्पन्न - २४,७८,५०२.७४ लाख

- वरील बाबीमध्ये २१५४५.२२ लाख रुपयांच्या सहा भूखंडांच्या विक्रीचा समावेश नाही ज्यांच्या संदर्भात वाटपपत्र जारी करण्यात आले होते आणि संपूर्ण मोबदला आर्थिक वर्षात मिळाला होता. हे कंपनीच्या महसुली मान्यतेवरील लेखा धोरणानुसार नव्हते, ज्यामध्ये भूखंडाची विक्री वाटपपत्र आणि संपूर्ण मोबदला प्राप्त झाल्यावर भूखंडाची विक्री नोंदविली जाते, असे नमुद केले होते. यामुळे इतर दीर्घकालीन दायित्वे आणि इतर चालु दायित्वे २१५४५.२२ लाखांनी जास्त दाखविले गेले आहेत.

स्पष्टीकरण : निरीक्षणात नमुद केलेल्या परिशिष्ट - १ मध्ये दर्शविलेल्या सर्व प्रकरणांमध्ये वर नमुद केलेल्या सहा प्रकरणांच्या समावेशासह प्रक्रीयात्मक विलंबामुळे आर्थिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये विक्री बुकींगसाठी नोंदी घेता आल्या नाहीत. तथापि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ मध्येही हेच दिसून येईल. प्रक्रीयात्मक विलंब आणि परिणामी विक्री बुकींगसाठी या संदर्भात आवश्यक खुलासा लेखा धोरणात (ताळेबंदाची टीप-१) देण्यात आला आहे.

प्रकटीकरणावरील टिप्पण्या :

- कंपनी (भारतीय लेखा मानके) नियमावली, २०१५ च्या नियम ४(१) (दोन) ई नुसार त्यानंतरच्या सुधारणांच्या समावेशासह जर एखादी कंपनी आयएनडी-एएल लागू होण्याच्या निकषांतर्गत येत असेल तर तिची धारक कंपनी, उपकंपनी, सहयोगी कंपनी आणि संयुक्त साहस कंपन्यांनाही आर्थिक अहवाल चौकटीमध्ये एकसमानता सुनिश्चित करण्यासाठी आयएनडी-एएसचे पालन करणे आवश्यक आहे. कंपनीचे मेसर्स पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि. (पीआयएएल) मध्ये ५१ टक्के इक्विटी धारकता आहे. ज्यांनी इंडियन एएसनुसार त्यांचे आर्थिक विवरण तयार केले आहे.

शिवाय कंपनीने एकत्रित वित्तिय विवरण तयार करताना आयएनडी-एएस १०१ चे पालन केलेले नाही. आर्थिक विवरण पत्रांच्या प्रकटीकरणामध्ये त्या प्रमाणात कमतरता आहे.

स्पष्टीकरण : ठाणे आणि रायगड जिल्ह्याच्या ठाणे, पनवेल आणि उरण तालुक्यामध्ये नवीन शहर विकसित करण्यासाठी नवीन शहर विकास प्राधिकरण म्हणून सिडकोची सन १९७२ मध्ये पुर्ण मालकीची सरकारी कंपनी म्हणून स्थापना करण्यात आली. महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम १९६६ च्या तरतुदी लागू करून नवीन शहरांचा विकास करणारी सिडको कंपनी नियमावली (भारतीय लेखांकन मानके) नुसार आयएनडी-एएस स्विकारण्यास पात्र नाही. सिडको एमआरटीपी अधिनियम, १९६६ अन्वये, सरकारी एजन्ट म्हणून नगर रचना कार्ये (जसे महानगर पालिका) पार पाडत आहे. या उपक्रमांचे स्वरूप लक्षात घेता महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने भू अधिमुल्य, कर आणि संविधानात्मक शुल्क यांचे संकलन हे नियामक आणि अर्ध-न्यायिक स्वरूपाचे आहे. सिडकोने आयएनडी-एएसच्या आधारे आर्थिक विवरणपत्रे तयार करणे अव्यवहार्य आहे. उदा. जर दीर्घ कालावधीसाठी वैधानिक देणी प्राप्त झाली नाहीत, तर सिडको आयएनडी-एएस १०९ नुसार ईसीएलची तरतुद करू शकत नाही. कर संकलन हे एक सार्वभौम कार्य असल्याने आणि सरकार योग्य त्या शिथिलतेसह कायद्याचे पुर्ण बळ लागू करू शकते. अशा प्रकारच्या क्रिया कलापांना सामान्य व्यावसायिक किंवा व्यावसायिक व्यवहार म्हटले जाऊ शकत नाही, याची नोंद घ्यावी.

पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (पीआयएएल) ची स्थापना दिनांक ०८/०३/२०१९ रोजीच्या जीएडीच्या जी आर नुसार महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेन्ट कंपनी लि. (एमएडीसी) यांना या प्रकल्पासाठी विभागिय एजन्सी म्हणुन नियुक्त करण्यात आले आहे. विमानतळासाठी जमिन संपादन करण्याची जबाबदारी पुणे जिल्हाधिकारी यांच्याकडे आहे. कंपनीचा नोंदणीकृत पत्ता देखिल एमएडीसी सारखाच आहे. सरकारच्या निर्देशानुसार आणि त्यातुन येणाऱ्या अनिवार्य देखरेखीच्या भूमिकेनुसार, ५१% इक्विटी ओतण्या व्यतिरिक्त, सिडको सध्या पीआयएएलच्या दैनंदिन कामकाजात मर्यादित सक्रीय भूमिका बजावत आहे.

तसेच पीआयएएलची स्थापनापूर्व कामे एमएडीसीने केली होती. ज्यांनी आयएनडीएस स्विकारले आहे. म्हणुनच पीआयएएलने आयएनडी-एस स्विकारले आहे. पुरंदर तालुक्यातील कामकाजाचे नियोजन करण्यासाठी पीएमआरडीए ही सक्षम प्राधिकारी असल्याने, सिडकोच्या भूमिकेतही नजिकच्या भविष्यात मोठी सुधारणा होऊ शकते.

हे देखिल नमुद करावयाचे आहे की, उत्पन्नाच्या एकुण लेखा शिर्षाच्या संबंधातील लेखांकनाच्या रोख धोरणाचे पालन करत आहे. ही वस्तुस्थिती आमच्या लेखांकन धोरणात नमुद केली आहे आणि विविध न्यायिक अधिकाऱ्यांनी विचारात घेतली आहे. आयएनडीच्या प्रयोज्यतेच्या मुलभूत निकषांसाठी लेखांकनाचा उपार्जित आधार आवश्यक असल्याने, आमच्या बाबतीत हे लागू करता येत नाही, पुढे असे ही म्हटले आहे की, सिडकोला लागू असलेल्या जीआर नसार नफा-तोटा खात्यामध्ये विविध प्रकल्प राबविण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारचा एजन्ट म्हणुन कमिशनचा फक्त एकच घटक असतो आणि नफा-तोटा खात्यामध्ये सिडकोच्या उत्पन्नाचा कोणताही अन्य स्रोत नोंदवलेला नाही त्यामुळे आयएनडी-एसचा अर्ज अंमलबजावणीसाठी अयोग्य ठरेल.

वर नमुद केलेली तथ्ये लक्षात घेता, जरी मेसर्स पीआयएएल सिडकोची उपकंपनी असली तरी सिडकोचे त्यांच्यावर कोणतेही नियंत्रण नाही. सिडकोची राज्य सरकारच्या निर्देशानुसार या उपकंपनीमध्ये ५१% भागधारणेच्या मर्यादेपर्यंत गुंतवणुक आहे. म्हणुन सिडको सर्वसामान्यपणे स्विकारलेल्या लेखांकन तत्वानुसार (जीएपीपी) अंतर्गत आर्थिक विवरणपत्रे तयार करत आहे. मेसर्स पीआयएएल हे आयएनडी-एस च्या लेखांकन तत्वांचे पालन करीत आहे.

पुढे असे सादर केले आहे की, एमएडीसी लि. यांनी आयएनडी-एस स्विकारले आहे. परंतु मिहान लिमिटेडची उपकंपनी मिहान सेझ विकसित करीत आहे. परंतु त्यांनी हे धोरण स्विकारलेले नाही.

हे पुन्हा एकदा नमुद करण्यात येते की, नगर रचना विभागाची कार्ये ही सरकारची सार्वभौम कार्ये आहेत. जी सहसा एमएमआरडीए, पीएमआरडीए या सारख्या स्वायत्त संस्थांद्वारे केली जातात. ज्यामध्ये कर संकलन, वैधानिक देणी आणि कर वसूल करणे यांचा समावेश आहे आणि ते अर्थन्यायिक कार्य आहे. वरील कारणांमुळे आयएनडी-एसचा वापर व्यावहारिक दृष्ट्या शक्य नाही.

वरील सादरीकरण लक्षात घेता, हे निरीक्षण मागे घेण्याचा विचार केला जाऊ शकतो.

३. कंपनीने नगर विकास प्राधिकरणाच्या सामान्य कामांमधुन मिळणारा महसुल उघड केला आहे, ज्यामध्ये अतिरिक्त निधीवरील व्याज, भाडे उत्पन्न आणि प्रशासकीय व आस्थापना खर्च जसे की, कर्मचारी लाभ, कर आणि कर्तव्ये, संचालकांचे मानधन, अध्यक्षांचे मानधन, सचिवीय खर्च, वीज, घरकाम, घसारा, इत्यादींचा समावेश आहे. जो नफा-तोटा विवरण पत्राएवजी इतर दिर्घकालीन दायित्वे (टीप क्र. ५) म्हणुन उघड केलेल्या विविध प्रकल्प खात्या अंतर्गत कंपनीच्या दैनंदिन कामकाजाशी संबंधित आहे. कंपनीच्या नफा-तोटा विवरणपत्रामध्ये अनुसूची तीन मधील विहीत केलेल्या स्वरुपाचे पालन केलेले नाही आणि या कालावधीसाठी निव्वळ नफा तोट्याच्या संबंधातील प्रयोज्य लेखांकन मानक, पुर्व कालावधी बाबी आणि प्राप्तीसाठी झालेला खर्च उघड करण्याची आवश्यकता असलेले लेखांकन धोरणातील बदल यांचे पालन केलेले नाही. तसेच रोख ओघ विवरण महामंडळाची प्रवर्तनिय प्राप्ती आणि प्रदाने यांची पोच देते. नफा-तोट्यामध्ये ते प्रतिबिंबित होत नाही. परिणामी आर्थिक कामगिरीचे दिशाभुल करणारे सादरीकरण होते. हे कंपनी अधिनियम २०१३ च्या अनुसूची तीन, लेखा मानक (एएस) १, एएस ९, एएस १५ आणि एएस २९ चे उल्लंघन आहे. अशा प्रकारे, नफा आणि तोट्याच्या विवरणामध्ये अनुसूची तीन आणि सुधारीत कंपन्या (लेखा मानक) नियम, २०१५ अंतर्गत अधिसूचित केलेल्या लेखामानकांचे पालन करण्यात आलेले नाही.

स्पष्टीकरण : सिडकोची महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम १९६६ (“ एमआरटीपी” अधिनियम) चे कलम ११३(३ए) अन्वये नवी मुंबईचा विकास करण्यासाठी आणि एमआरटीपी अधिनियमाचे कलम ४०(१) (ब) अन्वये इतर नवीन शहरांचा विकास करण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारचे एजन्ट म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. सिडकोला शासन निर्णय आणि अधिसूचना जारी करून एखादे विशिष्ट क्षेत्र विकसित करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाकडून आदेश प्राप्त होत असतो.

- अ) शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (सिडको)ची दिनांक १८ मार्च, १९७० रोजीच्या शासन निर्णय (जीआर) क्र. आयडीएल ५७७०/आयएनडी-एक द्वारे मुंबई शहरातील उद्योग आणि इतर केंद्रीकरणाची गर्दी कमी करण्यासाठी आणि सर्वसाधारणपणे मुंबई शहरातील नागरी गर्दीच्या समस्यांचे निराकरण करण्याच्या उद्देशाने उरण, पनवेल आणि ठाणे तालुक्यातील ट्रान्सठाणे आणि ट्रान्स हर्बर क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारचे प्रतिनिधी म्हणून काम करण्याची जबाबदारी सोपवली.
- ब) महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ४०, उप-कलम(१) खंड (ब) अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासनाने नवीन औरंगाबाद, नवीन नाशिक, नवीन नांदेड इ. नवीन शहरांसाठी विशेष नागररचना प्राधिकरण / विकास प्राधिकरण म्हणून सिडकोची नेमणूक करण्यात आली. महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ११३ (३ए) च्या तरतुदीनुसार, विशेष नागररचना, प्राधिकरणाने राज्य शासनाने प्रतिनिधी म्हणून काम केले पाहिजे.
- क) भारतीय नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांनी नियुक्त केलेल्या संविधीमान्य लेखापरिक्षकांनी असे निरीक्षण नोंदवले आहे की, एकतर नवी मुंबई किंवा औरंगाबाद, नाशिक, नांदेड, वसई-विरार आणि अन्य नवीन शहर प्रकल्पातील सिडकोच्या “महाराष्ट्र शासनाचे प्रतिनिधी म्हणून असलेल्या दर्जामध्ये कोणताही फरक पडत नाही. संविधीमान्य लेखापरिक्षकांना असे आढळून आले आहे की, जेथे सिडको हे नवी मुंबईसाठी नवीन नगर विकास प्राधिकरण आहे किंवा औरंगाबाद, नाशिक, नांदेड इ. नवीन शहरांसाठी विशेष नागररचना प्राधिकरण आहे. तेथे महाराष्ट्र शासनाचे प्रतिनिधी म्हणून सिडकोच्या दर्जामध्ये काहीही फरक पडत नाही आणि सिडको ही नवी मुंबई साठी आणि इतर सर्व नवीन शहरांसाठी महाराष्ट्र शासनाचे प्रतिनिधी म्हणून काम करीत असल्याने प्रकल्प खात्यातील अधिशेष/तूट ही महाराष्ट्र शासनाची आहे. अशा प्रकारे महामंडळाचा स्वतःचा असा कोणताही व्यावसायिक उपक्रम नाही आणि महामंडळाने केलेला खर्च आणि महामंडळाला झालेला सर्व नफा महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने होतो. महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचा एजन्ट आहे किंवा नाही हा मुद्दा मुंबई उच्च न्यायालयाच्या पर्सिवल जोसेफ परेरा विरुद्ध विशेष भूसंपादन अधिकारी (रिट याचिका क्रमांक १२११ सन २००९) या खटल्यातील निर्णयाने संपला आहे. तसेच नवीन नगर विकास प्राधिकरण म्हणून काम करताना महामंडळ केवळ महाराष्ट्र सरकारचे एजन्ट म्हणून काम करीत असल्याने भूसंपादन प्रक्रीयेत महामंडळ हा आवश्यक पक्षकार असू शकत नाही आणि म्हणून महाराष्ट्र सरकार एखाद्या खटल्यातील पक्षकार असेल तर त्याच खटल्यामध्ये सरकारी प्रतिनिधी, सिडकोला स्वतंत्रपणे पक्षकार बनविण्याची आवश्यकता राहणार नाही. विशेषतः एमआरटीपी अधिनियमाचे कलम ११३(३ए) मधील तरतुदींचा अन्वयार्थ लावण्याच्या आधारे महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचे एजन्ट असल्याचा उच्च न्यायालयाने निष्कर्ष काढला.

दिवाणी अपिल क्र. १८४ सन २०१० मध्ये मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपिठाने ६ मार्च, २०१३ रोजीच्या आदेशान्वये एकल न्यायाधिकाऱ्याच्या उपरोक्त निर्णयाला पुष्टी दिली. म्हणून वेगवेगळ्या प्रकल्पांचा जमाखर्च वैयक्तिक प्रकल्प खात्यामध्ये हस्तांतरीत करण्यात आला आणि ही सर्व कामे महामंडळाने महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने पार पाडलेली असल्यामुळे या प्रकल्पांमधील निव्वळ अधिशेष/तूट महाराष्ट्र सरकारला देय / सरकारकडून प्राप्त करण्यायोग्य म्हणून दर्शविण्यात आली.

आम्ही असे नमूद करतो की, भारतीय करार अधिनियम, १९७२ चे कलम १८२ मध्ये “एजन्ट”ची व्याख्या दुसऱ्यासाठी

कोणतीही कृती करण्याकरीता किंवा तिसऱ्या व्यक्तीशी व्यवहार करताना दुसऱ्याचे प्रतिनिधित्व करण्याकरीता नियुक्त केलेली व्यक्ती अशी आहे. म्हणून एजन्ट जेव्हा एखादी कृती करतो तेव्हा ती कृती मुख्य व्यक्तीच्या वतीने असते. म्हणून ते महामंडळाचे उत्पन्न / खर्च म्हणून प्रतिबिंबित होऊ शकत नाही. महामंडळाचे एकमेव उत्पन्न म्हणजे एजन्सीचे परिश्रमिक असून ते नफा-तोटा खात्यामध्ये दिसून येते.

अन्य टिप्पणी

एकत्रित आर्थिक विवरणपत्र

- ४) कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम १२९(३) नुसार, जर एखाद्या कंपनीकडे एक किंवा अधिक उपकंपन्या किंवा सहयोगी कंपन्या असतील, तर ती तिच्या स्वतंत्र वित्तीय विवरण पत्राव्यतिरिक्त कंपनीचे आणि सर्व उपकंपन्यांचे आणि सहयोगी कंपन्यांचे एकत्रित वित्तीय विवरणपत्र (सीएफएस) तिच्या स्वतःच्या स्वरूपात आणि पद्धतीने आणि प्रयोज्य लेखामानकांनुसार तयार करेल. कंपनी तिच्या वित्तीय विवरण पत्रासोबत तिच्या उपकंपन्या आणि सहयोगी कंपन्यांच्या वित्तीय विवरणपत्राची ठळक वैशिष्ट्ये असलेले एक स्वतंत्र विवरणपत्र जोडेल, जे विहीत स्वरूपात असेल.

पुढे कायद्याच्या अनुसूची तीन आणि लेखा मानक (एएस) २१ मध्ये समुहाची आर्थिक स्थिती आणि कामगिरी एकच आर्थिक घटक म्हणून सादर करण्यासाठी उपकंपन्या आणि दोन सहयोगी कंपन्या (टीप १७(४०अ)) असूनही, कंपनीने एकत्रित वित्तीय विवरणपत्र तयार करणे आणि सादरी करणाबाबत कायद्याच्या आवश्यकतांचे उल्लंघन केले.

स्पष्टीकरण : सिडकोमध्ये उपकंपन्या तसेच सहयोगी कंपन्या असल्या तरी, राज्य सरकारच्या निर्देशानुसार भागधारणेमध्ये गुंतवलेल्या रकमेशिवाय सिडको या कंपन्यांवर कोणतेही नियंत्रण ठेवत नाही. पुढे सिडको काही उत्पन्न शिर्षाच्या बाबतीत रोख तत्वावर लेखांकनाचे पालन करीत आहे, जे उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपन्यांच्या बाबतीत असू शकत नाही. त्यामुळे खात्यांच्या एकीकरणामध्ये चुकीचे चित्र उभे राहू शकते आणि अहवालामध्ये एकरूपतेचा उद्देश साध्य होणार नाही.

सिडकोच्या नफा-तोटा खात्यामध्ये नियुक्त केलेले विविध प्रकल्प पार पाडण्यासाठी एजन्सीचे कमिशन हा एकच मुद्दा असल्याने, उपकंपनी/सहयोगी कंपन्या आणि संयुक्त उपक्रम यांची एकत्रित आर्थिक विवरणपत्रे तयार केली जात नाही.

संचालक मंडळाच्या वतीने,

सही/-

उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक

ठिकाण : मुंबई

दिनांक : २३/०२/२०२६

Ragini Chokshi & Co.
Company Secretaries

Tel. : 022-2283 1120
022-2283 1134

34, Kamer Building, 5th Floor, 38 Cawasji Patel Street, Fort, Mumbai - 400 001.
E-mail : ragini.c@rediffmail.com / mail@csraginichokshi.com
web: csraginichokshi.com

FORM NO. MR-3

SECRETARIAL AUDIT REPORT

[Pursuant to Section 204(1) of the Companies Act, 2013 and Rule 9 of the Companies
(Appointment and Remuneration of Managerial Personnel) Rules, 2014]

FOR THE PERIOD 01-04-2023 TO 31-03-2024

To,
The Members
**CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT
CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED**
Nirmal, 2nd Floor, Nariman Point,
Mumbai-400021, Maharashtra

We have conducted the Secretarial Audit of the compliance of applicable statutory provisions and the adherence to good corporate practices by **CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED (CIN: U99999MH1970SGC014574)** (hereinafter called "the Company"). Secretarial Audit was conducted in a manner that provided us a reasonable basis for evaluating the corporate conducts/statutory compliances and expressing my opinion thereon.

Based on our verification of the Company's books, papers, minute books, forms and returns filed and other records maintained by the Company and also the information provided by the Company, its officers, agents and authorized representatives during the conduct of secretarial audit, We hereby report that in our opinion, the Company has, during the audit period covering **April 01, 2023 to March 31, 2024** ("the reporting period") complied with the statutory provisions listed hereunder and also that the Company has proper Board-processes and compliance-mechanism in place to the extent, in the manner and subject to the reporting made hereinafter:

Page | 1

We have examined the books, papers, minute books, forms and returns filed and other records maintained by the Company for the period **April 01, 2023 to March 31, 2024** according to the provisions of:

- (i) The Companies Act, 2013 ("the Act") and the rules made thereunder;
- (ii) The Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 ('SCRA') and the rules made thereunder; **(Not Applicable during the audit period)**
- (iii) The Depositories Act, 1996 and the Regulations and Bye-laws framed thereunder; **(Not Applicable during the audit period)**
- (iv) Foreign Exchange Management Act, 1999 and the Rules and Regulation made thereunder to the extent of foreign Direct Investment, Exchange Commercial Borrowings, Overseas Direct Investment, **(Not Applicable during the audit period)**
- (v) The Guidelines prescribed under the Securities and Exchange Board of India Act, 1992 ('SEBI Act'): **(Not Applicable during the audit period)**
  - a. The Securities and Exchange Board of India (Substantial Acquisition of Shares and Takeovers) Regulations, 2011. **(Not Applicable during the audit period)**
  - b. The Securities and Exchange Board of India (Prohibition of Insider Trading) Regulations, 2015. **(Not Applicable during the audit period)**
  - c. The Securities and Exchange Board of India (Issue of Capital and Disclosure Requirements) Regulations, 2018. **(Not Applicable during the audit period)**
  - d. The Securities and Exchange Board of India (Share Based Employee Benefits and Sweat Equity) Regulations, 2021. **(Not Applicable during the audit period)**
  - e. The Securities and Exchange Board of India (Issue and Listing of Non-Convertible Securities) Regulations, 2021. **(Not Applicable during the audit period)**
  - f. The Securities and Exchange Board of India (Registrars to an Issue and Share Transfer Agents) Regulations, 1993 regarding the Companies Act, 2013 and dealing with client. **(Not Applicable during the audit period)**
  - g. The Securities and Exchange Board of India (Delisting of Equity Shares) Regulations, 2021. **(Not Applicable during the audit period)**
  - h. Securities and Exchange Board of India (Buy Back of Securities) Regulations, 2018. **(Not Applicable during the audit period)**

- i. The Securities and Exchange Board of India (Depositories & Participants) Regulations, 2018. **(Not Applicable during the audit period)**
- j. The Securities and Exchange Board of India (Investor Protection and Education Fund) Regulations, 2009; **(Not Applicable during the audit period)**
- (vi) We are unable to comment on the certificate obtained by the Company from the Management Committee/Function heads confirming due compliance of following specific laws, orders, regulations and other legal requirements of the central, state and other Government and Legal Authorities concerning the business and affairs of the company, as the same was not made available to us during the audit period.
  1. Maternity Benefit Act, 1961
  2. The Contract Labour (Restriction & Abolition) Act, 1970
  3. National and Festival Holidays Act, 1963
  4. Minimum Wages Act, 1948
  5. Payment of Bonus Act, 1965
  6. The Apprenticeship Act, 1961
  7. The Employment Exchange (CNV) Act, 1959 & Rules
  8. The Employees State Insurance Act, 1948 (ESIC)
  9. The Persons with Disabilities (Equal Opportunities, Protection of Rights and Full Participation) Act, 1995

We have also examined compliance with applicable clauses of the following:

- a) Secretarial Standards issued by the Institute of Company Secretaries of India.
- b) The Securities and Exchange Board of India (Listing Obligation and Disclosure Requirements) Regulation, 2015. **(Not Applicable during the audit period)**

During the period under review the Company has complied with the provisions of the Act, Rules, Regulations, Guidelines, Standards, etc. mentioned above except to the extent observation reported below:

1. As per, point VII of Schedule IV of the Companies Act, 2013 read with Section 118 (10) of the Companies Act, 2013, the Company has not conducted separate meeting of Independent Directors;
2. As per Section 178 of the Companies Act, 2013, the Company has not convened the meeting of Nomination and Remuneration Committee.
3. As per Section 177 of Companies Act, 2013 read with Rule 6 and 7 of Companies (Meetings of Board and its Powers) Rules, 2014, the Company has not convened the meeting of Audit Committee;

Note: We are unable to comment on the compliances related to Borrowings, Inter Corporate Loans and Investments, Deposits and applicability of various Sections under Companies Act, 2013 and rules made thereunder as the same could not be verified by us due to non-availability of the Audited Financial Statements of the Financial Year 2023-24 and other records.

We further report that:

The Company has filed all the applicable forms and return, with ROC/MCA, within prescribed time, except certain forms/returns which were filed beyond prescribed time. The Company has not yet obtained approval from Board of Directors for audited financial statements for Financial Statements 2023-24 and therefore all the relevant forms have not been filed with ROC.

The Board of Directors of the Company is duly constituted with proper balance of Executive Directors, Non-Executive Directors except to the observation as stated above. The changes in the composition of the Board of Directors that took place during the period under review were carried out in compliance with the provisions of the Act.

Adequate notice is given to all directors to schedule the Board Meetings, agenda and detailed notes on agenda but the same was not sent at least seven days in advance to the Director(s) for some of the meeting and a system exists for seeking and obtaining further information and clarifications on the agenda items before the meeting and for meaningful participation at the meeting.

Majority decision is carried through while the dissenting members' views if any are captured and recorded as part of the minutes.

We are unable to comment on existence of adequate systems and processes in the Company commensurate with the size and operations of the Company to monitor and ensure compliance with applicable laws, rules, regulations and guidelines, as the certificate obtained by the Company from the Management Committee/Function heads confirming due compliance of the applicable laws placed was not made available to us.

We further report that during the reporting period, following changes took place in the management of the Company:

1. Cessation of Sonia Sethi as Nominee Director w.e.f. 02-06-2023.
2. Appointment of Dr. K H Govindraj as Nominee Director w.e.f. 02-06-2023.
3. Change in designation of Dr. Sanjay Mukherjee from Managing Director to Nominee Director w.e.f. 05-06-2023.
4. Appointment of Shri Anil Diggikar as Managing Director w.e.f. 05-06-2023.
5. Appointment of Shri Shantanu Goel as Whole time Director w.e.f. 05-06-2023.
6. Cessation of Shri Bhushan Gagrani as Nominee Director w.e.f. 07-06-2023.

7. Appointment of Shri Aseem Kumar Gupta as Nominee Director w.e.f. 07-06-2023.
8. Cessation of Shri Rajesh Patil as Whole Time Director w.e.f. 22-11-2023.
9. Cessation of Sanjay Sethi as Nominee Director w.e.f. 02-01-2024.
10. Appointment of Unmesh Wagh as Independent Director w.e.f. 03-01-2024.
11. Appointment of Shri Dilip Dhole as Whole Time Director w.e.f. 15-01-2024.
12. Cessation of Shri Anil Diggikar as Managing Director w.e.f. 23-02-2024.
13. Appointment of Shri Vijay Singhal as Managing Director w.e.f. 23-02-2024.
14. Cessation of Rajesh Narvekar as Director w.e.f. 19-03-2024.
15. Change in designation of Shri Kailas Shinde from Managing Director to Nominee Director w.e.f. 20-03-2024.
16. Cessation of Dr. Kailas Shinde as Whole time Director w.e.f. 20-03-2024.
17. Cessation of Mahendra Kalyankar as Nominee Director w.e.f. 30-04-2024.

Place: Mumbai
Date: 24.02.2025

For Ragini Chokshi & Co.
(Company Secretaries)

Abhishek Shukla
(Partner)

Membership No.: 67793

CP No: 25404

P.R. No.: 4166/2023

UDIN: A067793F003990481

This report is to be read with our letter of even date which is annexed as Annexure A and forms an integral part of this report.

'Annexure A'

To,
The Board of Directors
**CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT -
CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED**
Nirmal, 2nd Floor,
Nariman Point,
Mumbai -400021.

Our Report of even date is to be read along with this letter:

1. Maintenance of secretarial record is the responsibility of the management of the company. Our Responsibility is to express an opinion on these secretarial records based on our audit.
2. We have followed the audit practices and processes as were appropriate to obtain reasonable assurance about the correctness of the contents of the Secretarial records. The verification was done on test basis to ensure that correct facts are reflected in secretarial records. We believe that the processes and practices, we followed provide a reasonable basis for our opinion.
3. We have not verified the correctness and appropriateness of financial records and Books of Accounts of the company.
4. Wherever required, we have obtained the Management Representation about the compliance of laws, rules and regulations and happening of events etc.
5. The compliance of the provision of Corporate and other applicable laws, rules, regulations, standards is the responsibility of management. Our examination was limited to the verification of procedures on test basis.
6. The Secretarial Audit report is neither an assurance as to the future viability of the company nor of the efficacy or effectiveness with which the management has conducted the affairs of the company.

Place: Mumbai
Date: 24.02.2025

For Ragini Chokshi & Co.
(Company Secretaries)

Abhishek Shukla

Abhishek Shukla
(Partner)

Membership No.: 67793

CP No: 25404

P.R. No.: 4166/2023

UDIN: A067793F003990481

CIN : U99999MH1970SGC014574
cs@cidcoindia.com

FORM NO.MR-3
SECRETARIAL AUDIT REPORT -dtd.2023-24

[Pursuant to Section 204(1) of the Companies Act-2013 and Rule 9 of the Companies (Appointment and Remuneration of Managerial Personnel) Rules, 2014]

FOR THE PERIOD 01.04.2023 TO 31.03.2024

Reply to Observation of Secretarial Audit-2022-23. Section 134(3)(f) of Companies Act-2013

A) Sub: To take note of the Secretarial Audit Report – F.Y. 2023-24 and approve the replies to the observations of the Secretarial Auditor - as a requirement of Section 134 of Companies Act 2013.

B) Nature of Approval:

Financial approval	Administrative approval	Other (please specify)
-	-	Compliance of Companies Act,2013

C) Backgrounds:

- 1) As per section 204 (1) of Companies Act, 2013 read with rule 9 of the Companies (Appointment and Remuneration of Managerial Personnel) Rules, 2014, the following companies are required to obtain Secretarial Audit Report:
  - i) Every listed company;
  - ii) Every public company having a paid-up share capital of fifty Crore rupees or more; or
  - iii) Every public company having a turnover of two hundred fifty Crore rupees or more.

- iv) Every company having loans or borrowing from banks or public financial institutions of One Hundred Crore rupees or more.
- 2) As per section 204 (1) of the Companies Act, 2013 read with Rule 9 of the Companies rule 2014, Secretarial Audit is mandatory under (iii) & (iv) above.
- 3) The Secretarial Auditor expresses an opinion as to whether there exist adequate systems and processes in the company commensurate with the size and operations of the company to monitor and ensure compliance with applicable laws, rules, regulations and guidelines. Secretarial Audit helps to detect the instances of non-compliance and facilitates taking corrective measures. It audits the adherence of good corporate practices by the company.
- 4) Secretarial Audit thus provides necessary comfort to the management, regulators and the stakeholders, as to the statutory compliances, good governance and the existence of proper and adequate systems and processes.
- 5) **Laws specifically mentioned in MR-3 which need to be explained while conducting the Secretarial Audit?**

The Secretarial Auditor needs to examine and report on the compliance of the following five specific laws:

- (i) The Companies Act, 2013 (the Act) and the rules made there under;
- (ii) The Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 ('SCRA') and the rules made there under;
- (iii) The Depositories Act, 1996 and the Regulations and Bye-laws framed there under;

- (iv) Foreign Exchange Management Act, 1999 and the rules and regulations made there under to the extent of Foreign Direct Investment, Overseas Direct Investment and External Commercial Borrowings;
- (v) Securities and Exchange Board of India Act, 1992.

Other areas' which need to be checked

Secretarial Auditor needs to examine and report on the compliance with the applicable clauses of the following:

- (a) Secretarial Standards issued by The Institute of Company Secretaries of India and approved by the Central Government.
[Section 118 of Companies Act 2013]

Appointment of Secretarial Auditor:

As per Rule 8 of the Companies (Meetings of Board and its powers) Rules, 2014, M/s. Ragini Chokshi & Co. (Practicing Company Secretary) have been appointed as Secretarial Auditors for F.Y. 2023-24. [B.R.No.12985 dtd.10.10.2024].

**OBSERVATIONS IN THE MR3 FOR FY 2023-24 AND
MANAGEMENT REPLIES TO THE SAME:**

No.	Observation	Reply
1	As per, point VII of Schedule IV of the companies Act, 2013 read with section 118 (10) of the Companies Act, 2013, the Company has not conducted separate meeting of Independent Directors;	Noted for compliance
2	As per section 178 of the Companies Act, 2013, the Company has not convened the meeting of Nomination and Remuneration Committee.	Approval of Remuneration Committee was obtained on 04.01.2024 for various matters through

		circulation. The recommendations of the Committee were approved by the Board at its 644 th Board Meeting held on 04.01.2024
3	As per section-177 of Companies Act, 2013 read with Rule 6 and 7 of Companies (Meetings of Board and its power) Rules, 2014, the Company has not convened the meeting of Audit Committee;	Noted for compliance. The approval of the Audit Committee whenever required, is obtained through circular resolutions.

Sd/-
(Company Secretary)

स्वतंत्र लेखापरिक्षकांचा अहवाल

प्रती,
सदस्य
शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित,
मुंबई.

स्वतंत्र आर्थिक विवरणाच्या लेखापरिक्षणावरील अहवाल

अर्हताकारी अभिप्राय

१. आम्ही शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (कंपनी) यांच्या स्वतंत्र आर्थिक विवरणाचे लेखापरिक्षण केले आहे. ज्यामध्ये दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार ताळेबंद, नफा-तोटा विवरण आणि संपलेल्या वर्षाचे रोख ओघ, आर्थिक विवरणाच्या टिप्पण्या तसेच महत्वपूर्ण लेखांकन धोरणांचा सारांश आणि अन्य स्पष्टीकरणात्मक माहिती (एकत्रितपणे 'वित्तीय विवरणे' असा उल्लेख करण्यात आलेला आहे) यांचा समावेश आहे.
२. आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार, तसेच आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार उपरोक्त आर्थिक विवरणे खाली दिलेल्या अर्हताकारी अभिप्रायाच्या आधारे कंपनी अधिनियम, २०१३ (अधिनियम) अन्वये आवश्यक असलेल्या पद्धतीने आवश्यक ती माहिती देतात आणि दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार कंपनीच्या कामकाजाच्या स्थितीचे (आर्थिक स्थितीचे) आणि त्या तारखेस संपलेल्या वर्षाचा नफा (आर्थिक कामगिरी) आणि त्यातील रोख ओघ यांचा भारतात सामान्यतः स्विकारल्या जाणाऱ्या लेखांकन तत्वांच्या अनुषंगाने खरा आणि न्याय्य दृष्टीकोन देतात.

अर्हताकारी अभिप्रायाच्या आधारे :-

३. या अहवालाच्या परिशिष्ट अ मध्ये वर्णन केलेल्या बाबींकडे आम्ही लक्ष वेधत आहोत. सदर बाबींबाबत पुरेसा आणि योग्य लेखापरिक्षण पुरावा उपलब्ध नसल्यामुळे सदर बाबींचे आर्थिक विवरणांवर होणारे संभाव्य परिणाम, जर असतील तर आम्ही निश्चित करू शकत नाही. हे परिणाम महत्वाचे असू शकतात. परंतु वैयक्तीकरित्या किंवा एकत्रितपणे आर्थिक विवरणांवरील हे परिणाम व्यापक मानले गेले नाहीत.

आम्ही कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १४३ (१) अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या लेखापरिक्षण मानकांनुसार (एस ए) लेखापरिक्षण केले आहे. या मानकांनुसार आम्ही नैतिक आवश्यकतांचे पालन करणे आणि आर्थिक विवरणपत्र चुकीची आहेत की नाहीत याची वाजवी खात्री मिळविण्यासाठी लेखापरिक्षणाचे नियोजन आणि अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे. या मानकांखाली आमच्या जबाबदाऱ्या या अहवालातील “वित्तीय विवरणपत्रांच्या लेखापरिक्षणासाठी लेखापरिक्षकांच्या जबाबदाऱ्या” या शिर्षकाच्या विभागात अधिक तपशिलवारपणे दिल्या आहेत.

आम्ही कंपन्या अधिनियम, २०१३ च्या तरतुदीन्वये आर्थिक विवरणांच्या आमच्या लेखापरिक्षणाशी संबंधित असलेल्या नैतिक आवश्यकतांसह दि इन्स्टीट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटन्ट्स ऑफ इन्डियाने जारी केलेल्या आचार संहितेनुसार महामंडळापासून स्वतंत्र आहोत आणि आम्ही आमच्या इतर नैतिक जबाबदाऱ्या या आवश्यकतांनुसार आणि आयसीएआयच्या नैतिक आचार संहितेनुसार पार पाडलेल्या आहेत. आमचा असा विश्वास आहे की, आम्हाला मिळालेले लेखापरिक्षण पुरावे आमच्या पात्र अभिप्रायासाठी पाठींबा देण्याकरीता पुरेसे आणि योग्य आहेत.

४. आर्थिक विवरणे आणि त्यावरील लेखापरिक्षकांच्या अहवालाव्यतिरिक्त इतर माहिती

इतर माहिती तयार करण्याची जबाबदारी कंपनीच्या संचालक मंडळावर आहे. इतर माहितीमध्ये मंडळाच्या अहवालातील परिशिष्टे, व्यवस्थापन चर्चा आणि विश्लेषण निगम प्रशासनावरील अहवाल, व्यवसाय उत्तरदायित्व अहवाल यासह मंडळाच्या अहवालात समाविष्ट असलेल्या माहितीचा समावेश आहे. परंतु त्यामध्ये आर्थिक विवरणे आणि त्यावरील आमच्या लेखापरिक्षकांचा अहवाल यांचा समावेश नाही.

आर्थिक विवरणांवरील आमच्या मताचा इतर माहितीमध्ये अंतर्भाव करीत नाही. आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे खात्रीचे निष्कर्ष व्यक्त करीत नाही.

आमच्या आर्थिक विवरणांच्या लेखापरिक्षणाच्या संबंधात, इतर माहिती वाचणे ही आमची जबाबदारी आहे आणि असे करताना इतर माहिती आर्थिक विवरणांशी किंवा आमच्या लेखापरिक्षणादरम्यान आम्ही प्राप्त केलेल्या माहितीशी विसंगत आहे की नाही याचा विचार करणे किंवा भौतिक दृष्ट्या चुकीचे बोलणे यावर विचार करणे, जर हे आम्ही केलेल्या कामाच्या आधारे असेल तर, आम्ही असा निष्कर्ष काढतो की, या इतर माहितीचे मुर्त स्वरूपात चुकीचे विधान आहे. त्यामुळे आम्हाला त्या वस्तुस्थितीचा अहवाल देणे आवश्यक आहे.

या संदर्भात आम्हाला अहवाल देण्यासारखे काहीही नाही.

५. वित्तीय विवरणांच्या संबंधातील व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनीच्या संचालक मंडळावर कंपनी अधिनियमाचे कलम १३३ अन्वये विनिर्दिष्ट केलेल्या लेखांकन मानकांच्या समावेशासह भारतामध्ये सामान्यपणे स्विकारण्यात आलेल्या लेखांकन तत्वानुसार कंपनीची वित्तीय स्थिती, वित्तीय कामगिरी आणि रोख ओघ यांचे सत्य आणि विशुद्ध दर्शन घडविण्यासाठी ही वित्तीय विवरणे तयार करण्याबाबत कंपनी अधिनियमाचे कलम १३४(५) मध्ये नमुद केलेल्या बाबींची जबाबदारी आहे. या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या मत्ता सुरक्षित ठेवणे, लबाडी किंवा अन्य अनियमितता तपासणे आणि प्रतिबंध करणे; उचित लेखांकन धोरणांची निवड व उपयोग करणे, न्यायनिर्णय आणि अंदाजपत्रक तयार करणे, जे खरे, वाजवी व दुरदर्शी आहे. विशुद्ध व खरी लेखांकन विवरणे तयार करण्याशी आणि प्रस्तुत करण्याशी संबंधित लेखांकन अचुकतेविषयी आणि परिपूर्णतेविषयी खात्री बाळगण्यासाठी पुरेशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे ठेवणे, त्यांचे संकल्पचित्रण करणे, आणि अंमलबजावणी करणे इत्यादींचा देखिल समावेश आहे. आणि ही लेखांकने अनावधानाने झालेल्या चुकांपासुन आणि लबाडीपासुन मुक्त आहेत.

वित्तीय विवरणे तयार करताना, व्यवस्थापन एकतर कंपनीला संपुष्टात आणण्याचा किंवा कामे थांबविण्याचा विचार करीत नाही. किंवा कोणतेही वास्तविक पर्याय नसतील तोपर्यंत, कंपनी पुढे चालु ठेवण्याच्या कंपनीच्या क्षमतेचे मूल्यमापन करण्यासाठी प्रयोज्य असल्यास पुढील संबंधित बाबी उघड करणे आणि लेखांकनाचा आधार वापरणे यासाठी व्यवस्थापन जबाबदार आहे.

तसेच संचालक मंडळ कंपनीच्या आर्थिक अहवाल प्रक्रीयेवर देखरेख ठेवण्यासाठी देखिल जबाबदार आहे.

६. आर्थिक विवरणांच्या लेखापरिक्षणासाठी लेखापरिक्षकांच्या जबाबदाऱ्या

आर्थिक विवरणे एकतर लबाडी किंवा त्रुटीमुळे भौतिक चुकीच्या विधानापासुन पुर्णपणे मुक्त आहेत की नाही याची खात्री करुन घेणे आणि आमचा अभिप्राय समाविष्ट असलेला लेखापरिक्षा अहवाल जारी करणे, हे आमचे उद्दिष्टे आहे. वाजवी हमी ही उच्च पातळीवरील हमी आहे. परंतु एस ए नुसार केलेले लेखापरिक्षण हे नेहमीच अस्तित्वात आहे. म्हणुन चुकीचे विधान आढळुन येईल याची खात्री देता येत नाही. चुकीची विधाने लबाडी किंवा त्रुटींमधुन उदभवु शकतात आणि वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रीतपणे या आर्थिक निर्णयांवर प्रभाव टाकण्याची वाजवी अपेक्षा केल्यास ती गृहीत धरली जाते.

एस ए अनुसार केलेल्या लेखापरिक्षणाचा एक भाग म्हणुन आम्ही व्यावसायिक निर्णय घेतो आणि संपुर्ण लेखापरिक्षणामध्ये व्यावसायिक सजगता कायम ठेवतो. तसेच आम्ही खालील बाबींकडे देखिल लक्ष पुरवितो :-

- ★ लबाडी किंवा त्रुटीमुळे, आर्थिक विवरणातील भौतिक चुकीच्या विधानाच्या जोखमी ओळखतो आणि मुल्यांकन करतो. त्या जोखमींना प्रतिसाद देणाऱ्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेची रचना करतो आणि ती पार पाडतो आणि आमच्या मताला पाठींबा देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य असतील असे लेखापरिक्षणाचे पुरावे मिळवितो. लबाडीमुळे उद्भवलेल्या भौतिक चुकीच्या विधानांचा शोध न लागण्याची जोखीम अधिक आहे. कारण लबाडीमध्ये संगनमत, खोटेपणा, हेतुपुरस्सर एखादी बाब वगळणे, चुकीचे सादरीकरण किंवा अंतर्गत नियंत्रणाची पायमल्ली यांचा समावेश असु शकतो.

- ★ परिस्थितीनुसार योग्य असलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेची रचना करण्यासाठी लेखापरिक्षणाशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची माहिती प्राप्त करतो. सदर अधिनियमाचे कलम १४३(३) (एक) अन्वये, कंपनीकडे पुरेशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणाली आहे की नाही आणि अशा नियंत्रण प्रणालीची कार्यक्षमता यावर आमचे मत व्यक्त करण्यासाठी आम्ही जबाबदार आहोत.
- ★ वापरलेल्या लेखाधोरणांच्या योग्यतेचे मूल्यांकन करतो आणि लेखांकन अंदाजाच्या आणि व्यवस्थापनाद्वारे केलेल्या संबंधित प्रकटीकरणांच्या वाजवीपणाचे मूल्यांकन करतो.
- ★ लेखांकनाच्या आधारे व्यवस्थापनाच्या उपयोगासाठी योग्य आहे किंवा नाही याचे निष्कर्ष काढतो आणि प्राप्त झालेल्या लेखापरिक्षण पुराव्यांच्या आधारे, प्रसंगानुरूप भौतिक अनिश्चितता अस्तीत्वात आहे किंवा नाही किंवा अशी परिस्थिती जी कंपनीच्या क्षमतेवर महत्वपूर्ण शंका निर्माण करू शकेल, अशा परिस्थितीचा निष्कर्ष काढतो. भौतिक अनिश्चितता अस्तित्वात असल्याचे आम्हाला आढळून आले तर आम्हाला आमच्या लेखापरिक्षकांच्या अहवालामध्ये आर्थिक विवरणातील संबंधित खुलाशांकडे लक्ष वेधून घेणे आवश्यक आहे किंवा असे खुलासे अपुरे असल्यास आम्ही आमचे मत सुधारीत करतो. आमचे निष्कर्ष आमच्या लेखापरिक्षकांच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत प्राप्त झालेल्या लेखापरिक्षण पुराव्यावर आधारित आहेत. तथापि भविष्यातील घडामोडी किंवा परिस्थितीमुळे कंपनीचे पुढील कामकाज बंद होऊ शकते.
- ★ प्रकटीकरणाच्या समावेशासह आर्थिक विवरणांचे एकुण सादरीकरण, रचना आणि आशयाचे मूल्यमापन करतो आणि आर्थिक विवरणे विशुद्ध पद्धतीने अंतर्निहित व्यवहार आणि घटनांचे प्रतिनिधित्व करतात की नाही यांचे मूल्यमापन करतो.

भौतिकता म्हणजे आर्थिक विवरणातील चुकीच्या विधानांचे परिमाण होय, ज्यामध्ये वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रितपणे आर्थिक विवरणाचे वाजवी ज्ञान असलेल्या वापरकर्त्यांच्या आर्थिक निर्णयांवर प्रभाव पडण्याची शक्यता निर्माण होते. आम्ही परिमाणात्मक भौतिकता आणि गुणात्मक घटकांचा १) आमच्या लेखापरिक्षण कार्याच्या व्याप्तीचे नियोजन करताना आणि आमच्या कामाच्या परिणामांचे मूल्यमापन करताना; आणि २) वित्तीय विवरणांमध्ये निश्चित केलेल्या कोणत्याही चुकीच्या विधानांच्या परिणामाचे मूल्यांकन करताना विचार करतो.

आम्ही आमच्या लेखापरिक्षणादरम्यान निश्चित केल्या जाणाऱ्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्वाच्या कमतरतांसह इतर बाबी, लेखापरिक्षणाची नियोजित व्याप्ती आणि वेळ आणि लेखापरिक्षण निष्कर्षांच्या बाबत शासनाचा दोषारोप असलेल्यांशी संवाद साधतो.

ज्यांच्यावर शासनाचा दोषारोप आहे त्यांना आम्ही स्वतंत्रतेशी संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले आहे. असे विधान देखिल प्रदान करतो. सर्व संबंधित आणि इतर बाबी, ज्या आमच्या स्वातंत्र्याला मारक ठरणार नाहीत यासाठी आणि जेथे लागू असेल तेथे संबंधित सुरक्षा उपाय योजण्याकरीता त्यांच्याशी पत्रव्यवहार करतो.

प्रशासनाची जबाबदारी असलेल्यांना कळवलेल्या बाबींवरून आम्ही त्या बाबी निश्चित करतो, ज्या सध्याच्या काळातील आर्थिक विवरणपत्रांच्या लेखापरिक्षणात सर्वात महत्वाच्या होत्या आणि म्हणूनच या प्रमुख लेखापरिक्षण बाबी आहेत. कायदा आणि नियमन प्रकरणाबद्दल सार्वजनिक प्रकटीकरणास प्रतिबंध करीत नाही किंवा जेव्हा, अत्यंत दुर्मिळ परिस्थितीत आम्ही ठरवतो की, आमच्या अहवालात एखादी बाब कळवू नये कारण असे करण्याचे प्रतिकूल परिणाम अशा संप्रेषणाच्या सार्वजनिक हिताच्या फायद्यापेक्षा जास्त असण्याची अपेक्षा केली जाईल.

७ अन्य बाबी

आम्ही वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये विचारात घेण्यात आल्याप्रमाणे दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार कंपनीच्या ज्या वित्तीय विवरणांमध्ये एकुण मत्ता रु. ९९,४८७.०७ लाख आणि त्या तारखेस संपलेल्या वर्षापर्यंतचा एकुण महसुल काहीही नसलेल्या वित्तीय विवरण पत्रांमध्ये समाविष्ट केलेल्या पाच शाखांच्या वित्तीय विवरणांचे लेखापरिक्षण केलेले नाही. शाखा लेखापरिक्षकांनी या शाखांच्या वित्तीय विवरणांचे लेखापरिक्षण केलेले असून त्यांनी आम्हाला सदर अहवाल सादर केलेले आहेत आणि या शाखांच्या बाबतीत सामविष्ट असलेल्या रकमा आणि प्रकटीकरणे याबाबतीत आम्ही दिलेला अभिप्राय हा पूर्णपणे अशा शाखा लेखापरिक्षकांच्या अहवालावर अवलंबून आहे.

या संदर्भात आमच्या मतामध्ये बदल झालेला नाही.

अन्य विधि आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल:-

८. भारत सरकारने जारी केलेल्या कंपनी (लेखा परिक्षकांचा अहवाल) आदेश, २०१६ ("आदेश") द्वारे आवश्यक असल्याप्रमाणे कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १४३ उप कलम (११) अनुसार आणि आम्हाला उचित वाटतात अशा कंपनीच्या पुस्तकांची आणि अभिलेखांची तपासणी करून आणि आम्हाला देण्यात आलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार आम्ही परिशिष्ट-अ मध्ये सदर आदेशाच्या परिच्छेद ३ आणि ४ मध्ये दिलेल्या बाबींवर निवेदन देत आहोत.
९. सदर अधिनियमाचे कलम १४३(३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, आम्ही कळवित आहोत की :
  - अ) आम्ही आमच्या लेखापरिक्षणाच्या उद्देशासाठी आवश्यक असलेली सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे मागितली आणि प्राप्त केलेली आहेत. जी आमच्या ज्ञानानुसार आणि विश्वासानुसार कोणत्याही लेखांकन नोंदीमध्ये प्रस्थापित न केलेली कथने, परिरक्षित न केलेली पक्ष निहाय खातेवही, विभिन्नतेसाठी न दिलेली कारणे आणि वरिल अर्हताकारी अभिप्रायाच्या आधारे वर्णन केलेल्या बाबींचे शक्य असतील ते परिणाम यासाठी असेल त्या व्यतिरिक्त लेखापरिक्षणाच्या उद्देशासाठी आवश्यक होती.
  - ब) आमच्या मते, महामंडळाने कायदानुसार आवश्यक असलेली हिशोबाची योग्य पुस्तके ठेवली आहेत. या पुस्तकांच्या परिक्षणातून कोणत्याही लेखांकन नोंदीमध्ये प्रस्थापित न केलेली कथने, परिरक्षित न केलेली पक्षनिहाय खातेवही, विभिन्नतेसाठी न दिलेली कारणे आणि वरील अर्हताकारी अभिप्रायाच्या आधारे वर्णन केलेल्या बाबींचे शक्य असतील ते परिणाम, यासाठी असेल त्या व्यतिरिक्त असे दिसून येते.
  - क) कंपनी अधिनियमाचे कलम १४३ (८) अन्वये शाखा लेखापरिक्षकामार्फत लेखापरिक्षित करण्यात आलेले महामंडळाच्या शाखांच्या लेखांकनावरील अहवाल आम्हाला पाठविण्यात आलेला आहे आणि हा अहवाल तयार करताना त्यांचा आम्ही अचुकपणे वापर केलेला आहे.
  - ड) या अहवालाद्वारे तयार केलेला ताळेबंद आणि नफा तोटा लेखांकन व रोख ओघ विवरण यांचे लेखापुस्तकांशी मतैक्य झालेले आहे.
  - ई) आमच्या मते उपरोक्त वित्तीय विवरणांमध्ये खालील बाबींसाठी असेल त्या व्यतिरिक्त कंपनी (लेखांकन) नियमावली २०१४चा नियम ७ सहवाचता सदर अधिनियमाचे कलम १३३ अन्वये विनिर्दिष्ट केलेल्या लेखांकन मानकांचे पालन केलेले आहे.

लेखांकन मानके	अभिप्राय	
ए एस- २	वस्तुसूचीचे मूल्यमापन	अहवालाच्या तारखेनुसार महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने ठेवलेल्या मालमत्ता वस्तुसूची (विक्री योग्य सदनिका, दुकाने, भूखंड आणि नागरी पायाभूत सुविधा) साठी कोणतेही मूल्यांकन केले जात नाही किंवा लेखा पुस्तकामध्ये नोंदवले जात नाही. (टीप क्र. १८.४ पहा)

लेखांकन मानके	अभिप्राय
ए एस-५	कालावधीसाठी निव्वळ नफा किंवा तोटा, पुर्व कालावधी बाबी आणि लेखांकन धोरणातील बदल
ए एस - ९	महसुली मान्यता
ए एस - १०	मालमत्ता, संयंत्र आणि उपकरणे
ए एस-१३	गुंतवणुकांचे लेखांकन
ए एस-१५	कर्मचारी लाभ

लेखांकन मानके	अभिप्राय	
ए एस २८	मत्तांची हानी	महामंडळाने लेखामानकांनुसार आवश्यक असलेली माहिती उघड केलेली नाही. माहितीच्या अभावी आम्ही त्याचे पालन करण्याबद्दल भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत.
ए एस २९	तरतुदी, आकस्मिक दायित्वे आणि आकस्मिक मालमत्ता	आकस्मिक दायित्वांबाबत पूर्ण माहिती उपलब्ध नसल्याने, आम्ही त्यांच्या अनुपालनाबद्दल भाष्य करू शकत नाही.

- फ) आमच्या मते, योग्य अभिप्रायाच्या आधारे, वरील परिच्छेदामध्ये नमुद केलेल्या बाबींचा महामंडळाच्या कामकाजावर विपरीत परिणाम होणार नाही.
- ग) कंपनी कामकाज मंत्रालय, भारत सरकारने जारी केलेल्या दिनांक ५ जुन २०१६ रोजीच्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर ४६३ (इ) च्या अनुषंगाने कंपनी अधिनियम २०१३ चे कलम १६४(२) (संचालकाच्या अपात्रतेच्या संबंधातील) च्या तरतुदी महामंडळाला लागू नाहीत.
- ह) लेखांकनाच्या देखरेखीशी संबंधित अर्हता आणि त्यांच्याशी संबंधित इतर बाबी वरील अर्हताप्राप्त अभिप्रायाच्या परिच्छेदामध्ये नमुद केल्याप्रमाणे आहेत.
- आय) महामंडळाच्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत पुरेशा वित्तीय नियंत्रणांच्या आणि अशा नियंत्रणांच्या प्रभावी प्रचालनाच्या बाबतीत आमचा **परिशिष्ट-सी** मधील स्वतंत्र अहवाल पहावा. आमच्या अहवालामध्ये आर्थिक अहवालावरील महामंडळाच्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या पर्याप्ततेवर व कार्यक्षमतेवर योग्य मत व्यक्त करण्यात आलेले आहे.
- जे) भारतीय नियंत्रक आणि महा लेखा परीक्षकांनी जारी केलेल्या निर्देशानुसार, अधिनियमाचे कलम १४३(५) अनुसार आम्हाला योग्य वाटलेल्या महामंडळाच्या पुस्तकांच्या आणि नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आम्ही याद्वारे परिशिष्ट 'डी' मध्ये अनुपालन जोडत आहोत.
- के) कंपनी (लेखापरिक्षा आणि लेखापरिक्षक) नियमावली २०१४ चा नियम ११ नुसार आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार लेखापरिक्षा अहवालामध्ये समाविष्ट करावयाच्या अन्य बाबींच्या संबंधात आम्ही अहवाल देतो की,
- १) वरिल मुद्दा क्र. १२(चार) आणि (सहा) मध्ये दिलेल्या आमच्या अभिप्रायाच्या आधारे वर्णन केलेल्या बाबी अंमलात आणण्याची शक्यता असेल त्या व्यतिरिक्त, आम्हाला देण्यात आलेली माहिती आणि स्पष्टीकरणे यानुसार, कंपनीने वित्तीय विवरणांचा भाग असणाऱ्या त्यांच्या टीप १७ च्या मुद्दा क्र.९(अ) ते ९(ड) आणि कलम १२(क) मध्ये महामंडळाच्या वित्तीय स्थितीवर प्रलंबित खटल्यांचा होणारा परिणाम स्पष्ट केलेला आहे.
  - २) कंपनीकडे कोणत्याही महत्वपूर्ण आगाऊ तोट्यासंबंधीच्या साधित कंत्राटांच्या समावेशासह कोणतेही दिर्घ-मुदती ठेके नाहीत.
  - ३) कंपनीकडून गुंतवणुका शिक्षण आणि संरक्षण निधिमध्ये हस्तांतरीत करणे आवश्यक होत्या अशा प्रकारच्या कोणत्याही रकमा नाहीत.
  - ४) अ) व्यवस्थापनाने असे प्रतिवेदीत केलेले आहे की, त्यांच्या उत्तम ज्ञानानुसार आणि विश्वासाप्रमाणे महामंडळाकडून कोणत्याही व्यक्तीला किंवा संस्थेला तसेच परकीय संस्थेला ("मध्यस्थ") कोणताही निधि (जो एकतर व्यक्तीगतरित्या किंवा एकंदरपणे मुर्त स्वरूपाचा आहे.) (एकतर कर्ज घेतलेल्या निधितुन किंवा शेअर अधिमूल्यातुन किंवा इतर कोणत्याही स्रोतातुन किंवा कोणत्याही प्रकारच्या निधितुन) अशा समजुतीने आगाऊ देण्यात आलेला नाही किंवा कर्जाऊ देण्यात आलेला नाही किंवा गुंतविण्यात आलेला नाही. मग अशी

नोंद लेखी असो किंवा नसो किंवा मध्यस्थ प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे महामंडळाद्वारे किंवा महामंडळाच्या वतीने परिचित असलेल्या इतर व्यक्तींना किंवा संस्थांना (“अंतिम लाभार्थी”) कर्जाऊ देईल किंवा गुंतवणूक करील किंवा अंतिम लाभार्थीच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम सुरक्षा देईल.

ब) व्यवस्थापनाने असे प्रतिवेदीत केलेले आहे की, त्यांच्या उत्तम ज्ञानानुसार आणि विश्वासाप्रमाणे महामंडळाला कोणत्याही व्यक्तीकडून किंवा संस्थेकडून तसेच परकीय संस्थेकडून (“मध्यस्थ”) कोणताही निधि (जो एकतर व्यक्तीगतरित्या किंवा एकंदरपणे मुर्त स्वरूपाचा आहे) अशा समजुतीने आगाऊ देण्यात आलेला नाही किंवा कर्जाऊ देण्यात आलेला नाही किंवा गुंतविण्यात आलेला नाही. मग अशी नोंद लेखी असो किंवा नसो किंवा कंपनी प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे निधि देणाऱ्या पक्षकारांच्या वतीने किंवा त्यांच्याकरीता (“अंतिम लाभार्थी”) कोणत्याही पद्धतीने परिचित असलेल्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करील किंवा अंतिम लाभार्थीच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम सुरक्षा देईल.

क) संयुक्तीक आणि परिस्थितीमध्ये योग्य मानल्या गेलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेच्या आधारे वरील (अ) आणि (ब) मध्ये तरतुद केल्याप्रमाणे नियम ११ (इ) च्या उप-खंड (१) आणि (२) अंतर्गत दिलेल्या निवेदनांमध्ये कोणतेही भौतिक चुकीचे विधान आहे असे काहीही आमच्या निदर्शनास आले नाही.

५) महामंडळाने प्रस्तुत वर्षादरम्यान कोणताही लाभांश घोषित केलेला नाही किंवा प्रदान केलेला नाही.

एल) भारत सरकारच्या निगम कामकाज मंत्रालयाने दिनांक ५ जुन, २०१६ रोजी जारी केलेल्या अधिसूचना क्रमांक जीएसआर ४६३ (ई) च्या अनुषंगाने कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १९७(१६) (संचालकांच्या पारिश्रमिकांशी संबंधित) ची तरतुद महामंडळाला प्रयोज्य नाही.

एम) आमच्या लेखापरिक्षा अहवालाच्या तारखेनुसार मागील वर्षाचे आणि त्यापुर्वीच्या मागील वर्षाचे लेखापरिक्षित लेखे अद्याप वार्षिक सर्वसाधारण सभेसमोर विचारार्थ ठेवण्यात आलेले नाहीत.

एन) आमच्या तपासणीच्या, ज्यामध्ये चाचणी तपासण्यांचा समावेश होता, त्या आधारे महामंडळाने ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी त्यांच्या लेखापुस्तकांची देखभाल करण्याकरीता लेखांकन सॉफ्टवेअर वापरले आहे. ज्यामध्ये रेकॉर्डिंग ऑडिट ट्रेल (एडीट लॉग) सुविधा आहे आणि सॉफ्टवेअरमध्ये नोंदवलेल्या सर्व संबंधित व्यवहारांसाठी ते वर्षभर कार्यरत आहे. शिवाय, आमच्या लेखापरिक्षणादरम्यान आम्हाला ऑडीट ट्रेल फिचरमध्ये छेडछाड झाल्याचे कोणतेही उदाहरण आढळले नाही.

शाह गुप्ता अँड कंपनीच्या वतीने आणि त्यांच्याकरीता

सनदी लेखापाल

पेढी नों. क्र. १०९५७४ डब्ल्यु.

सही/-

वेदुला प्रभाकर शर्मा

भागिदार

सदस्यत्व क्र. १२३०८८

युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

ठिकाण : मुंबई

दिनांक : ३० डिसेंबर, २०२४

शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ, महाराष्ट्र मर्यादित यांच्या स्वतंत्र लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - अ

(शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित यांच्या सदस्यांना आमच्या अर्हताकारी अभिप्रायाचा आधार या अहवालाअंतर्गत संदर्भित केलेले जोडपत्र.)

१) महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने धारण केलेल्या स्थिर मालमत्ता आणि वस्तुसूची/मालमत्तेचे परिमाणात्मक तपशिल

- प्रकल्प खात्याअंतर्गत खर्चामध्ये मालमत्ता आणि वस्तुसूचीचा खर्च जसे विक्रीयोग्य सदनिका, दुकाने, भूखंड आणि शहराच्या पायाभूत सुविधा, आर्थिक विवरण यांच्या टीप-८ मध्ये उघड केल्याप्रमाणे मालमत्ता संयंत्र आणि उपकरण सामग्री अंतर्गत वर्गीकृत केलेल्या खर्चा व्यतिरिक्त अन्य खर्चाचा समावेश आहे.
- परिमाणात्मक तपशिल, अनधिकृत बांधकामे आणि अतिक्रमणे उघड न करण्याबाबत टीप क्र. १८.२ आणि १८.३ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. हे तपशिल पडताळणीसाठी उपलब्ध नव्हते. सूचीत केल्याप्रमाणे अशा नोंदींचे संकलन चालू आहे आणि अंतिम स्वरूप प्राप्त झाल्यावर ते आर्थिक विवरण पत्रांमध्ये समाविष्ट केले जातील.
- टीप क्र. १८.४ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे की, अहवालाच्या तारखेनुसार महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने धारण केलेल्या विक्रीयोग्य सदनिका, दुकाने, भूखंड आणि शहराच्या पायाभूत सुविधांसह, मालमत्ता आणि वस्तुसूचीचे, कोणतेही मूल्यांकन केले गेले नाही अशा मालमत्ता आणि नोंदीच्या बाबतीत, मालकी हक्क कागदपत्रे सहजरित्या उपलब्ध नव्हती.
- महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने धारण केलेल्या जमिनी आणि मालमत्तेची आणि मालकी हक्काची कागदपत्रे, तसेच संबंधित शुल्क किंवा दायित्वे, जसे की बिगर - कृषी कर देयता आमच्या पडताळणीसाठी उपलब्ध करून देण्यात आली नाही.
- आवश्यक नोंदी नसल्यामुळे वरील बाबींचा (अ, ब, क आणि ड) महामंडळाच्या आर्थिक स्थितीवर मालमत्तेचे वहन मुल्य आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेली रक्कम यावर काय परिणाम होईल, हे आम्ही निश्चित करू शकत नाही.
- नवीन नाशिक युनिट वगळता, महामंडळाने स्थिर मालमत्ता नोंदणी ठेवली नाही. स्थिर मालमत्ता नोंदणी तेथे ठेवली आहे. परंतु ती अद्ययावत केलेली नाही. अद्ययावत स्थिर मालमत्ता नोंदणी नसल्यामुळे वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये स्थिर मालमत्ता प्रकटीकरणांच्या अचुकतेवर आणि पुर्ततेवर परिणाम होऊ शकतो. या बाबींचे महत्त्व लक्षात घेता, आमचे लेखापरिक्षण मत योग्य आहे.

२. दीर्घ थकबाकीदार प्राप्ती /दायित्वांची असहमती/समायोजने:

टीप क्र. १७ च्या मुद्दा क्र. ५ (त्यातील जोडपत्राच्या समावेशासह) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

अ. प्राप्त करण्यायोग्य वस्तु/मालमत्ता:-

- काही मालमत्ता शिल्लकीमध्ये पक्षनिहाय विभागलेले नसतात आणि खातेवही शिल्लक उपकंपनी पुस्तकांशी जुळत नाहीत, ज्याची एकूण रक्कम परिशिष्ट अ(१) मध्ये तपशिलवार सांगितल्याप्रमाणे रु. १२,१७१.०१ लाख रुपये आहे.
- परिशिष्ट ब (१) मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे १,२८,५३७.५५ लाख रुपये इतकी शिल्लक रक्कम निर्लेखित करण्याबाबतच्या निर्णयासाठी प्रलंबित आहे. या संदर्भात कोणताही निर्णय घेण्यात आलेला नाही.

क) मागील वर्षामध्ये दिलेली अग्रिम, ज्यांची कोणतीही वसुली झालेली नाही किंवा जिथे प्रकरणे न्यायप्रविष्ट आहेत, त्यांना संशयास्पद वसुली म्हणून वर्गिकृत केले आहे. तथापि, परिशिष्ट क मध्ये सुचीबद्ध केल्याप्रमाणे एकूण १,८३,४९८.७२ लाख रुपये या रकमेसाठी कोणतीही तरतुद केलेली नाही.

या रकमा अनेक वर्षांपासून थकीत आहेत, काही प्रकरणांमध्ये तर ३० वर्षांहून अधिक काळ, त्यांच्या वसुलीसाठी केलेल्या प्रयत्नांना पाठींबा देण्याकरीता कोणतेही पुष्टीकरण, सामंजस्य किंवा सहाय्यक कागदोपत्री पुरावे उपलब्ध नाहीत.

वरील बाबी लक्षात घेता:-

परिच्छेद (अ) मध्ये नमुद केलेल्या शिल्लक रकमेची अचुकता आणि निष्पक्षता तसेच महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेसह महामंडळाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांवर त्याचा होणारा संभाव्य परिणाम यावर आम्ही भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत.

वरील परिच्छेद (ब) आणि (क) मध्ये नमुद केलेल्या शिल्लक रकमेच्या तुलनेने महामंडळाची मालमत्ता आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेली रक्कम ३,१२,०३६.२८ लाख रुपयांनी जास्त दाखवली आहे.

या बाबींचे महत्त्व लक्षात घेता, आमच्या लेखापरिक्षणाचे अभिप्राय योग्य आहेत.

ब) दायित्वे:-

ड) काही दायित्व शिल्लकांमध्ये पक्षनिहाय विभाजने नसतात आणि खातेवही शिल्लक उपकंपनी पुस्तकांशी जुळत नाहीत, जे एकूण रुपये ११,२१९.४२ लाख टीप-१७ च्या परिशिष्ट अ(२) मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे आहेत.

इ) घेतलेल्या दायित्वे आणि ठेवींतर्गत दीर्घकाळ थकबाकी शिल्लक आहेत, ज्यापैकी काही ३० वर्षांहून अधिक काळ थकबाकीदार आहेत. त्यांच्या पुनर्लेखनाबाबतचा निर्णय अद्याप प्रलंबित आहे.

खालील परिच्छेद (फ) मध्ये उल्लेख केलेल्या रकमा वगळून, टीप १७ च्या परिशिष्ट ब (२) मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे ही शिल्लक एकूण रु. ८९,४३२.८७ लाख आहे.

या दायित्वांच्या अस्तित्वाबाबत महामंडळाने कोणतेही मूल्यांकन केलेले नसल्याने : परिच्छेद (ड) मध्ये नमुद केलेल्या शिल्लक रकमेची अचुकता आणि निष्पक्षता तसेच महामंडळाच्या देणग्यांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर त्यांचा संभाव्य परिणाम यावर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.

महामंडळाच्या देणग्यांमध्ये ८९,४३२.८७ लाख रुपयांची वाढ करण्यात आली आहे. आणि परिच्छेद क मध्ये नमुद केलेल्या शिल्लक रकमेच्या तुलनेने महाराष्ट्र सरकारला सिडकोकडून मिळणाऱ्या रकमेतही तेवढीच घट करण्यात आली आहे.

फ) खरेदीदारांकडील ठेवी :

१) भूखंड, दुकाने आणि सदनिका इत्यादी बुक करण्यासाठी नोंदणी शुल्क / इरअ आणि खरेदीदारांचे अंशदान यातून प्राप्त झालेल्या रकमेचा ग्राहक आणि वय निहाय तपशिल आमच्या पडताळणीसाठी प्रदान केला गेला नाही.

२) महामंडळाच्या पणन विभागाने दिलेल्या माहितीच्या आधारे सदनिका, भूखंड/मोकळ्या जागा आणि दुकानांच्या विक्रीतील प्राप्तीचे लेखांकन करण्यात आलेले आहे. तथापि, पणन विभागाची सहाय्यक पुस्तके आणि इतर नोंदी नियंत्रण खात्याशी मेळ घालण्याच्या अधिन आहेत.

३) महामंडळाच्या लेखा पुस्तकांनुसार, भूखंड/मोकळ्या जागा, सदनिका, दुकाने आणि अन्य विक्रीतील खरेदीदारांकडून प्राप्त झालेल्या ठेवींचा सारांश (टीप क्र. ६ पहा) खालीलप्रमाणे आहे :-

परिणामी, महामंडळाची दायित्वे त्या प्रमाणत अधिक दर्शविली आहेत.

खरेदीदारांकडील आणि सदनिका धारकांकडील अनामती	दिनांक ३१/०३/२०२४ अनुसार शिल्लक रक्कम (लाखामध्ये)
अ) भूखंड / मोकळ्या जागा	२,८९,०१३.९४
ब) सदनिका	३,८९,३७८.५५
क) दुकाने	९,६८६.८३
ड) अन्य	४१६.७२
इ) खालील परिच्छेद ११(अ) मध्ये संदर्भित केलेली प्रकरणे	१,०५,९२०.००
एकूण	७,९४,४१६.०४

यापैकी अनेक ठेवी दीर्घकाळापासून थकबाकीदार आहेत आणि पक्षनिहाय आणि वयनिहाय तपशिल दर्शविणारे योग्य अभिलेख नसल्यामुळे, पूर्ण मोबदला आधीच प्राप्त झालेला आहे आणि ताबा सुपुर्द केला गेला आहे, अशी शक्यता असेल तर संबंधित विक्रीचा हिशोब अद्याप लेखापुस्तकात नोंदवला गेला नाही.

अ) टीप क्रमांक १७ च्या कलम क्रमांक ५.४ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये असे म्हटले आहे की, संचालक मंडळाने दिनांक ११ जून, २०२२ रोजीच्या ठराव क्रमांक १२५५९ द्वारे लेखापरीक्षण समितीने शिफारस केल्यानुसार अंतर्गत समिती नियुक्त केली. मुख्य लेखा अधिकारी, आर्थिक सल्लागार, कंपनी सचिव, अंतर्गत लेखापरिक्षक आणि पाच उप-समित्या यांचा समावेश असलेल्या या समितीला थकबाकी अद्ययावत करण्याचे आणि संचालक मंडळाच्या मान्यतेने आवश्यक निर्लेखनासाठी/पुनर्लेखनासाठी नॉन-ट्रेसबल शिल्लक ओळखण्याचे काम सोपवण्यात आले होते. तथापि, या संदर्भात कोणतीही लक्षणीय प्रगती झालेली नाही आणि शिल्लक अद्ययावत करण्याचे आणि माग काढण्याजोगी शिल्लक ओळखण्याचे काम सोपवण्यात आले होते, तथापि, या संदर्भात कोणतीही लक्षणीय प्रगती झालेली नाही आणि शिल्लक अद्ययावत करण्याचे आणि माग काढण्याजोग्या रकमा सोडवण्याचे उद्दीष्ट अद्याप पूर्ण झालेले नाही.

ब) मागील वर्षाच्या आयकर परताव्यांच्या संदर्भात टीप-१७ च्या कलम क्रमांक २१ (ब) कडे लक्ष वेधण्यात येते. सदर एकूण रक्कम रु. १७,७७२.६७ लाख आहे, जिची वसुली शंकास्पद आहे. याचा परिणाम महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होतो.

महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या किंवा महाराष्ट्र सरकारकडून प्राप्त होणाऱ्या रकमेसाठी महाराष्ट्र सरकारकडून पुष्टीकरण घेण्याची पद्धत महामंडळ पाळत नाही.

३. ठराविक प्रकल्प प्राप्तीसाठी कागदपत्रे उपलब्ध नसणे :

खालील बाबीकडे लक्ष वेधण्यात येत आहे :-

- अ) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ३ (अ) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. नवीन औरंगाबाद येथील मालमत्ता नोंदीसह सदनिका आणि भूखंडांची विक्री करण्यासाठीच्या नोंदी बाबत कोणताही मेळ बसला नाही.
- ब) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ३ (क) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. भाड्याने आणि भाडे कराराने दिलेल्या मालमत्तांच्या योग्य नोंदीचा अभाव असणे.
- क) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ४ (एक) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. नवी मुंबई आणि अन्य प्रकल्प लेख्यातील विविध उत्पन्न प्रवर्गासाठी वर्षनिहाय थकबाकी रकमा दर्शविणाऱ्या नियंत्रण पत्रकाच्या अभावाच्या बाबतीत.
- ड) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ४ (दोन) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये संपूर्ण विक्री मोबदला प्राप्त झालेला आहे, अशा वर्षनिहाय प्रकरणे दर्शविणारी वर्षनिहाय नियंत्रण पत्रके उपलब्ध आहेत. परंतु महसुल अजूनपर्यंत मान्य केलेला नाही.
- इ) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ११ (एक) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. भूखंड, दुकाने, सदनिका इत्यादींचे वाटप करण्यासाठीच्या प्रक्रियेबाबत संबंधित माहिती आणि कागदपत्रे पडताळणीसाठी उपलब्ध नाहीत.

वर नमुद केलेल्या नोंदी आणि त्यांचा मेळ नसल्यामुळे या बाबींचा महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होणारा संभाव्य परिणाम आम्ही निश्चित करू शकत नाही. त्यानुसार, संबंधित आर्थिक माहितीच्या पुर्ततेवर आणि अचुकतेवर आम्ही मत व्यक्त करू शकत नाही.

एफ) रेल्वे अधिभार

टिप १७ च्या मुद्दा क्र. ६ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

- एक) ज्याच्या आधारावर अधिभार जमा केला जातो, त्यावरील वास्तविक तिकीट संकलनाचा तपशिल आणि महामंडळाला पाठविलेल्या रकमेशी प्रत्यक्ष तिकीट संकलनाचा रेल्वेकडून ताळमेळ प्रदान केला जात नाही.
- दोन) अधिभार संकलनासाठी कोणतेही सहाय्यक दस्तऐवज नसताना, खातेवहीमध्ये अधिभार संकलनातुन मिळणाऱ्या महसुलावर अवलंबून राहू शकत नाही.
- तीन) अधिभार संकलनाची रक्कम रेल्वेकडून नियमितपणे पाठविली जात नाही. कोणत्याही आधारभुत कायद्याशिवाय रक्कम तदर्थ आधारावर पाठविली जाते.
- चार) सिडकोकडून अधिभाराच्या खात्यावर प्राप्त होणाऱ्या रकमेसाठी रेल्वेकडून शिल्लक पुष्टीकरण पडताळणीसाठी मागविले नाही.
- पाच) टिप १७ च्या मुद्दा क्र. ६ अ (दोन) आणि (तीन) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. रेल्वेकडून प्राप्त होण्याजोग्या रक्कम रु. १,८५,१७५.३० लाखांचे लेखांकन नसताना, अभिलेख्यावरील नवीनतम विवरणानुसार प्राप्त होणारी रक्कम आणि त्या रकमेशी करावयाची तडजोड प्रलंबित असताना पुस्तकामध्ये जे काही दिसून येते त्यामधील फरक यांच्या संबंधीचा हा मुद्दा आहे.
- सहा) टिप १७ मधील मुद्दा क्र. ६ अ (पाच) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. रेल्वे सोबत तडजोड प्रलंबित असताना, विविध चालू असलेल्या रेल्वे प्रकल्पांसाठी महामंडळाचा हिस्सा म्हणून रु. ६५,२६६ लाख जारी करण्याची रेल्वेची विनंती.
- सात) टिप १७ च्या मुद्दा क्र. ६ अ (सहा) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. या प्रकरणी रेल्वेशी लेखी करार नसताना जुलै, २००८ नंतरच्या कालावधीसाठी रेल्वेकडून प्राप्त होण्याजोग्या देखभाल शुल्काचे लेखांकन न करण्याच्या संबंधीचा हा मुद्दा आहे.

वरील बाब लक्षात घेता, वरील (एक ते सात) मधील महामंडळाच्या मालमतेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर किती प्रमाणात परिणाम होईल यावर आम्ही आमचे मत व्यक्त करू शकत नाही.

४. वाळुज प्रकल्प - परस्पर वाटाघाटीद्वारे दर निश्चित करून करार कार्यान्वित करण्याबाबत.

टिप १७ च्या मुद्दा क्र. ३७.१ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

१. मुख्य प्रशासक - नवीन शहरे (सीए-एनटी) यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन करण्यात आली आणि भूसंपादन, पुनर्वसन आणि पुनर्स्थापन अधिनियम २०१३ च्या कलम २६ ते ३० च्या तरतुदीनुसार परस्पर वाटाघाटीद्वारे दर निश्चित करण्यासाठी अधिकार देण्यात आले.
२. सीए (एनटी) यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीने दिनांक १३.१२.२०१८ रोजीच्या बी.आर. क्र. १२०२ अनुसार संचालक मंडळाने मंजूर केलेल्या आर्थिक अधिकृतते पेक्षा जास्त काम केले होते. उच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या पुनर्विचार याचिकेत असे म्हटले आहे की, तथ्यांचा आढावा घेतल्यास जमिन मालक आणि सीए (एनटी) यांच्यात संगनमत होते असा निष्कर्ष निघेल.
३. न्यायालयाच्या प्रतिकूल आदेशाचा महामंडळावर मोठा आर्थिक परिणाम होईल (प्राथमिक तोटा अंदाजे रु. १३,५७३/- चौ.मी. आहे, जो रु. १,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे. आर्थिक सल्लागाराने आधीच निदर्शनास आणून दिले आहे की, हा प्रकल्प आर्थिकदृष्ट्या उपयुक्त नाही.
४. माननीय मंडळाने मान्यता दिल्यानुसार अधिग्रहण प्रक्रिया थांबवण्यात आली आणि अधिसूचना रद्द करण्याचा प्रस्ताव महाराष्ट्र सरकारकडे पाठवण्यात आला.
५. जमिन मालकांच्या गटाने उच्च न्यायालयामध्ये दाखल केलेल्या विनंती याचिकेविरुद्ध महामंडळाच्या युनिटने दाखल केलेली पुनरावलोकन याचिका उच्च न्यायालयाने फेटाळलेली आहे.
६. तसेच महामंडळाच्या युनिटने उच्च न्यायालयाच्या आदेशाविरुद्ध अंतरीम अनुतोषासाठी प्रार्थना करण्यासह विशेष मंजूरी याचिका सर्वोच्च न्यायालयामध्ये दाखल केलेली आहे.

५. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एन.एम.आय.ए.)

टीप क्र. १७ च्या मुद्दा क्र. ७(अ) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट प्रायव्हेट लिमिटेड (एनएमआयएएल) सोबत महामंडळाने सामंजस्य करार केला असून महामंडळाने पाठविलेल्या मासिक विवरणाच्या आधारे सॉफ्ट लोनचे लेखांकन करण्याबाबतचा हा मुद्दा आहे.

सादर केलेल्या आकडेवारीची शुद्धता प्रमाणित करण्यासाठी तयार केलेले विवरणपत्र स्वतंत्र एजन्सीद्वारे सत्यापित केलेले नाही. त्यांच्या अनुपस्थितीत महामंडळाच्या मालमतेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर त्याचा परिणाम कसा होईल याबद्दल आम्ही आमचे मत व्यक्त करू शकत नाही.

६. काही लेखामानकांचे पालन न करणे

आमच्या इतर कायदेशिर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवालातील परिच्छेद (ई) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. आम्ही याची नोंद घेतो की, महामंडळाने काही लेखामानकांचे पालन केलेले नाही. या गैर-अनुपालनामुळे महामंडळाच्या वित्तीय विवरणांवर लक्षणीय परिणाम झाला आहे. ज्यामुळे त्यांच्या मालमत्ता आणि दायित्वे तसेच महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम झाला आहे.

७. विलंबित प्रदान शुल्काची मान्यता : वर्षासाठी ४,९२७.५९ लाख रुपयांच्या विलंबित देयक शुल्काच्या मान्यतेबाबत कलम क्र. १६ ते टीप क्र. १७ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. सेवा शुल्क, पाणी पट्टी, प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्क इत्यादींमधून दीर्घकाळ थकबाकी असलेल्या वसुल करण्यायोग्य रकमेशी संबंधित हे शुल्क वसुल करण्याची अनिश्चितता असूनही उत्पन्न म्हणून विचारात घेतलेले आहे. ही प्रक्रीया लेखा मानक ९(ए.एस.९) चे पालन करीत नाही. परिणामी, आम्ही महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर होणाऱ्या परिणामाचे मूल्यांकन करण्यास अक्षम आहोत.

८. भूखंडाच्या विक्रीची मान्यता नसणे.

- अ) टीप क्र. ६ च्या तळटीप क्र. १ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. जो जमिनीच्या विक्रीनुसार दि. ३१.०३.२०१७ पूर्वी डेडीकेटेड फ्राईट कॉर्पोरेशन कडून रु. १,०५,९२०.०० लाखाच्या प्राप्तीबाबतचा आहे. जमिनीचा ताबा हस्तांतरित केल्यामुळे, जमिनीच्या हस्तांतरणाचा करार अद्याप अंमलात आणणे बाकी असले तरी, आमच्या मते महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि त्या प्रमाणात महाराष्ट्र सरकारला देय रकमेवर परिणाम म्हणून, लेखा धोरणानुसार जमिनीच्या विक्रीचा एकमात्र हिशोब असणे आवश्यक आहे.
- ब) टीप क्र. १७ मधील मुद्दा क्र. १७ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. डेडीकेटेड फ्राईट कॉर्पोरेशन कडून मार्च, २०२० मध्ये त्यांना वाटप केलेल्या एनएमसेझ जमिनीच्या काही भागानुसार, ज्यामध्ये जमिनीचा ताबा देण्यात आलेला आहे, त्यामधील रु. ९२५.१७ लाखाच्या प्राप्ती बाबतचा हा मुद्दा आहे. आमच्या मते महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि त्या प्रमाणात महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम करणाऱ्या जमिनीच्या विक्रीचा हिशोब असणे आवश्यक आहे.

९. इतर :

- एक) टीप क्र. ९ च्या तळटीप क्र. १ आणि ५ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे.

- अ) गुंतवणूक आणि कर्ज माफीवरील लेखापरिक्षण पात्रता

महामंडळाची उपकंपनी असलेल्या महादुरीझम कॉर्पोरेशन लिमिटेडला देण्यात आलेल्या २.५५ लाख रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या आणि २.३८ लाख रुपयांच्या कर्जाच्या व्यवहाराबाबत टीप १७ च्या मुद्दा क्रमांक ४० (ब) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. या रकमा निलेखित न करण्याचे कारण अपुरे दिसून येते, ज्यामुळे महामंडळाच्या मालमत्तेवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेला रकमांवर मोठा परिणाम होतो, परिणामी, आम्ही संपूर्ण आर्थिक परिणाम निश्चित करू शकत नाही.

संक्षिप्त बाब	रक्कम रु.	निरीक्षण
गुंतवणूक	२.५५ लाख	निलेखित केलेले नाही - तक पूर्णपणे समर्थनिय नाही.
कर्ज	२.३८ लाख	निलेखित केलेले नाही - तर्क पूर्णपणे समर्थनिय नाही.

- ब) मेसर्स बेलापुर रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लिमिटेडचे ४०,००० इक्विटी शेअर्स आणि मेसर्स महादुरीझम कॉर्पोरेशन लिमिटेडचे ३ शेअर्स हे महामंडळाच्या नामनिर्देशित (माजी कर्मचाऱ्यांच्या) नावे आहेत.

दोन) सुक्षम, लघु आणि मध्यम उद्योग (एमएसएमई)

टीप १७ च्या कलम क्रमांक २ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. कंपनी अधिनियम २०१३ च्या अनुसूची तीन आणि एमएसएमई विकास अधिनियम, २००६ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार वित्तिय विवरणपत्रांमध्ये एमएसएमई यांना देय आणि थकीत असलेली एकूण रक्कम उघड केलेली नाही. परिणामी या धनकोंना विलंबित देयकांसाठी देय असलेले कोणतेही व्याज अनिश्चित आणि अघोषित राहते. या वगळण्यामुळे आम्हाला महामंडळाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांवर होणाऱ्या परिणामाचे पूर्णपणे मूल्यांकन करता येत नाही.

तीन) टीप १७ च्या कलम क्रमांक ८ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. प्राप्तीयोग्य रक्कम बँकामधील मुदत ठेवी, कर्ज आणि आगाऊ रक्कम आणि कर्जदार हे पुष्टीकरण, सामंजस्य आणि परिणामी समायोजनांच्या अधीन आहेत. परिणामी, दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजीच्या आर्थिक विवरणांवर या समायोजनांचा नेमका परिणाम मोजता येत नाही.

आर्थिक बाब	प्रक्रीयेच्या अधीन आहे	प्रभाव मूल्यांकन
प्राप्य	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजन
बँकाकडील एफ.डी	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजन
कर्ज आणि आगाऊ रक्कम	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजन
कर्जदार	पुष्टीकरण आणि समेट	अप्रमाणित समायोजन

दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी आर्थिक स्थितीचे पूर्णपणे मूल्यांकन करण्याची आमची क्षमता मर्यादीत करते.

टीप क्र. १७ च्या कलम क्र. ९(अ) (तीन) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. कर्मचाऱ्यांनी दाखल केलेले, भूसंपादन वाद, मध्यस्थी, निवाडे, आणि भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा प्राधिकरणे, मालमत्तेची विक्री, बिगरकृषी कर आणि कंत्राटदारांचे दावे यासह प्रलंबित कायदेशिर प्रकरणांचा परिणाम उघड करण्यात आलेला नाही. कारण या बाबी अद्याप संकलनाधिन आहेत.

या वगळण्यामुळे महामंडळाच्या आर्थिक स्थितीवर होणाऱ्या परिणामाचे मूल्यांकन करण्याची आमची क्षमता मर्यादीत होते.

चार) टीप क्र. १७ च्या कलम क्र. ९ (ई), ज्यामध्ये त्यात सूचीबद्ध केलेल्या विविध वित्तीय कायदांचे पालन करण्यात आलेले नाही, त्या बाबतीत, लक्ष वेधण्यात येत आहे, ज्याचा परिणाम महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय रकमेवर होतो.

पाच) टीप क्र. १७ च्या कलम क्रमांक १० कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. भांडवली खात्यावर निष्पादीत करावयाच्या उर्वरित करारांच्या अंदाजे रकमेची (त्यावरील अग्रिम रक्कमेची) माहिती निश्चित करण्यात आलेली नाही. आणि ती उघड करण्यात आलेली नाही.

सहा) मुद्दा क्र. ११ (दोन ते नऊ) कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. लेखाविभागाने तसेच प्रचालन विभागाने आमच्या पडताळणीसाठी दस्तऐवज / माहिती आणि स्पष्टीकरणे उपलब्ध करून दिलेली नव्हती. त्यानुसार महामंडळाच्या मत्ता/दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमांवर वरील बाबींचा होणारा परिणाम आम्ही मोजू शकत नाही.

सात) टीप क्र. १७ च्या मुद्दा क्र. २० कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. फॉर्म २६ एएस मध्ये प्रतिबिंबित होऊनही ३६.५१ लाख रुपयांचा टीडीएस कापलेला आहे, जो पुस्तकांमध्ये प्रतिबिंबित होत नव्हता, तो चालू दायित्वांतर्गत दाखविण्यात आलेला आहे. याशिवाय ज्या पावत्यांवर टीडीएस कापला गेलेला आहे. त्या पावत्या मोजण्यात आल्या नाहीत. त्यामुळे महामंडळाच्या दायित्वांवर आणि महाराष्ट्र सरकारला देय असलेल्या रकमेवर परिणाम झाला आहे.

- आठ) टीप क्र. १७ च्या मुद्दा क्र. ३१ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महामंडळाने महाराष्ट्र सरकारकडून दिनांक २७/१०/२०१५ रोजी निर्गमित केलेल्या राज्य सार्वजनिक उपकरणाकरीता वाढीव निधि गुंतविण्यासाठीचे सुधारित मार्गदर्शिका / निर्देश यांचे अनुपालन करणे बाकी आहे.
- नऊ) टीप १७च्या मुद्दा क्र. ३२ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सरकारने दिनांक १ जानेवारी २००५ रोजीच्या आदेशाद्वारे डॉ.डी.के.शंकरन, अतिरिक्त मुख्य सचिव, नियोजन विभाग यांची दिनांक २६ मे, २००३ पासून २८ डिसेंबर, २००४ पर्यंतच्या महामंडळाच्या कारभाराची विशेषतः आस्थापना नियमावली, विनियमावली आणि करार यांच्या विरुद्ध केलेल्या जमिनीच्या वाटपाची चौकशी करण्यासाठी नियुक्ती केली. डॉ.डी.के.शंकरन यांनी आपला अहवाल सादर केला असून जमिनीच्या / भूखंडांच्या अनियमित वाटपांमुळे रु. ३४,७०० लाखाच्या (मागील अनेक वर्षांपासून - मागील वर्षी रु. ३४,७०० लाख) आर्थिक नुकसानीचा अंदाज व्यक्त केलेला आहे. संपूर्ण तपशिलाच्या अभावी, आम्ही अंदाजे नुकसानीच्या मान्यतेच्या स्थितीवर अभिप्राय देण्यास अक्षम आहोत.
- दहा) टीप १७ मधील मुद्दा क्रमांक ३३ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सरकारने प्रथमेश को-ऑपरेटिव्ह हाऊसिंग सोसायटी (प्रस्तावित) ला केलेल्या जमिनीच्या भूखंडाच्या वाटपाची चौकशी करण्याकरीता नंदलाल समितीची नेमणूक केलेली आहे आणि या समितीने आपला अहवाल सादर केलेला आहे. सदर सोसायटीला चुकीच्या उद्देशाने जमिनीचे वाटप केल्यामुळे रु. २३८.४३ लाखाचा आर्थिक तोटा झाल्याचा अंदाज व्यक्त केलेला आहे. हा भूखंड महामंडळाच्या ताब्यात आहे आणि सदर बाब न्यायप्रविष्ट आहे.
- अकरा) अंतर्गत लेखापरिक्षणाचा वास्तविक आवाका मजबुत करणे आवश्यक आहे. तसेच अन्य गोष्टींबरोबरच विविध क्षेत्रांची विशेषतः कंत्राट देणे, दंड आकारणे आणि कराराच्या शर्तीनुसार दिवाळखोरीतील नुकसान भरपाई आणि भूखंड, सदनिका, दुकाने व अन्य विक्री दंड आकारणे इत्यादीची सखोल तपासणी करणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय महामंडळाद्वारे करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सहज उपलब्ध नव्हता आणि आमच्या पडताळणीसाठी आम्हाला प्रदान करण्यात आला नव्हता.
- बारा) प्रधान महालेखापाल यांनी २०११-१४ च्या त्यांच्या निरीक्षण अहवालात भाग दोन बी च्या परिच्छेद १० मध्ये १२.५% योजनेअंतर्गत भूखंडाच्या दुहेरी वाटपाबद्दल अहवाल दिला होता. त्यावरील महामंडळाच्या टिप्पण्या आमच्या पडताळणीसाठी आम्हाला प्रदान करण्यात आल्या नाहीत.
- तेरा) वर्षभरात, महामंडळाने ठाणे क्रिक ब्रिज इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड (टीसीबीआयएल) ला ४,५०० लाख रुपये दिले आहेत, जे प्रकल्प खात्याअंतर्गत खर्च म्हणून मोजले गेले आहेत. तथापि, देयकाच्या स्वरूप आणि उद्देशाबाबत टीसीबीआयएल कडून पुष्टीकरण किंवा तपशिल नसल्यामुळे आणि सदर रकमेची स्थिती आणि वर्गिकरण पडताळण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य लेखापरिक्षण पुरावे नसल्यामुळे, आम्ही आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये किंवा त्याच्या पर्यायी वर्गिकरणामध्ये खर्च म्हणून ओळखल्या जाण्याच्या योग्यतेवर भाष्य करण्यास अक्षम आहोत.
- चौदा) आर्थिक विवरणपत्र क्रमांक १२ आणि १७ वरील टिपांमध्ये विविध बाबींवरील काही खुलासे आहेत, त्यामध्ये केलेल्या खुलाशांच्या आधाराची पडताळणी करण्यासाठी आम्हाला पुरेसे लेखापरिक्षण पुरावे किंवा सहाय्यक कागदपत्रे आणि स्पष्टीकरणे प्रदान करण्यात आली नाहीत. परिणामी, या संदर्भात उघड केलेल्या खुलाशांच्या योग्यतेवर आणि पुर्णतेवर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.

१०. शाखा लेखापरिक्षकांचा अहवाल :

१. औरंगाबाद, वाळुंज आणि जालना युनिटच्या लेखापरिक्षकांच्या अहवालानुसार, सदर युनिटने मागील अनेक वर्षांपासून नफा आणि तोटा खात्यातून प्रकल्प खात्यामध्ये लेखांकन करण्याची पध्दत बदलली होती. वरील बाबी लक्षात घेता, दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक विवरणात काही परिणाम झाला असेल तर तो आम्हाला मोजता येणे शक्य नाही.

नियंत्रण आणि महालेखापरिक्षक यांचे लेखांकनाच्या बदलाबाबत आणि वित्तीय विवरण तयार करण्याबाबतचे स्वतंत्र मत घेतलेले नाही.

त्याचप्रमाणे सर्व स्थावर स्थिर मालमत्ता घसारा निधिसह प्रकल्प खात्यात हस्तांतरीत करण्यात आली आहे. तथापि नफा/खर्चपेक्षा जास्त जमा रकमेच्या संबंधातील खुलासा भविष्याकाळासाठी दिला गेला आहे.

दिनांक १०/१०/१९७२ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार, औरंगाबाद प्रकल्पासाठी सिडकोची एजन्ट म्हणून नेमणुक करण्यात आलेली होती. तथापि राज्य सरकारने कोणतेही एजन्सी पारिश्रमिक विहीत केलेले नाही किंवा या बाबतीत सिडकोला कोणतेही स्पष्टीकरण मिळालेले नव्हते.

शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित

स्वतंत्र लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - ब

शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित, यांच्या सभासदांना,

सम तारखेच्या आमच्या “अन्य कायदेशिर व विनियामक आवश्यकतांवरील अहवाल” या अहवाला अंतर्गत संदर्भित केलेले जोडपत्र.

महामंडळ हे महाराष्ट्र शासनाचे एजन्ट असल्याने महामंडळाचे उत्पन्न म्हणून फक्त एजन्सी मोबदला घेतला जातो. महामंडळाने केलेले सर्व खर्च, मग ते भांडवली असो किंवा महसुली असो आणि महामंडळाकडे जमा झालेले सर्व उत्पन्न हे महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने जमा झालेले आहे. (आर्थिक विवरणपत्रांचा भाग असलेली टीप क्रमांक १९ आणि २० पहा)

आम्ही मागितलेली माहिती आणि स्पष्टीकरणे आणि महामंडळाने दिलेल्या लेखापरिक्षणाच्या सामान्य प्रक्रियेत आणि आमच्या सर्वोत्तम ज्ञान आणि विश्वासानुसार आम्ही तपासलेल्या लेखापुस्तकांच्या आणि नोंदीच्या बाबतीत, आमचे असे म्हणणे आहे की,

- अ) अ. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि महामंडळाच्या नोंदींची तपासणी करण्याच्या आधारे महामंडळाने मालमत्ता, संयंत्र आणि उपकरणांचे परिमाणात्मक तपशिल आणि परिस्थितीसह संपूर्ण तपशिल दर्शविणारे योग्य अभिलेख ठेवलेले नाहीत.
- ब. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि महामंडळाच्या नोंदींची तपासणी करण्याच्या आधारे, महामंडळ अमूर्त मालमत्तेच्या संपूर्ण तपशिलासह योग्य अभिलेख राखत नाहीत.
- ब) भौतिक पडताळणीचा कागदोपत्री पुरावा नसताना. व्यवस्थापनाने केलेल्या स्थिर मालमत्तेच्या भौतिक पडताळणीवर भाष्य करता येणार नाही.
- क) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार आणि केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रियेच्या आधारे महामंडळाने मालमत्ता, संयंत्र आणि उपकरणे अंतर्गत स्थावर मालमत्ता उघड केली आहे. तथापि महामंडळ या स्थावर मालमत्तेच्या संदर्भात मालकी हक्काची कागदपत्रे प्रदान करू शकले नाही. अशा कागदपत्रांच्या अभावी, मालकी हक्कांची कागदपत्रे महामंडळाच्या नावे आहेत की नाही, यावर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.
- ड) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही तपासलेल्या नोंदीनुसार महामंडळाने वर्षभरात त्यांची मालमत्ता, संयंत्र आणि उपकरणे किंवा अमूर्त मालमत्ता किंवा दोन्हीचे पुनर्मुल्यांकन केलेले नाही.
- इ) बेनामी व्यवहार (प्रतिबंध) अधिनियम, १९८८ अन्वये आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार वर्षाच्या कोणत्याही वेळी आणि त्या अंतर्गत तयार केलेल्या नियमावलीनुसार, प्रस्तुत वर्षादरम्यान महामंडळाविरुद्ध कोणतीही बेनामी मालमत्ता धारण करण्यासाठी कोणतीही कारवायी सुरू केलेली नाही किंवा प्रलंबित नाही.
२. अ) महामंडळाच्या व्यवसायाच्या स्वरूपानुसार, कोणतीही वस्तुसूची धारण करण्याची आवश्यकता नाही. त्यानुसार, आदेशाचा कलम ३(दोन) (अ) महामंडळाला लागू नाही.
- ब) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांनुसार बँका किंवा वित्तीय संस्थांकडून महामंडळाला विद्यमान मालमत्तेच्या प्रतिभूतीच्या आधारे वर्षभरात कोणत्याही खेळत्या भांडवलाची मर्यादा मंजूर करण्यात आली नाही आणि त्यामुळे आदेशाच्या कलम ३(दोन) (ब) अंतर्गत अहवाल देणे महामंडळाला लागू होणार नाही.

३. आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार :-

- अ) वर्षभरामध्ये महामंडलाने कंपनी, पेढ्या, मर्यादित दायित्व भागिदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षकारांना कर्ज, कर्जाऊ स्वरूपातील अग्रिम, हमी किंवा सुरक्षा प्रदान केलेली नाही. त्यानुसार, आदेशाचा कलम ३(एम)(ए) महामंडळाला लागू नाही.
- ब) वर्षभरात केलेली गुंतवणूक ही प्रथमदर्शनी महामंडळाच्या हितासाठी हानीकारक नाही.
- क) महामंडळाने कंपनी, पेढ्या, मर्यादित दायित्व भागिदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षकारांना कर्जाच्या स्वरूपातील कर्ज आणि आगाऊ रक्कम दिली नाही. त्यानुसार आदेशातील कलम ३(तीन) (सी), ३ (तीन) (डी), ३(ती) (इ) आणि ३ (तीन) (एक) महामंडळाला लागू नाहीत.
- चार) हे महामंडळ एक सरकारी कंपनी असल्याने कर्ज, गुंतवणूक, हमी आणि सुरक्षा यांच्या बाबतीत कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम १८५ आणि १८६ मधील तरतुदी लागू नाहीत.
- पाच) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी कायद्याच्या कलम ७३ ते ७६ आणि त्या अंतर्गत तयार केलेल्या नियमांनुसार, लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत, महामंडळाने जनतेकडून कोणतीही ठेव स्विकारलेली नाही. किंवा ठेव म्हणून मानल्या जाणाऱ्या कोणत्याही रकमा स्विकारलेल्या नाहीत, त्यानुसार आदेशाचा कलम ३(पाच) महामंडळाला लागू होत नाही.
- सहा) आमच्या माहितीनुसार आणि स्पष्ट केल्याप्रमाणे, केन्द्र सरकारने कायद्याच्या कलम १४८ च्या उप कलम (१) अंतर्गत खर्च अभिलेख याची देखभाल करण्याचे नियामन केलेले नाही.
- सात) (अ) महामंडळाच्या अभिलेखानुसार, निर्विवाद वैधानिक वस्तु आणि सेवा कर, भविष्य निर्वाह निधि, कर्मचारी राज्य विमा, प्राप्तीकर, सेवा कर, सिमा शुल्क, अबकारी शुल्क, मूल्यवर्धित कर, उपकर आणि इतर कोणतीही संविधीमान्य देणी जेथे लागू असेल तेथे जमा करीत नाही.
- (ब) निर्विवाद वैधानिक देणी :
- १) ज्या तारखेपासून थकबाकी देय झालेली आहे त्या तारखेपासून सहा महीन्यांपेक्षा अधिक कालावधीकरीता देय असलेली संविधीमान्य शिल्लक थकबाकी खालील प्रमाणे आहे :-

संविधीचे नाव	देय रकमेचे स्वरूप	रक्कम (रु. लाखांमध्ये)	देय रक्कमेशी संबंधित कालावधी (रुपये)	प्रदानाचा दिनांक
आयकर अधिनियम, १९६१	भाड्या वरील टीडीएस	३.५९	चालु वर्ष आणि अगोदरची वर्षे	आज मितिपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
आयकर अधिनियम, १९६१	व्यवसायिक शुल्कावरील टीडीएस	०.४३	चालु वर्ष	आज मितिपर्यंत प्रदान केलेले नाही.

संविधीचे नाव	देय रकमेचे स्वरूप	रक्कम (रू. लाखांमध्ये)	देय रक्कमेशी संबंधित कालावधी (रुपये)	प्रदानाचा दिनांक
आयकर अधिनियम १९६१	वेतनावरील टीडीएस	०.१४	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
आयकर अधिनियम १९६१	टीसीएस	१.४४	अगोदरची वर्षे, चालू वर्ष आणि आगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
इमारत आणि इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर अधिनियम, १९९६	कामगार कल्याण उपकर	३१.१२	चालू वर्ष आणि अगोदरची वर्षे	आज मिती पर्यंत प्रदान केलेले नाही.
सेवा कर अधिनियम, १९९४	सेवा कर	३.६२	चालू वर्ष	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
महाराष्ट्र मुल्य वर्धित कर, २००२	कामे कंत्राट कर	५.०१	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
महाराष्ट्र मुल्य वर्धित कर, २००२	मुल्य वर्धित कर	०.१७	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
वस्तु आणि सेवा कर अधिनियम, २०१७	वस्तु आणि सेवा कर	४.८३	चालू वर्ष आणि अगोदरची वर्षे	आज मिती पर्यंत प्रदान केलेले नाही.

२) अ) औरंगाबाद युनिटच्या शाखा लेखापरिक्षकांकडून कळविण्यात आल्याप्रमाणे असे आढळून आलेले आहे की, देय तारखेपासून ६ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीच्या संबंधातील खालील संविधिमान्य देणी अजून पर्यंत प्रदान केलेली नाहीत :-

संविधीचे नाव	देय रकमेचे स्वरूप	रक्कम (रू. लाखांमध्ये)	देय रक्कमेशी संबंधित कालावधी	प्रदानाचा दिनांक
इमारत आणि इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर अधिनियम, १९९६.	कामगार कल्याण उपकर	२,८१२.४५	चालू वर्ष आणि अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत. दि. ३१/०३/२०२४ अनुसार प्रदान केलेले नाही.
महाराष्ट्र जमिन महसुल संहिता	एनए कर (अ-कृषिक कर)	२०.८०	अगोदरची वर्षे तसेच चालू वर्ष	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत. दि. ३१/०३/२०२४ अनुसार प्रदान केलेले नाही.
स्रोत रकमेतील कर वजावट	टीडीएस	०.१९	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत.
स्रोत रकमेतील कर वजावट (टीसीएस)	टीसीएस	०.०४	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत.

- ३) नांदेड युनिटच्या शाखा लेखापरिक्षकाने नोंदविल्याप्रमाणे असे आढळून आलेले आहे की, खालील संविधिमान्य देणी देय झाल्याच्या तारखेपासून सहा महीन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी थकीत आहेत :-

संविधीचे नाव	देय रकमेचे स्वरूप	रक्कम (रू. लाखांमध्ये)	देय रकमेच्या संबंधातील कालावधी	प्रदानाचा दिनांक
आयकर अधिनियम १९६१	कंत्राटदारांना दिलेल्या प्रदानावरील टीडीएस	०.०१	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत.
महाराष्ट्र भू महसूल संहिता	अ-कृषिक कर	०.०८	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत
महाराष्ट्र कामगार कल्याण निधि अधिनियम १९५३	महाराष्ट्र कामगार कल्याण निधि	०.०००४८ ०.०००२४	अगोदरची वर्षे आर्थिक वर्ष २०२३-२४	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाहीत
कर्मचारी राज्य विमा अधिनियम	गट विमा	०.००१३३	आर्थिक वर्ष २०२३-२४	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
इमारत आणि इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर अधिनियम १९९६	बांधकाम कामगार कल्याण निधि	०.०६	अगोदरची वर्षे	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
		०.०९	आर्थिक वर्ष २०१६-१७	आज मितीपर्यंत प्रदान केलेले नाही.
		०.५१	आर्थिक वर्ष २०१७-१८	
		०.९४	आर्थिक वर्ष २०१८-१९	
		१.४७	आर्थिक वर्ष २०१९-२०	
		०.५४	आर्थिक वर्ष २०२०-२१	

- (४) नाशिक युनिटच्या शाखा लेखापरिक्षकाने नोंदविल्याप्रमाणे, श्रम उपकराची रक्कम रु.०.०८ लाख, बांधकाम कामगार कल्याण फंडातील रक्कम रुपये ०.१४ लाख इत्यादी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत जमा केलेली नाही आणि त्यानंतर आजमिती पर्यंत कोणतीही रक्कम भरली असल्यास पडताळणीसाठी कोणताही कागदोपत्री पुरावा सादर केला नाही.

- क) आम्हाला देण्यात आलेली माहिती व स्पष्टीकरणे यानुसार आणि महामंडळाच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे सेवा कर, उत्पन्न कर, वस्तु आणि सेवा कर, जे कोणत्याही वादांमुळे ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत जमा झालेली नाहीत ते खालील प्रमाणे आहेत. :-

संविधीचे नाव	देय रकमेचे स्वरूप	रक्कम (रू. लाखांमध्ये)	देय रकमेच्या संबंधातील कालावधी	न्यायपिठ
सेवा कर	सेवा कर मागणी	१३,४१०.६०	०१/०४/२०११ ते ३१/०३/२०१४	अबकारी उत्पादन व सेवा कर अपिल प्राधिकरण (सीइएसटीएटी)
सेवा कर	सेवा कर मागणी	१३,६५६.००	०१/०६/२००७ ते ३१/०३/२०१२	अबकारी उत्पादन व सेवा कर अपिल प्राधिकरण (सीइएसटीएटी)

संविधीचे नाव	देय रक्कमेचे स्वरूप	रक्कम (रु. लाखांमध्ये)	देय रकमेच्या संबंधातील कालावधी	न्यायपिठ
सेवा कर	सेवा कर मागणी (अग्रेसर आकार)	१) १०,७१७.०६	एप्रिल २०१६ ते जुन, २०१७	अबकारी उत्पादन व सेवा कर अपिल प्राधिकरण (सीईएसटीएटी)
	सेवा कर मागणी (रिव्हर्स चार्ज)	२) २०६.६२		
आयकर (टीडी एस) (नवी मुंबई प्रकल्प)	ट्रेसेस पोर्टल नुसार मागणी	१०१.६७	चालु वर्ष तसेच अगोदरची वर्षे	ट्रेसेस पोर्टल सोबत दुरुस्ती नुसार
आयकर (टीडी एस) (औरंगाबाद शाखा)	कारणे दाखवा नोटीस	३०.२९	चालु वर्ष तसेच अगोदरची वर्षे	ट्रेसेस पोर्टल सोबत दुरुस्ती नुसार
आयकर (टीडी एस) (नांदेड शाखा)	ट्रेसेस पोर्टल नुसार मागणी	३.३९	२०१७-१८ ते २०२०-२१	ट्रेसेस पोर्टल सोबत दुरुस्ती नुसार
वस्तु आणि सेवा कर अधिनियम	कारणे दाखवा नोटीस	६७,४४८.५९	२०१७-१८ ते २०२०-२१	वस्तु आणि सेवा कर गुप्तचर महासंचालनालय

नवीन नांदेड शाखेच्या शाखा लेखापरिक्षकांनी दिलेल्या माहिती नुसार, खाते कोड क्रमांक २३४३०० अंतर्गत खाते एपीपी(ईपीएफ) (खाजगी पक्षकाराला अग्रिम) अंतर्गत डेबिटद्वारे पीएफ अधिकाऱ्यांकडे ६८.०८ लाख रुपये रक्कम जमा केली जाते. असे नमुद करण्यात आले आहे की, ही रक्कम सन १९९० ते ऑक्टोबर, २००५ या कालावधीसाठीच्या प्रकरणी जमा केली आहे. ही रक्कम युनिटच्या कंत्राटदारांनी यापुर्वी कामावर ठेवलेल्या कामगारांसाठी देय असलेल्या पीएफ खात्यावर जमा केली आहे. ज्यासाठी कलम ७अ अंतर्गत महामंडळाला पुर्वी नोटीस बजावण्यात आली होती. अशाप्रकारे, दिलेली रक्कम कंत्राटदारांच्या वतीने देण्यात आलेली आहे. जर काही दोष असेल तर, ज्या कंत्राटदारांची देयके चुकती झाली असतील त्यांची अद्याप ओळख पटलेली नाही आणि वसुलीची कार्यवाही अद्याप सुरु झालेली नाही. असे देखिल नमुद करण्यात आले आहे की, हे प्रकरण पीएफ अधिकाऱ्यासमोर न्यायप्रविष्ट आहे. आर्थिक विवरणपत्राचा परिणाम आणि संभाव्य आकस्मिक दायित्वावर पडताळणी करण्यासाठी आणि त्यावर टिप्पणी करण्यासाठी कोणतेही अधिक तपशिल सादर केलेले नाहीत.

नवीन नांदेड शाखेच्या बाबतीत, २२.६२ लाख रुपये इएसआय अधिकाऱ्यांकडे “अॅडव्हान्सेस टु इएसआय” खात्या अंतर्गत डेबिटद्वारे जमा केली जाते, असे नमुद करण्यात आले आहे की, ही रक्कम सन १९९० ते ऑक्टोबर, २००५ या कालावधीसाठीच्या प्रकरणी जमा केली आहे. ही रक्कम युनिटच्या कंत्राटदारांनी यापुर्वी कामावर ठेवलेल्या कामगारांसाठी देय असलेल्या इएसआय खात्यावर जमा केली आहे. अशा प्रकारे, दिलेली रक्कम कंत्राटदारांच्या वतीने देण्यात आलेली आहे. जर काही दोष असेल तर, ज्या कंत्राटदारांची देयके चुकती झाली असतील त्यांची अद्याप ओळख पटलेली नाही आणि वसुलीची कार्यवाही अद्याप सुरु झालेली नाही. असे देखिल नमुद करण्यात आले आहे की, हे प्रकरण इएसआय अधिकाऱ्यासमोर न्यायप्रविष्ट आहे. आर्थिक विवरण पत्राचा परिणाम आणि संभाव्य आकस्मिक दायित्वावर पडताळणी आणि टिप्पणी करण्यासाठी कोणतेही अधिक तपशिल सादर केलेले नाहीत.

- आठ) आम्हाला देण्यात आलेली माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि महामंडळाच्या अभिलेखांची आम्ही तपासणी करण्याच्या आधारे, महामंडळाने आयकर अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कर मुल्यांकनात पुर्वी नोंदवलेले नसलेले किंवा लेखा पुस्तकांमध्ये उत्पन्न म्हणून नोंदवलेले नसलेले कोणतेही व्यवहार वर्षभरात उत्पन्न म्हणून सादर केलेले नाहीत किंवा उघड केलेले नाहीत. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३ (आठ) महामंडळाला लागू नाही.
- नऊ) (अ) आम्ही तपासलेल्या महामंडळाच्या अभिलेखानुसार आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणानुसार, महामंडळाने कर्जाची परतफेड करण्यात किंवा कोणत्याही कर्जदारांना व्याज देण्यास कसुर केलेली नाही.
- (ब) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि महामंडळाच्या अभिलेखांची तपासणी करण्याच्या आधारे, महामंडळाला कोणत्याही बँकेने किंवा वित्तिय संस्थेने किंवा सरकारने किंवा कोणत्याही सरकारी प्राधिकरणाने जाणुनबुजुन कर्जबुडवे म्हणून घोषित केलेले नाही.
- (क) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही केलेल्या लेखापरिक्षण प्रक्रीयेच्या आधारे, ज्या उद्देशासाठी मुदत कर्ज घेतले होते त्यासाठीच ते लागू करण्यात आले होते.
- (ड) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, व आम्ही केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार आणि महामंडळाच्या आर्थिक विवरणांच्या एकुण तपासणीनुसार, आम्ही अहवाल प्रस्तुत करतो की, अल्पकालीन आधारावर उभारलेला कोणताही निधी महामंडळाने दीर्घकालीन उद्देशासाठी वापरला नाही.
- (इ) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि महामंडळाच्या स्वतंत्र आर्थिक विवरणांच्या एकुण तपासणीनुसार आम्ही अहवाल देतो की, महामंडळाने तिच्या उपकंपनी, सहयोगी किंवा संयुक्त उपक्रमांच्या जबाबदाऱ्या पूर्ण करण्यासाठी किंवा त्यांच्यासाठी कोणत्याही संस्थेकडून किंवा व्यक्तीकडून कोणताही निधि घेतलेला नाही.
- (फ) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आम्ही पार पाडलेल्या कार्यपध्दतीनुसार, आम्ही अहवाल देतो की, महामंडळाने त्यांच्या उपकंपनी, सहयोगी किंवा संयुक्त साहस कंपनीमध्ये धारण केलेल्या प्रतिभुतींच्या तारणावर वर्षभरात कर्ज उभारले नाही. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३ (नऊ) (एफ) महामंडळाला लागू नाही.
- दहा) (अ) महामंडळाने प्रारंभिक सार्वजनिक प्रस्तावाद्वारे किंवा कर्जाच्या अधिकार लेखांसह पुढील सार्वजनिक प्रस्तावाद्वारे रक्कम उभारलेली नाही. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३(दहा) (अ) महामंडळाला लागू नाही.
- (ब) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, आणि महामंडळाच्या अभिलेखांची आम्ही तपासणी केली त्याआधारे महामंडळाने वर्षादरम्यान शेअर्सचे किंवा पुर्णतः किंवा अंशतः परिवर्तनिय ऋणपत्रांचे कोणतेही अधिमान वाटप किंवा खाजगी नियुक्ती केलेली नाही.
- अकरा)(अ) भारतातील सामान्यतः स्विकारल्या जाणाऱ्या लेखापरिक्षण पध्दतीनुसार पार पाडलेल्या महामंडळाच्या पुस्तकांचे आणि अभिलेखांचे परिक्षण करण्याच्या दरम्यान, आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार वर्षभरात महामंडळाकडून कोणत्याही महत्वाच्या फसवणुकीचे उदाहरण आम्हाला आढळले नाही किंवा नोंदवले गेले नाही किंवा व्यवस्थापनाकडून आम्हाला अशा कोणत्याही प्रकरणाची माहिती देण्यात आलेली नाही.
- (ब) आम्हाला दिलेली माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार कंपनी (लेखापरिक्षण आणि लेखापरिक्षक) नियम, २०१४ च्या नियम १३ अंतर्गत विहीत केलेल्या फॉर्म एडीटी-४ मध्ये लेखापरिक्षकांनी कायद्याच्या कलम १४३, उपकलम (१२) अंतर्गत कोणताही अहवाल केंद्र सरकारकडे दाखल केलेला नाही.

- (क) भारतातील सामान्यतः स्विकारल्या जाणाऱ्या लेखापरिक्षण पद्धतीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि व्यवस्थापनाने आम्हाला सादर केलेल्या माहितीनुसार, महामंडळाच्या पुस्तकांच्या आणि नोंदींच्या तपासणीदरम्यान, वर्षभरात महामंडळाला कोणत्याही व्हिसल-ब्लोअर तक्रारी प्राप्त झालेल्या नाहीत.
- बारा) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, महामंडळ निधिमहामंडळ नाही. त्यानुसार आदेशातील कलम ३(बारा) महामंडळाला लागू नाही.
- तेरा) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि महामंडळातील नोंदींची आम्ही केलेली तपासणी यांच्या आधारे, संबंधित पक्षकारांसोबतचे व्यवहार कायद्याच्या कलम १७७ आणि १८८ नुसार आहेत, ज्यामध्ये अशा व्यवहारांचे तपशिल प्रयोज्य लेखा मानकांनुसार आवश्यक असलेल्या आर्थिक विवरणांमध्ये उघड केले आहेत.
- चौदा) (अ) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांवर आणि आमच्या लेखापरिक्षण प्रक्रीयेवर आधारीत, अशी महामंडळाकडे अंतर्गत लेखापरिक्षण प्रणाली आहे. आमच्या लेखापरिक्षण अहवालाच्या अभिप्रायाच्या आधारे परिच्छेद १२ (बारा) मधील आमच्या टिप्पण्यांकडे लक्ष वेधण्यात आले आहे.
- (ब) अहवाल कालावधीपर्यंत जारी केलेल्या महामंडळाच्या अंतर्गत लेखापरिक्षण अहवालांचा विचार केला गेला आहे.
- पंधरा) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, महामंडळाने त्यांच्या संचालकांशी किंवा संचालकांच्या संबंधित व्यक्तींशी रोख नसलेले व्यवहार केलेले नाहीत. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३(पंधरा) महामंडळाला लागू होत नाही.
- सोळा) अ) महामंडळाची भारतीय रिझर्व्ह बँक अधिनियम, १९३४ चे कलम ४५-एकए अंतर्गत नोंदणी करणे आवश्यक नाही. त्यानुसार, आदेशाच्या कलम ३ (सोळा)(अ) च्या तरतुदी महामंडळाला लागू नाहीत.
- ब) महामंडळाने वर्षभरात बिगर-बँकींग वित्तिय/गृहनिर्माण वित्तिय उपक्रम राबविले नाहीत. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३ (सोळा) (ब) महामंडळाला लागू नाही.
- क) रिझर्व्ह बँकेने केलेल्या नियमांमध्ये परिभाषित केल्याप्रमाणे महामंडळ मुख्य गुंतवणुक कंपनी (सीआयसी) नाही. त्यानुसार, आदेशातील कलम ३ (सोळा) (क) महामंडळाला लागू होत नाही.
- ड) लेखापरिक्षणादरम्यान आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, गटाकडे कोणतेही सीआयसी नाहीत. त्यानुसार आदेशाचे कलम ३ (सोळा) (ड) महामंडळाला लागू होत नाही.
- सतरा) लेखापरिक्षण अंतर्गत वर्षामध्ये तसेच मागील वर्षी महामंडळाला कोणतेही रोख नुकसान झालेले नाही.
- अठरा) वर्षभरात महामंडळाच्या वैधानिक लेखापरिक्षकांनी राजीनामा दिलेला नाही, त्यामुळे या कलमा अंतर्गत अहवाल देणे लागू होत नाही.
- एकोणीस) आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार (टीप २१ (चार) पहा) आर्थिक मालमत्तेच्या वसुली आणि आर्थिक दायित्वे भरण्याच्या अपेक्षित तारखा, वित्तिय विवरण पत्रांसह असलेली इतर माहिती आणि संचालक मंडळ आणि व्यवस्थापन योजने विषयीचे आमचे ज्ञान आणि गृहीतकांना समर्थन देणाऱ्या पुराव्यांची तपासणी करण्याच्या आधारे, आमच्या लक्षात असे काहीही आलेले नाही. त्यामुळे आम्हाला असे वाटते की, लेखापरिक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंत अस्तित्वात असलेली भौतिक अनिश्चितता असे दर्शविते की, महामंडळ ताळेबंदाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत देय असलेल्या त्यांच्या दायित्वांची पूर्तता करण्यास सक्षम नाही. तथापि, आम्ही असे म्हणतो की, हे महामंडळाच्या भविष्यातील व्यवहार्यतेबद्दलचे आश्वासन नाही. आम्ही पुढे असे नमुद करतो की, आमचा अहवाल लेखापरिक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंतच्या तथ्यांवर आधारीत आहे आणि आम्ही कोणतीही हमी देत नाही आणि ताळेबंदाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत देय असलेली सर्व दायित्वे महामंडळाकडून जेव्हा देय होतील तेव्हा ती पूर्ण होतील.

वीस) निगम सामाजिक जबाबदारी (सीएसआर) मध्ये योगदान देण्याच्या तरतुदी महामंडळाला लागू होत नाहीत. म्हणून या कलमा अंतर्गत अहवाल देणे महामंडळाला प्रयोज्य नाही. (टीप १९ आणि २० कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे).

शाह गुप्ता अँड कंपनी करीता
सनदी लेखापाल
पेढी नों. क्र. १०९५७४ डब्ल्यू.

सही/-
वेदुला प्रभाकर शर्मा
भागिदार

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ३० डिसेंबर, २०२४

सदस्यत्व क्र. १२३०८८
युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित

स्वतंत्र लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - क

शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित, यांच्या सभासदांना,

कंपनी अधिनियम, २०१३ (“अधिनियम”)चे कलम १४३ उपकलम ३ खंड(एक) अन्वये अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावरील अहवाल.

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (महामंडळ) च्या सभासदांना सम तारखेच्या स्वतंत्र लेखापरिक्षा अहवालाच्या “अन्य विधी आणि विनियामक आवश्यकता” अंतर्गत संदर्भित केलेले परिशिष्ट.

आम्ही दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (महामंडळ) च्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे त्या तारखेस संपलेल्या वर्षापर्यंतच्या महामंडळाच्या वित्तीय विवरणांच्या आम्ही केलेल्या लेखापरिक्षणाच्या व्यादेशासह लेखापरिक्षण केलेले आहे.

अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांशी संबंधित व्यवस्थापनाची जबाबदारी

महामंडळाच्या व्यवस्थापनावर भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेने (आयसीएआय) निर्गमित केलेल्या वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरिक्षणावरील मार्गदर्शक टिप्पणीमध्ये नमुद केलेले अंतर्गत नियंत्रणांचे आवश्यक घटक विचारात घेऊन महामंडळाकडून प्रस्थापित करण्यात आलेल्या वित्तीय अहवाल निकषांवरील अंतर्गत नियंत्रणांच्या आधारे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण प्रस्थापित करण्याची आणि ठेवण्याची जबाबदारी आहे. अशा प्रकारच्या जबाबदारीमध्ये कायदानुसार आवश्यक असल्याप्रमाणे व्यावसायिक कामकाज रितसर आणि सक्षमपणे पार पाडले जावे याची खात्री बाळगण्यासाठी पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे संकल्पचित्र, अंमलबजावणी आणि परिरक्षा करणे, तसेच महामंडळाच्या धोरणांचे काटेकोरपणे पालन करणे, मत्तांचे संरक्षण करणे, लबाडी आणि चुका यांना आळा घालणे, लेखांकन अभिलेखामध्ये अचुकता आणि परिपूर्णता आणणे आणि विश्वसनिय वित्तीय माहिती नियमितपणे देणे इत्यादींचा समावेश आहे.

लेखापरिक्षकांची जबाबदारी :-

आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे वित्तीय अहवालावरील महामंडळाच्या अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणावर अभिप्राय देणे ही आमची जबाबदारी आहे. आम्ही वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरिक्षणावरील मार्गदर्शक टिप्पणी (मार्गदर्शक टिप्पणी) आणि अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांचे लेखापरिक्षण करण्यासाठी लागू असलेल्या मर्यादेपर्यंत सदर अधिनियमाचे कलम १४३(१०) अन्वये विहीत करावयाच्या लेखांकनावरील मानके, ज्या दोन्ही अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या लेखापरिक्षणासाठी प्रयोज्य आहेत आणि ज्या दोन्ही आयसीएआय ने निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार आमचे लेखापरिक्षण पार पाडलेले आहे. वित्तीय अहवालावरील पुरेशी अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे प्रस्थापित केलेली किंवा ठेवलेली होती किंवा कसे तसेच अशी नियंत्रणे सर्व महत्वाच्या बाबतीत प्रभावीरित्या वापरली जात आहेत किंवा नाहीत याची संयुक्तीक हमी बाळगण्यासाठी लेखापरिक्षणाचे नियोजन करताना आणि नैतिक आवश्यकतांचे पालन करताना आम्हाला ही मानके आणि मार्गदर्शक टिप्पणी यांची आवश्यकता भासते.

आमच्या लेखापरिक्षणामध्ये वित्तीय अहवालावरील पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रण कार्यप्रणाली विषयीचा आणि ती प्रभावीपणे अंमलात आणण्याविषयीचा लेखापरिक्षण पुरावा मिळविण्यासाठी प्रक्रीया पार पाडण्याचा समावेश आहे. वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांच्या आमच्या लेखापरिक्षणामध्ये वित्तीय अहवालावरील अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे समजून घेणे, विद्यमान महत्वपूर्ण कमजोरीची जोखीम निर्धारित करणे आणि निर्धारित जोखमीच्या आधारे अंतर्गत नियंत्रणांची चाचणी करणे, त्यातील रचनेचे मूल्यांकन करणे आणि प्रभावीपणे प्रचालन करणे इत्यादीचा समावेश करण्यात आलेला आहे. निवडलेली ही प्रक्रीया लबाडीमुळे किंवा चुकून केलेल्या वित्तीय विवरणाची जोखीम निर्धारित करण्याच्या समावेशासह लेखापरिक्षणाच्या निर्णय क्षमतेवर अवलंबून आहे.

मत अस्विकरणाच्या परिच्छेदामध्ये वर्णन केलेल्या बाबीनुसार आम्हाला लेखापरिक्षण मतासाठी आधार प्रदान करण्याकरीता पुरेसे लेखा परिक्षण पुरावे मिळू शकले नाहीत.

वित्तिय अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रणांचा अन्वयार्थ :-

वित्तिय अहवालावरील महामंडळाची अंतर्गत वित्तिय नियंत्रण प्रक्रीया ही सामान्यपणे स्विकारण्यात आलेल्या लेखांकन तत्वानुसार बाह्य प्रयोजनासाठी तयार केलेल्या वित्तिय अहवालाच्या विश्वसनियतेबाबत आणि वित्तिय विवरणे तयार करण्याशी संबंधित योग्य ती खात्री देण्यासाठी संकल्पचित्रित करण्यात आलेली आहे. वित्तिय अहवालावरील महामंडळाच्या अंतर्गत वित्तिय नियंत्रण प्रक्रीयेमध्ये पुढील दिलेल्या बाबींशी संबंधित धोरणांचा आणि प्रक्रीयांचा समावेश करण्यात आलेला आहे :-

१. महामंडळाच्या मालमत्तेबाबतचे व्यवहार आणि मालमत्तेचे स्वरूप अचुकपणे आणि विस्तृतपणे ज्यामध्ये प्रतिबिंबित होतात असे अभिलेख ठेवण्याशी संबंधित बाबी.
२. सर्वसामान्यपणे स्विकारण्यात आलेल्या लेखांकन तत्वानुसार वित्तिय विवरणे तयार करण्याची परवानगी मिळविण्यासाठी आवश्यक असेल त्याप्रमाणे व्यवहारांची नोंद करण्यात आलेली आहे आणि कंपनीचे उत्पन्न आणि खर्च हे केवळ कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक यांच्या प्राधिकाराने करण्यात येतात याची उचित खात्री देण्याशी संबंधित बाबी.
३. कंपनीच्या मत्तांचे अनधिकृत संपादन, वापर किंवा स्वरूप यांचा तपास करण्याची किंवा त्यास प्रतिबंध करण्याची खात्री देणे, ज्यामुळे वित्तिय विवरणांवर महत्वाचा प्रभाव पडेल अशा बाबी.

वित्तिय अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादा.

अयोग्य व्यवस्थापनाच्या शक्यतेच्या समावेशासह वित्तिय अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादेमुळे, नियंत्रणांचे अभिलेखन किंवा महत्वाच्या चुका होऊ शकतात आणि त्या शोधून देखिल काढता येणार नाहीत. तसेच आगामी काळातील वित्तिय अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रणांच्या मूल्यांकनावरील प्रक्षेपण हे जोखमीच्या अधिन आहे. कारण बदलत्या परिस्थितीमुळे वित्तिय अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रण पुरेसे राहणार नाही किंवा धोरणाच्या किंवा प्रक्रीयेच्या अनुपालनाचा दर्जा घसरेल.

अभिप्राय अस्विकार करण्याचा आधार :

आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार महामंडळाने भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेकडून जारी केलेल्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत वित्तिय नियंत्रणाच्या लेखापरिक्षणातील मार्गदर्शक टिप्पणीमध्ये नमुद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या आवश्यक घटकांचा विचार करून महामंडळाने स्थापन केलेल्या निकषांवर आर्थिक अहवालावरील आपले अंतर्गत वित्तिय नियंत्रण स्थापित केलेले नाही.

अभिप्रायाचा अस्विकार

वरील अभिप्राय परिच्छेदाचा अस्विकार करण्याच्या आधारे वर्णन केलेल्या प्रकरणाच्या महत्त्वामुळे, आम्हाला आमच्या अभिप्रायास पुष्टी देण्यासाठी महामंडळाचे वित्तिय अहवालावर पुरेसे अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण होते की नाही याचे पुरेसे योग्य लेखापरिक्षा पुरावे मिळू शकले नाहीत आणि असे अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण ३१ मार्च, २०२३ पर्यंत प्रभावीपणे कार्यरत होते. त्यानुसार आम्ही आर्थिक अहवालावर महामंडळाच्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणावर मत व्यक्त करीत नाही.

स्पष्टीकरणात्मक परिच्छेद : महामंडळाच्या आर्थिक विवरणाच्या आमच्या लेखापरिक्षणामध्ये लागू केलेल्या लेखापरिक्षा चाचण्यांचे स्वरूप, वेळ आणि व्याप्ती ठरवण्यासाठी आम्ही वर नोंदवलेल्या अस्विकरणाचा विचार केला आहे आणि अस्विकरणाचा आमच्या समतारखेच्या अहवालावर परिणाम होत नाही, ज्याने याविषयी महामंडळाच्या वित्तिय विवरणावर योग्य मत व्यक्त केले आहे.

इतर बाबी

आतापर्यंत शाखा लेखापरीक्षकांद्वारे लेखापरिक्षित केलेल्या शाखांच्या स्वतंत्र आर्थिक विवरणांशी संबंधित असलेल्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची स्थापना न करण्याबाबत कायद्याच्या कलम १४३(३)(१) अंतर्गत आमचा उपरोक्त अहवाल शाखा लेखापरिक्षकांच्या संबंधित अहवालावर आधारित आहे.

शाह गुप्ता अँड कंपनी करीता
सनदी लेखापाल
पेढी नों. क्र. १०९५७४ डब्ल्यु.
सही/-
वेदुला प्रभाकर शर्मा
भागिदार

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ३० डिसेंबर, २०२४

सदस्यत्व क्र. १२३०८८
युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित स्वतंत्र लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - ड

महामंडळ हे महाराष्ट्र शासनाचे एजंट असूनही केवळ त्यांना उत्पन्न म्हणून एजन्सी मोबदला प्राप्त होतो. महामंडळाने केलेले सर्व खर्च मग ते भांडवली असो किंवा महसुली असो, महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने केले जातात. (वित्तिय विवरणाचा भाग असणाऱ्या टीप क्र. १९ आणि २० पहा) आम्ही अहवाल प्रस्तुत करतो की,

अनु. क्र.	कंपनी अधिनियम, २०१३चे कलम १४३ (५) अन्वये निदेश	निदेशांवरील केलेल्या कारवाईवर लेखापरिक्षकांचे उत्तर	आर्थिक विवरणावरील परिणाम
१.	आयटी प्रणालीद्वारे सर्व लेखा व्यवहारांवर प्रक्रीया करण्यासाठी कंपनीकडे यंत्रणा आहे का ? होय असल्यास, खात्यांच्या अखंडतेवर आयटी प्रणाली बाहेरील लेखा व्यवहारांच्या प्रक्रीयेचे परिणाम आणि आर्थिक परिणाम जर असेल तर ते नमुद करावे.	महामंडळाने १ एप्रिल २०२० पासून सुरु होणाऱ्या आर्थिक वर्षापासून पुर्वीच्या कोबोल अकाऊंटिंग सिस्टमच्या जागी नवीन ईआरपी यंत्रणा (सॅप) संक्रमित केली. ईआरपी यंत्रणेची वर्तमान आवृत्ती एंड टु एंड इंटीग्रेटेड अकाऊंटिंग सिस्टिम म्हणून वापरली जात नाही कारण बहुतांश माहिती आणि गणना एक्सेल शीट्स किंवा थर्ड पार्टी ॲप्लीकेशन्समध्ये तयार केली जाते आणि वित्तिय लेखांकन मॉड्युल मध्ये मॅन्युअली अपलोड/पोस्ट केली जाते. ईआरपीद्वारे प्रक्रीया केलेल्या विविध अंतिम नोंदीसाठी काही मॅन्युअल हस्तक्षेप आवश्यक आहे.	निरंक
२.	ऋण/कर्ज/व्याज माफी/ माफीची काही प्रकरणे आहेत का ? असतील तर त्यामागिल कारणे आणि त्यात किती रक्कम आहे याचा अहवाल देणे.	आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार अशी कोणतीही प्रकरणे या कालावधी दरम्यान नव्हती.	निरंक
३.	केंद्र राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून विशिष्ट योजनांसाठी मिळालेला प्राप्त असलेला निधि (अनुदान इ.) त्यातील अटी व शर्तीनुसार योग्य रितीने जमा / वापरण्यात आला होता का ? विचलन प्रकरणांची यादी करा.	१. वर्षभरामध्ये महामंडळाला पीएमएवाय योजनेसाठी कोणतेही अनुदान मिळालेले नाही, तथापि, ११५३.५० लाख रुपये (केंद्र शासनाचे अर्थ सहाय्य) आणि ७६९ लाख रुपये (राज्य शासनाचे अर्थ सहाय्य) ही रक्कम मागील वर्षाच्या वापरात नसलेल्या निधियाच्या शिल्लक रकमेतुन योजने अंतर्गत विकल्या गेलेल्या सदनिकांच्या वसुलीयोग्य रकमेमध्ये समायोजित केली आहे.	निरंक

अनु. क्र.	कंपनी अधिनियम, २०१३चे कलम १४३ (५) अन्वये निदेश	निदेशांवरील केलेल्या कारवाईवर लेखापरिक्षकांचे उत्तर	आर्थिक विवरणावरील परिणाम
		२. महामंडळाला “राज्यांना अर्थसहाय्य” योजने अंतर्गत केंद्रशासनाकडून रुपये ५०,९००/- लाख (सीवाय २५,४५० लाख आणि (पी एम रु.२५,४५०/-लाख) प्राप्त झाले आहेत. या रकमेपैकी, २५,००० लाख रुपये (सी.वाय १२,५००/- लाख आणि पी.वाय रु.१२,५०० लाख) कोढाणे धरणासाठी आणि रु.२५,९००/- लाख रुपये (सी.वाय. रु.१२,९५० लाख आणि पी.वाय १२,९५० लाख) बाळगंगा धरणासाठी वाटप करण्यात आलेले आहेत. हे निधी भूसंपादनासाठी उपविभागिय भूसंपादन अधिकारी (एसएलएओ) यांना देण्यात आलेले आहेत आणि आर्थिक विवरणपत्रांमध्ये “दीर्घकालीन कर्ज” या शिर्षकाखाली नोंदवण्यात आले आहे. ३. केंद्र सरकारच्या “भांडवल गुंतवणूकीसाठी राज्यांना विशेष अर्थसहाय्य २०२२-२३” योजने अंतर्गत नैनामध्ये नगर रचना (टीपीएस) योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी भांडवली गुंतवणुक म्हणुन ५० वर्षांच्या व्याजमुक्त कर्जाच्या स्वरूपात आर्थिक सहाय्य प्रदान केले जात आहे. दिनांक २८ मार्च, २०२३ रोजीच्या ठरावाद्वारे पहीला हप्ता म्हणुन ८००८ लाख रुपये जारी करण्यात आले आणि दिनांक ५ एप्रिल, २०२३ रोजी महामंडळाच्या बँक खात्यात जमा करण्यात आले. परंतु निधी अद्याप वापरला गेला नाही आणि हा निधी दीर्घकालीन कर्ज म्हणुन दाखविण्यात आला आहे. तथापि, २२०.६५ लाख रुपयांच्या न काढलेल्या शिल्लक रकमेवर जमा केलेले व्याज दीर्घकालीन कर्जा अंतर्गत महाराष्ट्र सरकारला देय असल्याचे दाखविण्यात आले आहे. ४. केंद्र सरकारने ५० वर्षांच्या व्याजमुक्त कर्जाच्या स्वरूपात आर्थिक मदत दिली आहे “या योजने अंतर्गत राज्य सरकारला भांडवली गुंतवणुक प्रकल्पांसाठी” २०२३-२४ च्या भांडवली गुंतवणुकीकरीता राज्यांना विशेष सहाय्य या स्वरूपात	

अनु. क्र.	कंपनी अधिनियम, २०१३चे कलम १४३ (५) अन्वये निदेश	निदेशांवरील केलेल्या कारवाईवर लेखापरिक्षकांचे उत्तर	आर्थिक विवरणावरील परिणाम
		केंद्र सरकारने दिनांक २३/१०/२०२३ रोजीच्या पत्राद्वारे १९५.१३६ कोटी रुपयांच्या युनिट मॉलच्या बांधकामासाठी राज्य सरकारच्या योजनेला मान्यता दिली आहे. त्यापैकी दिनांक २५/१०/२०२३ रोजी रु. ९७५६.८० लाख रुपयांचा पहिला हप्ता जारी करण्यात आला आहे. वर्षभरात युनिटी मॉलसाठी ८८.२९ लाख रुपये खर्च बुक केला जातो आणि न काढलेल्या शिल्लक रकमेवर ३९.५९ लाख रुपये व्याज दीर्घकालीन कर्जा अंतर्गत महाराष्ट्र सरकारला देय असल्याचे दाखवले जाते.	

शाह गुप्ता अॅन्ड कंपनीच्या वतीने आणि त्यांच्याकरीता
सनदी लेखापाल
पेढी नों. क्र. १०९५७४ डब्ल्यु.

सही/-
वेदुला प्रभाकर शर्मा
भागिदार

सदस्यत्व क्र. १२३०८८
युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेआरआरके७१३७

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ३० डिसेंबर, २०२४

शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र (मर्यादित)

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंद

(रुपये लाखांत)

तपशील	अनुसूची	३१ मार्च २०२४ अनुसार चालु कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी	३१ मार्च २०२३ अनुसार मागील कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी
एक. समन्याय आणि दायित्वे			
१) भागधारकांचा निधी			
(अ) भाग भांडवल	२	३९५.००	३९५.००
(ब) राखीव आणि शिल्लक	३	२५१.९२	२४८.२२
२) बिगर चालु दायित्वे			
(अ) दिर्घ - मुदती कर्जे	४	१८२,४९०.३६	१६४,४५१.०२
(क) इतर दिर्घ मुदती दायित्वे	५	४०७,३८२.६९	४०८,०७४.४२
३) चालु दायित्वे			
(अ) इतर चालु दायित्वे	६	९२८,७५२.३५	९२४,२९९.७७
(ब) अल्प मुदती तरतुदी	७	६९.५७	६८.२७
एकूण		१,५१९,३४१.८९	१,४९७,५३६.७०
दोन. मत्ता			
बिगर चालु मत्ता			
१) (अ) स्थिर मत्ता	८		
१. मालमत्ता, कारखाना आणि उपकरणे		४,१२६.२८	५,०६८.३५
२. अमुर्त मत्ता		२०३.३८	५१५.८६
(ब) बिगर चालु गुंतवणुका	९	१६६,१८२.०१	१५४,९८०.०१
(क) दिर्घ - मुदती कर्ज आणि अग्रिम	१०	३८४,२६४.४७	४०२,८०५.०२
(ड) इतर बिगर - चालु मत्ता	११	८६,१७८.६०	७८,२२३.७८

शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र (मर्यादित)

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंद

(रुपये लाखांत)

तपशील	अनुसूची	३१ मार्च २०२४ अनुसार चालु कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी	३१ मार्च २०२३ अनुसार मागील कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी
२) चालू मत्ता			
(अ) रोख आणि रोख समतुल्य	१२	६५१,५८१.२०	६७३,३८२.८८
(ब) अल्प - मुदती कर्जे आणि अग्रिम	१३	६७,७७४.६७	२३,५२३.४९
(क) इतर चालू मत्ता	१४	१५९,०३१.२७	१५९,०३७.३१
एकूण		१,५१९,३४१.८९	१,४९७,५३६.७०

मुख्य लेखांकन व प्रकटीकरण धोरणे

१

वर निर्देश करण्यात आलेल्या अनुसूच्या ताळेबंदाच्या अविभाज्य भाग आहेत.

१-२३

संचालक मंडळाकरीता व त्यांच्या वतीने

विजय सिंगल	दिलीप ढोले	शांतनू गोएल	गणेश देशमुख	धनराज गराड	अमिता पौनिकर
उपाध्यक्ष तथा	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	मुख्य लेखा अधिकारी	कंपनी सचिव
व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक - १	संचालक - २	संचालक - ३		
डी.आय.नं: ०५१६९६७५	डी.आय.नं: ०९३३५४३६	डी.आय.नं: १०३०५९३९	डी.आय.नं: ०८९३३३९७		

संचालक :

संजय मुखर्जी	डॉ. राजेश देशमुख	उन्मेश वाघ
संचालक	संचालक	संचालक
डी.आय.नं: ०८८६३६५६	डी.आय.नं: ०८४८९८४६	डी.आय.नं: ०८८०५३४८

आमच्या समतारखेच्या अहवालानुसार

शहा गुप्ता आणि कंपनी करीता

सनदी लेखापाल

पेढी नोंदणीकृत क्र. १०९५७४ डब्ल्यु

सही/-

वेदुला प्रभाकर शर्मा

भागीदार

सदस्यत्व क्रमांक १२३०८८

युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : ३०/१२/२०२४

शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र (मर्यादित)

३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षापर्यंतचे नफा-तोटा विवरण

(रुपये लाखांत)

तपशील	अनुसूची क्रमांक	३१ मार्च २०२४ अनुसार चालु कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी	३१ मार्च २०२३ अनुसार मागील कालावधीच्या अखेरीस असल्याप्रमाणे आकडेवारी
उत्पन्न :			
एक. प्रवर्तनातील महसुल	१५	५.००	५.००
दोन. एकुण महसुल		५.००	५.००
तीन. परिव्यय :			
एकुण परिव्यय		—	—
चार. करपुर्व नफा (दोन-तीन)		५.००	५.००
पाच. कर खर्च			
अ) चालू वर्षाचा आयकर		१.३०	१.२६
ब) पुर्व कालावधी कर समायोजन		—	०.१५
सहा. कर पश्चात वर्षासाठी नफा (चार-पाच-सहा)		३.७०	३.५९
सात. प्राप्ती प्रती समन्याय शेअर			
१. पायाभुत आणि सौमिकृत	१६	०.९४	०.९१

मुख्य लेखांकन व प्रकटीकरण धोरणे

१

वर निर्देश करण्यात आलेल्या अनुसूच्या ताळेबंदाच्या अविभाज्य भाग आहेत.

१-२३

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्याकरिता

विजय सिंघल	दिलीप ढोले	शांतनू गोएल	गणेश देशमुख	धनराज गराड	अमिता पौनिकर
उपाध्यक्ष तथा	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	मुख्य लेखा अधिकारी	कंपनी सचिव
व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक - १	संचालक - २	संचालक - ३		
डॉ.आय.नं: ०५१६९६७५	डॉ.आय.नं: ०९३३५४३६	डॉ.आय.नं: १०३०५९३९	डॉ.आय.नं: ०८९३३३९७		

संचालक :

संजय मुखर्जी

डॉ. राजेश देशमुख

उन्मेश वाघ

संचालक

संचालक

संचालक

डॉ.आय.नं: ०८८६३६५६

डॉ.आय.नं: ०८४८९८४६

डॉ.आय.नं: ०८८०५३४८

आमच्या समतारखेच्या अहवालानुसार

शहा गुप्ता आणि कंपनी करीता

सनदी लेखापाल

पेढी नोंदणीकृत क्र. १०९५७४ डब्ल्यु

सही/-

वेदुला प्रभाकर शर्मा

भागीदार

सदस्यत्व क्रमांक १२३०८८

युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : ३०/१२/२०२४

शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र (मर्यादित)

३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षापर्यंतचे रोख ओघ विवरण

तपशील	३१ मार्च २०२४ अनुसार रू. लाखांमध्ये	३१ मार्च २०२३ अनुसार रू. लाखांमध्ये
(अ) चालु कामकाजातून येणारा रोख रकमेचा ओघ कर पुर्व निव्वळ नफा	५.००	५.००
खेळत्या भांडवलातील बदलापुर्वीचा प्रचालन नफा	५.००	५.००
पुढील बाबींसाठी समायोजने :		
चालु/बिगर चालु कर्ज आणि अग्रिम मधील घट	(२५,७१०.६३)	२०,२२१.६३
चालु/बिगर चालु मत्तांमधील वाढ	(३,६३४.६८)	(२७,६९८.५६)
चालु/बिगर चालु दायित्वांमधील वाढ आणि तरतुदी	३,७६२.१५	५६,९२०.३९
प्रवर्तनातील रोख ओघ	(२५,५७८.१५)	४९,४४८.४६
भरलेले आयकर	(६,६७२.२०)	(४,८१३.४९)
क्रिया कलापातील निव्वळ रोघ ओघ*	(३२,२५०.३५)	४४,६३४.९७
ब) गुंतवणुक कामातील रोख ओघ		
स्थिर मत्तांची खरेदी निव्वळ	(४४०.४५)	(२,२१९.४५)
बँकांकडील मुदत ठेवीतील गुंतवणुक (चिन्हांकित धारणाधिकार)	(२६८.५६)	(४८५.९९)
बँकांकडील स्थिर ठेवींमधील (गुंतवणुक)/निर्गुंतवणुक	३६,९३२.१५	(१,५३,०७७.२४)
समन्याय अंशदानानुसार अग्रिम	—	(६,०००.००)
अधिमान शेअर्स मधील गुंतवणुक	(११,२०२.००)	—
गुंतवणुक क्रियाकलापांमध्ये वापरलेला निव्वळ रोख ओघ	२५,०२१.१४	(१,६१,७८२.६८)
क) आर्थिक कामकाजातून रोख ओघ		
दिर्घ कालीन कर्जांक उत्पन्न	१८,०३९.३४	१,६४,०५१.०२
दिर्घ मुदती कर्जांचा भरणा	—	—
आर्थिक कामकाजामध्ये वापरलेली निव्वळ रोख*	१८,०३९.३४	१,६४,०५१.०२
रोखातील आणि समतुल्य रोखीतील निव्वळ वाढ	१०,८१०.१३	४६,९०३.३१
प्रारंभीची रोख व समतुल्य रोख	१२६,३९१.७४	७९,४८८.४३
अखेरची रोख व समतुल्य रोख	१३७,२०१.८७	१,२६,३९१.७४
टिप:		
१. रोख आणि समतुल्य रोख		
हातातील रोख	—	—
बँकेतील शिल्लक	६५१,५८१.२०	६७३,३८२.८८
वजा: अन्य बँकेतील शिल्लक (३ महीन्यांनी परिणती होणाऱ्या मुदत ठेवी)	५१४,३७९.३३	५४६,९९१.१४
एकूण	१३७,२०१.८७	१२६,३९१.७४

- महाराष्ट्र सरकारचे एजन्ट असलेल्या महामंडळाचे केवळ एजन्सी मोबदला हेच उत्पन्न आहे. महामंडळाने केलेले सर्व खर्च भांडवली असो किंवा महसुली असो ते महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने केले जातात.
- कंसातील आकडेवारी बहीरओघ निर्देशित करतात.
- मागील वर्षाची आकडेवारी, जेथे आवश्यक आहे तेथे चालु वर्षाच्या वर्गवारीशी तुलनिय करण्यासाठी पुन्हा वर्गिकृत करण्यात आलेली आहे.

विजय सिंघल उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक डी.आय.नं: ०५१६९६७५	दिलीप ढोले सह व्यवस्थापकीय संचालक - १ डी.आय.नं: ०९३३५४३६	संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्याकरिता शांतनू गोएल सह व्यवस्थापकीय संचालक - २ डी.आय.नं: १०३०५९३९	गणेश देशमुख सह व्यवस्थापकीय संचालक - ३ डी.आय.नं: ०८९३३३९७	धनराज गराड मुख्य लेखा अधिकारी	अमिता पौनिकर कंपनी सचिव
संचालक : संजय मुखर्जी संचालक डी.आय.नं: ०८८६३६५६	डॉ. राजेश देशमुख संचालक डी.आय.नं: ०८४८९८४६	उन्मेश वाघ संचालक डी.आय.नं: ०८८०५३४८	आमच्या समतारखेच्या अहवालानुसार शहा गुप्ता आणि कंपनी करीता सनदी लेखापाल पेढी नोंदणीकृत क्र. १०९५७४ डब्ल्यु सहो/- वेदुला प्रभाकर शर्मा भागीदार सदस्यत्व क्रमांक १२३०८८ युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७		

स्थळ : मुंबई
दिनांक : ३०/१२/२०२४

टिप-१

मुख्य लेखा धोरणे आणि प्रकटीकरण

१. वित्तिय विवरणपत्रे तयार करण्याच्या आधारे :

वित्तिय विवरणपत्रे चालू स्थितीच्या आधारे उपाजित तत्वावर ऐतिहासिक मूख्य करारानुसार तयार केली जातात. जेणेकरून भारतामध्ये लागू असलेल्या लेखांकन तत्वांशी संबंधित सर्व महत्वपूर्ण बाबींमध्ये भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेने जारी केलेल्या लेखांकन मानकांचे आणि संबद्ध मार्गदर्शक टिप्पण्यांचे आणि कंपनी अधिनियम २०१३ च्या संबंधित तरतुदींचे पालन करता येईल.

२. मालमत्ता, कारखाना आणि उपकरणे :

मालमत्ता, कारखाना आणि उपकरणे पुर्वप्रचालन खर्च आणि कर्जाऊ रक्कम यांच्यासह त्यांच्या मूळ संपादन किंमतीने नमुद करण्यात आलेली आहेत. खर्चांमध्ये खरेदी किंमतीचा आणि मालमत्तेचा वापर करण्याच्या हेतुने त्या कार्यकारी स्थितीत ठेवण्याचा कोणताही विशिष्ट खर्च यांचा समावेश आहे. मालमत्ता, कारखाना आणि उपकरणे संचयी घसाऱ्याच्या निव्वळ किंमतीने दर्शविण्यात आलेली आहेत.

चालू असलेले भांडवली काम हे ताळेबंदाच्या तारखेपर्यंत खर्च केलेल्या रकमेने नमुद करण्यात आलेले आहे.

अमुर्त मत्ता खर्चांमध्ये दर्शविण्यात आलेल्या आहेत. खर्चांमध्ये खरेदी किंमतीचा आणि मत्तांचे संपादन करण्याच्या / वापराच्या तारखेपर्यंत झालेल्या अन्य विशिष्ट खर्चाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

अमुर्त मत्तांचे व्यवस्थापनाकडून अंदाजित केलेल्या मत्तांच्या उपयुक्त हयातीवरील यथाप्रमाण सरळरेषीय तत्वावर परिमार्जन करण्यात आलेले आहे.

३. घसाऱा :

घसाऱ्याची तरतुद प्रत्यक्षातील मत्तांच्या उपयुक्ततेच्या आधारे करण्यात आलेली असून ती कंपनी अधिनियम २०१३ची अनुसूची दोन मध्ये नमुद करण्यात आलेली आहे. इमारतीच्या बाबतीत, प्राक्कलनाच्या आधारे खरेदीची तारीख / भर यांचा उल्लेख करण्यात आलेला आहे.

४. गुंतवणुका :

दिर्घ मुदती गुंतवणुकांचे मूल्य मोजमाप करून काढण्यात आलेले आहे आणि प्रत्येक वर्गासाठी अशा गुंतवणूक मूल्यामध्ये अस्थायी व्यतिरिक्त कोणत्याही घटीसाठी किंमतीमध्ये घट करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. चालू गुंतवणुकांचे मूल्य मोजमाप करून किंवा बाजार भावाने, जे कमी असेल त्याप्रमाणे काढण्यात आलेले आहे. संपादन खर्चांमध्ये संपादनाच्या अनुषंगाने होणारा खर्च, जर काही असेल तर, त्याचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

५. महसुली मान्यता :

ज्या मर्यादेपर्यंत महसुली मान्यता देण्यात आलेली आहे, त्या मर्यादेपर्यंत आर्थिक लाभाचा ओघ महामंडळाकडे येईल आणि महसुलाचे खात्रीशिररित्या मोजमाप करता येईल.

प्रकल्प अहवालाशी संबंधित प्राप्ती

५.१ भूखंड विक्रीची नोंद वाटप पत्राच्या आधारावर आणि मोबदल्याची संपूर्ण रक्कम मिळाल्यानंतर घेतली जाते.

५.२ गाळे, दुकाने व सामाजिक संरचना यांच्या विक्रीची नोंद ताबा दिल्यानंतर आणि मोबदल्याची संपूर्ण रक्कम मिळाल्यानंतर करण्यात येते.

५.१ व ५.२ यामधील संपूर्ण मोबदला म्हणजे खरेदीदाराचे अंशदान, आरंभीचे प्रदान आणि उर्वरित रकमेसंबंधात / हप्त्यांनी द्यावयाच्या रकमेसंबंधात खरेदीदाराचे नावे उभारलेले कर्ज होय

अनुसरलेल्या पद्धतीनुसार खरेदीदार कराराच्या अंमलबजावणीसाठी आणि ताबा सुपुर्द करण्यासाठी संपर्क साधतो, तेव्हा विपणन विभागाकडून लेखा विभागाकडे संबंधित रक्कम भरणा करण्याची प्रक्रिया केली जाते. प्रधानमंत्री आवास योजना गृहनिर्माण प्रकल्पा व्यतिरिक्त विपणन विभागाकडून लेखा विभागाकडे नस्ती हलविण्यास काही प्रक्रियात्मक विलंब होतो, पुढील वर्षात विक्रीची नोंद होऊ शकते. लेखा यंत्रणेद्वारे (सॅप) या प्रकल्पामध्ये संपूर्ण मोबदला रक्कम प्राप्त झाल्यावर लेखांकन करण्यात येते.

- ५.३ पर्यवेक्षण शुल्काचे उत्पन्न हे प्रत्यक्ष केलेल्या कामांनुसार आणि चालु खाते बिलाच्या प्रक्रियेनुसार दिले जाते.
- ५.४ कामगार उपकर भरणा केल्यावर कामगार उपकरावरील कमिशनचे उत्पन्न गृहीत धरले जाते.
- ५.५ जेव्हा कंत्राटदारांच्या चालु खात्याच्या बिलांवर वसुली केली जाते, त्यासाठी आणि त्यानुसार मोबिलायझेशन अग्रिम रकमेवरील व्याजाचे लेखांकन करण्यात येते.
- ५.६ महामंडळाने खालील दिलेल्या बाबींच्या संबंधात कंपनी अधिनियम २०१३ चे सुधारीत कलम १२८(एक) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे वाढीव स्वरूपात भर पडलेल्या रोख तत्वावरील लेखांकन धोरण पुढे चालु ठेवलेले आहे.
  - अ) ऑलॉटीकडून देय असलेल्या हप्त्यांच्या / अधिमूल्याच्या विलंबित प्रदानावरील व्याज आणि विविध योजनांखाली कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या कर्जावरील व्याज.
  - ब) करार निविष्ट कालावधीमध्ये भूखंड विकसित न केल्यास महाराष्ट्र प्रादेशिक नगर रचना अधिनियमान्वये भूखंड धारकांकडून वसुली योग्य असलेले भाटेपट्टा भाडे/अधिमुल्य, अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमुल्य आणि दंडनिय शुल्क
  - क) महामंडळामध्ये प्रतिनियुक्तीवर असलेल्या कर्मचाऱ्यांसाठी रजा वेतन आणि शासनाला देय असलेले निवृत्ती अंशदान.
  - ड) कर्मचाऱ्यांना देय असलेला वैद्यकीय भत्ता.
  - इ) जेव्हा आणि जसे सेटल केले जाईल त्याप्रमाणे कर्मचाऱ्यांना संपूर्ण आणि अंतिम प्रदान.
  - फ) महामंडळाविरुद्ध कंत्राट/पुरवठा यांच्या संबंधातील आणि इतर एजन्सीच्या संदर्भातील दावे.
  - ग) प्राप्त झालेले स्थलांतर आणि हस्तांतरण शुल्क.
  - ह) भाडे उत्पन्न

आय) विविध बांधकामे (जसे इमारत, घर, सामाजिक बांधकाम इ.) यासाठी प्रदान केलेल्या परवानगी वरील उत्पन्न.

  - जे) रुपांतरण शुल्क
  - के) जल स्रोत विकास शुल्क
  - एल) वीज जोडणी शुल्क
  - एम) किरकोळ प्राप्ती - प्रकल्पाशी संबंधित देयके

६. परकीय चलन व्यवहार :

परकीय चलनातील पैशांच्या व्यवहाराची त्या व्यवहाराच्या तारखेस प्रचलित असणाऱ्या विनिमय दराने नोंद करण्यात आलेली आहे.

७. सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यास मिळणारे लाभ :

अर्जित रजेचा वटाव, नैमित्तिक रजा आणि शैक्षणिक भत्ता यांचे वेतनावर लेखांकन करण्यात येते. उपदानाच्या दायित्वासाठी जीवन विमा महामंडळाकडून विमा योजना घेण्यात आलेली आहे आणि मागणीनुसार विम्याचा हप्ता भरला जातो.

८. कर्जाऊ रकमा :

मर्यादीत मालमत्तांचे संपादन आणि बांधकाम यांच्या संबंधातील कर्जाऊ रक्कम ही अशा मालमत्तांच्या खर्चाचा एक भाग म्हणून भांडवलीकृत करण्यात आलेली आहे. मर्यादित मालमत्ता म्हणजे अशी मालमत्ता, जी उद्देशित वापरासाठी सजग होण्याकरिता जास्त कालावधी घेते. इतर सर्व कर्जाऊ रकमा महसुलामध्ये आकारल्या जातात.

९. प्रती शेअर प्राप्ती :

प्रती शेअर पायाभूत प्राप्तीचे त्या कालावधी दरम्यान शिल्लक असणाऱ्या सरासरी भारित समन्याय शेअर्सद्वारे समन्याय भागधारकांना (अधिमान लाभांश आणि संबंधित कर वजा करून) त्या कालावधीमध्ये होणाऱ्या निव्वळ नफा किंवा तोट्याचे विभाजन करून परिगणन करण्यात आलेले आहे. अंशतः प्रदान केलेले समन्याय शेअर्स म्हणजेच अहवाल अवधीदरम्यान पूर्णपणे भरणा केलेल्या समन्याय शेअर्सशी संबंधित लाभांशामध्ये सहभागी होण्यासाठी ते हक्कदार असतील इतक्या मर्यादेपर्यंतच्या समन्याय शेअर्सचे अपूर्णाक असा अर्थ गृहीत धरण्यात आलेला आहे. मुदती दरम्यान शिल्लक असणाऱ्या सरासरी भारित समन्याय शेअर्सचे पुढील बाबींसाठी म्हणजेच बोनसचा प्रश्न, बोनसचा हक्क, शेअरचे विभाजन आणि विपरित भाग विभाजन (शेअर्सचे एकत्रीकरण) यांच्यासाठी समायोजन करण्यात आलेले आहे. त्यामुळे स्रोतामध्ये तत्सम बदल न करता उर्वरित समन्याय शेअर्सच्या संख्येमध्ये बदल झालेला आहे. प्रती शेअर सौमिकृत प्राप्तीचे परिगणन करण्याच्या उद्देशाकरीता समन्याय भागधारकांना होणारा कालावधीतील निव्वळ नफा किंवा तोटा आणि मुदतीमध्ये शिल्लक असणारे भारित सरासरी समन्याय शेअर्स यांचे संपूर्ण संभाव्य सौमिकृत समभागांच्या प्रभावासाठी समायोजन करण्यात आलेले आहे.

१०. कराधान :

चालु कराची तरतुद आयकर अधिनियम, १९६१ च्या प्रयोज्य तरतुदीनुसार अंदाजित कर दायित्वाच्या आधारे आणि अपिल प्राधिकरणांचे मूल्यांकन आदेश आणि निर्णय यांचा विचार करून करण्यात आलेली आहे आणि ही तरतुद खात्यामध्ये ठेवण्यात आलेली आहे.

११. मत्तांची हानी :

कंपनी प्रत्येक ताळेबंदच्या तारखेस मत्तांच्या हानीचे काही संकेत आहेत किंवा काय याचे मूल्यांकन करते आणि जर, अशा प्रकारचे संकेत दिसून आले, तर कंपनी मत्तांच्या वसुलीयोग्य रकमेचा अंदाज घेते. जर मत्तांची अशा प्रकारची वसुलीयोग्य रक्कम किंवा या मत्ता मालकीच्या असणाऱ्या रोख उत्पादक युनिटची वसुलीयोग्य रक्कम तिच्या वहनमूल्यापेक्षा कमी असेल तर तिचे वहनमूल्य वसुलीयोग्य रकमेपर्यंत कमी केले जाते आणि ही घट क्षतीमुळे झालेला तोटा म्हणून गृहीत धरली जाते आणि ती नफातोटा लेखांकनामध्ये मान्य केली जाते. जर ताळेबंदच्या तारखेस यापुर्वी मूल्यांकित केलेल्या तोट्याचे अस्तित्व दिसून येत नसेल तर वसुलीयोग्य रकमेचे पुनर्मूल्यांकन करण्यात येते आणि सदर मत्ता पुनर्मूल्यांकीत मूल्यावर प्रतिबिंबित होते.

१२. संभाव्य दायित्वे :

कंपनीच्या आवाक्याच्या बाहेरील आगामी एक किंवा अधिक अनिश्चित घटना घडल्यामुळे किंवा न घडल्यामुळे ज्यांच्या अस्तित्वाची पुष्टी दिली जाईल, अशा मागील घटनांपासून उद्भवणारे आकस्मिक दायित्व हे एक संभाव्य बंधन आहे किंवा ज्यास पुष्टी दिली नाही असे विद्यमान बंधन आहे. कारण ते संभाव्य नाही. ही बंधने सोडविण्यासाठी संसाधनांच्या प्रवाहाची आवश्यकता राहिल. तसेच हे दायित्व फारच कमी प्रमाणात उद्भवते, ज्यास पुष्टी देता येत नाही कारण त्याचे विश्वसनियरित्या मोजमाप करता येत नाही. कंपनी संभाव्य दायित्वास पाठींबा देत नाही, परंतु वित्तिय विवरणामध्ये त्याचे अस्तित्व प्रकट करते.

१३. तरतुदी :

जेव्हा अशा प्रकारच्या मागील घटनांमध्ये कधी कधी संसाधनांच्या प्रवाहाची आवश्यकता भासते व त्याचे विद्यमान बंधन कंपनीवर येते व त्याची तरतुद कंपनी करते आणि अशा रकमेचे कंपनी विश्वसनियरित्या प्राक्कलन करते. अशा तरतुदीनुसार त्यांच्या विद्यमान मूल्यांमध्ये सवलत दिली जात नाही आणि अशा बंधनांमध्ये अहवाल तारखेनुसार तडजोड करणे आवश्यक असलेल्या उचित प्राक्कलनाच्या आधारे या तरतुदी निश्चित केल्या जातात. या अंदाजपत्रकाचा प्रत्येक अहवाल तारखेस आढावा घेतला जातो आणि ते चालु उचित अंदाजपत्रकामध्ये प्रतिबिंबित होण्यासाठी त्यामध्ये समायोजन केले जाते. बंधनांचे दायित्व पार पाडण्यासाठी संसाधनांतील स्रोतांची आवश्यकता भासत नसेल तर अशी तरतुद राखीव ठेवली जाते.

१४. भूसंपादनासाठीची (अतिरिक्त / वर्धित नुकसान भरपाई च्या समावेशासह) किंमत विशेष भूसंपादन अधिकाऱ्यास (एसएलएओ) देय वर्षातील खर्च म्हणून (नवीन शहरे/शाखां व्यतिरिक्त) लेखांकित करण्यात येते आणि त्याची प्रदाने पुढील वर्षाच्या अंतिम तारखेपर्यंत (म्हणजेच ३० जुन पर्यंत अंतिमीकरणाची वेळ विचारात न घेता) मोजली जातात.

नवीन शहरे आणि शाखांच्या बाबतीत भूसंपादन / अतिरिक्त / वर्धित नुकसान भरपाई इत्यादीसाठी न्यायालयाकडे / राज्य भूसंपादन अधिकाऱ्याकडे जमा केलेल्या रक्कमेतुन जमीन मालकांना रक्कम अदा केल्याचा तपशिल मिळाल्यावर खर्च म्हणून लेखांकीत करण्यात येतो.

नवीन शहरे / शाखा यांच्याबाबतीत न्यायालये आणि राज्य भूसंपादन अधिकारी यांच्याकडे भूसंपादनासाठी अनामत केलेली रक्कम / अतिरिक्त / वाढीव भरपाईची रक्कम त्यातील भूमालकांना रक्कम अदा केल्याच्या पावतीचे तपशिल प्राप्त झाल्यावर खर्च म्हणून लेखांकीत केली जाते.

१५. अ) कंत्राटदार / पुरवठादार/विक्रेत्यांची बिले (त्यात आकारण्यात आलेला जीएसटी वगळून) त्यांच्या प्रदानावर पुढील वर्षाच्या अंतिम तारखेपर्यंत (म्हणजेच ३० जुन पर्यंत) अंतिमीकरणाची वेळ विचारात न घेता) मोजली जातात.

ब) बेलारेल्वे स्टेशन कॉम्प्लेक्स लिमिटेड आणि वाशी रेल्वे स्टेशन कॉम्प्लेक्स लिमिटेडचे प्रचालन आणि देखभाल शुल्क प्रदानाच्या आधारे लेखांकीत करण्यात येतो.

क) महाराष्ट्र रेल विकास कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एमआरव्हीसीएल) महामंडळाच्या एमयुटीपी अंतर्गत रेल्वे मार्गावरील केलेल्या खर्चाचा ५०% हिस्सा प्रदानाच्या आधारे लेखांकीत केला जातो.

ड) अनामत कामांशी संबंधित देयके त्याच्या प्रदानाच्या समयी जमा केली जातात.

१६. विलंबित वैधानिक प्रदानांवरील व्याज, ज्या वर्षी पेमेन्ट अदा केले जाते त्या वर्षातील आर्थिक विवरणांमध्ये दिसून येते.

१७. महामंडळाने केलेला खर्च, ज्याची परतफेड त्रयस्थ पक्षकारांकडून करावी लागते, ते महामंडळाचे खर्च म्हणून दाखवले जातात आणि जेव्हा ते प्राप्त होतात तेव्हा मालमत्ता म्हणून दाखविल्या जात असलेल्या अहवालाच्या तारखेनुसार वसुल करण्यायोग्य रकमेऐवजी अशा खर्चातुन कमी केले जातात.

१८. कंत्राटदारांना देण्यात येणारी अग्रीम रक्कम चालु लेखा देयके अदा करण्याच्या वेळी समायोजित केली जातात.

१९. विशिष्ट प्रकल्पासाठी / उद्देश्यासाठी सरकारकडून मिळालेले अनुदान प्रकल्प उद्देश्याच्या खर्चात समायोजित केले जाते आणि उर्वरित रक्कम दायित्व म्हणून पुढे अग्रेषित केली जाते.

२०. गाळे, दुकाने आणि सामाजिक बांधकामे यांच्या विक्रीतुन प्राप्त झालेल्या अंशतः मोबदल्याची रक्कम ही अन्य “दिर्घ मुदती दायित्वे” या शिर्षा अंतर्गत येते.

२१. कंत्राटदारांच्या बिलातुन गोळा केलेला क्रिच फंड इतर चालु दायित्व या शिर्षकाखाली दायित्व म्हणून लेखांकीत केला जातो.

२२. रोख ओघ विवरण

रोख ओघ विवरणपत्र कंपनी (लेखांकन मानक) नियमावली, २००६ अन्वये जारी करण्यात आलेल्या लेखांकन मानक-३ मधील “रोख ओघ विवरणपत्र” यामध्ये विहीत केलेल्या अप्रत्यक्ष पद्धतीनुसार तयार करण्यात आले आहे.

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - २

भाग भांडवल

अ) अधिकृत, विक्रीस काढलेले, अभिदत्त आणि प्रदान केलेल्या भाग भांडवलाचे तपशिल

तपशिल	३१ मार्च, २०२४ अनुसार संख्या	रु. लाखांमध्ये	३१ मार्च, २०२३ अनुसार संख्या	रु. लाखांमध्ये
अधिकृत				
प्रत्येकी १०० रूपयांचे ५,००,००० समन्याय शेअर्स	५००,०००	५००.००	५००,०००	५००.००
विक्रीस काढलेले				
प्रत्येकी १०० रूपयांचे समन्याय शेअर्स	३,९५,०००	३९५.००	३,९५,०००	३९५.००
अभिदत्त आणि प्रदान केलेली				
प्रत्येकी १०० रूपयांचे पूर्ण भरलेले समन्याय शेअर्स	३,९५,०००	३९५.००	३,९५,०००	३९५.००
एकूण	३,९५,०००	३९५.००	३,९५,०००	३९५.००

महाराष्ट्र शासनाने आणि त्यांच्या नामनिर्देशित व्यक्तींनी संपूर्ण भाग भांडवल धारण केलेले आहे.

ब) शेअर्सचे समायोजन

(रु. लाखांमध्ये)

तपशिल	३१ मार्च, २०२४ अनुसार संख्या	रु. लाखांमध्ये	३१ मार्च, २०२३ अनुसार संख्या	रु. लाखांमध्ये
वर्षाच्या प्रारंभी अदत्त असलेले शेअर्स	३,९५,०००	३९५.००	३,९५,०००	३९५.००
वर्षादरम्यान विक्रीस काढलेले शेअर्स	—	—	—	—
वर्षादरम्यान पुन्हा खरेदी केलेले शेअर्स	—	—	—	—
वर्षाच्या अखेरीस अदत्त असलेले शेअर्स	३,९५,०००	३९५.००	३,९५,०००	३९५.००

क) समन्याय शेअर्सशी संबंधित अटी / अधिकार :

महामंडळाकडे १००/- रुपये सममूल्य असलेल्या समन्याय शेअर्सचा फक्त एक वर्ग आहे. प्रत्येक समन्याय शेअर्सच्या धारकाला प्रती शेअर एक मत देण्याचा अधिकार आहे. महामंडळाचे परिसमापन झाल्यास, समन्याय शेअर्सच्या धारकाला सर्व अधिमन्य रकमेच्या वितरणानंतर महामंडळाची उर्वरित मालमत्ता प्राप्त करण्याचा हक्क राहिल. मात्र सध्या अशा कोणत्याही अधिमन्य रकमा नाहीत.

भागधारकांना संचालक मंडळाने घोषित केलेला अंतरिम लाभांश आणि संचालक मंडळाने प्रस्तावित केलेला आणि भागधारकांनी मंजूर केलेला अंतिम लाभांश प्राप्त करण्याचा अधिकार आहे.

ड) भागधारणा पद्धती - ५% पेक्षा जास्त धारणा असणाऱ्या भागधारणाचा तपशिल

भागधारकाचे नाव	३१ मार्च, २०२४ अनुसार शेअर्सची संख्या	भाग धारणेची टक्केवारी	३१ मार्च, २०२३ अनुसार शेअर्सची संख्या	भाग धारणेची टक्केवारी
महाराष्ट्राचे राज्यपाल	३,९४,९९३	९९.९९८	३,९४,९९३	९९.९९८

ड) भागधारणा पद्धती - अखेरीस ५% पेक्षा जास्त धारणा असणाऱ्या भागधारणेचा तपशिल

भागधारकाचे नाव	३१ मार्च, २०२४ अनुसार शेअर्सची संख्या	भाग धारणेची टक्केवारी	३१ मार्च, २०२३ अनुसार शेअर्सची संख्या	भाग धारणेची टक्केवारी
महाराष्ट्राचे राज्यपाल	३,९४,९९३	९९.९९८	३,९४,९९३	९९.९९८

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ३

आरक्षित आणि शिल्लक

(रुपये लाखांत)

तपशील	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
आरक्षित आणि शिल्लक		
मागील ताळेबंदानुसार		
आरंभीची शिल्लक	२४८.२२	२४४.६३
अधिक : चालू वर्षाचा निव्वळ नफा	३.७०	३.५९
एकूण	२५१.९२	२४८.२२

टिप - ४

दिर्घ मुदती कर्ज

(रुपये लाखांत)

तपशील	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रतिभूत		
एसबीआय क्रेडीट लाईन (प्रधानमंत्री आवास योजना)		
* (मागील वर्ष उपर्जित व्याजासह परंतु देय नसलेले रु.३,३५२.३८ लाख - चालू वर्ष निरंक)	११३,१२९.९३	११३,१२९.९३
(अप्रतिभूत)		
महाराष्ट्र शासन - वसई - विरार **	४००.००	४००.००
केंद्र सरकार कडून व्याजमुक्त कर्ज विशेष सहाय्य ***	५०,९००.००	५०,९००.००
व्याज मुक्त एलएन-टीपीएस -सहा	८,००८.००	—
व्याज मुक्त एलएन-युनिटी एमए	९,७५६.८०	—
वरील पैकी प्रत्यक्ष उपयोजन गुणवत्ते पर्यंत निधिवर मिळणारे व्याज	२९५.६२	२१.०९
महाराष्ट्र शासनाला देय आहे ***		
एकूण	१८२,४९०.३६	१६४,४५१.०२

तळ टिप:

१) महामंडळाला खालील मुदत कर्जे मंजूर करण्यात आली आहेत:

अ) “एसबीआय बँकेकडून पंतप्रधान गृहनिर्माण प्रकल्पासाठी रुपये ५००० कोटी पर्यंतची क्रेडीट लाईन” : अहवाल तारखेनुसार

३ महिन्यांच्या टी-बिलासह ६.००% व्याज दराने कर्ज दिले जाते आणि तिमाही शेष १२ तिमाहीच्या कालस्थगनानंतर ९६ महिन्यांमध्ये भरावे लागते.

कर्ज खालील प्रमाणे तारणयुक्त आहे :

नवी मुंबईतील वेगवेगळ्या ठिकाणी असलेल्या वेगवेगळ्या सर्व्हेक्षण क्रमांकांच्या प्रकल्प जमिनीवरील नोंदणीकृत तारणाच्या समावेशासह महामंडळाच्या पंतप्रधान निवास योजनेच्या सर्व स्थावर आणि जंगम मालमत्तेवरील (प्राप्तीयोग्य मालमत्तेसह) शुल्क, एकूण क्षेत्रफळ १५९५०३५ चौरस मीटर.

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

- ब) नवी मुंबई मेट्रो मार्ग-१ प्रकल्पासाठी आयसीआयसीआय बँकेकडून रु.५०० कोटी पर्यंत क्रेडीट लाईन :
१० वर्षात परतफेड करावयाच्या ३ महीन्यांच्या टी बिलावर ७.९३% दराने व्याज जोडलेले आहे. कर्ज खालील प्रमाणे तारणयुक्त करण्यात आलेले आहे. : पाणी पट्टी आणि आवर्ती शुल्कावरील पहीले एक समान शुल्क (एडीएससीआर च्या बाबतीत १.३* पेक्षा कमी) १.३* एडीएससीआर राखण्यासाठी आयसीआयसीआय बँकेच्या पुर्ततेकरीता आकारण्यात आलेले आहे.
- क) या सुविधेअंतर्गत अहवालाच्या तारखेपर्यंत आयसीआयसीआय बँकेकडून कोणत्याही वितरणाचा लाभ घेतलेला नाही.
२. **सन १९९३ मध्ये वसई-विरार प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र सरकारकडून (जीओएम) रु.४००.०० लाख रुपये व्याजमुक्त कर्ज मिळाले. हा प्रकल्प आधीच वसई विरार शहर महानगर पालिकेकडे (व्हीव्हीसीएमसी) सोपवण्यात आला आहे आणि महाराष्ट्र सरकारच्या निर्देशानुसार महामंडळाने ही रक्कम व्हीव्हीसीएमसी ला दिली आहे.
- नगर विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी दिनांक ४ सप्टेंबर, २०२३ रोजी आयोजित केलेल्या बैठकीमध्ये महामंडळाचे आणि व्हीव्हीसीएमसीचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. या बैठकीमध्ये असा निर्णय घेण्यात आला की, महाराष्ट्र शासनाच्या पुस्तकांमध्ये महामंडळासमोर दर्शविलेली ४००.०० लाख रुपयांची रक्कम महामंडळाने वसई विरार महानगर पालिकेला अदा केलेल्या देयकात समायोजित करावयाची आहे. या परस्पर कराराची तयारी सुरु आहे. महाराष्ट्र शासनाद्वारे सदर परस्पर कराराची मंजुरी मिळाल्यानंतर सदर दायित्व पुस्तकांमधून काढले जाईल आणि उत्पन्न म्हणून दर्शविले जाईल
३. ***टिप १७ मधील खंड १९ पहा.

टिप - ५ इतर दिर्घ मुदती दायित्वे

(रुपये लाखांत)

तपशील	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१) नवी मुंबई प्रकल्प लेखा (टिप ५ (१))	२५७,७२७.३४	२६१,४५२.२०
२) ओरस प्रकल्प लेखा (टिप ५ (२))	१०.४२	१०.४२
३) वसई - विरार प्रकल्प लेखा (टिप ५ (३))	३,९२७.९६	३,९२७.९७
४) वसई - विरार प्रकल्प लेखा - नवीन (टिप ५ (४))	१३९.७६	१३९.७६
५) तारापूर प्रकल्प लेखा (टिप ५ (५))	८३६.९९	८४९.७८
६) औरंगाबाद प्रकल्प लेखा (टिप ५ (६))	४४,०२६.०५	४२,१७१.८७
७) नाशिक प्रकल्प लेखा (टिप ५ (७))	५,२१९.२०	४,६८२.१४
८) नैना प्रकल्प लेखा (टिप ५ (८))	२३,५४२.५८	२३,५७६.६६
९) इसारा अनामत रक्कम	१,७४६.३२	१,६५२.८६
१०) प्रतिभुती अनामत	३४,२९७.४१	३४,८२१.१७
११) किरकोळ आणि इतर ठेवी	३५,३५५.०१	३४,२७२.६७
१२) भूखंडासाठी अनामत	०.०२	—
१३) मागणी ठेव	३६.२४	—
१४) इतर दायित्वे	५१७.००	५१६.९२
एकुण	४०७,३८२.६९	४०८,०७४.४२

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (१) पुढे चालू

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	संपलेल्या वर्षासाठी	
		३१ मार्च २०२४ रोजी	३१ मार्च २०२३ रोजी
	प्रस्तुत वर्षातील खर्च :		
१	भूमी संपादन / अतिरिक्त / वाढीव भरपाई	५२,६०७.१२	६८,८६४.९४
२	तपास आणि प्राथमिक काम	११,०९४.१३	१,५९६.१२
३	अभ्यास, सर्वेक्षण व संशोधन	४३४.३३	८५.६०
४	भौतिक पायाभूत सोयी	२२,९२९.०९	१८,६२८.८४
५	कॉर्पोरेट पार्क	३,३६७.३५	३,७४२.३१
६	पुनर्वसन व पुनर्स्थापन योजना विमानतळ	८८२.९५	१५५.७१
७	गृहनिर्माण	३७८,३५९.८७	३६५,९०१.६७
८	फलोत्पादन	८०६.८८	५७९.६९
९	रेल्वे प्रकल्प (खालील तळटीप ५ पहा)	२५,८९०.१९	४८,८९१.३९
१०	विमानतळ	३५,५९९.२५	१०,९९७.८७
११	पुनर्वसन - भांडवली	२,७३९.९०	८३२.११
१२	पुनर्वसन - महसुली	३५१.१७	३२३.६०
१३	पाणी खरेदी	५,३९२.८४	५,१६६.७१
१४	हेटवणे प्रकल्प	१०,०३७.३५	२,०३४.६४
१५	कोंढाणे धरण	१६,३७८.८७	१७,६२२.०३
१६	बाळगंगा धरण	१२,९५०.००	१२,९५०.००
१७	कॅमेरे बसविणे (स्मार्ट सिटी)	९,५८४.८५	२,२४४.४५
१८	सामाजिक आणि इतर सुविधांसाठी अनुदान	५९५.८६	८११.९२
१९	मागील वर्षाच्या प्राप्तीचा परतावा (खालील तळटीप ६ पहा)	२.४५	६२५.४०
२०	समर्पित कोव्हीड सेंटर (खालील तळटीप ७ पहा)	७.४५	७९.५३
२१	गोल्फ कोर्स-खारघर	६,००३.०६	२,७०४.१६
२२	खारघर टर्मिनल	६.१९	११७.६१
२३	जल वाहतुक केंद्र	५६१.९३	४१८.२४
२४	विलंब प्रदान शुल्कावरील कोव्हीड माफी	—	—
२५	दिलेल्या एमएसआरडीसी कर्जावर वरखाली केलेले व्याज उत्पन्न (खालील तळटीप ८ पहा)	—	—
२६	पोलिस ठाणे	२५०.९४	—
२७	खारघर हिलचा विकास	१९.५१	—
२८	महाराष्ट्र शासनाकडून वसुलीयोग्य अभिकरण आकार	५.९०	५.९०
	एकूण	५९६,८५९.४१	५६५,३८०.४४
	प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती :		
१	विक्री उत्पन्न	४७८,५०२.७४	४१०,५४१.९१
२	जादा भाडेपट्टा अधिमूल्य	५७,८६५.६६	४४,०९३.८८
३	विकास आकार	११,४९३.०२	८,४७१.१५
४	सेवा आकार	२,८६६.७४	३,५५४.६९

३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (१) पुढे चालू

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	संपलेल्या वर्षासाठी	
		३१ मार्च २०२३ रोजी	३१ मार्च २०२२ रोजी
५	परिचालन व देखभाल शुल्क	१,१५२.७२	१,९८९.०८
६	वीज जोडणी आकार	२,५२७.३०	३,९०७.५६
७	पाणी आकार	१३,३५१.६९	११,८४९.७६
८	भाडे (खालील तळटीप ९ पहा)	३२७.९६	३४७.६६
९	प्रशासकीय आकार	२,१४०.५७	२,४६५.९८
१०	जलस्रोत विकास आकार	४३०.६७	३१८.११
११	पर्यवेक्षण आकार	४०७.०९	२५७.५९
१२	पट्टा भाडे (जमीन भाड्यासह)	१,१७२.३४	४४९.८३
१३	हस्तांतरण आकार	१५,१३३.६४	१४,०२७.६१
१४	नवी मुंबई प्रकल्पाकडून खर्चाचे (टिप ५(१) (अ))	(१९,१३०.६४)	(३७,०७९.४४)
१५	प्रकल्पांच्या संबंधातील संकीर्ण जमा रकमा	१०,५९८.५५	४,५५८.०९
१६	संकीर्ण वसूलीच्या रकमा	१,०१७.८६	१८३.४८
१७	अतिरिक्त दायित्व/खर्च/पुनर्लिखित गुंतवणुक	४७८.९१	१,३२१.३४
१८	दंड व समपहरण	२,५२७.८०	५९४.९२
१९	एनएमसेझ कडून महसुली भाग	२६०.६५	२८९.५९
२०	इतर उत्पन्न	१०,००९.२९	५००.००
एकूण		५९३,१३४.५४	४७२,६४२.७९
प्रस्तुत वर्षातील उत्पन्नापेक्षा अतिरिक्त खर्च		३,७२४.८६	९२,७३७.६५
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा जास्त उत्पन्न		—	७३,४४७.७१
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा		२६१,४५२.२०	३५४,१८९.८५
दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार महाराष्ट्र शासनास देय असलेली देणी		२५७,७२७.३४	२६१,४५२.२०

तळ टिपा:

- नवी मुंबई प्रकल्प महाराष्ट्र शासनाच्या अनुक्रमे सामान्य प्रशासन विभाग आणि नगर विकास विभागाच्या दिनांक ११ जानेवारी, १९७४ रोजीच्या ठराव क्र. सीआयडी-२०७२-यु आणि सीआयडी-२०८४-१३२०-१६१-८४/युडी-४ अनुसार महामंडळाद्वारे महाराष्ट्र शासनाच्या (जीओएम) वतीने आणि त्यांच्याकरीता विकसित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र सरकारने ५२८९.४० (मागील वर्षी ५२८९.४०) हेक्टर सरकारी जमिनीच्या समावेशासह नवी मुंबई प्रकल्पाचा विकास करण्याच्या उद्देशाने २०४०५.७७ (मागील वर्षी २०,४०५.७७ हेक्टर) हेक्टर जमिन महामंडळाकडे हस्तांतरित केली. महाराष्ट्र सरकारने १४,४६१.०० (मागील वर्षी १४,४६१.००) हेक्टर जमिनीसाठी अदा केलेली रक्कम रु. ३५,१९०.०० लाख (मागील वर्षी रु. ३५,१९०.०० लाख) महामंडळाच्या खात्यामध्ये दिसून आली नाही. कारण सिडको महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने नवी मुंबई प्रकल्प विकसित करीत आहे.

- तसेच टीप क्र. १८.२, १८.३ आणि १८.४

टिप - ५ (१) पुढे चालू

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा:-

- ३) माननीय उच्च न्यायालयाने दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२२ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार, नवी मुंबई महानगर पालिकेच्या आणि पनवेल महानगर पालिकेच्या अधिकारक्षेत्रातील अविकसित जमिनींची विल्हेवारी लावण्याचे काम महामंडळ सुरु ठेवील आणि या क्षेत्रातील विकास परवानग्या प्रदान करण्याचे अधिकार पुर्ववत सुरु केलेले आहेत.
- ४) महामंडळाने महामंडळाच्या प्रकल्पासाठी संपादन केलेल्या आणि प्रकल्प खात्यामध्ये प्रभारीत केलेल्या जमिनीकरीता महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने सन २००९-१० ते ऑक्टोबर, २०२३ पर्यंत ३,७८,७००/- लाख रुपये जमीन मालकांना वाढीव भरपायी म्हणून प्रदान केलेले आहेत. दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०२३ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या ठराव क्र. १२७९८ अनुसार, संचालक मंडळाने झालेल्या खर्चाची पोच दिली आणि असा निर्णय घेतला की, ही रक्कम महाराष्ट्र सरकारकडून वसूल करण्यात येईल आणि प्राप्त झाल्यावर जमा केली जाईल.
- ५) व्यवस्थापनाने योग्य मानलेले आणि वसुलीबाबत कोणतेही स्पष्टीकरण नसताना वर्षभरात महाराष्ट्र रेल विकास कॉर्पोरेशन लिमिटेडला दिलेली २,५०० लाख रुपये रक्कम प्रकल्प खात्यामध्ये खर्च करण्यात आलेले आहेत.
- ६) या पुर्वी मिळालेली आणि आता रद्दीकरण / समायोजन किंवा भूखंडाच्या आकारातील बदल यामुळे मिळालेली प्राप्ती उत्पन्न म्हणून दर्शवावी.
- ७) महाराष्ट्र सरकारकडून प्राप्त झालेल्या निदेशाच्या अनुषंगाने महामंडळाने मुलुंड, ठाणे, कांजुरमार्ग आणि कळंबोली येथील समर्पित कोव्हीड - १९ आरोग्य केंद्राची प्रस्थापना आणि संचालन करण्यासाठी एकूण १३,०६९ लाख रुपये खर्च केले आहेत. महामंडळाने दिनांक १२ ऑगस्ट, २०२० दिनांक ५ जुलै, २०२१ आणि ५ एप्रिल, २०२४ रोजीच्या पत्राद्वारे महाराष्ट्र सरकारच्या मदत आणि पुनर्वसन विभागामार्फत आणि नगर विकास विभागामार्फत राज्य आपत्ती मदत निधितुन या खर्चाची परतफेड करण्याची विनंती केली आहे. महाराष्ट्र सरकारकडून या निधीच्या प्राप्तीची अनिश्चितता असल्याने, हा खर्च महामंडळाच्या पुस्तकांमध्ये नोंदवण्यात आला असून ज्याची अद्यापही थकबाकी आहे. हा खर्च प्राप्त झाल्यावर जमा म्हणून नोंदविला जाईल.
- ८) महामंडळाच्या नरिमन पॉइन्ट येथील कार्यालयाचा भोगवटा केलेल्या जागेसाठी महामेट्रोकडून १३.१८ लाख रुपये भाडे उत्पन्न (फॉर्म २६ एएस मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे त्यांनी कापलेला रु. १.३० लाखाचा टीडीएस) त्यांच्याशी औपचारीक करार झाल्यानंतर मोजले जाईल.
- ९) नवी मुंबई प्रकल्पातील खर्चामध्ये टीप ८ मध्ये समाविष्ट केलेल्या व्यतिरिक्त इतर स्थिर मालमत्तेचा खर्च सामविष्ट आहे. तसेच टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे नवी मुंबई प्रकल्प लेख्याचे आणि त्याचा भाग असणारे परिशिष्ट

टिप - ५ (१) (अ)

नवी मुंबई प्रकल्प वरकड

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	संपलेल्या वर्षासाठी	
		३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१	कर्मचाऱ्यांना प्रदान व त्यासाठी तरतूद (टिप क्र.५(१)(अ)(एक))	२३,०५५.६३	२२,७०७.२९
२	प्रशासकीय व इतर खर्च (टिप क्र.५(१)(अ)(दोन))	२३,२५८.६१	१५,०३२.२७
३	दुरुस्ती व देखभाल		
	अ) इमारतीसाठी	२,०९८.८३	१,२०४.९८
	ब) इतर	३३,९८२.७३	३४,०९४.५६
४	कर्जाऊ खर्च (टिप क्र.५(१)(अ)(तीन))	१०,२९०.२९	३,६६८.०८
५	घसारा	१,६८०.४७	१,५२५.९५
	उपबेरीज (अ)	९४,३६६.५५	७८,२३३.१३
६	मिळालेले / प्राप्त होण्याजोगे व्याज: (ब) (टिप क्र.५(१)(अ)(चार))	७५,२३५.९१	४१,१५३.६९
	एकूण : (टिप क्र. ५ (१) (ब-अ) पहा)	१९,१३०.६४	३७,०७९.४४

टिप - ५ (१) (अ) (एक)

कर्मचाऱ्यांना केलेली प्रदाने आणि तरतूद (नवी मुंबई)

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	संपलेल्या वर्षासाठी	
		३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१)	वेतन व भत्ते	१८,२००.३९	१८,१३३.२५
२)	अतिकालीन प्रदाने *	५४१.८४	५४४.१३
३)	सिडको भविष्य निर्वाह निधि अंशदान.	१,४४८.०२	१,४१६.४६
४)	कामगार कल्याण निधी	१,९४५.८२	१,६१६.५४
५)	उपदानाचे प्रदान	४४७.२८	४२२.१६
६)	माजी बीएमटीसी उपदान	—	—
७)	वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती	२१९.०७	२५८.९४
८)	रजा मुदती प्रवास सहाय्य	१८८.२४	२१०.१५
९)	सेवानिवृत्ती अंशदान	३०.४२	४३.६६
१०)	सुट्यांचा पगार	९.०७	२२.७४
११)	निर्वाह भत्ता	५.३१	२९.७३
१२)	गट विमा निधी	२०.१७	९.५३
	एकूण (टिप क्र. ५(१) (अ) पहा)	२३,०५५.६३	२२,७०७.२९

तळ टीप : * संचालक मंडळाने मंजूर केल्याप्रमाणे ६ व्या वेतन /आयोगाद्वारे (७ व्या वेतन आयोगाने दिलेल्या विनिर्दिष्ट मार्गदर्शिकेच्या अभावी)विहीत करण्यात आलेल्या सुत्रानुसार दिलेली.

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे नवी मुंबई प्रकल्प लेख्याचे आणि त्याचा भाग असणारे परिशिष्ट

टिप - ५ (१) (अ) (दोन) पुढे चालू

प्रशासकीय व इतर खर्च : नवी मुंबई

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	संपलेल्या वर्षासाठी	
		३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाकरीता	३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षाकरीता
१	भाडे	६०.७७	९१.३२
२	मुद्रण व लेखन सामग्री	५५९.२९	४७९.१०
३	दूरध्वनी, टपाल व तार खर्च	११२.०८	२१६.४४
४	जाहिरात व प्रसिद्धी	१,४४२.३८	१,७७४.४९
५	वाहन भाडे	३७३.६५	३०८.०६
६	विद्युत आकार	१,५७७.९३	१,४८५.७५
७	विधि व व्यावसायिक आकार	३,३२३.४१	२,२५८.२९
८	पाणी	२६.०५	१.०१
९	सुरक्षा सेवा खर्च	५,१५५.७६	४,२४५.१३
१०	विमा	३३.०२	३८.२२
११	संगणक शुल्क	३,१०६.२७	१,८६६.५६
१२	प्रवास खर्च (स्वदेश) (संचालकांच्या रु. १.२४ (रु.२.०८ लाख) लाखाच्या समावेशासह)	४०.५२	१६.४४
१३	बँकेचे शुल्क	३.३३	२.९६
१४	वाहन चालन खर्च (संचालकांच्या रु. निरंक (रु.०.२९ लाख) लाखाच्या समावेशासह)	१९२.७८	१६०.९४
१५	पुस्तके आणि नियतकालिके	०.९४	१.११
१६	लेखा परीक्षकांना प्रदान - संविधीमान्य लेखा परीक्षा शुल्क	२७.६४	३२.७६
१७	पाकीट खर्चापैकी - संविधीमान्य लेखा शुल्क	६.६५	५.५४
१८	करमणुक खर्च (संचालकांच्या रु. १.८७ (रु. ०.८० लाख) लाखाच्या समावेशासह)	७६.९५	४७.६४
१९	अभिदाने	३.७०	६.९१
२०	दर आणि कर	१८.३५	११.०५
२१	प्रदर्शन व चर्चासत्र खर्च	१२५.५३	५८.३७
२२	न्यायालयीन आदेशानुसार भरपाई	२५.००	१.१९
२३	पाडकाम/निष्कासन मोहीमेसाठी झालेला खर्च आणि कुंपण	६२७.०७	४४३.८२

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे नवी मुंबई प्रकल्प लेख्याचे आणि त्याचा भाग असणारे परिशिष्ट

टिप - ५ (१) (अ) (दोन)

प्रशासकीय व इतर खर्च : नवी मुंबई

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	संपलेल्या वर्षासाठी	
	३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाकरीता	३१ मार्च २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षाकरीता
२४ बँक हमी खर्च	२.६८	१.७६
२५ विक्री कर	—	०.२५
२६ शुल्क भरणे	२.०८	१.६८
२७ मानधन	१.९१	१०.०४
२८ जीएसटी खर्च	७३२.४३	४५४.१३
२९ शैक्षणिक अनुदान	८८.२४	१४०.९६
३० अनुदान इक्विटी एमएस.आर.डी.सी	४,५००.००	—
३१ सेवा कर	७.२९	—
३२ प्रदान केलेले मानधन शुल्क	१४.३३	—
३३ संकीर्ण खर्च	९९०.५९	८७८.३६
एकूण (टिप - ५ (१) (अ) पहा)	२३,२५८.६१	१५,०३२.२७

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे नवी मुंबई प्रकल्प लेख्याचे आणि त्याचा भाग असणारे परिशिष्ट

टिप - ५ (१) (अ) (तीन)

दिलेले व्याज : नवी मुंबई

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	संपलेल्या वर्षासाठी	
	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१ एसबीआय कडून पीएमएवाय क्रेडीट लाईन वरील	१०,००१.८३	३,३५२.३८
२ विलंबित टीडीएस प्रदानावरील	१.३२	२६.४०
३ विलंबित जीएसटी प्रदानावरील	२५१.४०	१४९.१०
४ मु.म.प्र.वि.प्रा. कडून मेगासिटी कर्जावर	—	—
५ इतरांना प्रदान केलेले व्याज	३५.७३	—
६ इतर	—	१४०.२०
एकूण (टिप क्र. ५(१) (अ) पहा)	१०,२९०.२९	३,६६८.०८

टिप - ५ (१) (अ) (चार)

प्राप्त झालेले व्याज : नवी मुंबई

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	संपलेल्या वर्षासाठी	
	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१ बँकांकडील नियत ठेवीवर	४८,१४६.८६	२५,९३१.७६
२ सदनिका धारकांकडून भाडे खरेदीच्या हप्त्यांवर	—	१४.३७
३ हप्त्यांच्या आणि इतर विलंबित प्रदानावर	२४,१९८.८०	८,६५४.४८
४ एकत्रिकरण अग्रिम रकमेवर	७६२.८६	३,२४२.३१
५ कर्मचाऱ्यांना गृहनिर्माण कर्जावर	६७.७९	६३.३८
६ कर्मचाऱ्यांना वाहन कर्जावर	७.३६	७.०७
७ कर्मचाऱ्यांना किरकोळ कर्जावर	१.५७	२.०८
८ बचत बँक खात्यावर	२,०५०.६७	३,२३८.२४
एकूण (टिप - ५(१) (अ) पहा)	७५,२३५.९१	४१,१५३.६९

३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (२)

ओरोस प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी	३१ मार्च २०२३ रोजी
आरंभीची शिल्लक	१०.४२	१०.४२
अधिक : महाराष्ट्र शासनाकडून मिळालेली	—	—
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	१०.४२	१०.४२

तळ टिप:

टीप क्र. १८ पहा.

टिप - ५ (३)

वसई - विरार प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) प्रशासकीय खर्च		
बँकेचे शुल्क रु.६४९ (मागील वर्षी रु.६४९)	—	—
उप बेरीज	—	—
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
नवी मुंबई प्रकल्प वरकड मधुन हस्तांतरण	(०.०१)	(०.०१)
उप बेरीज	(०.०१)	(०.०१)
प्रस्तुत वर्षातील उत्पन्नापेक्षा अतिरिक्त खर्च	(०.०१)	(०.०१)
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	३,९२७.९७	३,९२७.९८
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	३,९२७.९६	३,९२७.९७

तळ टिप: १. महाराष्ट्र शासनाच्या नगर विकास विभागाने दिनांक ७ जुलै, २०१० रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे वसई-विरार उपप्रदेशाच्या मुख्य भागातून सिडकोकडे असलेले विशेष नगररचना प्राधिकरणाचे अधिकार काढून घेतले आणि वसई-विरार शहर महानगरपालिकेला रु. १८,३०० लाख प्रदान करण्याचे सिडकोला निर्देश दिले. तसेच महामंडळाने वसई-विरार शहर महानगर पालिकेला निव्वळ पुस्तकी मूल्याने कुलर, विद्युत उपकरणे या सारख्या स्थिर मत्ता हस्तांतरीत केल्या.

२. महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २१ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे सिडकोचे विशेष नगर रचना प्राधिकरणाचे अधिकार काढून घेऊन वसई विरार उपप्रदेशातील उर्वरित २१ गावांसाठी वसई-विरार शहर महानगर पालिकेची औपचारिकरित्या विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणूक केलेली आहे. तसेच महामंडळाने वसई-विरार शहर महानगरपालिकेला उर्वरित रक्कम रु.६,१६०.५३ लाख देखिल प्रदान केलेले आहेत.

३. टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (४)

वसई - विरार नवीन प्रकल्प लेखा - नविन

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) प्रशासकीय खर्च		
बँकेचे शुल्क रु.निरंक (मागील वर्षी रु. १८)	—	—
उप बेरीज	—	—
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
उप बेरीज	—	—
प्रस्तुत वर्षातील उत्पन्नापेक्षा अतिरिक्त खर्च		
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	१३९.७६	१३९.७६
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	१३९.७६	१३९.७६

तळ टीप :

टीप क्र. १८ पहा.

टिप - ५ (५)

तारापूर प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) पाणी खरेदी	३४.८०	७.८९
२) दुरुस्ती आणि देखभाल	३२.४२	३१.७२
३) प्रशासकीय खर्च	९.१०	१२.५६
४) विलंब प्रदान शुल्कावरील कोव्हीड माफी	—	—
उप बेरीज	७६.३२	५२.१७
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
१) सेवा शुल्क	६.२४	७१.६६
२) पाणी शुल्क	२४.१५	२२.२९
३) विलंब प्रदानावरील व्याज	३२.८६	१२८.७१
४) बचत खात्यावरील प्राप्त झालेले व्याज	०.१४	०.१४
बुकलेट प्रपत्राची विक्री	०.१४	०.१५
उप बेरीज	६३.५३	२२२.९५
प्रस्तुत वर्षातील जमापेक्षा अधिक असलेला खर्च रकमा	(१२.७९)	१७०.७८
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	८४९.७८	६७९.००
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	८३६.९९	८४९.७८

तळ टीप :

टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (६)

औरंगाबाद प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) जमिन आणि क्षेत्र विकास	१२.३१	२४.६९
२) भौतिक पायाभूत सुविधा रस्ते आणि एस.डब्ल्यू ड्रेन्स		४.०६
३) प्रशासकीय आणि इतर खर्च	२,३९६.१७	१,२७५.०६
उप बेरीज	२,४०८.४८	१,३०३.८१
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
१) भूखंडांची विक्री	१,१०४.९४	१,०७०.६२
२) भाडे	२.१९	२.१९
३) अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमूल्य	३४६.८३	४६८.८८
४) भाडेपट्टा भाडे	१४.९२	१५.३८
५) प्रशासकीय शुल्क	१४.७९	१२.३१
६) विकास आकार	२५५.४७	२६२.६३
७) सेवा शुल्क	०.४६	०.६०
८) पाणी शुल्क	०.०४	०.०६
९) अतिरिक्त/सहाय्यक/खुला चटई क्षेत्र निर्देशांक	२१०.९३	३५७.९५
१०) पर्यवेक्षण शुल्क		६०७.४१
११) हस्तांतरण शुल्क	७२१.१५	५८१.५८
१२) संकीर्ण जमा रकमा	१,४५०.४६	१९३.६४
१३) मिळालेले व्याज	१३८.९७	६३.२८
१४) अतिरिक्त तरतुदी/पुरांकित ठेव	१.५१	१५.३६
उप बेरीज	४,२६२.६६	३,६५१.८९
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	१,८५४.१८	२,३४८.०८
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	४२,१७१.८७	३९,८२३.७९
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	४४,०२६.०५	४२,१७१.८७

तळ टीप :

- टीप क्र. १७ चा खंड ३६.३ पहा.
- मागील वर्षाच्या आकडेवारीमध्ये खालील आकडेवारीचा समावेश आहे.
  - सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी लेखापरीक्षण करताना प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणांवर आधारित जमिनीच्या भूखंडांच्या संपादनासाठी १,२६४.४९ लाख रुपयांची तरतुद करण्यात आली होती. तथापि चालु लेखापरीक्षण कालावधीत आढावा घेतल्यावर, व्यवस्थापनाने सदर तरतुद मागील वर्षा रद्द करणे योग्य मानले, कारण न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये अद्याप कोणतीही दायित्वे पक्की केलेली नाहीत.
  - गेल्या अनेक वर्षांपासून जमा झालेल्या शंकास्पद वसूल करण्यायोग्य रकमेनुसार खात्यामध्ये एकूण रु.१,४९५.८४ लाखांची तरतुद केलेली होती. मागील वर्षामध्ये केलेल्या अशा तरतुदींसाठी संचालक मंडळाची विशेष मान्यता नसल्यामुळे, व्यवस्थापनाने योग्य मानल्याप्रमाणे, मागील वर्षभरात ती फिरवण्यात आली आहे.
- वरील प्रकल्पावरील खर्चामध्ये टीप ८ मध्ये जे समाविष्ट केलेले आहे, त्या व्यतिरिक्त स्थिर मालमत्तेच्या किंमतीचा समावेश आहे. तसेच टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (७)

नाशिक प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) आस्थापना खर्च	६९.१५	१४१.००
२) प्रशासकीय व इतर खर्च	३५.१८	२९.१५
३) दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	०.६५	०.७२
४) घसारा	०.५०	१.२०
५) मागील वर्षाच्या प्राप्तीचा परतावा (खालील तळटीप क्रमांक १ पहा)	—	—
६) प्रदान केलेले व्याज	५९.५१	—
उप बेरीज	१६४.९९	१७२.०७
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
१) भूखंडांची विक्री	६२.९८	९२७.९२
२) पाणी शुल्क	०.०४	०.०२
३) भाडे	४.२४	४.५८
४) अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमूल्य	६९.७९	३७२.०७
५) हस्तांतरण शुल्क	३३६.४६	२८८.०५
६) संकीर्ण जमा रकमा	४२.१८	२३.३६
७) मिळालेले व्याज	१८.३७	०.९६
८) भाडेपट्टा भाडे	६.४२	१०.१०
९) दंड आणि जप्ती	—	—
१०) अतिरिक्त एफएसआय आकार	—	११.२२
११) दस्तऐवज शुल्क	१५.६५	१४.८०
१२) पहीला मजला विस्तार आकार	४.४६	१५८.३५
१३) विकास आकार	१४०.७२	—
१४) अतिरिक्त दायित्वे /जमा/ पुनर्लिखित खर्च	०.७३	१.७७
उप बेरीज	७०२.०४	१,८१३.२०
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	५३७.०५	१,६४१.१३
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	४,६८२.१४	३,०४१.०१
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	५,२१९.२०	४,६८२.१४

तळ टीप :

- टीप १७ मधील खंड ३५ पहा.
- मागील वर्षाच्या आकडेवारीमध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे.
सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी लेखापरीक्षण करताना प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणांवर आधारित जमिनीच्या भूखंडांच्या संपादनासाठी ९९४.८१ लाख रुपयांची तरतुद करण्यात आली होती. तथापि चालु लेखापरीक्षण कालावधीत आढावा घेतल्यावर, व्यवस्थापनाने सदर तरतुद मागील वर्षा रद्द करणे योग्य मानले, कारण न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये अद्याप कोणतीही दायित्वे पक्की केलेली नाहीत.
- टीप क्र.१८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ५ (८)

नयना प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१) भूसंपादन	—	—
२) दुरुस्ती आणि देखभाल	३.४८	३.८५
३) भौतिक पायाभूत सोयी	४६५७.०५	९६०.००
५) फलोत्पादन	६.४७	३.५३
५) मागील वर्षातील प्राप्तीचा परतावा	५४.९२	२१.४५
उप बेरीज	४,७२१.९२	९८८.८३
प्रस्तुत वर्षातील जमा रकमा		
१) अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमूल्य	२३७.३६	२५८.६९
२) विकास आकार	१,९११.६९	१,२३२.२२
३) एफएसआय संबंधित अधिमूल्य(एफएलपी)	९६६.२९	१,५९७.८४
४) प्रशासकीय खर्च आणि वरकड (निव्वळ)	(७०.२६)	(१८.०८)
५) प्रकल्पाशी संबंधित संकीर्ण जमा रकमा	९३९.६९	२२३.५४
६) किरकोळ वसुली	१.३१	१.५९
७) अनधिकृत बांधकामांसाठी नियमितीकरण शुल्क	६३०.३८	२०७.५९
८) दंड	७१.४६	१११.२३
उप बेरीज	४,६८७.८४	३,६१४.६२
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	(३४.०८)	२,६२५.७९
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	२३,५७६.६६	२०,९५०.८७
महाराष्ट्र शासनास ३१ मार्च २०२३ पर्यंत देय असलेली	२३,५४२.५८	२३,५७६.६६

१.अ) महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ४० उपकलम (१) खंड (ब) अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून प्रस्तावित आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या आजुबाजुच्या क्षेत्रामध्ये समाविष्ट असणाऱ्या सिमा आणि गावांचा नियोजित आणि नियंत्रित विकास करण्याची आवश्यकता आहे, असे महाराष्ट्र सरकारचे मत आहे. महाराष्ट्र सरकारने दिनांक १० जानेवारी २०१३ रोजीच्या अधिसूचना क्र. टीपीएस-१७१२/४७५सीआर-९८/१२ / युडी-१२ अनुसार :-

एक)अनुसूची-१ आणि २ मध्ये निर्दिष्ट केलेले क्षेत्र “नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र” (नैना) म्हणून अधिसूचित केले.

दोन)सदर अधिसूचित क्षेत्रासाठी म्हणजेच नैनासाठी सिडकोची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नियुक्ती केली.

उपरोल्लिखित अनुसूची एक आणि दोन अनुसार, २७० गावांचा समावेश असणारे ५६० चौ.किमी क्षेत्र अधिसूचित करण्यात आले होते. तथापि महाराष्ट्र शासनाने, दिनांक १६/०९/२०१९ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे नैनाच्या अधिसूचित क्षेत्रामध्ये घेतलेल्या आढाव्यानुसार अंतिम अधिसूचित क्षेत्र आता १७५ गावांचा समावेश असणाऱ्या ३७१ चौ.किमी पर्यंत मर्यादीत केलेले आहे.

१.ब) संचालक मंडळाने दि. ११ डिसेंबर २०२३ रोजीच्या ठराव क्र. १२७८७ द्वारे खोपटा नवीन शहर अधिसूचित क्षेत्राच्या ३३ गावांसाठी आणि नैनाच्या अंशतः गावांसाठी (८० गावे) नवीन शहर विकास प्राधिकरण (एनटीडीए) म्हणून एमएमआरडीए ची नेमणुक करण्यासाठी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या (एमएमआरडीए) प्रस्तावास मान्यता दिली.

२. राज्यशासनाने ४०:६०च्या प्रमाणावर आधारित नगर रचना योजना (जमीन एकत्रीकरण योजना) मंजूर केली आहे. या योजने अंतर्गत महामंडळ पुनर्स्थापित भुखंडांच्या स्वरूपामध्ये जमिन मालकाला ४०% विकसित जागेचे वाटप करील. उर्वरित ६०% जमिन, रस्ते, क्रिडांगणे मोकळ्या जागा, बागकाम, शाळा आणि विकास केंद्रासह, विकास आराखडा, (डीपी) आरक्षणासाठी नियुक्त केली जाईल.

टीपीएसची अंमलबजावणी तीन टप्प्यात होते :- सिडको द्वारे आयोजित मसुदा मंजूरी, प्राथमिक मंजूरी आणि अंतिम मंजूरी अशा तीनहीवर सरकारने नियुक्त केलेल्या मध्यस्थाद्वारे देखरेख ठेवली जाते.

नगर रचना योजना १ व २ साठी सरकारने अंतिम योजना मंजूर केल्या आहेत. टीपीएस तीनची अंतिम योजना लवादाने सरकारकडे सादर केली आहे. टीपीएस ४ ते ७ साठी प्राथमिक योजना लवादाने सरकारच्या मंजूरीसाठी सादर केल्या आहेत. टीपीएस ९ आणि १० साठीचा मसुदा यापुर्वीच मंजूर झालेला आहे. तर टीपीएस ८, ११ आणि १२ साठीचा मसुदा, मंजूरीच्या प्रगत टप्प्यावर आहे. आजपर्यंत महामंडळाने नैनामधील ४१९५ हेक्टर क्षेत्र व्यापणाऱ्या १२ नगर रचना योजना (टीपीएस) तयार केल्या आहेत. या योजना महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना (एमआर अँड टीपी) अधिनियम १९६६ आणि नगर रचना नियमावली १९७४ अनुसार राबविल्या जात आहेत.

३. महामंडळाने एकूण २८ जमिनी यशस्वीरित्या अधिग्रहीत केलेल्या आहेत ज्यामध्ये ३,९५,९४०.०० चौ.मिटर संयुक्त क्षेत्राचा समावेश आहे. २८ जागांपैकी विशेषतः अनु.क्र.७८ देवडमध्ये आहे. ज्यामध्ये १८.५७.० हेक्टर क्षेत्राचा समावेश असून ही जागा महामंडळाला अधिकृतरीत्या हस्तांतरित करण्यात आलेली आहे, निर्देशित जमिनीचा कब्जा सुपूर्द करण्याची औपचारिक विनंती रायगड जिल्हाधिकारी यांना दि. ११/११/२०२२, १९/०६/२०२३, २०/०७/२०२३ आणि २२/११/२०२३ रोजीच्या पत्राद्वारे करण्यात आलेली आहे.

४. नैना क्षेत्रातील भाडेपट्टा गृहनिर्माण योजनेसाठी एमएमआरडीए ला प्रकल्प अंमलबजावणी एजंसी बनविण्यात आले आणि त्यानंतर चार वर्षांच्या अंतराने महामंडळाला विशेष नियोजन प्राधिकरण (एसपीए) म्हणून घोषित करण्यात आले.

दि. ०६/०८/२०१८ रोजीच्या पत्रांमध्ये महामंडळाने असे नमुद केले आहे की, महामंडळाची एसपीए म्हणून अग्निशमन, पाणी, सांडपाणी आणि पावसाळी पाणी यांच्या विल्हेवारीसह सर्व स्थळबाह्य पायाभूत सुविधा पुरवण्याची जबाबदारी असेल.

दि. २७/०३/२०२८ रोजी एमएमआरडीएचे महानगर आयुक्त आणि महामंडळाचे उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकिय संचालक यांच्यामध्ये झालेल्या बैठकीत खालील निर्णय घेण्यात आले. :

एक) प्रकल्पाच्या प्रस्तावकांकडून संकलित केलेल्या पायाभूत सुविधा शुल्कापैकी ९०% रक्कम एमएमआरडीए हस्तांतरित करील.

दोन) सरकारच्या मान्यतेने भाडेतत्वावरिल घरांच्या ५०% साठ्यापैकी ९७% महामंडळाला हस्तांतरित करील.

तीन) महामंडळ एफएसआय लिंकड अधिमूल्य माफ करील आणि एमएमआरडीएच्या वतीने सर्व पायाभूत सुविधा पुरविल.

त्यानंतर महामंडळाने दि. २९/०३/२०१९ आणि २७/०८/२०१९ रोजी सरकारशी औपचारिकपणे संपर्क साधला आणि एफएसआय लिंकड अधिमूल्य माफ करण्यासाठी आणि नैनाच्या डिसीपीआर मध्ये बदल करण्याची आणि मंजूर गृहनिर्माण साठा आणि पायाभूत शुल्क कामांचे हस्तांतरण जलद गतीने करण्यासाठी एमएमआयडीए ला आदेश जारी करण्याची सुचना दिली.

राज्य सरकारने या अटीवर मंजूरी दिली की, महामंडळ गृहनिर्माण साठ्याची विल्हेवारी एमएमआरडीएने तयार केलेल्या विल्हेवारी धोरणाचे पालन करून करील.

तथापि दि. ३१/०१/२०२० रोजी एमएमआरडीएने महामंडळाला कळविले की, हस्तांतरीत केलेल्या युनिटसाठी शुल्क द्यावे लागेल. जे आधीच्या बैठकित घेतलेल्या निर्णयाच्या विरुद्ध होते. या विसंगतीमुळे नगरविभागाच्या खाजगी सचिवांनी बैठक बोलावली. दि. १५/०९/२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये एमएमआरडीए ८३३६ सदनिका महामंडळाला मोफत हस्तांतरीत करील, असा निर्णय घेण्यात आला, यापैकी एमएमआरडीएने आधिक १५८६ युनिट महामंडळाला हस्तांतरीत केले आहेत.

भाड्याच्या सदनिका विल्हेवारी संबंधीचे धोरण अंतिम केले जात आहे.

५. महाराष्ट्र सरकारच्या (जीओएन) नागरी विकास विभागाने (युडीडी) त्यांच्या दि. १७ ऑक्टोबर २०२२ रोजीच्या ठरावाद्वारे केंद्रशासनाच्या “राज्यांना विशेष अर्थसहाय्य” या अंतर्गत नैना क्षेत्रातील नगर रचना (टीपीएस) योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी रुपये ३०,००० लाखांची मंजूरी दिली. हे अर्थसहाय्य ५० वर्षांसाठी व्याजमुक्त कर्जाच्या स्वरूपात आहे.

यानुसार दि. २८ मार्च, २०२३ रोजीच्या ठरावाद्वारे पहिला हप्ता म्हणून ८००८ लाख रुपये देण्यात आले आणि दि. ०५ एप्रिल २०२३ रोजी महामंडळाच्या बँकेच्या खात्यामध्ये जमा करण्यात आले. सदर सरकारी ठरावाच्या (जीआर) अटी ७,८,१० अनुसार सदर निधी दि. ३१ मार्च, २०२३ पर्यंत वापरावयाचा होता आणि वापर प्रमाणपत्र महाराष्ट्र सरकारला सादर करावयाचे होते. सदर रकमेचे वापर प्रमाणपत्र योग्य वेळी नगर विकास विभागाकडे सादर केले जाईल आणि त्यावरील व्याजाची स्थिती देखील सामविष्ट केली जाईल.

६. वरिल प्रकल्पावरील खर्चामध्ये टीप ८ मध्ये सामविष्ट केलेल्या व्यतिरिक्त स्थिर मालमत्तेचा खर्च सामविष्ट आहे. तसेच टिप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ६

इतर चालु दायित्वे

		(रुपये लाखांत)	
अनु. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
(अ)	खरदीदारांकडून आणि सदनिका धारकांकडून अनामती (खालील तळटीप २ पहा)		
	भूखंड *	३९४,९३३.९४	३६२,२२३.२८
	सदनिका	३८९,३७८.५५	४१२,५२८.५८
	दुकाने	९,६८६.८३	१०,५६२.००
	इतर	४१६.७२	४११.४९
(ब)	दिर्घ मुदत कर्जाच्या चालु परिणती तारण विरहीत		
	मेगासिटी योजने अंतर्गत एमएमआरडीए कडून ३% व्याज दराने कर्ज.	—	—
	मेगासिटी योजने अंतर्गत एमएमआरडीए कडून ६% व्याजदराने कर्ज	—	—
(क)	मागणी न केलेल्या नियत ठेवी (कर्मचारी)	२.६३	२.६३
(ड)	सार्वजनिक आरोग्य आणि शिशुगृह निधी	७८२.००	५७४.१३
(इ)	वेतन पत्र वजाती (निव्वळ)	२६६.८७	३१९.४९
(एफ)	देय असलेली संविधिमान्य देणी	४,५८०.७४	४,७५८.९८
(जी)	अन्य ठेवी (खालील तळटीप ३ पहा)	१५,२७६.४५	४५,९५५.२९
(एच)	बांधकाम करार आणि अन्य सेवांसाठी देय.	९५,३८३.६७	६८,९०९.५७
(आय)	भूसंपादनासाठी तरतुद	—	—
(जे)	वेतन बचत योजना	०.०९	०.०९
(के)	कर्मचाऱ्यांना देय असलेले	१,०९४.६९	८४३.२९
(एल)	बँकेचा ओव्हरड्राफ्ट (खालील तळटीप ४ पहा)	१,३६०.६६	४,८०३.७१
(एम)	युडीसीपीआर अनुसार शासनाला देय असलेले २५% एफएसआय उत्पन्न (खालील तळटीप ५ पहा)	१,६९१.०९	१५८.७८
(एन)	प्रयोगशाळा चाचणी ठेवी	२.६३	—
(ओ)	अन्य देणी	१३,८९४.७८	१२,२४८.४६
एकुण		९२८,७५२.३५	९२४,२९९.७७

- * भूखंडाच्या अनामतीमध्ये त्यांना वाटप केलेल्या काही भूखंडानुसार दिनांक ३१/०३/२०१७ पुर्वी डेडीकेटेड फ्राइट कॉर्पोरेशन कडून प्राप्त झालेल्या रक्कम रु. १,०५,९२०.०० लाखाचा (मागील वर्षी रु. १,०५,९२००.०० लाख) समावेश आहे. तथापि जरी लेखाधोरणानुसार भूखंडांची विक्री वाटप पत्रांच्या आधारे आणि संपूर्ण मोबदला प्राप्त झाल्यावर नोंदविली जाते. तरी हस्तांतरण कराराच्या अंमलबजावणीवर उत्पन्नाचा हिशेब केला जाईल.
- ज्यामध्ये विक्री अद्याप निश्चित करण्यात आलेली नाही, अशा सदनिका/दुकाने/भूखंडांच्या संभाव्य खरेदीदारांकडून रु. ७,८५,७२५.३६ लाखाच्या अनामती (मागील वर्षी रु. ६,४३.२६९.५९ लाख) प्राप्त झालेल्या आहेत.
- यामध्ये महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियमाचे कलम १२४ जी द्वारे एनएमआयएल यांनी दाखल केलेल्या अपिलावर राज्य शासनाच्या आदेशानुसार त्यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या विकास शुल्कापैकी नवी मुंबई इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (एनएमआयएल) यांना परत करावयाच्या मागील वर्षातील रक्कम रु. २२,४२५.०६ लाखाचा समावेश आहे.

टिप - ७

अल्प मुदती तरतुदी

		(रुपये लाखांत)	
तपशिल		३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
इतर			
कराधानासाठी तरतुद		६९.५७	६८.२७
एकुण		६९.५७	६८.२७

टिप ८ - स्थिर मत्ता

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

अनु. स्थिर मत्तांचा क्र. सारांश	उपयुक्त जिवन वर्षे	स्थूल मत्ता (मूळ खर्चावर)				संचायित घसारा				निव्वळ मत्ता	
		१ एप्रिल २०२३ अनुसार शिल्लक	प्रस्तुत वर्षातील भर/ समायोजने	प्रस्तुत वर्षातील विक्री/ समायोजने	३१ मार्च २०२४ अनुसार शिल्लक	१ एप्रिल २०२३ अनुसार शिल्लक	प्रस्तुत वर्षासाठी घसारा आकार	प्रस्तुत वर्षातील विक्री/ समायोजने	३१ मार्च २०२४ अनुसार शिल्लक	३१ मार्च २०२४ अनुसार शिल्लक	३१ मार्च २०२३ अनुसार शिल्लक
अ) मुर्त मत्ता, कारखाना व उपकरणे	६०	२,१२६.७३	—	—	२,१२६.७३	१९५.८८	३५.५५	—	२३१.४३	१,८९५.३०	१,९३०.८५
	१०	१,४६५.१४	३.३८	—	१,४६८.५२	१,२८६.२२	३९.१८	—	१,३२७.४०	१,४३७.७१	१,७९.५१
	५	१,२५९.७१	१,२४.९९	—	१,३८४.७०	७९४.३७	१३५.६६	—	९३०.०३	४५४.६७	४६५.३४
	१०	२६०.३६	०.३७	—	२६०.७३	२११.२७	७.७५	—	२१९.०२	४१.७१	४९.०९
	१३	७८.२४	०.८५	—	७९.०९	५६.३६	३.१९	—	५९.५५	१९.५४	२१.६८
	१०	८४.३६	१३.२२	—	९७.५८	४१.७२	५.२०	—	४६.९२	५०.६६	४२.६४
	३	६,१४५.७२	२६४.३३	—	६,४१०.०५	४,८०८.३३	७१०.७३	—	५,५९९.०६	८९०.९९	१,३३६.९६
	८	६७०.१७	३०.७४	—	७००.९१	५७९.४५	३३.७३	—	६१३.१८	८७.७३	९०.७२
	५	१,६७९.२८	२.५७	—	१,६८१.८५	१,०७६.५६	३१३.९७	—	१,३६७.८८	२९१.३२	६०२.७२
	१५	८८२.३२	—	—	८८२.३२	८८१.५०	०.०७	—	८८१.५७	०.७५	०.८२
	१०	७.७३	—	—	७.७३	०.६८	०.५२	—	१.२०	६.५३	७.०५
	८	१,०१०.२९	—	—	१,०१०.२९	६७१.७४	९६.८८	—	७६८.६२	२४१.६७	३३८.५५
ब) अमुर्त मत्ता	१०	७.१८	—	—	७.१८	४.७६	०.७२	—	५.४८	१.७०	२.४२
	एकूण	१५,६७७.२३	४४०.४५	—	१६,११७.६८	१०,६०८.८४	१,३८३.१५	—	११,९११.९९	४,१२६.२८	५,०६८.३५
	मागील वर्ष	१३,१२७.२३	१,७७०.४५	२०.४२	१५,६७७.२३	९,३७१.३८	१,२५७.८८	२०.४२	१०,६०८.८४	५,०६८.३५	४,५५५.८१
	अमुर्त मत्ता										
	संगणक सॉफ्टवेअर	३	७,३५५.८४	—	७,३५५.८४	६,८३९.९८	३१२.४८	—	७,१५२.४६	२०३.३८	५१५.८६
	एकूण										
	मागील वर्ष										
	एकूण चालू वर्ष										
	एकूण मागील वर्ष										

तळटीप : १. स्थिर मत्तामध्ये वर दर्शविल्याप्रमाणे नवी मुंबई आणि नवीन शहर प्रकल्प खात्यामध्ये खर्ची घातलेल्या स्थिर मालमतेवरील खर्चाचा समावेश नाही. तसेच टीप १८ पहा.

२. महामंडळाने नवीन नाशिक युनिटसाठी असेल त्या व्यतिरिक्त स्थिर मालमत्तांची स्थिती आणि परिमाणामातक तपशिल यांचा समावेश असलेल्या संपूर्ण तपशिल दर्शविणाऱ्या योग्य नोंदी ठेवलेल्या नाहीत, ज्यामध्ये मुदत मत्तांची स्थिती नमुद करण्यात आलेली नाही आणि औरंगाबाद युनिटच्या बाबतीत स्थिर मत्तांची नोंदवही ठेवण्यात आलेली आहे. परंतु अद्ययावत केलेली नाही.

३. इमारतीमध्ये सिंधुदुर्ग नगरी येथील सीएफसी बिल्डींग, मुळ किंमत रु. ७६.४५ लाख आणि लिखित मूल्य रु. ४०.७२ लाख यांचा समावेश आहे. ज्यामध्ये जमिनीचे हक्क विलेख महामंडळाच्या नावे नाहीत. महामंडळाला दिनांक ६ ऑक्टोबर, १९९२ रोजीच्या शासकीय निर्देशानुसार आरक्षण क्र. ४२ अंतर्गत २१७५ चौरस मीटरच्या एका भूखंडाचे वाटप करण्यात आले होते. भूखंडाची किंमत तसेच महामंडळाने ताबा मिळाल्याच्या तारखेपासून म्हणजेच ३० जून, १९९२ पासून व्याज भरावयाचे होते, जे अजून पर्यंत भरावयाचे बाकी आहे. आणि जे वहीमध्ये लेखांकीत करण्यात आलेले नाही. सिंधुदुर्ग नगरीच्या जिल्हाधिकार्याने महामंडळाला जमिनीची मालकी प्रदान केलेली नाही. त्यामुळे वर संदर्भित केलेल्या मालमत्तेची विक्री आणि विलेवारी करण्याचे महामंडळाचे प्रयत्न यशस्वी झाले नाहीत.

४. मेसर्स श्री. निर्मल कमर्शियल लिमिटेडच्या रु. १०० दर्शनी मूल्य असलेले ५५० शेअर्स महामंडळाच्या डीमॅट खात्यामध्ये आहेत. हे शेअर्स सोसायटीतील महामंडळाची मालकी दर्शवितात आणि इमारतीच्या किंमतीचा भाग म्हणून विचारात घेण्यात आलेले आहेत.

५. * भंगार विक्रीतून मिळालेले मूल्य किरकोळ उत्पन्नामध्ये समाविष्ट केलेले आहे.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ९

चालु गुंतवणूका सोडून इतर गुंतवणूका

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
अ)	व्यापारी गुंतवणूका (उद्धृत न केलेल्या) समन्याय अधिकारलेखातील गुंतवणूक		
१	मेसर्स मुंबई-जे.एन.पी.टी. पोर्ट रोड कंपनी लिमिटेड पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी रु. १०/- चे ९०,००,००० (मागिल वर्षी ९०,००,०००) समन्याय शेअर्स	९००.००	९००.००
२	मेसर्स महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कंपनी लिमिटेड पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी रु. १०/- चे ५०,००,००० (मागिल वर्षी ५०,००,०००) समन्याय शेअर्स	५००.००	५००.००
३	मेसर्स नवी मुंबई आयआयए प्रा.लि. (यापुर्वी नवी मुंबई सेझ प्रा.लि. म्हणुन ज्ञात असलेली)* पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी १०/- रुपयांचे २०,०७,०५,८०० (मागिल वर्षी २०,०७,०५,८००) समन्याय शेअर्स	२०,०७०.५८	२०,०७०.५८
४	मेसर्स वाशी रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लि. पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी १०/- रुपयांचे २०,००० (मागिल वर्षी २०,०००) समन्याय शेअर्स	२.००	२.००
५	मेसर्स बेलापूर रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लि. पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी १०/- रुपये किंमतीचे ४०,००० (मागिल वर्षी ४०,०००) समन्याय शेअर्स	४.००	४.००
६	मेसर्स महादुरीझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड* पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी १००/- रुपयांचे २,५५० (मागिल वर्षी २,५५०) समन्याय शेअर्स	२.५५	२.५५
७	मेसर्स नवी मुंबई इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि.* पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी रु.१०/- चे ४३,००,००,०००/- (मागिल वर्षी ३१,७९,८०,०००) समन्याय शेअर्स	४३,०००.००	३१,७९८.००
८	मेसर्स पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा. लि. पूर्णपणे भरणा केलेले प्रत्येकी रु. १०००/- चे २,५५,००० (मागिल वर्षी २,५५,०००) समन्याय शेअर्स अधिमान शेअर्समधील गुंतवणूक	२,५५०.००	२,५५०.००
९	मेसर्स नागपुर मुंबई सुपर कम्युनिकेशन एक्सप्रेसवे लिमिटेड ९९,१५२८,७६७ (पीवाय ९९,१५,२८,७६७) प्रत्येकी १०/- रुपयांचे ८% अधिमान शेअर्स	९९,१५२.८८	९९,१५२.८८
एकूण		१६६,१८२.०१	१५४,९८०.०१
उद्धृत न केलेल्या गुंतवणूकांचे एकूण पुस्तकी मूल्य		१६६,१८२.०१	१५४,९८०.०१

- मेसर्स महादुरीझम कॉर्पोरेशनचे नाव दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी काढुन टाकण्यात आलेले आहे. सक्षम अधिकाऱ्याच्या मान्यते नंतर निर्लेखनासाठी आवश्यक नोंद केली जाईल.
- भूसंपादनाच्या प्रक्रीयेमध्ये, महाराष्ट्र शासन मान्यताप्राप्त पुनर्वसन आणि पुनःस्थापना (आर आणि आर योजना) योजनेचा एक भाग म्हणुन प्रकल्पग्रस्त कुटुंबाच्या (पीएफ) समावेशासह सर्व भागधारकांसोबत विचार विनिमय केल्यानंतर, मेसर्स नवी मुंबई इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि.च्या प्रत्येकी १०/- रुपये दर्शनी मूल्याचे १०० शेअर्स महामंडळाच्या मालकीतील इक्विटीपैकी स्वतंत्रपणे चिन्हांकित केलेल्या १% लाभाधिकारी शेअर्स पेक्षा कमी प्रस्थापित करुन मोफत दिले जातील.
- * जरी या गुंतवणुकीच्या वाजवी/पुस्तकी मूल्याच्या तुलनेत घट झाली असली तरी, व्यवस्थापनाच्या मते, गुंतवणूक दीर्घकालीन तत्वावर केली गेली आहे. आणि ती धोरणात्मक स्वरूपाची असल्याने सध्या अशा तात्पुरत्या घसरणीसाठी कोणतीही तरतुद आवश्यक मानली जात नाही.
- मेसर्स श्री. निर्मल कमर्शियल लिमिटेडचे १००/- रुपये दर्शनी मूल्याचे ५५० शेअर्स डीमॅट खात्यामध्ये आहेत. हे शेअर्स सिडकोची सोसायटीतील मालकी दर्शवितात आणि त्यांचा इमारतीच्या किंमतीमध्ये समावेश आहे.
- मेसर्स बेलापूर रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लिमिटेड (बीआरएससीसीएल) आणि मेसर्स महादुरीझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एमटीसी लि.) यांनी अनुक्रमे जारी केलेले रु. ४.०० लाख (प्रत्येक शेअर्ससाठी रु. १०/-) मूल्य असणाऱ्या ४०,००० समन्याय शेअर्सचे आणि रु. ३०० (प्रत्येकी शेअरसाठी रु. १००/-) मूल्य असणाऱ्या ३ शेअर्सची शेअर प्रमाणपत्रे कंपनीच्या नामनिर्देशित व्यक्तीच्या नावे आहेत.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - १०

दिर्घ मुदती कर्ज आणि अग्रिम

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे		३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे	
		रू. लाखामध्ये	रू. लाखामध्ये	रू. लाखामध्ये	रू. लाखामध्ये
अ)	तारणयुक्त विचारात घेतलेला माल कर्मचाऱ्यांसाठी कर्ज आणि अग्रिम (खालील तळटीप १ पहा)	१,९८१.७८		१,५६५.०८	
	एकूण (अ)		१,९८१.७८		१,५६५.०८
ब)	तारणविरहीत विचारात घेतलेला माल				
१)	संबंधित पक्षकारांसाठी				
अ)	नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्रासाठी अग्रिम **	८३२.७९		८३२.७९	
ब)	नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि. यांना कर्ज ****	२९८,५४६.०३	२९९,३७८.८२	३०९,७४८.०३	३१०,५८०.८२
२)	इतरांसाठी				
अ.	समन्याय अंशदानासाठी अग्रिम (खालील टीप ३ पहा)	६,०००.००		६,०००.००	
ब)	इतर अग्रिम **	२१६.९०		५५.१८	
क)	उच्च न्यायालयातील अनामत**	९,०९९.०५		९,०९९.०५	
ड)	सर्वोच्च न्यायालयातील अनामत**	१,०००.००		१,०००.००	
इ)	एसएलएओसाठी अग्रिम**	२,५९३.८१		२,५९३.८१	
एफ)	महाराष्ट्र शासन **	२००.००		२००.००	
जी)	कंत्राटदारांना अग्रिम **	२३,९५२.२८		३६,८६९.२७	
एच)	एमटीपी - (रेल्वे) कडून वसुलीयोग्य रक्कम (अधिभाराच्या निव्वळ) ***	४०,०३९.६६	८३,१०१.७२	३५,०३९.६६	९०,८५६.९७
	एकूण (ब)		३८२,४८०.५३		४०१,४३७.८०
	एकूण (अ+ब)		३८४,४६२.३२		४०३,००२.८७
	वजा : शंकास्पद कर्ज आणि अग्रिम यांच्यासाठी तरतुद		१९७.८५		१९७.८५
	दिर्घ मुदती कर्ज आणि अग्रिम		३८४,२६४.४७		४०२,८०५.०२

तळ टीपा :

१. कर्मचाऱ्यांना वाहने, संगणक आणि अपार्टमेंटसाठी दिले जाणारे कर्ज तारण गहाण ठेवून सुरक्षित केले जाते.
२. नियंत्रण खात्यानुसार शिल्लक रक्कम उप-खातेवही खात्याशी मेळ घालण्याच्या अधिन आहे.

३१ मार्च २०२३ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

३. ★महाराष्ट्र सरकारच्या पायाभूत सुविधांवरील मंत्रीमंडळ उपसमितीने (जीओएम) दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१५ रोजीच्या बैठकीत ठाणे खाडी पुल - ३ च्या बांधकामासाठी अंमलबजावणी एजन्सी म्हणून महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (एमएसआरडीसी) नियुक्त केले. त्यानंतर दिनांक १३ जुन, २०१७ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये, महाराष्ट्र सरकारने ऑक्टोबर, २०२७ पासून २०३६ पर्यंत वाढत जाणारा सवलत कालावधी मंजूर केला.

या प्रकल्पासाठी अंदाजे ३ वर्षांच्या बांधकाम कालावधीसह एकूण अंदाजे ७७,६०० लाख रुपये गुंतवणुक अपेक्षित आहे. हा प्रकल्प एमएसआरडीसी ने तयार केलेल्या विशेष उद्देश वाहन कंपनी (एसपीव्ही) द्वारे राबविण्याचा प्रस्ताव आहे. एसपीव्हीसाठी निधीमध्ये ३५,००० लाख रुपये कर्ज आणि ४२,६०० लाख रुपये इक्विटीचा समावेश असेल.

एमएसआरडीसीने टीसीबी प्रकल्पात ४९% पर्यंत इक्विटी सहभागाद्वारे महामंडळाचा पाठींबा मागितला. संचालक मंडळाने दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०१७ रोजीच्या ठराव क्र. ११९६३ द्वारे एमएसआरडीसीच्या एसपीव्हीमध्ये २०,००० लाख रुपयांपर्यंत महामंडळाचे इक्विटी योगदान मंजूर केले.

दिनांक १९/०२/२०२२ रोजीच्या ठराव क्र. १२५२० द्वारे संचालक मंडळाने असा ठराव पारीत केला की, एमएसआरडीसीकडून विनंती प्राप्त झाल्यावर, महामंडळाला दिलेला महसुली वाटा तसेच एसपीव्ही मधील इक्विटी वाटा यांच्या अधिन राहून द्विमासिक १,००० लाख रुपयांचे हप्ते जारी करावेत. दिनांक १३/०७/२०२३ च्या ठराव क्रमांक १२७२० द्वारे हप्ते २,५०० लाख रुपयांपर्यंत सुधारीत करण्यात आले आहेत.

अहवाल तारखेनुसार, महामंडळाने एमएसआरडीसीला ६,००० लाख रुपये आगाऊ दिलेले आहेत. एमएसआरडीसी कडून इक्विटी शेअर्सच्या वाटपाबाबत तपशिल प्राप्त न झाल्यामुळे, ही रक्कम वित्तिय विवरणपत्रांमध्ये इक्विटी योगदानानुसार अग्रिम म्हणून दर्शविण्यात येते.

४. ★★ टीप १७ चा मुद्दा क्र. ५ पहा.
५. ★★★ टीप १७ चा मुद्दा क्र. ६ पहा.
६. ★★★★ टीप १७ चा मुद्दा क्र. ७ पहा.

टिप - ११

इतर बिगर चालु मत्ता

(रुपये लाखात)

तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१. चिखलदरा प्रकल्प (अनुसूची ११ (१))	५,८८६.३८	५,६४०.१९
२. वाळुज प्रकल्प (अनुसूची ११ (२))	(४४२.७२)	८४३.८०
३. जालना प्रकल्प (अनुसूची ११ (३))	९५०.९०	८९२.७३
४. नांदेड प्रकल्प (अनुसूची ११ (४))	९,६४७.६४	९,९३७.२४
५. नागपूर प्रकल्प (अनुसूची ११ (५))	१४९.०३	११७.९२
६. पालघर प्रकल्प (अनुसूची ११ (६))	४९,५१५.३१	४२,८५२.२४
७. १२ महीन्यांपेक्षा जास्त मुदतीच्या बाँकांमधील मुदतठेवी (त्यावर जमा झालेल्या व्याजासह)	—	४,०५१.७८
८. प्रतिभूती आणि इतर ठेवी (असुरक्षित, चांगले मानले गेलेले) *	२०,४७२.०५	१३,८८७.८८
एकूण	८६,१७८.६०	७८,२२३.७८

तळ टीप :

*टीप १७ चा मुद्दा क्र. ५ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ११ (१)

चिखलदरा प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षादरम्यानचा खर्च			
१)	भौतिक पायाभूत रस्ते आणि स्कायवॉक	८९.११	१०५.०३
२)	जिल्हाधिकारी अमरावती (साकार तलाव प्रकल्पासाठी) यांना अनुदान	१९.७४	१००.००
३)	चिखलदरा प्रकल्प वरकड	१३८.८३	१४८.११
एकूण		२४७.६८	३५३.१४
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती			
१	संकीर्ण प्राप्ती - प्रकल्पाशी संबंधित	१.४९	३.१८
२	(टिप ५(१)(अ)) पुनर्लिखित खर्च	—	—
एकूण		१.४९	३.१८
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा		२४६.१९	३४९.९६
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा		५,६४०.१९	५,२९०.२३
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली		५,८८६.३८	५,६४०.१९

तळ टीप :

वरील प्रकल्पाच्या खर्चात टीप क्र. ८ मध्ये समाविष्ट असलेल्या बाबीं व्यतिरिक्त स्थिर मत्तांच्या किंमतीचा समावेश आहे.

तसेच टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ११ (२)

वाळूज प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१ भूसंपादन	१,९७५.६०	१,६६७.२८
२ भौतिक पायाभूत सोयी	—	२४.९३
३ अन्वेषण आणि प्राथमिक कामे	१२.३९	१९.२५
४ रस्ते आणि जल प्रवाह निचरा वाहीन्या	१५९.६२	५५०.००
५ पाणी पुरवठा आणि मल प्रणाल	८१.७१	२५१.०६
६ रस्त्यावरील दिवाबत्ती	२२.१५	५.६४
७ वाळूज प्रकल्प वरकड	१,१६७.३१	७२१.३५
एकूण	३,४१८.७८	३,२३९.५१
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती		
१ सदनिका आणि भूखंड विक्री	२,६३१.१८	८१२.७४
२ विकास शुल्क	६१४.८२	५३८.६८
३ अतिरिक्त भाडे शुल्क	३००.१४	३४८.६३
४ भाडेपट्टा भाडे	०.८७	०.८७
५ हस्तांतरण शुल्क	१५०.५१	१९५.८७
६ प्रशासकीय आकार	४.४३	६.९५
७ किरकोळ प्राप्ती	६३२.९९	४७१.०३
८ पुनर्लिखित केलेली अतिरिक्त दायित्वे / खर्च / ठेवी (खालील तळटीप १ पहा)	१.८५	१.७५
९ सेवा शुल्क	३६२.५५	४८१.०५
१० पाणी जोडणी आकार	५.८२	४.७२
११ दंड आणि जप्ती	०.१४	०.३०
एकूण	४,७०५.३०	२,८६२.५९
वर्षभराच्या उत्पन्नापेक्षा खर्चाचा अतिरेक	(१,२८६.५२)	३७६.९२
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	—	—
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	८४३.८०	४६६.८८
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	(४४२.७२)	८४३.८०

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ११ (२) (पुढे चालू...)

वाळूज प्रकल्प लेखा

तळ टीप :

१. मागील वर्षाच्या आकडेवारीमध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे. :-
- अ) आर्थिक वर्ष २०१४-१५ साठी लेखापरिक्षणाचे आयोजन करताना, प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणाच्या आधारे, भूसंपादन करण्यासाठी रु. १६९२.१६ लाखाची तरतुद केलेली होती. तथापि, चालु लेखापरिक्षण कालावधी दरम्यान आढावा घेतल्यावर व्यवस्थापनाने न्यायालयीन प्रकरणी कोणतीही दायित्वे निश्चित केलेली नसल्यामुळे सदर तरतुद मागील वर्षा परत करण्याचा विचार केलेला आहे.
- ब) मागील अनेक वर्षांपासून साचलेल्या शंकास्पद वसुलीसाठी एकंदर रु. १,८२५.४५ लाखाची तरतुद वहीमध्ये अस्तीत्वात होती. या आधीच्या वर्षांमध्ये केलेल्या अशा तरतुदीसाठी संचालक मंडळाच्या विशेष मंजूरीच्या अभावी व्यवस्थापनाला योग्य वाटेल त्याप्रमाणे प्रस्तुत वर्षांमध्ये सदर तरतुद मागील वर्षा परत केलेली आहे.

टिप - ११ (३)

जालना प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१ प्रशासकीय खर्च	५८.१७	०.४९
एकूण	५८.१७	०.४९
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती	—	—
एकूण	—	—
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	५८.१७	०.४९
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	८९२.७३	८९२.२४
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	९५०.९०	८९२.७३

तळ टीप :

टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ११ (४)

नांदेड प्रकल्प लेखा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१ आस्थापना खर्च	९.६०	१३.८०
२ प्रशासकीय आणि इतर खर्च	२७.२१	२८.२२
३ दिलेले व्याज	३२.२७	०.०९
४ दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	१.४२	—
५ घसारा	२.०३	२.२५
एकूण	७३.०३	४४.३६
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती		
१ प्रशासकीय शुल्क	१.२८	१.५०
२ भाडे	०.१२	०.१२
३ भाडेपट्टा भाडे	४.५१	५.६५
४ अतिरिक्त भाडेपट्टा शुल्क	११६.१५	२१६.१०
५ एफएसआय अधिमूल्य	१३.७६	१७.४६
६ किरकोळ प्राप्ती	९.१४	११.८६
७ हस्तांतरण आकार	१२८.०८	१३९.११
८ निर्लेखित केलेली अतिरिक्त दायित्व / खर्च (खालील तळटीप-१ पहा)	—	१२५.००
९ व्याजी उत्तपन्न	८९.५९	८२.९९
एकूण	३६२.६३	५९९.७९
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	२८९.६०	५५५.४३
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	९,९३७.२४	१०,४९२.६७
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	९,६४७.६४	९,९३७.२४

तळ टीप :

- सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी लेखापरिक्षण करताना प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणांवर आधारित भूखंडाचे संपादन करण्यासाठी १२५ लाख रुपयांची तरतुद करण्यात आली होती. तथापि, चालु लेखापरिक्षण कालावधीत आढावा घेतल्यानंतर, व्यवस्थापनाने सदर तरतुद मागील वर्षा रद्द करणे योग्य मानले. कारण आतापर्यंत न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये दायित्वे अंतिम करण्यात आली आहेत.
- टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या
टिप - ११ (५)

नागपूर प्रकल्प लेखा		(रुपये लाखात)	
अनु. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च			
१	एमआयडीसीची पाणीपट्टी	२१.६५	१५.९६
२	नागपूर प्रकल्प ओव्हरहेड	८८.२३	५४.५२
एकूण		१०९.८८	७०.४८
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती			
१	भूखंड विक्री	—	५०.२२
२	सेवा शुल्क	१२.०२	११.०९
३	पाणी शुल्क	१७.२७	१४.९१
४	अतिरिक्त भाडेपट्टा शुल्क	४४.६९	२५.१६
५	प्रकल्पाशी संबंधित किरकोळ प्राप्ती	२.१५	२.१९
६	पट्टा भाडे	०.०३	०.०२
७	अतिरिक्त तरतुदी/पुरांकीत ठेव / पुनर्लिखित दायित्वे	०.३०	०.३०
८	दस्तऐवज शुल्क	०.१५	०.०६
९	निविदा विक्री	०.०३	०.०४
१०	प्रशासकीय शुल्क	२.१३	२.४६
११	किरकोळ वसुली	—	—
एकूण		७८.७७	१०६.४५
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा		(३१.११)	३५.९७
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा		११७.९२	१५३.८९
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली		१४९.०३	११७.९२

तळ टीप :

- बचत बँक खात्यावरील व्याज दिनांक ३१ मार्च, २०२१, २०२२ आणि २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी प्राप्त झालेले नाही. सदर बाब बँकेला कळविली असून जेव्हा आणि जसे प्राप्त होईल त्याप्रमाणे त्याचे लेखांकन करण्यात येईल.

तसेच टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - ११ (६)

पालघर प्रकल्प लेखा

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
प्रस्तुत वर्षातील खर्च		
१ अन्वेषण आणि प्राथमिक काम	२५०.००	३३.४८
२ भौतिक पायाभूत सुविधा	६,२१८.६७	५,४८०.५३
३ फलोत्पादन	३.१०	९.५१
४ पालघर प्रकल्प ओव्हरहेड	२०७.५९	७३.३३
एकूण	६,६७९.३६	५,५९६.८५
प्रस्तुत वर्षातील प्राप्ती		
१ प्रकल्पाशी संबंधित किरकोळ प्राप्ती	१.०९	१.१९
२ किरकोळ प्राप्ती	१५.२०	१८.४८
३ पुनर्लिखित ठेवी/दायित्वे/परिव्यय (खालील तळटीप ३ पहा.)	—	४.९५
एकूण	१६.२९	२४.६२
प्रस्तुत वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या जमा रकमा	६,६६३.०७	५,५७२.२३
मागील वर्षातील पुढे अग्रेषित केलेली खर्च वजा करता अतिरिक्त जमा	४२,८५२.२४	३७,२८०.०१
महाराष्ट्र शासनाकडून ३१ मार्च २०२४ पर्यंत देय असलेली	४९,५१५.३१	४२,८५२.२४

- महाराष्ट्र शासनाचे असे मत आहे की, दिनांक २९ जुन २०१६ रोजीच्या अधिसूचना क्रमांक पीएफबी-२०१५/७७ (अ)/एम-१० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या गावांचा समावेश असणाऱ्या पालघरच्या सभोवतालच्या क्षेत्रामध्ये नियोजनबद्ध आणि नियंत्रित विकास होणे गरजेचे आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ११३ उपकलम (३) खंड (अ) अन्वये प्रदान केलेल्या शक्तींचा वापर करून महाराष्ट्र शासनाने सिडकोची दिनांक २९ जुन, २०१६ रोजीच्या अधिसूचना क्र. पीएफबी-२०१५/७७ (ए)/एम-१० अनुसार विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणुक केलेली आहे.
- महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २९/०६/२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे (जी.आर.) ४४० हेक्टर ५७.९ आर जमिन ताब्यात दिली. सिडकोला ४४० हेक्टर ५७.९ आर. जमिनीपैकी १०३ हेक्टर ५७.९ आर जमिनीवर जिल्हा मुख्यालयाच्या इमारती विकसित करावयाच्या आहेत. सिडकोने जिल्हा मुख्यालयाच्या विकासासाठी केलेला खर्च पालघर येथील उर्वरित ३३७ हेक्टर जमिन विकसित करून वसुल करावयाचा आहे. जिल्हा मुख्यालयाच्या विकास खर्चाच्या वसुलीत काही तुट असल्यास सिडको ही तुट भरून काढण्यासाठी शासनाकडे संपर्क साधू शकते. याशिवाय जिल्हा मुख्यालयाच्या इमारतीच्या अंतर्गत कामांसाठी सिडकोने केलेल्या खर्चाची भरपाई करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने केळवे गावातील १०१.११ हेक्टर जमिन सुपुर्द केली. सदर अंतर्गत कामे दिनांक २९/०६/२०१६ रोजीच्या जीआरनुसार सिडकोच्या कार्यक्षेत्र नव्हती. म्हणून केळवे येथील जमिन सिडकोकडे हस्तांतरीत करण्यात आली. (टीप क्र. १८.२ पहा.)
- वरील प्रकल्पाच्या खर्चात टीप क्र. ८ मध्ये समाविष्ट असलेल्या बाबीं व्यतिरिक्त स्थिर मत्तांच्या किंमतीचा समावेश आहे. तसेच टीप क्र. १८ पहा.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - १२

रोख आणि समतुल्य रोख

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	तपशिल	३१ मार्च २०२४ अनुसार		३१ मार्च २०२३ अनुसार	
		रक्कम रुपये	रक्कम रुपये	रक्कम रुपये	रक्कम रुपये
अ)	बँकाकडील शिल्लक				
	अनुसूचित बँका				
	बचत खात्यातील	१०३,५८१.९४		४८,४०४.६२	
	चालु ठेवीतील	२५,२७६.२७		१२,६८४.०२	
	३ महिन्यांपेक्षा कमी परिणती असलेल्या बँकेकडील नियत ठेवी (त्यावरील उपार्जित व्याजासह)	८,३४३.६०		६५,३०३.०३	
			१३७,२०१.८१		१२६,३९१.६७
	अनुसूचित नसलेल्या बँका				
	चालु खात्यातील		०.०७		०.०७
	अन्य बँकेतील शिल्लक ३ ते १२ महिन्यांची परिणती असलेल्या बँकेकडील नियत ठेवी (त्यावरील उपार्जित व्याजासह)	—	५१४,३७९.३३	—	५४६,९९१.१४
			६५१,५८१.२०		६७३,३८२.८८

- पंजाब नॅशनल बँकेकडील मुदत ठेवींमध्ये हुडकोला दिलेल्या हमीनुसार बँकांकडे तारण ठेवलेल्या रक्कम रुपये १२.४४ लाखाचा (मागील वर्षी रक्कम रुपये १२.४४) समावेश आहे.
- मुदत ठेव रु. ३६३२.३० लाख (मागील वर्षी रुपये ३,४०२.७८ लाख) पंजाब अँड सिन्द बँक, खारघर शाखेकडे तारण म्हणून ठेवण्यात आलेले आहेत. ही ठेव श्री. काशिनाथ आर. म्हात्रे आणि इतर यांनी दिनांक २७/१०/२०१५ रोजीच्या न्यायनिर्णय आणि आदेशाच्या प्रदर्शनाला स्थगिती देण्यासाठी सिडको विरुद्ध केलेल्या प्रथम अपिल क्रमांक २७६/२०१६ अनुसार दाखल केलेल्या दिवाणी अर्ज क्र. ७११/२०१६ प्रमाणे नामदार दिवाणी न्यायालय, पनवेल विभागाच्या नावे जारी केलेली बँक हमी म्हणून ठेवण्यात आलेली आहे.
- सिडकोच्या हेटवणे पाणी पुरवठा योजने अंतर्गत १५०० मीमी व्यासाची एम.एस. पाणी पुरवठा पाईपलाईन टाकण्याची परवानगी मिळविण्याकरीता नॅशनल हायवे ऑथॉरिटी ऑफ इन्डियाच्या नावे जारी केलेली बँक हमी म्हणून २८.७२ लाख रुपयांची मुदत ठेव (मागील वर्षी रुपये २७.२०) एचडीएफसी बँक, सीबीडी बेलापुर शाखेमध्ये तारण म्हणून ठेवण्यात आलेली आहे.
- १.५३ लाख रुपयांची मुदत ठेव (मागील वर्षी रु.१.३० लाख) पंजाब अँड सिन्द बँक, खारघर शाखेमध्ये भारताच्या राष्ट्रपतींच्या नावाने नवी मुंबई मेट्रो मार्ग-१ साठी दुरसंदेश दळणवळण यंत्रणा (टेट्रा स्टॅण्डर्ड) प्रचालित करण्याची परवानगी मिळवी म्हणून ठेवण्यात आलेली आहे.
- नवी मुंबईतील विविध प्रभागांमध्ये व्यावसायिक इमारती आणि कार्यस्थळावरील पायाभूत सुविधांसह इ. डब्ल्युएस आणि एलआयजी प्रकारच्या सदनिका पॅकेज १ ते ४ आणि ९ बी च्या नियोजन डिझाईन आणि बांधकामासाठी महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (एमपीसीबी) यांच्या नावे भारतीय स्टेट बँक सीबीडी, बेलापुर शाखेमध्ये रु. ४४०.१८ लाख रुपये मागील वर्षी रु. ३९५.९६ लाख) तारण ठेवलेले आहेत.
- रुपये १६.७७ लाखाची (मागील वर्षी १५.७८ लाख) मुदत ठेव एचडीएफसी बँक, सीबीडी बेलापुर, शाखा यांच्याकडे व्यवस्थापकीय संचालकांच्या क्रेडीट कार्डनुसार तारणयुक्त करण्यात आलेली आहे.
- विमानतळ प्रकल्पासाठी एमपीसीबीला जारी केलेल्या बी जी नुसार एस बी आय कडे रु. २९.१२ लाखाची (मागील वर्षी २७.५८ लाख) मुदत ठेव तारणयुक्त करण्यात आलेली आहे.
- घन कचरा व्यवस्थापन नियम २०१६ अंतर्गत अधिकृततेसाठी एमपीसीबीला जारी केलेल्या बीजीनुसार एसबीआय कडे रु.१०.५२ (मागील वर्षी रु.१०.२५ लाख) लाखाची मुदत ठेव तारणयुक्त करण्यात आलेली आहे.
- एनएमआयए साठी खांदा गाव-खारघरच्या सेक्शन क्युआर मधील इएचव्हीटी लाईन्सचे पुनर् संरेखन करण्यासाठी एमएसआरडीसी ला जारी केलेल्या बी.जी. नुसार एसबीआय कडे ०.२७ लाख (मागील वर्षी ०.२६ लाख) रुपयांची मदत ठेव तारणयुक्त करण्यात आलेली आहे.
- करंजाडे येथील पाणीपुरवठा आणि सांडपाणी लाईनच्या परवानगीसाठी एनएचएआय ला जारी केलेल्या बी.जी. नुसार एसबीआय कडे २.०० लाख रुपयांची (मागील वर्षी रु.२.०० लाख) मुदत ठेव तारणयुक्त करण्यात आलेली आहे.
- भूखंड क्र.१, सेक्टर-३९ तळोजा येथील गृहनिर्माण योजनेकडे एनएच ४८ मार्गाचा प्रवेश मिळवून देण्यासाठी मॉर्थ करिता जारी केलेल्या बी.जी.नुसार एसबीआय कडे २.५ लाख रुपये (मागील वर्षी रु. २.५ लाख) नियत ठेव तारण ठेवण्यात आली आहे.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - १२ (पुढे चालू)

अनुसूचीत नसलेल्या बँकांकडील शिल्लक

(रुपये लाखात)

अ. तपशिल क्र.	अखेरची शिल्लक		वर्षातील कमाल शिल्लक		वर्षातील किमान शिल्लक	
	२०२३-२४	२०२२-२३	२०२३-२४	२०२२-२३	२०२३-२४	२०२२-२३
अ) चालू खात्यातील :						
१) नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादीत खाते क्र. ०१	०.०४	०.०४	०.०४	०.०४	०.०४	०.०४
२) नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादीत खाते क्र. ०२	०.०३	०.०३	०.०३	०.०३	०.०३	०.०३

टिप - १३

अल्प मुदती कर्ज आणि अग्रिमा

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
तारणयुक्त म्हणून योग्य मानलेला		
१. भाडे खरेदी करारासाठी अग्रिम	५३६.९६	५३९.३१
२. संस्थात्मक कर्ज आणि अग्रिम रक्कम तारणविरहीत म्हणून योग्य संस्थात्मक कर्ज आणि अग्रिम रक्कम		
१. कर्मचाऱ्यांना अग्रिम	१०५.३२	११०.५३
२. कंत्राटदारांना अग्रिम		
मोबिलायझेशन अग्रिम	३६,२३१.८८	१,२२२.२५
इतर अग्रिम	२५,६८२.८३	१६,४६८.९६
३. इ पी एफ साठी अग्रिम	१५२.६७	१५२.६७
४. इ एस आय सी साठी अग्रिम	२२.६२	२२.६२
५. इतर अग्रिम *	३,७१४.४०	३,६७५.१२
६. पुर्वप्रदान खर्च	८५४.५२	८५८.५५
एकूण	६७,७७४.६७	२३,५२३.४९

तळ टीप :

- भाडे खरेदी करारानुसार, संस्थांना दिलेले कर्ज संरचना/सदनिकेवर तारणयुक्त करण्यात आलेले आहे.

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

टिप - १४

इतर चालु मत्ता

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१. चालु खात्यावरील उपार्जित व्याज	७.०१	४३४.७१
२. मुदत ठेवीवरील उपार्जित झालेले परंतु देय नसलेले व्याज	९,८०९.४८	३,१३९.३१
३. इतर प्राप्त होणारी रक्कम	१५५,२५७.४९	१६१,५०६.००
एकूण	१६५,०७३.९९	१६५,०८०.०२
वजा - शंकास्पद कर्जासाठी तरतूद	६,०४२.७१	६,०४२.७१
एकूण	१५९,०३१.२७	१५९,०३७.३१

इतर चालु मत्ता

- पाणी पट्टी आणि विज शुल्क, अग्रिम रक्कम, भू संपादन इत्यादीसाठी एमडब्ल्यू एसएसबी, एमएसईबी, विशेष भू संपादन अधिकारी, पुरवठादार, कंत्राटदार, कर्मचारी यांना केलेले प्रदान हे पुनर्मेळ करण्याच्या आणि कायम करण्याच्या अधिन आहे.
- हुडकोकडून प्राप्त होण्याजोग्या दाव्यामध्ये रु. ७.३० लाखाच्या विवादग्रस्त व्याजाचा (रु. ७.३० लाख) आणि रु. ४.२० लाखाच्या दंड आणि जप्तीच्या (रु. ४.२० लाख) रकमेचा समावेश आहे.
- प्राप्त होण्याजोग्या दाव्यांमध्ये मत्तांच्या हस्तांतरणामुळे नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून देय असलेल्या रक्कम रु. २३८.३५ (रु. २३८.३५ लाख) लाखाचा समावेश आहे. ही रक्कम नवी मुंबई महानगर पालिकेकडून कायम करण्यात आलेली नाही.
- अन्य प्राप्त होण्याजोग्या रकमांमध्ये सिडको आणि नवी मुंबई महानगरपालिका (एनएमएमसी) (पाणी पुरवठा पायाभूत सुविधा) यांच्यातील दिनांक ३० नोव्हेंबर २००७ च्या करारानुसार नवी मुंबई महानगर पालिकेकडून वसुली योग्य रु.१०,९६४.३० (रु.१०,९६४.३० लाख) लाखाचा समावेश आहे. सदर वसुलीसाठी पाठपुरावा प्रक्रीया सुरु आहे.
- इतर प्राप्त करण्यायोग्य उत्पन्नामध्ये कर्जाचे इएमआय, सेवा शुल्क आणि पाणीपट्टी, मिळालेल्या आगाऊ उत्पन्नाच्या निव्वळ उत्पन्न इत्यादीच्या समावेशासह विविध देय रकमांमुळे प्राप्त झालेल्या उत्पन्नाचा समावेश आहे.
- टिप क्र. १७ चा मुद्दा क्र. ५ पहा.

टिप - १५

प्रवर्तनातील महसूल

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
महाराष्ट्र शासनाकडून एजन्सी पारिश्रमिक	५.००	५.००
एकूण	५.००	५.००

टिप - १६

प्रती शेअर प्राप्ती

(रुपये लाखात)

अनु. तपशिल क्र.	३१ मार्च २०२४ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०२३ रोजी असल्याप्रमाणे
१. नफा (रुपये लाखामध्ये)	३.७०	३.५९
२. प्रत्येक शेअरवरील (पायाभूत व सौमिकृत) प्राप्तीचे संगणन करण्यासाठी वापरलेल्या समन्याय शेअर्सची भारीत सरासरी संख्या	३,९५,०००	३,९५,०००
३. प्रती शेअर प्राप्ती (पायाभूत व सौमिकृत) (रु)	०.९४	०.९१
४. प्रती शेअर दर्शनी मूल्य (रु)	१००.००	१००.००

३१ मार्च २०२४ रोजी असलेल्या ताळेबंदाचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

अनुसूची - १७

लेख्यांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
१ मंडळाच्या मते, चालू मत्ता, कर्जे व आगाऊ रकमा या व्यवसायाच्या सामान्य ओघात वसूल करण्यात आल्यास त्या नमूद केलेल्या मूल्याच्या जवळपास असतात. यातील घसारा व सर्व ज्ञात दायित्वे यासाठी केलेली तरतूद पुरेशी आहे व आवश्यक समजण्यात येणाऱ्या रकमेपेक्षा अधिक नाही.				
हे पुढील गोष्टींच्या अधीन असेल:				
खालील दिलेल्या टिप्पण्यांच्या विशेषतः टीप क्र. ५, ६, ८ आणि ९ च्या अधिन.				
२ महामंडळाला त्यांच्या विक्रेत्यांकडून सुक्ष्म, लघु आणि मध्यम अभिकरण आणि विकास अधिनियम, २००६ अन्वये सद्यस्थिती बदल कोणतीही माहिती प्राप्त झालेली नाही आणि म्हणून सदर अधिनियमान्वये आवश्यक असल्यास त्या संबंधातील खुलासा करण्यात आलेला नाही. अशा धनकोंना विलंबासाठी जर काही व्याज देय असेल तर ते त्यानुसार निश्चित केलेले नाही आणि त्याचा हिशेब दिलेला नाही.				
३ अ) नवीन औरंगाबाद येथे मालमत्ता नोंदणीसह सदनिका आणि भूखंड विक्रीच्या नोंदीबाबत कोणताही ताळमेळ बसविण्यात आलेला नाही.				
ब) नवीन औरंगाबाद शाखेतील दुकानांसाठी प्राप्त करण्यायोग्य सेवाशुल्का करिता भाडे अहवाल आणि पक्ष निहाय तपशिल यांच्या अभावी, संबंधित प्राप्ती उपार्जित आधारावर लेखांकीत करणे बाकी आहे.				
क) भाड्याने दिलेल्या मालमत्तांचा तपशिल आणि संबंधित भाडे करारनामे संकलित केले जात आहेत.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
४(एक) महामंडळ नवी मुंबई प्रकल्पातील विविध उत्पन्न प्रवर्ग, जसे अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमुल्य, भाडेपट्टा भाडे, विकास शुल्क, प्रशासकीय शुल्क, एफएसआय आकार, आर.आय. शुल्क इत्यादीसाठी आणि नागपुर शाखेतील प्राप्त होण्याजोगे सेवा शुल्क, पाणी पट्टी आणि एम व आर आकार या सारख्या विविध उत्पन्न श्रेणींकरीता वर्ष निहाय थकबाकी दर्शविणारे वर्षनिहाय नियंत्रण पत्रक राखत नाही.				
दोन) प्रधानमंत्री आवास योजना गृहनिर्माण प्रकल्प वगळता, जिथे लेखा प्रणालीद्वारे (सॅप) नियंत्रण ठेवले जाते, अशा प्रकरणी संपूर्ण विक्री मोबदला कायम केलेला नसल्यामुळे ग्राहकांच्या नस्तीची प्रक्रीया प्रलंबित आहे, असे दर्शविणारे वर्ष निहाय नियंत्रण पत्रक महामंडळ ठेवत नाही.				
तीन) या प्रकरणी वापरलेले अंतर्गत नियंत्रण अधिक मजबुत केले जाईल.				
५ थकबाकी प्राप्ती / दायित्वे :				
५.१ काही प्रकरणी व्यक्ति निहाय विभागणी उपलब्ध नाही व या अनुसूचीच्या जोडपत्र-अ मध्ये दिलेल्या दुय्यम पुस्तिकेबरोबर खातेवही शिल्लकीचा मेळ बसलेला नाही अशी प्रकरणे या अनुसूचीच्या जोडपत्र-अ मध्ये यादीबद्ध करण्यात आली आहेत.				
१) मत्ता (जोडपत्र-अ(१))	१२,०५१.८९	२,४२६.४०	११९.१२	३१८.०१
२) दायित्वे (जोडपत्र-अ(२))	७,७२३.५७	६,५९१.६४	३,४९५.८५	३,५४९.३३
५.२ या अनुसूचीच्या जोडपत्र-ब मध्ये दिलेल्या प्रकरण परतवे निर्लेखित / पुनर्लिखित करावयाच्या शिल्लक रकमेच्या बाबतीत निर्णय प्रलंबित आहे.				
१) मत्ता (जोडपत्र-ब(१))	१०८,५३६.०३	९९,९५२.२६	२०,००१.५२	१७,८०८.११
२) दायित्वे (जोडपत्र-ब(२))	८६३,०२२.४६	८२९,९५४.०७	२०,८२६.४६	१५,९७७.४०
५.३ गत वर्षामध्ये देण्यात आलेल्या काही आगाऊ रकमा, ज्यांच्या बाबतीत वर्षभरात या अनुसूचीच्या जोडपत्र-क मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे कोणतीही वसूली झालेली नाही. जरी ही वसुली शंकास्पद मानली जात असली तरी आणि वसुलीचे प्रयत्न सुरू असले तरी ही वसुली होत नाही.	१८०,२१५.४९	१३६,७७६.४६	३,२८३.२३	३,५०७.०१

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
५.४ संचालक मंडळाने ठराव क्र. १२५५९ अन्वये दिनांक ११ जुन, २०२२ रोजी लेखापरिक्षण समितीने शिफारस केल्यानुसार, एक अंतर्गत समिती नियुक्त केली, ज्यामध्ये मुख्य लेखा अधिकारी आर्थिक सल्लागार, कंपनी सचिव, अंतर्गत लेखापरिक्षक यांच्यासह पाच अंतर्गत उपसमितींचा समावेश आहे. ज्यामुळे थकबाकी अद्ययावत करण्यासाठी अंतर्गत समितीला सहाय्य केले जाईल आणि शिल्लक राहीलेले / निर्लेखित केलेले म्हणून निश्चित करण्यासाठी संचालक मंडळाच्या मान्यतेसह अत्यावश्यक भरपायी करता येईल. तथापि या संदर्भात उल्लेखनिय प्रगती होऊ शकली नाही.				
६ रेल्वे :				
अ) १) महामंडळ आणि मध्य रेल्वे यांच्यामध्ये करण्यात आलेल्या विविध करारानुसार:				
अ) महामंडळ नवी मुंबईतील उपनगरीय रेल्वे मार्ग (एमबीआर, बीपीआर, ठाणे-तुर्भे-नेरूळ-वाशी आणि एनयुआर) यांच्या विकासासाठी अनुक्रमे ६७% आणि ३३%च्या प्रमाणात योगदान देत आहे.				
ब) महामंडळाने जमिन मोफत देण्याची देखिल आवश्यकता आहे.				
क) रेल्वेने वरील (अ)ची भरपायी करण्यासाठी महामंडळाला प्रत्येक महीन्यांच्या १५ तारखेला परतफेड करून सर्व प्रवासी तिकीटांवर अधिकार लावण्याचे मान्य केले आहे.				
दोन) वरील दृष्टीने महामंडळाने केलेली प्रदाने तसेच मानखुर्द-बेलापुर रेल्वे प्रकल्पाच्या निधिसाठी उभारलेल्या बंधपत्राचे इतर आनुषंगिक खर्च, व्याज आणि हमी शुल्क इत्यादी कर्ज आणि अग्रिम रकमे अंतर्गत दर्शविली आहेत. अहवालाच्या तारखेपर्यंत रेल्वेकडून वसूल करण्यायोग्य रकमेचे तपशिल खालील प्रमाणे आहेत.				
आत्तापर्यंतचे व्याज, हमी फी व आनुषंगिक खर्च	५३,५८३.२१	५३,५८३.२१	—	—
एमटीपी ठाणे-तुर्भे रेल्वे	१,०९५.५९	१,०९५.५९	—	—
बेलापुर पनवेल रेल्वे	१२,९४५.३६	१२,९४५.३६	—	—
मध्य रेल्वेला अग्रिम	२,७८६.६१	२,७८६.६१	—	—

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
एमटीपी बेलापुर - उरण - नेरुळ	४५,९७६.४३	४५,९७६.४३	—	—
एमटीपी मानखुर्द - बेलापुर रेल्वे	(२१५.०७)	(२१५.०७)	—	—
मध्ये रेल्वे कळवा - तुर्भेला अग्रिम	९.५५	९.५५	—	—
	११६,१८१.६७	११६,१८१.६७	—	—
वजा: आतापर्यंत मिळालेला अधिभार	(८१,१४२.०१)	(८०,२३७.७७)	—	—
रेल्वेकडून येणे असलेली निव्वळ रक्कम*	३५,०३९.६६	३५,९४३.९०	—	—
*रेल्वेकडून देय असलेल्या रकमेबाबत मेळ घालण्यात येत आहे.				
३) महामंडळाने केलेला खर्च सध्या वरिल अ(२) मध्ये वसुल करण्यायोग्य रकमेव्यतीरिक्त प्रकल्पखात्यामध्ये खर्च म्हणून दाखवला आहे. महामंडळाच्या ताज्या विधानानुसार अधिभाराद्वारे मध्य रेल्वेकडून मिळण्यायोग्य रक्कम रुपये २२०२१५.०० लाख हि बाब मध्यरेल्वेच्या सामंजस्याच्या अधिन आहे.				
४) एप्रिल, २०२२ पासून रेल्वेने कोणत्याही अधिभाराची परतफेड केलेली नाही कारण महामंडळ आणि मध्य रेल्वे यांच्यामध्ये करारातील कलमांबाबत मतभेद आहेत. महामंडळाचे म्हणणे आहे की, त्यांनी केलेल्या संपूर्ण भांडवली खर्चाची परतफेड अधिभाराद्वारे केली जावी, तर रेल्वेचा असा युक्तिवाद आहे की, महामंडळाने बंधपत्रांची सांगड घालण्यासाठी आणि व्याजाच्या समावेशासह संबंधित खर्चासाठी केलेल्या दायित्वांची पुर्तता करण्याकरीता हा अधिभार लावला जातो. या विषयावर महाराष्ट्र शासनाच्या मुख्य सचिवांशी चर्चा करण्यात आली होती आणि ती अद्याप विचाराधिन आहे.				
५) जरी मध्य रेल्वेने आपल्या दिनांक १४/०६/२०२३ रोजीच्या पत्राद्वारे अधिभारावरील निर्णय प्रलंबित असल्यामुळे चालु असलेल्या विविध रेल्वे प्रकल्पांसाठीचा त्यांचा हिस्सा म्हणून रु. ६५,२६६.०० लाखाची तरतुद करण्याविषयी विनंती केलेली आहे तरी कोणताही निधि देण्यात आलेला नाही. याशिवाय महामंडळाने असे सादर केलेले आहे की, रेल्वेचे प्रकल्प आता ५०:५०% खर्चाद्वारे कार्यान्वित केले जात आहेत आणि खालील परिच्छेद ६ मध्ये नमुद केल्यानुसार देखभाल शुल्काची वसुली प्रलंबित आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
६) जुलै, २००८ नंतर, नवी मुंबईतील रेल्वे स्थानकांबाबत महामंडळ आणि रेल्वे यांच्यामध्ये देखभाल दुरुस्तीचा करार झालेला नाही. या कार्यक्षेत्रातील नियोजन प्राधिकरण म्हणून, रेल्वे स्थानकांची देखभाल करणे हे महामंडळावर बंधनकारक आहे. या बाबतीत रेल्वेकडून वसुल करण्यायोग्य देखभाल शुल्काचा लेखाजोखा जेव्हा निश्चित केला जाईल तेव्हा रेल्वे सोबत समायोजन करण्यात येईल.				
७) संचालक मंडळाने खालीलप्रमाणे महाराष्ट्र रेल विभाग कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एमआरव्हीसीएल) यांना पुढील जमीन वाटप करण्यास मान्यता दिली आहे.				
एक) दिनांक १९ डिसेंबर २०२० रोजीच्या ठराव क्रमांक १२३७१ अनुसार विरार-डहाणु मार्गादरम्यान रेल्वे लाईन चे चौपदरीकरण करण्यासाठी मौजे कोरेगाव आणि मौजे केळवे येथील एकूण २३.६८९ चौ.मी जमीनीचे वाटप करण्यात आलेले आहे.				
दोन) दिनांक १९ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या ठराव क्र. १२३५२ अन्वये ऐरोली-कळवा उन्नत दुहेरी मार्ग प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी एकूण आर९१९ चौ.मी. जागेचे वाटप करण्यात आलेले आहे. वरिल संदर्भित जमीनीच्या विक्रीचा संपूर्ण मोबदला मिळाल्यावर आणि कराराची अंमलबजावणी केल्यानंतर लेखांकन करण्यात येईल.				
८) महाराष्ट्र सरकारने (जीओएम) दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१० रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे, ट्राम वे कायदा, १८८६ अंतर्गत एमआरटी यंत्रणा प्रशासनासाठी अंमलबजावणी एजन्सी म्हणून महामंडळाला अधिकृत केले आहे. बेलापुर-खारघर-तळोजे-पेंधर-एमआयडीसी-कळंबोली-खांदेश्वर रेल्वे मार्गावर मेट्रो रेल्वेच्या स्वरूपात ट्रामवेचे बांधकाम, देखभाल आणि प्रचालन करण्यासाठी अधिकृत करण्यात आलेले आहे, जे टप्प्याटप्प्याने विकसित केले जाईल.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (डीएसआरसी) यांनी तयार केलेल्या नवी मुंबई मेट्रो रेल प्रकल्पासाठी तपशिलवार प्रकल्पाच्या अहवालावर (डीपीआर) आधारित कॉरिडॉर-एक(बेलापुर-खारघर-तळोजे-पेंधर-एमआयडीसी कळंबोली-खांदेश्वर) नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळा (एनएमआयए)- पर्यंत वाढविण्याची योजना आहे, ज्याची एकूण लांबी २६.२६ किमी आहे. या कॉरिडॉरचा विकास चार टप्प्यांमध्ये (लाईन १ ते लाईन ४) केला जाईल. भारत सरकारच्या नागरी विकास मंत्रालयाने (जीओआय) दिनांक ९ जानेवारी, २०१५ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे मेट्रो रेल्वे (बांधकाम) कायदा, १९७८ च्या कलम ३२ अंतर्गत नवी मुंबई मेट्रो रेल प्रकल्प, कॉरिडॉर-१ लाईन-१ (बेलापुर ते पेंधर) साठीचे संरेखन मंजूर केले आहे. ही अधिसूचना केंद्रीय मेट्रो कायदानुसार प्रकल्पाची अंमलबजावणी सुलभ करते. एकूण ३,०६,३६३ लाख रुपये प्रकल्प खर्च असलेल्या मेट्रो रेल कॉरिडॉर-१, लाईन-१ (बेलापुर ते पेंधर) साठी निधि कोणतीही बाह्य आर्थिक मदत न घेता पूर्णपणे महामंडळाकडून दिला जाणार आहे. संचालक मंडळाने दिनांक ११ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या ठराव क्र. ११९०७ द्वारे या निधिला मंजुरी दिली. अहवाल सादर करण्याच्या तारखे पर्यंत, एकूण २,७७,५८० लाख रुपये खर्च झालेला आहे. या व्यतिरिक्त दिनांक २४ सप्टेंबर, २०२२ च्या संचालक मंडळाच्या ठराव क्रमांक १२५९६ द्वारे, पुर्वी मंजूर करण्यात आलेल्या स्टँडर्ड गेज मेट्रो पासुन मेट्रो निओ प्रणालीमध्ये लाईन्स २, ३ आणि ४ साठी वाहतुकीच्या पध्दतीमध्ये बदल करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.				
ब) रेल्वेस्थानक संकुल :- १) अ) वाशी रेल्वेस्टेशन कॉम्प्लेक्स कंपनी लिमिटेड (व्ही आरएससीसीएल) यांनी दिनांक २४/०९/२०२० रोजीच्या पत्राद्वारे प्रवर्तन आणि देखभाल (ओएम) शुल्क रुपये ३५९.०० लाख आणि पाणीपट्टी रु. १९६.०० लाख हे शुल्क देण्याची मागणी केलेली आहे. सध्या हे शुल्क सिडकोच्या ताब्यात असलेल्या मालमत्तेशी संबंधित आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
याशिवाय त्यांनी दुरसंचार टॉवरच्या संरक्षणासाठी देऊ केलेल्या सुरक्षासेवा आणि दुरुस्ती या करिता रक्कम रु. २३०.९२ लाख मिळण्यासाठी दावा केलेला आहे. सदर भाडे महामंडळाला प्राप्त होत असते. या कालावधीच्या संबंधातील विशिष्ट तपशील त्यांनी दिलेले नाही.				
ब) तसेच त्यांनी दुरसंचार प्रचालक (दुरध्वनी टॉवर्स) यांच्याकडून सप्टेंबर २०१० पासून मार्च २०१७ पर्यंत रु. २८९.०० लाखाच्या भाडे प्राप्ति विषयी महामंडळाला कळविलेले आहे. त्यानंतर दुरसंचार टॉवर अस्तित्वात नसल्यामुळे नंतरच्या कालावधीचे कोणतेही भाडे प्राप्त होणार नाही ही वस्तुस्थिती आहे.				
त्यानंतर दि. ०६/०७/२०२२ रोजीच्या संदर्भ क्रमांक (व्हीआरएससीसीएल/अॅडमिन/२२-२३/०११४) च्या पत्राद्वारे असे नमुद करण्यात आले होते की, महामंडळाद्वारे उपाध्यक्ष आणि व्यवस्थापकिय संचालक यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत असा निर्णय घेण्यात आला आहे की, मेसर्स व्हीआरएससीसीएल यांना सप्टेंबर, २०१०मध्ये संकुल हस्तांतरित केल्यानंतर प्राप्त होणारे उत्पन्न सिडको आणि व्हीआरएससीसीएल यांच्यामध्ये वाटले जाईल. परंतु त्या संबंधातील हिश्याचे विशिष्ट गुणोत्तर उद्याप निश्चित झालेले नाही.				
क) वरील परिच्छेद (अ) आणि (ब) मध्ये नमुद केलेल्या या प्रकरणातील खर्च आणि उत्पन्नाचा हिशेब यांचे पक्षकारांबरोबर, हिशेबपुस्तिकांचे सामंजस्य आणि समेट घडवून आणल्यानंतर लेखांकन करण्यात येईल.				
२ बेलापूर रेल्वेस्टेशन कॉम्पलेक्स कं.लि. (बीआरएससीसीएल) यांना एप्रिल २०१८ ते डिसेंबर २०२० पर्यंतच्या कालावधीसाठी देय असलेल्या प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्कापोटी रक्कम रु. २१३.०० लाख (जीएसटी रु.३२.४९ लाखाच्या समावेशासह) या रकमेचे दि. ३१ मार्च, २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षा दरम्यान प्रदानाच्या आधारे लेखांकन करण्यात आलेले आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
महामंडळाने बेलापुर रेल्वे स्थानक इमारतीच्या गच्चीवरील जागा मोबाईल कंपन्यांना संमती-नि-परवानगी तत्वावर दिलेल्या असून महामंडळ या कंपन्यांकडून वार्षिक भाडे वसुल करित होते. वर नमुद केल्याप्रमाणे एप्रिल, २०१८ ते डिसेंबर, २०२० या कालावधीसाठी बीआरएससीसीएलकडून दुरसंचार टॉवरसाठी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षात रु. ६०.८३ लाखाची रक्कम म्हणून प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्काच्या प्रदानाचे समायोजन करून प्राप्तीच्या आधारे लेखांकन करण्यात आलेले आहे. बीआरएससीसीएल ने दि. ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी प्राप्त होण्याजोगी रक्कम रु. ३५०.१९ लाख (मागील वर्षी रु. २८६.५४ लाख) (विवादा अंतर्गत मार्च २०१६ पर्यंत ई. २०२/जी-२१६ च्या संबंधातील रु. १२.१९ लाखाच्या समावेशासह) दर्शविलेली आहे. जी रक्कम जेव्हा आणि जशी तडजोड होईल त्याप्रमाणे लेखांकित करण्यात येईल. ३ महामंडळाने दिनांक २७ जुलै, २००९ रोजी दिलेल्या कार्यालयीन आदेशाद्वारे मेसर्स वाशी रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लिमिटेड (व्हीआरएससीसीएल) आणि दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१० रोजीच्या दुसऱ्या कार्यालयीन आदेशाद्वारे, मेसर्स बेलापुर रेल्वे स्टेशन कमर्शियल कॉम्प्लेक्स लिमिटेड (बीआरएससीसीएल) यांना अनुक्रमे दिनांक १५ ऑगस्ट, २००९ आणि २२ फेब्रुवारी, २०१० पासून अधिकृत केले. या अधिकारांमुळे व्हीआरएससीसीएल आणि बीआरएससीसीएल यांना वाशी आणि बेलापुर रेल्वे स्थानक संकुलाचे व्यवस्थापन, देखभाल आणि इतर इस्टेट कार्यांशी संबंधित शुल्क हिशेबाच्या पुस्तकात वसुल करण्यायोग्य म्हणून नोंदवले गेले आहेत आणि ते शंकास्पद मानले गेले नाहीत आणि त्यासाठी तरतुद केलेली नाही. कारण त्यांच्या पूर्ण वसुलीची व्यवस्थापनाला आशा आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
७(अ) नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (एनएमआयए) सिडको आणि एनएमआयए (नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट प्रायव्हेट लिमिटेड) सवलतधारक यांच्यामध्ये दि. ०८ जानेवारी, २०१८ रोजी सवलत करारावर (सीए) स्वाक्षरी झाली. सवलत कराराच्या खंड १२.९.१ अनुसार महामंडळाद्वारे पूर्वविकसित कामांची अंमलबजावणी करण्यासाठी देय असलेली रक्कम रु. ३,४२,००० लाख व्याज मुक्त सॉफ्ट लोन म्हणून समजण्यात येईल. सवलत करारातील खंड १२.९.२ अनुसार, या सॉफ्ट लोनपैकी रु. ४३,००० लाखाची रक्कम सवलत धारकांमधील प्राधिकरणाचे समन्याय भागभांडवल म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल. सवलत कराराच्या खंड १२.९.३ अनुसार भूविकास कामांची अंमलबजावणी करताना कोणताही ज्यादा खर्च झाल्यास तो खर्च महामंडळाकडून करण्यात येईल आणि तो सॉफ्ट लोनचा भाग असणार नाही. प्रकल्प देखरेख आणि अंमलबजावणी समितीच्या (पीएमआयसी) दि. २५ मार्च, २०१९ रोजी झालेल्या १७ व्या बैठकीतील निर्देशानुसार रु. ३,४२,०००.०० लाखापेक्षा जास्त खडक कापण्यासाठी लागणारा कोणताही वाढीव खर्च देखिल सवलत कराराच्या अटी व शर्तीवर, सॉफ्टलोन म्हणून गृहीत धरला जाईल. ब) महामंडळाला पाच समान वार्षिक हप्त्यांमध्ये खालील पध्दतीने सॉफ्ट लोनची परतफेड केली जाईल. अ) नियुक्ती तारखेच्या ११ व्या वर्धापन दिनापासुन इक्विटी भांडवल ओतणे समायोजित केल्यानंतर रु. २,३५,८०० लाख ब) नियुक्तीच्या १६ व्या वर्धापन दिनापासुन सुरु होणारी १,०६,२०० लाख रुपयांची उर्वरीत रक्कम. महामंडळाने सॉफ्टलोन म्हणून रक्कम रु. ३,०९,७४८.०३ लाखाचे (मागील वर्षी रु. २,५८,७२१.०३ लाखाचे) लेखांकन केलेले आहे. हे एनएमआयएएल यांना पाठविलेल्या मासिक विवरणावर आधारित आहे. तथापि त्याची मान्यता प्रतिक्षाधिन आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
क) नवी मुंबई इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (एनएमआयएएल) महामंडळाची सहयोगी कंपनी, यांना आर्थिकवर्ष २०१७-२०१८ ते २०२१-२०२२ पर्यंतच्या कालावधीसाठी लेखापुस्तकांचे अन्वेषण करण्यास प्रारंभ करण्याच्या संबंधात प्रादेशिक संचालक, अग्नेय प्रदेश, हैद्राबाद, कंपनी कामकाज मंत्रालय यांच्याकडून दि.०६ ऑक्टोबर २०१३ रोजी पत्र प्राप्त झालेले आहे.				
महामंडळाने गुंतवणुकीच्या मार्गाने अहवाल तारखेनुसार वरिल सहयोगी कंपन्यांना रक्कम रु. ३१,७९८.०० लाख (मागील वर्षी रु. ३१,७९८.०० लाख) भरण्याची सक्ती केलेली असून सॉफ्ट लोन काढून रक्कम रुपये ३,०९,७४८.०३ लाख (मागील वर्षी रु. २,५८,७२१.०३ लाख) देण्यात आलेले आहेत.				
सदर प्रकरणाच्या प्रगतीचे तपशिल आणि सद्यस्थिती अजुन एनएमआयएएल कडून प्राप्त व्हायची आहे.				
ड) दिनांक २४ सप्टेंबर, २०२२ रोजीच्या ठराव क्रमांक. १२६०५ द्वारे, संचालक मंडळाने डॉपलर व्हेरी हाय फ्रिक्वेन्सी ओम्नी रेंज (डीव्हीओआर) साठी १.९९६ हेक्टर जमिन आणि एअरपोर्ट सर्व्हेलन्स रडार-१ (एएसआर-१) साठी १.०० हेक्टर जमिन भारतीय विमानतळ प्राधिकरण (एएआय) ला ६० वर्षांच्या भाडेपट्ट्यावर देण्यास मान्यता दिली आहे. तथापि, सदर जमिन अद्याप एएआय ला सुपुर्द केलेली नाही. वर उल्लेख केलेल्या जमिनीचा भाडेपट्टा अधिमूल्य संपूर्ण मोबदला मिळाल्यावर आणि कराराच्या अंमलबजावणीनंतर मोजला जाईल.				
८अ) प्राप्य रक्कम (बँकांकडे असलेल्या मुदत ठेवी (एफडीआर) यांच्या औपचारीक पुष्टीकरणासह त्यामध्ये तारण ठेवलेल्या एफडीआरच्या प्रमाणासह), कर्ज, अग्रिम रक्कम व देय रक्कम यांची पुष्टीकरणे प्राप्त झालेली नाहीत व ती सामंजस्य व परिणामी समायोजनांच्या अधिन आहेत.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
ब) वर्षा अखेरीस असलेली थकबाकी, कंत्राटदारांना देय असलेली किंवा त्यांच्याकडून वसुली योग्य असलेली अग्रिम आणि कर्ज, कर्मचाऱ्यांना दिलेली अग्रिम, एमएसईबी, एनएमएमसी, एमएमआरडीसी, एमएसआरटीसी, एमपीसी मंडळ, ईरकॉन, एमडब्ल्युएसएसबी, एमआयडीसी, पीडब्ल्युडी, ओनजीसी, एमटीएनएल, एनएमएसईझेड, एमटीपी खरेदीदारांकडील ठेवी आणि इतर ठेवी यांची पुष्टी केलेली नाही.				
- वसुली योग्य	६२७,१०७.९९	६००,९००.०६	—	—
- देय	९९१,९८६.६४	९९४,६६९.६८	—	—
९(अ) तरतुद न केलेली संभाव्य दायित्वे :				
एक) नवी मुंबई प्रकल्प				
अ) कामे	५४,२२०.०१	५४२२०.०१	—	—
ब) विवादीत पाणी शुल्क	४०.६८	४०.६८	—	—
क) सेवा कर दायित्व				
०१/०६/२००७ पासून ३१/०३/२०१२ पर्यंत	१३,६५६.००	१३,६५६.००	—	—
०१/०४/२०११ पासून ३१/०३/२०१४ पर्यंत	१३,४१०.६०	१३,४१०.६०	—	—
ड) आयकर दायित्व :				
टीडीएस मागणी (ट्रेसेस पोर्टलनुसार)	१०१.६७	१०१.६७	२९.२०	२३.४८
कंपनीच्या बाजूने झालेले निकाल, ज्याबाबत पुन्हा आयकर विभागाने अपिल प्राधिकाऱ्यासमोर अपिल केलेला आहे.				
शाह अँड गुप्ता असोशिएट्स	४५,३०९.५५	४५,३०९.५५	—	—
मूल्यांकन वर्ष २००७-०८	८९,२१४.५२	८९,२१४.५२	—	—
इ) जीएसटी दायित्व				
कारणे दाखवा सूचना	८८.६१	८८.६१	—	—
फ) बँक हमी	३,८९८.३४	३,७६१.१०	—	—
दोन) नवीन शहर प्रकल्प				
अ) नवीन औरंगाबाद प्रकल्प	—	—	३,३०८.२८	३,३०८.२८
ब) वाळुज प्रकल्प	—	—	१६,२८६.००	१६,२८६.००
क) नवीन नांदेड प्रकल्प	—	—	६९४.४९	—
ड) नवीन नाशिक प्रकल्प	—	—	२.८७	२.७३

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
तीन) ताळेबंदाच्या तारखेनुसार सुमारे ७५५ (मागील वर्षी ५५८३) खटले प्रलंबित आहेत. नवीन शहरांसाठी मुद्दा क्र. ९ (दोन) वगळता महामंडळाच्या आर्थिक विवरणांवरील त्याचा परिणाम निश्चित केला गेला नाही.	निश्चित नसलेले	निश्चित नसलेले	निश्चित नसलेले	निश्चित नसलेले
ब) महाराष्ट्र शासनाने नवीन नाशिक प्रकल्पासाठी महामंडळाच्या वतीने ३९७.११ हेक्टर इतकी जमीन संपादन केली आहे. १९७६ ते १९८१ या कालावधीत जमीन संपादन करताना विशेष भूमि संपादन अधिकारी, नाशिक यांनी प्रत्येक चौरस मीटरला रु. ४ ते १० या दराने जमिनीची भरपाई दिली, आणि त्या वर्षामध्ये महामंडळाने त्या भरपाईच्या रकमेची प्रतिपूर्ती केली आहे. जमिनीची अपुरी भरपाई दिल्यामुळे समाधान न झाल्याने जमीन मालकाने नाशिकच्या जिल्हा न्यायालयात निर्देश दाखल केला. माननीय जिल्हा न्यायालयाने १९९४ मधील त्यांच्या निर्णयाद्वारे भरपाईच्या रकमेत प्रत्येक चौरस मीटरला रु. २४ ते रु. ३६ अशी वाढ केली. तसेच जिल्हा न्यायालयाने भूमि संपादन अधिनियम, १८९४ च्या सुधारित तरतुदीनुसार १२ टक्के दराने व्याज आणि ३० टक्के दराने परितोष (सोलॅशियम) देण्याचाही आदेश दिला.				
महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा न्यायालयाच्या आदेश व निर्णयाविरुद्ध उच्च न्यायालयात अपील दाखल केले. या न्यायालयाने ३० टक्के या ऐवजी १५ टक्के या दराने परितोषाची (सोलॅशियम) रक्कम भरणा करण्याचा आदेश दिला आणि भूसंपादन अधिनियम, १८९४ चा कलम-२३-१(ए) अन्वये १२ टक्के दराने भरपाई देण्यास स्थगिती दिली.				
त्यानंतर महामंडळाने सर्वोच्च न्यायालयात दोन प्रकरणांमध्ये विशेष संमती याचिका दाखल केली. माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने ४-३-२००३ रोजी हे दोन पिटिशन खारीज केले.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
माननीय सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालानुसार आणि आदेशानुसार महामंडळाला वाढीव जमिनीचा मोबदला द्यावा लागेल आणि प्रशासकाच्या सध्याच्या अंदाजानुसार व्याजासह ही रक्कम रु. १४७४.१५ लाख इतकी येते. दिनांक ३१ मार्च, २०२३ आणि २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षादरम्यान शाखेने न्यायालयामध्ये एकुण रक्कम रु. १२७०.९६ लाख जमा केलेले आहेत आणि रक्कम रु. ११०.४८ लाखाच्या बाबतीत, शाखेने उच्च न्यायालयामध्ये केलेला अपिल प्रलंबित आहे. नवीन शहरे / शाखांच्या बाबतीत न्यायालये आणि राज्य भूसंपादन अधिकारी यांच्याकडे भूसंपादनासाठी जमा केलेली रक्कम / अतिरिक्त / वाढीव भरपायी त्यातून जमिन मालकांना रक्कम अदा केल्याचा तपशिल प्राप्त झाल्यावर खर्च म्हणून लेखांकीत करण्यात आलेली आहे. क) व्यवस्थापनाच्या निर्णयाच्या आधारे आर्थिक वर्ष २०१७-१८ च्या दरम्यान सिडको-नवीन नाशिक ने विविध प्रकल्पग्रस्तांना भूखंड आणि सदनिकांसाठी केलेले वाटप / विक्री रद्द केली होती, ज्यासाठी एकतर आधीच्या कालावधीत विक्री नोंदी संमत केल्या गेल्या आहेत किंवा रक्कम ठेवींमध्ये ठेवलेली आहे. असे करून सिडकोने भूखंडाची विक्री करण्यासाठी रु.४२.७२ लाख खर्ची घातलेले आहेत. सदर भूखंड / सदनिका दिनांक ३१/०३/२०१८ अनुसार महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने शिल्लक असल्याचे मानले गेले आहे. परंतु मुळ वाटपकर्त्याद्वारे भूखंडाचा कोणताही वास्तविक ताबा सिडकोकडे सुपुर्द केलेला नाही आणि अशा बहुतेक व्यक्तींनी सिडकोच्या विरोधात न्यायालयात धाव घेतलेली आहे. ठेव खात्यामध्ये पार्क केलेली रक्कम किरकोळ प्राप्तीमध्ये दंड आणि जप्ती म्हणून जमा केली जाते. विक्री रद्द करणे, ठेवी परत करणे इत्यादी कारणांमुळे बहुतेक व्यक्तींनी त्यांना दिलेले धनादेश स्विकारलेले नाहीत आणि त्यांनी सिडको विरुद्ध खटला दाखल केलेला आहे. यामुळे आकस्मिक दायित्व, जर काही असेल तर, तो निश्चित करता येणार नाही.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
ड) महामंडळाने नवीमुंबई मेट्रो मार्ग २ आणि ३ ची अंमलबजावणी करण्याकरीता आणि एनएमएम मार्ग-१ साठी मेट्रो रेल प्रशासन (एमआरए) पाठिंबा म्हणून महामंडळाला सहाय्य करण्यासाठी १५ तज्ञांची तरतुद करण्याकरीता दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (डीएमआरसी) यांच्या सोबत करार केला. दिनांक ०३/१२/२०२० रोजीच्या पत्राद्वारे महामंडळाने वरील काम बंद करण्याची विनंती केली. त्यावर डीएमआरसीने दिनांक ०८/१२/२०२० रोजी आपला दावा सादर केला होता. जो नंतर दिनांक ३०/११/२०२१ रोजी रुपये ३५१०.४० लाखासाठी सुधारित करण्यात आला. उपरोक्त दावा महामंडळाने मान्य केलेला नाही.				
इ) इतर वैधानिक गैर अनुपालन :				
अ) कामगार उपकर :				
एक) महामंडळ कंत्राटदारांच्या वाढीव बिलांवर कामगार उपकर कापत नाही.				
- रक्कम निश्चित नाही.				
दोन) वस्तु आणि सेवा कराच्या (जीएसटी) समावेशासह एकुण रकमेवर १% कामगार उपकर कापुन घेणे आवश्यक आहे. तथापि बऱ्याच प्रकरणांमध्ये, जीएसटी वगळून निव्वळ रकमेवर अशी कपात केली जाते. रक्कम निश्चित नाही.				
तीन) पूर्तता न केल्यामुळे आणि महाराष्ट्र कामगार कल्याण उपकराची रक्कम न भरल्यामुळे उद्भवू शकणाऱ्या व्याज आणि नुकसानीची मागणी - रक्कम निश्चित केलेली नाही.				
ब) स्रोत रकमेतुन आयकर कपात :				
एक) कंत्राटदारांच्या देयकांचा समावेश असणाऱ्या खर्चा (वेतना व्यतिरिक्त ज्यामध्ये कर कापला जातो) च्या तरतुदीवरील स्रोत रकमेतुन कर वजा न करण्याच्या तरतुदींच्या दृष्टीने देय व्याज / दंड, जर काही असेल तर त्यासाठी कोणतीही तरतुद केलेली नाही.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
दोन) महामंडळाने वार्षिक स्नेहसंमेलन दिनानिमित्त प्रत्येक कर्मचाऱ्याला उपहार देण्यासाठी रु. ०.२१ लाखाची तरतुद केलेली आहे. एकूण रुपये २९६.७३ लाखाचा (मागील वर्षी ३१३.५० लाख) हा खर्च कर्मचारी कल्याण खर्च म्हणून लेखांकीत करण्यात आलेला आहे. करपात्र वेतनावर प्राप्तीकर कपात करण्याच्या उद्देशाने कर्मचाऱ्यांच्या हाती पडणारी ही रक्कम वेतन किंवा उपलब्धी म्हणून ग्राह्य धरण्यात आलेली आहे.				
तीन) टीडीएस प्राप्ती नियत तारखांमध्ये दाखल केले गेले नाहीत.				
क) वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) :				
१) उलाढाल (पुरवठ्यानुसार आगाऊ रकमेच्या सामवेशासह) जीएसटी रिटर्न सह आऊटपुट कर आणि जीएसटी आर-२च्या समावेशासह इनपुट टॅक्स क्रेडीट संबंधी मेळ बसविण्याची प्रक्रीया सुरु आहे. सामंजस्याचा परिणाम जेव्हा आणि जसा निश्चित केला जाईल. तेव्हा त्याचे लेखांकन करण्यात येईल.				
२) अशी काही प्रकरणे घडली आहेत, ज्यामध्ये संबंधित विक्रेत्याची जीएसटी नोंदणी स्वतःहून रद्द झाल्याचे किंवा विक्रेत्याने अर्ज केल्यावर रद्द झाल्याचे दर्शविले आहे. दिनांक ०१ जुलै, २०१७ पासून अशा विक्रेत्यांना केलेले अतिरिक्त प्रदान अशा पुरवठादाराकडून प्राप्त करण्यायोग्य असल्यामुळे ते मोजले गेले नाहीत आणि आतापर्यंत त्याची कोणतीही वसुली झालेली नाही.				
३) सहकारी गृहनिर्माण संस्था भूखंड आणि रो हाऊस भूखंड यांच्या विविध विक्री व्यवहारांवरील देय जीएसटी आणि वसुल करावयाची थकबाकी मान्य केली जाईल आणि जेव्हा निश्चित केली जाईल व पेमेन्ट प्राप्त होईल तेव्हा त्याचे लेखांकन करण्यात येईल.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
४) अशी काही प्रकरणे घडली आहेत, ज्यामध्ये जीएसटीआर २ए मध्ये न येणाऱ्या विक्रेत्यांनी आकारलेल्या जीएसटी संबंधित विक्रेत्याची नोंदणी रद्द केल्याचे दाखविले आहे किंवा विक्रेत्याच्या अर्जावर दिनांक ०१ जुलै, २०१७ नंतरच्या कालावधीसाठी अशा विक्रेत्यांना जीएसटीचे अतिरिक्त पेमेन्ट पुरवठादारांकडून प्राप्त करण्यायोग्य असल्यामुळे ते मोजले गेले नाही आणि आता पर्यंत त्याबाबत कोणतीही वसूली झालेली नाही.				
५) विविध कंत्राटदारांना देण्यात आलेल्या कामाचे स्वरूप त्यांच्या जीएसटी नोंदणीमध्ये समाविष्ट नाही - रक्कम निश्चित केलेली नाही.				
६) नवीन नाशिक युनिटने खालील सेवांवरील रिव्हर्स चार्जेस वर वस्तु आणि सेवा कर भरलेला नाही.				
एक) कॅब भाडे शुल्क - रु. ०.९० लाख (कर रुपये ०.०४ लाख) (मागील वर्षी रु. ०.९० लाख)				
दोन) कायदेशीर शुल्क - रु. १५.६८ लाख (कर रुपये २.८२ लाख) (मागील वर्षी रु. १४.९३ लाख)				
ड) ठेव कामावरील पर्यवेक्षण शुल्क :				
एक) महामंडळ केंद्र/राज्य सरकार विभाग/पीएसयु/स्वायत्त संस्थांसाठी अनामत तत्वावर कामे हाती घेते आणि प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार म्हणून काम पहाते. महामंडळ प्रकल्पाच्या खर्चावर टक्केवारी तत्वानुसार पर्यवेक्षण शुल्क आकारते / वसूली करते.				
दोन) या अनामत कामांशी संबंधित खर्च त्यातून प्राप्त केलेल्या अनामतीमधून परत करणे आवश्यक आहे. मात्र गेल्या अनेक वर्षांमधील अनेक घटनांमध्ये हे महामंडळाचा खर्च म्हणून नोंदवले गेले आहेत.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
तीन) अ) कोणतीही देयके पर्यवेक्षण शुल्कासाठी उभारली जात नाहीत. परिणामी असे शुल्क एकतर प्राप्त झालेल्या ठेवींमधून वसूल करायचे राहिले किंवा प्रकल्प खात्यात आवक म्हणून लेखांकीत करायचे राहून गेले.				
ब) या आवश्यक रकमेसाठी देय असलेल्या संबंधित जीएसटीचे लेखांकन निश्चित केले जाईल आणि लेखापरिक्षणाखालील वर्षासाठी फॉर्म ९सी मध्ये जीएसटी लेखापरिक्षणाला अंतिम रूप दिल्यानंतर त्याचा हिशोब दिला जाईल.				
इ) व्यवसाय कर :				
व्यवसाय कर वेळेवर भरला जात नाही. शिवाय संबंधित विवरणपत्रे भरण्यास विलंब झालेला आहे.				
फ) उपदान :				
१) दिनांक १ एप्रिल, २०२० नंतर रूजु झालेल्या कर्मचाऱ्यांना विद्यमान एनजीजीएम पॉलिसीचे सीजीएस पॉलिसीमध्ये रूपांतरण करणे प्रलंबित असल्यामुळे त्यामध्ये सामविष्ट करण्यात आलेले नाही आणि म्हणून या कर्मचाऱ्यांचे उपार्जित उपदान दायित्व यांचे परिमाण आणि लेखांकन दिलेले नाही.				
२) कंत्राटी तत्वावरील पात्र कामगारांसाठी महामंडळाने उपदान दायित्वाची कोणतीही तरतुद केलेली नाही.				
ग) कर्मचारी राज्य महामंडळे :				
कंत्राटदारांनी अनुपालन केल्यास महामंडळ मुख्य नियोक्ता या नात्याने इएसआयसीचे प्रदान करण्यास जबाबदार राहिल. कंत्राटदारांच्या देयकांमधून आतापर्यंत रु. ६८.७९ लाख (मागील वर्षी रु. ६८.१३ लाख) योग्य प्राधिकरणाकडे जमा करण्याऐवजी इतर दीर्घकालीन दायित्वांमध्ये परावर्तित होत राहिले.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
ह) इतर :				
एक) आयकर अधिनियमाचे कलम ४०ए(३)चे पालन न केल्यामुळे - महामंडळाने वर्षादरम्यान रु. १०,०००/- पेक्षा जास्त रोख प्रदान / खर्च केले आहेत.				
दोन) दिनांक ३१ मार्च २०२२ पर्यंत देय असलेली विविध वैधानिक दायित्वे (उदा. १% कामगार उपकर, टीडीएस, जीएसटी इत्यादी), संध्या नंतर केलेल्या प्रदानासह सामंजस्या अंतर्गत आहेत.				
१० तरतुद न केलेल्या भांडवली लेखांकनावर अंमलात आणावयाच्या उर्वरित कंत्राटासाठीच्या अंदाजित रकमेचे तपशिल निश्चित केलेले नाही आणि उघड केलेले नाही.				
११. लेखाविभाग तसेच प्रवर्तन विभाग खालील दस्तऐवज / माहिती / स्पष्टीकरण लेखापरिक्षकाला त्यांच्या पडताळणीसाठी उपलब्ध करून देऊ शकले नाहीत.				
एक) भूखंड, दुकाने, सदनिका इत्यादींच्या वाटप प्रक्रीयेबाबत संबंधित माहिती आणि कागदपत्रे				
दोन) दिनांक २५/०२/२०२१ आणि दिनांक ०६/०५/२०२२ रोजीच्या त्यांच्या लेखापरिक्षण अहवालास प्रतिसाद देऊन भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांना सादर केलेले अनुपालन				
तीन) सुरक्षा खर्चाच्या समावेशासह (भांडार - परिमंडळ) मागील आणि त्यानंतरच्या २ वर्षांसह चालु वर्षातील प्राप्ती आणि खर्च यांच्यातील तफावत.				
चार) वास्तविक प्राप्ती आणि खर्च यांच्यासह अर्थसंकल्पिय अंदाजपत्रकामधील तफावत.				
पाच) बांधकाम साहित्याच्या दरातील तफावतीच्या कारणास्तव तपशिल आणि कामाचे प्रमाण तसेच वर्षभरात खर्चात झालेल्या वाढीमुळे झालेल्या अतिरिक्त खर्चाचा तपशिल				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
सहा) ३१ मार्च, २०२० पर्यंतच्या कालावधीशी संबंधित इतर दीर्घकालीन दायित्वे, इतर चालु दायित्वे, दीर्घ मुदतीचे कर्ज आणि आगाऊ रक्कम आणि इतर चालु मालमत्तेची पक्षनिहाय शिल्लक				
सात) सामुहीक गृहनिर्माण आणि मेट्रो रेल्वे प्रकल्पांच्या संदर्भात करारांची अंमलबजावणी करण्यास विलंब झालेला आहे.दंडाची वसुली करण्याच्या आणि नुकसान भरपायीच्या संदर्भात समुचित प्राधिकरणाने प्रदान केलेल्या अधिकाराद्वारे घेतलेल्या निर्णयांचा तपशिल				
आठ) महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सह व्यवस्थापकीय संचालक यांना अनुमत असलेला खर्च /भत्ता.				
नऊ) काही प्रकरणी दिलेल्या परवानगीशी संबंधित विकास शुल्काची गणना (नवीन शहर - वाळुंज).				
१२. नवी मुंबई आय आय ए प्रायव्हेट लिमिटेड (एनएमआयआयए)				
अ) महामंडळाने वर्ष २००६ ते २००८ च्या दरम्यान निष्पादित केलेल्या पाच भाडेपट्टा कराराद्वारे नवी मुंबई आयआयए (एनएमआयआयए), ज्यांना पूर्वी नवी मुंबई सेझ प्रायव्हेट लिमिटेड म्हणून ओळखले जात होते, त्यांना १८४२ हेक्टर जमीन भाडेपट्ट्यावर दिलेली होती.				
महामंडळ आणि एमएमआयआयए यांच्यातील विकास कराराच्या कलम ७.१ अनुसार जमीन उपभाडेपट्ट्याने देण्यास परवानगी आहे. एमएमआयआयए यांनी रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड एसपीव्ही यांना संपूर्ण प्रकल्प जमीन पोटभाडे पट्ट्याने देण्यास आणि पंचेचाळीस पोटभाडे पट्टा विलेख जारी करण्यासाठी मान्यता मिळविण्याकरीता दि. २७/१०/२०२३ रोजी एक प्रस्ताव सादर केला. संचालक मंडळाने हा प्रस्ताव दि. ०८/११/२०२३ रोजीच्या ठराव क्र. १२७९४ द्वारे मंजूर केला.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
याशिवाय विकास कराराच्या कलम ८.१ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे संचालक मंडळाने पोटभाडे मोबदल्याच्या ७.५ टक्के महसुली भागाची वसुली करण्यास मंजूरी दिली. दिनांक २१/०१/२०१९ रोजीच्या संचालक मंडळाच्या ठराव क्र.१२११७ अनुसार ही वसुली महाराष्ट्र शासनाचे नोंदणी महानिरीक्षक आणि मुद्रांक नियंत्रक (आय.जी.आर.) यांनी केलेल्या मूल्यांकनावर अवलंबून आहे. आय.जी.आर. द्वारे मूल्यांकन प्रक्रिया सध्या चालू आहे आणि मोबदल्याची रक्कम कायम केलेली नाही. महसुली हिस्सा (अर्जित नसलेले उत्पन्न) निर्धारित केला जाईल आणि प्राप्त होईल, तेव्हा लेखांकित केला जाईल. दिनांक १८/०३/२०२४ रोजीच्या पत्राद्वारे आयजीआरने महामंडळाला मूल्यांकन अहवाल सादर केला, ज्यामध्ये एनएमआयआयए प्रकल्पाच्या जमिनीचे मूल्यांकन १३,३८,००० लाख रुपये निश्चित केले गेले. महसुली हिस्सा (अनर्जित उत्पन्न) प्राप्त झाल्यावर आणि प्राप्त होताच मोजला जाईल. ब) महामंडळाने दिनांक ०८/०२/२०२३ रोजी महाराष्ट्र सरकारच्या (जीओएम) नगर विकास विभागाला (युडीडी) सादर केलेल्या मूल्यांकन पत्राच्या आधारे, नगर विकास विभागाने दिनांक २५/०४/२०२३ रोजीच्या आदेशानुसार एनएमआयआयए प्रायव्हेट लिमिटेडला न दिलेल्या जमिनीची भरपायी म्हणुन उच्च एफएसआय प्रदान करण्यास मान्यता दिली आहे. ज्यासाठी भाडेपट्टा अधिमूल्य आधीच महामंडळाला भरण्यात आला होता. क) नवी मुंबई आय. आय. ए. प्रायव्हेट लिमिटेडच्या संबंधात, मुंबईच्या जीएसटी गुप्तचर महासंचालनालयाकडून, केंद्रीय वस्तु आणि सेवा कायदा, २०१७ च्या कलम ७० अंतर्गत महामंडळाला दिनांक ३१ जानेवारी, २०२३ रोजी समन्स बजावण्यात आला. त्यानंतर या प्रकरणी दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०२४ रोजी ६७,४४८.५९ लाख रुपयांसाठी कारणे दाखवा आणि मागणी नोटीस प्राप्त झाली आहे, जी सध्या सुनावणीसाठी प्रलंबित आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
१३. महामंडळाने दि. ०१ एप्रिल, २०२० पासून प्रारंभ होणाऱ्या आर्थिक वर्षापासून पूर्वीच्या कोबोल अकाऊटींग सिस्टीमच्या जागी नविन इआरपी अकाऊटींग सिस्टीम, एमएपीमध्ये संक्रमण केले. हे सॅप प्रणालीचे फायदे घेण्यासाठी आणि लेखांकन सुलभ करण्यासाठी केले गेले. तथापि बाकी काही मुद्दे खाली सुचीबद्ध केलेले आहेत. ०१) आधार क्रमांक क्षेत्र/पॅन क्रमांक क्षेत्र, अनेक प्रकरणांमध्ये नाव, पॅन क्रमांक / आधार क्रमांक आणि इतर तपशिलांसह चुकीच्या पद्धतीने अद्ययावत केलेले आहेत. ०२) एकाधिक ग्राहकांसाठी एकच आधार क्रमांक / पॅन क्रमांक अद्ययावत केला गेला आहे किंवा चुकीच्या पद्धतीने अद्ययावत केला गेला आहे. ०३) विविध प्रकरणांमध्ये विक्रेता मुळ नस्तीमध्ये शहर आणि जिल्ह्याचे तपशिल चुकीच्या पद्धतीने अद्ययावत केले जात नाहीत. ०४) टपाल संकेत क्रमांकाचे तपशिल काही प्रकरणांमध्ये विक्रेता मुळ नस्तीमध्ये अद्ययावत केले जात नाहीत. ०५) अनेक प्रकरणांमध्ये पत्ता अद्ययावत केला जात नाही. ०६) विक्रेत्याचा जीएसटीआयएन एकतर अद्ययावत केलेला नाही किंवा चुकीच्या पद्धतीने अद्ययावत केलेला आहे. ०७) विक्रेत्याच्या वेगवेगळ्या गटांमधील क्रमांनुसार विक्रेता मुळ नस्तीमध्ये विक्रेता संकेत क्रमांक गहाळ झालेले आहेत. ०८) समान बँक खाते तपशिल असलेले भिन्न विक्रेते ०९) विविध नियंत्रण खात्यांसाठी दि. ०१/०४/२०१९ रोजी उघडलेली शिल्लक समाविष्ट करताना ग्राहक निहाय खाते वही सॅपमध्ये घेतलेली नाही. त्यानंतर काही प्रमाणात समस्यांचे निराकरण करण्यात आले. तथापि डेटाफाईल्स योग्य असल्याची खात्री करण्यासाठी अनावश्यक माहिती काढून टाकण्याकरीता माहिती/मास्टर डेटाची आणखी साफसफाई प्रस्तावित केली जात आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
१४. महाराष्ट्र सरकारने (जीओएन) दिनांक ०४/०४/२०१३ रोजी जारी केलेल्या निर्देशानुसार नागरी विकास विभागाने मुंबई महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरण एमएमआरडीए यांच्या द्वारे प्रोदधुत करण्यात येणाऱ्या साडेबारा टक्के भूवितरण योजनेनुसार भुवितरणाच्या खर्चासह मुंबई ट्रान्स हर्बर लिंक (एमटीएचएल) चे बांधकाम करण्यासाठी भुसंपादनाचा खर्च करणे आवश्यक होते. महाराष्ट्र शासनाने देखिल असे निर्देश जारी केलेले आहेत की, एमटीएचएलच्या बांधकामासाठी महामंडळाच्या ताब्यात असलेली जमीन सोडून इतर जागा आवश्यक असल्यास त्याचा खर्च एमएमआरडीए यांनी उचलावा. फेब्रुवारी २०१८ ते जुन २०२० च्या दरम्यान महामंडळाने एमएमआरडीए यांना एकूण ८,४९,६६६ चौरसफूट जमीन मोफत हस्तांतरित केली होती. एमटीएचएलचे काम जानेवारी २०२४ मध्ये पूर्ण केले होते आणि सर्वसामान्य जनतेसाठी खुले करण्यात आले होते.				
महामंडळाने एमएमआरडीए कडून जानेवारी ते जुलै २०२१ आणि जुन २०२३ मध्ये नियमितपणे भुसंपादनाचा खर्च म्हणुन रु.५,५८,६१.०० लाखाची मागणी केलेली आहे. या रकमेचे जेव्हा आणि जसे समायोजन केले जाईल त्याप्रमाणे लेखांकन करण्यात येईल.				
१५. दिनांक ०५/०७/२०२१ रोजीच्या पत्राद्वारे महाराष्ट्र सरकारच्या नगर विकास विभागाने (युडीडी) असे कळविले की, जर महाराष्ट्र शासनावर कोणताही आर्थिक भार नसेल तर, महामंडळाला ठाणे येथील किसन नगर येथे नागरी नुतनीकरण योजनेच्या अंमलबजावणीत सहभागी होता येईल. त्यानुसार ठाणे महानगरपालिकेने (टीएमसी) आणि महामंडळाने सामंजस्य (एमओयु) करारावर स्वाक्षरी केली. त्यानंतर दिनांक ३०/११/२०२२ रोजीच्या पत्राद्वारे, सरकारने ठाणे येथील किसन नगर येथे युआरपी-१२ अंतर्गत युआरसी-१ आणि युआरसी-२ येथे प्रस्तावित पुनर्गृहनिर्माण आणि नागरी नुतनीकरण क्लस्टर पुनर्विकास प्रकल्पासाठी “अंमलबजावणी संस्था” म्हणुन महामंडळाची नियुक्ती करण्याच्या प्रस्तावाला मान्यता दिली. संपूर्ण प्रकल्प चार टप्प्यांमध्ये विभागलेला आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
प्रकल्प लाभार्थ्यांचे पुनर्वसन टप्पा १ ते ३ मध्ये ११ वर्षांच्या कालावधीत केले जाईल. टप्पा २ ते ४ मध्ये मोफत विक्री बांधकाम केले जाईल. टप्पा-१ मध्ये एकुण पुनर्वसन सदनिकांपैकी ३३.६% सदनिका ३,३३,०००.०० लाख रुपये खर्चाने बांधल्या जातील. प्रकल्पाचा एकुण खर्च १२,६६,५३०.०० लाख रुपये इतका अंदाजे आहे. ठाणे महानगरपालिका (टीएमसी) प्रस्तावित संपूर्ण ३७.२ हेक्टर प्रकल्प क्षेत्र टप्प्याटप्प्याने हस्तांतरीत करण्याबाबत हमी देईल. त्याचप्रमाणे टीएमसी जमिनीच्या हक्क विलेखांचे अभिलेख त्यांच्या नावे नोंदणीकृत असतील याची खात्री करील आणि मोफत विक्री योग्य जमिन कोणत्याही आणि सर्व प्रकारच्या भारांपासून मुक्त अशी महानगर पालिकेच्या नावाने उपलब्ध करून दिली जाईल. दिनांक ०६/०७/२०२२ आणि दिनांक ०९/०९/२०२२ रोजीच्या पत्रांद्वारे, टीएमसीने महामंडळाला युआरपी-१२ प्रकल्पासाठी तीन रिकाम्या जमिनी (एफ पी - १८८, २००, २०१) संपादीत केल्याबद्दल भरपायीसाठी ५८,६७८.४० लाख रुपयांची तरतुद करण्यास सांगितले. ही तरतुद मान्य करण्यात आली आणि दिनांक २४/०९/२०२२ रोजी झालेल्या संचालक मंडळाच्या बैठकीमध्ये ठराव क्र. १२५९३ द्वारे मंजूर करण्यात आली. तथापि, अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत त्यासाठी कोणताही निधि जारी करण्यात आलेला नाही. अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत आर्थिक आणि स्थापत्य सल्लागारांसाठी झालेला ७४५.८८ लाख रुपयांचा खर्च प्रकल्प खात्यात जमा करण्यात आला आहे.				
१६. १) मागील पध्दतीप्रमाणे महामंडळ प्रदीर्घ कालावधीसाठी प्रलंबित असलेल्या भाडेकरू आणि भूखंड धारकांकडून वसुली योग्य असलेल्या कर्जांचे इएमआय, सेवा शुल्क आणि पाणी पट्टी यांच्या समावेशासह विविध देय रकमांवरील रु. ४९२७.५९ लाखाच्या (मागील वर्षी रु. ४००७.६१ लाख) विलंब प्रदान शुल्कावरील (व्याज) उत्पन्नाचे हिशेब ठेवत आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
२) जरी महामंडळ या थकबाकी वसुल करण्याबाबत आशावादी असले तरी, थकबाकीदार विलंबित देयक शुल्क (व्याज) रक्कम सतत वाढत आहे आणि काही प्रकरणी गेल्या अनेक वर्षांपासून सतत व्याज लागू केल्यामुळे मूळ वसुल करण्यायोग्य रकमेच्या सुमारे तिप्पट ही रक्कम आहे. अहवाल देण्याच्या तारखेनुसार एकूण थकबाकीदार विलंबित देयक शुल्क (व्याज) रुपये ३९,२४४.५६ लाख (मागील वर्षी रु. ३६,४८९.२५ लाख) आहे.				
१७. लेखाधोरणानुसार “भुखंडाची विक्री वाटपपत्रे आणि संपूर्ण मोबदल्याच्या प्राप्तीच्या आधारे नोंदवली जाते.” महामंडळाला मार्च, २०२० मध्ये डेडीकेटेड फ्राईट कॉरिडोर कॉर्पोरेशन यांच्याकडून त्यांना वाटप करण्यात आलेला आहे. एनएमसेझ जमिनीच्या काही विशिष्ट भागाचे ९२५.१७ लाख प्राप्त झाले आहेत आणि ते जमा म्हणून दर्शविण्यात आले आहेत. विक्री करण्याच्या अंमलबजावणीवर उत्पन्न निश्चित केले जाईल. रु. ९.३४ लाख (रु. ९३४.५१ लाख) च्या १% दराने कापलेला टीडीएस लेखा पुस्तिकेमध्ये नमुद करणे बाकी आहे. फॉर्म १६ अंतर्गत प्रतिबिंबित आणि ३१ मार्च, २०२० रोजी संपलेल्या वर्षासाठी दाखल केलेल्या प्राप्ती कर रिटर्न मधील समावेशाबाबत त्यांची सद्यस्थिती अद्याप निश्चित केलेली नाही.				
१८अ)सन १९९० मध्ये महाराष्ट्र सरकारने बाळगंगा धरण सिडकोकडे हस्तांतरीत केले. धरणाचा प्रकल्प अहवाल आणि प्रकल्पाच्या अंतिम टप्प्यावर प्रतिदिन ३५० दशलक्ष लिटर पाणी पुरवठा करण्यासाठी रुपरेषा आखलेली योजना महाराष्ट्र सरकारच्या पाटबंधारे विभागाने ऑक्टोबर, १९९० मध्ये तयार केली होती.				
ब) सन १९९० मध्ये प्रकल्पाचा खर्च रु.६,७६२.०० लाख इतका होता आणि सिडकोच्या संचालक मंडळाने दिनांक ११/१२/१९९२ रोजीच्या ठराव क्र. ५८२७ अन्वये प्रकल्पाचा खर्च रु. ६,७६२ लाख इतक्या खर्चास मान्यता दिली होती.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
क) बाळगंगा धरणाचे बांधकाम सिडकोसाठी संपूर्णपणे ठेव तत्वावर केआयडीसीद्वारे हाती घेण्यात येत आहे. केआयडीसीच्या प्रस्तावित अंदाजानुसार सिडकोच्या संचालक मंडळाने प्रकल्पातील धरणाचे बांधकाम करण्यासाठी दिनांक २०/०२/२००९ रोजीच्या ठराव क्र.१००७० द्वारे रक्कम रु.४८,८३४.००/-लाख मंजूर केले.				
ड) दिनांक १२/०५/२००९ रोजी केआयडीसीने एका बांधकाम एजन्सीला रक्कम रु.४९,५४५.०० लाखाचे धरणाच्या बांधकामाचे कंत्राट दिले. सिडकोने त्याच रकमेसाठी दिनांक २५/०८/२००९ रोजीच्या ठराव क्र. १०१९७ अनुसार कंत्राटी खर्चास औपचारीकपणे मान्यता दिली. केआयडीसीच्या देखरेखीखाली धरणाचे प्रत्यक्ष बांधकाम दिनांक ०२/०४/२०१० रोजी सुरु झाले.				
इ) धरणाच्या बांधकामाचा खर्च, पुनर्वसन आणि पुनर्स्थापन, केआयडीसीद्वारे प्रक्षेपित केलेला भुसंपादन खर्च वेळोवेळी सुधारीत केला जातो. केआयडीसीने मंजूर खर्चाच्या पलिकडे धरणाच्या बांधकामाचा खर्च वाढवला आणि सिडकोची मंजूरी न घेताच काम पूर्ण केले. त्यामुळे सिडको केआयडीसीला धरण बांधण्यासाठी मंजूर खर्चापेक्षा जास्त निधी देऊ शकली नाही. हे काम मे-२०१२ पासून रखडलेले आहे. दरम्यान बांधकाम संस्थेने केलेल्या कामाची देयके अदा न केल्यामुळे डिसेंबर २०१३ मध्ये माननीय उच्च न्यायालयात रिट याचिका दाखल केली.				
फ) माननीय उच्च न्यायालयाला चौथ्या समितीच्या स्थापनेची बाब कळविण्यात आली. न्यायालयाने चौथ्या समितीला सर्व पक्षकारांची म्हणजेच बांधकाम एजन्सी, सिडको, केआयडीसी यांची सुनावणी घेण्याचे निर्देश दिले आणि तसेच राज्य सरकारला सिडको व केआयडीसी करारानुसार सदर प्रकरणी हस्तक्षेप करण्याचे निर्देश दिले.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
ग) कंस्ट्रक्शन कंपनीने दाखल केलेल्या कायदेशीर खटल्यामुळे आणि इतर कारणांमुळे सिडकोने महाराष्ट्र सरकारला उर्वरीत कामासाठी निधी देण्याची असमर्थता कळविली. कारण प्रकल्पाची किंमत कमालीची वाढली आहे. सिडकोने कंत्राटदाराला रु. २,५००.०० लाखा मोबिलायझेशन अग्रिम म्हणून दिले आहेत. त्यापैकी रक्कम रु. १,४६१.७१ लाखा (रु. २२२.६४) वसूल करण्यात आलेले आहेत आणि उर्वरीत रक्कम व्याजासह न्यायालयीन प्रकरणाचा निकाल लागल्यानंतर वसूल करण्यात येईल. रु. १,२६०.९३ लाखाची उर्वरीत वसुलीयोग्य रक्कम यापुर्वीच बाळगंगा धरण प्रकल्पावरील खर्च म्हणून खात्यात आधीच खर्ची घातलेले आहेत.				
ह) महाराष्ट्र शासनाच्या मुख्य सचिवांच्या निदेशानंतर संचालक मंडळाने दिनांक १३/०७/२०२३ रोजीच्या ठराव क्र. १२७ ३५ द्वारे बाळगंगा धरण महाराष्ट्र शासनाकडे हस्तांतरित करण्यास मान्यता दिली. याशिवाय धरण पूर्ण झाल्यावर सिडकोसाठी ३५० एमएलडी पाण्याचा कोटा राखून ठेवण्याची विनंती संचालक मंडळाने महाराष्ट्र सरकारला केली. मात्र ते अद्याप महाराष्ट्र शासनाच्या मंजूरीसाठी प्रलंबित आहे.				
आय) सिडकोने या कामासाठी एकूण १,४४,८८३.४४ लाखा रुपये खर्च केले आहेत. बाळगंगा धरणाच्या बांधकामासाठी झालेला हा खर्च शासनाच्या निकषांनुसार पाणी पुरवठ्याचा दर निश्चित करताना विचारात घेतला जाईल.				
जे) जमिनीची मालकी :- सिडकोने भूसंपादनाचा खर्च केल्यामुळे मालकीच्या या प्रकल्पाचा ताबा घेण्यास महाराष्ट्र सरकारकडून मंजूरी मिळाल्यावर निर्णय घेतला जाईल.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
१९. महाराष्ट्र सरकारच्या नगर विकास विभागाने (युडीडी) दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०२२ रोजीच्या ठरावाद्वारे केंद्र सरकारच्या राज्यांना विशेष सहाय्य योजने अंतर्गत कोंढाणे धरणासाठी २५,००० लाख रुपये आणि बाळगंगा धरणासाठी २५,९०० लाख रुपये निधि मंजूर केला. ही मदत ५० वर्षांच्या कालावधीसाठी व्याजमुक्त कर्ज म्हणुन देण्यात आलेली आहे. लेखापरिक्षणाधीन वर्षात, महामंडळाला २५,४५० लाख रुपयांचा पहीला हप्ता मिळाला, जो भूसंपादनासाठी उपविभागिय जमिन अधिकारी (एसएलएओ) यांना देण्यात आला. कोंढाणे धरणासाठी १२,५०० लाख रुपये आणि बाळगंगा धरणासाठी १२,९५० लाख रुपये ही रक्कम प्रकल्प खात्यात जमा करण्यात आली आहे.				
अहवाल देण्याच्या तारखेनंतर प्राप्त झालेला २५,४५० लाख रुपयांचा दुसरा हप्ता, त्यांच्या निधि जारी करण्याच्या आदेशावर आधारित चालु मालमत्तांतर्गत सरकारकडुन प्राप्त करण्यायोग्य म्हणुन नोंदविण्यात आला आहे. कर्ज दिर्घ कालीन देणी अंतर्गत दर्शविण्यात आलेले आहे. याशिवाय बचत बँकेच्या खात्यामध्ये या रकमेवर मिळालेले २१.०९ लाख रुपये व्याज त्यात उघड केल्याप्रमाणे महाराष्ट्र सरकारला देय म्हणुन नोंदविले आहे.				
२०. कापलेल्या टीडीएसच्या काही बाबी : फॉर्म १६ ए एस मध्ये ३६.५१ लाख रुपये (मागील वर्षी २१.८२ लाख रुपये) प्रतिबिंबित झाल्या असल्या तरी, पुस्तकांमध्ये प्रतिबिंबित न झालेल्या, चालु दायित्वांतर्गत दर्शविल्या आहेत. या शिवाय ज्या संबंधित प्राप्तीवर टीडीएस कापला गेला आहे. त्या प्रकल्प खात्यात मोजल्या गेलेल्या नाहीत.				
२१. स्रोत रकमेतुन / प्राप्य परताव्यातुन कर वजावट :				
अ) कर सल्लागाराने सूचित केलेला एकुण ४३.१५ लाख रुपयांचा टीडीएस संचालक मंडळाची मंजूरी मिळाल्यानंतर माफ केला जाईल.				
ब) ३१ मार्च , २००२ ते २०२२ पर्यंतच्या मागील वर्षांशी संबंधित विविध प्राप्तीकर परतावे अद्याप प्राप्त झालेले नाहीत. जे एकुण १७,७७२.६७ लाख रुपये आहेत. योग्य वेळी ही रक्कम पूर्णपणे वसुल होईल, अशी व्यवस्थापनाला आशा आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
२२. अनेक प्रकरणांमध्ये, विविध ठेवींना विविध उत्पन्न म्हणून नोंदवले गेले आहे. अशा नगण्य मुल्याच्या असंख्य बाबी असल्याने त्यांची दुरुस्ती करता आली नाही. व्यवस्थापनाच्या मते ही दुरुस्ती प्रलंबित असली तरी त्याचा आर्थिक स्थितीवर कोणताही महत्वाचा परिणाम होत नाही.				
२३. दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ रोजी व्यवस्थापक-कार्मिक यांनी सागर तपाडीया (सहाय्यक कार्मिक अधिकारी, सिडको) यांच्या विरुद्ध सीबीडी बेलापुर पोलिस ठाणे, नवी मुंबई येथे २८२.०० लाख रुपयांची फसवणुक केल्याबद्दल प्रथम माहिती अहवाल (एफआयआर) दाखल केला. त्यानंतर महामंडळाने फॉरेंसिक ऑडीट सुरु केले. ज्यांनी त्यांच्या दिनांक ०४ सप्टेंबर, २०२३ रोजीच्या अहवालात म्हटले आहे की, दिनांक १९ मे २०१५ ते ०५ मार्च, २०२३ या कालावधीत ३२ संभाव्य काल्पनिक कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना ५८३.०० लाख रुपयांचे बोगस पेमेन्ट अदा करण्यात आले आहे. दिनांक १६ ऑगस्ट, २०२४ रोजी कार्मिक विभागाने जारी केलेल्या कार्यालयीन आदेशाद्वारे महामंडळाने कर्मचाऱ्याची सेवा समाप्त केली आहे. ही रक्कम वसुल झाल्यावर मोजली जाईल.				
२४. अनामत कार्य :				
नवी मुंबई				
महामंडळाने ओएनजीसीच्या वतीने द्रोणागिरी येथील चारफाटा, उरण येथील सुशोभिकरण आणि जंक्शन सुधारित करण्यासाठी एक अनामत काम प्रकल्प हाती घेतला आहे, ज्याचा एकूण खर्च २९०.०० लाख रुपये आहे. तथापि या अनामत कामाशी संबंधित त्यांच्याकडून कोणताही निधि प्राप्त झालेला नाही आणि संपूर्ण खर्च महामंडळाचा खर्च म्हणून गणला गेला आहे. त्यांच्याकडून ही रक्कम वसुल करण्यासाठी प्रयत्न सुरु आहेत.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
औरंगाबाद दिनांक २६ मे, २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार, वंदे मातरम् सभागृहाचे बांधकाम प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (पीएमसी) म्हणून महामंडळाकडे ठेव तत्वावर सोपवण्यात आले होते. उच्च आणि तंत्रशिक्षण विभागाच्या देखरेखीखाली ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये काम सुरु झाले. सरकारने या प्रकल्पासाठी सुधारित प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. ज्यासाठी ४,३०८ लाख रुपये मंजूर करण्यात आले आहेत. प्रकल्पासाठी आवश्यक निधि सार्वजनिक बांधकाम विकास (पीडब्ल्यूडी) विभागाद्वारे वितरीत करण्यात येत आहे. आणि आजपर्यंत एकूण ४,३०८ लाख रुपये प्राप्त झाले आहेत. हा प्रकल्प आता पूर्ण झाला आहे आणि दिनांक २५ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी महाराष्ट्र सरकारच्या उच्च आणि तंत्रशिक्षण विभागाकडे सुपुर्द करण्यात आला आहे. अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत झालेला खर्च ठेवीतुन वसुल करण्यात आला आहे. उर्वरित शिल्लक चालु दायित्वांतर्गत दिसून येते. ब) दिनांक १५ मे, २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार हज हाऊसचे बांधकाम प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (पीएमसी) म्हणून महामंडळाकडे ठेवी आधारावर सोपवण्यात आले होते. प्रकल्पाचा सुधारित प्रशासकीय मान्यताप्राप्त खर्च ४४.०० कोटी रुपये आहे. महाराष्ट्र सरकारच्या अल्पसंख्यांक विकास विभागाच्या वतीने मार्च २०१५ मध्ये काम सुरु झाले. प्रकल्पासाठी आवश्यक निधि हज समितीमार्फत देण्यात येत आहे आणि आजपर्यंत एकूण ३८.८० कोटी रुपये प्राप्त झाले आहेत. अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत झालेला खर्च ठेवीतुन वसुल करण्यात आलेला आहे आणि उर्वरित शिल्लक चालु देणग्यांनुसार दिसून येते.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
क) दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१९ रोजीच्या जीआर.क्र. स्मारक-२०१५/प्र.क्र.६८/एन व्ही-२४ अनुसार, गोपिनाथ मुंडे स्मारक पुर्ण झाल्यानंतर परतफेड म्हणुन राज्य सरकारने महामंडळाला ५,०६१.०० लाख रुपये मंजूर केले आहेत. अहवाल देण्याच्या तारखेपर्यंत त्यासाठी ७२.७६ लाख रुपये खर्च आला आहे आणि तो महाराष्ट्र सरकारकडून वसुल करण्यायोग्य असल्याचे दर्शविण्यात आले आहे.				
२५. दिनांक ११ डिसेंबर, २०२१ च्या ठराव क्र.१२५०२ द्वारे संचालक मंडळाने असा निर्णय घेतला की, पीएमएवाय, गृहनिर्माण योजना आणि नवी मुंबई मेट्रो प्रकल्पासाठी स्वतंत्र बँक खाती उघडण्यात यावी कारण पीएमएवाय गृहनिर्माण योजना आणि नवी मुंबई मेट्रो प्रकल्प नियुक्त केलेल्या संसाधनांमधुन आणि मालमत्तेतुन स्वतःचा निधि निर्माण करतील आणि या दोन्ही निर्दिष्ट प्रकल्पांसाठीचा सर्व खर्च केवळ याच खात्यांद्वारे केला जाईल. तथापि, महामंडळाने या निर्देशाचे पालन केलेले नाही.				
२६ अ) दिनांक १० मार्च, २०२३ रोजी झालेल्या पनवेल महानगरपालिका आणि पनवेल शहर महानगरपालिका (पीसीएमसी) यांच्यातील करारानुसार, महानगरपालिका दिनांक २८/१२/२०२१ त २३/०३/२०२२ पर्यंत विकसित प्रभागामध्ये त्यांच्याद्वारे विकसित आणि देखभाल केलेल्या भौतिक पायाभूत सुविधा विकसित करण्यासाठी महानगरपालिकेने खर्च केलेली रक्कम पीसीएमसीकडून महानगरपालिकेला परत केली जाईल.				
महामंडळाने दिनांक १ नोव्हेंबर, २०२२ पासून सदर क्षेत्रासाठी सेवा शुल्क वसुल करणे बंद केले. दिनांक ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत सेवा शुल्क, विलंबित देयक शुल्क, ईएमआय इत्यादीसाठी ४२८०३ लाख रुपयांची थकबाकी महामंडळकडून वसुल करणे बाकी आहे. दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ पर्यंतची अतिरिक्त देणी अजून पर्यंत आकारली जाणार आहेत. या रकमा वसुल करण्यासाठी पीसीएमसी महामंडळाला आवश्यक ती मदत करील आणि महामंडळकडून नो ड्युज सर्टिफिकेट (एनओसी) घेतल्याशिवाय कोणत्याही परवानग्या देणार नाही.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
सदर कराराअंतर्गत पीसीएमसीकडून वसुल करण्यायोग्य रक्कम जेव्हा आणि जशी वसुल केली जाईल तेव्हा ती मोजली जाईल.				
ब) वरील कराराच्या कलम १२ (चार) आणि १५(अ) नुसार, दिनांक १ नोव्हेंबर, २०२२ पासून सर्व पायाभूत सुविधांशी संबंधित खर्च भागविण्याची जबाबदारी पीएमसीची आहे. ऑगस्ट ते ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत पीएमसीने नवीन पनवेल मधील विविध बागांचा ताबा घेतला. त्या कालावधीत महानगरपालिकेने २८८.४३ लाख रुपये खर्च केला आहे आणि तो पीएमसीकडून वसुल करण्यायोग्य म्हणून दर्शविण्याऐवजी खर्च म्हणून गणला आहे. वरील बाबी खर्चाच्या प्रतिपुर्तीसाठी पीएमसीला कळविण्यात आल्या आहेत आणि त्या प्राप्त झाल्यावर त्याचा हिशेब केला जाईल.				
२७. प्रवर्तन आणि देखभाल शुल्काची मागणी महिन्याला प्रति चौरस मीटर २ रुपये दराने करण्यात येते. तथापि, काही प्रकरणांमध्ये ही प्रक्रीया सातत्याने पाळली जात नाही, ज्यामुळे भाडेपट्ट्यात निर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्राच्या तुलनेत मासिक मागणीमध्ये तफावत आढळते. इस्टेट विभागाकडून सर्व संबंधित डेटा गोळा केल्यानंतर प्रणाली विभागाकडून ही समस्या सोडवली जाईल आणि योग्य वेळी आवश्यक समायोजने अंमलात आणली जातील.				
२८. तळोजा नोडमधील सेक्टर ३४ आणि ३६ मधील सदनिका आणि ऑफसाईट पायाभूत सुविधांच्या बांधकामाला विलंब झाला, ज्यामुळे भोगवटा प्रमाणपत्र (ओसी) पुढे ढकलण्यात आले. दिनांक ०८/११/२०२३ च्या ठराव क्रमांक १२७९० द्वारे, संचालक मंडळाकडून ताबा देण्यास विलंब झाल्यामुळे अनुषंगिक आणि इतर शुल्क माफ/परतावा करण्यास मान्यता दिली आहे. ते जेव्हा आणि जसे परत केले जाईल तेव्हा ते लेखांकित करण्यात येईल.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
२९. नवी मुंबईतील विविध प्रभागा अंतर्गत ४४८८ सदनिका असलेल्या कोविड-१९ योद्धा आणि गणवेश कर्मचाऱ्यांसाठी महामंडळाने १५०८/२०२१ रोजी एक विशेष गृहनिर्माण योजना सुरु केली होती. या योजने अंतर्गत अर्ज करताना, अर्जदारांनी ईडब्ल्युएस श्रेणीसाठी २,००,०००/- रुपये आणि सामान्य श्रेणीसाठी २,५०,०००/- रुपये ईएमडी रक्कम भरली आहे. वाटपपत्र जारी केल्यानंतर, काही अर्जदारांनी विविध अनपेक्षित परिस्थितीमुळे त्यांच्या वाटप केलेल्या सदनिका परत केल्या होत्या. एनएमडीएल(ए) आर-नियमन २००८ नुसार, अशा सर्व प्रकरणांमध्ये ईएमडी आणि १०% हप्ते जप्त करण्यात आले आहेत. तथापी, त्यानंतरच्या सर्व योजनांमध्ये महामंडळाने इडब्ल्युएस साठी ७५,०००/- रुपये आणि एलआयजी अर्जदारांसाठी १,५०,०००/- रुपये ईएमडी ठेवलेली आहे. कोविड योद्धा योजनेचे अर्जदार प्रचलित धोरणानुसार समान रक्कम ईएमडी जप्त करण्याची आणि अतिरिक्त ईएमडी अंशतः परत करण्याची विनंती करीत आहेत. संचालक मंडळाने दिनांक ०६/०८/२०२४ रोजीच्या बैठकीत कोविड योद्धा आणि गणवेशधारी कर्मचारी योजनेतील, ज्या अर्जदारांनी वाटपपत्रे जारी केल्यानंतर आपल्या सदनिका परत केल्या आहेत. अशा अर्जदारांना सवलत देण्यात मान्यता दिली इडब्ल्युएस साठी ७५,००१ रुपये आणि एलआयजी/सर्व सामान्य यांच्यासाठी १,५०,००१ रुपये जप्त करून उर्वरित ईएमडी रक्कम परत केली. ही रक्कम परत केल्यावर लेखांकित केली जाईल.				
३०. प्रधानमंत्री आवास योजने अंतर्गत (पीएमएवाय) सदनिका खरेदीदारांना १.५० लाख रुपयांची केंद्रीय मदत आणि १ लाख रुपयांची राज्याची मदत प्राप्त होईल. अहवाल देण्याच्या तारखेनुसार, महामंडळाला भारत सरकारकडून १४,९८२ लाख रुपये मिळाले आहेत. त्यापैकी ८,७२१ लाख रुपये ग्राहक निहाय समायोजित केले गेले आहेत आणि ६,२६१ लाख रुपये 'चालु दायित्वे' अंतर्गत दर्शविलेले आहेत.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
महामंडळाला राज्याच्या हिशशाचे ८,७६५ लाख रुपये मिळाले आहेत. ज्यामध्ये ५,८१४.४० लाख रुपये ग्राहक निहाय समायोजित केले आहेत आणि २९५०.६० लाख रुपये 'चालु देणग्या' अंतर्गत दर्शविले आहेत. जरी भारत सरकार आणि राज्य सरकारकडून मिळालेल्या अनुदानाची ग्राहक निहाय माहिती अद्याप प्रलंबित असली तरी भारत सरकार आणि राज्य सरकारकडून वर नमुद केल्याप्रमाणे मिळालेल्या १४,५३५.४० लाख रुपयांच्या रकमेचे व्यवस्थापनाने योग्य वाटल्यास ग्राहकांकडून वसुल करण्यायोग्य रकमेमध्ये सामयोजन केले आहे. ३१. महामंडळाने सदर जीआरनुसार दि. २७/१०/२०१५ रोजी जारी केलेल्या राज्य सार्वजनिक उपक्रमांसाठी अतिरिक्त निधीच्या गुंतवणूकीकरीता सुधारीत मार्गदर्शक तत्वांचे / निर्देशाचे पालन केलेले नाही. अ) “उक्त मार्गदर्शक पंक्तीच्या परिच्छेद डी(एच) नुसार बँकेत किंवा इतर वित्तिय संस्थांमध्ये गुंतवलेल्या निधीच्या मुळ प्रमाणपत्राची पडताळणी बँकेला किंवा संस्थेला प्रत्यक्ष भेट देऊन तुलना करून केली पाहिजे आणि हे काम मुख्य लेखाधिकारी आणि वित्त अधिकारी यांनी स्वतः किंवा त्यादरजाच्या खालच्या अधिकाऱ्याने केले पाहिजे. हे काम यापेक्षा खालच्या दर्जाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याने करू नये. अभिलेखांच्या छाननीमध्ये असे आढळून आले की, सन २०१७-१८ मध्ये वरील कार्य पद्धतीचे महामंडळाने पालन केले नव्हते आणि करीत नाही. शासकीय निधी सुरक्षित असल्याची खात्री करून घेण्यासाठी गुंतवलेल्या निधीची पडताळणी करताना सरकारने जारी केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब केला गेला पाहिजे.” त्यामुळे सदर गुंतवणुकीच्या पडताळणीसाठी सरकारने जारी केलेल्या कार्यपद्धती / मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब न केल्यामुळे गुंतवणुकीच्या प्रक्रीयेतील विसंगतीची (जसे की मूळ गुंतवणुकीचे प्रमाणपत्र मिळविणे, ते योग्य असल्याची खात्री करून घेणे आणि बँकेच्या प्रणालीमध्ये ती प्रत्यक्षात अस्तित्वात असणे) शक्यता नाकारता येत नाही.(ब) उक्त मार्गदर्शक तत्वांच्या परिच्छेद डी(फ) नुसार संबंधित अधिकाऱ्यांनी आवश्यक पडताळणी करणे गरजेचे आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
ब) सदर मार्गदर्शिकेतील परिच्छेद डी(फ) अनुसार, संबंधित अधिकाऱ्यांनी गुंतवलेल्या निधीची आवश्यक पडताळणी दर दोन ते तीन महिन्यांनी वैयक्तिकरित्या बँकेला किंवा वित्तिय संस्थेला प्रत्यक्ष भेट देऊन केली पाहिजे. यासाठी ते पुर्णपणे जबाबदार असतील. शिल्लक पुष्टीकरणाची आवश्यक प्रक्रिया दोन ते तीन माहिन्यांनी केली पाहिजे. मात्र सिडकोने विहित प्रक्रियेचे पालन केले नसल्याचे निदर्शनास आले.				
क) या मार्गदर्शक तत्वांच्या परिच्छेद ई(३)नुसार, अभिकरणाने बँक किंवा इतर संस्थांमध्ये गुंतवलेल्या एकूण निधीचा व त्यावर मिळालेल्या व्याजाचा त्रैमासिक अहवाल प्रशासन विभागाकडे सादर केला पाहिजे. ज्याचे पालन केले गेले नाही.				
३२ महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ०१ जानेवारी, २००५ रोजीच्या आपल्या आदेशाद्वारे डॉ.डी.के.शंकरन, अतिरिक्त मुख्य सचिव, नियोजन विभाग यांची दिनांक २६ मे, २००३ ते २८ डिसेंबर २००४ या कालावधीसाठी महामंडळाच्या कारभाराची विशेषतः जमीन वाटप करार आणि नियमांची पुनर्स्थापना करण्यासाठी नियुक्ती केलेली आहे. दिनांक १९/१२/२०२० रोजी मा.मंडळाकडे मुल्यांकन केलेल्या ८३ प्रकरणांची सद्यस्थिती खालील प्रमाणे आहे :-				
विशेष		एकूण प्रकरणे		
अ वाटपाची प्रकरणे वाजवी असल्याचे दिसून येते.		२२		
ब गंभीर अनियमितता असलेली	एकूण प्रकरणे			
१) भूखंड रद्द करणे	७			
२) नियमित केलेली	३६			
३) न्यायालयामध्ये न्यायप्रविष्ट असलेली	२			
४) चौकशी अंतर्गत (प्रस्तावित भूखंड)	४			
५) प्रक्रीयेमध्ये असलेली	१	५०		
क वाटपाची शंकास्पद/प्रलंबित	एकूण प्रकरणे			
१) नियमित	९			
२) न्यायालयामध्ये न्यायप्रविष्ट असलेली	१			
३) प्रक्रीयेमध्ये असलेली	१	११		
एकूण		८३		

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
३३ महाराष्ट्र शासनाने “प्रथमेश सहकारी गृहनिर्माण संस्थेला (प्रस्तावित) भुखंड वाटपाची चौकशी करण्यासाठी नंदलाल समिती नेमलेली आहे आणि या समितीने आपला अहवाल सादर केला आहे आणि संस्थेला जमिन वाटप करताना चुकीच्या हेतूने २३८.४३ लाख रुपयांचे आर्थिक नुकसान झाल्याचा अंदाज व्यक्त केला आहे.”				
प्रथमेश सहकारी गृहनिर्माण संस्थेला रु. २३८.४३ लाखाचा धनादेश सुपुर्द करण्यात आला. सदर सोसायटीने धनादेश स्विकारण्यास नकार दिला आणि न्यायालयामध्ये धाव घेतली. हा भुखंड महामंडळाच्या ताब्यात असून हे प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.				
३४ भारताचे नियंत्रक आणि महा लेखापरिक्षक (सीएजी) यांनी दिनांक ०१ एप्रिल, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२३ या कालावधीसाठी २३ एप्रिल, २०२४ च्या त्यांच्या तपासणी अहवालात खालील निरीक्षण केलेले आहे. महामंडळाने सुरुवातीला सध्याच्या गोल्फ कोर्सला १८-होल आंतरराष्ट्रीय दर्जाचा करण्याची योजना आखली. या प्रकल्पामध्ये विद्यमान ४०० केव्ही इएचव्ही टॉवर्सचे स्थानांतरण सामविष्ट होते. या कामाचा मुळ ठेका रु. १,५११ लाख रुपयांना देण्यात आला होता. त्यानंतर सुरुवातीला नियोजित जाळीच्या टॉवर ऐवजी मोनोपोल टॉवर्स वापरण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यामुळे प्रकल्पाचा खर्च रु. ७,५२६ लाखापर्यंत वाढला. या सुधारित खर्चाला दिनांक २३ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी संचालक मंडळाच्या ठरावाद्वारे प्रशासकीय मान्यता मिळाली. या कामासाठी नव्याने निविदा न मागवता काही ठेकेदारांना सुधारीत कंत्राट देण्यात आले. सध्या हा निर्णय माननीय उप-लोकायुक्त, मुंबई महाराष्ट्र यांच्या चौकशीच्या अधिन आहे. प्रकल्पाच्या कामाच्या पारदर्शकतेसाठी नव्याने निविदा मागविण्याचे आवाहन आणि त्यांचे निष्कर्ष यांची प्रतिक्षा आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
३५. नवीन नाशिक प्रकल्पाच्या बाबतीत.				
३५.१ नवजीवन एज्युकेशन सोसायटीला कर्ज दिले होते. या कर्जापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अनुसार थकबाकीची मुद्दल रक्कम रु.४९.०० लाख तसेच उपार्जित व्याज रु. १६२.१७ लाख आणि विलंब शुल्क आकार (डीपीसी) रु. २१९.८१ लाख इतके झाले. सोसायटीने महामंडळाला मुद्दल रक्कम रुपये ४९.०० लाख, व्याजापोटी ७१.५० लाख रुपये आणि डीपीसी पोटी १६.७३ लाख रुपये यांच्या समावेशासह रु.१३७.२३ लाखाच्या तडजोडीसाठी विनंती केलेली आहे. त्याचप्रमाणे सोसायटीने व्याज आणि डीडीसीच्या रकमेची पुनर्गणना करण्याची विनंती केलेली आहे. संचालक मंडळाने या प्रस्तावाला मंजूरी दिल्याने व्याजापोटी ९.०८ लाख आणि डीपीसी पोटी १५४.६८ लाख रुपयांपर्यंत सदर कर्ज कमी झाले. या समायोजनामुळे रु. २६७.२२ लाखाचे उत्पन्न (आधीच्या वर्षामध्ये केलेले लेखांकन) रिव्हर्स झाले जे प्रशासकीय आणि इतर खर्चा अंतर्गत खर्चाची बाब म्हणून उघड करण्यात आले आहे. तथापि शंकास्पद प्राप्तीसाठी आधीच्या वर्षामध्ये रु. १८१.२५ लाखाची तरतुद करण्यात आली होती आणि ३१ मार्च, २०२१ अनुसार ताळेबंदमध्ये तरतुद गटा अंतर्गत नोंदवले गेले होते. मागील वर्षात सदर युनिटने ही तरतुद रिव्हर्स केलेली आहे. आणि प्रकल्प खात्यामध्ये “पुनर्लिखित तरतुद” म्हणून नोंदवली आहे.				
३६. नवीन औरंगाबाद प्रकल्पाच्या बाबतीत.				
३६.१ सदर युनिटने औरंगाबाद झालर क्षेत्राच्या (एएफए) नियोजन आणि विकास शुल्कासाठी ठेवी गोळा केल्या आहेत. सन २००८ पासून महामंडळाची औरंगाबाद झालर क्षेत्रासाठी नियोजनकार आणि विकासक म्हणून नियुक्ति करण्यात आली. तेव्हापासून जनतेकडून महामंडळाने विकास शुल्क रु. २,७२८.५५ लाख (मागील वर्षी रु. २,४६६.२२				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
लाख), पायाभुत विकास शुल्क रु. ४,८७३.७९ लाख (मागील वर्षी रु. २,९५६.७९ लाख आणि सुरक्षा ठेव म्हणुन रक्कम रु. १०.४८ लाख (मागील वर्षी रु. १०.४३ लाख) गोळा केले. ही रक्कम वित्तिय विवरणामध्ये चालु दायित्व म्हणुन दर्शविण्यात आलेली आहे. आर्थिक व्यवहार्यते अभावी या क्षेत्रांचा विकास करण्यासाठी महामंडळाने असमर्थता दर्शविली आहे आणि त्यामुळे ही खाती योग्य वेळेत नियुक्त केलेल्या प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत केली जातील.				
३६.२ ज्यांच्याकडून ठेव प्राप्त झालेली नाही आणि महामंडळाने जप्त केली नाही, अशा भूखंड लॉटरी विजेत्यांची विविध नियंत्रण पत्रके महामंडळाने जप्त केलेली नाहीत. अशी वर्षभरात रद्द केलेली प्रकरणे तसेच ज्या भूखंड मालकांनी अंशदायी रक्कम / पूर्ण रक्कम भरली आहे. परंतु एटीएल/ लिज डीड अंमलात आणले नाही आणि प्लॉट मालकांची प्रकरणे, ज्यांच्या बाबतीत, एटीएल कार्यान्वित आहे परंतु दिनांक ३१/०३/२०२२ नुसार भाडेपट्टा विलेख कार्यान्वित झालेला नाही, अशा बाबतीत भूखंड वाटपासाठी अवलंबलेल्या प्रक्रीयेची अचुकता तपासता येत नाही. एटीएल कडून ६ वर्षात बांधकाम परवानगी आणि ओसी न घेतलेल्या भूखंड मालकांची यादी ठेवण्यात आली नाही.				
३६.३ वर्षभरात महामंडळाला भविष्य निर्वाह निधि विभागाकडून एकुण रु. १,२८२.६५ लाख प्राप्त झाले. त्यापैकी रु. ६१४.७० लाख व्याज म्हणुन मिळाले आणि रु. ६६७.९४ लाख मुळ रकमेचा परतावा म्हणुन मिळाले. आहवालाच्या तारखेपर्यंत रु. ८४.५९ लाख अद्याप मुळ रकमेकरीता प्रलंबित असुन वसुलीसाठी पाठपुरावा सुरु आहे.				
३६.४ ७,२३७ लाख रुपये अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमुल्याचे (वाळुज प्रकल्पासाठी रु. १,००३ लाखाच्या समावेशासह) या आधिच्या वर्षामध्ये उपार्जित तत्वावर लेखांकन करण्यात आलेले असुन ही रक्कम वसुलीयोग्य असल्याचे दर्शवावयाचे आहे. नंतरच्या वर्षामध्ये, महामंडळ त्यासाठी प्राप्तीच्या आधारे लेखांकन करीत आहे. त्यानंतर या संबंधित वसुलीचे समायोजन न करता वर्षानुवर्षे ही रक्कम जशी आहे तशी पुढे अग्रेषित करण्यात आलेली आहे.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
३७. वाळुज प्रकल्प : ३७.१ संचालक मंडळाने आपल्या दिनांक १५/०३/२०१६ रोजीच्या ठराव क्र. ११५७५ अनुसार परस्पर वाटाघाटीद्वारे दर निश्चित करून महामंडळ, वाळुज महानगर येथील जमिनीच्या संपादनास मान्यता दिली आहे. दिनांक १५/१२/२०१८ रोजीच्या ठराव क्र. १२१०२ द्वारे दिनांक १३/०८/२०१८ आणि १०/०९/२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार जागेची भरपायी काढण्यासाठी मान्यता दिली होती आणि त्यासाठी रु. ३७,३५९.०० लाखाच्या रकमेस मंजुरी दिली होती. दिनांक २८/०५/२०१९ रोजी तत्कालीन मुख्य प्रशासक सीए(एनटी) यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत परस्पर सहमतीने दर निश्चित करून १४,१३५ हेक्टर जमिनीसाठी संमती करार (३५ जमीन मालकांसह) अंमलात आणला गेला. त्या जमिनीच्या मोबदल्याची रक्कम रु. २२,३७३.५० काढण्यात आली. त्यापैकी रु.१,०३७.८४ लाख ही रक्कम या आधीच एसएलएओ कडे अनामत केली होती. सीए(एनटी) यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने दिनांक १३/१२/२०१८ रोजीच्या ठराव क्र. १२०२ अनुसार आर्थिक प्राधिकाराची मार्यादा ओलांडली आहे. संचालक मंडळाने दिनांक ०३/०३/२०२० रोजीच्या ठराव क्र. १२३१० अनुसार मान्यता दिल्याप्रमाणे संपादन प्रक्रिया थांबविण्यात आली आणि महाराष्ट्र शासनाकडे अधिसूचना रद्द करण्याचा प्रस्ताव पाठविण्यात आला. जमीन मालकांच्या गटाने उच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या रिट याचिकेविरुद्ध महामंडळाच्या युनिटने दाखल केलेली पुढील पुनर्विलोकन याचिका फेटाळण्यात आली आहे. त्यानंतर महामंडळाच्या युनिटने उच्च न्यायालयाच्या आदेशाविरुद्ध अंतरिम दिलासा मिळविण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयात विशेष संमती याचिका दाखल केलेली असून हे प्रकरण सध्या न्यायप्रविष्ट आहे. ३७.२ सन २००१ ते २०१८च्या दरम्यान प्रदान केलेली एकुण रक्कम रु. ४,२५८.३७ लाख आगाऊ रक्कम म्हणून वर्गिकृत करण्यात आलेली आहे. कारण महामंडळाला या जमिनीच्या क्षेत्रातून नियोजन प्राधिकरण म्हणून असलेली अधिसूचना रद्द करावयाची होती.				

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	नवी मुंबई		नवी शहरे	
	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३	३१ मार्च २०२४	३१ मार्च २०२३
तथापि या अधिसूचनेचे तपशील आणि संबंधित रक्कम सध्या उपविभागिय भूसंपादन अधिकारी (एसएलएओ) द्वारे निर्धारित केली जात आहेत आणि ती अद्याप महामंडळाकडे उपलब्ध नाही. म्हणून एसएलओ कडून तपशील प्राप्त झाल्यावर त्या आधारे प्रस्तुत वर्षातील जमिनीचा खर्च म्हणून रक्कम रु. १,६६७.२८ लाखाचे लेखांकन करण्यात आलेले आहे. उर्वरित रकमेसाठी त्यांच्याकडे पाठपुरावा करण्यात येत आहे.				
३८. विदेशी चलन व्यवहार				
१ : प्राप्त	—	—	—	—
२ : खर्च				
मेट्रो रेल्वे प्रकल्प	१,१२८.५४	१,४०६.०९	—	—
३९. लेखापरिक्षकांना प्रदान				
- लेखापरिक्षा शुल्क	२७.०९	२५.२०	२.५६	२.१५
- पाकीट खर्चातून	६.६५	०.९५	१.४३	१.५५

४० संबंधित पक्षकार प्रकटीकरण

अ) संबंध

एक संबंधित पक्षकारांचे नाव

अनु. क्र.	नाव	नात्याचे स्वरूप
१	महाराष्ट्र शासन	महामंडळाची संपूर्ण मालकी
२	महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड	उपकंपनी
३	नवी मुंबई आयआयए प्रा. लि. यापुर्वी नवी मुंबई सेझ प्रा.लि. म्हणून ज्ञात असलेली	संयुक्त साहस कंपनी
४	नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि.	सहयोगी कंपनी
५	महाराष्ट्र राज्य रस्ते वाहतूक विकास महामंडळ	सरकारच्या मालकीची कंपनी
६	पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि.	उपकंपनी
७	महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेन्ट कंपनी लि.	सहयोगी कंपनी

दोन मुख्य व्यवस्थापन (दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अनुसार)

अनु. क्र.	नाव	संबंधाचे स्वरूप
१	श्री संजय मुखर्जी, आयएएस (१९/०८/२०२० पासून)	उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक
२	श्री अश्विन ए. मुद्गल, आयएएस (१२/०३/२०२० पासून)	सह व्यवस्थापकीय संचालक
३	श्री शिवराज एस. पाटील, आयएएस (०७/०२/२०१९ पासून)	सह व्यवस्थापकीय संचालक
४	श्री कैलास शिंदे, आयएएस (११/०९/२०२० पासून)	सह व्यवस्थापकीय संचालक
५	श्री. राजेश पाटील, आयएएस (०२/०१/२०२३)	सह व्यवस्थापकीय संचालक
६	श्री प्रदिप रथ	कंपनी सचिव

ब) संबंधित पक्षकारांकडील शिल्लक

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	नाव	व्यवहाराचे स्वरूप	रक्कम	
			३१-३-२०२४	३१-३-२०२३
१	महाराष्ट्र शासन	तारणविरहीत कर्ज - वसई विरार	४००.००	४००.००
२	महाराष्ट्र शासन	दिलेले कर्ज	२००.००	२००.००
३	महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एमसीएल)	गुणंतवणूक	२.५५	२.५५
४	महाटुरिझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एमसीएल)	एमसीएलकडून वसुलीयोग्य	२.३८	२.३८
५	नवी मुंबई आयआयए प्रा. लि. (यापुर्वी नवी मुंबई सेझ प्रा. लि. म्हणून ज्ञात असलेली)	गुंतवणुक	२०,०७०.५८	२०,०७०.५८
६	नवी मुंबई आयआयए प्रा. लि. (यापुर्वी नवी मुंबई सेझ प्रा. लि. म्हणून ज्ञात असलेली)	कर्ज आणि अग्रिम	८३२.७९	८३२.७९
७	महाराष्ट्र राज्य रस्ते वाहतूक विकास महामंडळ	इक्विटी साठी अग्रिम	६,०००.००	—
८	महाराष्ट्र राज्य रस्ते वाहतूक विकास महामंडळ	गुंतवणुक	९९,१५२.८८	९९,१५२.८८
९	नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि.	गुंतवणुक	३१,७९८.००	३१,७९८.००
१०	नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि.	कर्ज आणि अग्रिम	२९८,५४६.०३	२५८,७२१.०३
११	पुणे (पुरंदर) इन्टरनॅशनल एअरपोर्ट प्रा.लि.	गुंतवणुक	२,५५०.००	२,५५०.००

टीपा:

१. महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीच्या मर्यादेपर्यंत संबंधित पक्षकारांसोबतचे व्यवहार स्पष्ट करण्यात आलेले आहेत. या पक्षकारां सोबतच्या खात्यांचा पुनर्मेळ करणे बाकी आहे. (वरील टीप क्र. १७ चा मुद्दा क्र. ५ आणि ७(अ) पहा)

क) मुख्य व्यवस्थापन आणि संबंधित पक्षकारांशी झालेले व्यवहार

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	नाव	व्यवहाराचे स्वरूप	रक्कम	
			३१-३-२०२४	३१-३-२०२३
१.	श्री. संजय मुखर्जी (१९/०८/२०२० पासून पुढे)	वेतन आणि भत्ते	७.६१	३५.७५
२.	श्री. अनिल डिग्गीकर, आयएस, उपाध्यक्ष आणि व्य.सं.	वेतन आणि भत्ते	४०.९४	—
३.	श्री. विजय सिंगल, आयएस, उपाध्यक्ष आणि व्य.सं.	वेतन आणि भत्ते	१.०८	—
४.	श्री. शंतनु गोएल, आयएस, सह व्य.सं.	वेतन आणि भत्ते	२२.९५	—
५.	श्री. अश्विन ए. मुद्गल आयएस (१२.०३.२०२० पासून पुढे)	वेतन आणि भत्ते	—	१७.७५
६.	श्री शिवराज एस्. पाटील, आयएस वेतन आणि भत्ते	वेतन आणि भत्ते	३.६८	३८.०६
	(०७.०२.२०१९ पासून पुढे)			
७.	श्री. कैलास, शिंदे, आयएस (११.०९.२०२० पासून पुढे)	वेतन आणि भत्ते	३०.६३	२६.१३
८.	श्री. राजेश पाटील, आयएस (०२.०१.२०२३)	वेतन आणि भत्ते	२२.८१	७.८४
९.	श्रीम. अमिता एन. पैनिकर.सीएस	वेतन आणि भत्ते	८.२२	—
१०.	श्री. प्रदीप रथ	वेतन आणि भत्ते	—	२५.५०
११.	महाराष्ट्र राज्य रस्ते वाहतूक विकास महामंडळ	कर्जाचे गुंतवणुकीमध्ये रूपांतरण	—	—
१२.	महाराष्ट्र राज्य रस्ते वाहतूक विकास महामंडळ	इक्विटीसाठी अग्रिम	६,०००.००	६,०००.००
१३.	नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि.	दिलेले कर्ज	(११,२०२.००)	—
१०.	नवी मुंबई आयआयए प्रा.लि.			
	(यापुर्वी नवी मुंबई सेझ प्रा.लि. म्हणून ज्ञात असलेली)	महसुली शेअर उत्पन्न	२६०.६५	२६०.६५
११.	नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि.	सवलत शुल्क उत्पन्न	५००.००	५००.००

४१ संयुक्त भागीदारीतील हितसंबंध

एस-२७ “संयुक्त भागीदारीतील हितसंबंधाचा वित्तीय अहवाल” च्या पालनार्थ, आवश्यक ती माहिती खालीलप्रमाणे देण्यात आलेली आहे.

अ) संयुक्त भागीदारीतील (संयुक्तपणे नियंत्रित कंपन्या) हितसंबंधांचे प्रकटीकरण

(रु. लाखामध्ये)

अनु. क्र.	नाव	स्थापनेचा देश	रक्कम	
			३१-३-२०२४	३१-३-२०२३
१	नवी मुंबई सेझ प्रा. लि.	भारत	२६%	२६%

ब) सिडकोचा संयुक्तरित्या नियंत्रित संस्थांच्या मालमत्ता, दायित्वे, उत्पन्न, खर्च, आकस्मिक दायित्वे आणि भांडवली वचनबद्धतेमध्ये वाटा :

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	नाव	मालकी व्याज (%)	
		३१-३-२०२४	३१-३-२०२३
१	मत्ता	२९९,४६७.२२	२९२,६०८.६८
२	दायित्वे	२८८,०६७.१३	२७३,६१६.५२
३	उत्पन्न	९०७.१४	८५५.१४
४	खर्च	१,१००.८४	९९३.७२
५	संभाव्य दायित्वे	—	—
६	भांडवली बांधिलकी	—	—

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई										नवी शहरे													
		वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक ए.के.	एम.एच.	टी अँड	आयश्रीअश्रीअश्रीअश्री	बीयु	निर्मलश्रीरोस	पनवेल	वसई	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	श्रीगावद	नाणपूर	वाळूज	नांदेड	तारान	१०२२-२३	
जोडपत्र - अ(१)																									
१.पुनर्मोड बसविलेला नाही (अनुसूची १७ टीप ५.१ पहा)																									
मत्ता																									
प्रतिभूती अग्रिम	२३२०००	-	-	-	-	-	-	-	-	२,६९,९८८	-	-	-	-	-	-	-	२,६९,९८८	७२.६२	-	-	-	-	-	-
केलेल्या कामाचे अग्रिम	२३४०००	-	-	-	-	-	-	-	-	५,९९,९९४	-	-	-	-	-	-	-	५,९९,९९४	८७.९६	-	-	-	-	-	-
सीवडसाठी अग्रिम	२३७००१	-	-	-	-	-	-	-	-	९९३.४८	-	-	-	-	-	-	-	९९३.४८	९९३.४८	-	-	-	-	-	-
एसजीएसटी आयटीसी	२३७६५०	-	-	-	-	-	-	-	-	९६.५२	-	-	-	-	-	-	-	९६.५२	९६.५७	-	-	-	-	-	-
सीजीएसटी आयटीसी	२३७६६०	-	-	-	-	-	-	-	-	९३.९९	-	-	-	-	-	-	-	९३.९९	९३.९५	-	-	-	-	-	-
भरणायीसाठी एसजीएसटी क्रेडीट	२३७७१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
भरणायीसाठी सीजीएसटी क्रेडीट	२३७७२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एमएसईबी ठेवी	२३८०००	-	-	-	-	-	-	-	-	५६.६२	-	-	-	-	-	-	-	५६.६२	५६.६२	-	-	-	-	-	-
एनआयएफटी कडून कुलीयोग्य रक्कम	२५४०१४	-	-	४०.६५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४०.६५	४०.६५	-	-	-	-	-	-
एमएसईबी कडील ठेव	२८२०००	-	-	-	-	-	-	-	-	२८.२७	५९७.९८	-	-	-	-	-	-	१,६९७.८९	९८२.८४	-	-	-	-	-	-
दूरध्वनीकडील ठेव	२८३०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३.४६	३.४६	-	-	-	-	-	-
बीडएसटी कडील ठेव	२८८०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२.२७	१.९६	-	-	-	-	-	-
ठेव काम वंदे मातरम	४६४०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मुंडे स्मारक	४६६०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७२.७६	-	-	-	-	-	७२.७६
एनआयएफटी ठेव काम	५५६००७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५२८.२९	७३.९४	-	-	-	-	-	-
ठेव काम-अंबड प्रकल्प	५५७०२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४६.३७	-	-	-	-	-	४६.३७

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई													नवी शहरे							(रुपये लाखात)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
	वाशी पी	बी	ऑण्ड	बी	ऑण्ड	पाणी	वेतन	भांडार	नैना	सीएपी	इस्टेट	आर्थिक	ए.ए.ए.	टी	सी	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई										नवी शहरे				
		वाशी पी.ओ.डी. अंश	के	एन.पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सी.ए.पी	इस्टेट	आर्थिक	ए.ए.ए.	टी.अ.ए.	सी.टी.अ.ए.	डी.अ.ए.	डी.अ.ए.	डी.अ.ए.	डी.अ.ए.
कलम २०६क अन्वये देय असलेले टीसीएस	५७१००५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एसजीएसटी संकलन	५७१०५०	—	१.८१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सीजीएसटी संकलन	५७१०६०	—	१.८१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एसजीएसटी टीडीएस	५७१०८२	—	०.७१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सीजीएसटी टीडीसी	५७१०८३	—	०.७१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एकुण दायित्वे(अ)(२)	—	—	७.१२	६,१५५.३६	—	—	—	—	—	७६१.०९	६,५११.६४	३,४९५.८५	—	—	—	३,४९५.३३
जोडपत्र - ब(१)																
पुढील बाबतीत कोणतेही समायोजन करणाना आलेले माहौ (टिप १७ मुद्दा ५, २राहा)																
मत्ता																
उपार्जित व्याज-इतर	०७११००	—	—	—	—	—	—	—	४.१७	—	४.१७	—	—	—	—	—
प्राप्य किरकोळ	१००००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.४६
वसुली योग्य सेवा शुल्क	११०००	—	—	—	—	—	—	७३२.२१	—	—	१,३३३.९५	१,३७८.०६	—	०.२४	—	१६३.९२
वसुली योग्य सेवा शुल्क (१)	११००१	—	—	—	—	—	—	२३३५८.०४	—	—	२३,३५८.०४	२३,९५४.६६	—	—	—	८४.६५
वसुली योग्य सेवा शुल्क	११५००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६६३.९८
प्राप्त होणाऱ्या एम व आर शुल्क	११५३०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१.१०
वसुली योग्य पाणी पट्टी	१२०००	—	—	१३,७७७.०६	—	—	—	—	—	—	१३,७७७.०६	१०,६७९.९८	—	०.८३	२,३५५	७८१.०९
वसुली योग्य विद्युत शुल्क	०९३०००	—	—	—	—	०.०६	—	—	—	—	०.०६	२८.००	१५.७६	—	०.१७	३४.२०
वसुली योग्य विमा	१६०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.०९
प्रशासकीय शुल्क	१७०००	—	—	०.०६	—	—	—	७७३	—	—	७७३	८४८	१२.५६	—	०.७९	१३.९७

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई													नवी शहरे								
	वाशी पी ओंढ बी ओंढ	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.के. ए.ए.ए.	टी.ओ.अँड	सी.ई.अँड.जी.ई.टी	डीपी	निर्मलश्रीएस	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगावड	नाशिक	नागपूर	वाळूज	नोड्ड	तारा-	२०२२-२३	
वसुली योग्य व्याज		—	—	१,८००.५४	—	—	—	२४,५३०.१९	—	—	—	३६,७५९.७७	—	—	—	३६,७५९.७७	३४,६२९.७९	१,०९७.७७	१,०८८.५०	५.०५	५,८८.५०	—	४४८.४४	१,९३७.६२
शाह अँड गुप्ता		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१८५.९२	—	—	—	—	१८५.९२	१७३.०५
खाजगी फक्ताराकडून वसुली योग्य रक्कम		—	०.२२	—	—	४७४.९६	—	१.९३	—	१४.२७	१४.८६	—	—	—	—	५९४.२५	४९३.३५	—	—	—	—	—	—	—
वसुली योग्य उत्पन्न		—	—	—	—	—	—	—	—	५९३.३९	—	—	—	—	—	५९३.३९	५९३.३९	६,२३३.३३	—	—	१,००३.७६	—	—	—
वसुली योग्य भाडे		—	—	—	—	—	—	६२६.४८	—	१.९६	—	—	—	—	—	६२७.६५	६२७.६५	३२.३९	८.६३	—	४.३५	—	४५.२९	६४.४४
वसुली योग्य रक्कम-एमसी		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२.६५
गृह कर्ज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१,८७४.०८	०.९७	—	—	—	—	—	—	—
वाहन कर्ज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६.८९	०.९९	—	—	—	—	—	—	—
किरकोळ कर्ज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१०.७४	१४.८७	—	—	—	—	—	—	—
संगणक कर्ज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५.९४	०.९२	—	—	—	—	—	—	—
पुनर्वसन		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.२३	०.२३	—	—	—	—	—	—	—
भाडेकरू एचयुसाठी अग्रिम		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.४७	—	—	—	०.४७	०.४७
इतर		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३०.९८	३०.९८	—	—	—	—	—	—	—
प्रदान केलेले भूसंपादन खर्च		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.२३	—	०.२३	०.२३
वसुली योग्य व्याज		—	—	—	—	—	—	—	—	५७७.६६	—	—	—	—	—	५७७.६६	५७७.६६	—	—	—	—	—	—	—
इरकाँन कडून सुरक्षा ठेव		—	—	—	—	—	—	—	—	१३.९३	—	—	—	—	—	१३.९३	१३.९३	—	—	—	—	—	—	—
हुडको कडून प्राप्त होण्याजोगे व्याज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१००.७०	१.०८	—	१३.९४	—	११४.९२	११२.९३
दुकानांचे प्राप्त होण्याजोगे व्याज		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१६.९८	—	—	—	—	१६.९८	१६.९८
वसुली योग्य रक्कम		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२.५०	२.५०	२.५०
वसुली योग्य रक्कम को.औ.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४०.००	—	—	—	—	४०.००	४०.००

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई										नवी शहरे				
		वाशी पी.ओ.डी. ऑफिस	के	एन.पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सी.ए.पी	इस्टेट आर्थिक	ए.ए.ए.	टी.अॅड	आय.आय.आय.आय	बी.यु.डी.पी	निर्मलश्री	पनवेल	वसई	वसई -विरार
विलंब प्रदान शुल्क	२३७०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
उपार्जित पंतु उपार्जित नसलेले व्याज	२३७०८०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
वसुली योग्य व्याज	२३७०८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
वसुली योग्य रक्कम	२३७०८२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम कर आ. वर्ष २०१०-११	२३७३०१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम कर आ. वर्ष २०१३-१४	२३७३१२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम कर आ. वर्ष २०१७-१८	२३७३१६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अगाऊ भरलेले सेवा कर	२३७४००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ऑलॉट्टीद्वारे टीडीएस	२३७६००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एसजीएसटी आयटीसी	२३७६१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सीजीएसटी आयटीसी	२३७६६०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
आयजी एसटी आयटीसी	२३७६७०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सीजीएसटी टीडीएस क्रेडिट	२३७७३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एसजीएसटी टीडीएस क्रेडिट	२३७७४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एमएसईबी कडील ठेव	२३८०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एमआयएससी	२३९०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एमडब्ल्यू एसएसबी	२४००००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मान्यवर अंशदान	२४०००२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ओ.एन.जी.सी.	२४१०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एमटीपी रेल्वे अनामत काम	२४१००२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई												नवी शहरे										
		वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.के.	ए.ए.ए.	टी अँड	अग्रअग्रशायअग्र	बीयु निर्मलक्षोरेस	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओणाबाद	नाशिक	नागपूर	वाळूज	नोड्ड तारा-	२०२२-२३	
ठेव अंशदान काम	२४०००१	-	-	३.४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१२३.०६	१२३.०६	-	-	-	-	-	-	पुरा
महाराष्ट्र शासनाला कर्ज	२०५०००	-	-	-	-	-	-	२००.००	-	-	-	-	-	-	-	२००.००	२००.००	-	-	-	-	-	-	-
महानगपालिकेकडून वसुली योग्य रक्कम	२५०२१०	-	-	-	-	०.३१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.३१	०.३१	-	-	-	-	-	-	-
वसुली योग्य दावे	२५३०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१६.०२	-	-	-	१६.०२	७.७३
इतरांकडून वसुलीयोग्य दावे	२५४०००	२१०.०२	७४३.०६	२१०.३१	१,२५५.२०	१०.४२	८८.२४	२४२.२३	१,६०,७७१.३४	३,६११.६२	-	५२.६०	८३२.७९	०.८०	-	१४,६६७.६४	१४,६६९.५७	-	-	-	-	-	-	-
एएमएसबी कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००१	-	३४.०७	३.३४	१,०१६४.३०	१,०४४१	४४.३१	-	-	-	-	२३८.३५	-	-	-	११,४१०.५४	११,४१०.५४	-	-	-	-	-	-	-
एएमएसबी कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००२	-	-	-	-	-	०.१४	-	-	-	५.२२	-	-	-	-	५.३६	५.३६	-	२०२.६६	-	३.०५	-	२०५.७१	३.०५
जेएनपीटी कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००३	-	-	-	-	-	८.००	-	-	-	-	-	-	-	-	८.००	८.००	-	-	-	-	-	-	-
सीवुड कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००४	-	-	-	-	-	-	३०.७३	-	-	-	-	-	-	-	३०.७३	३०.७३	-	-	-	-	-	-	२३५.८७
ओएनजीसी कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६.६६	-	-	६.६६	६.६६	६.६६
एएमआयडीसी कडून वसुली योग्य रक्कम	२५४००६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.२२	-	-	-	०.२२	०.२२
अॅलटीकडून वसुली योग्य रक्कम मिल टॉवर	२५४०१०	-	-	-	-	-	०.६०	-	-	-	-	-	-	-	-	०.६०	०.६०	-	-	-	-	-	-	-
मिलेनियम टॉवर असो.																								
कडून वसुलीयोग्य रक्कम	२५४०१२	-	-	-	-	-	-	-	१७.६२	-	-	-	-	-	-	१७.६२	१७.६२	-	-	-	-	-	-	-
प्राप्त होण्याजोगे एमव्हीएटी	२५४०१६	-	-	-	-	-	-	-	३४.८४	-	-	-	-	-	-	३४.८४	३४.८४	-	-	-	-	-	-	-
वसुली योग्य जीएसटी-बीआयएससीएल	२५४०२८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०.९५	-	-	-	१०.९५	१०.९५	-	-	-	-	-	-	-
कारी मालकांकडून वसुलीयोग्य रक्कम	२५५०००	-	७.९९	-	-	-	१५४.४८	-	-	-	५२३.९०	-	-	-	-	६८६.३७	६८६.३७	-	-	-	-	-	-	-
शासनकडून वसुली योग्य रक्कम	२५६०००	-	-	-	-	-	२.९१	-	-	-	-	-	-	-	-	२.९१	२.९१	-	-	-	-	-	-	-
इतरांकडील ठेवी	२८०००१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.११	-	-	-	०.११	०.११	-	-	-	-	-	-	-
एमआयडीसी कडील ठेव	२८१०००	०.०१	८४.३६	१३.०९	७८.०३	-	५.६९	-	-	-	-	-	-	-	-	१८१.२६	१८१.२६	-	-	-	-	०.९५	०.९५	०.९५

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई														नवी शहरे																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	वाशी पी ओव्हा बी ओव्हा		के	एन पुरवठा	पाणी	वेतन	भांडार	नैना	सीएपी	इस्टेट	आर्थिक	एन.एच.	टी. अँड	अप्रधान	शाय	ब्रीयु	निर्मलश्री	पनवेल	वसई																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई										नवी शहरे				
		वाशी पी. ऑण्ड बी. ऑण्ड	के	एन. पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.ए.ए.	टी. अँड	सी. ई. व्हाट्स-ईम	बी.यु. निर्मलश्री	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३
सदनिकांचे नोंदणी शुल्क	५०१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
तीन महीन्यांची ठेव (कन्स्ट)	५०१००१	—	—	—	—	—	—	०.१८	—	—	—	—	—	—	—	—
कर्जाच्या ठेवीची परतफेड (एपीएम)	५११००२	—	—	—	—	—	—	१०.८५	—	—	—	—	—	—	—	—
पाणी पट्टीसाठी ठेव	५१३०००	—	—	०.२४	—	—	—	—	—	८.१५	—	—	—	—	—	—
ठेव परतफेड आणि कर्ज-बी.यु.डीपी	५२३०००	—	—	—	—	—	—	११०.१०	—	—	—	—	—	—	—	—
ठेव जेन्सपीटीआयए - सीएसआरसाठी	५५७००५	—	—	०.२१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
मराठी भाषा भवन	५५७००९	—	—	—	—	—	—	—	२.००	—	—	—	—	—	—	—
डीडीपी वर्क पोलिस वसाहत	५५७०२१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
इतरांकडील ठेवी	५५६०००	—	१६८.५८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
देय टीडीएस यु/एस १९४सी	५७१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	०.३३	—	—	—	—	—	—
देय टीडीएस यु/एस १९४सी	५७१०१०	—	—	—	०.०२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
कामगार उपकर	५७१००४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
पुस्तक विक्रीवरील व्हॅट	५७६००१	—	—	—	—	—	—	०.०२	—	—	—	—	—	—	—	—
पुस्तिका विक्रीवरील व्हॅट	५७६००२	—	—	०.०१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सेवा कर	५७९०००	—	—	—	—	—	—	०.१०	—	—	—	—	—	—	—	—
एसजीएसटी संकलन	५७९०५०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सीजीएसटी संकलन	५७९०६०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एसजीएसटी टीडीएस	५७९०८२	०.०८	—	—	०.७२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
सीजीएसटी टीडीएस	५७९०८३	०.०८	—	—	०.७२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एकुण - मत्ता (बी) (१)	२४५,३४७,९४५.८९	२४३,२६,३६,१०९.८३	२,४७,९४	१,४७,९४	२,४७,९४	१,४७,९४	२,४७,९४	४८,०९,४८,०९	३,४७,९४	५,५७,९४	३,४७,९४	५,५७,९४	१,४७,९४	१,४७,९४	१,४७,९४	१,४७,९४

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई													नवी शहरे							
	वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड के		वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.एच. टी.	टी अँड आयआय डायग्राय	बीयु निर्मलक्षोरोस	पनवेल	वसई -विवार	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओरंगावड	नाशिक	नागपूर	वाळूज	नोड्ड तारा-१०१३-१४	२०२२-२३	
				</																			

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई													नवी शहरे								
वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड के			वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.ए.ए.	टी अँड सी	अग्रव्याज	बीयु डीपी	निर्मलश्री	पनवेल	वसई -विरार	२०२३-२४	२०२२-२३	ओसावद	नाशिक	नागपूर	वाळूज	नोड्ड	तारा-१०१३-१४	२०२२-२३
			के	एन पुरवठा					टी.		सी	डीपी												पुरा
इतरांना देय असलेली रक्कम		३४५२००	—	—	५३.१९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५३.१९	५३.१९	—	—	—	—	—	—
देय असलेली अतिरिक्त पत		३४५३००	—	०.२५	—	४.०९	१२.१७	८.३१	२.१७	—	२०.८१	—	—	—	—	—	१३७.३१	११५.०१	—	—	—	—	—	—
देय एसजीएसटी		३४५३१०	—	—	—	—	—	—	—	—	५.४७	—	—	—	—	—	५.४७	५.४७	—	—	—	—	—	—
देय सीजीएसटी		३४५३११	—	—	—	—	—	—	—	—	५.४७	—	—	—	—	—	५.४७	५.४७	—	—	—	—	—	—
रद्द झालेले धनादेश		३६१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.०३	०.०३	०.०३	०.०३	—	१२.५९	—	—	—	१२.५९
मागणी न केलेली देय ठेव		३६२०००	—	—	—	२.४५	०.१८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२.६३	२.६३	—	—	—	—	—	—
गट विमा		४०५०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.०४	—	—	—	—	०.०४
जीपीएफ वसुली आणि अग्रिम		४०७०००	—	—	—	०.२३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.२३	०.२३	—	—	—	—	—	—
महामंडळ अंशदान ठेवी		४२०१००	—	—	—	२२५.२३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२२५.२३	२६०.९०	—	—	—	—	—	—
पीएफ चे आरईसी		४२०११०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२.२९	—	१४.४७	—	—	१६.७६
वेतन बचत योजना		४२१०००	—	—	—	१३.७९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१३.७९	१३.७९	०.०७	—	—	—	—	०.०७
सहकारी संस्था देणी		४२२०००	—	—	—	१५.७२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१५.७२	१५.७२	—	—	—	—	—	—
मुंबई कल्याण कामगार निधी		४२३०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एवडीएफसी कर्जाच्या हत्यारी वसुली		४२७०००	—	—	—	०.१७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.१७	०.१७	—	—	—	—	—	—
इसारा अनामत रक्कम		४५१०००	४३.३२	२१७.९१	२०७.६९	६३.७८	—	०.४५	०.२८	१.००	२४०.१२	—	—	०.२७	३.८०	—	१४२.९०	८६६.९१	२.४७	—	२.४६	५.३८	०.५३	१०.८५
ई निविदेसाठी इसारा अनामत रक्कम		४५१००२	—	—	७७९.४९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७७९.४९	६३३.७९	—	—	—	—	—	—
ग्राहकांकीडल इसारा अनामत रक्कम		४५१००३	—	—	—	—	—	—	—	१.३७	—	—	—	—	—	—	१.३७	१.३७	—	—	—	—	—	—
टपरी भूखंडसाठी इराअ		४५१०१०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.३२
प्रतिभूती ठेव		४५२०००	४१३.४६	२,७३६.२१	२,७७६.९४	७०६.४४	—	१.६६	४,३८८.६६	१,०४९.४४	१.२६	५४.६६	१०.९१	२.८८	७.७०	०.१०	२८,०६५.७७	२,७३०.२५	०.२४	१,३२.८५	१,८४.२७	११.०२	—	५९०.८५
मोरचे धरण टप्प्यासाठी देय रक्कम		४५२००२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.११	०.०४	—	—	—	०.१५	०.१५	—	—	—	—	—	—

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई												नवी शहरे										
		वाशी पी ओंढबी ओंढ	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैगा सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.एच. टी.	सी	आवक्यावक्या	बीथु निर्मलक्षोस	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगावद	नाशिक	नागपूर	वाळुंज	नोड्ड	तारा-१०३२४	१०३२-२३	
ग्राहकांकडून प्रतिभूती ठेव	४५२००३	—	२८.०२	३१.०८	—	—	—	—	—	७३.६५	१,८७७.६४	—	—	—	—	२,०१०.४०	१,७१४.८१	—	७७.४८	—	—	—	७७.४८	७७.४८
किरकोळ ठेव	४५३०००	६१.६८	१,६५१.३८	१,३३६.४१	१,०४८.९५	—	७३३.५४	—	०.०८	१,१०६.६१	७,००६.३१	०.२५	३२.४५	२५.०९	०.३४	१.४६	—	५.१४	२७.३३	१,७६.०५	१७.८४	—	१,२४४.४४	
गॅस जोडणीसाठी ठेव	४५२००१	—	—	५१.३४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५९.३४	५९.३४	—	—	—	—	—	
ग्राहकांकडून प्रतिभूती ठेव	४५२००३	—	—	—	—	—	१,०७०.४४	—	७७६.७१	—	—	—	—	—	—	—	१,८४७.२५	१,४१०.०८	—	—	—	—	—	
प्रतिभूती ठेव - अमनीशमन	४५२००६	—	—	—	—	२०४.३४	—	०.२०	—	—	—	—	—	—	—	—	२०४.५४	२०४.५४	—	—	—	—	—	
किरकोळ ठेव (नवीन)	४५३००१	—	—	—	—	—	—	५५.२०	—	—	०.०२	—	—	—	—	—	५५.२४	५६.२८	—	—	—	—	—	
किरकोळ ठेव (उपकर)	४५३००२	—	—	६.०६	—	८.१४	—	०.०१	—	—	१११.९१	—	—	—	—	—	१२६.१२	१२६.१२	—	—	—	—	—	
ग्राहकांकडून किरकोळ ठेव	४५३००३	—	—	—	—	२.५०	—	—	—	१८.०३	४.५९	—	—	—	—	—	१२,८०८.४७	२८९.४२	—	—	—	—	—	
किरकोळ ठेव (इएसआयसी)	४५३००४	०.५५	२२.३१	३८.१३	१.४७	—	—	—	—	—	३.४६	—	—	—	—	—	६५.११	६५.३७	—	३.६७	—	—	३.६७	
स्थायी इर अ	४५४०००	—	—	—	—	४७.९५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४७.९५	४७.९५	—	—	—	—	—	
खानगी जमिन मालक नाना देव एस्टीएव्हल प्रकल्प	४५४००५	—	—	—	—	६८८.६३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६८८.६३	६६८.१२	—	—	—	—	—	
मेगा रेफ. प्रोआरआरपीसीएल	४५४००६	—	—	—	—	१६३.०१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१६३.०१	१६३.०१	—	—	—	—	—	
अनामत काम डीआयएलआर	४५४०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१०.१०	—	—	—	—	१०.१०	
इरकॉन डिफेक्ट नुसार ठेव	४५६०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६.८१	—	—	—	—	—	६.८१	६.८१	—	—	—	—	—	
नोंदणी शुल्क	५०१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	१५.४७	—	—	—	—	—	—	२६,४३०.९५	२६,६७१.२५	—	०.२६	८.१२	६५.२६	७३.८३	
नोंदणी शुल्क सदनिका एससी	५०११००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.१२	—	—	०.१२	०.१२	
सदनिकेतील खरेदीदारांचे अंशदान	५०२०००	—	—	—	—	—	२१४.०४	—	—	१५.४७	५४८.८३	—	—	३०८.४५	—	—	३६,५००.३८	३८,५३०.१६	—	०.०२	३.६२	६.८२	१०.४७	
खरेदीदारांचे अंशदान	५०२००७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	८.५८	
भूखंडाच्या विक्रीसाठी नोंदणी शुल्क	५०३०००	—	—	—	—	—	४०.२२	—	—	१३.००	—	—	—	१,०६७.९८	—	—	१३,२०९.९१	१८,७२९.१६	—	०.२४	—	१९.५८	१९.८२	
नोंदणी शुल्क-शॉप भूखंड	५०३१००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१.४९	—	१.८७	—	३.३६	

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई													नवी शहरे														
			वाशी पी ऑण्ड बी ऑण्ड के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	एम.के.	एम.एच.	टी अँड सी	अवकाशदायक	बीयु	निर्मलश्रीराम	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगावड	नाशिक	नागपूर	वाळुंज	मोडेंड तारा-	१०१३-१४	२०२२-२३					
			के	एन पुरवठा					ठी.		सी	फ्लूइडशी-ईस्टेट	डीपी												पुरा					
	भूखंड विक्रीसाठी खरेदीदारांचे अंशदान	५०४०००	-	-	-	-	-	१२४.१८	-	-	-	-	१२,०१४.४८	-	-	-	-	-	२५५,८४२.९८	२८,३९२.२३	४,८६,६८८	३३३,६००	१७,०८८	३३५,७५५	१९,३९१	-	५,६९२,५३३	६,३८,८८८		
	खरेदीदारांचे अंशदान-दुकान	५०४१००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२०,७५५	२०,७५५	
	मोकळ्या जागेच्या विक्रीसाठी अनामती	५०५०००	-	-	-	-	-	-	१५,९२०.००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१,०५,९२०.००	१,०५,९२०.००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	दुकानाच्या विक्रीचे नोंदणी शुल्क	५०६०००	-	-	-	-	-	-	५,९४९.६४	-	-	-	९.२०	-	-	-	-	-	८८९.३६	५,९४९.७३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	दुकानाची विक्री करण्यासाठी खरेदीदारांचे अंशदान	५०७०००	-	-	-	-	-	१०.४७	४.०५	-	३,६२२.४४	-	३१२.९९	-	-	-	-	-	८,६६९.९०	४,४६९.७८	८३३६	१,८९१	-	१३,८२२	०.८९	-	१९,८८८	१९,८८८	१९,८८८	
	खरेदीदारांचे अंशदान	५०७००१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१४,९४४	२७,७४४	
	दुकानाच्या विक्रीसाठी ठेव	५०८००१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६,३९१	६,३९१	-	
	संस्थांच्या विक्रीसाठी ठेव	५०८०००	-	-	-	-	-	३१९.४५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३१९.४५	३१९.४५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	टापाच्या विक्रीसाठी ठेव	५०८००२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	डब्ल्युबीपीच्या विक्रीची ठेव	५०८००३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.५५	०.५५	
	भूखंडाच्या विक्रीसाठी ठेव	५०८००५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४६,६६९	४६,६६९	-	
	नगर ४ भूखंडासाठी ठेव	५०८००६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	खाजगी आराखड्यासाठी एस/सी ठेव	५०८००७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२,५९१	-	-	
	मासिक ठेव संकलन	५०८००८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२,५९१	
	३ महिन्यांसाठी ठेव (एनईआय)	५०९०००	-	-	-	-	-	११९.५२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	११९.५२	३४,७५५	-	-	-	८,५३३	-	-	४३,२२९	४३,२२९	-	-
	शेअर मनी टेन्ट साठी ठेव	५१००००	-	-	-	-	-	१६५.९५	-	०.५९	-	०.०९	-	-	-	-	-	-	१६५.६८	१६५.०२	-	-	-	०.९३	-	-	०.९३	०.९३	-	-
	समभाग रक्कम ठेव	५१००१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.०२	-	-	-	०.०२	०.०२	-	-
	शेअर मनी शॉपसाठी ठेव	५११०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.००	०.००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	सेवा शुल्कासाठी ठेव	५१२०००	-	-	-	-	-	९२.८४	-	-	-	०.०२	-	-	-	-	-	-	९५२.६५	९५२.६५	-	-	-	१०९.५९१	-	-	१०९.५९१	११६.९९१	-	-
	अनामत भाडे (३ महिने)	५१२००१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१५९.६६	५६.४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई												नवी शहरे											
			वाशी पी ओंढबी ओंढ	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.के.	ए.ए.ए.	टी ओंढ	अवकाशवाचप	बीयु	निर्मलशोरस	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगावद	नाशिक	नागपूर	वाळूज	नोड्ड	तारा-१०३-२३	
									टी.		सी	डीपी														
	सेवा शुल्क ठेव अनु.१	५१२०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२२.५०	०.७८	१.४५	१०.९९	-	-	४३.७२	३६.६६
	पाणी पट्टीसाठी अनामत	५१३०००	-	०.११	-	-	-	४०१.१८	-	-	-	३५.४१	-	-	-	-	-	-	४३६.७०	१.१३	-	१२९.२८	-	-	१३०.४१	१०६.९१
	पाणी जोडणी शुल्क	५१३००१	-	-	-	-	-	१.५५	-	३०.७१	-	-	-	-	-	-	-	-	४०.२६	-	-	-	-	-	-	-
	दुरध्वनीसाठी ठेव	५१३००३	-	-	-	-	-	-	-	११.८३	-	-	-	-	-	-	-	-	११.८३	-	-	-	-	-	-	-
	पाणी पट्टी ठेव	५१३०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.१०	५.३८	-	-	-	५.४९	
	एम आणि आर गाळ्यांठी ठेव	५१३०२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.१०	-	-	-	-	०.१०	
	एम आणि आर शॉप लेटसाठी ठेव	५१३०३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.०२	-	-	-	-	०.०२	
	पाणी पट्टी ठेव	५१३१००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७.९८	-	-	-	-	७.३६	
	आर आणि एम शुल्कासाठी ठेव	५१५०००	-	-	-	-	-	२७१.७२	-	२०९.९५	-	०.६५	०.५१	-	-	-	-	-	४९०.११	-	-	-	-	-	-	
	भाडेपट्टा भाडे ठेव	५१६०००	-	-	-	-	-	-	-	१.३६	-	-	-	-	-	-	-	-	१.३६	-	-	-	-	-	-	-
	वीज जोडणी अनामत	५१७०००	-	-	-	-	-	-	-	८६.८५	-	-	०.०१	-	-	-	-	-	८६.८६	-	११.७४	-	-	-	११.७४	५.५९
	हुडको कर्ज योजनेसाठी ठेव	५१९०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२२.३६	-	-	०.०४	-	-	२२.४१	२२.४१
	कर्जाच्या परतफेडीसाठी ठेव (हुडको) (डीआरएस)	५१९००१	-	-	-	-	-	१८९.८२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१८९.८२	-	-	-	-	-	-	-
	कर्जाच्या परतफेडीसाठी ठेव (एमफेटी)	५१९००३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५४.७९	-	-	-	-	-	-	५४.७९	-	-	-	-	-	-	-
	हुडको कर्जासाठी ठेव	५१९००४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.११	-	-	-	-	०.११	०.०३
	ठेव-बांधकाम कर्जाची परतफेड-एवडीएमसी	५२००००	-	-	-	-	-	११८.३१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	११८.३१	-	-	-	-	-	-	-
	ठेव बांधकाम कर्ज	५२१०००	-	-	-	-	-	०.०५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.०५	-	-	-	-	-	-	-
	आठवडाग्या बाजारासाठी आरसी	५२४०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.४५	-	०.४५	०.४५
	ठेव - मोकळ्या जागे वरील	५२९०००	-	-	-	-	-	२७.८०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२७.८०	-	-	-	-	-	४.३८	४.३८

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष	संकेतांक	नवी मुंबई										नवी शहरे				
		वाशी पी	ऑण्डबी	ऑण्ड	पाणी	वेतन	भांडार	नैना	सीएपी	इस्टेट	आर्थिक	ए.ए.ए.	टी	सी	आय	आय
		के	एन	पुरवठा												
एफएचए एसडी बी/पी	५५७०२८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०.४८
इंफ्रा डीसी ए एफ ए	५५७०३९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ठेव काम एएमचे शिफ्टींग	५५७०३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२१.३७
देय एनए उपकर	५५९०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२२.०५
१९४ सी अन्वये देय टीडीएस	५७१०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०.०१
देय आय कर	५७१००२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१% कामगार उपकर	५७१००४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
देय टीसीएस	५७१००५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१९४ जे अन्वये देय टीडीएस	५७१०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कामगार उपकर बी/पी एन टी	५७१०१५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कर्मचाऱ्यांकडून कुल केलेले व्यसाय कर	५७३०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
देय असलेले कामकाज वजाट कर	५७६०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
व्हॉट कर	५७६००१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
पाणी पट्टी पुनर्जॉईड अग्रिम	५७७०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम जमा सेवा शुल्क	५७७०१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
देय उद्दान	५८१०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सेवा कर	५७९०००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एसजीएसटी संकलन	५७९०५०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ई निविदेवरील एसजीएसटी संकलन	५७९०५१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सीजीएसटी संकलन	५७९०६०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

लेखाशीर्ष		संकेतांक	नवी मुंबई												नवी शहरे					(रुपये लाखात)					
		वाशी पी ओण्ड वी ओण्ड	के	एन पुरवठा	पाणी	वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट	आर्थिक	ए.ए.ए.	टी.ओ.ए.	आवक्यावकाश	बीयु	निर्मलक्षोरोस	पनवेल	वसई	वसई	नागपूर	वाळूज	नांदेड	तारा-२०१३-१४	२०१२-१३		
											टी.		सी	डीपी									पुर		
	ई निविदेवरील सीजीएसटी संकलन	५७१०६१	—	—	४.३५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४.३५	१.२३
	एसजीएसटी टीडीएस	५७१०८२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	सीजीएसटी टीडीएस	५७१०८३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	शंकास्पद कर्जासाठी तरतुद	५९१०००	—	—	१८.०३	—	—	२,४१४.५०	—	—	३,०७२.१५	५३७.९०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६,०४२.५७	६,०४२.५७
	रोखीच्या खात्यावरील तरतुद	५९६००१	—	—	—	—	०.१४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.१४	०.१४
	प्राप्त टीडीएस साठी तरतुद	५९७०००	—	—	—	—	—	—	—	१४२.६७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१४२.६७	५७.७४
	एकुण दाखिले (ब) (२)		६३८.४१	११,७३८.६६	४,८११.२९	२,७७८.५१	४४४.७०	१,०८२.७९	६,७५३.१२	७,७५३.१२	२८,८२८.८८	३,१८२.९१	३१,८२९	१३,०४२.७०	१३,०७१.०५	—	१७.४४	०.१७	८३२,४२३.४६	८,१९५.४९	५,६९०.१७	१७८.१२	—	२०,८६,६६	१५,७७,४०
	जोडपत्र-क																								
	मानिल वर्षासाठी कोणतीही वसुली झालेली नाही (टिप १७ वा मुद्दा क्र.५, ३ प्का)																								
	भाडेकरू हुडको साठी अग्रिम	२१००००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४.०३	१८१.५१	—	२२५.४५	२२७.८०
	भाडेकरू हुडको कर्जासाठी अग्रिम	२१०००२	—	—	—	—	—	—	१४२.७१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१४२.७१	१४२.७१
	कर्जासाठी अग्रिम / इतर व्यवसायिक	२११०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१३६.३०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१३६.३०	१३६.३०
	संस्थात्मक कर्ज	२१२०००	—	—	—	—	—	—	४७३.४९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४७३.४९	४७३.४९
	सर्वनिका एचडीएफसी कर्जासाठी अग्रिम	२१३०००	—	—	—	—	—	—	२८.१९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२८.१९	२८.१९
	बांधकाम कर्जासाठी अग्रिम	२१४००१	—	—	—	—	—	—	१२६.१०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१२६.१०	१२६.१०
	सिडको कर्जासाठी अग्रिम	२१५०००	—	—	—	—	—	—	०.१४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.१४	०.१४
	वेतन टीए अग्रिम	२२१०००	—	०.३०	—	२.९४	—	—	—	—	—	०.२९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३.५३	३.५३
	वेतन अग्रिम	२२२०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	वैद्यकीय अग्रिम	२२३०००	—	—	—	८.८३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	८.८३	८.८३

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

लेखाशीर्ष		संकेतांक	वाशी पी ओंढ बी ओंढ	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.ए.ए.	टी ओंढ	सी	डीपी	निर्मलक्षोप	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगढाद	नाणूर	वाळूज	नोड्ड	तारा-१०१३-१४	२०२२-२३
		वाशी पी ओंढ बी ओंढ	के	एन पुरवठा	पाणी वेतन	भांडार	नैना सीएपी	इस्टेट आर्थिक	ए.ए.ए.	टी ओंढ	सी	डीपी	निर्मलक्षोप	पनवेल	वसई	२०२३-२४	२०२२-२३	ओगढाद	नाणूर	वाळूज	नोड्ड	तारा-१०१३-१४	२०२२-२३	
ठेव कामासाठी अग्रिम		२४१००१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५०.००	५०.००	—	—	—	—	—
रोड दिवा पनवेल साठी अग्रिम		२४१००३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	११.८६	११.८६	—	—	—	—	—
मध्य रेल्वे कळवासाठी		२४१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१.५५	१.५५	—	—	—	—	—
मेट्रो, टीआर,आर.पी.साठी अग्रिम		२४६०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५३,५८३.२१	५३,५८३.२१	—	—	—	—	—
एम.टी.डी.सी.साठी अग्रिम		२५०४००	—	—	—	—	—	—	२.३८	—	—	—	—	—	—	—	—	२.३८	२.३८	—	—	—	—	—
इएसआयसी साठी अग्रिम		२५०३०१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एमटीपी (रेल्वे) ठाणे-मुंबईसाठी अग्रिम		२४६१०२	—	—	—	—	—	—	—	—	२,६०३.००	—	—	—	—	—	—	२,६०३.००	२,६०३.००	—	—	—	—	—
एमटीपी रेल्वे-बेलापुर-नेरुळ-उरणसाठी अग्रिम		२४६१००	—	—	—	—	—	—	—	—	४५,१७६.४३	—	—	—	—	—	—	४५,१७६.४३	४५,१७६.४३	—	—	—	—	—
एमटीपी बेलापुर-पनवेलसाठी अग्रिम		२४७१००	—	—	—	—	—	—	—	—	१,३२१.५०	—	—	—	—	—	—	१,३२१.५०	१,३२१.५०	—	—	—	—	—
एमटीपी बेलापुर-पनवेलसाठी अग्रिम		२४७१०१	—	—	—	—	—	—	—	—	६१२.००	—	—	—	—	—	—	६१२.००	६१२.००	—	—	—	—	—
पीएनके कोचसाठी अग्रिम		२४७१०२	—	—	—	—	—	—	—	—	३,०००.००	—	—	—	—	—	—	३,०००.००	३,०००.००	—	—	—	—	—
मध्य रेल्वेसाठी अग्रिम		२४७१०३	—	—	—	—	—	—	—	—	२,७८६.६१	—	—	—	—	—	—	२,७८६.६१	२,७८६.६१	—	—	—	—	—
पाटबंधारे फा.साठी अग्रिम		२८००००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४.४३	—	—	—	४.४३	४.४३	—	—	—	—	—
उच्च न्यायालयातील अनामत		२८७०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७,८२०.००	७,८२०.००	—	—	—	—	—
उच्च न्यायालयातील अनामत		२८७१००	—	—	—	—	—	—	—	—	१,४५३.४३	—	—	—	—	—	—	१,४५३.४३	१,४५३.४३	—	—	—	—	—
सर्वोच्च न्यायालयातील ठेव		२८७२००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१,०००.००	१,०००.००	—	—	—	—	—
वेतन अग्रिम		४०१०००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.८०	०.८०	—	—	—	—	—
गृहनिर्माण अग्रिम प्रतिनियुक्ती		४०२००१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एकुण (क)		७७८१	२२५.४२	२७३.५०	२४,७८,७७	९८.००	२,४८,०६	—	९४६.२६	२,३८१,०१३	—	६३.४४	०.६७	४.४३	—	६.८०	१,८०,२५५.४९	१,३६,७६.४६	१६०.९८	२४४.३४	०.४५	२,६०३.३२	२४४.३४	—
एकुण बेरीज		९६६.३२	१३,११७.१०	५,९७७.६१	७०,२२,८६	२,४७,०९	८,७७,७४	१,०८,८७	१,४३,७६	१६,८७,७७	२६,२५,७७	१४,२५,८०	८,५०,००	२०.९९	—	९५८.३०	१,४७,७७,७७	१,४७,७७,७७	२१,१८,८८	४३९.०३	१०,६५,११	४,५५,८७	४३,५०७.०१	

पुढे चालू...

टिप १७ चे परिशिष्ट: ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या लेखांचा भाग असणाऱ्या टिप्पण्या

(रुपये लाखात)

संचालक मंडळाकरीता व त्यांच्या वतीने					
विजय सिंगल	दिलीप ढोले	शांतनू गोएल	गणेश देशमुख	धनराज गराड	अमिता पौनिकर
उपाध्यक्ष तथा	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	मुख्य लेखा अधिकारी	कंपनी सचिव
व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक - १	संचालक - २	संचालक - ३		
डी.आय.नं: ०५१६९६७५	डी.आय.नं: ०९३३५४३६	डी.आय.नं: १०३०५९३९	डी.आय.नं: ०८९३३३९७		
संचालक :					
संजय मुखर्जी	डॉ. राजेश देशमुख	उमेश वाघ			
संचालक	संचालक	संचालक			
डी.आय.नं: ०८८६३६५६	डी.आय.नं: ०८४८९८४६	डी.आय.नं: ०८८०५३४८			

आमच्या समतारखेच्या अहवालानुसार
शहा गुप्ता आणि कंपनी करीता
सनदी लेखापाल
पेढी नोंदणीकृत क्र. १०९५७४ डब्ल्यु

सही/-
वेदुला प्रभाकर शर्मा
भागीदार
सदस्यत्व क्रमांक १२३०८८

स्थळ : मुंबई
दिनांक : ३०/१२/२०२४
युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरआरके७१३७

टिप १८: अतिरिक्त माहिती (घटक)

तपशिल	औरंगाबाद				नाशिक				नांदेड				नागपूर				एकूण			
	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४	मार्च २०२४
	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत	पर्यंत
	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री	विक्री
	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले	केलेले
	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम	बांधकाम
	(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)	(१५)	(१६)	(१७)	(१८)	(१९)	(२०)
पूर्ण झालेले बांधकाम																				
अ) गाळे																				
अर्कित/दुसऱ्या फेरीत २०२४	७,३१८	७,३१८	—	—	६,६६८	६,६६८	—	८	३,५९९	३,५९९	—	१३	—	—	—	—	१७,६६८	१७,६६८	—	२१
अर्कित/दुसऱ्या फेरीत २०२३	७,३१८	७,३१८	—	—	६,६६८	६,६६८	—	८	३,५९९	३,५९९	—	१३	—	—	—	—	१७,६६८	१७,६६८	—	२१
अल्य उत्पन्न गट २०२४	११,६७५	११,६७५	—	४९	१४,७००	१४,७००	—	४	४,१६६	४,१६६	—	१९	१८	—	—	—	३०,५५९	३०,५५९	—	७२
अल्य उत्पन्न गट २०२३	११,६७५	११,६७५	—	४९	१४,७००	१४,७००	—	४	४,१६६	४,१६६	—	१९	१८	—	—	—	३०,५५९	३०,५५९	—	७२
मध्यम उत्पन्न गट २०२४	१,५९७	१,५९७	—	—	२,६९९	२,६९९	—	४	१,२६	१,२६	—	७	१६	—	—	—	४,३५८	४,३५८	—	११
मध्यम उत्पन्न गट २०२३	१,५९७	१,५९७	—	—	२,६९९	२,६९९	—	४	१,२६	१,२६	—	७	१६	—	—	—	४,३५८	४,३५८	—	११
उच्च उत्पन्न गट २०२४	४४६	४४६	—	२	५८२	५८२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१,०२८	१,०२८	—	२
उच्च उत्पन्न गट २०२३	४४६	४४६	—	२	५८२	५८२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१,०२८	१,०२८	—	२
एकूण २०२४	२१,९९६	२१,९९६	—	५१	२४,५६९	२४,५६९	—	१६	७,८८४	७,८८४	—	३९	३४	—	—	—	५३,६०३	५३,६०३	—	१०६
एकूण २०२३	२१,९९६	२१,९९६	—	५१	२४,५६९	२४,५६९	—	१६	७,८८४	७,८८४	—	३९	३४	—	—	—	५३,६०३	५३,६०३	—	१०६
दुकाने २०२४	४२४	३७२	—	५२	३२९	३२९	—	५	५७	५७	—	१५	—	—	—	—	८१०	८३८	—	७२
दुकाने २०२३	४२४	३७२	—	५२	३२९	३२९	—	५	५७	५७	—	१५	—	—	—	—	८१०	८३८	—	७२
स्टॉल्स २०२४	११९	७७	—	४२	५३	५३	—	—	१७	१२	—	५	—	—	—	—	१८९	१४२	—	४७
स्टॉल्स २०२३	११९	७७	—	४२	५३	५३	—	—	१७	१२	—	५	—	—	—	—	१८९	१४२	—	४७
एकूण २०२४	५४३	४७९	—	९४	३८२	३७७	—	५	७४	५४	—	२०	—	—	—	—	१९९	८८०	—	१९९
एकूण २०२३	५४३	४७९	—	९४	३८२	३७७	—	५	७४	५४	—	२०	—	—	—	—	१९९	८८०	—	१९९

क्षेत्रफल हेक्टरमध्ये

जमिनीचे क्षेत्र	वर्ष	नवीन औरंगाबाद	नवीन नाशिक	नवीन नांदेड	नागपूर	तारापूर
अधिसूचित क्षेत्र	२०२४	१,२२१.८४	३९८.३५	२५०.५३	२०.००	—
अधिसूचित क्षेत्र	२०२३	१,२२१.८४	३९८.३५	२५०.५३	२०.००	—
भूमिस्पादन	२०२४	१,०११.९६	३९७.९९	१७३.०७	२०.००	९.१४
भूमिस्पादन	२०२३	१,०११.९६	३९७.९९	१७३.०७	२०.००	९.१४
विक्रीयोग्य/वापरयोग्य	२०२४	५०५.०४	२०७.२१	८२.२२	१४.३८	५.३३
विक्रीयोग्य/वापरयोग्य	२०२३	५०५.०४	२०७.२१	८२.२२	१४.३८	५.३३
जमीन विक्री/वापर	२०२४	४९३.९०	१९६.९४	७४.९६	१४.९३	४.९८
जमीन विक्री/वापर	२०२३	४९३.९०	१९६.९४	७४.९६	१४.९३	४.९८
विक्रीयोग्य शिल्लक	२०२४	११.१४	१०.२७	७.२६	०.२५	०.३५
विक्रीयोग्य शिल्लक	२०२३	११.१४	१०.२७	७.२६	०.२५	०.३५

१८.२ इतर

१. नवी मुंबई, बीयुडीपी, ओरोस, पालघर, तारापूर, नैना, वसई-विरार प्रकल्पांशी संबंधित परिमाणवाचक तपशिल महामंडळाच्या स्थापनेपासून खालील संदर्भात दिलेले नाहीत.
  - अ) सदनिका, दुकान, स्टॉल.
  - ब) जमीन
  - क) गृह (पीएमवाय गृहनिर्माण योजनेच्या समावेशासह)
  - ड) १२.५% आणि २२.५% योजने अंतर्गत, प्रकल्पग्रस्तांना अद्याप वाटप न केलेले जमिनीचे प्रमाण
२. एक) सिडकोच्या अधिकार क्षेत्रातील अनधिकृतपणे बांधकाम करण्यासह अतिक्रमण केलेल्या / भोगवटा केलेल्या जमिनीचे आणि भुखंड निहाय एकूण क्षेत्राचे तपशिल महामंडळाच्या स्थापनेपासून देण्यात आले नाहीत. अनधिकृतपणे बांधकाम करण्यासाठीचा मेसर्स ध्रुव कन्सल्टंसी यांचा अहवाल विचाराधीन आहे.

हे संकलना अंतर्गत आहेत आणि ते जेव्हा अंतिम केले जातील तेव्हा ते समाविष्ट केले जातील.
- दोन) सामाजिक सेवेच्या उद्देशाने वाटप केलेले भूखंड त्या उद्देशासाठी वापरले गेले आहेत की नाही याची पुष्टी करण्यासाठी महामंडळाने आढावा घेतलेला नाही.

१८.३ नवीन शहर आणि इतर

१. महामंडळाच्या स्थापनेपासून खालील गोष्टींशी संबंधित परिमाणात्मक तपशिल दिलेले नाहीत :

सामाजिक पायाभूत सुविधा संबंधित प्राधिकरणांना / महामंडळाला त्या उद्देशाकरीता सुपुर्द केल्या जातात. जसे की गार्डन, मनोरंजन पार्क, गोल्फ कोर्स, सार्वजनिक उपयोगिता, कार्यालय इमारत, अतिथीगृह, प्रदर्शन केंद्र, रेल्वे स्टेशन परिसर कार्यालये, मेट्रो, हॉल, धरणे, रस्ते, पूल, आंतरराज्य बस टर्मिनल, जल वाहतूक टर्मिनल.

१८.४ यादीचे मूल्यमापन

परिच्छेद १८.१ ते १८.३ मध्ये नमुद केलेल्या वस्तुसुचीचे लेखापुस्तकांमधील कॉर्पोरेशनच्या लेखा धोरणानुसार विक्री/हस्तांतरण केल्यावर लेखांकन केले जाते आणि अहवालाच्या तारखेनुसार खातेपुस्तिकेमध्ये त्याचे कोणतेही मूल्यांकन केले जात नाही.

करीता

महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने धारण केलेल्या जमिन/मालमत्तेच्या संबंधातील नोंद / हक्कविलेख सहजरित्या उपलब्ध नाहीत. मालकी हक्क आणि जमिन / मालमत्ता यांच्यावरील कोणतेही शुल्क किंवा दायित्व सामंजस्याच्या अधिन आहेत.

१९. महामंडळाला आयकर अधिनियम, १९६१ चे कलम १०(२०ए)च्या तरतुदींच्या अनुषंगाने, आयकर पासून सूट देण्यात आलेली आहे. हे कलम वित्तिय अधिनियम, २००२ अन्वये काढून टाकण्यात आलेले आहे. त्यामुळे महामंडळाच्या उत्पन्नावर आयकर अधिनियमाच्या तरतुदीन्वये कर आकारण्याची अट राहिल.

आयटीएटी, मुंबई न्यायपिठ 'सी' यांनी कर निर्धारण वर्ष २००६-०७ साठी दिनांक ०८/०८/२०१२ रोजीच्या आयटीए क्र. २९८५/एम/२०१२ च्या आदेशानुसार आणि आयटीएटी, मुंबई यांनी कर निर्धारण वर्ष २००३-०४, २००४-०५ आणि २००५-०६ साठी दिनांक १८/१२/२०१४ रोजीच्या आयटीए क्र. ४३७८, ४३७९ आणि ४३८३/मुंबई/२०१३ च्या आदेशानुसार असा निकाल दिलेला आहे की, महामंडळ हे महाराष्ट्र शासनाचे अधिकर्ता असल्यामुळे महामंडळाला महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ११३(३ए) आणि कलम ४०(१) (ब) सह वाचता कलम ११३(३ए)च्या तरतुदीन्वये असे उत्पन्न प्राप्त करण्याच्या उद्देशासाठी झालेला खर्च वजा करून महाराष्ट्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या केवळ अधिकर्ता परिश्रमिकावरील आयकर भरावा लागेल.

पुढे आयटीएटी ने असे म्हटले आहे की,

१. हा महामंडळाच्या स्वतःच्या व्यावसायिक कामकाजाचा भाग नाही.
२. महामंडळाला झालेला सर्व खर्च मग तो भांडवली स्वरूपाचा असो किंवा महसुली स्वरूपाचा असो, हा महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने झालेला आहे.

नामदार मुंबई उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र. १२११ सन २००९ मधील पर्सिवल जोसेफ परेरा विरुद्ध विशेष भूसंपादन अधिकारी आणि इतर यांच्या खटल्यामध्ये असा निकाल दिलेला आहे की, महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचा अभिकर्ता आहे.

या दृष्टीने महामंडळाच्या नफा तोटा विवरणामध्ये जमा केलेल्या एजन्सी परिश्रमिकाबाबत चालु वर्षी आयकरासाठी तरतुद करण्यात आलेली आहे. नवीन शहरांतील आणि नवी मुंबई प्रकल्प खात्यातील, जेथे प्रयोज्य असेल तेथे. अतिरिक्त रकमेवर प्रस्तुत वर्षासाठी आयकराकरीता कोणतीही तरतुद करण्यात आलेली नाही. कारण महामंडळ महाराष्ट्र शासनाचा अभिकर्ता म्हणून काम करीत असून सदर संपूर्ण प्राप्ती रक्कम प्रकल्प खात्यामध्ये खर्चाच्या वसुलीची रक्कम म्हणून जमा करण्यात आलेली आहे. ही रक्कम महामंडळाच्या लेखापुस्तकामध्ये महसूल म्हणून धरण्यात आलेली नाही.

२०. लेखांकन पद्धतीतील बदलाच्या बाबतीत.

- अ) शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादीत (सिडको) या कंपनीची दिनांक १७ मार्च १९७० रोजी स्थापना झाली महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय (जी.आर) क्र. आय.डी. एल ५७७० आय एन डी एक दिनांकित १८ मार्च १९७० अन्वये मुंबई शहरातील वाढत्या लोकसंख्येची समस्या सोडविण्याकरीता तसेच मुंबईमध्ये वाढत असलेल्या उद्योगांचे विकेन्द्रीकरण करण्याचे उद्दीष्ट प्राप्त करण्याच्या दृष्टीने उरण, पनवेल आणि ठाणे तालुक्यातील ठाणे खाडी आणि खाडी असलेले बंदर क्षेत्र विकसित करण्याकरीता महाराष्ट्र शासनाचा अभिकर्ता म्हणून काम करण्याचे कार्य सिडकोकडे सोपविण्यात आले.
- ब) महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय क्र.सी.आय.डी. २०७२ यु दिनांकित २४ जानेवारी १९७२ द्वारे सिडकोच्या प्रचालनासाठी जारी केलेल्या वित्तीय माहितीनुसार सिडकोने सर्व विकासकामे हाती घेतली पाहीजे तसेच शासनाच्या वतीने शासन निर्णय क्र. आय.डी.एल. ५७७०/आय-एक दिनांकित १८ मार्च १९७० मध्ये निर्धारित केलेली उद्दीष्टे प्राप्त करण्यासाठी सामाजिक आणि भौतिक पायाभूत सोयी पुरविल्या पाहीजेत. सिडकोला शासनाने संपादित केलेल्या जागेचा विनियोग करण्याचे आणि जागेच्या विक्री उत्पन्नातून विकास कामावर खर्च करण्याचे अधिकार देण्यात आले. शासनाने संपादित केलेल्या जागांची विक्री करून मिळालेले महसूल, विकास खर्च, प्रशासकीय खर्च आणि एजन्सी पारिश्रमिक इत्यादीचे समायोजन करून प्रतीवर्षी रु.५,००,०००/- पर्यंतची रक्कम शासनाला देय आहे.
- क) महामंडळ राज्य शासनाने निर्गमित केलेल्या निर्देशानुसार ठेवींची कामे हाती घेते आणि व्यवस्थापन सल्लागार म्हणून काम करते. या कामामध्ये नवी मुंबई प्रकल्पातील संसाधनांचा वापर केला जातो. परिणामी सिडकोने हाती घेतलेल्या अशा ठेवींच्या कामासाठीचे पर्यवेक्षण शुल्काचे उत्पन्न उपरोक्त उद्दिष्टांना संरेखित करून महाराष्ट्र शासनाला देय असल्याप्रमाणे नवी मुंबई प्रकल्प खात्यांत हस्तांतरीत केले जाते.
- ड) महाराष्ट्र शासनाने सिडकोची महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ४० उपकलम (१) खंड (ब) अन्वये प्रदान केलेल्या शक्तींचा वापर करून नवीन औरंगाबाद, नवीन नाशिक, नवीन नांदेड, पालघर, नैना, वाळुंज, जालना, चिखलदरा, नागपुर इत्यादी नवीन शहरांसाठी विशेष नगर रचना प्राधिकरण / विकास प्राधिकरण म्हणून नेमणुक केलेली होती. महाराष्ट्र प्रादेशिक आणि नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ११३(३ए) च्या तरतुदीनुसार विशेष नगररचना प्राधिकरणाने राज्य सरकारचे एजन्ट म्हणून काम करावयाचे आहे.

इ) नवी मुंबई किंवा औरंगाबाद, नाशिक, नांदेड, वसई-विरार, पालघर, नैना, वाळुंज, जालना, चिखलदरा, नागपुर इत्यादी नवीन शहरांमध्ये आणि इतर नवीन शहर प्रकल्पांमध्ये सिडकोच्या महाराष्ट्र सरकारचे एजंट असल्याच्या स्थिति कोणताही फरक नसल्याचे दिसून आले आहे. तसेच असे देखिल दिसून आलेले आहे की, सिडको हे नवी मुंबईसाठी नवीन नगर विकास प्राधिकरण आहे किंवा औरंगाबाद, नाशिक नांदेड इत्यादी नवीन शहरांसाठी विशेष नगर रचना प्राधिकरण आहे. महाराष्ट्र सरकारचे एजंट म्हणून महामंडळाच्या दर्जात कोणताही फरक पडत नाही आणि नवी मुंबईसाठी व इतर सर्व नवीन शहरांसाठी महामंडळ महाराष्ट्र सरकारची एजंट आहे आणि त्यानुसार प्रकल्प खात्यातील अधिशेष/तूट महाराष्ट्र सरकारची आहे.

राज्य सरकारने वेळोवेळी दिलेल्या निर्देशांसह चालू आणि भविष्यातील पायाभूत सुविधा प्रकल्प, शहर विकास, मोठ्या प्रमाणात गृहनिर्माण आणि इतर उपक्रम राबविण्यासाठी निर्माण झालेला अतिरिक्त निधि राखून ठेवण्यात आलेला आहे.

जरी महामंडळ केवळ महाराष्ट्र सरकारचे एजंट म्हणून काम करीत असेल तरी जमिनीचे भाडेपट्टा अधिकार महामंडळाकडेच निहीत राहतात आणि भाडेपट्टा धारकाला मालकीची मालमत्ता म्हणून किंवा मुख्य मालकाला म्हणजेच महाराष्ट्र सरकारला हस्तांतरीत केले जात नाहीत.

२१. जरी कोणतीही विशिष्ट सुट नसली तरी, महाराष्ट्र सरकारचा एजंट असल्याने महामंडळाला उत्पन्न म्हणून फक्त एजन्सी मोबदला मिळतो आणि त्यानुसार :-

- १) एएस-१७ विभाग अहवालानुसार, कोणतेही अहवाल योग्य विभाग नाहीत.
- २) कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १३३ अन्वये विहीत केल्याप्रमाणे भारतीय लेखांकन मानकांनुसार (आयएनडीएस) तसेच वेळोवेळी सुधारीत केल्याप्रमाणे कंपनी (भारतीय लेखांकन मानके) नियमावली नुसार वित्तीय अहवाल सादर करणे आवश्यक नाही.
- ३) कंपनी अधिनियम, २०१३ चे कलम १२९(३) अनुसार एकत्रित वित्तीय अहवाल सादर करणे आवश्यक नाही.
- ४) गुणोत्तर विश्लेषणाचे तपशिल पुरविण्यात आले नाहीत.

२२. इतर वैधानिक माहिती

अ) बंद कंपन्यांच्या व्यवहारांचे प्रकटीकरण :

महामंडळाने आर्थिक वर्षात कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम २४८ किंवा कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ५६० अन्वये बंद झालेल्या कंपन्यांशी कोणतेही भौतिक व्यवहार केलेले नाहीत. तथापि महामंडळाने मेसर्स महादुरीझम कॉर्पोरेशन लिमिटेड मध्ये मागील वर्षामध्ये २५५० शेअर्सची गंतवणुक केलेली आहे. या कंपनीचे नाव दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी काढून टाकण्यात आले.

ब) आयकर अधिनियम, १९६१ अन्वये कर निर्धारणामध्ये चालू वर्षी किंवा मागील वर्षादरम्यान खाते पुस्तकांमध्ये नोंदवले गेले नाही असे कोणतेही उत्पन्न उघड केलेले नाही किंवा उत्पन्न म्हणून प्रकट केलेले नाही.

क) सुधारीत अनुसूची - तीन च्या अनुषंगाने एमसीए द्वारे अधिसूचीत केल्याप्रमाणे खालील प्रकटीकरण आवश्यकतांनुसार अहवाल देण्यायोग्य असे कोणतेही व्यवहार नाहीत :-

- अ) क्रिप्टो चलन किंवा आभासी चलन
- ब) बेनामी मालमत्ता व्यवहार प्रतिबंध अधिनियम, १९८८ आणि त्या अंतर्गत बनवलेल्या नियमांतर्गत धारण केलेली बेनामी मालमत्ता
- क) कंपन्यांच्या थरांच्या संख्येचे पालन

- ड) निगम सामाजिक जबाबदारी (सीएसआर) च्या दृष्टीने योगदानासाठी तरतुदी
- इ) उधार घेतलेल्या निधिंशी संबंधित
- १) दुराग्रही कामचुकार
  - २) उधार घेतलेल्या निधिंचा वापर आणि शेअर अधिमुल्य
  - ३) चालु मत्तांच्या प्रतिभूतीच्या आधारे घेतलेले कर्ज
  - ४) कर्जाच्या वापरातील तफावत
  - ५) दीर्घ मुदतीच्या कर्जाची विद्यमान परिणती
- ड) महामंडळाने परदेशी संस्थांसह (मध्यस्थ) इतर कोणत्याही व्यक्ती (व्यक्तींना) किंवा संस्थांना कर्ज दिलेले नाही किंवा गुंतवणुक केलेली नाही (लिखित स्वरूपामध्ये किंवा अन्यथा) मध्यस्थाने :
- १) प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे महामंडळाद्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे (अंतिम लाभार्थी) परिचित असलेल्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देणे किंवा गुंतवणुक करणे.
  - २) अंतिम लाभार्थीकडून किंवा त्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करणे.
- ई) महामंडळाने कोणत्याही व्यक्ती किंवा संस्था यांच्याकडून असे समजून कोणताही निधि मिळालेला नाही, ज्यामध्ये परदेशी संस्था (पक्ष निधि) यांचा समावेश आहे की, महामंडळाने (लेखी स्वरूपात नोंदविलेला असो किंवा अन्यथा) खाली दिलेल्या बाबी केल्या पाहिजेत.
- १) महामंडळाने किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे (अंतिम लाभार्थी) परिचित असणाऱ्या इतर व्यक्तींना किंवा संस्थांना प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष पणे कर्ज देणे किंवा गुंतवणुक करणे.
  - २) अंतिम लाभार्थीकडून किंवा त्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा तत्सम प्रदान करणे.

२३. मागील वर्षाची आकडेवारी जेथे, आवश्यक आहे तेथे, पूर्णगठीत आणि /किंवा पूर्णरचित करण्यात आलेली आहे.

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्याकरिता

विजय सिंघल	दिलीप ढोले	शांतनू गोएल	गणेश देशमुख	धनराज गराड	अमिता पौनिकर
उपाध्यक्ष तथा	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	सह व्यवस्थापकीय	मुख्य लेखा अधिकारी	कंपनी सचिव
व्यवस्थापकीय संचालक	संचालक - १	संचालक - २	संचालक - ३		
डो.आय.नं: ०५१६९६७५	डो.आय.नं: ०९३३५४३६	डो.आय.नं: १०३०५९३९	डो.आय.नं: ०८९३३३९७		

संचालक :

संजय मुखर्जी	डॉ. राजेश देशमुख	उन्मेश वाघ
संचालक	संचालक	संचालक
डो.आय.नं: ०८८६३६५६	डो.आय.नं: ०८४८९८४६	डो.आय.नं: ०८८०५३४८

आमच्या समतारखेच्या अहवालानुसार
शहा गुप्ता आणि कंपनी करिता
सनदी लेखापाल
पेढी नोंदणीकृत क्र. १०९५७४ डब्ल्यु

सही/-

वेदुला प्रभाकर शर्मा
भागीदार

सदस्यत्व क्रमांक १२३०८८

युडीआयएन : २४१२३०८८बीकेएआरके७१३७

स्थळ : मुंबई

दिनांक : ३०/१२/२०२४

प्रधान महालेखाकार (लेखापरीक्षा)-I का कार्यालय,
महाराष्ट्र
101, महर्षी कर्वे मार्ग, प्रतिष्ठा भवन,
मुंबई - 400 020.

OFFICE OF THE PRINCIPAL ACCOUNTANT
GENERAL (AUDIT)-I, MAHARASHTRA
101, M. K. ROAD, PRATISHTHA BHAVAN,
MUMBAI-400020

गोपनीय:
प्रमले/(लेप)-I/ए.एम.जी.-II/पीएसयू/CIDCO/2025-26/०.००-२१४

सेवा में,

प्रबंध निदेशक,
शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र
सिडको भवन, सीबीडी बेलापुर, नवी मुंबई -400 614
022-6791 8100
E-mail: cao@cidcoindia.com

विषय : 31 मार्च 2024 को समाप्त हुए वर्ष के शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र,
नवी मुंबई के लेखों पर कम्पनी अधिनियम, 2013 की धारा 143(6)(b) के अंतर्गत भारत के
नियंत्रक एवं महालेखापरीक्षक की टिप्पणियां।

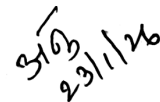
महोदय,

31 मार्च 2024 को समाप्त हुए वर्ष के शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र,
नवी मुंबई के लेखों पर कम्पनी अधिनियम, 2013 की धारा 143(6)(b) के अंतर्गत भारत के नियंत्रक एवं
महालेखापरीक्षक का टिप्पणियाँ (Comments) संलग्न है।

वार्षिक आमसभा (A.G.M.) होने के पश्चात, वार्षिक रिपोर्ट की तीन मुद्रित प्रतियाँ कृपया इस
कार्यालय को भेज दें, साथ ही उपरोक्त लेखों के वार्षिक प्रतिवेदन को विधानसभा में प्रस्तुत करने कि
तिथि को भी इस कार्यालय को सूचित करें।

संलग्नक : यथोपरि

भवदीय,

उप महालेखाकार/ ए.एम.जी.-III

COMMENTS OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA UNDER SECTION 143(6) (b) OF THE COMPANIES ACT, 2013 ON THE FINANCIAL STATEMENTS OF CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED, NAVI MUMBAI FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2024

The preparation of Financial Statements of **CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED** for the year ended **31 March 2024** in accordance with the financial reporting framework prescribed under the Companies Act, 2013(Act) is the responsibility of the Management of the Company. The Statutory Auditors appointed by the Comptroller and Auditor General of India under Section 139(5) of the Act, are responsible for expressing opinion on the Financial Statements under Section 143 of the Act based on independent audit in accordance with the standards on auditing prescribed under Section 143(10) of the Act. This is stated to have been done by them vide their Audit Report dated **30th December 2024**.

I, on behalf of the Comptroller and Auditor General of India, have conducted a supplementary audit of the Financial Statements of **CITY AND INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION OF MAHARASHTRA LIMITED** for the year ended **31 March 2024** under Section 143(6)(a) of the Act. This supplementary audit has been carried out independently without access to the working papers of the Statutory Auditors and is limited primarily to inquiries of the Statutory Auditors and Company personnel and a selective examination of some of the accounting records.

Based on my supplementary audit, I would like to highlight the following significant matters under Section 143(6)(b) of the Act which have come to my attention and which in my view are necessary for enabling a better understanding of the Financial Statements and the related Audit Report.

COMMENT ON FINANCIAL POSITION

Equity and Liabilities

Non-current Liabilities

(b) Other Long-term Liabilities (Note 5)-24,07,382.69 lakh
Navi Mumbai Project Account (Note 5(1))- 22,57,727.34 lakh,
Receipts during the year- Sale Proceeds- 24,78,502.74 lakh

The above does not include sale proceeds of six plots amounting to 21545.22 lakh in respect of which the allotment letter was issued and the entire consideration was received during the

financial year. This was not in accordance with the accounting policy of the Company on Revenue Recognition which stipulated that "Sale of plot is booked on the basis of allotment letter and receipt of entire consideration,"

This has resulted in understatement of Other Long-Term Liabilities and overstatement of "Other Current Liabilities by 21,545.22 lakh.

COMMENT ON DISCLOSURE

2. As per Rule 4 (1)(ii)(e) of the Companies (Indian Accounting Standards) Rules, 2015, read with subsequent amendments, if a company is covered under led AS applicability criteria, its holding subsidiary, associate, and joint venture companies are also required to comply with Ind-AS to ensure uniformity in the financial reporting framework. The Company has 51 per cent equity holdings in Pune (Purandar) International Airport Private Limited (PIAL) which has prepared its Financial Statements as per Ind-AS.

Further, the Company has not complied with Ind As 101 regarding preparation of the Consolidated Financial Statement.

The disclosure of Financial Statements is deficient to that extent.

3. The Company has disclosed the revenue from ordinary activities of Towa Development Authority that include interest on surplus funds, rental income, and the administrative and establishment expenses via, employee benefits, taxes, and duties, Directors' fees, honorarium to the Chairman, Secretarial expenses, electricity, housekeeping, depreciation etc., attributed to the day-to-day operations of the Company under the various Project Accounts that are disclosed as Other Long-Term Liabilities (Note No.5) instead of Statement of Profit and Loss. The Statement of Profit and Loss of the Company do not comply with the format prescribed in the Schedule III and applicable Accounting Standard regarding Net Profit or Loss for the Period, Prior Period Items and Changes in Accounting Policies that requires disclosing the expenses incurred for earning the income during the financial year. Further, while the Cash Flow Statement acknowledges the Corporation's operational receipts and payments, the P&L does not reflect them, resulting in misleading presentation of financial performance. This is in violation of Schedule III of the Companies Act 2013, Accounting Standard (AS) 1, AS 9, AS 15 and AS 29.

Thus, the Statement of Profit and Loss does not comply with Schedule III and the Accounting Standards notified under Companies (Accounting Standards) Rules, 2015 as amended.

OTHER COMMENT

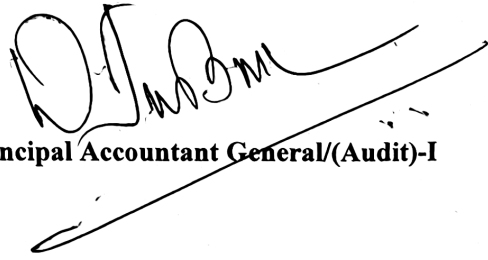
Consolidated Financial Statement

4. Section 129(3) of the Companies Act, 2013 mandates the Company that has one or more subsidiaries or associate companies, it shall, in addition to its standalone financial statements, prepare a consolidated financial statement (CFS) of the Company and of all the subsidiaries and associate companies in the same form and manner as that of its own and in accordance with applicable Accounting Standards. The Company shall also attach along with its Financial Statement, a separate statement containing the salient features of the Financial Statement of its subsidiary or subsidiaries and associate company or companies in such form as may be prescribed. Further, Schedule III of the Act and Accounting Standard (AS) 21 requires consolidation of the financial information of subsidiaries to present the financial position and performance of the group as a single economic entity.

The Company, despite having two subsidiaries and two associated companies (Note 17 (40 A)), violated the requirements of the Act regarding preparation and presentation of the Consolidated Financial Statement.

**For and on behalf of the
Comptroller and Auditor General of India**

**Place: Mumbai
Date: 23 January 2026**

Principal Accountant General/(Audit)-I

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
खर्च				
एक	भूसंपादन-सानुग्रह प्रदान	३९४७४८.४३	५५०६८.१३	४४९८१६.५६
	भूसंपादन-शासनाला लेख्यावरील प्रदान	२३०.८६	—	२३०.८६
	नवीन शहरांना भूसंपादनासाठी अंशदान			
	एकूण (एक)	३९४९७९.२९	५५०६८.१३	४५००४७.४२
दोन	क्षेत्र विकास			
	अ) वाशी			
	अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
	१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	४२१.०८	१६८.३७	५८९.४४
	२) पुनःप्रापण	९७१३.११	२९२५.९९	१२६३९.१०
	३) रस्ते	४३५२.७९	३८०.२०	४७३२.९९
	४) पूरजलाचे निस्सारण	३८१४.३५	१.५२	३८१५.८७
	५) मलनिस्सारण	१८२८.२२	२३५५.६२	४१८३.८४
	६) पाणी पुरवठा	२९३१.२१	०.२३	२९३१.४४
	७) वीज पुरवठा व विद्युतीकरण	८६२७.३५	—	८६२७.३५
	८) धारक तलाव, बंडस् अँड चॅनेल	१४१८.९४	—	१४१८.९४
	९) खारघर तुर्भे जोड मार्ग टनेलचे बांधकाम	—	७२.०६	७२.०६
	९) कचरा, कुंडी व कचरा डबा	—	—	—
	१०) वजन काटा	५.१३	—	५.१३
	११) वृक्षारोपण	११५.३५	६.३५	१२१.७०
	१२) संकीर्ण बांधकामे	४३८३.४५	२७५.१३	४६५८.५८
	१३) भांडार छपरी	३०.४७	—	३०.४७
	१४) कार्यालयीन इमारत	३१.१२	—	३१.१२
	१५) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	७.२९	—	७.२९
	एकूण (अ)	३७६७९.८६	६१८५.४६	४३८६५.३१
	ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
	१) शाळा इमारत	२६०.१५	—	२६०.१५
	२) अग्निशमन केंद्र	५७.३७	—	५७.३७
	३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	६१.२२	—	६१.२२
	४) समाजकेंद्र	९४८.१३	—	९४८.१३
	५) मराठी भाषा भवन	३.४२	—	३.४२
	६) पोलीस ठाणे	७.४२	२५०.९४	२५८.३६
	७) दफनभूमी/दहनभूमि	६७.५७	—	६७.५७
	८) मुलांसाठी उपवन	८०.३६	—	८०.३६
	९) वाहनतळ	८.८८	—	८.८८
	१०) करमणूक केंद्र	०.१६	—	०.१६
	११) संयंत्र व यंत्र सामग्री	१.७३	—	१.७३
	१२) सभागृह	१.७२	—	१.७२
	१३) प्रदर्शन केंद्र	२२२०२.६३	—	२२२०२.६३
	१४) संमिश्र घरे एफ टाईप	९२.०४	—	९२.०४
	१५) कॉर्पोरेट पार्क	७६४८.३८	३३६७.३५	११०१५.७३
	१६) कार्यस्थळ आणि सेवा	१०४.०८	—	१०४.०८
	१७) तलावकाठ व तलाव स्थानाचा विकास	१०.८६	—	१०.८६
	१८) नागरी सोयी	५.४५	—	५.४५
	एकूण (ब)	३१५६१.५८	३६१८.२९	३५१७९.८६

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क) वाणिज्यिक			
१) बाजार केंद्र	१३०.०९	—	१३०.०९
२) जनता बाजार	७०.६१	—	७०.६१
३) शाकाहारी / फळे / मीट बाजार	३५.६२	—	३५.६२
४) ट्रक टर्मिनल	१९.११	—	१९.११
५) कार्यालय संकुल/जागा	१०५०.१६	—	१०५०.१६
६) दुकाने-नि-गोदामें	१९३०.३७	—	१९३०.३७
एकूण (क)	३२३५.९६	—	३२३५.९६
एकूण (अ)	७२४७७.४०	९८०३.७४	८२२८१.१४
ब) कृषि उत्पन्न बाजार			
अ) टप्पा - एक			
कांदा व बटाटा बाजार	२७१.०४	—	२७१.०४
एकूण (अ)	२७१.०४	—	२७१.०४
ब) टप्पा - दोन			
एक) बाजार - एक			
१) अधिसंरचना खर्च	१३९९.४६	—	१३९९.४६
२) कार्यालय इमारत	३०६.१७	—	३०६.१७
एकूण (ब-एक)	१७०५.६३	—	१७०५.६३
दोन) बाजार - दोन			
१) अधिसंरचना खर्च	१०४६.४५	—	१०४६.४५
२) मध्यवर्ती सुविधा इमारत	३५७.१७	—	३५७.१७
३) ट्रक टर्मिनल	२२.३७	—	२२.३७
४) खरेदी केंद्र	२२.१६	—	२२.१६
५) कार्यालय संकुल	-२.५२	—	-२.५२
एकूण (ब-दोन)	१४४५.६३	—	१४४५.६३
तीन) बाजार - तीन			
१) दुकाने व गोदामे	३७०.२१	—	३७०.२१
२) कार्यालय संकुल	-१.५५	—	-१.५५
३) ट्रक टर्मिनल	-०.०३	—	-०.०३
एकूण (ब-तीन)	३६८.६३	—	३६८.६३
एकूण (ब)	३५१९.८९	—	३५१९.८९
क) क्षेत्र विकास खर्च (८७-८८ या वर्षीच्या रकमेमध्ये एपीएमसी ठेवी बांधकामे टप्पा - एक या मध्ये समायोजनयोग्य रु. ६७४५५७९/- एवढ्या रकमेचा अंतर्भाव आहे.)	१५०९.४५	—	१५०९.४५
एकूण (क)	१५०९.४५	—	१५०९.४५
एकूण (ब)	५३००.३८	—	५३००.३८

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क) बेलापूर			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	१०६.९३	—	१०६.९३
२) पुनः प्रापण	१४८२.९६	—	१४८२.९६
३) रस्ते	२४२८.२५	४२.३४	२४७०.६०
४) पूरजलाचे निस्सारण	१२११.९४	-९४.३७	१११७.५७
५) मलनिस्सारण	८३२.७७	२.४३	८३५.२१
६) पाणी पुरवठा	१२१५.५९	-११.५९	१२०३.९९
७) वीज पुरवठा व विद्युतीकरण	७१५.४३	-८१५.७८	-१००.३५
८) धारक तलाव, बांध व कालवा	२७३.३६	—	२७३.३६
९) कचरा कुंडी व कचरा डबा	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	८४.९३	-९७.४९	-१२.५६
१२) संकीर्ण बांधकामे	२६३.९९	०.०५	२६४.०४
१३) उपस्थानक	—	—	—
१४) भांडार छपरी	३.५१	—	३.५१
१५) कार्यालयीन इमारत	५.७६	—	५.७६
१६) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	१.५८	—	१.५८
१७) एकात्मिकृत विकासाची कामे	२०.६८	—	२०.६८
एकूण (अ)	८६४७.६८	-९७४.४०	७६७३.२८
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळेची इमारत	९८.३१	—	९८.३१
२) अग्निशमन केंद्र	३६.१९	—	३६.१९
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	२५.१७	—	२५.१७
४) समाजकेंद्र	७७.९४	—	७७.९४
५) रुग्णालय	१९.५९	—	१९.५९
६) पोलीस ठाणे	५६.२३	—	५६.२३
७) दहनभूमी / दफनभूमी	१८.७२	—	१८.७२
८) मुलांसाठी उपवन	१०.५२	—	१०.५२
९) वाहनतळ	२१०.३४	—	२१०.३४
१०) अतिथीगृह	७४.६७	—	७४.६७
११) विश्राम गृह	३६.६५	—	३६.६५
१२) कॅफेटेरिया	१०.३९	—	१०.३९
१३) आमराईभोवती आवार भिंत	४.७७	—	४.७७
१४) संकीर्ण बांधकामे	०.१४	—	०.१४
१५) संयंत्र व यंत्र सामग्री	०.३९	—	०.३९
१६) दूरध्वनी एक्सचेंज	१२.४३	—	१२.४३
१७) अर्बन हाट	११८३.७०	८.८३	११९२.५४
एकूण (ब)	१८७६.१६	८.८३	१८८४.९९

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क) वाणिज्यिक			
१. खरेदी केंद्र	३१७.२५	—	३१७.२५
२. जनता बाजार	२.५७	—	२.५७
३. शाकाहारी / फळ / मीट बाजार	३.६५	—	३.६५
४. कार्यालय संकुल / जागा	—	—	—
५. दुकाने-नि-गोदामे	०.६४	—	०.६४
६. कार्यालय इमारत			
१) सिडको भवन	५९८.७८	—	५९८.७८
२) भूखंड क्रमांक-४ सेक्टर-११	२७३.४५	—	२७३.४५
३) भूखंड क्रमांक-६ सेक्टर-११	२८७.४५	—	२८७.४५
७. आयुक्त कार्यालय	३९.२१	—	३९.२१
एकूण (क)	१५२३.०१	—	१५२३.०१
एकूण (क)	१२०४६.८४	-९६५.५७	११०८१.२७
ड) पनवेल			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	२३३४.१४	५.२९	२३३९.४४
२) पुनःप्रापण	१०७६.७७	—	१०७६.७७
३) रस्ते	७१४०.९४	—	७१४०.९४
४) पूरजलाचे निस्सारण	३०७२.२९	—	३०७२.२९
५) मलनिस्सारण	१७७४.६८	३९.०८	१८१३.७५
६) पाणी पुरवठा	१६८९.१७	—	१६८९.१७
७) वीज पुरवठा व विद्युत कामे	१६५०.७७	९.१५	१६५९.९१
८) धारक तलाव, बांध व कालवा	६०.४६	—	६०.४६
९) कचरा पेट्या व कचरा डबा	२.२९	—	२.२९
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	९८.५३	३७.५७	१३६.१०
१२) संकीर्ण बांधकामे	९३५.०४	१.८६	९३६.९०
१३) भांडार छपरी	१५.६७	—	१५.६७
१४) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	१.१०	—	१.१०
एकूण (अ)	१९८५१.८५	९२.९४	१९९४४.७९
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	१८७.२३	—	१८७.२३
२) अग्निशमन केंद्र	३३.१६	—	३३.१६
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	१०.६४	—	१०.६४
४) समाज केंद्र	४१.३५	—	४१.३५
५) रुग्णालय	४८.३९	—	४८.३९
६) पोलीस ठाणे	०.९४	—	०.९४
७) दहन भूमी/दफन भूमी	६९.११	—	६९.११
८) मुलांसाठी उपवन	२१.८३	—	२१.८३
९) वाहनतळ	—	—	—
१०) शौचालय ब्लॉक्स	१९१.८७	—	१९१.८७
११) अतिथीगृह	८८.२०	४४.८९	१३३.१०
एकूण (ब)	६९२.७२	४४.८९	७३७.६२

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क) वाणिज्यिक			
१) खरेदी केंद्र	५७.२०	—	५७.२०
२) जनता बाजार	१७.०२	—	१७.०२
३) भाजी व फळेबाजार	१२.६०	—	१२.६०
४) कार्यालय इमारत	८६.४६	—	८६.४६
एकूण (क)	१७३.२८	—	१७३.२८
एकूण (ड)	२०७१७.८५	१३७.८३	२०८५५.६९
इ) कळंबोली (वखार संकुल)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	२३.३८	—	२३.३८
२) पुनःप्रापण	५८६.१५	—	५८६.१५
३) रस्ते	६०७२.२०	—	६०७२.२०
४) पूरजलाचे निस्सारण	४३५.५३	—	४३५.५३
५) मलनिस्सारण	१०२.१९	—	१०२.१९
६) पाणी पुरवठा	२२२.३२	—	२२२.३२
७) वीज पुरवठा व विद्युती कामे	२०५.७२	—	२०५.७२
८) धारक तलाव, बांध व कालवा	—	—	—
९) कचरा पेट्या व कचऱ्याचा डबा	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	७.३९	—	७.३९
१२) संकीर्ण बांधकामे	१०८.०८	—	१०८.०८
१३) भांडार छपरी	१.६१	—	१.६१
१४) कार्यालयीन इमारत	२.८३	—	२.८३
एकूण (अ)	७७६७.४०	—	७७६७.४०
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) अग्निशमन केंद्र	९.७८	—	९.७८
२) अतिथीगृह	१७०.०१	—	१७०.०१
३) कोविड केंद्र	३१९.६३	—	३१९.६३
४) मुलांसाठी उपवन	४२.२३	—	४२.२३
एकूण (ब)	५४१.६६	—	५४१.६६
क) वाणिज्यिक			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
२) जनता बाजार	—	—	—
३) शाकाहारी/फळ/मीट बाजार	३३.०९	—	३३.०९
४) ट्रक टर्मिनल	२६४.५२	—	२६४.५२
५) कार्यालय इमारत/जागा	—	—	—
६) दुकाने व गोदामे	—	—	—
७) ट्रॅन्झिट गोदाम आणि दुरुस्ती कार्यशाळा	१२०.४८	—	१२०.४८
८) मध्यवर्ती सुविधा इमारत	७६.१९	—	७६.१९
९) कार्यालयीन इमारत	३५.४१	—	३५.४१
एकूण (क)	५२९.६९	—	५२९.६९
एकूण (ई)	८८३८.७४	—	८८३८.७४

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
फ) कळंबोली (निवासी)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	१५३.२२	—	१५३.२२
२) पुनःप्रापण	९६०.३९	—	९६०.३९
३) रस्ते	११७४५.०९	४०५.२९	१२१५०.३८
४) पूरजलाचे निस्सारण	३२६९.१८	—	३२६९.१८
५) मलनिस्सारण	९७८५.४६	—	९७८५.४६
६) पाणी पुरवठा	१६५०.७४	-३२०.६५	१३३०.०९
७) वीज पुरवठा व विद्युती कामे	११५९.३३	—	११५९.३३
८) धारक तलाव, बांध व कालवे	१०३९.३०	२९.५३	१०६८.८२
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	३९.०५	२३.७९	६२.८४
१२) संकीर्ण बांधकामे	१०४३.५९	—	१०४३.५९
१३) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	०.९७	—	०.९७
एकूण (अ)	३०८४६.२९	१३७.९५	३०९८४.२५
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत			
एक) प्राथमिक	१४.६०	—	१४.६०
दोन) माध्यमिक	१३६.३४	—	१३६.३४
२) अग्निशमन केंद्र	२०७.७२	—	२०७.७२
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	४.९४	—	४.९४
४) समाज केंद्र	३४०.७२	१७.९४	३५८.६६
५) रुग्णालय	५३.०३	—	५३.०३
६) पोलीस ठाणे	१०.३३	—	१०.३३
७) दहनभूमी/दफन भूमि	१००.०५	—	१००.०५
८) मुलांसाठी उपवन	६.३९	—	६.३९
९) वाहनतळ	—	—	—
१०) अतिथी गृह	२३४.७४	—	२३४.७४
एकूण (ब)	११०८.८६	१७.९४	११२६.८०
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	२३१.६५	—	२३१.६५
२) जनता बाजार	२०.७१	—	२०.७१
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	१८८.८४	—	१८८.८४
४) कार्यालय इमारत/ट्रक टर्मिनल	१३२.२९	—	१३२.२९
५) कार्यालय इमारत / जागा	१७.४४	—	१७.४४
६) दुकाने-नि-गोदामे	४६.४४	—	४६.४४
एकूण (क)	६३७.३७	—	६३७.३७
एकूण (फ)	३२५९२.५३	१५५.८९	३२७४८.४२

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ग) खारघर			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	३७२.७५	—	३७२.७५
२) पुनःप्रापण	४२६१.१४	—	४२६१.१४
३) रस्ते	२६२०२.६१	७८८.६३	२६९९१.२४
४) पुरजलाचे निस्सारण	७०५४.०६	४६७.३०	७५२१.३६
५) मलनिस्सारण	४७६०.९१	७०.७८	४८३१.६९
६) पाणी पुरवठा	१९६७८.५६	७६.८६	१९७५५.४२
७) रस्त्यावरील दिवे व विद्युतीय कामे	२६३२१.४६	२४६५.७५	२८७८७.२२
८) धारक तलाव, बंधारा व कालवे	१५२८.११	—	१५२८.११
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	२७९.२५	७८.६५	३५७.९०
१२) संकीर्ण बांधकामे	६०१.६६	—	६०१.६६
१३) एकात्मिकृत विकासाची कामे	३०२०.६८	—	३०२०.६८
एकूण (अ)	९४०८१.२०	३९४७.९७	९८०२९.१७
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	७३.८८	—	७३.८८
२) अग्नीशमन केंद्र	८४९.४४	—	८४९.४४
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	—	—	—
५) दवाखाना	१.८०	—	१.८०
६) पोलीस ठाणे	२५७.९२	—	२५७.९२
७) दहनभूमी/दफन भूमि	२०३.६१	—	२०३.६१
८) मुलांसाठी उपवन	२०१.४०	—	२०१.४०
९) अतिथीगृह	२.३६	—	२.३६
१०) वाहन तळ	४१.८२	—	४१.८२
एकूण (ब)	१६३२.२३	—	१६३२.२३
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	५७.९०	—	५७.९०
२) जनता बाजार	९.८१	—	९.८१
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	२.२८	—	२.२८
४) कार्यालय इमारत/ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय इमारत	७६.२७	—	७६.२७
एकूण (क)	१४६.२६	—	१४६.२६
एकूण (ग)	९५८५९.६९	३९४७.९७	९९८०७.६६
ह) ऐरोली (बी.यू.डी.पी.)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	६.८६	—	६.८६
२) पुनःप्रापण	७७.२४	—	७७.२४
३) रस्ते	१३१.३४	—	१३१.३४
४) पुरजलाचे निस्सारण	२०५.८५	—	२०५.८५

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
५) मलनिस्सारण	८६.३३	—	८६.३३
६) पाणी पुरवठा	११७.८१	—	११७.८१
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	३२.४०	—	३२.४०
८) धारक तलाव, बंधारा व कालवा	७९.६३	—	७९.६३
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	१.५०	—	१.५०
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	—	—	—
१२) संकीर्ण बांधकामे	०.०७	—	०.०७
एकूण (अ)	७३९.०३	—	७३९.०३
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	१३१.१५	—	१३१.१५
२) अग्निशमन केंद्र	३८.२०	—	३८.२०
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	१२.६८	—	१२.६८
४) समाजकेंद्र	११.२७	—	११.२७
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	—	—	—
७) दफनभूमी व दहनभूमी	२२.३३	—	२२.३३
८) मुलांसाठी उपवन	-०.०१	—	-०.०१
एकूण (ब)	२१५.६२	—	२१५.६२
क) व्यापारी संकुल			
१) बाजार केंद्र	५.०९	—	५.०९
२) जनता बाजार	१०.३४	—	१०.३४
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	५.४९	—	५.४९
एकूण (क)	२०.९२	—	२०.९२
एकूण (ह)	९७५.५७	—	९७५.५७
आय) नेरुळ			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	१७४.५१	—	१७४.५१
२) पुनःप्रापण	३९०६.६८	—	३९०६.६८
३) रस्ते	७४८४.१९	१०.२५	७४९४.४३
४) पूरजल निस्सारण	५२५३.६१	०.९०	५२५४.५१
५) मल निस्सारण	१८३२.४०	०.१४	१८३२.५३
६) पाणी पुरवठा	२५७१.५९	०.०३	२५७१.६२
७) वीज पुरवठा व विद्युत कामे	१५६७.६९	—	१५६७.६९
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	५६.७१	—	५६.७१
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	१.४३	—	१.४३
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	१९.६५	३.४८	२३.१३
१२) संकीर्ण बांधकामे	१४१.६४	—	१४१.६४
१३) कार्यालय इमारत	१२.७४	—	१२.७४
१४) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	०.६०	—	०.६०
१५) एकात्मिकृत विकासाची कामे	७७३.१२	—	७७३.१२
एकूण (अ)	२३७९६.५५	१४.७९	२३८११.३४

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	२७८.५१	—	२७८.५१
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	१४.५१	—	१४.५१
४) समाज केंद्र	३०४९.२३	—	३०४९.२३
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	४४१.८४	—	४४१.८४
७) दहनभूमी/दफन भूमि	३७.१७	—	३७.१७
८) मुलांसाठी उपवन	४०.७७	—	४०.७७
९) वाहनतळ	६.३४	—	६.३४
१०) पत्रकार भवन	२२७.३१	—	२२७.३१
११) क्लब हाऊस	२५८.५७	—	२५८.५७
एकूण (ब)	४३५४.२४	—	४३५४.२४
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	४९१.४४	—	४९१.४४
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	८.५२	—	८.५२
४) कार्यालय संकुल/जागा	२४१.१२	—	२४१.१२
५) दुकाने-नि-गोदामे	५.१९	—	५.१९
६) सेवा दुकाने	४५.४७	—	४५.४७
एकूण (क)	७९१.७४	—	७९१.७४
एकूण (आय)	२८९४२.५३	१४.७९	२८९५७.३२
ज) ऐरोली			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	५४.७७	—	५४.७७
२) पुनःप्रापण	१२४३.२०	—	१२४३.२०
३) रस्ते	२७८३.७९	—	२७८३.७९
४) पूरजल निस्सारण	१३६५.६६	—	१३६५.६६
५) मलनिस्सारण	५४९.५२	—	५४९.५२
६) पाणी पुरवठा	१४९७.४९	—	१४९७.४९
७) वीज पुरवठा व विद्युत कामे	२०३.४१	—	२०३.४१
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	१७०.५३	—	१७०.५३
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेठ्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	७.३८	—	७.३८
१२) संकीर्ण बांधकामे	१७.८२	—	१७.८२
१३) कार्यालय इमारत	२.७४	—	२.७४
१४) कचरा हलवणे व त्याची विल्हेवाट	०.६५	—	०.६५
एकूण (अ)	७८९६.९६	—	७८९६.९६

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	८२.५४	—	८२.५४
२) अग्निशमन केंद्र	०.४८	—	०.४८
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	०.६२	—	०.६२
४) समाज केंद्र	२०.०७	—	२०.०७
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलिस ठाणे	—	—	—
७) दहन भूमि/दफन भूमि	२०.५१	—	२०.५१
८) मुलांसाठी उपवन	०.५०	—	०.५०
९) पाळणाघर सुविधा केंद्र	०.०२	—	०.०२
एकूण (ब)	१२४.७४	—	१२४.७४
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	७६.५८	—	७६.५८
२) जनता बाजार	३.८८	—	३.८८
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) कार्यालय संकुल / जागा	७४.५७	—	७४.५७
५) दुकाने-नि-गोदामे	५.१२	—	५.१२
एकूण (क)	१६०.१५	—	१६०.१५
एकूण (ज)	८१८१.८४	—	८१८१.८४
के) उरण			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	०.२१	—	०.२१
२) पुनःप्रापण	०.५४	—	०.५४
३) रस्ते	२२.९३	—	२२.९३
४) पुरजलाचे निस्सारण	—	—	—
५) मलनिस्सारण	—	—	—
६) पाणी पुरवठा	०.२५	—	०.२५
एकूण (अ)	२३.९३	—	२३.९३
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	—	—	—
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
एकूण (ब)	—	—	—
क) वाणिज्यिक संकुल			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
एकूण (क)	—	—	—
एकूण (के)	२३.९३	—	२३.९३

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ल) कोपरखैरणे			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	२७.९९	—	२७.९९
२) पुनःप्रापण	९५९.०५	—	९५९.०५
३) रस्ते	८९३.१३	—	८९३.१३
४) पूरजल निस्सारण	६०६.५२	—	६०६.५२
५) मल निस्सारण	२३३.१४	—	२३३.१४
६) पाणी पुरवठा	६६४.८१	—	६६४.८१
७) वीज पुरवठा व विद्युती कामे	२२४.८५	—	२२४.८५
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	८.८०	—	८.८०
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	०.४१	—	०.४१
१२) संकीर्ण बांधकामे	३७.८९	—	३७.८९
एकूण (अ)	३६५६.५९	—	३६५६.५९
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	२९.५०	—	२९.५०
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	२.३२	—	२.३२
५) दवाखाना	—	—	—
६) मुलांसाठी उपवन	०.३८	—	०.३८
एकूण (ब)	३२.२०	—	३२.२०
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	५.०१	—	५.०१
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) कार्यालय संकुल/जागा	१२२.७६	—	१२२.७६
५) दुकाने-नि-गोदामे	३८.००	—	३८.००
एकूण (क)	१६५.७७	—	१६५.७७
एकूण (ल)	३८५४.५६	—	३८५४.५६
म) सानपाडा			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	४०.५६	—	४०.५६
२) पुनःप्रापण	८९१.१०	—	८९१.१०
३) रस्ते	२४०३.२३	—	२४०३.२३
४) पूरजल निस्सारण	१४९२.८२	—	१४९२.८२
५) मलनिस्सारण	८४३.७३	—	८४३.७३
६) पाणी पुरवठा	८२०.६२	—	८२०.६२
७) वीज पुरवठा व विद्युतीकरण	१८१९.३६	—	१८१९.३६
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	२८८.१५	—	२८८.१५
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	२.८९	—	२.८९
१२) संकीर्ण बांधकामे	१२३.०७	—	१२३.०७
एकूण (अ)	८७२५.५२	—	८७२५.५२

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	७७.९५	—	७७.९५
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	—	—	—
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलिस ठाणे	—	—	—
७) मुलांसाठी उपवन	०.६१	—	०.६१
८) क्लब हाऊस	१२९.६८	—	१२९.६८
एकूण (ब)	२०८.२४	—	२०८.२४
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	९२.०१	—	९२.०१
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) कार्यालय संकुल/जागा	२७.८१	—	२७.८१
५) दुकाने-नि-गोदामे	—	—	—
एकूण (क)	११९.८२	—	११९.८२
एकूण (म)	९०५३.५८	—	९०५३.५८
न) कोपरखैरणे (बी.यू.डी.पी.)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	७६.५७	—	७६.५७
२) पुनःप्रापण	५१५.६१	—	५१५.६१
३) रस्ते	७६८.२२	—	७६८.२२
४) पूरजल निस्सारण	४६२.३७	—	४६२.३७
५) मल निस्सारण	६६४.०४	—	६६४.०४
६) पाणी पुरवठा	३३५.२६	—	३३५.२६
७) वीज पुरवठा व विद्युती कामे	४११.७३	—	४११.७३
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	१०८.५२	—	१०८.५२
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	४.२७	—	४.२७
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	—	—	—
१२) संकीर्ण बांधकामे	१३.३५	—	१३.३५
१३) उपकेंद्र	४.७०	—	४.७०
एकूण (अ)	३३६४.६४	—	३३६४.६४

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	३२४.१९	—	३२४.१९
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	१७.६९	—	१७.६९
३) समाज केंद्र	२९.४१	—	२९.४१
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलिस ठाणे	—	—	—
७) दहन भूमि/दफन भूमि	२३.२०	—	२३.२०
८) मुलांसाठी उपवन	६.८९	—	६.८९
९) वाहन तळ	९.६७	—	९.६७
एकूण (ब)	४११.०५	—	४११.०५
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	-०.०३	—	-०.०३
२) जनता बाजार	१२.२४	—	१२.२४
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	५१.५६	—	५१.५६
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालयीन संकुल/जागा	—	—	—
६) दुकाने-नि-गोदामे	२१.७२	—	२१.७२
एकूण (क)	८५.४९	—	८५.४९
एकूण (न)	३८६१.१८	—	३८६१.१८
ओ) नेरुळ (बी.यू.डी.पी.)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	०.११	—	०.११
२) पुनःप्रापण	—	—	—
३) रस्ते	७.१३	—	७.१३
४) पूरजल निस्सारण	—	—	—
५) मल निस्सारण	—	—	—
६) पाणी पुरवठा	—	—	—
७) वीज पुरवठा व विद्युती कामे	१३.१६	—	१३.१६
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	—	—	—
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	१.९९	—	१.९९
एकूण (अ)	२२.३९	—	२२.३९
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	४१.२६	—	४१.२६
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
एकूण (ब)	४१.२६	—	४१.२६

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
२) जनता बाजार	१.९६	—	१.९६
३) भाजीपाला/फळ बाजार/मटण बाजार	१४.३९	—	१४.३९
एकूण (क)	१६.३५	—	१६.३५
एकूण (ओ)	८०.००	—	८०.००
प) द्रोणागिरी वसाहत			
(अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	३३५.९९	२३.९९	३५९.९८
२) पुनःप्रापण	५१५४.००	—	५१५४.००
३) रस्ते	२१०७४.५१	१५३१.७८	२२६०६.२९
४) पूरजल निस्सारण	५८३३.६०	—	५८३३.६०
५) मल निस्सारण	६९०६.५७	—	६९०६.५७
६) पाणी पुरवठा	२३१२.५१	१.१५	२३१३.६५
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	३१७१.३०	२६.४८	३१९७.७७
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	१५५४.७०	—	१५५४.७०
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेठ्या	—	—	—
१०) वजन काटा	१७.५८	—	१७.५८
११) वृक्षारोपण	१९.७६	९९.६७	११९.४३
१२) संकीर्ण बांधकामे	२५१.९८	१०५.३८	३५७.३६
एकूण (अ)	४६६३२.४९	१७८८.४४	४८४२०.९३
(ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	४६.२२	—	४६.२२
२) अग्निशमन केंद्र	१०.१८	—	१०.१८
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	२०.३१	३०९.५२	३२९.८४
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	१२३.४०	—	१२३.४०
७) दहन भूमि/दफन भूमि	१७८.९९	—	१७८.९९
८) मुलांसाठी उपवन	१.८०	—	१.८०
९) वाहन तळ	४६८.७२	—	४६८.७२
१०) अतिथी गृह	१०.१७	—	१०.१७
११) शौचालय ब्लॉक्स	०.३०	—	०.३०
एकूण (ब)	८६०.०८	३०९.५२	११६९.६१
(क) व्यापारी संकुल			
१) कार्यालय इमारत	३७८२.८१	—	३७८२.८१
एकूण (क)	३७८२.८१	—	३७८२.८१
एकूण (प)	५१२७५.३९	२०९७.९६	५३३७३.३५

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
क्यू) कळंबोली (बी.यू.डी.पी.)			
(अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	—	—	—
२) पुनःप्रापण	१५३.४३	—	१५३.४३
३) रस्ते	२३.७४	—	२३.७४
४) पूरजल निस्सारण	११.२९	—	११.२९
५) मलनिस्सारण	१.००	—	१.००
६) पाणी पुरवठा	१.५५	—	१.५५
७) रस्त्यावरील दिवे व विद्युतीय कामे	४३.४१	१९.५७	६२.९८
८) संकीर्ण बांधकामे	०.९९	—	०.९९
एकूण (अ)	२३५.४१	१९.५७	२५४.९८
(ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारत	९२.४०	—	९२.४०
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	३.८१	—	३.८१
५) वाहन तळ	०.६०	—	०.६०
एकूण (ब)	९६.८१	—	९६.८१
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळ बाजार/मटण बाजार	१.६५	—	१.६५
एकूण (क)	१.६५	—	१.६५
एकूण (क्यू)	३३३.८७	१९.५७	३५३.४४
र) पनवेल (बी.यू.डी.पी.)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	३.८३	—	३.८३
२) पुनःप्रापण	९७.९३	—	९७.९३
३) रस्ते	१२८.९४	—	१२८.९४
४) पूरजल निस्सारण	९१.३४	—	९१.३४
५) मलनिस्सारण	१५०.१५	—	१५०.१५
६) पाणीपुरवठा	—	—	—
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	२०.५९	—	२०.५९
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	७६.५५	—	७६.५५
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	२.०३	—	२.०३
१०) संकीर्ण बांधकामे	१.८७	—	१.८७
एकूण (अ)	५७३.२३	—	५७३.२३

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	५४.१९	—	५४.१९
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
एकूण (ब)	५४.१९	—	५४.१९
क) व्यापारी संकुल			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
३) जनता बाजार	१०.०६	—	१०.०६
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	८.४१	—	८.४१
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय संकुल/जागा	४.२६	—	४.२६
एकूण (क)	२२.७३	—	२२.७३
एकूण (र)	६५०.१५	—	६५०.१५
एस) खारघर (बी.यू.डी.पी.)			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	४.०५	—	४.०५
२) पुनःप्रापण	३९७.३४	—	३९७.३४
३) रस्ते	१०.४५	—	१०.४५
४) पूरजल निस्सारण	२९.६७	—	२९.६७
५) मल निस्सारण	१.६५	—	१.६५
६) पाणी पुरवठा	०.०५	—	०.०५
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	५.१०	—	५.१०
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	—	—	—
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	—	—	—
१२) संकीर्ण बांधकामे	३.८७	—	३.८७
एकूण (अ)	४५२.१८	—	४५२.१८
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	२१.८७	—	२१.८७
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	१६.८४	—	१६.८४
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	—	—	—
७) दहन भूमि/दफन भूमि	२७.९१	—	२७.९१
एकूण (ब)	६६.६२	—	६६.६२

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
२) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	१५.३६	—	१५.३६
एकूण (क)	१५.३६	—	१५.३६
एकूण (एस)	५३४.१६	—	५३४.१६
(ट) उलवे नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) प्रारंभिक सर्वेक्षण व अन्वेषण	१९२.७४	—	१९२.७४
२) पुनःप्रापण	३६९१.६१	—	३६९१.६१
३) रस्ते	१२९३८.३१	७४८१.७८	२०४२०.०९
४) पूरजल निस्सारण	३१५८.९१	८३९.६५	३९९८.५६
५) मलनिस्सारण	६६५२.५४	१४८.१५	६८००.६९
६) पाणी पुरवठा	६९६.२६	७३.२०	७६९.४७
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	११५७५.६२	२४९.१२	११८२४.७५
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	५.०२	—	५.०२
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	२.९३	—	२.९३
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	३९८.४५	२७२.८६	६७१.३१
१२) संकिर्ण बांधकामे	८८४.४९	९.७७	८९४.२६
एकूण (अ)	४०१९६.८९	९०७४.५३	४९२७१.४२
(ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	१.५७	—	१.५७
२) अग्निशमन केंद्र	७५३.६१	—	७५३.६१
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	१४.७७	—	१४.७७
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	६.७३	—	६.७३
७) दहन भूमि/दफन भूमि	४१.०८	—	४१.०८
एकूण (ब)	८१७.७७	—	८१७.७७
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	४२३०.०२	—	४२३०.०२
३) जनता बाजार	१३२.१०	—	१३२.१०
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय संकुल/जागा	३६.५८	—	३६.५८
६) भूमिपुत्र भवन उल्ले	६९६४.७२	४७.७८	७०१२.५१
७) युनिटी मॉल	—	१०८.९९	१०८.९९
८) अर्बन हाट-पायाभूत सुविधा	०.७७	—	०.७७
एकूण (क)	११३६४.२०	१५६.७८	११५२०.९८
एकूण (ट)	५२३७८.८५	९२३१.३१	६१६१०.१७

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
(यू) घणसोली नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) प्रारंभिक सर्वेक्षण व अन्वेषण	४२.९५	—	४२.९५
२) पुनः प्रापण	१६०८.४३	—	१६०८.४३
३) रस्ते	४२३५.३५	—	४२३५.३५
४) पूरजल निस्सारण	४९५०.५०	—	४९५०.५०
५) मलनिस्सारण	२४६४.८७	—	२४६४.८७
६) पाणी पुरवठा	१०१२.८७	—	१०१२.८७
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	२१४४.१६	३४.१६	२१७८.३३
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	—	—	—
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेट्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	१७८.४२	—	१७८.४२
१२) संकीर्ण बांधकामे	२९१.४८	—	२९१.४८
एकूण (अ)	१६९२९.०३	३४.१६	१६९६३.१९
(ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	८.१४	—	८.१४
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	—	—	—
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	—	—	—
७) दहन भूमि/दफन भूमि	—	—	—
८) मुलांसाठी उपवन	१२.१२	—	१२.१२
एकूण (ब)	२०.२६	—	२०.२६
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
३) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय संकुल/जागा	—	—	—
एकूण (क)	—	—	—
एकूण (यू)	१६९४९.२९	३४.१६	१६९८३.४५

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
व्ही) कामोठे नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) प्रारंभिक सर्वेक्षण व अन्वेषण	१०२.५४	३८.११	१४०.६४
२) पुनःप्रापण	३०१.६९	—	३०१.६९
३) रस्ते	१४२३.३०	—	१४२३.३०
४) पूरजल निस्सारण	६५५.७१	—	६५५.७१
५) मलनिस्सारण	७३२३.९७	—	७३२३.९७
६) पाणी पुरवठा	१२७०.१०	—	१२७०.१०
७) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	७११.६५	११.०३	७२२.६८
८) धारक तलाव, बंधारे व कालवे	—	—	—
९) कचरा कुंड्या व कचरा पेठ्या	—	—	—
१०) वजन काटा	—	—	—
११) वृक्षारोपण	२१५.१७	-२४.२४	१९०.९४
१२) संकिर्ण बांधकामे	३८२.६७	८.२५	३९०.९३
एकूण (अ)	१२३८६.८०	३३.१६	१२४१९.९६
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	४.७५	—	४.७५
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	१९१.०९	—	१९१.०९
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	१६१.६६	—	१६१.६६
७) अतिथी गृह	१०५८.५१	—	१०५८.५१
८) दहन भूमि/दफन भूमि	११७.०२	—	११७.०२
एकूण (ब)	१५३३.०२	—	१५३३.०२
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
३) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	१३१.१९	—	१३१.१९
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय संकुल/जागा	—	—	—
एकूण (क)	१३१.१९	—	१३१.१९
एकूण (व्ही)	१४०५१.०१	३३.१६	१४०८४.१७

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
डब्ल्यू) तळोजा नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सोयी			
१) अन्वेषण व प्रारंभिक बांधकामे	३९.६०	—	३९.६०
२) पुनःप्रापण	१५२७.०५	४१३.७२	१९४०.७७
३) रस्ते	२८२७.१३	२३३७.११	५१६४.२४
४) पूरजल निस्सारण	९१६.८३	४२.३९	९५९.२३
५) मलनिस्सारण	१७२८.३१	२०२.८९	१९३१.२०
६) पाणी पुरवठा	२३५३.०३	८१८.१९	३१७१.२१
७) धारण तलाव	३६७.४३	—	३६७.४३
८) वृक्षारोपण	१४.८२	४६.०१	६०.८३
९) वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	१६६९.६८	३.५३	१६७३.२१
१०) संकिर्ण बांधकामे	४५८.०७	३.५४	४६१.६१
११) अतिथीगृह	१५७.२९	—	१५७.२९
एकूण (अ)	१२०५९.२३	३८६७.३९	१५९२६.६३
ब) सामाजिक पायाभूत सोयी			
१) शाळा इमारती	—	—	—
२) अग्निशमन केंद्र	—	—	—
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	—	—
४) समाज केंद्र	—	—	—
५) दवाखाना	—	—	—
६) पोलीस ठाणे	—	—	—
७) शौचालय	६७.३३	—	६७.३३
८) दहन भूमि/दफन भूमि	—	—	—
एकूण (ब)	६७.३३	—	६७.३३
(क) व्यापारी संकुले			
१) खरेदी केंद्र	—	—	—
३) जनता बाजार	—	—	—
३) भाजीपाला, फळे व मटण बाजार	—	—	—
४) ट्रक टर्मिनल	—	—	—
५) कार्यालय संकुल/जागा	—	—	—
एकूण (क)	—	—	—
एकूण (डब्ल्यू)	१२१२६.५७	३८६७.३९	१५९९३.९६
एक्स) करंजाडे नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सुविधा			
१. वीज पुरवठा व विद्युतीय कामे	११७५.५२	—	११७५.५२
२. विमानतळाचा विकास	—	१.९९	१.९९
३. नाले	—	—	—
एकूण (अ)	११७५.५२	१.९९	११७७.५१
एकूण (एक्स)	११७५.५२	१.९९	११७७.५१

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
वाय) नैना नोड			
अ) भौतिक पायाभूत सुविधा			
१. वीज पुरवठा व विद्युतिय कामे	३६.६४	८५.१२	१२१.७५
एकूण (अ)	३६.६४	८५.१२	१२१.७५
एकूण (वाय)	३६.६४	८५.१२	१२१.७५
एकूण भौतिक, पायाभूत, सामाजिक आणि व्यापारी एकूण दोन(अ ते वाय)	४५२३१८.०८	२८४६३.३२	४८०७८१.४०
तीन) गृहनिर्माण			
१) वाशी	८०३२.४४	—	८०३२.४४
२) बेलापूर	५९५१.३६	—	५९५१.३६
३) नवीन पनवेल	५८६०.५४	—	५८६०.५४
४) नवीन पनवेल (बी.यू.डी.पी.)	२७०.५५	—	२७०.५५
५) नेरुळ	२९७१३.९०	—	२९७१३.९०
६) नेरुळ (बी.यू.डी.पी.)	४६०४.५८	—	४६०४.५८
७) नेरुळ (एन.आर.आय.)	२३९६४.९७	—	२३९६४.९७
८) कळंबोली (बी.यू.डी.पी.)	२५५.४८	—	२५५.४८
९) कळंबोली	१४८६८.९५	—	१४८६८.९५
१०) ऐरोली	८७२६.३५	—	८७२६.३५
११) ऐरोली (बी.यू.डी.पी.)	१५१.५१	—	१५१.५१
१२) घणसोली	२७५८५.२१	—	२७५८५.२१
१३) कोपरखैरणे	५०४४.९९	—	५०४४.९९
१४) कोपरखैरणे (बी.यू.डी.पी.)	१५४१.९२	—	१५४१.९२
१५) सानपाडा	२२५०१.३३	—	२२५०१.३३
१६) खारघर (बी.यू.डी.पी.)	४८९.४७	—	४८९.४७
१७) द्रोणागिरी	३०१०८.१०	—	३०१०८.१०
१८) उलवे	८०००२.१७	—	८०००२.१७
१९) खारघर	८२१०७०.४५	३७८३५९.८७	११९९४३०.३२
२०) तळोजा	१००५९४.०५	—	१००५९४.०५
२१) वास्तुशास्त्र आणि इतर	७१८९.६८	—	७१८९.६८
एकूण (तीन)	११९८५२८.००	३७८३५९.८७	१५७६८८७.८७
चार) शहर स्तरावरील विकास			
१) पनवेल खाडीवरील पूल	२३७.४६	—	२३७.४६
२) अन्वेषण व प्राथमिक बांधकामे	९६६.५१	—	९६६.५१
३) पाणी पुरवठ्याचे हस्तांतरण	५०६८.७१	६२.९८	५१३१.७०

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
४) मुख्य रस्ते, पुल व बंधारे	८६८७२.०८	३७१४.३९	९०५८६.४७
५) वृक्षारोपण (वनीकरणासह मार्गाच्या दुतर्फा झाडे लावणे व रोपमळे)	७८८७.३५	६.४७	७८९३.८२
६) पूरनियंत्रण	८८.३६	—	८८.३६
७) दूरध्वनी एक्सचेंज कळंबोली	१२.१९	—	१२.१९
८) ग्राम विकास योजना	३६१५.९४	—	३६१५.९४
९) प्रारूप विकास योजना	१४७.६९	—	१४७.६९
१०) बाह्य द्रुतमार्ग	७१.१६	—	७१.१६
११) दूरध्वनी एक्सचेंज	२३.७०	—	२३.७०
१२) दिवा पनवेल रेल्वे द्वार रुंद करणे	३.७०	—	३.७०
१३) शीव पनवेल द्रुतमार्गावर बेलापूर येथे तळमार्ग बांधणे	४९.४३	—	४९.४३
१४) रस्त्यांवरील दिवे	१७७०.७०	—	१७७०.७०
१५) दूरसंचार	५१४०.२२	१२४.७९	५२६५.०१
१६) वाहतूक व्यवस्थापन	२८.०३	—	२८.०३
१७) शीव-पनवेल महामार्ग (रोटरी इंटरसेक्शन)	२४.४८	—	२४.४८
१८) न्हावा-नागाव येथे प्रादेशिक उपवनाचा विकास (ओ.एन.जी.सी.)	८१.२४	—	८१.२४
१९) धारक तलाव व जलप्रणाल	१२५१६.७२	—	१२५१६.७२
२०) हेटवणे पाणी प्रकल्प	७३६४६.१२	१००३७.३५	८३६८३.४७
२१) मेगासिटी प्रकल्प पाणी पुरवठा	५६५.५२	—	५६५.५२
२२) ऐरोली पूल प्रकल्प	१२.८२	—	१२.८२
२३) तुर्भे येथे उड्डाणपूल बांधणे	१३३६.४७	—	१३३६.४७
२४) पादचारी पुल - खारघर	५१०३.९६	—	५१०३.९६
२५) विमानतळाचा विकास	२७५१८६.६१	३०२१२.२५	३०५३९८.८६
२६) मोरबे धरण प्रकल्प	१४९२१.६८	—	१४९२१.६८
२७) जल परिवहन टर्मिनल - वाशी	२२२.४५	—	२२२.४५
२८) जल परिवहन टर्मिनल - बेलापूर	३४४.२१	—	३४४.२१
२९) जल परिवहन टर्मिनल - नेरुळ	१३२०६.१२	५६१.९३	१३७६८.०५
३०) कर्मशाळेचे बांधकाम - कळंबोली	२८.९५	—	२८.९५
३१) कर्मशाळेचे बांधकाम - खारघर	२५.६५	—	२५.६५
३२) कर्मशाळेचे बांधकाम - कोपरखैरणे	१३६.५६	—	१३६.५६
३३) कर्मशाळेचे बांधकाम - पनवेल	१२.९४	—	१२.९४
३४) बाळगंगा धरण प्रकल्प	१२२६५३.३३	१२९५०.००	१३५६०३.३३
३५) कोंडाने धरण प्रकल्प	२७७८२.९१	१६३७८.८७	४४१६१.७८

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
३६)	जलपरिवहन टर्मिनल मुख्य	१२४.९५	—	१२४.९५
३७)	बस टर्मिनल	१५५.२०	—	१५५.२०
३८)	पुनःप्रापण	४१४.५३	—	४१४.५३
३९)	पूरजल निस्सारण	१२.६९	—	१२.६९
४०)	रस्ते	४४३५.२८	—	४४३५.२८
४१)	सेंट्रल पार्क, खारघर	९५५६.९०	२१०.२२	९७६७.१२
४२)	गोल्फ कोर्स, खारघर	२९७८.५५	६००३.०६	८९८१.६१
४३)	एनआयएफटी प्रकल्प	—	४८२.४४	४८२.४४
४४)	पनवेल कळंबोली प्रशिक्षण वर्ग	२३५२.००	—	२३५२.००
४५)	मॅग्रोव्हज झाडांचा विकास	५०.००	—	५०.००
४६)	खारघर हीलचा विकास	—	१९.५१	१९.५१
४७)	खाजगी सहभाग प्रकल्प (फलोत्पादन)	२५०५.८२	—	२५०५.८२
४८)	नवी मुंबई विमानतळ (पर्यावरण)	१७.४१	३४४.५३	३६१.९४
४९)	एमआरव्हीसी कॉस्ट शेअरींग प्रकल्प पनवेल कर्जत	२५००.००	—	२५००.००
५०)	समर्पित कोव्हीड सेन्टर	८५५९.८२	७.४५	८५६७.२७
५१)	नेचर पार्क	५०२.४९	—	५०२.४९
५२)	एस.डब्ल्यू.एम.	४५६५.९३	५७३४.०२	१०२९९.९५
एकूण (चार)		६९८५२३.५३	८६८५०.२६	७८५३७३.८०
पाच) रेल्वे प्रकल्प				
१)	मानखुर्द-बेलापूर रेल्वे प्रकल्प			
अ)	रेल्वे स्थानकावरील खर्च			
१.	वाशी	३७३.८३	—	३७३.८३
२.	सानपाडा	१०७५.९८	—	१०७५.९८
३.	जुईनगर	१७३.७५	—	१७३.७५
४.	नेरुळ	४१८.४१	—	४१८.४१
५.	बेलापूर	६४८.०८	—	६४८.०८
एकूण (अ)		२६९०.०५	—	२६९०.०५
ब) मानखुर्द - बेलापूर रेल्वे मार्गावरील खर्च		२८९२३.५०	—	२८९२३.५०
एकूण (ब)		२८९२३.५०	—	२८९२३.५०
क) वाणिज्यिक संकुलाचा खर्च				
१.	वाशी	११६३९.६८	—	११६३९.६८
२.	सानपाडा	२१०१.५६	—	२१०१.५६
३.	जुईनगर	१००७.५६	—	१००७.५६

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
४. नेरुळ	१७०९.१४	—	१७०९.१४
५. बेलापूर	१४०७३.१७	—	१४०७३.१७
एकूण (क)	३०५३१.११	—	३०५३१.११
ड) वाणिज्यिक संकुलाचा समान खर्च	२७४.५९	६.१९	२८०.७८
एकूण (ड)	२७४.५९	६.१९	२८०.७८
एकूण (१) मानखुद्र-बेलापूर रेल्वे प्रकल्प (अ+ब+क+ड)	६२४१९.२५	६.१९	६२४२५.४४
२) बेलापूर-पनवेल रेल्वे प्रकल्प			
अ) रेल्वे स्थानकाचा खर्च			
१. खारघर	३२८१.०७	—	३२८१.०७
२. मानसरोवर	२४९०.३०	—	२४९०.३०
३. खांदेश्वर	२८९४.६१	—	२८९४.६१
४. पनवेल	४०२३.८९	—	४०२३.८९
एकूण (अ)	१२६८९.८६	—	१२६८९.८६
ब) बेलापूर-पनवेल रेल्वे लाईनचा खर्च	४३११२.१३	—	४३११२.१३
एकूण (ब)	४३११२.१३	—	४३११२.१३
क) वाणिज्यिक संकुलाचा खर्च			
१. खारघर	२८८.९२	—	२८८.९२
२. मानसरोवर	२०६.९८	—	२०६.९८
३. खांदेश्वर	१७९.७४	—	१७९.७४
४. पनवेल	१७४.९६	—	१७४.९६
एकूण (क)	८५०.६०	—	८५०.६०
एकूण (२) बेलापूर-पनवेल रेल्वे प्रकल्प (अ+ब+क)	५६६५२.५९	—	५६६५२.५९
३) ठाणे, तुर्भे, नेरुळ, वाशी रेल्वे प्रकल्प			
अ) रेल्वे स्थानकाचा खर्च			
१. तुर्भे	२६१०.७०	—	२६१०.७०
२. कोपरखैरणे	२१७५.४१	—	२१७५.४१
३. घणसोली (उद्यम नगर)	१५२९.६२	—	१५२९.६२
४. रबाळे	२६६१.१९	—	२६६१.१९
५. ऐरोली	१४०८.४६	—	१४०८.४६
एकूण (अ)	१०३८५.३८	—	१०३८५.३८

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
ब) ठाणे, तुर्भे, नेरुळ, वाशी रेल्वे लाईनचा खर्च	२३९२७.६१	—	२३९२७.६१
एकूण (ब)	२३९२७.६१	—	२३९२७.६१
क) व्यापारी संकुलाचा खर्च			
१. तुर्भे	३७३.९०	—	३७३.९०
२. कोपरखैरणे	१७४.५८	—	१७४.५८
३. घणसोली (उद्यम नगर)	२८.४८	—	२८.४८
४. रबाळे	१०७.५८	—	१०७.५८
५. ऐरोली	२८४.८०	—	२८४.८०
एकूण (अ)	९६९.३४	—	९६९.३४
एकूण (३) ठाणे, तुर्भे, नेरुळ, वाशी रेल्वे प्रकल्पाचा खर्च (अ+ब+क)	३५२८२.३३	—	३५२८२.३३
४) बेलापूर, नेरुळ, उरण रेल्वे प्रकल्प			
अ) रेल्वे स्थानकाचा खर्च			
१. सीवूड्स	५३९.९९	—	५३९.९९
एकूण (अ)	५३९.९९	—	५३९.९९
ब) बेलापूर, नेरुळ, उरण रेल्वे लाईनचा खर्च	१२३४५७.२५	१९४९.६१	१२५४०६.८६
एकूण (ब)	१२३४५७.२५	१९४९.६१	१२५४०६.८६
क) वाणिज्यिक संकुल खर्च			
१. सीवूड्स	१०.४१	—	१०.४१
एकूण (क)	१०.४१	—	१०.४१
एकूण (४) बेलापूर, नेरुळ, उरण रेल्वे प्रकल्पाचा खर्च (अ+ब+क)	१२४००७.६६	१९४९.६१	१२५९५७.२६
५) मेट्रो रेल्वे प्रकल्प	२८२४४५.०५	२३९४०.५८	३०६३८५.६४
एकूण (५) मेट्रो रेल्वे प्रकल्प	२८२४४५.०५	२३९४०.५८	३०६३८५.६४
६) इतर रेल्वे प्रकल्प			
१. कळंबोली रेल सायडिंग	६७९.९८	—	६७९.९८
२. कळवा रेल सायडिंग	३३.७६	—	३३.७६
३. रेल्वे अभ्यास सेवा	२६.८७	—	२६.८७
४. कळवा तुर्भे	३२२५.५०	—	३२२५.५०
एकूण (६) इतर रेल्वे प्रकल्प	३९६६.११	—	३९६६.११
रेल्वे प्रकल्पावरील एकूण खर्च (१+२+३+४+५+६)	५६४७७२.९९	२५८९६.३८	५९०६६९.३७

वरील (पाच) मध्ये मानखुर्द बेलापूर रेल्वे प्रकल्पावरील रु. ३७४०३.४२ लाख या खर्चाचा समावेश नाही.

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
सहा) इतर बांधकामे			
१) तुर्भे बस आगार	१६०.९९	—	१६०.९९
२) रबाळे बस आगार	२४.७२	—	२४.७२
३) शहाबाज बस आगार	१.११	—	१.११
४) खांदा बस आगार	६.८६	—	६.८६
५) बेलापूर येथे बस टर्मिनल	८.५१	—	८.५१
६) नेरुळ येथे बस टर्मिनल	२२.६८	—	२२.६८
७) पनवेल येथे बस टर्मिनल	१३.८७	—	१३.८७
८) वाशी येथे बस टर्मिनल	२०.८५	—	२०.८५
९) बसच्या क्यू साठी निवारे	३६.६१	—	३६.६१
१०) आगरांतर्गत रस्ते	१३.९१	—	१३.९१
११) ऐरोली येथे बस टर्मिनल (बी.यू.डी.पी.)	२७.५३	—	२७.५३
१२) कळंबोली येथे बस टर्मिनल	१५०.०६	—	१५०.०६
१३) कळंबोली वखार येथील बस टर्मिनल	१०.९०	—	१०.९०
१४) वाहतूक व्यवस्थापन	३३७.९९	—	३३७.९९
१५) ट्रक टर्मिनल	१०३.०३	—	१०३.०३
१६) बस टर्मिनल सर्वेक्षण विषयक काम	१.३०	—	१.३०
१७) बस टर्मिनल	४०.७३	—	४०.७३
एकूण (सहा)	९८१.६५	—	९८१.६५
सात) नवी मुंबई येथील पोलीस ठाण्यासाठी अंशदान	३१.६७	—	३१.६७
एकूण (सात)	३१.६७	—	३१.६७
आठ) महाराष्ट्र शासनाकडून वसुलीयोग्य असलेला अभिकरण खर्च	२६७.४०	५.९०	२७३.३०
एकूण (आठ)	२६७.४०	५.९०	२७३.३०
नऊ) मुख्यमंत्र्यांच्या सहाय्य निधीमध्ये अंशदान	१४५.४९	—	१४५.४९
एकूण (नऊ)	१४५.४९	—	१४५.४९
दहा) बीईएसटीला अंशदान	१७८.००	—	१७८.००
एकूण (दहा)	१७८.००	—	१७८.००
अकरा) नवी मुंबई महानगरपालिकेस सहाय्यक अनुदान	७००.००	—	७००.००
एसएमवायसी (केएलएम) सहाय्यक अनुदान	५.००	—	५.००
नागपुर महानगर पालिकेस सहाय्यक अनुदान	५०००.००	—	५०००.००
सहाय्यक अनुदान	८४.०१	१४.२०	९८.२१
एकूण (अकरा)	५७८९.०१	१४.२०	५८०३.२१

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
बारा) इतर खर्च			
१) गाळेधारकांना विद्युत जोडण्या	३१४.६८	—	३१४.६८
२) अभ्यास, सर्वेक्षण व संशोधन	१६८२३.६५	१३.९३	१६८३७.५८
३) प्रारूप विकास योजना	२०८.४२	—	२०८.४२
४) हॉवरक्राफ्ट	२७.३७	—	२७.३७
५) पुनर्वसन	१४४२६४.९९	५६४६.१०	१४९९११.०८
६) उत्पन्नापेक्षा अधिक झालेला खर्च			
अ) बस कार्यान्वयन लेखा	३१.८१	—	३१.८१
ब) हॉवरक्राफ्ट लेखा	६०.३०	—	६०.३०
७) शंकास्पद आगाऊ रकमा व खर्च यांसाठी तरतूद	८०१.६८	—	८०१.६८
८) महसुली खर्च			
अ) आस्थापना खर्च	२८६६५३.६३	२३०५५.७१	३०९७०९.३४
ब) प्रशासकीय खर्च	२१११००.३१	३५१०५.६१	२४६२०५.९२
९) दुरुस्त्या व देखभाल	३४३५०८.२२	३५९५६.७६	३७९४६४.९८
१०) प्रदान केलेले व्याज	१७१३१६.८०	१०२९०.२९	१८१६०७.०९
११) रोखे विक्रीवरील खर्च	२७४२.३६	—	२७४२.३६
१२) पंप हाऊस पूर्ण न करण्यामुळे झालेली हानी	३.४१	—	३.४१
१३) साठ्यातील तूटीमुळे झालेली हानी	४०.०९	—	४०.०९
१४) शंकास्पद आगाऊ रकमा/खर्च यांमुळे झालेली हानी	७८२.९२	—	७८२.९२
१५) पाणी खरेदी	८७६५४.८७	५३९२.८४	९३०४७.७१
१६) निर्लेखित केलेला वसुलीयोग्य पाणी आकार	७७५.८१	—	७७५.८१
१७) डीपीसी वेव्ह	५२०.१२	—	५२०.१२
१८) विलंब प्रदान शुल्कावरील कोव्हीड माफी	४५०.५९	—	४५०.५९
१९) पाणी आकार लेख्यावरील उपकर	१०५.९७	—	१०५.९७
२०) मालातील बदल	११.२६	—	११.२६
२१) इतर खर्च	४५.९६	१२.५९	५८.५५
२२) भंगार सामग्रीची विक्री	१.०९	—	१.०९
२३) एनएमआयएच्या सान्निध्यातील एरॉसिटी	३७७.९५	६३.२८	४४१.२३
२४) भौतिक पायाभूत सोयी उपकेंद्र	२०.५४	—	२०.५४
२५) पुरांकित केलेल्या अधिक/वसुलीच्या रकमा	२१३४३.३६	२.४५	२१३४५.८०
- २००२-०३ साठी समायोजन (वजा-अधिभार)	-३१९३.३५	—	-३१९३.३५
पुरांकित केलेल्या निव्वळ अतिरिक्त/वसुली जमा रकमा	१८१५०.००	२.४५	१८१५२.४५
२६) एमएसआरडीसी कर्जावरील रिव्हर्स केलेले व्याज उत्पन्न	८४९४.५४	—	८४९४.५४
२७) पुनर्वसन व पुनर्स्थापन योजना विमानतळ	२७३०.७९	८८२.९५	३६१३.७४
२८) वृक्षारोपण भांडवल विमातळ	—	१४३.५४	१४३.५४
२९) आर्थिक वर्षे २०११-१२ पर्यंतचा निव्वळ निगम खर्च	६३१.००	—	६३१.००
एकूण (बारा)	१२९८६५१.१३	११६५६६.०२	१४१५२१७.१५
एकूण खर्च (एक ते बारा)	४६१५१६६.२५	६९१२२६.०८	५३०६३९०.३४

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
जमा			
१) खुले विकसित भूखंड निकालात काढणे			
१) वाशी	१८५०६१.६७	२१३२४.३६	२०६३८६.०३
२) तुर्भे येथील कृषि उत्पन्न बाजार यार्ड	१२८९.३५	—	१२८९.३५
३) बेलापूर	१३७४१७.५५	२८९२५.२३	१६६३४२.७८
४) नवीन पनवेल (बी.यू.डी.पी.सह.)	१६४२९५.८४	४४६५३.१७	२०८९४९.०१
५) कळंबोली वखार	२२८०.९४	—	२२८०.९४
६) न्हावा शेवा	८०.००	—	८०.००
७) उरण	१५५९.३२	—	१५५९.३२
८) उलवा	१८८५७.३७	२५२७.२९	२१३८४.६६
९) गावठाण विस्तार भूखंड	९९७५.७३	—	९९७५.७३
१०) रबाळे	७.९२	—	७.९२
११) ऐरोली (बी.यू.डी.पी.सह.)	५६८८१.५५	४७६५.१८	६१६४६.७२
१२) घणसोली (बी.यू.डी.पी.सह.)	१८१६३२.७७	६४९८६.३३	२४६६१९.१०
१३) नेरुळ (बी.यू.डी.पी.सह.)	१९८७७८.०३	५९९८७.७१	२५८७६५.७४
१४) तळोजा	२५३२.२०	१४५२.२४	३९८४.४५
१५) कळंबोली (बी.यू.डी.पी.सह.)	६३९५७.७१	१११२८.०९	७५०८५.८०
१६) कोपरखैरणे (बी.यू.डी.पी.सह.)	५११४२.२०	५०९२.५१	५६२३४.७१
१७) खारघर (बी.यू.डी.पी.सह.)	३३१०५७.८०	३७७८०.०८	३६८८३७.८८
१८) सानपाडा	११२२८३.७२	८००५६.२०	१९२३३९.९३
१९) तळवली	१५६.१४	—	१५६.१४
२०) काळुंद्रे	१५३९५.१२	—	१५३९५.१२
२१) पोडी	३.७८	—	३.७८
२२) द्रोणागिरी	७१५४२.१७	१२३७.९१	७२७८०.०८
२३) कामोठे	३०६१.१६	३३४०६.५५	३६४६७.७२
२४) जुई नगर	२६५.४४	—	२६५.४४
२५) संप	५९०६१.९३	—	५९०६१.९३
२६) हेटवणे	१७८५.४९	—	१७८५.४९
२७) करंजाडे	१०८.३६	—	१०८.३६
२८) पुष्पक नगर	२१८०५.५७	९०३१.७३	३०८३७.२९
एकूण	१६९२२७६.८३	४०६३५४.६०	२०९८६३१.४३
वजा : भूखंडांची पुनर्खरेदी			
१) वाशी	९७०.०७	—	९७०.०७
२) बेलापूर	१४१०.२८	—	१४१०.२८
३) पनवेल	१४३.४८	—	१४३.४८
४) कळंबोली	०.१८	—	०.१८
५) उरण	२.८८	—	२.८८
६) नेरुळ	१०८.८९	—	१०८.८९
७) खारघर	४३११.८०	—	४३११.८०
८) कोपरखैरणे	—	—	—
९) द्रोणागिरी	१७०८.८१	—	१७०८.८१
१०) ऐरोली	२८.३३	—	२८.३३
११) गावठाण विस्तार भूखंड	१३९.१५	—	१३९.१५
एकूण	८८२३.८७	—	८८२३.८७
निव्वळ एकूण (१)	१६८३४५२.९६	४०६३५४.६०	२०८९८०७.५६

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
२) गृहनिर्माण			
१) वाशी	२९३१४७.६८	७०७७५.७१	३६३९२३.३९
२) बेलापूर	६५२४.३३	—	६५२४.३३
३) नवीन पनवेल	९५३२.६१	—	९५३२.६१
४) नेरुळ (एन.आर.आय.सह)	६०२०९.२५	—	६०२०९.२५
५) ऐरोली (बी.यू.डी.पी.सह)	१०७३७.१३	—	१०७३७.१३
६) कळंबोली	५९५४.३४	—	५९५४.३४
७) कोपरखैरणे (बी.यू.डी.पी.सह.)	९७७३.९५	—	९७७३.९५
८) सानपाडा	३३३२२.४५	—	३३३२२.४५
९) घणसोली	१७२२४.६४	—	१७२२४.६४
१०) उलवे	१२२८३.२५	—	१२२८३.२५
११) द्रोणागिरी	३०६.५३	—	३०६.५३
१२) तळोजा	२७५.००	—	२७५.००
१३) खारघर	१७२९८६.८१	३३.२८	१७३०२०.१०
एकूण (२)	६३२२७७.९७	७०८०८.९९	७०३०८६.९६
३) वाणिज्यिक			
अ) दुकानांची विक्री			
१) वाशी आणि तुर्भे	२०६०८१.०८	३८३.९४	२०६४६५.०२
२) बेलापूर	२७३९.७०	—	२७३९.७०
३) नवीन पनवेल	३५७.५९	—	३५७.५९
४) नेरुळ	१९९४.०१	—	१९९४.०१
५) जुईनगर	१११.८४	—	१११.८४
६) कळंबोली	२०७१.३७	—	२०७१.३७
७) खारघर	५२८७.१८	४८.०६	५३३५.२४
८) ऐरोली	७३३.९९	—	७३३.९९
९) कोपरखैरणे	३४५.७१	—	३४५.७१
१०) सानपाडा	५३१.१४	—	५३१.१४
११) तळोजा	८२३.८२	६१४.२१	१४३८.०३
११) द्रोणागिरी	७३६.४४	४५.०२	७८१.४६
१२) घणसोली	१४९४.०५	२४२.२०	१७३६.२५
एकूण (अ)	२२३३०७.९४	१३३३.४२	२२४६४१.३६
ब) कार्यालय इमारतीची विक्री			
१) बेलापूर	८७९.६१	—	८७९.६१
२) नेरुळ	०.०२	—	०.०२
३) द्रोणागिरी (भांडवली हिस्स्यामध्ये समावेश)	१२८९.२४	—	१२८९.२४
एकूण (ब)	२१६८.८७	—	२१६८.८७
क) स्थानक इमारत व्यापारी संकुल (रेल्वे) याची विक्री	११४९४.२५	—	११४९४.२५
एकूण (क)	११४९४.२५	—	११४९४.२५
ड) बेलापूर येथे कॅफेटेरियाची विक्री	२५.००	—	२५.००
एकूण (ड)	२५.००	—	२५.००
एकूण (३)	२३६९९६.०५	१३३३.४२	२३८३२९.४७

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
४) सामाजिक			
अ) वाशी येथील रुग्णालयाची विक्री	६३२.५२	—	६३२.५२
ब) बेलापूर येथील रुग्णालयाची विक्री	६१.५०	—	६१.५०
क) ऐरोली येथील रुग्णालयाची विक्री	१३.६२	—	१३.६२
ड) शाळा इमारतीची विक्री			
१) वाशी	३०४.८२	—	३०४.८२
२) बेलापूर	२१७.५०	—	२१७.५०
३) नवीन पनवेल	१९९.७८	—	१९९.७८
४) नेरुळ	२२१.००	—	२२१.००
५) कोपरखैरणे	२६१.१०	—	२६१.१०
६) कळंबोली	३५२.०२	—	३५२.०२
७) ऐरोली	१८५.९६	—	१८५.९६
८) खारघर	१३८.००	—	१३८.००
एकूण (४)	२५८७.८२	—	२५८७.८२
५) सेवा आकार	६७६५१.८४	२८६६.७४	७०५१८.५८
एकूण (५)	६७६५१.८४	२८६६.७४	७०५१८.५८
६) संकीर्ण जमा रकमा			
१) प्रकल्पांशी संबंधित	८५४२२.९७	१०५९८.५५	९६०२१.५१
२) अव विकास शुल्क	१३०६५.३६	—	१३०६५.३६
३) पुनर्वसन	२.३४	—	२.३४
४) रोपवाटिका	४.८५	—	४.८५
५) समाज केंद्र	०.१३	—	०.१३
६) सामानाच्या केलेल्या विक्रीवरील पर्यवेक्षण खर्च	२७०७.६५	४०७.०९	३११४.७४
७) कंत्राटदारांनी दिलेले वटाव	३.१०	—	३.१०
८) शाळांकडून जमा रकमा	२.९१	—	२.९१
९) पोलादाच्या विक्रीपासून नफा	-५७.१३	—	-५७.१३
१०) भाडे	१६१३६.५५	३२७.९६	१६४६४.५१
११) संकीर्ण वसुली (प्रशासकीय आकार)	२०२७७.८२	३१५८.३८	२३४३६.२०
१२) भूई भाड्यासह पट्टा भाडे	१२४६९.६८	११७२.३४	१३६४२.०१
१३) पुरांकित केलेला घसारा	१३.४१	—	१३.४१
१४) हानी पोचलेल्या वाहनांवरील जमा	३.९६	—	३.९६
१५) भाडेपट्टा अधिमूल्य आणि अतिरिक्त अधिमूल्य	२४७९२१.१५	५७८६५.६६	३०५७८६.८१
१६) मालमत्तेच्या पुनर्विक्रीपासून उत्पन्न/हस्तांतरण आकार	१३७९१६.७४	१५१३३.६४	१५३०५०.३८
१७) पाणी आकार वसुली	१३३६८४.१३	१३३५१.६९	१४७०३५.८२
१८) वीज जोडण्या आकार	३१८२२.२९	२५२७.३०	३४३४९.५९
१९) जलस्रोत विकास आकार	१०४०९.९२	४३०.६७	१०८४०.५९
२०) विकास आकार	७९१०६.९३	११४९३.०२	९०५९९.९५
२१) कमिशन आकार	२६.१४	—	२६.१४
२२) विकास निधी	५८.०२	—	५८.०२
२३) परिचालन व देखभाल यासंबंधात जमा रकमा	१२४५७.५४	११५२.८४	१३६१०.३८
२४) एस.एल. आकार	२९.०८	—	२९.०८
२५) पुरांकित केलेले किरकोळ धनको	०.४१	—	०.४१
२६) पुरांकित केलेल्या इतरांकडील ठेवी	६०५९.५२	३४.८७	६०९४.३९

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
२७) पुरांकित केलेली अतिरिक्त रकम/खर्च	१०४९७५.७३	४४२.२३	१०५४१७.९६
२८) सहाय्यक अनुदान योजना	३६६८.११	—	३६६८.११
२९) एनएमएसईझेड कडून प्राप्ती	२२९६९७.२७	—	२२९६९७.२७
३०) एम व आर वसुली आकार	३५.१७	—	३५.१७
३१) अभिकरण पारिश्रमिक	६३६.१०	—	६३६.१०
३२) पुरांकित केलेली अतिरिक्त तरतूद	१४२६०.८६	—	१४२६०.८६
३३) दंड व समपहरण	३१२८.५६	२५२७.८०	५६५६.३६
३४) परिक्षा शुल्क भरती	—	२११.११	२११.११
३५) अग्रिम परिव्ययाची वसुली	—	७.१७	७.१७
३६) राखण व पहारा आकार	७६२.६४	—	७६२.६४
३७) घन कचरा शुल्क	—	९७९०.८९	९७९०.८९
३८) विक्री उत्पन्न	—	५.७२	५.७२
३९) शंकास्पद कर्जाची वसुली	७१.१६	—	७१.१६
४०) हस्तांतरण शुल्क	—	—	—
एकूण (६)	११६६७८१.०५	१३०६३८.९२	१२९७४१९.९७
७) रेल्वे प्रकल्पावरील जमा रकमा			
अ) अधिभार वसुली	३१९९.६५	—	३१९९.६५
- २०००-२००१ साठी समायोजन	-३१९९.६५	—	-३१९९.६५
	—	—	—
ब) सानपाडा बेलापूर	०.७३	—	०.७३
क) तुर्भे सानपाडा	०.८५	—	०.८५
ड) बेलापूर पनवेल	९.३६	—	९.३६
व) एस.बी.सी.सी.	-४११.९०	—	-४११.९०
एकूण (७)	-४००.९६	—	-४००.९६
८) वरकड खर्चाची वसुली			
१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून	६.५३	—	६.५३
२) बी.एम.टी.सी.कडून	१२.७१	—	१२.७१
३) रयत शिक्षण संस्थेकडून	२.३७	—	२.३७
४) नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्र	१०५९.७९	२६०.६५	१३२०.४४
५) नवी शहरे	२५७.८०	—	२५७.८०
एकूण (८)	१३३९.२०	२६०.६५	१५९९.८५
९) न्हावा-नागाव येथे प्रादेशिक उपवन विकसित करण्यासाठी तेल व नैसर्गिक वायू महामंडळाकडून अंशदान	२००.००	—	२००.००
एकूण (९)	२००.००	—	२००.००
१०) कळवा-तुर्भे रेल्वे उपमार्गासाठी अंशदान			
अ) रेल्वे सायडींग			
१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून	१८५४.१९	—	१८५४.१९
२) इतरांकडून	१६.५५	—	१६.५५
एकूण (१०)	१८७०.७४	—	१८७०.७४
११) कृ.उ. बाजार समितीकडून अंशदान	२७१.०४	—	२७१.०४
एकूण (११)	२७१.०४	—	२७१.०४

नवी मुंबई प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. तपशील क्र.	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
१२) पनवेल म्युनिसिपल कौन्सिलकडून अंशदान	२५६.२२	—	२५६.२२
एकूण (१२)	२५६.२२	—	२५६.२२
१३) सहाय्यक अनुदान			
अ) बी.यू.डी.पी.	२१.००	—	२१.००
ब) मेगासिटी प्रकल्प	१७५७.७०	—	१७५७.७०
एकूण (१३)	१७७८.७०	—	१७७८.७०
१४) मानखुर्द बेलापूर रेल्वे प्रकल्पावरील हस्तांतरित केलेला खर्च			
१) तुर्भे-सानपाडा आणि सानपाडा-बेलापूर रेल्वे प्रकल्पांवर केलेला खर्च	११९९२.०१	—	११९९२.०१
२) वरील प्रकल्पांवरील आस्थापना खर्च	४२.६५	—	४२.६५
३) रोखे विक्रीस काढण्यावरील खर्च	३१६४.२१	—	३१६४.२१
४) रेल्वे प्रकल्पाकडे जमा केलेल्या रोख्यांवरील व्याजाचे हस्तांतरण	३९२१९.९१	—	३९२१९.९१
एकूण (१४)	५४४१८.७८	—	५४४१८.७८
१५) इतर जमा रकमा			
१) खर्च रकमेचे हस्तांतरण - जमीन संपादनासाठी दिलेल्या हुकुमनाम्याच्या रकमा	१०२.८३	—	१०२.८३
२) अधिकरण आकार			
अ) कृषि उत्पन्न बाजार समिती	४०.५७	—	४०.५७
ब) छत्तीसगड	२८.९१	—	२८.९१
३) बी.एम.टी.सी.कडून परवाना शुल्क	८१.७७	—	८१.७७
४) हॉवरक्रॉफ्टची विक्री	२.३१	—	२.३१
५) हॉवरक्रॉफ्टवरील घसारा	२५.१६	—	२५.१६
६) बसवरील निव्वळ उत्पन्न	१८.२३	—	१८.२३
७) बी.एम.टी.सी.कडे हस्तांतरित केलेले लेथ यंत्र	०.४१	—	०.४१
८) राजमाता जिजाऊ प्रतिष्ठानाला विक्री केलेली शस्त्रक्रिया उपकरणे इत्यादी	६.७०	—	६.७०
९) नवी मुंबई विशेष आर्थिक क्षेत्र विकास प्रकल्पाकडे हस्तांतरित केलेला खर्च	११०५.४८	—	११०५.४८
१०) मानखुर्द बेलापूर रेल्वेखालील जमीन	१६८५.२३	—	१६८५.२३
११) प्रधानमंत्री पुरस्कार	२.५०	—	२.५०
१२) मिळालेले व्याज	१०२५४९४.७४	७५२३५.८९	११००७३०.६३
एकूण (१५)	१०२८५९४.८३	७५२३५.८९	११०३८३०.७२
एकूण जमा (१ ते १५)	४८७८०७६.२६	६८७४९९.२०	५५६५५७५.४६
जमा रकमेपेक्षा झालेला अधिक खर्च	२६१४५२.२०	-३७२६.८८	२५७७२५.३२
अ) रयत शिक्षण संस्थेसाठी ठेव बांधकामे	२३.७७	—	२३.७७
ब) पुढील बाबींच्या संबंधात ठेवीमध्ये असलेली रक्कम			
१) भूखंड	९४१२७.५९	—	९४१२७.५९
२) गाळे	२५५७४६.५२	—	२५५७४६.५२
३) दुकाने	१५५५७३.८२	—	१५५५७३.८२
एकूण	५०५४४७.९२	—	५०५४४७.९२

जोडपत्र
नवी मुंबई प्रकल्पाकडे हस्तांतरित केलेल्या महसुली खर्चाचा तपशील

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
अ)	आस्थापना खर्च			
१	वेतन (अतिकालिक भत्ता व भविष्यनिर्वाह निधीतील अंशदानासह)	२३६११८.४१	१९३४३.२३	२५५४६१.६४
२	स्वीयेतर सेवा अंशदान	१२.७१	—	१२.७१
३	प्रकल्प भत्ता	९८६.२१	३६.००	१०२२.२०
४	उपदान	१४७७८.९४	४४७.३६	१५२२६.३०
५	सानुग्रह प्रदान	७६२०.५७	५८६.०६	८२०६.६३
६	भाडे प्रतिपूर्ती	१.४६	—	१.४६
७	कर्मचाऱ्यांना दिलेले निःशुल्क बसपास	९६.५४	—	९६.५४
८	रजा प्रवास सहाय्य	२६३४.७६	१८८.२४	२८२३.००
९	वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती	५५५९.८५	२१९.०७	५७७८.९२
१०	शिक्षण भत्ता	११६६.०५	६४.६८	१२३०.७३
११	निवृत्ति वेतन अंशदान	१६३.३०	३०.४२	१९३.७२
१२	रजा वेतन अंशदान	९०.२९	९.०७	९९.३६
१३	गट विमा (सिडको कर्मचारी)	३८४४.३५	२०.१७	३८६४.५२
१४	कामगार राज्य विमा अंशदान	३३२.९९	—	३३२.९९
१५	कर्मचारी कल्याण	११४९९.८२	१९४५.८३	१३४४५.६५
१६	निर्वाह भत्ता	५६७.१८	५.३१	५७२.४९
१७	दुरध्वनी भत्ता	११४०.६०	१५०.४८	१२९१.०८
१८	कुटुंब कल्याण निधी	१४.२५	३.९३	१८.१८
१९	मुंबई कल्याण निधी	२.५३	०.८८	३.४१
२०	कोव्हीड-१९ मधील भत्ता	२२.६९	—	२२.६९
२१	अन्य विद्यावेतन	—	४.९८	४.९८
२२	सूचना प्रदान	०.०८	—	०.०८
[पहा इतर खर्च (१२) अ.क्र. ८अ] एकूण (अ)		२८६६५३.६०	२३०५५.७१	३०९७०९.३१
ब)	प्रशासकीय खर्च			
१	भाडे	१६९८.७३	६०.७७	१७५९.५०
२	मुद्रण व लेखनसामग्री	८००२.३३	५५९.२९	८५६१.६२
३	दूरध्वनी, टपाल खर्च व तार	२९९४.७७	११२.०८	३१०६.८६
४	जाहिरात	१६५००.८१	१४४२.३८	१७९४३.१८
५	वाहने चालन खर्च	३०८३.०१	१९२.७८	३२७५.७९
६	वाहन भत्ता	५२०३.६०	—	५२०३.६०
७	भाडे आकार	४५८३.४७	३७३.६५	४९५७.१२
८	वीज आकार	१०३३९.५४	१५७७.९३	११९१७.४७
९	संकीर्ण खर्च	७८९३.६७	९९०.५९	८८८४.२६
१०	आरेखन सामग्री	८०.६८	—	८०.६८
११	सर्वेक्षण उपकरण	१६.१४	—	१६.१४
१२	विधीविषयक खर्च	१५५९.११	३६५.६१	१९२४.७२
१३	पाणी आकार	६९८५.८९	२६.०६	७०११.९६

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
१४	सुरक्षा सेवा आकार	४६२४६.०४	५१५५.७६	५१४०१.८०
१५	फी आणि मानधन	७१.३३	१.९१	७३.२४
१६	ऋणपत्रे विक्री करण्यावरील खर्च	५१.८१	—	५१.८१
१७	ऋणपत्रे विक्री करण्यावरील वटाव	३१.८६	—	३१.८६
१८	हमी फी	२१६४.८१	—	२१६४.८१
१९	रूग्णालय महसुली खर्च	०.१२	—	०.१२
२०	विमा आकार	३९४.४१	३३.०२	४२७.४३
२१	सुचीकरण फी	०.७८	—	०.७८
२२	प्रगणना खर्च	०.२१	—	०.२१
२३	संगणक खर्च	७११३.३८	३०८३.६५	१०१९७.०२
२४	बांधिलकी खर्च	२४.८५	—	२४.८५
२५	देणग्या व धर्मादाय	१८.९८	—	१८.९८
२६	मत्तांच्या विक्रीमुळे हानी	१६.६५	—	१६.६५
२७	घसारा	१७७०३.६४	१६८०.४७	१९३८४.११
२८	दस्तऐवज आकार	२८६.५८	—	२८६.५८
२९	व्यावसायिक फी	१८९७१.६७	२९५७.८०	२१९२९.४७
३०	प्रवास अर्थसहाय्य	०.५२	—	०.५२
३१	प्रवास खर्च	१७०२.८४	४०.५२	१७४३.३६
३२	बँक आकार	१४०.२२	३.३३	१४३.५४
३३	समाज केंद्रावरील महसुली खर्च	०.०१	—	०.०१
३४	खर्च	०.४१	—	०.४१
३५	सहाय्यक अनुदान - प्राथमिक शाळा	२८.२५	—	२८.२५
३६	सहाय्यक अनुदान - माध्यमिक शाळा	२.६३	—	२.६३
३७	सहाय्यक अनुदान - आय.सी.एल.	०.२०	—	०.२०
३८	सहाय्यक अनुदान - शैक्षणिक संस्था	३९२९.५०	६६९.९०	४५९९.४०
३९	इक्विटी अनुदान एमएसआरडीसी	—	४५००.००	४५००.००
४०	शाळा महसुली खर्च	१७.१८	—	१७.१८
४१	सार्वजनिक आरोग्य	८७.५४	—	८७.५४
४२	लेखापरीक्षकांना प्रदान	३०२.४१	२७.६४	३३०.०५
४३	पुस्तके व नियतकालिके	८१.७०	०.९४	८२.६४
४४	आतिथ्य	१२२५.२०	७६.९५	१३०२.१५
४५	वर्गण्या	७९.२२	३.७०	८२.९२
४६	आय.ई.एस. ला अर्थसहाय्य	१३.०४	—	१३.०४
४७	आहारगृह खर्च	१.६३	—	१.६३
४८	पाणी आकार	८२९.६४	—	८२९.६४
४९	दर व कर	६३०.०१	१८.३५	६४८.३६
५०	सेवा कर	११९४४.४३	७.२९	११९५१.७२
५१	चर्चासत्र आणि कर्मचारीवर्ग प्रशिक्षण	१४५६.५९	२९.४२	१४८६.०१
५२	कार्यालय स्थानांतरण खर्च	४.८५	—	४.८५
५३	बुडीत ऋण	५५३२.६५	—	५५३२.६५
५४	लवाद शुल्क	१३५.४४	—	१३५.४४
५५	भरपाई खर्च	४४१.२९	२५.००	४६६.२९
५६	समन्वय आकार	३४.८०	—	३४.८०
५७	निष्कासन खर्च	२७५५.४१	६२७.०७	३३८२.४८
५८	संमंत्रणा खर्च	१.२६	—	१.२६
५९	फाईलींग व नोंदणी फी	५.८१	२.०८	७.९०

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ या वर्षासाठी	२०२३-२४ पर्यंत
६०	कमिशन आकार	७३२.७२	२.६८	७३५.४०
६१	लवकर प्रदानावरील / अपार्टमेंटच्या विक्रीवरील वटाव (२५%)	१७६२.२०	—	१७६२.२०
६२	दिलेला विक्रीकर	१७९.४५	—	१७९.४५
६३	प्रदर्शन खर्च	४२६.७५	९६.१०	५२२.८५
६४	विदेशी चलन घट	१३.२८	—	१३.२८
६५	चोरीमुळे झालेली हानी	०.१४	—	०.१४
६६	उत्तराधिकार फी	४००.००	—	४००.००
६७	संचालकाची फी	०.७३	—	०.७३
६८	दिलेले सेवा आकार	०.७५	—	०.७५
६९	समाज कल्याण	६३४.०५	—	६३४.०५
७०	मालमत्ता कर	३८१.५७	—	३८१.५७
७१	राखण व पहारा आकार	-९.२४	—	-९.२४
७२	आनुषंगिक लाभ कर	९.३८	—	९.३८
७३	गावपंचायत कर	५२.५२	—	५२.५२
७४	संपलेले व रद्द केलेले	०.२९	—	०.२९
७५	वसुलीयोग्य रक्कम	५५.१८	—	५५.१८
७६	सेवा कर	१४९०.०९	—	१४९०.०९
७७	निलेखित टीडीस	०.०३	—	०.०३
७८	स्मार्ट सिटी शुभारंभ सोहळा	९०९८.०२	९५८४.८५	१८६८२.८६
७९	एसजीएसटी आरसीएम	७८८.२६	२७५.५६	१०६३.८२
८०	सीजीएसटी आरसीएम	७८८.२६	२७५.५६	१०६३.८२
८१	आयजीएसटी आरसीएम	३७.४३	०.९०	३८.३३
८२	एसजीएसटी भरलेली	८६.७९	५१.२२	१३७.९३
८३	सीजीएसटी भरलेली	८६.७९	५१.२२	१३७.९३
८४	आयजीएसटी भरलेली	०.१०	—	०.१०
८५	एसजीएसटी विलंब शुल्क आकार	०.१०	३८.९९	३९.०९
८६	सीजीएसटी विलंब शुल्क आकार	०.१०	३८.९९	३९.०९
८७	दुरुस्ती आणि देखभाल फलोत्पादन	२०.८५	—	२०.८५
८८	सॉफ्टवेअर देखभाल शुल्क	२१.५५	२२.६२	४४.१७
८९	वरकड खर्चाचे प्रदान - लेखापरीक्षक	५०.८७	६.६५	५७.५२
९०	डीपीसी वरील सवलत	३४३.१७	—	३४३.१७
९१	आऊटसोर्सिंग मॅनपाॅवर	७३.८८	—	७३.८८
९२	आयकर भरलेला	२.८४	—	२.८४
९३	मानधन शुल्क	—	१४.३३	१४.३३
९४	मुख्यमंत्री निधी	५.३४	—	५.३४
एकूण (ब)		२१०९५७.६४	३५१०५.६१	२४६०६३.२४
[पहा इतर खर्च (१२) अ. क्र. ८ब] एकूण (अ + ब)		४९७६११.२३	५८१६१.३२	५५५७७२.५५
क)	व्याज			
अ)	दिलेले व्याज [पहा इतर खर्च (१२) अ.क्र.१०]	१७१३१६.८०	१०२९०.२९	१८१६०७.०९
ड)	मिळालेले व्याज			
अ)	मिळालेले व्याज [पहा इतर जमा (१५) अ.क्र.१२]	१०२५४९४.७४	७५२३५.८९	११००७३०.६३

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. लेखा शीर्ष	नवीन औरंगाबाद			नवीन नाशिक			नवीन नांदेड			हैसमाळ			नागपूर			एकूण		
	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५
क्र. १ बी	सी	डी	ई	एफ	जी	एच	आय	जे	के	एल	एम	एन	ओ	पी	क्यू	आर	एस	टी
खर्च																		
भूमिसंपादन	१८५४.२९	—	१८५४.२९	१४९७.०५	—	१४९७.०५	४९८.१३	—	४९८.१३	१०.०७	—	१०.०७	३००.००	—	३००.००	१०८७५.१०	—	१०८७५.१०
भौतिक पायाभूत सोयी																		
१ प्राथमिक सर्वेक्षण व अन्वेषण	२४६.४४	—	२४६.४४	५९.५४	—	५९.५४	१६७.७१	—	१६७.७१	०.११	—	०.११	५.६३	—	५.६३	४७९.४२	—	४७९.४२
२ जमीन विकास	६६६.५०	१२.३१	६७८.८१	१७६.५१	—	१७६.५१	९९०.२९	—	९९०.२९	—	—	—	७९.३०	—	७९.३०	१९१२.६०	१२.३१	१९२४.९१
३ रस्ते व पूर जल निस्सारण	३३७३.०८	—	३३७३.०८	७९६.८६	—	७९६.८६	७५७.१७	—	७५७.१७	१.७०	—	१.७०	१७२.८३	—	१७२.८३	५१०१.६५	—	५१०१.६५
४ रस्त्यांवरील दिवे	४६४.१७	—	४६४.१७	१७१.२२	—	१७१.२२	४३.७१	—	४३.७१	—	—	—	३५.१९	—	३५.१९	७१४.२९	—	७१४.२९
५ पाणी पुरवठा व मलनिस्सारण	२१३४.८२	—	२१३४.८२	१३५२.०८	—	१३५२.०८	५१४.१२	—	५१४.१२	१७.६७	—	१७.६७	१३३.५८	२१.६५	१५५.२४	४१५२.२६	२१.६५	४१७३.९२
६ उपकने, वनसाई व रोपवटिका	८७.०७	—	८७.०७	२.०९	—	२.०९	२९.२३	—	२९.२३	०.३०	—	०.३०	२.३१	—	२.३१	१२१.००	—	१२१.००
७ पुरजल निस्सारण	११.२२	—	११.२२	५.६५	—	५.६५	—	—	—	—	—	—	१.७९	—	१.७९	१८.६६	—	१८.६६
८ वृक्षारोपण	९०.७१	—	९०.७१	२६.६२	—	२६.६२	१.१७	—	१.१७	०.१४	—	०.१४	१३.०९	—	१३.०९	१३१.७३	—	१३१.७३
९ संकीर्ण बांधकामे	—	—	—	—	—	—	०.१४	—	०.१४	—	—	—	—	—	—	०.१४	—	०.१४
१० कचरा पेढ्या	२.१८	—	२.१८	१.४०	—	१.४०	०.०६	—	०.०६	—	—	—	—	—	—	३.६४	—	३.६४
११ ग्राम विकास	—	—	—	०.८९	—	०.८९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.८९	—	०.८९
१२ पुनःप्रापण	२.१२	—	२.१२	—	—	—	०.०५	—	०.०५	—	—	—	—	—	—	२.१७	—	२.१७
१३ कचऱ्याची विल्हेवाट	—	—	—	६.३१	—	६.३१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६.३१	—	६.३१
१४ नांदेड महानगरपालिकेस अंशदान	—	—	—	—	—	—	११९३.३८	—	११९३.३८	—	—	—	—	—	—	११९३.३८	—	११९३.३८
१५ औरंगाबाद महानगरपालिकेस भांडवली अंशदान	१५३९.०४	—	१५३९.०४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१५३९.०४	—	१५३९.०४
१६ नाशिक महानगरपालिकेला प्रदान केलेली रक्कम	—	—	—	६७६.५०	—	६७६.५०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६७६.५०	—	६७६.५०
१७ बाबू विद्युतीकरण	४९.४९	—	४९.४९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४९.४९	—	४९.४९
एकूण (अ-३)	८६६६.८३	१२.३१	८६७९.१३	३२७५.६६	—	३२७५.६६	३६९७.०३	—	३६९७.०३	१९.९२	—	१९.९२	४४३.७२	२१.६५	४६५.३७	११९३.१६	३३.९६	१६१३७.१२

पुढे चालू...

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

वार्षिक अहवाल २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. लेखा शीर्ष	नवीन औरंगाबाद		नवीन नाशिक		नवीन नांदेड		म्हैसमाळ		नागपूर		एकूण	
	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२४
क्र. अं	२०२३	वर्षाभ्ये	२०२४	वर्षाभ्ये	२०२३	वर्षाभ्ये	२०२४	वर्षाभ्ये	२०२३	वर्षाभ्ये	२०२३	वर्षाभ्ये
ए बी	सी	डी	इ	एफ	जी	एच	के	जे	ओ	पी	क्व	टी
सामाजिक पायाभूत सोयी												
१	मुलासाठी उपवन	१७०.२४	—	४०.२१	—	४०.२१	०.२२	—	०.२०	—	०.२०	२१०.८७
२	दुकाने	१२९.६५	—	३०.२२	—	३६.९३	०.६९	—	—	—	११७.४९	—
३	दहनभूमी व दफनभूमी	१९.१७	—	२९.११	—	९.९२	—	—	—	—	५८.२०	—
४	शाळा	१३४.१७	—	१३६.७५	—	५१.२०	—	—	—	—	३२२.१२	—
५	समाज केंद्रे	९०.५९	—	५१.०९	—	१८.७१	—	—	—	—	१६०.३९	—
६	पोलीस चौकी	३६.२६	—	१३.५९	—	०.०३	—	—	—	—	४९.८८	—
७	जनता बाजार	०.५१	—	१८.२७	—	२.२०	—	—	—	—	२०.९८	—
८	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	१.१०	—	२१.२९	—	८.०९	—	—	—	—	३०.४८	—
९	अग्निशमन केंद्र	—	—	१.९१	—	—	—	—	—	—	१.९१	—
१०	क्रीडांगण	१६.७४	—	१०.७८	—	२.४५	—	—	—	—	२९.९७	—
११	नाट्यगृह	२१८७.६६	—	—	—	—	—	—	—	—	२१८७.६६	—
१२	प्रसाधन कक्ष	—	—	६.४१	—	१.६८	—	—	—	—	८.०९	—
१३	मध्यवर्ती सुविधा	४१.४५	—	६३.९७	—	६३.९७	—	—	—	—	१०५.४२	—
१४	अतिथीगृह	३१७.४५	—	—	—	—	—	—	—	—	३१७.४५	—
१५	दिल्ली गेट तलाव	६५.९०	—	—	—	—	—	—	—	—	६५.९०	—
एकूण (अ-४)												
	३२१०.८९	—	४२३.६०	—	४२३.६०	१३१.४३	०.६९	—	०.२०	—	३७६६.८१	—
गृहनिर्माण												
	४७०१.६२	—	४१६६.१५	—	४१६६.१५	८७७.१७	—	—	५२.८६	—	९७९७.८०	—
१	जमीन विकासचा प्रकल्पित खर्च	११४०१.२२	—	४१९३.५१	—	१८५१.९९	—	—	४४३.००	—	१७९६१.३५	—
२	जमीनीचा समायोजन खर्च	३६.९४	—	४५.५९	—	११.४७	—	—	—	—	९४.००	—
एकूण (अ-६)												
	११४३८.१६	—	४२३९.१०	—	४८७९.४६	—	६३.६३	—	४४३.००	—	१८०५५.३५	—

पुढे चालू...

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. लेखा शीर्ष	नवीन औरंगाबाद		नवीन नाशिक		नवीन नांदेड		भईसाळ		नागपूर		एकूण	
	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४	मार्च २०२३-२४	मार्च २०२४
क्र. १	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे	मार्च २०२३	वर्षाभ्यंतरे
ए बी	सी	डी	इ	फ	ग	घ	च	छ	ज	झ	ट	ठ
इतर खर्च												
१ आस्थापना खर्च	१२५१२.५२	७७२.५८	१३२८५.१०	३७१७.१०	६९.१५	३७८६.२५	८३८.०९	९.६०	८४७.६९	४.३४	६७७.३३	७.५५
२ प्रशासकीय खर्च	६०५८.९६	४७३.२३	६५३२.१९	१६४२.२५	३५.१९	१६७७.४३	१२४८.२४	२७.७०	१२७५.९४	०.८०	७६७.५५	३९.९५
३ दुरुस्त्या व परिरक्षण	४५३०.८२	८०.३४	४६११.१६	२४१.६३	०.६५	२४२.२७	१४८७.२७	१.४२	१४८८.६९	४.०९	१६३.९४	०.२५
४ वरकड खर्च	९५.७६	—	९५.७६	६८.२३	—	६८.२३	२९.५५	—	२९.५५	०.१२	३.७४	—
५ व्याज	३३३९.४३	१०६१.७०	५००१.१३	३७४२.५६	५९.५९	३८०२.०८	१२३२१.०६	३२.२७	१२३५३.३३	३.९६	४९०.४५	४५.६०
६ घसारा	३७४.५०	८.३१	३८२.८१	८६.३९	०.५०	८६.८९	४०.४४	२.०३	४२.४७	—	३५.२६	१.०४
७ निर्लेखित कार्यालय खपरी	०.०२	—	०.०२	०.४५	—	०.४५	—	—	—	—	—	—
८ निर्लेखित विकास आकार	०.११	—	०.११	०.०७	—	०.०७	—	—	—	—	—	—
९ निर्लेखित संकीर्ण खर्च	—	—	—	१०.२६	—	१०.२६	—	—	—	—	—	—
१० पुरांकित अतिरिक्त तरतूद	१४२.९५	—	१४२.९५	०.९७	—	०.९७	—	—	—	—	—	—
११ निर्लेखित सेवा आकार	—	—	—	६.४५	—	६.४५	०.९७	—	०.९७	—	—	—
१२ पुनर्निर्लेखित प्राप्ती	—	—	—	९१.३६	—	९१.३६	—	—	—	—	—	—
१३ दुस्तीस अयोग्य वाहनांच्या विक्रीवरील हानी	०.३८	—	०.३८	११.९०	—	११.९०	४.२७	—	४.२७	—	०.२०	—
१४ हानी पोहचलेल्या सामग्री व स्थिर मत्ता यांच्या विक्रीवरील हानी	७.०३	—	७.०३	१.०७	—	१.०७	०.७२	—	०.७२	—	—	—
१५ साठ्याच्या प्रत्यक्ष पडताळणीतून हानी क्षति आणि दुस्तीस अयोग्य माल	५.५७	—	५.५७	४.६५	—	४.६५	५.४५	—	५.४५	—	—	—
१६ निकामी आणि दुस्तीस अयोग्य साठा	३.४९	—	३.४९	—	—	—	—	—	—	—	—	—
१७ शंकास्पद कर्जे व आगाऊ रकमांसाठी तरतूद	६१.३६	—	६१.३६	२७.७६	—	२७.७६	२२.६१	—	२२.६१	—	—	—
१८ स्थिर मत्तांखालील जमीन	०.०१	—	०.०१	०.१७	—	०.१७	०.२७	—	०.२७	—	—	—
१९ अदत्त रकमेची वसुली न होण्यामुळे झालेल्या हानीसाठी तरतूद	१३२.१९	—	१३२.१९	२.७४	—	२.७४	—	—	—	—	—	—
२० अगोदरच्या कालावधीतील खर्च	९६.७०	—	९६.७०	—	—	—	६.१३	—	६.१३	—	—	—

पुढे चालू...

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. लेखा शीर्ष	नवीन औरंगाबाद			नवीन नाशिक			नवीन नोंदवड			हैसगाळ			नागपूर			एकूण		
	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३	मार्च २०२३	वर्षाभ्ये २०२४	मार्च २०२३
क्र. ए बी	सी	डी	इ	एफ	जी	एच	आय	जे	के	एल	एम	एन	ओ	पी	क्यू	आर	एस	टी
२१ शंकास्पद ऋणांसाठी तरतूद	१४००.४३	—	१४००.४३	—	—	—	८२.३०	—	८२.३०	—	—	—	—	—	—	१४८२.७३	—	१४८२.७३
२२ विलंब प्रदान आकार माफी	८९९.०७	—	८९९.०७	—	—	—	८४२.४२	—	८४२.४२	—	—	—	—	—	—	१७४१.४९	—	१७४१.४९
२३ इमारत	९२.५२	—	९२.५२	—	—	—	६.०१	—	६.०१	—	—	—	—	—	—	९८.५३	—	९८.५३
२४ रस्ते व गटारे	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६.९५	—	६.९५
२५ भूखंड	०.३६	—	०.३६	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.३६	—	०.३६
२६ प्रकल्प खात्यामध्ये हस्तांतरित केलेल्या स्थिर मत्ता	—	—	—	८.५८	—	८.५८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	८.५८	—	८.५८
२७ एमआयडीसीसाठी अंशदान	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२५०.००	—	—	२५०.००	—	२५०.००
२८ लातूर शाखा प्रकल्प लेखा	२२०.११	—	२२०.११	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२२०.११	—	२२०.११
एकूण (अ-७)	३०५७४.३०	२३९६.१७	३२९७०.४६	९६४.५८	९६५.००	९८२९.५८	१६९७०.००	७३.०३	१७००.०३	१२.५९	—	१२.५९	२३९५.४९	९४.३९	२४०९.८९	५९४९३.८०	२७२८.५८	६२२२.३८
एकूण बेरीज अ (१ ते ७)	६०४४६.०८	२४०८.४७	६२८५४.५६	३१२६६.१४	१६५.००	३१४३१.१३	२४००२.२२	७३.०३	२४०७५.२४	१०६.८२	—	१०६.८२	३५५५.९९	११६.०५	३६७१.२४	११८०९१.०२	२७६२.५४	१२०८५४.५६
जमा रक्कम	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
भूखंड, गाळे, दुकाने यांची विक्री	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
१ भूखंडाची विक्री	२८६७२.८०	११०४.९४	२९७७७.७४	६२.९८	६२.९८	१२०७.५१	१४९५.२९	०.००	१४९५.२९	७.८९	—	७.८९	१६३२.९०	—	१६३२.९०	४०८७३.४९	११६७.९२	४२०४१.३४
२ सर्वनिकाची विक्री	७२८४.९९	—	७२८४.९९	६२५०.६७	—	६२५०.६७	१२७२.९२	—	१२७२.९२	—	—	—	६९.०९	—	६९.०९	१४८७७.५९	—	१४८७७.५९
३ दुकाने आणि टपऱ्या	३७८.५६	—	३७८.५६	२५०.४९	—	२५०.४९	४२.७९	—	४२.७९	—	—	—	—	—	—	६७९.६८	—	६७९.६८
४ कर्मचारी निवास म्हणुन वापरलेल्या घांची किंमत	५.८९	—	५.८९	२.५४	—	२.५४	२.०४	—	२.०४	—	—	—	—	—	—	१०.३९	—	१०.३९
५ पुनखरीदी केलेल्या सदनिकांच्या विक्रीवरील नफा	—	—	—	४.२७	—	४.२७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४.२७	—	४.२७
६ कर्मचारी निवासच्या विक्री वरील नफा	०.९७	—	०.९७	२.०७	—	२.०७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३.०४	—	३.०४
७ स्थिर मत्तांमध्ये हस्तांतरित केलेल्या पोलिस क्वार्टर्स	—	—	—	०.११	—	०.११	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.११	—	०.११
८ जिना क्षेत्र पत्रवना	२८६.२९	—	२८६.२९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२८६.२९	—	२८६.२९
८ वाहनांच्या विक्री वरील नफा	३.१३	—	३.१३	३.२६	—	३.२६	७२.७२	—	७२.७२	—	—	—	—	—	—	७९.९९	—	७९.९९
९ एनडब्ल्यूएमसीसाठी भूखंडाची विक्री	—	—	—	—	—	—	१२.४२	—	१२.४२	—	—	—	—	—	—	१२.४२	—	१२.४२
१० शालेय इमारतीची विक्री	१८७.८२	—	१८७.८२	१८०.९७	—	१८०.९७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३६७.९९	—	३६७.९९

पुढे चालू...

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

अनु. लेखा शीर्ष	नवीन औरंगाबाद			नवीन नाशिक			नवीन नांदेड			महसमाळ			नागपूर			एकूण		
	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५
क्र. ए बी	सी	डी	इ	एफ	जी	एच	आय	जे	के	एल	एम	एन	ओ	पी	क्यू	आर	एस	टी
११ समाज केंद्र	४.५७	—	४.५७	१४२.८२	—	१४२.८२	१२.४७	—	१२.४७	—	—	—	—	—	—	१५९.८६	—	१५९.८६
१२ निविदेची विक्री	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	०.४८	—	०.४८	—	—	०.४८
एकूण बेरीज (८१)	३६८२४.९६	११०४.१४	३७९२.८९	१५९८०.८५	६२.९८	१६०४३.८३	२८३०.५७	—	२८३०.५७	७.८९	—	७.८९	१७०१.९९	—	१७०१.९९	५७३४६.९७	११६७.९२	५८५१४.०९
इतर																		
१ भाडे	४३८.२४	१७.९९	४५५.३६	२९०.३०	१०.६५	३००.९६	१०८.५६	४.६३	११३.९९	—	—	—	०.९६	०.०३	०.९९	८३८.०७	३२.४३	८७०.५०
२ व्याज	२१७२९.७०	१३८.९७	२१८६८.६७	४२७३.८२	१८.३७	४२९२.९९	४९३२.६६	८९.५९	५०२२.२५	०.९०	—	०.९०	८५.०४	६.९६	९९.२०	३१०२१.३९	२५३.०९	३१२७४.४०
३ सेवा आकार	२०१३.८२	०.४६	२०१४.२९	२१.२७	—	२१.२८	२१९.८५	—	२१९.८५	—	—	—	१७०.४९	१२.०२	१८२.५९	२४२५.४३	१२.४९	२४३७.९२
४ विकास आकार	३३२९.०८	२५५.४७	३५७६.५५	५७५.०२	१४०.७२	७१५.७५	२५.०८	—	२५.०८	१.५५	—	१.५५	०.०८	—	०.०८	३९२२.८९	३९६.९९	४३१९.०९
५ संकीर्ण जमा रकमा	६३२०.५४	१६६१.४३	७९८९.९७	२८६५.६९	०.०९	२८६५.६९	५३३.३८	९.९४	५४३.५२	—	—	—	३३६.९९	२.४९	३३८.६७	१००५६.७९	१६७३.०६	११७२९.८५
६ पुराकित घसारा	१२.६०	—	१२.६०	०.३३	—	०.३३	३.१२	—	३.१२	—	—	—	०.०६	—	०.०६	१६.९९	—	१६.९९
७ विमा आकार	१५.४५	—	१५.४५	१०.०५	—	१०.०६	१.३५	—	१.३५	—	—	—	—	—	—	२६.८६	—	२६.८६
८ पाणी आकार	१.८५	०.०४	१.८९	५६.५९	०.०४	५६.६३	१५३.७४	—	१५३.७४	—	—	—	२०१.५५	१७.२७	२१८.८२	४९३.७३	१७.३५	४३१.०७
९ दस्तावेज शुल्क	—	—	—	४०.२३	१५.६५	५५.८८	—	—	—	—	—	—	०.४९	०.९५	०.५६	४०.६४	१५.८०	५६.४४
१० प्राप्त झालेला कुलुपांचा खर्च	६.१३	—	६.१३	०.०९	—	०.०९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६.९४	—	६.९४
११ तारपत्र प्रकल्प नियत माता व हॉल्लो ब्लॉक यांच्याकडे हस्तांतरित वरकड खर्च	४२.८३	—	४२.८३	२३.०३	—	२३.०३	३.५५	—	३.५५	—	—	—	—	—	—	६९.४९	—	६९.४९
१२ स्थिर मातांची विक्री केल्यावर झालेला नफा	१५४.०२	—	१५४.०२	३.८७	—	३.८७	१२.३८	—	१२.३८	—	—	—	०.०२	—	०.०२	१७०.२९	—	१७०.२९
१३ बाह्य विद्युतीकरणविषयीच्या जमा रकमा	५९.८९	—	५९.८९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५९.८९	—	५९.८९
१४ प्राप्त झालेले भाडे पट्टा अधिमूल्य	११५९५.२३	३४६.८३	११९४२.०६	२४३९.७९	६९.७९	२५०९.५८	१४४४.२२	११६.९५	१५६०.३७	—	—	—	२६४.८३	४४.६९	३०९.५२	१५७४४.०८	५७३२९.५४	१६३२९.५४
१५ हस्तांतरण आकार	४४३५.९५	७२९.९५	५१५७.९०	२८६६.०७	३३६.४६	३२०२.५४	७३९.३०	१२८.०८	८६७.३८	—	—	—	०.४६	—	०.४६	८०४९.७८	११८५.७०	९२२७.४८
१६ प्रशासकीय आकार	४९६.२०	१४.७९	५१०.९९	६.७८	६.९९	१३.७०	९.०९	१.२८	१०.२९	—	—	—	१०.८६	२.९३	१२.९९	५२२.८६	२५.९९	५४७.९६
१७ पुराकित केलेला भूसंपादनाचा खर्च	१०५१.०५	—	१०५१.०५	८३.९९	—	८३.९९	२७२.००	—	२७२.००	५.००	—	५.००	१५१.००	—	१५१.००	१५६२.९६	—	१५६२.९६

पुढे चालू...

नवीन शहरे प्रकल्प लेखा २०२३-२०२४

(रुपये लाखात)

श.सं. लेखा शीर्ष		नवीन औरंगाबाद			नवीन नाशिक			नवीन नांदेड			वैद्यसाळ			नागपूर			एकूण		
		मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२३	मार्च २०२४	मार्च २०२५	मार्च २०२४		
क्र.	विवरण	सी	डी	इ	एफ	जी	एच	आय	जे	के	एल	एम	एन	ओ	पी	क्यू	आर	एस	टी
१८	वाणिज्यिक केंद्र, रुणालय, दुकाने इत्यादिवरील खर्च (डीपीसीवरील परत केलेला खर्च)	७७.८३	—	७७.८३	३.३१	—	३.३१	१०४.९१	—	१०४.९१	—	—	—	—	—	—	१८६.०५	—	१८६.०५
१९	पुरांकित केलेली जादा तरतूद	२८२१.२८	—	२८२१.२८	१३१६.३१	०.७१	१३१७.०१	१४७.१७	—	१४७.१७	—	—	—	२०४.११	—	२०४.११	४४८८.८६	०.७१	४४८९.५७
२०	प्रत्यक्ष पडताळणी नंतर आढळलेला जादा साठा	१.७६	—	१.७६	२.३१	—	२.३१	—	—	—	—	—	—	१०.००	—	१०.००	१४.०७	—	१४.०७
२१	पुरांकित केलेली अनामत	३३८.८४	१.५१	३४०.३५	२.१८	०.०२	२.२१	०.७४	—	०.७४	—	—	—	१५.५६	—	१५.५६	३५७.३१	१.५३	३५८.८५
२२	ऑडिटोरियमला शासकीय अंशदान	१००.००	—	१००.००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१००.००	—	१००.००
२३	शासकीय अंशदान - वृक्षारोपण	१९७.९५	—	१९७.९५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१९७.९५	—	१९७.९५
२४	सिडीए पासून वसूल केलेला पायाभूत सोयीसंबंधीतील खर्च	—	—	—	३.३५	—	३.३५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३.३५	—	३.३५
२५	मालातील बदल	१०३८१.४८	—	१०३८१.४८	४३३०.०९	—	४३३०.०९	२५०४.९४	—	२५०४.९४	—	६८.६३	२८२.००	६८.६३	—	२८२.००	१७५७५.१३	—	१७५७५.१३
२६	पहिला मजला विस्तार शुल्क	—	—	—	६८९.२५	४.४६	६९३.७०	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६८९.२५	—	६९३.७०
२७	रुपांतरण शुल्क	—	—	—	६३.८८	३५.१६	९९.१४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६३.८८	३५.१६	९९.१४
२८	रोड कटींग शुल्क	२८.०१	—	२८.०१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२८.०१	—	२८.०१
२९	अतिरिक्त एफएसआय अधिमूल्य	—	—	—	—	—	—	१७.४६	३१.२२	३१.२२	—	—	—	—	—	—	१७.४६	३१.७६	३१.२२
३०	दंड आणि जप्ती	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१.७०	—	१.७०	१.७०	—	१.७०
३१	मिळालेले तांत्रिक सल्लागारी शुल्क	१७५.००	—	१७५.००	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१७५.००	—	१७५.००
एकूण (ब-२)		६५८१६.६५	३१५७७५	६८७४४.४०	१९९६७.४५	६३९.०७	२०६०६.५२	११२३४.४२	३६२.६३	११९७.०५	७५.२८	—	७५.२८	१७३५.३१	८४.४४	१८२०.३५	४२३१.१०	४२३१.१४	१९३०३३.५०
एकूण बेरीज ब (१ ते २)		१०२६४१.६०	४२६२.६९	१०६०४.११	३५९४८.३०	७०२.०५	३६६५०.३५	१४०६४.९९	३६२.६३	१४४२७.६२	८३.१७	—	८३.१७	३४३७.२२	८४.४४	३५२२.१६	१५६७५.२७	५४०७.८६	१६१५८७.५१
खर्चापेक्षा अधिक झालेले उत्पन्न (ब-अ)		४२११५.५२	१८५४२२	४४०४९.७४	४६८२.१५	-५३७.०६	५२७०.२१	१९३७.२३	२८९.६१	१६४७.६२	-२३.६५	—	-२३.६५	-११७.९७	-३११.१०	-१४९.०८	३८०३.२४	२६४५.३२	४०७३३.०३

तारापूर प्रकल्प लेखा ३१ मार्च २०२४

(रुपये लाखात)

अनु क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ वर्षामधील	३१ मार्च २०२३-२४ पर्यंत
खर्च				
१	जमीन आणि क्षेत्र विकास	२३.८३	—	२३.८३
२	गृहनिर्माण	९०.०६	—	९०.०६
३	आस्थापना / प्रशासकीय वरकड खर्च	२१९.३३	९.०९	२२८.४२
४	दुरुस्ती व परिरक्षण	२०२.०८	३२.४२	२३४.५०
५	दिलेले व्याज	५१.०७	—	५१.०७
६	घसारा	०.८७	—	०.८७
७	मालमत्ता कर	०.०१	—	०.०१
८	निर्लेखित साठा	०.०६	—	०.०६
९	मालातील बदल	३.१३	—	३.१३
१०	पाणी खरेदी	३१४.५०	३४.८०	३४९.३०
११	डीपीसी वरील सुट	१.४३	—	१.४३
१२	निर्लेखित जमा रकमांची वसुली	०.७७	—	०.७७
१३	भौतिक पायाभूत सोयी	४.३८	—	४.३८
एकूण खर्च		९११.५२	७६.३१	९८७.८३
उत्पन्न				
१	जमिनीच्या विक्रीपासूनचे उत्पन्न	७५.३६	—	७५.३६
२	गाळ्यांची विक्री	१३०.२०	—	१३०.२०
३	सिकॉमकडून वरकड खर्चाची वसुली	०.६४	—	०.६४
४	सेवा आकार	३३४.२४	६.२४	३४०.४८
५	व्याज	६४०.३७	३३.०१	६७३.३८
६	विमा आकार	१.९२	—	१.९२
७	मालमत्ता कर	१.६०	—	१.६०
८	निर्लेखित घसारा	०.१६	—	०.१६
९	संकीर्ण जमा रकमा	९.४९	०.१४	९.६३
१०	स्थिर मत्तांकडे हस्तांतरित केलेले गाळे	०.९९	—	०.९९
११	पाणी आकार	५५५.७९	२४.१५	५७९.९४
१२	प्रशासकीय आकार वसुली	०.०१	—	०.०१
१३	हस्तांतरण आकार	६.५३	—	६.५३
१४	भाडे	०.२३	—	०.२३
१५	अतिरिक्त भाडेपट्टा अधिमूल्य	१.४२	—	१.४२
१६	दस्तऐवज फी	०.०३	—	०.०३
१७	स्थिर मत्तांच्या विक्रीचा नफा	२.३३	—	२.३३
एकूण उत्पन्न		१७६१.३१	६३.५३	१८२४.८४
खर्चापेक्षा अधिक झालेले उत्पन्न		८४९.७९	-१२.७८	८३७.०१

नैना प्रकल्प लेखा ३१ मार्च २०२४

(रुपये लाखात)

अनु क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ वर्षामधील	३१ मार्च २०२३-२४ पर्यंत
अ)	खर्च			
१	भूसंपादन प्रदान	५,२७९.७८	—	५,२७९.७८
२	अन्वेषण व प्रारंभिक कामे	३,९३९.३९	४,६५७.०५	८,५९६.४४
३	प्रशासकीय खर्च	७६६.०५	७४.६६	८४०.७१
४	दुरुस्ती व देखभाल	४७५.४८	५.५३	४८१.००
५	पुरांकित प्राप्ती	५,४८५.४०	५४.९२	५,५४०.३२
६	फलोत्पादन	६.५०	६.४७	१२.९७
७	अध्ययन, सर्व्हे आणि संशोधन	३४.८४	३.४८	३८.३२
८	दिलेले व्याज	०.४१	०.०५	०.४६
	एकूण खर्च	१५,९८७.८४	४,८०२.१६	२०,७९०.००
ब)	जमा			
१	संकीर्ण जमा	७७.७०	९.५०	८७.२०
२	गाळ्यांची विक्री	८७५.१२	११२.७१	९८७.८३
३	जादा भाडेपट्टा अधिमूल्य	१,६४९.६७	२३७.३६	१,८८७.०३
४	अग्नीशमन सेवा शुल्क	५१४.१४	६५०.२३	१,१६४.३७
५	विकास आकार	२०,३४३.३८	१,९११.६९	२२,२५५.०७
६	मिळालेले व्याज	११८.२९	१७८.४५	२९६.७३
७	अधिमूल्य जोडलेले एफएसआय(एफएलपी)	१४,६६९.०२	९६६.२९	१५,६३५.३१
८	अनधिकृत बांधकाम नियमाधिन करण्याचे शुल्क	९४०.६९	६३०.३८	१,५७१.०७
९	सुधार शुल्क	७६.६८	—	७६.६८
१०	दंड	२९९.१४	७१.४६	३७०.६०
११	पुरांकित ठेव	०.६७	—	०.६७
	एकूण उत्पन्न	३९,५६४.४९	४,७६८.०७	४४,३३२.५६
	वर्षातील खर्चापेक्षा अधिक झालेले उत्पन्न	२३,५७६.६६	(३४.०९)	२३,५४२.५७

चिखलदरा प्रकल्प लेखा ३१ मार्च २०२४

(रुपये लाखात)

अनु क्र.	तपशील	३१ मार्च २०२२-२३ पर्यंत	२०२३-२४ वर्षामधील	३१ मार्च २०२३-२४ पर्यंत
अ)	भौतिक पायाभूत सोयी			
१	प्राथमिक सर्व्हे आणि अन्वेषण	१,९१९.५८	—	१,९१९.५८
२	जमीन आणि क्षेत्र विकास	२,७४०.२७	८९.११	२,८२९.३८
३	दुरुस्ती आणि देखभाल	२.१५	०.२३	२.३९
ब)	इतर खर्च			
१	आस्थापना खर्च	६६३.४३	११६.३७	७७९.८०
२	प्रशासकीय खर्च	२२४.७४	२३.३४	२४८.०८
३	जिल्हाधिकारी अमरावती (साकार तलाव) यांना अनुदान	१००.००	१९.७४	११९.७४
	एकूण खर्च	५,६५०.१७	२४८.८०	५,८९८.९७
	जमा			
१	भूखंडांचे छाननी शुल्क	२.३४	—	२.३४
२	जादा भाडेपट्टा अधिमूल्य	—	—	—
३	पुरांकीत ठेवी	०.९१	—	०.९१
४	संकीर्ण जमा	०.१०	—	०.१०
५	अग्नीशमन सेवा	०.३८	—	०.३८
६	व्याज	०.१२	१.११	१.२३
७	विकास शुल्क	५.९३	१.४८	७.४१
८	एफएसआय जोडलेले अधिमूल्य	०.२१	—	०.२१
	एकूण उत्पन्न	१०.००	२.५९	१२.५९
	खर्चापेक्षा अधिक झालेले उत्पन्न	५,६४०.१७	२४६.२१	५,८८६.३८